ఎ. అబ్రామొవ్, ఎస్. అబ్రామొవ్

గులాబి మేఘాలు

గులాబి మేఘాలు

Александр Абрамов
Сергей Абрамов

ВСАДНИКИ НИОТКУДА

Издательство «Детская литература»

ఎ. అబ్రామొవ్, ఎస్. అబ్రామొవ్

గులాబి మేఘాలు

మీర్ ప్రచురణాలయం • మాస్కో

విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్ • హైదరాబాదు

Aleksandr Abramov
Sergei Abramov

HORSEMEN FROM NOWHERE

అనువాదం: చట్టి శ్రీనివాసరావు

на языке телугу

సోవియట్ యూనియన్‌లో ముద్రింపబడింది

తెలుగు పాఠకులకి ముందుమాట

ఇది ఒక సైన్సు కాల్పనిక నవల. పూర్వం ఒకప్పుడు ఎగిరే సాసర్లు వచ్చేయని, అని ఇతర గ్రహాల మీద నివసిస్తున్న మేథస్సు గల జీవరాసులలో ఏదో ఒక దాని నుండి వచ్చి ఉండచ్చని అంచనాలు జరగడం విని ఉంటారు. అలాగే ఈ నవలలో అంతరిక్షంలో ఎక్కడ నుంచో మనకు తెలియని మానవ నాగరికతని మించిన నాగరికత గల దాని నుంచి వచ్చిన గులాబి మేఘాలు వర్ణింపబడతాయి. అవి భూమ్మీద తమ కార్యకలాపాలు సాగిస్తాయి. ప్రయాణాలు చేస్తాయి. వాటిని గమనించిన శాస్త్రజ్ఞులు ఈ రకరకాల అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చుతారు. నిజంగా అలాంటి సంఘటనే జరిగితే ఆ నాగరికత భూమ్మీద మానవ నాగరికతతో సంపర్కం ఏర్పరుచుకొని పరస్పర అవగాహన చేసుకోవాలంటే ఆటువంటి ప్రయత్నంలో ఉండే కష్టనష్టాలు వర్ణించడానికి ఈ నవల చక్కని ప్రయత్నం చేసింది.

ఈ నవలలో కొన్ని సన్నివేశాలు సామాన్య తెలుగు పాఠకులందరికి పరిచయంలో లేని మంచు ప్రాంతాలలో జరిగాయి. అందుచేత మంచు రూపాల గురించి కొన్ని పరిచయ వాక్యాలు సహాయ పడవచ్చు. మంచులో ముఖ్యంగా రెండు రూపాలు ఉన్నాయి. అవి snow– దూదిమంచు, ice – గడ్డమంచు. సున్నాకి దిగువగా ఉండే సెంటిగ్రేడు ఉష్ణోగ్రతలో పడే వర్షం దూదిమంచు రూపంలో పడుతుంది. ఇదే snow fall – మంచు పడడం. అయితే, మన శీతాకాలపు ఉదయపు వేళల్లోనూ, రాత్రి

వేళల్లోనూ మంచు పడుతుందని అంటాం. ఇది snow fall కాదు. ఉష్ణోగ్రత తక్కువ అవుతున్న కొద్దీ పడే మంచు పొడిగా అవుతూ పోతుంది. ఆ మైనస్ నలభై ప్రాంతాలలో రాలే మంచు నూకలాగా ఉంటుంది. దూదిమంచు, నూకమంచు ఉష్ణోగ్రత పెరిగినప్పుడు కొద్దిగా కరిగి గడ్డమంచుగా మారి గట్టి పడిపోదు. రకరకాల మంచు స్వరూపాలని పరిశీలించే శాస్త్ర విభాగం గ్లేషియాలజీ అంటారు. ఇక చదవండి.

మొదటి భాగం

గులాబి మేఘం

అధ్యాయం 1

దుర్ఘటన

మంచు దూదిలా మెత్తగా ఉంది. అది ఏమాత్రం ధృవ ప్రాంతం మంచులా లేదు. సాధారణంగా ఈ ధృవప్రాంతపు విశాల మైదానాలలో దిమిశా కొట్టినట్టు మంచూ, దానిపైన అప్పుడే రాలిన మంచు తుంపరలూ ఇసుక కాగితం పైన రేణువులలా ఉంటాయి. అంటార్కిటిక్ వేసవి సౌమ్యంగా ఉంది. గాలి సుడి మెత్తగా చెవులు నులిమి మెలి పెడుతోంది. ఈ అనుభవం నాకూ మాస్కోని జ్ఞప్తికి తెస్తోంది. అక్కడ ఆదివారం సాయంత్రాలనూ, ఆ సాయంత్రాలలో మేం చేస్తూన్న స్కేటింగునూ జ్ఞప్తికి తెచ్చింది. మా ముప్పయి అయిదు టన్నుల మంచు ట్రాక్టరు మంచి పట్టుతో ముందుకు సాగిపోతోంది. అసలు ఈ అతి చల్లని మంచు స్ఫటికాల మీద విమానం దిగువనుండే బద్దకాళ్ళు కూడా తేలిగ్గ పట్టు తప్పకుండా ఉండలేవు. వానో మంచి నేర్పు గల డ్రైవరు. ప్రమాదకర మైన ఎత్తు పల్లాల్లో కూడా బ్రేకు వేయడం గురించి పట్టించు కోవటం లేదు.

"ఏయ్ వానో జాగ్రత్త" హెచ్చరించాడు జెర్నోవ్, డ్రైవరు పక్కనే ఉన్న నావిగేటర్ కేబిన్ నుంచి. "మంచు గడ్డల మధ్య లోతైన పగుళ్ళ ఉంటాయి."

‘‘ఇక్కడ మీకు బీటలు ఎక్కడ కవిపిస్తున్నాయి?’’ వానో ఆవనమ్మ కంతో సమాధానం ఇచ్చాడు. సమాధానం ఇస్తూ తన నల్ల కళ్లద్దాల గుండా కిటికీలోంచి కేబిన్‌ని అంతా నింపివేస్తున్న కళ్లు మిరిమిట్లు గొలిపే కాంతివంతమైన వెలుతురులోకి తేరిపార చూశాడు. ‘‘ఇది రోడ్డు కాదు; ఇది రహదారి. తిబిలిసిలోని రుస్తవేలి మార్గం. మీరు నమ్మవచ్చు. నే చెపు తున్నా కదా, అంతే, అచ్చం అలాంటిదే అనుకుంటున్నా.’’

నేను రేడియో గదిలోంచి మెట్లెక్కి బయటకొచ్చి వానో పక్కనే ఉన్న మడత సీటుని దింపుకున్నాను. ఎందుకో వెనక్కు తిరిగి తోల్యా ద్యాచుక్ వేపు చూశాను. పక్క సెలూన్‌లో బల్ల దగ్గర కూచొని వాతావ రణ పరిశోధనలకి సంబంధించిన పని ఏదో చేసుకుంటున్నాడు. నేను అలా చూడకుండా ఉండాల్సింది.

‘‘ఇప్పుడు మనం ఒక కొత్త రకం డ్రయివరు అవిర్భవించడం సంద ర్శిస్తున్నాం.’’ అన్నాడు తోల్యా విసురు గొలిపే వెకిలి నవ్వుతో. నేను ఏ జవాబు ఇవ్వకపోయే సరికి అతనే ఇంకా జోడించాడు ‘‘గర్వం నిన్ను చంపే స్తుందోయ్ యూరా. రెండు అభిమాన విద్యలు చాల్లేదా నీకు?’’

ఈ అన్వేషణలో పాల్గొన్న మా ప్రతీ ఒక్కరికీ రెండేసి మూడేసి విద్యలు వచ్చు. ఉదాహరణకి, బరీస్ అర్కాదియెవిచ్ జెర్నోవ్ మంచు విజ్ఞాన శాస్త్రంలో స్పెషలిస్టు (గ్లేషియాలజిస్టు). కాని ఆయన భూగర్భ శాస్త్రజ్ఞుడి పని, ఇంకా భూకంప శాస్త్రజ్ఞుడి పని కూడా చూసుకో గలడు. తోల్యా ద్యాచుక్ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు, వైద్యుడు, పాక నైపుణ్యం కలవాడు. వానో మెకానిక్కు, డ్రైవరు. ధృవ ప్రాంతాలలో పని చేయడా నికి ప్రత్యేకంగా నిర్మించిన ఈ పెద్ద ట్రాక్టరుని నడిపేది అతనే. ఇంకా విశేషం ఏమంటే అతను విరిగిన ట్రాక్టరు పట్టే నుంచి చపల స్వభావం గల ఎలక్ట్రిక్ స్టౌ వరకు అన్నీ బాగు చేయగలడు. నేను ఫొటోగ్రఫీ, చలన చిత్రాలు, రేడియో ప్రసారం అన్నీ చూసుకోవాలి. నేను వానో దగ్గరకు రావడం నా విద్యల లిస్టుకి ఇంకోటి చేర్చుకోవాలని కాదు ఉద్దేశం. అతనికి

ఈ బ్రహ్మరాక్షసిలాంటి ట్రాక్టరు పట్ల ఉన్న అభిమానం నన్ను అతని దగ్గరకు రప్పించింది.

మేము విమానంలో దిగుతున్నపుడు మొదటిసారి విమానం నుండి దీన్ని చూశాను. అలా చూసినప్పుడు ఇది నాకు పిల్లల కథల్లో చెప్పే ఎర్రని భూతంలా కనిపించింది. కాని దగ్గరగా చూసేసరికి రెండు వేపులా బయటకు పొడుచుకొని వచ్చిన మీటరు వెడల్పు పట్టీలు, బ్రహ్మాండమైన నలుచదరపు కళ్లలాంటి కిటికీలు — ఇంకొక ప్రపంచం నుండి వచ్చిన ఏదో జీవి అనే భావన కలుగ చేశాయి. నేను మోటారు కార్లు నడిపాను. పెద్ద లారీలు నడిపాను. వానో అనుమతి మీద అంటార్కిటిక్ ప్రాంతంలో ఏర్పరుచుకున్న స్థావరం 'మీర్నీ' దగ్గర మంచు భూమ్మీద ట్రాక్టరు కూడా ప్రయత్నించాను. కాని ఆ రోజు చిన్న మసక వెలుతురుగా ఉండి గాలిగా ఉంది. నేను రిస్కు తీసుకోలేదు కాని ఇవాళ నిర్మలంగా ఉంది.

''వానో! నన్ను కాస్త ప్రయత్నం చేయనీవోయ్!'' అన్నాను. నేను వెనక్కు తిరిగి చూడలేదు కావాలనే. ''ఒక్క అరగంట సేపు'' అర్థించాను.

వానో సీట్లోంచి లేస్తూన్నప్పుడు జెర్నోవ్ గొంతుక వినిపించింది పెద్దగా. ''ఇదిగో, డ్రైవింగులో ప్రయోగాలు ఏవీ చేయకూడదు. చొఖేలీ! ట్రాక్టరు నడిచే స్థితిలో ఉండేట్టు చూసే బాధ్యత నాది. ఏయ్ అనోహిన్! నువ్వు నల్ల కళ్లద్దాలు పెట్టుకో.''

చెప్పినట్టు చేయడమే తప్ప ఇంకేం లేదు. జెర్నోవ్ మా నాయకుడు. ఛండశాసనుడు. నిజమే. నల్ల కళ్లద్దాలు లేకుండ మంచు దుప్పట్ల మీద చల్లని సూర్యుడు ప్రకాశించి పుట్టించే లక్షలాది మిరిమిట్లను చూడడం నిశ్చయంగా ప్రమాదకరమే. ఒక్క దిక్చక్రం వద్ద మాత్రం మంచు సమ తలం ఆకాశపు సాంద్ర నీలిమలతో మిళితమైన చోట కొద్దిపాటి చీకటి చారలు కనిపిస్తాయి. దగ్గరలో గాలి కూడ తెల్లగా మెరుస్తుంది.

''అటు ఎడం వైపు చూడు అనోహిన్'' జెర్నోవ్ సాగించాడు. ''పక్క కిటికీలోంచి ఇంకా బాగా కనిపిస్తుంది. ఏదో అసాధారణంగా ఉంది కదూ?''

ఎడమ వేపు యాభై మీటర్ల దూరంలో నేను చూసింది నిట్ట నిలువుగా ఉన్న మంచు గోడ. నేను చూసిన అన్ని భవనాలకన్నా కూడ ఎత్తుగా ఉంది. న్యూయార్కు నగరపు ఆకాశ హర్మ్యాలు కూడా ఈ గోడ పై అంచుపై వరకూ రావేమో, దూది పింజలతో నిండినట్టుంది. ఇంద్రధనుస్సులోని రంగులన్నిటితో కాంతివంతంగా మెరుస్తూన్న ఈ గోడ వజ్రపు పొడితో చేసిన రిబ్బనులా క్రింద భాగంలో దట్టమైన మంచు పొరలు గడ్డకట్టి నీలి మేఘచ్ఛాయను కలిగిన చోట మాత్రం నల్లగా ఉంది. ఇంకా దిగువన అమితమైన మందంలో కోత కనిపిస్తోంది. బ్రహ్మాండమైన కత్తితో కోసినట్టు. ఇక్కడ సూర్యకాంతిలో నీలంగా, ఆకాశానికి అతి పెద్ద అద్దం పట్టినట్టు ఉంది. అట్ట అడుగున మాత్రం గాలి వల్ల రెండు మీటర్ల ఎత్తున మంచు కుప్ప ఏర్పడి, గోడపైన అల్లంత ఎత్తున ఉన్న దూది పింజల అంచుకు సరితూగుతూ ఉంది. గోడ అనంతంగా విస్తరించుకొని సుదూర హిమాంతరాళంలోకి సన్నగిలిపోయింది. జానపద బలాఢ్యులైన విపరీతకారులు మాత్రమే ఈ గోడని ఇక్కడ కట్టగలరు. గోడ కాదు, మంచు దుర్గం. ఈ హిమప్రాంతంలో, ఎవరికీ తెలియని దేనినో, ఎవరికీ తెలియని వారిని ఎవరినుంచో రక్షించడానికి కట్టిన దుర్గం. నిజానికి అంటార్కిటిక్ ప్రాంతంలో మంచు రూపాల్లో ఉన్నా, ఏ ఆకారాల్లో ఉన్నా, ఎవరినీ ఆశ్చర్యపరచదు. ఆ మాటే జెర్నోవ్‌తో అన్నాను. ఆ గ్లేషియాలజిస్టుకు అందులో ఏ ఆకర్షణ ఉందో నాకైతే తెలియటం లేదు. ''బరీస్ అర్కాదియెవిచ్, ఇది ఒక మంచు పీఠభూమి ప్లేటూ. బహుశా షెల్ఫ్ గ్లేషియర్ కావచ్చు.''

''అనుభవజ్ఞుడా!'' వ్యంగ్యంగా అన్నాడు. జెర్నోవ్, దక్షిణ ధృవానికి ఇది నా రెండవ ప్రయాణం అని సూచిస్తూ, ''మీకు షెల్ఫ్ (సముద్రంలోకి విస్తరించే భూఖండపు హద్దు — వం.) అంటే ఏమిటో తెలుసా? ఇది ఒక కాంటినెంటల్ బార్. షెల్ఫ్ గ్లేషియర్, మహా సముద్రంలోకి జారిపోతూంటుంది. ఇదేమో గ్లేషియరుకి చెందిన కొండ. ఏటవాలు మిట్టలా

లేదే! మనం మహా సముద్రంలో లేమే!'' ఆయన ఒక క్షణం నిశ్శబ్దంగా ఉండి పోయాడు. తర్వాత సాలోచనగా అన్నాడు. ''కొంచెం ఆపహోయ్, వానో! దగ్గరకెళ్లి చూద్దాం. ఇది ఒక విశేషమైన ప్రకృతి చర్య. అందరూ ఏమైనా తొడుక్కోండి. తేలిక స్వెట్టర్లకి ఇది స్థలం కాదు.''

దగ్గరగా చూస్తే గోడ ఇంకా అందంగా ఉంది. నమ్మశక్యం కాని నీలి కట్టడం. దిక్చక్రం వద్ద కోయబడిన ఘనీభవించిన ఆకారపు భాగం. జెర్నోవ్ స్తబ్ధుడైనాడు. ఆ దృశ్యంయొక్క వైభవం వల్లనో, వివరణకు లొంగని దాని ప్రకృతి వలనో నోటమాట రాలేదు. గోడ పైచివర దూది మంచుతో కప్పబడిన అంచుని చాల ఎక్కువ సేపు వీక్షించేడు. తర్వాత ఎందుకో తన పాదాల వైపు చూసి మంచుని కాళ్లతో తాడించాడు. తర్వాత ఎగిరి తన్నాడు. మేము ఆయన్నే చూస్తున్నాము. మాకేం అర్థం కాలేదు.

ఉన్నట్టుండి ''మనం నిలబడిన ఈ మంచుని ఒకసారి చూడండి'' అన్నాడు ఆయన. మేము ఆయన లాగే మంచుని కాళ్లతో తాడించాము. పైన పల్చని దూది మంచుపొర దాని దిగువన గడ్డ మంచు ఉందని తెలిసింది.

''అనల పిసలైన స్కేటింగ్ గ్రౌండు'' అన్నాడు ద్యాచుక్. ''శాస్త్రోక్తమైన సమతలం. యూక్లిడ్ స్వయానా దీన్ని తయారు చేయడానికి సహాయం చేసి ఉండాలి'' జెర్నోవ్ మాత్రం గంభీరంగా ఉన్నాడు.

సాలోచనగా ఆయన సాగించాడు ''మనం గడ్డమంచు మీద నిలబడ్డాం. రెండు సెంటిమీటర్ల కంటే ఎక్కువ దూదిమంచు పొర లేదు. ఒక గోడ మీద చూడండి. మీటర్ల ఎత్తున దూదిమంచు. ఇక్కడ వాతావరణం అక్కడ లాగానే ఉంది. అవే గాలులు. దూదిమంచు పేరుకోడానికి అవే పరిస్థితులు. ఎవరికైనా, ఏవైనా దివ్యమైన ఆలోచనలు పుడుతున్నాయా?''

ఎవరూ సమాధానం చెప్పలేదు. జెర్నోవ్ తన ఆలోచనలనే పైకి అంటున్నాడు – ''గడ్డమంచు నిర్మాణం చూడ్డానికి ఒకలాగే ఉంది. ఉపరితలం కూడా. ఎవరో కృత్రిమంగా కోత పెట్టారా అనే భావన కలుగుతోంది.

మన పాదాల అడుగున ఉన్న సెంటీమీటరు దూదిమంచు పొరని తుడిచి పారేస్తే ఇక్కడా అలాంటి కోత పెట్టినట్లే కనిపిస్తుంది. కాని ఇందులో ఏమీ అర్థం కనిపించడం లేదు.''

''మంచు రాణీ రాజ్యంలో అంతా అర్థం కనిపించనిదే'' నాకు తోచిందేదో నేను అనేశాను.

''రాణీ ఎందుకనాలి? రాజు ఎందుకుకాదు?'' వానో ప్రశ్న.

''తోల్యా, ఆ విషయం నువ్వు బోధపరచు అతనికి. నువ్వు భూగోళ పటాలలో స్పెషలిస్టువి. క్వీన్ మేరీ లాండ్ ఉంది, క్వీన్ మోడ్ లాండ్ ఉంది. ఇకపోతే రెండో దిశలో క్వీన్ విక్టోరియా లాండ్ ఉంది.''

''క్వీన్ కాదు. ఉత్త విక్టోరియా లాండ్ మాత్రమే'' తోల్యా నన్ను సరిదిద్దాడు.

''ఓ వాతావరణ సూచనా ప్రావీణ్యుడా ఇటు విను. విక్టోరియా ఇంగ్లాండుకి రాణీయే కదటోయ్. వాతావరణ సూచన అంటే గుర్తొచ్చింది, ఈ సూచనా రంగంలోనే, ఇక్కడే ఈ గోడ మీదే కదటోయ్ మంచు రాణీ కేయస్‌తో ఆటలాడింది? ఇక్కడే కదటోయ్ అతడు తన ఘన చతురస్రాకారపు మంచు ముక్కలు కోసి 'ఆచంద్రార్కము' అనే మాటను వాటితో మలిచాడు?''

ద్యాచుక్ జాగ్రత్తపడ్డాడు. ఎక్కడ పట్టుబడతానా అని చూశాడు. ''ఏయ్ ఈ కేయన్ గాణ్ణి ఎక్కడి నుంచి పట్టుకొచ్చావు?''

''హరి భగవంతుడా'' నిట్టూర్చాను నేను.

''వాతావరణ సూచనా రంగంలో హాన్స్ క్రిస్టియాన్ ఆండర్సన్ ఎందుకు పని చేయలేదు? అతనికీ నీకూ తేడా ఏమిటో నీకు తెలుసా? రక్తపు రంగు. అతనిది నీలం.''

''ఆక్టోపస్ రక్తం నీలంగా ఉంటుంది. నీవు కావాలంటే తెలుసుకో.''

జెర్నోవ్ ఇదంతా వినటం లేదు. ఉన్నట్టుండి ''మనం సుమారు అదే ప్రాంతంలో ఉన్నామా'' అడిగాడు జెర్నోవ్. ''ఏప్రాంతం? బరీవ్ అర్కాదియెవిచ్!''

''అమెరికనులు గులాబి మేఘాలను గుర్తించిన ప్రాంతం.''

''అది ఇంకా ఇక్కడికి కొంచెం పశ్చిమంగా ఉంది. నేను మాప్ చూసే చెప్తున్నా'' ద్యాచుక్ సమాధానం.

''నేను 'సుమారు' అన్నాను. మేఘాలు సాధారణంగా కదుల్తుంటాయి కదా.''

''బాతులు కూడా కదుల్తుంటాయి'' జోకు వేశాడు తోల్యా.

''నన్ను నమ్మటం లేదా ద్యాచుక్?''

''ససేమిరా లేదు. నవ్వు కూడా పుట్టడం లేదు: కుమ్యులస్ మేఘాలూ కావు, సిర్రస్ మేఘాలూ కావు. అసలు ఇంతకీ ఈ క్షణంలో ఇక్కడ ఏరకమూ లేవు'' అలా అని తల పైకెత్తి ఆకాశం వైపు చూశాడు. అయితే ఓరోగ్రఫిక్ అయి ఉండాలి. ఆ మేఘాలు భూతద్దం ఆకారంలో ఉండి పైన ఇంకొక పొర ఉంది. వాటికి సూర్య కాంతి వలన గులాబి రంగు ఉంది. ఈ మేఘాలు చిక్కగా ఉన్నాయి. జిడ్డుగా ఉన్న గులాబి రంగులో రాస్ప్ బెర్రీ పళ్లతో చేసిన జెల్లీలాగ ఉన్నాయి. కుమ్యులస్ మేఘాల కన్న చాల కిందకి ఉన్నాయి. గాలితో ఊదిన సంచుల్లా లేవు, కాని కంట్రోలు తప్పిన బళ్లని కొంత పోలి ఉన్నాయి. అగమ్యగోచరంగా ఉంది!''

'మాక్‌ముర్డో' వద్దనున్న అమెరికనులు రేడియో ప్రసారం ద్వారా తెలియ చేసిన గులాబి రంగు మేఘాలే ఇవి అని తెలుస్తూనే ఉంది. 'రాస్ ఐలండ్' మీదగా గులాబి గుమ్మటాలుగా ఆ మేఘాలు సాగిపోయాయుట. ఎడెలీ లాండ్ పైన కూడా కనిపించాయుట. షెల్ఫ్ గ్లేషియర్ అయిన షాక్లెటాన్ పరిసర ప్రాంతాలలో కనిపించాయుట. మీర్నీ నుండి సుమారు మూడు వందల కిలోమీటర్ల దూరంలో ఒక అమెరికను విమాన చోదకుడు ఈ మేఘాలని ఢీకొన్నాడని వార్త కూడా వచ్చింది. అమెరికను రేడియో ఆపరేటరు పంపిన రేడియోగ్రాము కోల్యా సమోయిలోవ్ అందుకున్నాడు. అది ఇలా ఉంది, ''నేను స్వయంగా వాటిని చూశాను. వాటి తస్సాదియ్యా డిస్నీ సినీమాలోలాగ నా వెంటే పరుగులు పెట్టాయి.''

మొత్తం మీద మీర్నీ దగ్గర అందరూ గులాబి మేఘాల గురించి చాలా అనుమానాస్పదంగా ఉండిపోయారు. కొద్దిమంది మాత్రం ఆ విష యాన్ని నిజంగా పట్టించుకున్నారు. జార్జి బ్రూక్ ముఖ్య హాస్యగాడు. అతను భూకంప శాస్త్రజ్ఞుడైన ఒక పెద్దాయనను ఆట పట్టించాడు.

''మీరు ఎగిరే సాసర్లను గురించి తప్పకుండా వినే ఉంటారనుకుంటా?''

''విన్నానే అనుకో.''

''మాక్‌ముర్డో దగ్గర జరిగిన విందు గురించి కూడానా?''

''విందేమిటి?''

''లైఫ్ పత్రిక విలేకరిని న్యూయార్కు సాగనంపారా మీరు?''

''ఇంతకీ నువ్వు చెప్పబోయేది ఏమిటి?''

''ఏమిటంటే గులాబి రంగు బాతులు ఆయనతో పాటే ఎగిరిపోయాయి. అదే దారిపట్టింది ఈ సంచలనాత్మకమైన వార్త కూడా.''

''ఇక్కడ్నించి పోవయ్యా. నీవల్ల నాకు నొప్పి పుడుతోంది, ఎక్కడో తెలుసునా?''

తెచ్చిపెట్టుకున్న చిరునవ్వుతో జార్జి అక్కడనుంచి పోయాడు... ఇంకొకరిని వలవేసి పట్టుకోడానికి నా పక్క నుంచి సాగిపోయాడు. నాతో పెట్టుకుంటే నెగ్గలేడేమోనని భావించి కామోను. నేనూ, గ్లేషియాలజిస్టు జెర్నోవ్ భోజనం చేస్తున్నాం. అతను నాకంటే ఎనిమిదేళ్లు మాత్రమే పెద్ద. అయినా అప్పుడే ప్రొఫెసరు అయిపోయాడు. నిజానికి ఏవిధంగా చూసినా ముప్ఫయి ఆరుకే సైన్సులో డాక్టరేటు పట్టా సంపాదించడం అసూయ పడాల్సిన విషయమే. నాకైతే ఈ సైన్సులు అంత ముఖ్యమైనవిగా కనిపించవు – నేను మానవ తత్వశాస్త్రానికి (హ్యూమానిటీస్) దగ్గర వాడిని. సైన్సులు మానవ పురోగతికి అంత ముఖ్యమైనవని నేను నమ్మలేదు. ఆ మాటే ఒకసారి నేను జెర్నోవ్‌తో అన్నాను.

ఆయన సమాధానం అప్పుడు ఇది: మన భూమి మీద ఎంత మంచు – దూది మంచు, గడ్డ మంచు రూపాలలో – ఉందో నీకు తెలిసినట్టు లేదు.

అంటార్కిటిక్ ఒక్కటే తీసుకో. ఇక్కడ మంచు తొడుగు శీతాకాలంలో ఇరవై రెండు మిలియనుల చదరపు కిలోమీటర్లు ఆక్రమించుకుని ఉంటుంది. దానికి ఇంకొక పదకొండు మిలియనుల ఆర్కిటిక్ మంచూ, తర్వాత గ్రీన్ లాండ్, ఆర్కిటిక్ సముద్రపు తీర ప్రాంతాలలో ఉన్న మంచూ కలుపు, ఇంకా హిమగిరులన్నిటిపైన ఉన్న మంచూ, గ్లేషియర్లూ తీసుకో. శీతాకాలంలో ఘనీభవించే నదుల విషయం లెక్కలోకి తీసుకోకపోయినా, మొత్తం ఎంతవుతుందని అంచనా? భూగోళపు భూభాగంలో మూడవ వంతు. అంటే ఈ మంచు ఖండపు వైశాల్యం ఆఫ్రికా ఖండానికి రెండు రెట్లు. మానవ పురోగతి దృష్ట్యా చూస్తే ఈ మొత్తం నిర్లక్ష్యం చేయవలసినది కాదు.

ప్రధాన అంశమైన మంచు నంతటినీ నేను దిగమింగేశాను. ఈ అంటార్కిటికాలో ఉన్న సమయంలో ఏదైనా నేర్చుకుంటే ఏం పోయిందిలే అనే నా ఉద్దేశాన్ని దానితో పాటు కూడా దిగమింగేశాను. అయితే ఆ సంఘటన తరువాత జెర్నోవ్ నాపట్ల అనుగ్రహంతో ప్రవర్తించాడు. ''గులాబి మేఘాల'' గురించి ప్రకటన వచ్చిన రోజున, భోజనం సమయంలో, అంటార్కిటికా ఖండం యొక్క అంతర్భాగంలోకి తలపెట్టిన ప్రయాణానికి నన్నూ రమ్మని ఆహ్వానించాడు.

''అవును, మూడు వందల కిలోమీటర్ల దూరం ఉండవచ్చు,'' అని కూడా జెర్నోవ్ అన్నాడు.

''ఎందుకు ప్రయాణం?''

''అమెరికనులకు దృగ్గోచరమైన ఆ విషయం గురించి సోదా చేయాలని అనుకుంటున్నాం. అది చాలా అసంభవమైన విషయం, అలా అనే ప్రతీ వారూ అనుకుంటున్నారు. అయినప్పటికీ, అదేమిటో ఒక సారి చూడదగ్గ విషయమే. ముఖ్యంగా నాకు. మేఘాలు గులాబి రంగులో ఉన్నాయి. కాబట్టి నువ్వు రంగు ఫిల్మ్ వాడొచ్చు.''

''అందులో ఏం లేదు. సర్వ సాధారణమైన చాతుస భ్రాంతి.''

''నాకు తెలీదు. ముమ్మాటికీ కాదు అని నేను చెప్పదలచుకోలేదు.

ఆ రంగు ఏ వెలుతురు మీద ఆధారపడి లేదని ప్రకటన చెపుతోంది. భూజనితమైన ధూళి వల్లనో, లేదా బాహ్య అంతరిక్షానికి చెందిన ఉల్కల ధూళి వల్లనో ఆ రంగు వచ్చిందని అనుకోవచ్చు. నిజమే. అయితే నేను, ఇంకో విషయం కోసం అక్కడికి వెళ్లాలనుకొంటున్నాను.''

''ఏమిటో ఆ విషయం?''

''ఆ ప్రాంతంలోని మంచు స్థితి.''

అప్పుడు ఎందుకు అని నేను అడగలేదు. ఇప్పుడు ఈ వింత మంచు గోడ దగ్గర జెర్నోవ్ తన ఆలోచనలను బయటకు అనుకుంటున్నప్పుడు పై విషయాలన్నీ నాకు గుర్తొచ్చాయి. రెండు విషయాలకీ ఆయన లంకె పెడుతున్నాడని తెలుస్తూనే ఉంది.

ట్రాక్టరులో నేను ద్యాచుక్ బల్ల దగ్గరికి నడిచి వెళ్లాను.

''ఈ గోడ ఒక చిక్కు ప్రశ్న. ఆ కోత ఎంతైనా వింతగా ఉంది.'' నేను పైకే ఆలోచిస్తున్నాను. ''అది ఎలా చేశారు? ఏదైనా ఒక రకం రంపంతోనా? అయితే మేఘాలకీ దానికీ సంబంధం ఏమిటి? మేఘాలు ఎక్కడనుంచి వస్తున్నాయి? ఆ రెంటికీ లంకె పెట్టాలని అనుకుంటు న్నారెందుకు?'' తోల్యా ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు.

''నేను కాదు, జెర్నోవ్ అనుకుంటున్నాడు. ఆయన గ్లేషియరు గురించి ఆలోచిస్తున్నప్పుడు ఆ మేఘాలని గుర్తుతెచ్చుకున్నాడెందుకు?''

''నువ్వు విషయాన్ని క్లిష్టతరం చేస్తున్నావు. గ్లేషియరు అసాధారణ మైనదే, అందులో సందేహం లేదు. కాని దానికీ మేఘాలకీ సంబంధం ఏముంది? గ్లేషియరు వాటిని పుట్టించదే.''

''పుట్టిస్తుందే అనుకో.''

''అనుకోవడానికి ఇందులో ఏం లేదు. ఇదిగో బ్రేక్‌ఫాస్ట్ తయారు చేయడంలో కాస్త ఓ చేయి వేయి. అంతకంటే నీకేం పని లేకపోతే. ఏం చేస్తే బాగుంటుందంటావు? కోడిగుడ్ల పొడితో అట్లు వేసుకుందామా లేక ఈ డబ్బాలలో ఒకదాన్ని వాడదామా?''

నాకు సమాధానం చెప్పడానికి వ్యవధి లేకపోయింది. ఏదో చాల పెద్ద దెబ్బతో మమ్మల్ని నెట్టింది. మేము నేల మీదకి ఒరిగిపోయాం. ''మేము నిజంగా ఎగిరిపోతున్నామా? కొండ మీద నుంచా? లేక అగాధంలోకా?'' అని మాత్రం నేను అనుకోగలిగాను. అదే క్షణంలో ఇంకొక రెండవ దెబ్బ పెద్దగా ట్రాక్టరు ముందు భాగానికి తగిలింది. ట్రాక్టరుని వెనక్కి తోసి వేసింది. నేను ఎదురుగా ఉన్న గోడ వేపు నెట్టబడ్డాను. ఏదో చల్లనిది బరువైనది నా తలకి తగిలింది. నాకు తెలివి తప్పింది.

అధ్యాయం 2

ప్రతిరూపాలు

నాకు తెలివి వచ్చింది. కాని ఒక విధంగా నాకు చైతన్యం రాలేదు. ఎందువల్లనంటే నేను అలాగే కదలిక లేకుండా పడుకొని ఉన్నాను. కళ్ళు తెరవడానికి కూడా శక్తి లేకుండా పడుకొనే ఉన్నాను. చైతన్య స్థితి నెమ్మదిగా వస్తున్నది. లేక ఇదే అర్ధ చైతన్యావస్థ అనాలా? అస్పష్టమైన భావనలు, మనక బారిన అనుభూతులు నన్ను చుట్టుముట్టాయి. వాటిని స్పష్టీకరించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాయి నా ఆలోచనలు. నా ఆలోచనలు అస్పష్టంకా, నీహారికా సదృశంకా ఉన్నాయి. నేను భారరహిత స్థితిలో ఉన్నాను. నేను తేలిపోతున్నానా లేక నావలో సయనిస్తున్నానా లేక వేలాడుతున్నానా, గాలిలో కూడా కాదు, శూన్యాంతరాళంలో, ఒక రకమైన రంగు లేని చిరువెచ్చని జిగట ద్రావణంలో ఉన్నానా అనిపించింది. ఆ ద్రావణం చిక్కగా ఉన్నదే కాని స్పర్శకి తెలియటం లేదు. అది నా రంధ్రాలలోకి నా కళ్ళలోకి, నా నోట్లోకి చొచ్చుకొనిపోయి నా కడుపు నింపింది. నా ఊపిరితిత్తులు నింపింది. నా రక్తాన్ని కడిగింది, బహుశా. అసలు రక్తపు

స్థానాన్నే ఆక్రమించుకొని నా శరీరంలో ప్రవహించింది. ఒక మితభావన నాలో కలిగింది – అదృశ్యమైనది ఏదో తీక్షణంగా నన్ను నాలోకి తొంగి చూస్తోందనీ, అది నాలోని ప్రతి రక్తనాళాన్నీ, ప్రతి నరాన్నీ ఆఖరికి మెదడులోని ప్రతి జీవకణాన్నీ కూడా తీవ్రమైన ఉత్కంఠతో పరిశీలిస్తున్నాదా అని. నాకు భయం గాని, బాధ గాని కలగలేదు. నేను నిద్రలో ఉన్నాను – లేను. పొంది కలేని రూపంలేని కల కంటున్నాను. అయినప్పటికీ అదే సమయంలో అది కల కాదని నాకు నిర్దిష్టంగా తెలుసు.

చివరకి నాకు తెలివి వచ్చేసరికి నాచుట్టూ అంతా ఎప్పటి మాదిరి వెలుగ్గా, ప్రశాంతంగా ఉంది. ఎంతో కష్టం మీద కళ్ళు తెరిచాను. కణతలలో సూదుల పొడిచినట్లు నొప్పి. సమంగా నా ఎదుట సన్నని ఎర్రని చెట్టు బోదె నిలువుగా కనిపించింది. ఇది యూకలిప్టస్ చెట్టా లేక తాటి చెట్టా? బహుశా, శూచాగ్ర వృక్షమేమో, దాని చివర నేను చూడ లేక పోతున్నానేమో. నేను తల తిప్పలేక పోయాను. నా చేతికి ఏదో గట్టిగా, చల్లచల్లగా తగిలింది. రాయి కాబోలు. దాన్ని నెట్టివేశాను. అది చప్పుడు చేయకుండా గడ్డిలోకి దొర్లిపోయింది. నా కళ్ళు మాస్కో జంతు ప్రదర్శనశాలలోని పచ్చని గడ్డి కోసం వెతికాయి. కాని అది జేగురు రంగులో ఉంది. పైనుంచి కిటికీలో నుంచో, ఆకాశం నుంచో, కాంతివంతమైన తెల్లని వెలుతురు ప్రసరించింది. అది ఒకే సారి విశాలమెయ్యిన మంచు మైదానాలనీ, నీలి కాంతితో విరాజిల్లిన మంచు గోడనీ గుర్తు చేసింది. ఒక్క సారిగా అంతా తేటతెల్లమైపోయింది.

నొప్పిని అధిగమించి నేను కాళ్ళమీద నిలబడ్డాను. తర్వాత కూర్చొని చుట్టూ పరిశీలించాను. వస్తువులన్నిటినీ గుర్తు పట్టాను. జేగురు రంగు గడ్డినేల, క్రింద పరిచి ఉన్న లినోలియమ్. ఎర్రని చెట్టు బోదె – బల్ల కాలు. నేను నెట్టిన రాయి – నా కెమెరా. అదే నా తలని కొట్టింది మా ట్రాక్టరు క్రిందకి పడిపోయినప్పుడు. ద్యాచుక్ ఎక్కడున్నాడు? అతన్ని పిలిచాను. జవాబు రాలేదు. జెర్నోవ్ సమాధానం ఇవ్వలేదు. అలాగే చొఖలీ

కూడా పలకలేదు. నిశ్శబ్దంగా ఉంది. ఒక గదిలో కూచొని పనిచేసుకుంటూ నీటి బిందువుల చప్పుడు, నేల మీద నడిస్తే వచ్చే కిర్రు శబ్దం, గడియారపు టిక్కు టిక్కు శబ్దం ఈగ చేసే ఝుమ్మనే శబ్దం కూడా వినగలిగినపుడు ఎంత నిశ్శబ్దం అనుకుంటామో అంతకంటె నిశ్శబ్దంగా ఉంది. నా గొంతుక మాత్రమే వినబడే సంపూర్ణ నిశ్శబ్దం ఇది. చేతి గడియారాన్ని చెవి దగ్గర పెట్టుకున్నాను. వాచీ నడుస్తోంది. సమయం 12 గంటల 20 నిముషాలు అయింది.

ఎంతో కష్టం మీద కాళ్ల మీద నిలబడ్డాను. గోడను పట్టుకుంటూ నావిగేటరు స్థానం దగ్గరకి చేరుకున్నాను. అది ఖాళీగా ఉంది. చేతి తొడుగులు, బైనాక్యులర్ బల్ల మీద నుంచి మాయమైనాయి. జెర్వేవ్ వేసుకొనే ఉన్ని కోటు కుర్చీ వెనక భాగానికి తొడిగి లేదు. జెర్వేవ్ నోట్సు రాసుకొనే పుస్తకం లేదు. వాన్ కూడా చేతి తొడుగులు, పైన వేసుకొనే కోటులతో సహా అదృశ్యం అయిపోయాడు. ముందు కిటికీ గుండా చూశాను. బయటి గాజు పలక లోపలికి వంచబడింది. దూరంగా నున్నని వజ్రాన్ని పోలిన దూది మంచుని నేను చూడగలుతున్నాను. దుర్ఘటన ఏదీ జరిగినట్టే లేదు. నా జ్ఞాపక శక్తి పోలేదు. నాకు వచ్చిన తలనొప్పి నిశ్చయంగా నిజమైనదే. అద్దంలో గడ కట్టిన రక్తం నా నుదిటి మీద చూసుకోగలిగాను. దాని చుట్టూ తడిమి చూసుకున్నాను. ఎముక నిక్షేపంగానే ఉంది. చర్మం మాత్రం కోసుకుంది, కెమెరా అంచు తగిలి. అంటే నిజంగా ఏదో సంభవించింది అనే తోస్తోంది. అందరూ దగ్గర్లో దూది మంచులో ఉన్నారేమో! మేం వస్తువులన్నీ ఆరబెట్టుకొనే గదిలో స్కీలను బిగించే బద్దల కోసం వెతికాను. అసలు స్కీలు కనిపించలేదు. డ్యూరాల్యుమినియమ్‌తో చేసిన మంచు బండీ కూడా లేదు. ఆకస్మిక సమయాల్లో ఉపయోగించడానికి ఇవి ఉండేవి. నా కోటు, టోపీ తప్పించి అందరి కోటులు, టోపీలు మాయమైపోయాయి. నేను తలుపు తెరచి గడ్డ మంచు మీదకి దూకాను. పలచని దూది మంచు పొర క్రింద గడ్డ మంచు నీలి రంగులో కాంతివంతంగా

ఉంది. దూది మంచుని గాలి ఎటువేపు పడితే అటువైపు విసిరి వేస్తోంది. ధృవ ఖండంలో బాగా లోపలి ప్రాంతమైన ఇక్కడ వివరణకు లొంగని ఈ అతి పలుచని దూది మంచు పొర గురించి జెర్సోవ్ సత్యమే చెప్పాడు. ఆకస్మికంగా అంతా తేటతెల్లమై పోయింది. మా 'హార్క్యవ్‌చంక' వాహనం సరసనే ఇంకొకటి, ఎర్రనిది, పెద్ద ది మంచుతో కప్పబడి ఉంది. అది మీర్నీ నుంచి వచ్చే మమ్మల్ని చేరుకొని ఉంటుంది. లేక మీర్నీకి వెళుతున్న ట్రాక్టరా? అది మమ్మల్ని ఆపద నుండి రక్షించింది అన్నమాట. అదీ సంగతి. మా ట్రాక్టరు గడ్డ మంచు మధ్య ఉన్న లోతైన పగులులో పడి పోయింది. ఇక్కడ నుండి పది మీటర్ల దూరంలో మా బండిచారలు కిందకి పోతున్నాయి. నేను చూడ గలుగుతున్నాను. అక్కడ ఒక నుయ్యి పైభాగం నల్లగ కనిపిస్తోంది. బిరుసైన పొర ఏదో మూసి వేస్తోంది. ఆ రెండో ట్రాక్టరులోని మా మనుషులు మేం పడిపోవడం చూసి ఉంటారు. బహుశా మా పతనం, అదృష్టవశాత్తు, పగుల మూతి వరకే జరిగి అక్కడ ఇరుక్కుపోయి ఉంటుంది ట్రాక్టరు. అక్కడ నుంచి మమ్మల్ని మా ట్రాక్టరుని బయటకు లాగి ఉంటారు వాళ్లు.

''హలో! అక్కడ ఎవరైనా ఉన్నారా ట్రాక్టర్లో?'' అని అరిచాను. అరిచి దాని ముఖ ద్వారం వైపు చుట్టు తిరిగి వెళ్లాను. ఉన్న నాలుగు కిటికీలలో ఏ ఒక్క దానిలో నుంచి ఏ ఒక ముఖమూ కనిపించ లేదు. ఏ గొంతుకా వినిపించలేదు. ఈ రెండో ట్రాక్టరుని పరిశీలించడం ప్రారంభించాను. దీనికీ ముందు కిటికీలో లోపలికి వంగిన గాజు పలక ఉండడం గమనించాను. తర్వాత దాని ఎడమ పట్టె వైపు చూశాను. మా ట్రాక్టరుకి ఒక ఖచ్చితమైన గుర్తు ఉంది. అది ఆ పట్టెలోని ఒక ఉక్కు లింకు మీద వెల్డింగు చేయబడి ఉంది. అంచేత ఆ లింకు మిగిలిన వాటి నుంచి ప్రత్యేకంగా కనిపిస్తుంది. ఈ పట్టె మీద కూడా అదే చెప్పకనే చెప్పే గుర్తు ఉంది. ఈ రెండు ట్రాక్టరులు ఒకే ఫాక్టరీ నుండి వచ్చిన కవలలు కాదు. కాని అవి ఒక దానికొకటి ప్రతిరూపాలు. ప్రతి ఒక్క చిన్న విషయం

ప్రతిబింబించిన ప్రతిరూపాలు. రెండవ ట్రాక్టరు ప్రతిరూపమైన దాని తలుపు తెరుస్తూ ఏ మవుతుందోనని భయంతో వణికి పోయాను.

నిజమే. లోపలికి వెళ్లే మార్గం ఖాళీగా ఉంది. స్కీలు లేవు, మంచు బండీలు లేవు. నా ఉన్ని కోటు మాత్రం కొక్కేనికి వేలాడుతోంది. నా కోటు — అవును నా కోటు: చిరిగిపోతే కుట్టి ఉన్న ఎడమ చేయి, చేతుల ముందు భాగంలో ఉన్ని ఊడిపోయి, భుజం మీద ఉన్న రెండు నల్లని నూనె మరకలు. ఒకసారి నూనె వేళ్లతో దాన్ని పట్టి ఎత్తాను. కేబిన్‌లోకి తొందరగా ప్రవేశించాను. నా గుండె ఆగినంత పని అయింది. కింద పడిపోకుండా ఉండడం కోసం గోడ మీద పడిపోయాను. బల్ల దగ్గర, నేల మీద గోధుమ రంగు చొక్కాలో, మెత్తలతో వున్న పాంటులో, ముఖం బల్ల కాలు వైపు ఉండి, నుదిటి మీద ఎండిన రక్తంతో, ఒక చెయ్యి కెమెరాని పట్టుకొని పడి ఉన్నది — నే నే.

ఇది కలా? నేను ఇంకా మేలుకోలేదా? నేను నన్ను ఎలా చూసుకుంటున్నాను. రెండవ దృష్టి? నా చేతి చర్మాన్ని గిల్లాను. నొప్పి పెట్టింది. నేను నిద్ర పోలేదని, మేలుకొనే ఉన్నానని తెలిసిపోయింది. ఇక పోతే నాకు పిచ్చి ఎత్తి ఉండాలి. కాని నేను చదివిన పుస్తకాల ద్వారా పిచ్చి మనుషులు తాము పిచ్చివారని ఎన్నడూ గ్రహించరని నాకు తెలును. అయితే ఇదంతా ఏమిటి? మిధ్యా భావనలా? దృగ్భ్రాంతా? గోడని ముట్టుకున్నాను. అది సత్యంగానే ఉంది. అంతే నేను ఒక భ్రాంత దృశ్యాన్ని కాదన్న మాట. నా కాళ్ల ముందు నా భూతం (ఫాంటమ్) తెలివి తప్పి పడి ఉందన్న మాట. పిచ్చిగా ఉంది. వింత మంచు కన్న మాటలు గుర్తొచ్చాయి. అయితే ఇంతకీ 'మంచు కన్య' ఉందన్న మాట వింతలు జరుగుతాయన్న మాట. మనుషుల ప్రతిరూపాలు దెయ్యాలుగా ఉంటాయన్న మాట. శాస్త్రజ్ఞానం అంతా అర్థంపర్థం లేనిదే! ఏదో మనస్సుని సమాధాన పరచుకోడానికి మాత్రమే!

ఇప్పుడేం చేయాలి? ఆ రెండో ట్రాక్టరు దగ్గరకి పరుగెత్తుకు పోయి నా మెదడు పూర్తిగా చెడిపోయేంత వరకు ఎదురుచూడనా? అపుడు నాకు

ఒక సామెత గుర్తుకొచ్చింది. నువ్వు చూస్తున్న యిది ప్రకృతి నియమాలకు వ్యతిరేకంగా ఉంటే తప్పనిది కాని ప్రకృతిది కాదు. నా భయంపోయింది. తబ్బిబ్బు పరిస్థితి, కోపం మాత్రం మిగిలాయి. పడుకొని ఉన్న మనిషిని ఒక తన్ను తన్నాను కూడా. అతను మూలిగి కళ్ళు తెరిచాడు. మోచేతి మీద లేచాడు. నేను లేచినట్టే. చుట్టూ మందపు చూపు చూశాడు.

''అందరూ ఎక్కడున్నారు'' అడిగాడు. నేను ఆ గొంతుకని గుర్తే పట్టలేక పోయాను — అది నాదే, టేపు రికార్డులో లాగ ఉంది. కాని అతను అచ్చంగా నేనే, ఆ ఫాంటమ్ నాకు తెలివి వచ్చినప్పుడు నేను ఏ ఆలోచన చేశానో ఆ ఆలోచనే చేశాడు కదా!

''వాళ్లెక్కడ?'' మళ్లీ అన్నాడు.

''తోల్యా! ద్యాచుక్!'' అరిచాడు. సమాధానం లేదు. నాకూ సమంగా అలాగే జరిగింది.

''ఏం జరిగింది?'' అడిగాడు.

''నాకు తేలీదు'' జవాబిచ్చాను.

''యంత్రం ఒక బీటలో పడిపోయిందనిపించింది నాకు. మనం ఒక మంచు గోడకి కొట్టుకొని ఉండి ఉండాలి. నేను పడిపోయాను. తర్వాత అంతా పడిపోయింది... లేక పడలేదా?''

అతడు నన్ను గుర్తు పట్టలేదు. 'వానో' లేస్తూ అరిచాడు.

మళ్లీ నిశ్శబ్దం. పదిహేను నిముషాల క్రితం జరిగిందంతా తిరిగి జరుగుతోంది. బుర్ర తిరుగుతూ ఉండగా అతడు నావిగేటరు గదిలోకి వెళ్లాడు. డ్రయివరు ఖాళీ సీటుని ముట్టుకున్నాడు. ఆ తర్వాత వస్తువులు అరబెట్టుకొనే గదిలోకి వెళ్లాడు. వెళ్లి, నేను కనుగొన్నట్టే, స్కీలు లేవనీ, మంచు బండీలు లేవనీ కనుగొన్నాడు. తర్వాత నేను గుర్తొచ్చి తిరిగి వచ్చాడు.

''నువ్వు ఎక్కడ నుంచి?'' నా వైపు తీక్షణంగా చూస్తూ ప్రశ్నించాడు. అమాంతంగా చేత్తో మొహం మూసుకొని వెనక్కు గెంతాడు, ''ఇది కానేరదు! ఏమిటి జరుగుతోంది? నేను నిద్ర పోతున్నానా?''

''సమంగా అదే నేనన్నాను... మొట్టమొదట'' నేను సమాధానం చెప్పాను. నేనింకా భయపడలేదు.

అతను పొడుగాటి సోఫా మీద కూర్చున్నాడు. ''దయచేసి నన్ను క్షమించు. కాని నువ్వు సమంగా నాలాగే, అద్దంలో లాగ ఉన్నావు. నువ్వొక దెయ్యానివా?''

''కాదు, నువ్వు నన్ను ముట్టుకొని తెలుసుకోవచ్చు.''

''అయితే నువ్వెవరు?''

''నేను యూరీ అనోహిన్‌ను, ఈ అన్వేషణలో ఫొటోగ్రాఫరుని, రేడియో ఆపరేటరుని'' నేను నిబ్బరంగా అన్నాను.

అతడు దిగ్గున లేచాడు.

''కాదు, నేనూ యూరీ అనోహిన్‌ని, ఫొటోగ్రాఫర్, ఆపరేటరుని ఈ అన్వేషణలో'' అరిచి మళ్ళీ కూచున్నాడు.

ఇప్పుడు ఇద్దరం నిశ్శబ్దంగా ఉండి పోయాం, ఒకర్నొకరు పరీక్షించుకుంటూ. ఒకరు ఎక్కువ ప్రశాంతంగా ఉన్నారు. ఎందువల్లంటే అతనికి కొంచెం ఎక్కువ తెలుసు, ఎక్కువ చూశాడు. రెండో అతను, కళ్లలో మతిభ్రమ చిహ్నాలతో, నా ఆలోచనలన్నీ మననం చేసుకొంటూ ఉన్నాడు. అతన్ని మొదట నేను చూసినపుడు నా మెదడుకి వచ్చిన ఆలోచనలని మననం చేసుకుంటున్నాడు. అవును, కేబిన్‌లో ఇద్దరు మనుషులు, ఒకే భారమైన ఉచ్ఛ్వాసనిశ్వాసల లయతో ఇద్దరూ సర్వ సమానమైన మానవులు.

అధ్యాయం 3

గులాబి మేఘం

అలా ఎంత సేపు కొనసాగిందో నాకు తెలీదు. ఆఖరికి అతనే పలికాడు.

''నాకేం అర్థం కావటం లేదు.''

''నాకు కూడా.''

''ఒక మనిషి ఇద్దరుగా చీలిపోలేడు.''

''నేను సమంగా అదే అనుకున్నాను.''

అతను దానిపైన కొంత ఆలోచించాడు.

''ఒక వేళ మంచు కన్య నిజంగానే ఉందేమో?''

''నువ్వు పునశ్చరణ చేస్తున్నావు''' అన్నాను నేను. ''నేను అప్పుడే దాని గురించి ఆలోచించాను. అంతే కాదు, శాస్త్రజ్ఞానం అంతా లేనిదనీ, ఏదో మనస్సమాధానమనీ కూడా.''

అతను కొద్దిగా వెలవెలపోయి చిరునవ్వు నవ్వాడు, పెద్ద వాళ్ల చేత చీవాట్లు తిన్న వాడిలా. నిజానికి నేను అతని కంటే పెద్ద వాడిని. అయితే అతను వెంటనే సరిదిద్దుకున్నాడు. ''అది ఒక జోకు. ఇది ఒక రకమైన భౌతిక, మానసిక దిగ్భ్రాంతి. ఏ రకమో, సరిగ్గా నేను చెప్పలేకపోతున్నాను. కాని అది ఒక భ్రమ, ఏదో అవాస్తవికత. ఇదిగో చూడు, మనం జెర్నోవ్ దగ్గరికి వెళ్లాం పద.''

నేను మాట్లాడకుండానే అతను నన్ను అంతా అర్థం చేసేసుకున్నాడు — అతడు నా ప్రతిబింబము. మా ఆలోచనలు ఒకే దాని వేపు పరుగెడుతున్నాయి: మా సూక్ష్మదర్శిని ఈ కుదుపుని తట్టుకొని బాగానే ఉందా? చూడగా తట్టుకుందని తేలింది. అది తన స్థానంలో కేబిన్‌లో ఉంది. గాజు పలకలు కూడా చెక్కుచెదరలేదు. నా ప్రతిరూపం వాటిని పెట్టెలోంచి బయటకు తీశాడు. మేము మా చేతులు సరిపోల్చుకున్నాము. బొటనవేలితో సహా అన్నీ, గోళ్లు కూడా, ఒకే మాదిరిగా ఉన్నాయి.

''ఒక పరీక్షచేసి చూద్దాం'' అన్నాను. ఇద్దరం వేలుని పొడుచుకొని గాజు పలక మీద రక్తం పూసి, ఒకరి తర్వాత ఒకరం దానికి సూక్ష్మదర్శినిలో చూశాం ఇద్దరిలోని రక్తం సర్వసమానంగా ఉంది.

''ఒకే పదార్థం'' అన్నాడు వెకిలినవ్వుతో ''నకలు.''

''నువ్వే నా నకలువి.''

''కాదు నువ్వే.''

''ఆగు ఒక నిముషం'' నేనతన్ని ఆపాను; ''నిమ్న ఈ అన్వేషణకు రమ్మని ఎవరు ఆహ్వానించారు?''

''జెర్నోవ్ పిలిచాడు, అదెందుకు?''

''ధ్యేయం ఏమిటి?''

''నువ్వు నేను చెప్పిన తర్వాత దాన్ని తిరిగి చెప్పడానికి ఉత్తినే నన్నడుగుతున్నావు.''

''కానేకాదు. నేచెప్పగలను నీకు. గులాబి మేఘాల కారణంగా, అంతేనా?'' ఓరగా చూశాడు, ఏదో జ్ఞాపకం తెచ్చుకుంటూ. తర్వాత టక్కరిగా ప్రశ్నించాడు.

''నువ్వు ఏ స్కూలు పూర్తి చేశావు?''

''స్కూలు కాదు, ఉన్నత విద్యా సంస్థ.''

''కాదు, నేను స్కూలు గురించి అడుగుతున్నాను. నంబరు, ఏమిటా నంబరు? మర్చిపోయావా?''

''మర్చిపోయిన వాడివి నువ్వే. నేను 790 నంబరు స్కూలు పూర్తి చేశాను.

''సరే, రైటే. నీ ఎడమ ప్రక్కన ఎవరు కూర్చునే వారు?''

''ఇదుగో, చెప్పేది విను. నువ్వు ఎందుకు నన్ను పరీక్ష చేస్తున్నావు?''

''చెక్ చేస్తున్నాను. అంతే. నువ్వు లేనాని మర్చిపోయి ఉండవచ్చు. అన్నట్టు ఆమె తర్వాత కొద్ది రోజులకే పెళ్లి చేసుకుంది.''

''అవును, ఆమె ఫీబిహ్‌ని వివాహమాడింది.'' అతను నిట్టూర్చాడు.

''నీ జీవితం నా జీవితంతో ఏకీభవిస్తోంది.''

''అయినా సరే. నువ్వే నకలువి అని, ఒక ప్రేతానివి, మంత్ర విద్యలు వచ్చిన ప్రేతానివి అని నేను విశ్వసిస్తున్నాను'' అంతకంతకు కోపం పెరిగిపోతూ ముగించాను నేను. ''ఎవరు ముందు మేలుకొన్నారు? నేను. ఎవరు ముందు రెండు ట్రాక్టర్లని చూశారు? అదీ నేనే.''

''రెండు ఎందుకు?'' అమాంతంగా అడిగాడు.

''అప్పుడు నేను విజయవంతంగా నవ్వడం ప్రారంభించాను. నా ఆధి కృత ఇప్పుడు పూర్తిగా నిర్ధరించబడింది.

''ఎందుకేమిటి? దాని పక్కన ఇంకొకటి ఉంది కాబట్టి. అసలైనది. ఒకసారి చూడు.''

పక్క కిటికీకి దగ్గరగా వెళ్లి అతను ఆశ్చర్యపోయాడు. నావేపు చూశాడు. తర్వాత మారు మాటాడలేకుండా నా కోటుకి నకలు కోటు వేసుకొని బయటకి మంచులోకి వెళ్లాడు. ఒకే విధంగా ఉన్న వెల్డు చేయబడిన పట్టీబద్ద, ఒకే విధంగా వంగి ఉన్న కిటికీ గాజు పలక, అతనికి కోపాన్ని తెప్పించాయి. జాగ్రత్తగా ఆతను లోపలికి దారివేపు చూశాడు. నేవిగేటరు గదిలోకి సాగిపోయాడు. తర్వాత నా కెమెరాతో సహా బల్ల దగ్గరకి తిరిగి వచ్చాడు. దాన్ని పరిశీలించాడు కూడా.

''అసలు సిసలు సహోదరి'' నిర్వేదంగా అన్నాడు.

''చూశావు కదా. ఆమే, నేనూ, కొద్దిగా ముందు పుట్టాము.''

''నువ్వు చేసిందల్లా ముందుగా మేల్కొనడం'' కోపంతో అన్నాడు. ''మనలో ఎవరు అసలు వారో ఎవరికి తెలియదు. నిజానికి నాకు తెలుసు.''

''ఇంతకీ, ఆవను చెప్పిందే చెప్పిందే నిజమే అనుకుంటే'' నాలో నేను ఆలోచించాను. ''ప్రతిరూపమూ, భూతమూ అతను కాదని నేనేనని మాట వరసకి అనుకుంటే? ఎవరు నిర్ధరించగలరు అలాంటి సందర్భంలో, మా వేళ్ల గోళ్ల మీదనున్న గుర్తుల దగ్గర నుంచి మా స్కూలు స్నేహితుల వరకు ఒకటే అయినప్పుడు. మా ఆలోచనలు సదృశంగా ఉన్నాయి. బాహ్య ప్రేరేపణలు ఒకటే అయినపుడు మా భావ వికారాలు కూడా ఒకటేగా ఉన్నాయి.''

మేం ఒకరి వేపు ఒకరు, అద్దంలో చూసుకున్నట్టు, చూసుకున్నాం. అలాంటి సంఘటన ఊహించుకుంటేనే చాలు!

''నేను ఇప్పుడు ఏమాలోచిస్తున్నానో నీకు తెలుసా?'' హఠాత్తుగా అడిగాడు.

''అవును, తెలుసు'' సమాధానం చెప్పాను. ''ఏదీ చూద్దాం.''

అతను ఏమాలోచిస్తున్నాడో నాకు తెలును. ఎందుచేతనంటే, నేనూ సమంగా దాని గురించే ఆలోచిస్తున్నాను కనుక. మంచు మీద రెండు ట్రాక్టర్లు ఉన్నాయి, అందులో ఏది మంచు కోసి పగులులో పడిందో తెలియదు. మరి అలాంటప్పుడు రెండిటిలోనూ ఒకే కిటికీ ఎందువలన విరిగినట్టు? ఒక వేళ రెండూ పడినవే అనుకుంటే అవి బయటకు ఎలా రాగలిగాయి? మేము మా సంభాషణ ఆపి వేసి మంచు పొరలోని పగులు దగ్గరికి ఇద్దరమూ పరుగెత్తుకు పోయాము. మంచు మీద పడుకొన్నాము. పడుకొని అగాధపు అంచు వరకు పాకుతూ వెళ్ళాము. అప్పుడు అంతా స్పష్టమైంది. ఒకే ట్రాక్టరు లోపల పడింది. ఎందుచేతనంటే ఒక జత గుర్తులున్నాయి. అగాధపు అంచు నుండి సుమారు మూడు మీటర్ల దిగువన, రెండు గోడల దగ్గరగా వచ్చిన ప్రాంతంలో అది చిక్కుకుంది. మంచులో ఉన్న చిన్న చిన్న అడుగుల గుర్తులు కూడా చూడగలిగాము. అవి వావో కాని, జెర్సోవ్ కాని, ఎవరు ముందు పైకి రాగలిగారో వారు చేసిన గుర్తులై ఉంటాయి. దీనికంతటికీ అర్థం ఏమిటంటే మొదటి 'హార్క్యవ్‌చంక' ట్రాక్టరు పడిపోయిన తర్వాతనే రెండవ ట్రాక్టరు వెలిసింది. అయితే మొదటి దానిని బయటకు లాగినది ఎవరు? నిస్సందేహంగా పగులు లోంచి అది తనంతట తానే బయటకు రాలేదు.

ఆ అగాధంలోకి నేను ఇంకొక చూపు చూశాను. నల్లగా, లోతుగా భయంకరంగా, అడుగులేనిదిగా ఉంది. అంచున విరిగి ఉన్న ఒక మంచు ముక్కని చేత్తో తీశాను. అది బహుశ, మెట్లు కోయడానికి ఉపయోగించే గొడ్డలి దెబ్బకి ఊడిన మంచు గడ్డ అయి ఉంటుంది. దాన్ని కిందకి విసిరాను. అది వెన్వెంటనే కనుచూపు మేర నుండి మాయమైంది. అది ఏ వస్తువుకీ తగిలినట్టు నాకేమీ శబ్దం వినిపించలేదు. అప్పుడు నా బుర్రలో ఒక ఆలోచన మెరిసింది. ఈ మనిషిని. అంటే నా ప్రతిరూపాన్ని ఒక్క తోపు తోస్తే? వాడి దగ్గరకి పరుగెత్తి ఆ అగాధంలోకి వాడిని నెట్టివేస్తే?..

''అలా చేయగలవని అనుకోను'' అన్నాడు అతను.

నేను మూగబోయాను మొదట. కొంత సేపటికి అర్థం చేసుకొని తేరుకున్నాను.

''నువ్వు కూడా అదే విషయం ఆలోచిస్తున్నావా?''

''నిశ్చయంగా.''

''అయితే, రా పోటీ పడదాం. మనలో ఒకరు ఇంకొకర్ని హత మార్చవచ్చు కదా.''

''ఇద్దరం హతమారిపోతే?''

ఒకరెదురుగా ఒకరం నిలబడ్డాం, కోపంగా పూర్తిగా పురెక్కి. మంచు మీద మా నీడలు సర్వసమానంగా ఉన్నాయి. ఉన్నట్టుండి ఇదంతా హాస్యాస్పదంగా ఉన్నట్టు ఇద్దరికీ తట్టింది.

''ఇదొక ప్రహసనం'' అన్నాను నేను.

''మనం మాస్కోకి తిరిగి వెళ్లి పోదాం. మనల్ని సర్కస్‌లో తిప్పుతూ చూపెడతారు. ఇద్దరు అనోహిన్‌లు ఇద్దరు.''

''సర్కస్‌లో ఎందుకు? సైన్సు అకాడమీలో, ఒక కొత్త ప్రకృతి చర్యగా. గులాబి మేఘాల లాంటిది.''

''అస్తిత్వం లేని గులాబి మేఘాల లాగ!''

''ఒకసారి చూడు'' ఆకాశం వేపు చూపించాడు.

మసక నీలపు ఆకాశంలో దూరంగా అలలుగా కదులుతోంది. గులాబి మేఘం — ఏకాంతంగా, సహచరులు లేకుండా, ఉపగ్రహాలు లేకుండా, బల్ల మీద పరచిన తెల్లని గుడ్డ మీద ద్రాక్షసారా మచ్చ మాదిరి. నెమ్మదిగా, కిందగా తేలుతోంది. తుఫాను మేఘాల కంటె చాల దిగువగా ఒక మేఘంలా ఏంత మాత్రం కనిపించడం లేదు. గాలి గుమ్మటంతో సరిపోల్చాలని అని పిస్తోంది నాకు. బల్ల మీద కలిపిపెట్టిన గులాబి రంగు రొట్టెల పిండి ముద్దని గాని లేక బద్ధకంగా ఆకాశంలో ఎగురుతున్న పెద్ద గాలిపటాన్ని

గాని పోలినట్లుంది. వణుకుతూ లయాత్మకంగా సంకోచవ్యాకోచాలు పొందుతూ అది పక్కగా భూమి వైపు కదులుతోంది, సజీవంగా, ఉన్నట్లు.

"జెల్లీ చేప" నా ప్రతిరూపం, ఆ విషయంలో నా ఆలోచనలనే చెపుతూ, అన్నాడు. "బతికి ఉన్న గులాబి రంగు జెల్లీ చేప. స్పర్శాంగాలు మాత్రం లోపించాయి."

"నా అసందర్భపు పలుకులే నువ్వూ అంటున్నావు. అది ఒక పదార్థం, జీవి కాదు."

"అలా అనుకుంటున్నావా నువ్వు?"

"నువ్వు అనుకుంటున్నట్టే. ఇంకా బాగా చూడు."

"అయితే అది అలా వణుకుతోంది ఎందుకు?"

"అది అలలుగా కదులుతోంది. ఎందువల్లనంటే అది ఏ వాయువో, నీటి ఆవిరో కనక."

"బహుశ ఇదేదీ కాక ధూళి అయి ఉండవచ్చు" అని జోడించాను నాకు నేనే అంత నిశ్చయించుకోలేక.

గులాబి రంగు గాలిపటం సమంగా మా నడి నెత్తి మీదకి వచ్చి ఆగి కిందకి దిగడం ప్రారంభించింది. అది సుమారు అయిదు వందల మీటర్ల ఎత్తున మాపైన ఉంది. అంత కంటె ఎక్కువ ఉండదు. జిగ జిగ మెరుస్తూ కంపిస్తున్న దాని అంచులు క్రింద వైపు వంగుతున్నాయి, నల్లబడుతున్నాయి. గాలిపటం ఒక గంటాకారంలోకి మారుతోంది.

"అరే, ఎంత మతిమరుపో!" నా కెమేరా గుర్తు వచ్చింది. "ఇదే, అసలు తప్పక ఫొటోలు తీయవలసినది!"

నేను హార్క్యవ్‌చంక వాహనంలోకి పరుగెత్తి వెళ్లాను. కెమేరా పని చేసే స్థితిలో ఉందో లేదో చూసుకున్నాను. రంగు ఫిల్మ్ చుట్ట యథా స్థానంలో ఉందో లేదో చూసుకున్నాను. ఇదంతా ఒక నిముషం కంటె ఎక్కువ పట్టలేదు. తెరిచిన ట్రాక్టరు ద్వారం దగ్గర నుండే ఫొటోలు తీయడం ప్రారంభించాను. అక్కడ నుండి మంచు మీదకి గెంతి, రెండు

వాహనాల చుట్టూ పరుగెత్తి ఇంకా కొన్ని ఫొటోలు తీయడానికి ఇంకొక కోణం ఎన్నుకున్నాను. నా ప్రతిరూపం కెమేరా లేకుండా నిలుబడే ఉన్నాడని అప్పుడు కాని నేను గమనించనే లేదు. తనకేమీ పట్టనట్టు, ఏదో లోకంలో ఉన్న వాడిలా నా కదలికలని గమనిస్తున్నాడు.

"నువ్వు ఫొటోలు తీయటం లేదేమి?" నేను గట్టిగా అడిగాను కెమేరాలోని దృశ్యం చూసే కిటికీ దగ్గర నుండి కన్ను కదపకుండానే.

అతను వెంటనే సమాధానం చెప్పలేదు. చెప్పినప్పుడు అది నెమ్మదిగా ఉంది ఆశ్చర్యకరంగా.

"నా...కు తె...లీ...దు. నన్ను ఏ...దో... బా...ధ, బా...ధ పెడు....తోంది.

"ఏమిటి నువ్వు చెప్పతున్నది? ఏమిటయింది?"

"...తెలీదు."

అతని వేపు పరీక్షగా చూశాను. ఆకాశం మీద నుంచి రానున్న ప్రమాదం గురించి మర్చిపోయాను పూర్తిగా. ఇదీ అసలు తేడా, చివరకి తేలింది! మేం ఇద్దరం అంతా పూర్తిగా ఒకటే కాదు విజానికి. నేను అనుభూతి చెందనిదేదో అతను అనుభవిస్తున్నాడు. అతని కదలికలని ఏదో ఆపుతోంది. అదే సమయంలో నేను పూర్తిగా విచ్చలవిడిగా కదులుతున్నాను. రెండో ఆలోచన లేకుండా అతని ఫొటో తీశాను. రెండో ట్రాక్టరు ఫొటో కూడా తీశాను. ఒక క్షణం సేపు గులాబి మేఘం గురించి కూడా మర్చిపోయాను, కాని అతనే గుర్తు చేశాడు.

"అది దిగుతోంది."

ఎర్రని గంట ఇక నెమ్మదిగగా దిగటం లేదు. జోరుగా పడిపోతోంది, కిందకి దూకుతోంది.

నాకుండే సహజమైన జాగ్రత్తవల్ల నేను గెంతి ప్రక్కకి తప్పుకున్నాను.

"పరుగెత్తు" అరిచాను.

నా కొత్త కవల సోదరుడు ఎలాగైతేనేం కొద్దిగా కదిలాడు, కాని

పరుగెత్తలేదు. అత్యంత ఆశ్చర్యకరంగా అతడు వెనక్కి నడుస్తూ తన వాహనం వేపు పోయాడు.

''ఎక్కడికి వెళుతున్నావు? నీకు పిచ్చెకిందా?'' గంట అతన్ని అవ రించింది. అతను ఇక సమాధానం కూడా చెప్పలేదు. నేను మళ్ళీ కెమేరా దృశ్య గవాకంలోకి చూసి ఈ ముఖ్యమైన సన్నివేశాల ఫోటోలు తీయడా నికి త్వరపడ్డాను. భయం నన్ను వదిలేసిందనే చెప్పాలి. ఎందుచేతనంటే నేను ఇప్పుడు తీస్తున్న దృశ్యాలు భూతలం మీద కానరానివి. ఏ ఫొటోగ్రా ఫరూ ఇలాంటి దృశ్యాలు ఇంతవరకు తీయలేదు.

మేఘం చిన్నదిగా అయింది. పరిమాణంలో, రంగులో, గాఢంగా మారింది. ఉష్ణమండలాలలో పెరిగే బ్రహ్మాండమైన వృక్షానికి, అది బోర్లించిన పళ్ళెంలా ఉంది. నేల నుంచి ఆరు ఏడు మీటర్ల కన్న ఎత్తున లేదు.

''జాగ్రత్త!'' అరిచాను.

అతను కూడా ఒక దృగ్గోచర విషయమే కాని జీవి కాదన్న సంగతి ఉన్నట్టుండి మర్చిపోయి అనూహ్యమైన రాక్షస బలంతో ఒక్క దుముకు దుమికాను. అతన్ని రక్షించడం కోసం. అతన్ని నేను ఎలాగు ిక్షించలేక పోయేవాడినే అని తేలింది. కాని నా దూకుడు అతనికీ నాకూ ఉన్న దూరాన్ని సగం చేసింది. ఇంకొక దుముకుతో అతన్ని పట్టుకొనే వాడినే. కాని ఏదో అడ్డొచ్చి నన్ను ముందుకు పోనివ్వలేదు. అఘాత జనిత తరంగం వల్లనో, పెనుగాలి తెర వల్లనో జరిగినట్టు నన్ను వెనక్కు పారలి పోయేటట్టు చేసింది. నేను రమారమి పడిపోయాను. కాని కెమేరాతో బాటు నిలదొ క్కుకున్నాను. ఆ రాక్షస పుష్పం అప్పుడే భూమిని చేరుకుంది. రక్తనీలపు వర్ణంలోనున్న దాని రేకులు క్రమంలేని రీతిలో కదలుతూ రెండు ప్రతిరూ పాలను — వాహనానిది, నాది — మూసివేశాయి. ఇంకొక సెకనులో ఆ రేకులు పొడి మంచుతో కప్పబడిన గడ్డ మంచుని తగిలాయి. తర్వాత నా ట్రాక్టరు సరసనే ఒక అద్భుతావహమైన ఎర్రని కొండ ఎత్తుగా లేచింది. అది సెగలు

కక్కుతూ, మరుగుతూ, బుడగలు చిమ్ముతూ ఉన్నట్టు కనిపించింది. ఎర్రని పొగ దుమ్ములాంటిది అలలు అలలుగా కదిలే రంగులతో పూర్తిగా ఆవృతమై ఉంది. విద్యుత్ స్ఫులింగము అనిపించే బంగారు వర్ణపు వెణుకులు మెరిసాయి. నేను ఫొటోలు తీస్తూనే ఉన్నాను, ఎంత వరకు వీలు చిక్కుతుందో అంత వరకు దగ్గరగా పోడానికి ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉన్నాను. ఇంకొక అడుగు, ఇంకా ఒకటి... నా పాదాలు బరువెక్కాయి, మంచు నేలకు కట్టేసినట్టు ఇంకా బరువెక్కిపోయాయి. వాటిలో ఉన్న అదృశ్య అయస్కాంతమేదో నన్ను కిందకు అణిచివేసిందా అనిపించింది — ఇంకొక అడుగు వేయలేకపోయాను. నేను ఆగిపోయాను.

గుట్ట కొద్దిగా కాంతివంతమైంది. గాఢమైన, కాంతి హీనమైన ఎరుపు, కాంతివంతమైన ఎరుపుగా మారింది. తర్వాత అది మొత్తం పైకి ఎగసి పోయింది. బోర్లించిన సాసరు ఆకారం విస్తరించింది. దాని గులాబి అంచులు నెమ్మదిగా పైవైపు ముడుచుకుంటున్నాయి. గంటాకారం తిరిగి గాలిపటం ఆకారంలోకి గులాబి మేఘంగా మారిపోయింది. ఊపిరి తీసుకున్న వాయువు బుడగలా ఉంది. అది భూమి మీద నుండి దేనినీ తనతో తీసుకొని వెళ్లలేదు. దాని అంతర్భాగంలో ఘనీభవించిన ద్రవ్యరాశులు గాని, నీహారికా సదృశ రూపాలు కాని ఏదీ అగుపించటం లేదు. కాని దిగువన నేలమీద నా 'హార్కువ్‌చంక' ఏకాకిగా మంచు మైదానం మీద నిలబడి ఉంది. ఎలా వచ్చిందో తెలియని దాని ప్రతిరూపం ఒక్క క్షణంలో మాయమైపోయింది, ఎలా వచ్చిందో అలాగే. మంచు మీద మాత్రం దాని పట్టీల గుర్తులు కనిపిస్తున్నాయి. కాని గాలి వీచడంవల్ల అవి పూర్తిగా దూది మంచుతో కప్పబడిపోయాయి. ''మేఘం'' కూడా మంచు గోడ అంచుకి ఆవల అదృశ్యమై పోయింది. నేను వాచీ చూసుకున్నాను. నాకు తెలివి వచ్చిన తర్వాత వేళ చూసినప్పటి నుంచి ముప్ఫయి మూడు నిముషాలు గడిచాయి. ఏదో నిజంగా భయానకమైన అనుభవం, ఏమాత్రం వివరణకు లొంగనిది ఏదో నా జీవితం నుంచి దూరమై పోయిందని తెలు

సుకునే సరికి నాకు అసాధారణమైన విముక్తి భావన కలిగింది. ఒక పిచ్చి వాడు తన పిచ్చితనానికి అలవాటుపడిపోయే తీరులో నేను ఆ వివరణకు లొంగని పరిస్థితికి అలవాటుపడ నారంభించడం వల్ల అది ఇంకా భయాన కంగా ఉంది. ఆ అపస్మారక, సంధి అవస్థ గులాబి వాయువుతో పాటే ఆవిరైపోయింది. నన్ను నా ప్రతిరూపం దగ్గరకు చేరకుండా అడ్డుపడిన ఆ అడ్డంకి కూడా మాయమైపోయింది. ఇప్పుడు మేను నా ట్రాక్టరు దగ్గరికి పోగలిగాను. దాని ఇనప మెట్టు మీద చతికిలపడ్డాను (ఉష్ణోగ్రత క్రమేపీ పడిపోతూంటే). ఆ లోపానికి అతుక్కొనే టంతగా గడ్డ కట్టుకుపో తాననే ఆలోచన కూడా నాకు తట్ట లేదు. ఈ అర్ధగంటలో చూసిన భయానకమైన కలని ఏవిధంగా అర్థంచేసుకోవాలా అనే ఆలోచన తప్పిస్తే ఇంకొకటి అప్పుడు నాకు పట్టలేదు. రెండోసారి, మూడోసారి... పదోసారి తలను చేతుల్లో పెట్టుకొంటూ ఎలుగెత్తి ప్రశ్నించుకున్నాను, ''దుర్ఘటన జరిగిన తర్వాత నిజంగా ఏం జరిగింది?''

అధ్యాయం 4

జీవమా, పదార్థమా?

పై ప్రశ్నకి సమాధానం: ''చాలా ముఖ్యమైన విషయం నువ్వు బతికి వుండటమే, అవోహిన్. నిజానికి ఎంతో చెడు జరుగుతుందని భయపడ్డాను''

నేను నా తల పైకెత్తాను — జెర్నోవ్, తోల్యాలు నా ముందు నిలు చుని ఉన్నారు. జెర్నోవ్ ప్రశ్నల వర్షం కురిపించాడు. తోల్యా తన స్కీలను శుభ్రపరచుకుంటున్నాడు. లావుగా, మొహం మీదకి పడుతున్న జుట్టూ, గడ్డంతో తనలో అపహాస్యం తలపెట్టే అపనమ్మకం పోయినట్టు కనబ డ్డాడు. సంతోషంతో ఉరకలు వేస్తున్న మనస్సుతో బాలకుమారుడి చూపులు చూస్తున్నాడు.

''మీరు ఎక్కడనుంచి ఊడి పడ్డారు?'' అడిగాను. చిరునవ్వు కూడా నవ్వ లేనంతగా నేను అలసిపోలసి ఉన్నాను.

''ఓ! ఇక్కడికి దగ్గర నుంచే'' తోల్యా ఆతృతగా చెప్పాడు. ''మహా అయితే రెండు కిలోమీటర్లు ఉంటుంది. మనకి అక్కడ ఒక గుడారం కూడా ఉంది.''

''ద్యాచుక్, ఒక నిముషం ఆగు.'' జెర్నోవ్ అందుకున్నాడు ''దాని కింకా సమయం ఉంది. ఎలా ఉంది నీకు, అనోహిన్? లేచి బయటకు ఎలా వచ్చావు? ఎంత సేపయింది వచ్చి?''

''ఎన్ని ప్రశ్నలో!'' అన్నాను నేను. తాగుబోతు నాలికలా నా నాలిక స్వాధీనంలో లేదు. '''ఒక క్రమంలో ప్రారంభిద్దాం. చివర నుంచి మొదటికి. ఎంతసేపయింది నేను బయటకు వచ్చి? నాకు తెలీదు. ఎలా వచ్చాను? అదీ తెలీదు. నాకెలా ఉందీ? ఫరవాలేదు. మామూలుగానే ఉంది నాకు తెలుస్తున్నంత వరకు. వాపులు, విరుగులు లేవు.

''మానసికంగా ఎలా ఉంది నీకు?''

చివరకి నా పెదిమల మీద చిరునవ్వు వచ్చింది. కాని అది మనస్ఫూర్తిగా లేక ముభావంగా ఉంది. అందుకే జెర్నోవ్ మళ్లీ అడిగాడు.

''మేమంతా నీ పాట్లకి నిన్ను వదిలేసి వెళ్లిపోయామనే నిజంగా అనుకుంటున్నావా?''

''లేదు, ఒక్క క్షణం కూడా అలా అనుకోలేదు'' అన్నాను. ''కాని చిత్ర విచిత్ర సంఘటనలు వరసపెట్టి జరిగాయి. వాటిని నేను ఆకళింప చేసుకోలేకపోతున్నాను.''

''అది నాకు కనిపిస్తోంది'' రాత బాగులేని మా వాహనాన్ని చూస్తూ అన్నాడు జెర్నోవ్. ''అయినా గట్టి యంత్రమే అని తెలుతోంది. ఏదో కొద్ది చోట్ల వంకర్లు పోయింది. నిన్ను బయటకు లాగిందెవరు?'' నేను భుజాలు కదిలించాను నాకు తెలీదని.

''ఇక్కడ అగ్ని పర్వతాలు లేవు అందువల్ల నిన్ను పైకి నెట్టివేయ

డానికి దిగువనుంచి పీడనం ఏమీ ఉండదు. కాబట్టి ఎవరో ఈ పని చేసి ఉండాలి.''

''ఏం జరిగిందో నాకు తెలీదు, ఇక్కడ ఈ పీఠ స్థలం మీద తేలాను.'' అన్నాను.

''బరీస్ అర్కాదియెవిచ్!'' తోల్యా అరుస్తూ అన్నాడు. ''ఒక్క యంత్రం మాత్రమే ఉంది. రెండోది వెళ్లిపోయింది. అంతే. నేనదే అన్నాను. స్నో–కేట్ కాని ట్రాక్టరు కాని అయి ఉంటుంది. ఉక్కు తాళ్లతో చేశారు పని. అంతే.''

''బయటకు తీసి, వదిలేశారా?'' జెర్నోవ్ అనుమానంగా అన్నాడు. ''అనోహిన్‌కి ఏ సహాయం చేయకుండా వదిలేసి వెళ్లిపోయారా? చాలా వింత, చాలా చాలా వింతగా ఉంది నిజంగా.''

''అతగాడు పూర్తిగా పడిపోయాడని అనుకొని ఉంటారండీ అంటే చనిపోయాడని. ఒకవేళ వాళ్లు వెనక్కి తిరిగొస్తారేమో. వాళ్లకి దగ్గర్లో కేంపు ఉండి ఉంటుంది. డాక్టరు కూడా ఉండి ఉంటాడు.''

తోల్యా చేస్తున్న అర్థంపర్థంలోని ఊహాగానాలు నన్ను విసుగెత్తించాయి. వెర్రెత్తినప్పుడల్లా ఇలాగే తలతిక్కగా ఉంటాడు.

''కాస్త నేవు నోరు మూసుకో!'' చిరాకు ముఖంతో అన్నాను. ''పది ట్రాక్టర్లు కూడా ఈ పరిస్థితిలో ఏమీ చేయలేకపోయేవి. ఉక్కు తాళ్లు, గిక్కు తాళ్లు ఏమీ లేవు. ఇకపోతే రెండో వాహనం వదిలేసి వెళ్లిపోలేదు, అది మాయమైపోయింది.''

''అంటే రెండోది ఉండడం నిజమేనా?'' జెర్నోవ్ అడిగాడు.

''అవును, నిజమే.''

అయితే ''మాయమైపోయింది'' అంటే అర్థం ఏమిటీ, నాశనమైపోయిందా?''

''కొంత వరకు అలాగే అనొచ్చు. అదంతా ఒక పెద్ద కథ. నిజానికి మన 'హార్కువ్‌చంక' యంత్రానికి ప్రతిరూపం ఒకటి ఉండేది. ఉత్త కాపీ

కాదు, ప్రతిరూపం, ఒక ఫాంటమ్, ఒక భూతం. కాని నిజమ్మైన భూతం. అసలైనది.''

జెర్నోవ్ శ్రద్ధగా, ఉత్సుకతో ఏమీ అనకుండా విన్నాడు. నీకు పిచ్చెక్కింది, వెర్రితనం, నీకు మానసిక చికిత్స అవసరం అనే భావన తప్ప అతని కళ్లలో మరేమీ లేదు.

ద్యాచుక్ మాత్రం సర్వసన్నద్ధంగా ఉన్నాడు ఏదో మాట అనడానికి. పైకి అననే అన్నాడు. ''నువ్వు కూడా వానో లాగే ఉన్నావు. మీకిద్దరికీ కనిపించేవి ఎంతసేపు మాయలూ మర్మాలే. అతను వెర్రిగా పరిగెత్తుకుంటూ వస్తూ అరిచాడు. 'అక్కడ రెండు ట్రాక్టర్లు ఇద్దరు అనోహిన్‌లు ఉన్నారు!' అతని పళ్లు గజగజ వణికిపోయాయి.''

''నేను చూసిన అద్భుతాలు నువ్వు చూసి ఉంటే నువ్వు నాలుక్కాళ్ల మీద పడి పాకేవాడివి'' నేను అతన్ని పొడిగించకుండా అడ్డు తగిలాను, ''ఈ విషయంలో ఎటువంటి కల్పన లేదు. ఎందుచేతనంటే రెండు ట్రాక్టర్లు, ఇద్దరు అనోహిన్‌లు ఉన్నారు కనుక.''

తోల్యా పెదిమలు కదిపాడు. కాని ఏమీ అనలేదు. జెర్నోవ్ వేపు చూశాడు. జెర్నోవ్ ఎందువల్లనో ప్రక్కకి తిరిగిపోయాడు. అతనికి సమాధానం బదులు నా వెనక నున్న తలుపు వేపు తల ఆడిస్తూ ప్రశ్నించాడు.

''అక్కడ అంతా సవ్యంగా ఉందా?''

''ఉందనే అనుకుంటాను. ఉందా లేదా అని నేను పరీక్షించలేదు కాని'' నా జవాబు. ''అయితే మనం ఏదైనా తిందాం. అభ్యంతరం ఏమీ లేదుగా. అప్పటి నుంచి మనం ఏమీ తిననే లేదు.''

జెర్నోవ్ మానసిక పన్నాగం నాకు అర్థం అయింది. నన్ను స్థిమిత పరిచి సంభాషణకి అనుకూల వాతావరణం సృష్టించాలని అనుకున్నాడు.

నా చిత్త స్వాస్థ్యం చెడిందని తెలుస్తూనే ఉంది. తోల్యా ఏడిసినట్టు చేసిన ఆ వెల్లట్టుని ఆబగా తింటున్నప్పుడు, బల్ల దగ్గర, అన్వేషణాధిపతి ప్రమాదం జరిగిన మరు క్షణం నుంచీ ఏం జరిగిందో వివరించాడు.

మంచుతో ఉన్న పెద్ద పగులు ఒక మంచు పెంకుతో కప్పబడి ఉంది. అది మమ్మల్ని మోసం చేసింది. ట్రాక్టరు దాని మీదకి రాగానే అది పగిలి ట్రాక్టరు పగులులో పడింది. కాని పైనుండి కొద్ది దూరంలోనే మంచు గోడల మధ్య ఇరుక్కుంది. సంఘటన శక్తి ఎక్కువగా ఉన్నప్పటికీ కిటికీ బయట వైపు గాజ పలక మాత్రం కొద్దిగా పాడయింది. కేబిన్‌లో దీపం అరిపోలేదు. ద్యాచుక్ నేను మాత్రం తెలివి తప్పి పడిపోయాం. జెర్నోవ్, చాఖేలీ చిన్న దెబ్బలతో నిలదొక్కుకున్నారు. తోల్యానీ, నన్నూ లేపడానికి ముందు ప్రయత్నం చేశారు. ద్యాచుక్ వెంటనే తేరుకున్నాడు. కాని అతని తల గిరగిరా తిరిగిందట. పాదాలు తిమ్మిరెక్కి దూదిలా అని పించేయట. ''తీవ్రమైన కుదుపులాంటిది. తగ్గిపోతుంది. అనోహిన్‌కి ఏమైందో చూద్దాం'' అతను అప్పుడే తన వైద్యుడి పాత్ర నిర్వహిస్తున్నాడు. ద్యాచుక్‌ని నా దగ్గరికి మోసుకొచ్చి ముగ్గురూ కలిసి నన్ను లేపడానికి ప్రయత్నించారు. ఎమోనియా లవణం కాని కృత్రిమ శ్వాస కాని సహాయపడలేదు. ''అతను షాక్‌లో ఉన్నట్టుంది, నన్నడిగితే'' అన్నాడు తోల్యా. ఈలోపుగా వానో పైకప్పు మీదకి ఎక్కి హార్కువ్‌చంక పైనుంచి పగులులోంచి బయటకు పోవచ్చని వార్త నందించాడు. నన్ను బయటకు తీసుకొని వెళ్లడం పట్ల తోల్యా వ్యతిరేకించాడు. ''ఇప్పుడు ముఖ్యంగా అతన్ని చలి నుంచి కాపాడాలి. నా నమ్మకం ఏమిటంటే షాక్ నిద్రలోకి మారిపోతుంది, నిద్ర ఒక రక్షణ కవచాన్ని కలిగిస్తుంది.'' ఈ సమయంలో తోల్యా మళ్లా మూర్ఛపోయినంతగా పడిపోయాడు. అందువల్ల వెలుపలికి తరలడం తోల్యాతో ప్రారంభించాలని నన్ను అప్పటికి అక్కడే కేబిన్‌లో వదిలి పెట్టాలని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. వాళ్లు స్కేలు, స్లెడ్జిబళ్లు, గుడారం, పొయ్యి, నిప్పు చేసుకోవడానికి ఉపయోగించే ప్రత్యేకమైన చిన్న ఇటుకలు, ఒక దీపం ఇంకా ఆహార నిల్వలో కొంత భాగం తీసుకొని వెళ్లారు. ట్రాక్టరు స్థిరమైన స్థితిలోనే ఉన్నప్పటికీ అది ఇంకా లోపలికి పడిపోయే ప్రమాదం లేనప్పటికీ పగుల మధ్యలో వేలాడుతూ

ఉండడం ఇష్టం లేకపోయింది. మంచు గోడలో చూసిన ఒక గుహ గుర్తొచ్చింది, జెర్నోవ్‌కి. అది ప్రమాదం జరిగిన స్థలం నుంచి కొద్ది దూరం లోనే ఉంది. అంచేత సామానంతటినీ, తోల్యానీ అక్కడికి చేరవేయాలని నిశ్చయించారు. అక్కడ గుడారం వేసి పొయ్యి వెలిగించి నాకోసం తిరిగి వద్దామని నిశ్చయించారు. అరగంటలో వాళ్లు ఆ గుహ చేరుకున్నారు. ఈలోగా కాస్త బలం పుంజుకున్న తోల్యా, జెర్నోవ్ గుడారం వేయడానికి అక్కడ ఉండి, వానో నన్ను తీసుకొని వెళ్లడానికి ఖాళీ స్లెడ్జిబండితో వెనక్కి వచ్చాడు. అప్పుడు జరిగిన సంఘటన వల్లనే వాళ్లు అతనికి తాత్కాలికంగా మతి చలించిందనే అభిప్రాయానికి వచ్చారు. ఒక గంట కూడా తిరక్కుండానే అతను వెనక్కు పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు. పిచ్చి చూపులతో విచిత్రమైన తీవ్ర ఉద్రిక్త స్థితిలో వచ్చాడు. అతను తిరిగొచ్చి ట్రాక్టరు పగులు మధ్య లేదనీ, బయట మైదానం మీద ఉందనీ, అంతకంటె విశేషం ఏమంటే అలాంటి ట్రాక్టరే ఇంకొకటి, ముందు కిటికీలో అదే వంపుతో, దాని ప్రక్కనే ఉందని చెప్పాడు. రెండు యంత్రాల కేబిన్‌లలో నేను తెలివి తప్పి పడుకొని ఉన్నాను. అది చూసిన క్షణంలో విపరీతమైన భయంతో అరిచి తనకే పిచ్చెక్కిందనుకొని, వెనక్కి పరుగెత్తి పారిపోయాడు. అక్కడ నిండు గ్లాసు మద్యం పట్టించి, నన్ను తీసుకొని రావడానికి వెళ్లనుగాక వెళ్లనని కూర్చున్నాడు. మానవ మాత్రులతో వ్యవహరించగలను కాని మంచు కన్యలతో కాదని కారణం చెప్పాడు. అప్పుడు జెర్నోవ్, తోల్యా నాకోసం బయల్దేరారు.

వారికి సమాధానంగా నా వంతు కథ నేను చెప్పాను. వానో వర్ణించిన దాని కంటె చాల అద్భుతమైన అంశాలు చెప్పాను. వాళ్లంతా చెవులు చేసుకొని, పూర్తి నమ్మకంతో, చిన్న పిల్లల కల్పిత కథలు వినే తీరులో విన్నారు. అపనమ్మకపు విసురులు ఒక్కటి విసర లేదు. ద్యాచుక్ మాత్రం "ఆ తర్వాతేం జరిగింది" అంటూ మధ్యమధ్యలో నన్ను తొందర పెట్టాడు. వారిద్దరి కళ్లు ఎంతగా వెలిగాయంటే వానో మాదిరి వీరు కూడా

నిండు గ్లాసు వోద్కా ప్రయోగం చేయాలేమో అనిపించింది. కాని నేను పూర్తి చేసిన తర్వాత ఇద్దరు చాలసేపు నిశ్శబ్దంగా ఉండిపోయారు. నా దగ్గర నుంచి వివరణ ఏదైనా వస్తుందేమోనని ఎదురు చూసుంటారు అని నేను ఊహించాను. కాని నేను నిశ్శబ్దంగా ఉండిపోయాను. "నువ్వు కోపం తెచ్చుకోనంటే ఓమాటంటాను యూరీ" ద్యాచుక్ చివరికి గొణిగాడు. "స్కాట్ దిన చర్య" అంటారు చూశావు కదూ, అలాంటి దేదో అయి ఉంటుంది. అంటే నా ఉద్దేశం స్వయం సమ్మోహిత స్థితి. హిమ భ్రాంతులు, తెల్ల కలలు."

"అయితే వానో విషయంలో?" జెర్స్వేవ్ ప్రశ్న. "అతడి విషయంలో నేను డాక్టరుగా... మహాగొప్ప డాక్టరువి దొరికావులే" జెర్స్వేవ్ అందుకున్నాడు. "అందుచేత ఆ విషయం మర్చిపోదాం. సమీకరణాన్ని నేరుగా సాధించడానికి వీల్లేదు. అవ్యక్త రాశులు చాలా ఎక్కువ ఉన్నాయి. మొదలు నుంచి ప్రారంభిద్దాం. మన యంత్రాన్ని బయటకు లాగిందెవరు? ఏ కర్మాగారమూ తయారు చేయలేని వైవ్‌లో ఇరుక్కుని మూడు మీటర్ల నూతిలో ఉన్నదాయె, అంతేకాక ముప్పయి అయిదు టన్నుల బరువు ఉన్నదాయె. ఒక పెద్ద ట్రాక్టర్ల వరుస వచ్చినా శక్తి సరిపడదేమోననిపిస్తోంది. పోతే లాగడానికి ఏ సాధనం ప్రయోగించారు? ఉక్కు తాళ్లా? అర్థం లేదు. ఉక్కు తాళ్లే అయితే అవి తప్పనిసరిగా యంత్రం శరీరం మీద గుర్తులు ఏర్పరుస్తాయి. అలాంటి గుర్తులేం లేవని చూస్తూనే ఉన్నావు కదా."

తర్వాత ఇంకో మాట లేకుండా లేచి నావిగేటరు గదిలోకి వెళ్లారు.

"కాని బరీవ్ అర్కాదియెవిచ్! ఇదంతా ఉత్త నాన్సెన్స్, వెర్రితనం" తోల్యా అతని వెనుక నుంచి అరిచాడు.

జెర్స్వేవ్ వెనక్కి తిరిగాడు.

"ఏమిటి నీ ఉద్దేశం?"

"ఈ అవోహిన్ సాహసాలు, సరికొత్త మ్యున్‌హౌజెన్, ఈ ప్రతిరూపాలు, మేఘాలు, దెయ్యం పువ్వులు వింతగా మాయమైపోవడం ఇవన్నీ ఏమిటీ?"

''అనోహిన్! మేం నీ దగ్గరికి వచ్చే సరికి నీ చేతిలో కెమేరా ఉంది కదూ? నువ్వు ఫొటోలు తీసి ఉంటావు?'' అడిగాడు జెర్నోవ్.

''అవును తీయగలిగిందంతా ఫొటోలు తీశాను — మేఘాలు, ట్రాక్టరు ప్రతిరూపం, నా ప్రతిరూపం — పది నిమిషాల పాటు చిత్రించాను.''

తోల్యా గుడ్లు పెద్దవి చేశాడు. కాని ఇంకా వాదించడానికి సిద్ధంగానే ఉన్నాడు. లొంగి పోవడానికి ఏమాత్రం సిద్ధపడక.

''డెవలప్ చేశాక అందులో ఏం చూస్తామో? ఈ ప్రశ్న ఇంకా ఉందిగా.''

''ఈ క్షణంలోనే చూస్తావు'' జెర్నోవ్ గొంతుక గదిలోంచి వచ్చింది ''కిటికీలో నుంచి చూడు.''

అర కిలోమీటరు ఎత్తులో. పెనం మీద రొట్టె ఆకారంలో, ఎర్రని బిగువైనది మావైపే వస్తోంది. ఆకాశంలో అపుడే తెల్లని దూది మేఘాలు ఏర్పడి ఉన్నాయి. వాటి మధ్య ఇది మేఘంలా కనిపించటం లేదు. ఇంతకు ముందులాగనే రంగు తెరచాపనో లేక పెద్ద గాలి పటాన్నో పోలి ఉంది. ద్యాచుక్ పైకి అరచి తలుపు వైపు పరిగెత్తాడు. మేమూ అటే వెళ్లాము. ఆ మేఘం తన పయన దిశమార్చకుండా మా మీద నుంచి వెళ్లిపోయింది, ఉత్తరంగా, మంచు గోడ చివర దిశగా. ''మన గుడారం వేపు'' గొణుక్కున్నాడు తోల్యా, నా వేపు ఒక అడుగు వేసి.

''నన్ను క్షమించవోయ్, యూరీ!'' అంటూ చేయి అందించాడు. ''ఈ సారి భంగపడింది నేను.''

నా విజయాన్ని ఉత్సాహంతో జరుపుకోవాలనే మానసిక స్థితిలో నేను లేను.

''అది మేఘం కూడా కాదు'' — సాలోచనగా కొనసాగించాడు అతడు. తనని మధన పెడుతున్న కొన్ని భావాలని క్రోడీకరించుకుంటున్నాడు.

''నా ఉద్దేశం ఏమిటంటే సాధారణమైన నీటి ఆవిరి పేరుకున్న మేఘం లాంటిది కాదని. ఇందులో ఉన్నవి బిందువులు కాదు. స్ఫటికాల

రూపం కూడా కాదు. ఇదంతా ప్రథమ వీక్షణానికి అనుకో. నేలకి అంత దగ్గర్లో హత్తుకుంటూ ఉందేమిటి? ఆ వింత రంగేమిటి? వాయువా అంటే, వాయువులా ఏమాత్రం లేదు. ధూళి కూడా కాదు. మనకే విమానం ఉంటే కొద్దిగా దాన్ని మచ్చుకి తెచ్చే వాడిని.''

''అవునవును. వాళ్లు నీకు కొంచెం ఇద్దామనే కాచుకొని కూచున్నారు'' ఒక విసురు విసిరాను. అదృశ్యంగా ఉన్న అడ్డంకి, దానిని కెమేరాతో సహా దాచుదామనే నా ప్రయత్నం గుర్తు చేసుకుంటూ అన్నాను ''భూమి వైపు మహా శక్తితో అణచి వేస్తుంది. నా బూట్ల అడుగున అయస్కాంతాలున్నాయా అనిపించింది నాకు.''

''అదేదో ప్రాణమున్నదని అనుకుంటున్నావా?''

''అయి ఉండవచ్చు.''

''ఒక రకమైన జీవా?''

''అది చెప్పడం కష్టం, అది ఒక పదార్థం అయినా అయి ఉండవచ్చు'' నా ప్రతిరూపంతో చేసిన సంభాషణ గుర్తు కొచ్చింది. ఇంకా అన్నాను ''అయితే అది ఎవరికో లొంగి ఉంటున్నది అయి ఉండవచ్చు.''

''ఎలాగ?''

''నువ్వు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడివి కదా, నీకే తెలియాలి.''

''వాతావరణ శాస్త్రానికీ దానికీ సంబంధం ఉందనే అభిప్రాయ పడుతున్నావా?'' నేను ఏమీ అనలేదు. మేము కేబిన్‌కి తిరిగి వచ్చిన తర్వాత తోల్యా నిజంగా పిచ్చి అభిప్రాయం వెలిబుచ్చాడు.

''శాస్త్రజ్ఞానానికి ఇంతవరకు తెలియని ఒక రకమైన హిమఖండ నివాసులు ఈ రూపంలో ఉన్నారనుకుంటే?'' ''అద్భుతం'' అన్నాను. ''కోనన్ డోయిల్ గారి అడుగు జాడల్లో పోతున్నావు. పరాక్రమశీలురైన అన్వేషకులు అంటార్కిటిక్ పీఠభూమి మీద గతంలో మాయమైపోయిన ప్రాచీన ప్రపంచాన్ని అవిష్కరించారు. బహుశా నువ్వు లార్డ్ రాక్స్టన్‌వి!''

''ఇందులో హాస్యాస్పదమైంది ఏమీ లేదు. నీదంటూ ఒకటుంటే మరి

నీ సిద్ధాంతం ఏమిటి?'' దెబ్బతిన్న నేను నా బుర్రలోని మొట్టమొదటి ఆలోచన అనేశాను. ''సైబెర్నెటిక్ మరమనుషులు (రోబట్‌లు) అయి ఉండాలి.''

''ఎక్కడ నుంచీ?''

''ఏముంది, యూరపు నుంచో అమెరికా నుంచో. ఉత్త పరీక్షలు, అంతే.''

''కాని ఎందుకోసం?''

''ఉదాహరణకి, త్రవ్వకాలకీ, పెద్ద పెద్ద బరువులెత్తడానికీను. 'హోర్కవ్ చంక' యంత్రం ప్రయోగానికి అన్ని విధాలా ఆదర్శంగా ఉంది. అందుకే దీన్ని నిర్మించారు.''

''అయితే దాని ప్రతిరూపం సృష్టించడంలో అర్థం ఏమిటి?''

''పరమాణు నిర్మాణాలని — అవి ప్రోటీను లేక స్ఫటిక నిర్మాణాలయినా — పునర్‌సృష్టి చేయడానికి ఒక రకమైన అమిత బుద్ధికౌశల్యంతో చేసిన సాధనాలు అయి ఉండవచ్చు కదా ఇవి.''

''అవును, కాని దాని ఉద్దేశం. అందులో ఇమిడి వున్న భావం ఏమిటి? నా తలకి ఎక్కటం లేదు.''

''బోడ్విన్ కనుగొన్న దాని ప్రకారం అభివృద్ధి చెందిన చిన్న మెదడు వలన మనిషికి అర్థం చేసుకొనే శక్తి 14 నుంచి 23 శాతం వరకు తగ్గిపోతుందట. దీన్ని అర్థం చేసుకొనేందుకు ప్రయత్నం చెయ్యి. నేను కాస్త సేపు ఆగుతాను. ఆ సిద్ధాంతంలో ఇంకొక అంశం ఉంది, ఇంకా ముఖ్యమైనది.''

ఈ అంశం ఏమిటా అని తెలుసుకోవాలనే కుతూహలం తోల్యాలో ఎక్కువగా ఉండడం వల్ల బోడ్విన్, శాతం అంతా దిగమింగేడు, దాని గురించి ఒక్కమాట పలకలేదు.

''నేను చేతులెత్తేశాను, ఏమిటా అంశం?''

''ప్రతిరూపాలు లేదా ద్వితీయ రూపాలు'' వక్కాణించాను. ''స్వయం

సమ్మోహిత స్థితి గురించి చెప్పినపుడు నువ్వు సరైన త్రోవలోనే ఉన్నావు. కాని అది త్రోవ మాత్రమే సత్యం ఇంక దిశలో వేరే మార్గంలో ఉంది. అది స్వయం సమ్మోహిత స్థితి కాదు. మెదడు సమాచారాన్ని ఆకళింపు చేసుకుంటున్న సమయంలో బయట నుంచి ఎవరో దాంట్లో జోక్యం చేసుకోవడం అన్నమాట. నిజానికి ప్రతిరూపాలు లేనే లేవు. రెండో ట్రాక్టరు లేదు, రెండో అనోహిన్ లేదు, బట్టలకి, వస్తువులకి కూడా ప్రతిసృష్టి లేదు. నా కోటులు, కెమేరాకి కూడా. ఆ మేఘం నా మానసిక స్థితిని పునర్ వ్యవస్థీకరించి ప్రపంచాన్నంతటినీ ద్వైరూప్య గ్రహణంతో చూసేట్టు చేసింది. దాని ఫలితంగా నా వ్యక్తిత్వం రెండుగా చీలింది ఆత్మకి సంధ్యాస్థితి ఏర్పడింది.''

''ఇంతా చేసి ఇన్ని చెప్పినప్పటికీ నీ సిద్ధాంతంలో ముఖ్యమైన విషయం లోపిస్తోంది. ఈ సాధనాలు భౌతిక, రసాయనిక ప్రకృతిని వివరించటం లేదు. అది సాంకేతికంగా ఎలా పనిచేస్తున్నాయో చెప్పలేదు. అలా ప్రతిరూపాలు సృష్టించడానికి వాడడానికి వెనకనున్న ఉద్దేశ్యం ఏమిటి?'' ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే నా ఈ ప్రలాపాలని సిద్ధాంతం అనడం అర్థహీనం. ఆ క్షణంలో అప్పటికప్పుడు కలయబోసిన కషాయం అది. దాన్ని విస్తరించి వివరించడం అనేది నేను నా మొండి పట్టుదలవల్ల చేసింది మాత్రమే. అది ఏ విషయాన్నీ సహేతుకంగా సమర్థించలేకపోతోందని నా మట్టుకు నాకే తెలుసు. అతి ముఖ్యమైనది ఏమిటంటే నా ఊహలో మాత్రమే ఉన్న ప్రతిరూపాలని నాశనం ఎందుకు చేయాలి? ఆ వింత ప్రయోగశాల లోనికి నన్నెందుకు జొరనివ్వలేదు? అనే ప్రశ్నలకి సమాధానం లేదు. అయితే ఇంకొక విషయం. ఆ ఫిల్ముని డెవలప్ చేసిన తర్వాత ఫలితం మీద అంతా ఆధారపడి ఉంది. కెమేరా చక్షువు నేను చూసినదే చూసి, పట్టి ఉంటే నా సిద్ధాంతం ఒక జోకు కన్న పెద్ద ఎక్కువేం కాదు.

''బరీవ్ అర్కాదియెవిచ్! మాకు సహాయం కావాలి'' అర్థించాడు తోల్యా.

''ఏ విషయంలో?'' అడిగాడు జెర్నోవ్. ఆయన ఇదంతా విన్నట్టు లేదని తెలుస్తోంది.

''అనోహిన్‌కి చక్కని ఊహా శక్తి ఉంది. చిత్రకారులకి, శాస్త్రజ్ఞులకి కావలసిన అద్భుత లక్షణం.''

''అతను ఒక సిద్ధాంతం ప్రతిపాదిస్తున్నాడు.''

''ప్రతీ సిద్ధాంతాన్నీ పరిశీలించి నిరూపించాలి.''

''కాని ప్రతి సిద్ధాంతానికి కొన్ని అవధుల పరిమితిలో నిజమయ్యే ఆస్కారం ఉంది కదా!''

''అనోహిన్ సిద్ధాంతపు అవధి,'' జెర్నోవ్ ఒప్పుకుంటూ అన్నాడు. ''ఈ ప్రాంతపు మంచు స్థితి. పదుల కొద్దీ కాదు, వందల కొద్దీ, ఉన్న ఘన కిలోమీటర్ల మంచు ఎవరికోసం? ఎందుకోసం? అనే విషయం. ఆ సిద్ధాంతం విశదీకరించలేదు. మాకు అర్థం బోధపడలేదు. అంచేత జెర్నోవ్ ఓపిగ్గా నిమ్న స్థితికి వచ్చి వివరంగా చెప్పాడు.

''ప్రమాదం జరగక పూర్వం నేను దోషరహితమైన గోడ ఉపరితల రూపం చూడమని మిమ్మల్ని హెచ్చరించాను. ఆ గోడకి ఎక్కడ ఆద్యమో దేవుడికెరుక. ఎంత వరకు గోడ సాగిందో నాకు తెలీదు. నామట్టుకు అది కృత్రిమ ఛేదమని తోచింది. దూది మంచు పొర యొక్క సాంద్రత, దళసరి ఎంత అల్పంగా ఉన్నాయో అప్పుడే గుర్తించాను. ఇక్కడికి కొద్ది కిలోమీటర్ల దూరంలో సారూప్యమైన గోడ ఇంకొకటి మనం కనిపెట్టగలమేమోనని ఆలోచన చేయకుండా ఉండలేక పోయాను. అది ఉత్త ఊహాగానమే అనుకోండి. అయినా అదే సరి అయితే అంతటి హిమచ్ఛేదాన్ని ఏ రకమైన శక్తి వెలికి తీయగలిగింది? కదిలించి తీసుకొని పోగలిగింది? మేఘమా? అయి ఉండవద్దు. దాని శక్తియుక్తులు మనకు తెలియవు కదా! కాని యూరపు నుండి కాని అమెరికా నుండి కాని వచ్చిందో, ఏమో!'' నాకు తెలీదన్నట్టు భుజాలు ఎగరేశాడు. ''పోతే అనోహిన్ ఈ విషయం చెప్ప, ఈ మిలియనుల కొలదీ ఉన్న మంచు దేనికోసం? అది అంతా ఎక్కడికి మాయమై పోయింది?''

''బరీన్ అర్మాదియెవిచ్! అయితే ఇది మంచు ప్రవ్వకం అంటారా? ఈ ప్రవ్విన దానికి రెండు హద్దులున్నాయి అంటున్నారు. మరి అడ్డంగా ఉండ వలసిన కోతల మాటేమిటి? అంతేకాక, ఒక మూకుడు ఆకారంలో గొయ్యి చేయడం చాలా సహజంగా ఉంటుంది.

''అదెప్పుడంటే భూ ఖండం మీద జరుగుతున్న కదలికలని నువ్వు పట్టించుకోనప్పుడు. కనిపిస్తున్న దేమిటంటే వారు ఈ కదలికలకి అడ్డు రాదలచుకోలేదు. ఎందువలన? ఒక ముగింపు తీర్మానానికి ఇంకా సమయం రాలేదు. కాని వారు శత్రుత్వభావం కలిగిన వారు కాదని నేననుకుంటున్నాను. అటునుంచటు వారు మిత్రత్వ భావం కలిగిన వారుగా తోస్తున్నారు. పోనీ ఇంకొక విధంగా చూడండి: సమంగా ఆ పద్ధతిలో మంచు ప్రవ్వకం చేయడం ఎవరికి సహజంగా ఉంటుంది? మనకా? మనమైతే ఆ ప్రాంతం చుట్టూ దడికట్టే వాళ్లం, దిశలూ ఇతర సూచనలూ తెలియ చేస్తూ నోటీసులు పెట్టే వాళ్లం, రేడియోలో మొత్తం వ్యవహారం గురించి ప్రసారం చేసేవాళ్లం. కాని వారు ఇదంతా చేయలేకపోవడమో లేక వారికి ఇదంతా చేయాలని లేకపోవడమో జరిగింది అనుకో. వారు 'ఈ వారు' అనేది ఎవరు? నేను ఏ సిద్ధాంతాలనీ ప్రతిపాదించడం లేదు'' జెర్నోవ్ విరుపుగా సమాధానం చెప్పాడు.

అధ్యాయం 5

కలలు లేని నిద్ర

గుడారానికి తరలి పోయినపుడు నా సినీ కెమేరాని వెంట పట్టుకొని మరీ వెళ్లాను, కాని దారిలో ''మేఘం'' మాత్రం దర్శనం ఇవ్వ లేదు. మా చిరు సమావేశంలో మేం తీసుకున్న నిర్ణయం ఏమంటే ముందు

కేబిన్‌లో వెళ్ళి చేయవలసిన మరమ్మతులు చేసి తర్వాత పోవాలని గులాబి మేఘాల అన్వేషణ కొనసాగించడానికి అనుమతి మాకు వచ్చింది. మా సమావేశానికి కొద్ది ముందుగా నేను జెర్నోవ్‌కి 'మిర్నీ'తో మాట్లాడేటట్టు సంధానం ఏర్పరిచాను. ప్రమాదం గురించి ఆయన సూక్ష్మంగా వారికి తెలియ చెప్పాడు. ''మేఘాల'' గురించి ఉటంకించాడు. నేను వాటిని చిత్రించిన సంగతే చెప్పాడు. ప్రతి రూపాల గురించి కాని, ఇతర వింతల గురించి కాని ఏమీ చెప్పలేదు. దానికింకా ''సమయం రాలేదని'' నాతో అన్నాడు.

గుడారానికి ఎన్నుకున్న స్థలం మంచిదే ఎన్నుకొన్నారు. అది గాలి అనుకూలంగా వెన్నంటి వీసే దిక్కులో ఉంది. స్కీల మీద ప్రయాణం చేసినట్లయితే దాన్ని పావుగంటలో చేరుకోవచ్చు. గుడారం ఒక గుహలో నిలబెట్టారు. గుహకి మెందు వైపున గాలి నుండి రక్షణ ఉంది. కాని గుహ మాత్రం ఒక వింత అనుభూతి కలిగిస్తోంది. ఘన చతురస్రాకారంలో ఒక మంచు దిమ్మ అతి జాగ్రత్తగా కోసి వెలికి తీసి వేసినట్లు గోడలు దోషరహితమైన నునుపుతనంతో ఉన్నాయి. ఎవరో చేతితో నునుపు చేసినట్లున్నాయి. చిన్న చిన్న మంచు ముక్కలు కాని, పేరుకున్న మంచు ముద్దలు కాని ఎక్కడా లేవు. జెర్నోవ్ తన స్కీ కర్ర కొనతో మంచులో రేఖా గణితం ప్రకారం నిర్దిష్టమైన ఆకారాన్ని గీశాడు. ఒక్క మాట మాట్లాడ లేదు. ప్రకృతికీ, గుడారం వేసిన గుహకీ మధ్య ఏ సంబంధమూ లేదనీ చెప్పడానికి కామోసు.

వానో గుడారంలో కనిపించలేదు. గుడారంలో అంతా అస్తవ్యస్తంగా ఉంది. స్టౌ తిరగబడి ఉంది. ఇంధనపు ఇటుకలున్న పెట్టె, స్కీలు విసిరి వేసి ఉన్నాయి. ఆ డ్రయివరు గారి తోలు కోటు గుమ్మం దగ్గరి దారిలో పడేసి ఉంది. ఇది ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది. ప్రమాదాన్ని సూచిస్తోంది. మేం మా స్కీలు విప్పకుండా చొఖేలీని వెతుక్కుంటూ వెళ్ళాం. అతను మంచు గోడ ప్రక్కనే దొరికాడు. మంచు, ఒక్క స్వెట్టరు మాత్రం తొడుక్కొని ఉన్న అతను, పడిపోయి ఉన్నాడు. తురకర్మి లేని అతని ముఖము, అతని

నల్లని బొచ్చు టోపీ సన్నని దూది మంచు పొరతో కప్పబడి ఉన్నాయి. ఒక పక్కకి పడి ఉన్న ఒక చేతిలో గట్టిగా పట్టుకున్న చురకత్తి, దాని మీద పెచ్చులాగా గడ్డ కట్టిన రక్తపు చారలు కనిపించాయి. అతని భుజం దగ్గర ఉన్న మంచు మీద గులాబి రంగు మచ్చ పరుచుకొని ఉంది. చుట్టూ ఉన్న మంచంతటిలో కాళ్లతో తప్పిన గుర్తులు ఉన్నాయి. మాకు అర్థ మైనంత మేరకు అవి వానో కాని బూటు గుర్తులే. అతను పెద్ద బూట్లు వేసుకొని ఉన్నాడు.

అతను బతికే ఉన్నాడు. మేం అతన్ని లేపినప్పుడు మూలిగేడు, కాని కళ్లు తెరవలేదు. అందర్లోకి బలవంతుడిని నేనే అనటం వల్ల నేను అతన్ని నా వీపు మీదకి ఎత్తుకున్నాను. తోల్యా వెనక నుండి అతన్ని పట్టుకున్నాడు. గుడారంలో మేం అతని స్వెట్టరు జాగ్రత్తగా తీసివేసి చూస్తే, తగిలిన దెబ్బ పైపైన తగిలినదే అని తెలిసింది. రక్తం ఏమంత ఎక్కువ పోలేదు. చురకత్తి మీద రక్తం, మూడొంతులు, అతనితో తలపడిన వ్యక్తిదయి ఉం టుంది. రక్తం పోవడం మాకు భయాన్ని కలిగించలేదు. కాని అతను అమిత శీతలానికి లోనయ్యాడని వ్యాకులపడ్డాము. అతను ఎంత సేపు అలా మంచులో పడి ఉన్నాడో మాకు తెలీదు. అదృష్టవశాత్తు అప్పుడు చలి ఎక్కువగా లేదు. అతను కూడా దృఢత్వం కలవాడే. అతన్ని అల్కహోలుతో రుద్దాము. బిగుసుకొని ఉన్న దవడలను తెరిచి నోట్లో కూడ కొంత పోశాం. వావో దగ్గాడు. కళ్లు తెరిచి తన మాతృ భాషయిన జార్జియను భాషలో ఏదో అన్నాడు. ''కదలకు'' అని గట్టిగా అరిచాం.

నిద్ర సంచీలో అతన్ని ఈజిప్టియను మమ్మీ మాదిరి చుట్టపెట్టాం. ''వాడెక్కడ?'' అమాంతం తెలివి తెచ్చుకొని అడిగాడు. ఈ సారి రష్యనులో మాట్లాడాడు.

''ఎవరు? నువ్వెవరి గురించి అడుగుతున్నావు?'' సమాధానం అతను చెప్ప లేదు. అతని శక్తి తగ్గిపోతోంది. పలవరింపులు మొదలు పెట్టాడు. జార్జియను రష్యను కలిసిన కలగా పులగం నుంచి మేం ఏ అర్థం చేసుకో లేకపోయాం.

''మంచు కన్య '' అని నేను విన్నాను. కనీసం విన్నానని అనుకున్నాను.

''ఒళ్లు తెలీని సంధిలో పడిపోయాడు'' అన్నాడు ద్యాచుక్ విచారంగా జెర్నోవ్ మాత్రం నిశ్చలంగా ఉన్నాడు. ''అతగాడు పోతపోసిన ఇనుము'' అని వానో గురించి అనేశాడు. కాని జెర్నోవ్ గురించే అలా చెప్పవచ్చు.

మా ప్రయాణం మళ్లా మొదలు పెట్టడానికి సాయంత్రం వరకు వేచి ఉండాలని నిశ్చయించాం. రాత్రీ, పగలూ ఒకే మాదిరి వెలుతురుగా ఉండడం వల్ల ఆ నిర్ణయానికి వచ్చాం. వానోకి కొంత నిద్ర అవసరం కూడా పట్టిన అల్కహాలు పని చేయడం మొదలు పెట్టింది. మమ్మల్ని కూడా ఒక వింత నిద్రాణ అవస్థ ఆవరించింది. తోల్యా గొంతు విదిలించు కున్నట్లు శబ్దం చేసి తన నిద్ర సంచిలోకి దూరి వెంటనే నిద్రలోకి మునిగిపోయాడు. జెర్నోవ్, నేను నిద్రపోకుండా ఉండడానికి శాయశక్తులా ప్రయత్నం చేశాము. సిగరెట్లు తాగాము. కాని చివరకి విరమించుకున్నాము. మా స్పాంజి చాపలు పరుచుకొని నిద్ర సంచులలోకి దూరి నిద్రలోకి జారి పోయాము.

''ఒక గంట మనం విశ్రమించి తర్వాత ప్రయాణం కొనసాగిద్దాం.''

''సరే, బాస్! ఒక గంట కునుకు'' నిశ్శబ్దం ఆవరించింది.

ఎందుకోగాని నేను గాని, జెర్నోవ్ కాని వానోకి ఏమి జరిగింది అనే విషయం మీద ఎట్టి అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చలేదు. మేం ఇద్దరం కూడ బలుక్కున్నట్లు ఏవిధమైన వ్యాఖ్యానాలూ చేయకుండా ఉండిపోయాము. కాని మేం ఇద్దరం ఒకే విషయం గురించి ఆలోచన చేస్తున్నామని నా నమ్మకం. వానోతో తలపడిన వాడెవరు? ఈ ధృవప్రాంతపు ఎడారిలో ఎక్కడ నుంచి ఊడిపడ్డాడు? పూర్తి బట్టలు లేకుండా, గుహ వెలుపల వానో ఎందుకు పడి ఉన్నాడు. అంటే తన తోలు కోటు వేసుకునేందుకు కూడా సమయం లేక పోయిందన్నమాట. అంటే అర్థం గుడారంలోనే దెబ్బలాట ప్రారంభం అయింది. దాని ముందు ఏం జరిగింది? వానో చేతిలో రక్తంతో ఉన్న చురకత్తి ఎందుకుంది? ఇది ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది. ఎందువల్లనంటే వానో,

దుడుకు స్వభావం కల వాడే అయినప్పటికీ, ఆయుధాలు ఎప్పుడూ ఉపయోగించడు, అంత మరీ తప్పనిసరి అయిన పరిస్థితి కలిగితే కాని. అలాంటి పరిస్థితి ఎలా కలిగింది? అతను ఎవరినైనా రక్షించబోయాడా లేక ఎవరైనా అతని మీదకి దాడి చేశారా? ఇది హాస్యాస్పదం. ఈ అంటార్కిటిక్ సీమలో కొత్త పరిచయం స్నేహంగా మారడమే ఆనవాయితీగా ఉన్న ఈ సీమలో, దుండగులా? కాని ఒక వేళ వాడెవడో న్యాయ విచారణ నుంచి తప్పించుకొని పారిపోయిన నేరస్థుడేమో? కాని ఇదీ అర్థం లేని ఆలోచనే. ఏ ప్రభుత్వమూ నేరస్థుడిని అంటార్కిటిక్ ప్రాంతానికి తరలించదు. నేరస్థుడే స్వయానా ఇక్కడికి పారిపోయి రావడం అసంభవం. ఇంకొకటి అయి వుండవచ్చు. నౌకాభంగం పొందిన నావికుడు భరించరాని ఒంటరితనం వల్ల పిచ్చెత్తిన వాడై వానోతో తలపడ్డాడేమో. కాని అంటార్కిటిక్ తీరప్రాంతాల్లో నౌకాభంగం ఏదీ జరిగినట్లు మాకు వార్త రాలేదే! ఒక వేళ జరిగినా ఆ నావికుడు ఈ హిమఖండపు అంతర్భాగంలోకి, ఇంత దూరం, ఎలా రాగలడు?

జెర్నోవ్ కూడా సమంగా ఇవే ప్రశ్నలు తన్నితాను ప్రశ్నించుకుంటూ ఉండి ఉండాలి. కాని అతను నిశ్శబ్దంగా ఉండిపోయాడు. నేనూ అంతే.

గుడారంలో చలిగా లేదు. స్టౌ ఇంకా కాస్త వేడిని ఇస్తోంది కనుక. చీకటిగా కూడా లేదు. గుడారానికి ఉన్న అభ్రకపు కిటికీల గుండా వస్తున్న వెలుతురు లోపల వస్తువులని ప్రకాశింప చేయటం లేదు. కాని మందకొడి సంధ్య వెలుతురులో వాటిని గుర్తించవచ్చు. క్రమేపీ జరిగిందో అమాంతం జరిగిందో — ఎలాగ ఎప్పుడు జరిగిందో నేను గుర్తించ లేదు — సంధ్య వెలుతురు చిక్కబడడం గాని చీకటి పడడం గాని జరుగలేదు. కాని ఒక విధంగా ఊదారంగుగా మారింది. ఎవరో పొటాషియం పెర్మాంగనేటు స్ఫటికాలు కలయబోసినట్లు. నాకు లేవాలనిపించింది, లేచి జెర్నోవ్‌ను తట్టి లేపాలనిపించింది. కాని అలా చేయలేక పోయాను. ఏదో నా గొంతు మీద నొక్కిపట్టింది, ఏదో... ఏదో నన్ను నేలకి నొక్కి పట్టింది. 'హార్కావ్

చంక'లో నాకు తెలివి వచ్చినప్పుడు జరిగినట్లే జరిగింది. కాని అప్పుడు ఎవరో వాలోకి తొంగి చూసినట్లు, నన్ను పూర్తిగా ఆవహించి నా శరీరంలోని ప్రతీ జీవకణంతో కలిసిపోయినట్లు అనిపించింది. ఇప్పుడు, అదే ఉపమా నాలంకారంలో చెప్పాలంటే, ఎవరో నా మెదడులోకి చూపి వదిలేశారు. నన్ను ఉదారంగు ఆచ్ఛాదనంలో పెట్టారు. నేను చూడగలుగుతున్నాను. కాని నాకేమీ కనిపించడం లేదు. ఏం జరుగుతోందో దాని గురించి ఆలో చించగలుగుతున్నాను. కాని, నాకేమీ అర్థం కావటం లేదు. నేను ఊపిరి పీల్చగలుగుతున్నాను, కదలగలుగుతున్నాను, కాని అంతా నా అచ్ఛాదనలో మాత్రమే. ఆ ఊదారంగు అచ్ఛాదనలోకి మాత్రం ఏ కొంచెం చొరపడడానికి ప్రయత్నించినా విద్యుద్ఘాతం మాదిరి ఎదురు దెబ్బ తగిలింది.

అలా ఎంతసేపు కొనసాగిందో నాకు తెలీదు. నేను వాచీ చూడలేదు. కాని అచ్ఛాదన ఒక్కసారి విడిపోయింది. గుడారపు గోడలు కనిపించాయి. నా మిత్రులందరూ నిద్రపోతున్నారు. అదే మందకొడి సంధ్య వెలుగు. ఊదారంగు మాత్రం లేదు. నాకు ఏదో తగిలింది. వెంటనే నిద్ర సంచీ నుంచి లేచాను. కెమేరా తీసుకొని బయటకి పరుగెత్తాను. మంచు పడు తోంది. చిందర వందరగా ఉన్న సమతల మేఘాలతో ఆకాశం కప్పబడింది. ఒక చోట మాత్రం దూరంగా చిరపరిచితమైన గులాబి రంగు మచ్చ పరుగులు పెడుతోంది. మెరుపులా దూసుకొని అది మాయమైపోయింది. బహుశ ఇదంతా కలేమో!

నేను వెనక్కు తిరిగి వచ్చేసరికి స్లెడ్జి మీద కూర్చొని తోల్యా పెద్దగా ఆవలిస్తున్నాడు. జెర్నోవ్ నెమ్మదిగా తన నిద్ర సంచిలో నుంచి బయటకి వస్తున్నాడు. నావేపు, నా చేతిలో ఉన్న కెమేరా వేపు దృష్టి సారించాడు. కాని ఆయన, తన మామూలు పద్ధతి ప్రకారం, ఏమీ అన లేదు. ద్యాచుక్ తన ఆవలింత ఆపుకుంటూ ఇలా అన్నాడు.

''కామ్రేడ్స్, ఎలాంటి భయానకమైన కల గన్నానో! నేను నిద్రలో ఉన్నట్టు. అదే సమయంలో నిద్రలో లేనట్టు. నాకు నిద్రపోవాలని ఉంది.

కాని ఏం చేసినా నిద్ర రాలేదు. అక్కడ అలా పడుకొని విస్మరణ స్థితిలో ఉన్నాను. అంతే. ఏదీ కనిపించటం లేదు. గుడారమూ, ఎవరూ కనిపించటం లేదు. అప్పుడు ఏదో బంకగా, చిక్కగా, మందంగా జెల్లీ మాదిరిగా ఉన్న దేదో నన్ను ఆవరించింది. అది వెచ్చగా లేదు. చల్లగా లేదు. నాకేం తెలీదు. అది నన్ను పూర్తిగా చెవుల వరకు నింపి వేసింది. అందులో నేను కరిగి పోయినట్టు భారరహిత స్థితిలో, గాలిలో తేలుతున్నట్టు, వేలాడుతున్నట్టు అనిపించింది. నాకు నేను కనిపించలేదు. నేను ఏమీ ఫీలవలేదు. నేను అక్కడ ఉన్నాను, అలాగే లేను. అస్తినాస్తిభావం. భలే, చాలా వింతగా ఉంది, కదూ!''

''తమాషాగా ఉంది, సందేహం లేదు'' అని జెర్నోవ్ పక్కకి కదిలాడు.

''మీరేమీ చూడలేదా?'' నేనడిగాను.

''నువ్వో?''

''ఇప్పుడు కాదు. కాని, ట్రాక్టరు కేబిన్‌లో నాకు తెలివి వచ్చే ముందు సరిగ్గా ఏమంగా ద్యాచుక్ ఫీలయినట్లే ఫీలయ్యాను. భారరహిత స్థితి, ఏ అనుభూతులు లేని స్థితి, కల కానిది, నిజం కానిది.''

''ఇవన్నీ అర్థం కాని వింతలు'' గొణిగాడు జెర్నోవ్. ''నీకు ఎవరు కనిపించారు అనోహిన్?''

వెనక్కు గిరున తిరిగాను. ఏమంగా నా వెనకగా తలుపును తోసుకొని ఒక భారీ మనిషి వచ్చాడు. అతను కృత్రిమంగా చేసిన బొచ్చు టోపీ, జిప్పుతో నైలాను జెర్కిన్, వేసుకుని ఉన్నాడు. అతను పొడుగ్గా, విశాలమైన భుజస్కంధాలతో ఉన్నాడు. మాసిన గడ్డంతో విపరీతమైన భయాందోళనలతో ఉన్నట్లున్నాడు.

ఈ దృఢగాత్రుని భయపెట్టిన దేమిటో ఊహించటం కష్టంగా ఉంది.

''ఇక్కడ ఎవరైనా ఇంగ్లీషు మాట్లాడతారా?'' ఒక రకమైన యాస భాషలో మాటలని సాగదీస్తూ ప్రశ్న వేశాడు.

''నా ఉపాధ్యాయులలో ఎవరికీ అలాంటి ఉచ్చారణ లేదు. దక్షిణాత్యుడై

ఉంటాడు అలబామ నుంచో లేక టెనెసీ నుంచో అయి ఉంటాడు'' – అలా అనుకొన్నాను నేను.

మా అందర్లోకి జెర్నోవ్ ఇంగ్లీషు బాగా మాట్లాడగల్గేవాడు. అంచేత ఆయనే సమాధానంగా అన్నాడు.

''నువ్వెవరు? నీకేం కావాలి?''

''డొనాల్డ్ మార్టిన్!'' అతను గట్టిగా చెప్పాడు. ''మాక్ ముర్డో నుంచి వచ్చిన విమాన చోదకుడిని. మీ దగ్గర తాగడానికేమైనా ఉందా? ఎంత స్ట్రాంగ్‌ది ఉంటే అంతది.'' తన అరచేతిని తన కంఠానికి అడ్డంగా రాస్తూ ''చాలా అవసరం'' అన్నాడు.

''అనోహిన్ అతనికి ఆల్కహోలు పానీయం ఇయ్యి'' చెప్పాడు జెర్నోవ్.

ఒక గ్లాసులో పోసి ఇచ్చాను. మాసిన గడ్డంతో ఉన్నప్పటికీ అతడు నా కంటె పెద్దవాడు కాక పోవచ్చు.

గ్లాసులో మొత్తం పానీయం అంతా రమారమి ఒకే గుటకలో తాగేశాడు. దగ్గాడు, గొంతుక ముడుచుకుంది. కళ్లలోకి రక్తం చొచ్చుకొచ్చింది.

చివరకి ఊపిరి సర్దుకున్న తర్వాత, ''థాంక్యూ సర్'' అని వణికిపోవడం మొదలు పెట్టాడు. ''నేను తప్పనిసరిగా విమానాన్ని దించవలసి వచ్చింది, సర్.''

''సర్ అనడం మానేయి, నేను నీపై అధికారిని కాదు. నా పేరు జెర్నోవ్. జెర్-నోవ్'' ప్రతి అక్షరం తిరిగి పలుకుతూ చెప్పాడు జెర్నోవ్. ''నువ్వు ఎక్కడ దిగావు?''

''ఇక్కడకి ఎక్కువ దూరంలో కాదు, సమారు ప్రక్కనే.''

''ప్రమాదమేమీ జరగలేదా?''

''ఇంధనం అయి పోయింది, రేడియో పడుకుంది.''

''అయితే నువ్వు ఇక్కడ ఉండొచ్చు. ట్రాక్టరులోకి తరలిపోవడంలో మాకు సహాయం చేయవచ్చు'' అగాడు. జెర్నోవ్, సరియైన ఆంగ్లభాషోచ్చారణ కోసం ప్రయత్నం చేస్తూ, అమెరికను మనిషి సందేహిస్తూ

చూస్తున్నట్టుంటే, ఇంకా అన్నాడు. ''ఫర్వా లేదు ఇక్కడ కావలసినంత స్థలం ఉంది. మా దగ్గర రేడియో సెట్టు కూడా ఉంది.''

అమెరికను ఇంకా తటపటాయిస్తున్నాడు, మాట్లాడాలా వద్దా అని నిర్ణయించుకోలేనట్టు. చివరకి ఒక నిశ్చయానికి వచ్చి మిలిటరీ పద్ధతిలో అన్నాడు.

''దయ చేసి నన్ను అరెస్టు చేయండి, సర్. నేను ఒక నేరం చేశాను.''

జెర్నోవ్, నేను ఒకర్నొకరం చూసుకొన్నాం. వానో గురించిన ఆలోచన మాకు ఒకేసారి తట్టినట్లుంది బహుశ.

''ఏ రకమైన నేరం?'' జాగ్రత్తగా ప్రశ్నించాడు జెర్నోవ్.

''నేను ఒక మనిషిని చంపివేశాననుకుంటున్నాను.''

అధ్యాయం 6

ద్వితీయ పుష్పం

ఇంకా కప్పుకొనే పడుకొని ఉన్న వానో దగ్గరకి నడిచాడు జెర్నోవ్.

అతని ముఖం మీద నుంచి కప్పును పక్కకు లాగి, అమెరికను వైపు చూస్తూ తీక్షణంగా అడిగాడు, ''ఇతనేనా ఆ మనిషి?''

మార్టిన్ జాగ్రత్తగా దగ్గరకి వచ్చాడు. భీతితో ఉన్నట్టు నాకు కనిపించింది. ''కా...దు'' నమ్మశక్యం కాకుండా జవాబిచ్చాడు.

''ఇంకా బాగా చూడు'' అన్నాడు జెర్నోవ్ ఇంకా తీక్షణంగా.

అర్థంకాని రీతిలో తల ఆడించాడు ఆ పైలట్.

''ఇతడిలా ఏమాత్రం లేదు, సర్. అతడు విమానంలో ఉన్నాడు, అంతే కాదు'' సాలోచనగా అన్నాడు, ''అతడు మానవ మాత్రుడా, కాదా అనేది నాకింకా అంత పట్టుబడం లేదు.''

అదే క్షణంలో వానో కళ్ళు తెరిచాడు. అమెరికను వైపు చూపులు మళ్ళించాడు. తన తలను దిండు మీద నుంచి పైకెత్తి మళ్ళా వెనక్కు పడిపోయాడు.

''అది.... నేను కాదు'' అని కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

''ఇంకా అపస్మారకంగా ఉన్నాడు'' తోల్యా సంజ్ఞ చేశాడు.

''మా మిత్రుడు గాయపడ్డాడు. ఎవరో అతనితో కలియబడ్డారు. అతను ఎవరో మాకు తెలీదు'' అమెరికనుకి జెర్నోవ్ విశదీకరించాడు. ''అందుచేత నువ్వు అలా అన్నప్పుడు...'' అంటూ సుతరాంగా విషయాన్ని జారవిడిచాడు. తోల్యా స్లెడ్జిని లాక్కుని దాని మీద కూర్చుని, తన ముఖాన్ని రెండు చేతులతో మూసుకొని భరించలేని బాధ భరిస్తున్న వాడిలా అటూ ఇటూ ఊగిపోయాడు మార్టిన్.

''నన్ను మీరు నమ్ముతారో లేదో నాకు తెలీదు. అదంతా అంత అసాధారణంగా సత్య దూరంగా ఉంది'' అంటూ చెప్పడం ప్రారంభించాడు. ''నేను ఒక్క సీటు మాత్రమే ఉన్న విమానాన్ని నడుపుతున్నాను. చిన్న లాక్‌హీడ్ రకం విమానం. పూర్వపు యుద్ధ విమానం. అలాంటిది మీకు తెలిసే ఉంటుంది. దాంట్లో చుట్టూ వర్తులాకారంలో ప్రేల్చడానికి అనువైన మర ఫిరంగి కూడా ఉంది. దాని ఆవశ్యకత సహజంగా ఇక్కడ లేదనుకోండి. అయినా రూల్సు ప్రకారం దాన్ని సరియైన స్థితిలో ఉంచుకోవాలి. ఏదైనా అవసరం రావచ్చుని. ఒకే ఒక్కసారి అవసరం వచ్చినప్పుడు అది కాస్తా పనిచేయలేదు. మీరు గులాబి మేఘాల గురించి విన్నారా ఎప్పుడైనా?'' ఉన్నట్టుండి అడిగాడు. సమాధానం కొరకు ఆగకుండా చెప్పుకొని పోయాడు. ఒక్కక్షణం ఏదో బెణుకు వల్ల మూతి వంకర పోయింది అతనికి. ''విమానం పైకి ఎగసిన గంటన్నర తర్వాత వాటితో నేను తటస్థపడ్డాను.''

''వాటితోనా?'' అపనమ్మకంగా అడిగాను నేను. ''ఎన్నో ఉన్నాయా?''

''పూర్తి దళము. అవి దిగువగా ఎగురుతున్నాయి. నాకు రెండు

మైళ్ళ దిగువగా పెద్ద గులాబి రంగు జెల్లీ చేపలు. కాకపోతే ముదురు ఎరుపు అనుకోండి. పక్వానికి రాని కోరింత కాయ మాదిరి లేత గులాబి రంగు మొదలు ఉజ్వలమైన కెంపు రంగు వరకు గల వివిధ ఛాయలలో, రకరకాల ఆకారాలలో ఏడు మేఘాలని నేను లెక్కపెట్టాను. రంగు అను క్షణం మారిపోతూండేది. గాఢంగా మారిపోయేది ఒక చోట, ఇంకొక చోట నీరు కలిసినట్టు పలచనయి పోయేది. నేను వేగం తగ్గించి దిగువకు లంఘించాను. విమానంతో సహా, మచ్చు తనక తెచ్చుకుందామని. విమానం దిగువ భాగంలో ఒక ప్రత్యేకమైన సామాను గది ఉంది. కాని అది తెరుచుకో లేదు. ఆ మెడుసాలు* తప్పించుకున్నాయి. నేను వాటిని తరిమి దగ్గరకు చేరాను. కాని అవి మళ్ళీ, సునాయాసంగా, తప్పించుకున్నాయి నాతో దొంగాట ఆడుతున్నట్లే. నేను వేగం పెంచినప్పుడు అవి నాకంటె పైకి పోయి దూసుకొని పోయాయి. తేలికైనవిగా పెద్దగా పరుచుకొని ఉన్నాయి. చిన్న పిల్లాడి గాలి బూరల్లా. కాని వాటికి అమితమైన వేగం ఉంది. నా నాలుగు ఇంజనుల బోయింగ్‌నే అధిగమించాయి కదా! జీవం ఉన్న వాటిల్లా అవి నన్ను వాటి వెంటగొనిపోయాయి. ప్రమాదం వాటిల్లందని గ్రహించినప్పుడు జీవం ఉన్నవి మాత్రమే అలా ప్రవర్తించగలవు. అదే నిజమయితే, అవి ప్రమాదకరమైనవిగా తయారయే అవకాశం ఉందని నాకు వెంటనే తట్టింది. అందుచేత నేను దూరంగా పోవడం శ్రేయస్కరం అనుకున్నాను. అవి నా పన్నాగం కనిపెట్టినట్టున్నాయి. మూడు ఎర్రటి జెల్లీ చేపలు అత్యంత వేగంగా తరుముకొచ్చి నా విమానాన్ని చుట్టుముట్టాయి. నాకు గట్టిగా కేక పెట్టడానికి కూడ సమయం లేకపోయింది. వెంటనే నా విమానం ఒక పొగమంచుతో ఆవరించబడింది. పొగమంచు కూడా కాదు, ఏదో జిగట పదార్థం, చిక్కనిది జారుజారు లక్షణం కలది. ఆ సమయంలో

---

* గ్రీకు పురాణ గాథల్లో మెడుసా అంటే సర్ప కేశురాలైన భయంకర స్త్రీ. మెడుసా అంటే జెల్లీ చేప అనే అర్థం కూడా ఉంది (అనువాదకుడు).

విమానం మీద నా కంట్రోలు పూర్తిగా పోయింది. వేగం పడిపోయింది. కంట్రోలు పోయింది. అంతా మసక కమ్మేసింది. నేను కాలు చేయి కదప లేకపోయాను. అదే అంతం అనుకున్నాను. విమానం పడిపోవటం లేదు. ఒక గ్లయిడరు లాగ దిగువకు జారిపోతోంది. నేల మీదకు దిగింది. ఎలా దిగిందో కూడా నేను గమనించలేదు. ఒక ఎర్రటి జిగట పదార్థంలోకి జారిపోయినట్టు భావన కలిగింది. ఊపిరి ఆడని స్థితిలా ఉంది, కాని మరణం కాదు. చివరకి పరిసరాలు పరికించాను. అంతా మంచు మయం. నా విమానం పరసనే ఇంకొకటి, నా లాక్ హీడ్‌కి ప్రతిరూపం కనిపించింది. నేను లేచి బయటకు నడిచి దాని దగ్గరకు వెళ్లాను. ఆ విమానం లోంచి నాలాటి భారీ మనిషి బయటకి వచ్చాడు. జ్ఞాపకం లేదు, కాని ఎక్కడో చూసిన పరిచయస్థుడిలా కనిపించాడు. ఎంతకీ గుర్తు రాలేదు. అందుకే అడిగాను.

''ఎవరు నువ్వు?'' ''డొనాల్డ్ మార్టిన్'' అన్నాడు. అతని వేపు చూస్తుంటే నన్ను నేను అద్దంలో చూసుకుంటున్నట్టు ఉంది. ''మరి నువ్వెవరు?'' ''కాదు, కాదు, నేనే డొనాల్డ్ మార్టిన్'' అతడు నన్నొక దెబ్బ వేశాడు. నేను దాన్ని తప్పించుకొని గట్టిగా అతని ఎడమ దవడ మీద ఒక్కటిచ్చాను. అతను పడిపోయి తలుపుకి బుర్ర కొట్టుకున్నాడు. దభే లున పడ్డాడు! అలా పడిపోయే ఉండి పోయాడు. ఒక్క తాపు తన్నాను. కదలలేదు. అతన్ని కదిపాను. తల వేలాడేశాడు. అతన్ని నా విమానం దగ్గ రకు ఈడ్చి తీసుకొచ్చాను. నా విమానం బయలుదేరిన స్థావరానికి అతన్ని తీసుకొని పోయి సహాయం అందచేయాలనుకున్నాను. చూస్తే విమానంలో ఇంధనం లేదు. ఒక్క చుక్క కూడా లేదు. ఇక వేరే మార్గం లేక ఈ వార్తని నా స్థావరానికి రేడియో ద్వారా తెలియ చేయాలని చూశాను. కాని రేడియో సెట్టు పనిచేయలేదు. ఇక నా బుర్ర పని చేయలేదనుకుంటాను. బయ టకు గెంతి సత్తువ కొద్దీ పరుగుతీశాను. గమ్యం లేదు. ఒక దిశ అంటూ లేదు. పరుగెత్తాను అంతే. ఎందుకంటే ఇక ఎంతమాత్రం ఆ వెర్రెత్తించే స్థలంలో ఉండలేకపోయాను. దేవుడిని ఎలా ప్రార్థించాలో కూడా మరచిపో

యాను. జీసస్ క్రైస్ట్! అని మాత్రం అనగలిగాను. అప్పుడు విమా గుడారం చూశాను. ఇదుగో నేనిక్కడ ఉన్నాను.''

అతని కథనం వింటూ నేను పడ్డ వ్యథలు గుర్తు తెచ్చుకున్నాను. వానోకి ఏం జరిగిందో గ్రహించడం ప్రారంభించాను. తన పొడుచుకొస్తున్న కళ్లతో తోల్యా ఏమాలోచిస్తున్నాడో చెప్పడం కష్టమే. కాని, అతను మార్టిన్ అన్న ప్రతీ మాటని అనుమానిస్తున్నాడని, ఇంకో సారి సరో, కాదో, చూస్తూన్నాడని అనుకోవచ్చు. తను స్కూల్లో నేర్చుకున్న ఇంగ్లీషులో ఏదో ప్రశ్నలు వేద్దామనుకొనేటంతలో జెర్నోవ్ ముందుగా అన్నాడు.

''ద్యాచుక్ నువ్వు ఇక్కడ వానో దగ్గర ఉండు. నేనూ, అనోహిన్, ఈ అమెరికన్‌తో పాటు వెళ్లొస్తాము. మార్టిన్, పదండి.'' అని ఇంగ్లీషులో చివరన జోడించాడు.

అంతర్బుద్ధి అంటారో లేక మానసిక హెచ్చరిక అంటారో మనస్తత్వ శాస్త్రజ్ఞులు – అది నాలో కలిగి నన్ను నా వెంట సినీ కెమేరా తీసుకొని వెళ్లమని చెప్పింది. ఆ అంతరాత్మ కలిగించిన ఆలోచనకి నేనెంతో కృతజ్ఞుడని. తోల్యాకి కూడా ఆశ్చర్యం వేసింది. ఇన్‌స్పెక్టరు గారు చేసే శవ పరీక్షకా? లేక శవాన్ని చూపిస్తే హంతకుని ప్రవర్తన ఎలా ఉంటుందో పరిశీలించడానికా? అన్నట్టు చూశాడు తోల్యా. కాని నేను తీసిన ఫొటోలు పూర్తిగా వేరైనవి. మార్టిన్‌కి ప్రమాదం జరిగిన స్థలాన్ని సమీపిస్తూనే నేను కెమేరాతో ఫొటోలు తీయడం ప్రారంభించాను. అక్కడ రెండు విమానాలు లేవు ఒక్కటే, మార్టిన్ స్వంత సిల్వర్ కేనరి, ధృవప్రాంతపు దిట్ట, విచ్చుకున్న రెక్కలతో ఉంది. కాని, దాని ప్రక్కనే (నాకు) పరిచయమైన ఉడుకుతున్న ఎర్రటి గుట్ట. అది పొగలు గ్రక్కుతోంది. రంగులు మారుస్తోంది. ఊపిరి తీస్తోందా అన్నట్టు ఎగసి ఎగసి పడుతోంది. వెల్డింగు జరుగుతున్నప్పుడు వచ్చే తెల్లటి పొడుగాటి మెరుపుల చిమ్ముతున్నాయి ఉండి ఉండి.

''దగ్గరకు వెళ్లకండి'' మార్టిన్ జెర్నోవ్‌లని హెచ్చరించాను, నన్ను దాటి పరుగున వెళ్లబోతూ ఉంటే.

కాని అప్పటికీ పైకి మడిచినట్టున్న పుష్పం తన అదృశ్య రక్షణ పరిధిని విస్తరించుకొంది. ముందుగా ఉన్న మార్టిన్ ఆశ్చర్యకరంగా నెమ్మది అయ్యాడు. జెర్నోవ్ మోకాళ్ల మీద పడిపోయాడు. కాని ఇద్దరు తమని నేలకి అణచివేస్తున్న శక్తిని అధిగమిస్తూ ముందుకి చొచ్చుకుపోబోయారు.

మార్టిన్ నా వేపు తిరిగి ''జీసస్!'' అని అరిచాడు. నేలకి ఒరిగి పోయాడు. జెర్నోవ్ నుదుటి మీద చెమటని తుడుచుకుంటూ వెనక్కు తగ్గాడు. ఈ లోపున నేను ఇదంతా సినిమా తీశాను. ఎర్రటి గుట్ట చుట్టూ తిరిగి అటు వెళ్లాను. అక్కడ హతమార్చబడిన మనిషి కాళ్లకి తగిలాడు. కాదేమో! బహుశా ఆ మార్టిన్ ప్రతిరూపం గల వ్యక్తి దెబ్బ తగిలి పడిపోయాడేమో. కృత్రిమ బొచ్చుతో వున్న అదే నైలాన్ జెర్కిన్‌లో పడి ఉన్నాడు. జెర్కిన్ బొచ్చుమీద రాలిన మంచు పడి ఉంది. మార్టిన్ ఈడ్చుకొచ్చిన స్థలంలో విమానానికి మూడు నాలుగు మీటర్ల దూరంలో ఉన్నాడు. ''ఇక్కడకు రండి, ఇక్కడ ఉన్నాడు'' అరిచాడు. జెర్నోవ్, మార్టిన్ నా దగ్గరకు పరుగెత్తుకొచ్చారు. పరుగంటే స్కేటింగ్ చేస్తున్నట్టు చేతులతో బేలన్సు చేసుకొంటూ వచ్చారు, స్కేట్స్ లేకుండా. మంచు మీద పెద్ద పెద్ద పొడి మంచు తరకలు రాలి పడి ఉన్నాయి.

ఆ క్షణంలో మరో సరికొత్త సంఘటన జరిగింది. అలాంటిది నేను కాని నా కెమేరా కాని ఇంతకు ముందెన్నడూ చూసి నమోదు చేయలేదు. కంపిస్తున్న పువ్వులో నుంచి ఒక ఎర్రని రెక్క విడివడి నల్లనై, గాలిలో చుట్టు తిరుగుతూ, నాలుగు మీటర్ల సజీవ సర్పంలా ఎదిగి తెరచిన దవడలతో మా ముందు పడి ఉన్న శరీరాన్ని కప్పి వేసింది. ఈ పాములాంటి గ్రహణాంగము ఒక క్షణం పాటు మెరుస్తూ కుతకుత లాడింది. తర్వాత అది భూమి నుంచి విడిపోయింది. దాని రెండు మీటర్ల పొడవు పొట్టలో మాకు ఏమీ కనిపించలేదు — అసాధారణంగా సాగదీయబడిన గంటాకారంలో ఉదారంగు ఖాళీ తప్ప. అది మా కళ్ల ఎదుటే తన రూపాన్ని శంకు ఆకారం

నుంచి రెక్కలా మార్చుకుంది. తర్వాత అది పువ్వులో కలిసిపోయింది. మంచు మీద మిగిలింది, స్వరూపంలేని మనిషి పడుకున్న గుర్తు మాత్రమే.

ఇదంతా నేను సినిమా తీస్తునే ఉన్నాను. గబ గబ తీస్తున్నాను. ఇంకా ఏమైనా సరికొత్త రూపాంతర పరిణామాలు జరిగితే వాటిని పట్టు కోవాలని తొందర పడ్డాను. జరగడం నిజంగానే ప్రారంభం అయింది. పుష్పం సంపూర్ణంగా నేలను విడిచి పెట్టింది. అది పైకి లేస్తూ ఉన్న ప్పుడు దాని అంచులు లోపలి వైపుకు ముడుచుకున్నాయి. గాలిలో విస్తరిం చుకున్న ఆ గంటాకారం లోపల కూడా శూన్యంగానే ఉంది. అందులో ఏమీ లేదని మేం స్పష్టంగా చూడగలిగాం. విస్తరించుకుంటున్న నాజూకైన అంచు భాగాలు చూడగలిగాం. ఇటుపైన అది ''గులాబి మేఘం''గా మారిపోయి అక్కడ వున్న ఇతర సహజ మేఘాల అవతల అంతరించి పోతుంది. తర్వాత నేల మీద ఒకే విమానం, ఒకడే పైలట్ మిగుల్తారు. సమంగా నేననుకున్నట్లే జరిగింది.

జెర్నోవ్, మార్టిన్‌లు ఆశ్చర్యచకితులై నోట మాటలేక నిలబడి పోయారు, అచ్చం ఆ ఉదయం మొదటి సారి అనుభవం గలిగినప్పుడు నేను అయినట్లే. ఈ చిక్కు ప్రశ్నని జెర్నోవ్ రమారమి పూర్తిగా విడదీసి అర్థం చేసుకున్నాడు అని నేననుకొన్నాను. అయితే నా మెదడులో మట్టుకు అలా సంభవమేమోననే అస్పష్టమైన ఆలోచన మినుకు మినుకుమంది. నా మెద డులో అది దివ్యంగా వెలగ లేదు. కాని ఒక విచిత్రమైన ఊహా చిత్రపు స్థూల రూపాన్ని సూచించింది. ఊహా చిత్రమే కాని తార్కికంగా ఆలో చిస్తే సంభావ్యమైనదే. మార్టిన్ మాత్రం చిత్తుగా నలిగి పోయాడు, జరిగిన మహా భీతికరమైన సంఘటన వలన కంటే ఎక్కువగా, ఇదంతా చిందర వందర ఊహాలవల్ల కలిగినది అనే ఆలోచన వలన. ఏదో అడగాలని అనుకుంటున్నాడని తెలుస్తూనే ఉంది. అతని భీతి చెందిన తీక్షణాలు నా మీదా, జెర్నోవ్ మీదా మార్చి మార్చి పడుతున్నాయి. చివరకి జెర్నోవ్ చిరునవ్వు నవ్వాడు.

''ఊ, కానీ, అడుగు'' అన్నట్టుంది ఆ చిరునవ్వు. మార్టిన్ ప్రశ్నించాడు.

''నేను చంపినది ఎవర్ని?''

''అది ఎవరూ కాదని అనుకోవచ్చు మనం'' మళ్లీ నవ్వాడు జెర్స్లోవ్.

''కాని అది నిజమైన జీవం ఉన్న మనిషి'' మార్టిన్ మళ్లీ అన్నాడు.

''నీకు ఖచ్చితంగా తెలుసా?'' అడిగాడు జెర్స్లోవ్.

మార్టిన్ తబ్బిబ్బయాడు.

''నాకు తెలీదు.''

''అంతే అది. తాత్కాలికంగా జీవం ఉన్న మనిషి అంటాను నేను. దాన్ని సృష్టించిన శక్తే దాన్ని తుడిచి పెట్టేసింది.''

''కాని ఎందుకు?'' జాగ్రత్తగా అడిగాను నేను.

విసుగుతో సమాధానం చెప్పాడు, తన సహజ ప్రకృతికి విరుద్ధంగా. ''నీ కంటె నాకెక్కువ తెలుసని అనుకుంటున్నావా? ఆ ఫిల్ముని డెవలప్ చేసి చూద్దాం.'' ''అప్పుడు మనకి అర్థం అవుతుందని అనుకుంటున్నారా?'' నా వ్యంగ్యాన్ని ఇక దాచ ప్రయత్నం చేయలేదు. ''అర్థం అవ వచ్చు'' గంభీరంగా ఆలోచిస్తూ అన్నాడు.

మమ్మల్ని వెంట రమ్మని పిలవకుండానే ముందుకి కదిలి పోయాడు జెర్స్లోవ్. మేం ఒకరి వైపు ఒకరం చూసుకొని కలిసి ఆయన వెంటే వెళ్లాం.

''నీ పేరు ఏమిటి?'' నా చేయి పట్టుకొని పరిచయంగా అడిగాడు. మేం ఇద్దరం ఒకే వయసు వాళ్లం అని గ్రహించినట్టున్నాడు.

''యూరీ!''

''యూరీ! యూరీ! నా పేరు డాన్. ఆ... అదేదో ప్రాణమున్నదనే అనుకుంటున్నావా?''

''అవును, అలా అని చిన్న అనుమానం నాది.''

''ఈ ప్రాంతానికి చెందినదా?''

''అలా అనుకోను. ఏ అన్వేషణ యాత్రికులూ అలాంటి దానితో దేనితోనూ ఇంతవరకు తారసపడలేదు.''

''అయితే అది ఎక్కడ నుంచి వచ్చింది?''

''నా కంటె చురుకైన వాడిని అడిగాలి, నాకు తెలీదు.''

''అతను నన్ను విసిగించాడు. కాని నా సమాధానం అతన్ని నొప్పించ లేదనిపించింది.

''అది ఏమిటని నీ ఉద్దేశం? జెల్లీయా లేక వాయువా?''

''నువ్వు కాస్త మచ్చు తెచ్చుకుందామని ప్రయత్నం చేశావు. నీకే తెలియాలి'' నవ్వాడు.

ఎవరికీ అలాంటి ప్రయత్నం చేయమని సలహా ఇవ్వను. అక్కడ పైకి పైనే నను ఎందుకు మింగేయలేదో ఆశ్చర్యంగా ఉంది. అది నన్ను గుట కేసి ఉమ్మేసింది.''

''నువ్వు దానికి రుచిగా లేవనుకుంటా.''

''అయితే అతగాడ్ని మింగేసిందా?''

''నాకు తెలీదు.''

''నువ్వు జరిగిందంతా చూశావు కదా!''

''అది అతగాడ్ని కప్పివేయడం చూశాను. అతడ్ని మింగడం చూడ లేదు. కరిగిపోయేటట్లో, ఆవిరై పోయేటట్లో చేసింది.''

''దానికి ఎట్లాంటి ఉష్ణోగ్రత కావాలి?''

''కొలవడానికి ప్రయత్నం చేశావా?''

మార్టిన్ ఒక క్షణం ఆగిపోయాడు. అంతుపట్టని చిక్కు సమస్య వల్ల.

''అట్లాంటి విమానాన్ని కరిగించాలి అంటే, అందులోనూ మూడు నిముషాల్లో! దానికి తోడు దృఢమైన మన్నిక గల డ్యూరాల్యుమినియమ్ తెలుసా!''

అది డ్యూరాల్యుమినియమేననీ ఏ పిండి బిస్కట్లో కాదని నీకు ఖచ్చి తంగా తెలుసా?'' అతనికి అర్థం కాలేదు. నేను విశదీకరించ ప్రయత్నించ లేదు. అప్పటి నుంచి గుడారం చేరుకొనే దాకా మా మధ్య సంభాషణ జర

గలేదు. ఇక్కడ కూడా విశేషాలు జరుగుతున్నాయి. ఇంధనపు ఇటుకల పెట్టె మీద ముడుచుకొని, భయంవల్లనో, చలివల్లనో పళ్ళు కొట్టు కుంటూ వింత పోజులో పడుకున్న తోల్యాని చూసే సరికి నాకు ఆశ్చర్యం కలిగింది. పొయ్యి అప్పుడే చల్లారిపోయింది. కాని గుడారంలో అంత పెద్ద చలిగా లేదనిపించింది.

''ఏమైంది ద్యాచుక్?'' జెర్నోవ్ అడిగాడు.

''పొయ్యి వెలిగించు నీ కంత చలిగా ఉంటే.''

తోల్యా జవాబు చెప్పలేదు, మంత్ర ముగ్ధుడు వలె పొయ్యి ప్రక్కనే కూర్చుండి పోయాడు.

''ఆయన గారికి కొద్దిగా మతి చలించినట్టుంది'' అన్నాడు. ఉన్ని కప్పులో పడుకున్న వానో. వానోకి ఇపుడు బాగానే ఉన్నట్టుంది.

''మా దగ్గరకి కూడా అతిథులు వచ్చారు'' జోడించాడు వానో తోల్యా వేపు తలాడిస్తూ. ''ఇక్కడి కెవరూ రాలేదు. నీ సంగతి చెప్పకో!'' గట్టిగా అరిచి మా వేపు తిరిగాడు తోల్యా. ముఖం ముడతలు పడింది. రూపం మారింది. ఏడుపు వచ్చినంత పని అయింది అతనికి.

వానో తన వేలుని కణత మీద పెట్టి తిప్పేడు, మేమంతా పిచ్చె క్కిన వాళ్ళమేలే అన్నట్టు.

''మేమంతా కొంచెం తల్లక్రిందులయామలే. సరే, నీ కథ నువ్వే వినిపించు'' అని తోల్యాకి చెప్పి ప్రక్కకు తిరిగి పోయాడు.

''యూరీ! నా మతి నీ రెండు రూపాలు చూసినప్పుడే పోయింది. అది తట్టుకో లేక ఒకటే పరుగు తీశాను. హే భగవాన్! అది తల్చుకుంటేనే భయమేస్తుంది. తిరిగి వచ్చి గొంతులో ఆల్కహాలు పోసుకొని కోటుతో కప్పేసుకున్నాను. నిద్రపోదామనుకున్నాను. కాని నిద్ర పోలేకపోయాను. నిద్ర పోయానో లేక మేలుకొనే ఉన్నానో నాకే తెలీదు. కాని, నాకు భయంకరమైన కల వచ్చింది. పెద్ద కల, కలగా పులగమైనది, భీతి కొల్పేది, తమాషా అయినదీ, వేపాక జెల్లీని తింటున్నట్టు, గాఢమైనది, ఎర్రటిది కాదు, ఊదారంగుది.

అమితంగా తినేశాను, ఎంత తినేశానంటే, అది నన్ను చెవుల వరకూ నింపే సింది. అది అలా ఎంత సేపు సాగిందో నాకు జ్ఞాపకం లేదు. కాని నేను కళ్ళు తెరిచేసరికి అంతా ఖాళీగా, చలిగా ఉంది. మీరు ఎవ్వరూ లేరు. అప్పుడు అమాంతం లోనికి వచ్చాడు, నా ప్రతిరూపం. అద్దంలో అచ్చం నా మాదిరే కాని అతని పై కోటు లేదు, సాక్సు మాత్రమే ఉన్నాయి.''

మార్టిన్ శ్రద్ధగా వింటున్నాడు. అతనికి రష్యను సంభాణ అర్థం కావటం లేదు. కాని తనకి తప్పకుండా అవసరమైన విషయం గురించే మాటలు సాగుతున్నాయని గ్రహించాడు. నేను అతని మీద సామభూతితో సారాంశాన్ని అనువదించాను. వానో తన కథ చెవుతున్నంత సేపు నా ప్రక్కనే ఉండి గబ గబ అనువదించమన్నాడు. నేను అంత తొందరగా అనువదిం చలేకపోయాను. కాని తర్వాత మాత్రం వానో కథంతా పూర్తిగా అతనికి వర్ణించాను.

మాలాగ కాక వానో తనకీ, వచ్చిన అతిథికీ మధ్య గల వ్యత్యాసం వెంటనే కనిపెట్టాడు. తనకేమో ఆల్కహాలు వల్ల కలిగిన మత్తు ఎప్పుడో పోయింది, అలాగే భయమూ పోయింది. తల మాత్రం దిమ్ముగా ఉంది ఇంకా. వచ్చిన మనిషి ఎద్దు కళ్ళతో మందకొడిగా వెలతెల పోతూ ఉన్న చూపులతో ఉన్నాడు. ''ఈ నాస్పెన్సు అవు. మంచు కస్యలంటే నాకే భయంలేదు. వాటిని కైమా చేసేస్తాను'' అంటూ జార్జియను భాషలో అరిచాడు. తమాషా ఏమిటంటే జెర్నోవ్, తోల్యా బయలుదేరి వెళ్ళిపోయిన తర్వాత వానో స్వయానా అలాగే అవే మాటలు అనుకున్నాడు. దగ్గర్లో ఎవరైనా ఉంటే యుద్ధానికి దిగేవాడే. ఆ వచ్చిన వాడు మొదలు పెట్టనే పెట్టాడు. అయితే ఇప్పుడు వానో మత్తులో లేడు, కాబట్టి తన కోటు తీసుకొని గుడారం నుంచి బయటకు పరుగెత్తాడు. అలాంటి అగంతుకుల నుంచి ఎంత దూరం వీలైతే అంత దూరం ఉండడం మంచిదని. వెంటనే గ్రహించడం వలన అలా పరుగుతీశాడు. అసలు అలాంటి రూపం కనిపిం చడం సాధారణ ప్రకృతి సూత్రాలన్నిటికీ వ్యతిరేకంగా ఉంది. ఆలోచించ

డానికి కూడా ఆగలేదు వానో. అతనితో తలపడ్డం తప్పని సరి అవుతుం దని, దానికి గాను ఆరుబయట విశాల స్థలమే మంచిదనుకున్నాడు. అతని ప్రతిరూపం అపుడే తన వేట కత్తి ఝళిపిస్తున్నాడు. (వానో ఎల్లప్పుడు వేట కత్తిని వెంట ధరించే వాడు. అది అందరికీ సుపరిచితమే. మీర్నిలో అతని తోటి డ్రయివర్ల కందరికీ అసూయాకరంగా ఉండేది అది). అసలు కత్తి వానో జేబులో ఉంది. ఆ వింత పరిస్థితి గురించి కూడా వానో ఏమాత్రం ఆలోచించలేదు. ఆ తాగుబోతు అయిన వానో ప్రతిరూపం మొదటి దెబ్బ వేయగానే, తనూ అనాలోచితంగా తన కత్తిని బయటకు ఛరున లాగాడు. అతను వేసిన దెబ్బ కొద్దిలో తప్పింది. వానో కోటులోంచి కత్తి దూసుకొనిపోయింది. వానో తన కత్తిని తనని తరుముతున్న అతని పైకి విసిరేసి గోడ ఉత్తరానికి మలుపు తిరిగే స్థలం వరకు పరుగున పోయాడు. అతడు వేసిన రెండో దెబ్బ వానోకి తగిలింది, కాని అదృష్టవ శాత్తూ, అది కూడా గీసుకుంటూ పోయింది. స్వెట్టరు కొంచెం తడిసింది. మూడో సారి వానో దెబ్బకి దెబ్బ వేసి ప్రతిద్వందిని క్రింద పడవేశాడు. తర్వాత ఏం జరిగింది వానోకి గుర్తు లేదు. ఏదో చీకటి ఆవరించి, అఘాత జనిత తరంగం మాదిరి ఏదో శక్తి అతన్ని ప్రక్కకు నెట్టేసింది. అతనికి తెలివి వచ్చేసరికి గుడారంలో మంచం మీద, ఉన్ని కప్పల క్రింద నిశ్చేషం లాంటి శరీరంతో ఉన్నాడు. కాని వింతలు ఇంకా జరుగుతూనే ఉన్నాయి. ఈ సారి ద్యాచుక్ ప్రతిరూపం ప్రత్యక్షమైంది.

ఆ వాక్యం వానో పూర్తి చేయలేకపోయాడు – తోల్యా ఇంధనపు ఇటుకని విసిరి (అతను పొయ్యి రాజేస్తున్నాడు), ఒక్క గెంతులో లేచి వెర్రిగా అరిచాడు.

''పిచ్చివాగుడు ఆపు! వింటున్నావా?''

''నువ్వే పిచ్చివాడివి'' వానో జవాబు.

''ఏం కాదు, ఇందులో నేనొక్కడే కాదు, నువ్వూ పిచ్చివాడివే. మీరందరూ పిచ్చివాళ్లే. నేను తప్పించి ఇక్కడి కెవ్వరూ రాలేదు. ఎవరూ రెండుగా చీలిపోలేదు. మీకందరికీ మతులు పోయాయి!''

‘‘ఇక చాలించు, ద్యాచుక్,’’ జెర్నోవ్ అడ్డు తగిలాడు. ‘‘నీ ప్రవర్తన సరిచేసుకో, నువ్వొక శాస్త్రజ్ఞుడివి, సర్కస్ చేసేవాడివి కాదు. నీ నరాల్ని అదుపులో పెట్టుకోవాలి. లేకపోతే అసలు నువ్వు ఇక్కడికి రాకుండానే ఉండాల్సి ఉంది.’’

‘‘అందుకే, నేను వెళిపోతాను’’ గునిసాడు తోల్యా, చాలా మంద స్వరంలో. జెర్నోవ్ మాటలు అతన్ని కొద్దిగా కుదుట పరిచాయి. ‘‘నేను స్కాట్‌ని గాని అమన్‌డ్సెన్‌ని గాని కాదు. నేను కన్న ఈ మంచు కలలు చాలు. ఇంకే వెర్రి స్థలానికి నేను బయలుదేరను.’’

‘‘అతనికేమయింది?’’ మార్టిన్ గుసగుసగా అడిగాడు.

నేను వివరించాను. ‘‘ఇంధనపు లేమివల్ల కాని లేకపోతే నేనూ వదిలేసి పోయేవాడిని’’ అన్నాడు, మార్టిన్ ‘‘చాలా, చాలా అద్భుతాలు జరుగుతున్నాయి ఇక్కడ.’’

అధ్యాయం 7

హిమ స్వరమేళము

తోల్యాకి ఏం జరిగిందో మాకు ఎన్నటికీ తెలియలేదు. కాని అదొక ప్రహసనము అయి ఉంటుంది. వానో ఈ మాటలతో ఆ విషయాన్ని ప్రక్కకు నెట్టేశాడు:

‘‘అతనికి చెప్పాలని లేకపోతే వదిలేయండి అతన్ని. మేమిద్దరమూ మతులు పోయేటట్టు భయపడ్డాము. నేను ఉత్తినే వాగటం లేదు.’’ తోల్యా కాలు దువ్వటానికి తయారుగా ఉన్నాడు ఎంత సేపూ. కాని వానో అతన్ని హాస్యం చేయలేదు. వానో పర్యవేక్షణలో నేనూ, మార్టిన్ కలిసి మా ట్రాక్టరు కిటికీలోని సొట్టపడిన ప్లాస్టిక్ పలకని మార్చాము. చేతి మీద

దెబ్బవల్ల అతను స్వయంగా చేయలేకపోయాడు. డ్రయివింగులో నేనూ, మార్టిన్ ఒకరి తర్వాత ఒకరుగా వానోకి సహాయ పడాలని నిశ్చయించడ మైంది. ఇక ఇప్పుడు అక్కడ ఉండవలసిన అవసరం ఏదీ మాకు లేదు. అన్వేషణ అంతానికి చేరుకున్నట్టు జెర్నోవ్ భావించాడు. మీర్నీ చేరుకో వాలని అతను తొందర పడ్డాడు. తన ప్రతిరూపం నుంచి దూరంగా పోవాలని అనుకుంటున్నాడా అని నాకనిపించింది. చాలా అసౌఖ్యకరమైన ఆ ద్వంద్వానుభూతిని అనుభవించనిది ఆయన ఒక్కడే మిగిలేదు. పని, నిద్ర ఏ వేళకి అది ఖచ్చితంగా జరగాలని ఆయన పెట్టిన కఠిన నియమాన్ని తనే ఉల్లంఘిస్తూ జెర్నోవ్ రాత్రంతా నిద్ర పోలేదు. మేం ట్రాక్టరు కేబిన్ లోకి చేరిన తర్వాత నేను రాత్రి రెండు మూడు సార్లు లేచినప్పుడు అతని రాత్రి — దీపం వెలుగుతూ ఉండడం చూశాను. ఆయన బహుశా చదువుతున్నాడు. ప్రతీ అనుమానాస్పదమైన శబ్దానికీ ఉలిక్కిపడుతున్నాడు.

ప్రతిరూపాల గురించి మేం ఇక మాట్లాడలేదు. కాని ఉదయం ఫలహారం తర్వాత మేం చివరకి బాగా దార్లో పడ్డ తర్వాత ఆయన ముఖం వికసించింది. మార్టిన్ నడుపుతున్నాడు. వానో అతని ప్రక్కన మడత సీటు మీద కూర్చొని మూగ భాషలో ఆదేశాలిస్తున్నాడు. నేను మీర్నీకి రేడియోగ్రాము పంపి, అక్కడ రేడియో స్టేషనులో పనిలో ఉన్న కోల్యా సమోయిలొవ్‌తో హాస్యోక్తులాడాను. అక్కడి వాతావరణం గురించి రిపోర్టు తీసుకున్నాను. మేం తిరిగి చేరుకోడానికి సమంగ సరియైన వాతావరణం: నిర్మలాకాశం, కొద్దిపాటి గాలి, సున్నాకి దిగువగా రెండు మూడు సెంటి గ్రేడు (సెల్సియస్) డిగ్రీల ఉష్ణోగ్రత.

కాని కేబిన్‌లో నిశ్శబ్దం తాండవించింది, కలహానంతర పరిణామంలాగ. అంచేత నేను ప్రారంభించాను. నాదొక ప్రశ్న, బరీస్ అర్కాదియెవిచ్! ''ఇంకొన్ని వివరాలు మనం ఎందుకు రేడియో ప్రసారం చేయరాదు?''

''ఏవిటి చేర్చాలని నీ ఉద్దేశం?'' ''ఏముంది, నాకూ వానోకీ

జరిగినదీ. మనం ఆ గులాబీ మేఘాల గురించి తెలుసుకున్నదీ. మనం ఫిల్ము డెవలప్ చేసిన తర్వాత మనం కనిపెట్టినదీ.''

''అటువంటి కట్టుకథని ఎలా రాయాలంటావు?'' జెర్నోవ్ ప్రశ్న. ''మనస్తత్వ శాస్త్రపు సూక్ష్మ భేదాభిప్రాయాలతో, అనుభూతుల విశ్లేషణలతో, డొంక తిరుగుడు వాదనలతో, ఇత్యాదులతో? అవునా? దురదృష్టవశాత్తూ దాంట్లో నేను చేయి తిరిగిన వాడిని కాను. నేను రచయితని కాను. నీకున్న భావనా శక్తితోటీ, నీ విపరీతమైన ప్రతిపాదనతోటీ నువ్వు కూడా చేయగలవని అనుకోను. పైపెచ్చు అదంతా టెలిగ్రావు భాషలో పెట్టిన తర్వాత అది పిచ్చి అసుపత్రిలోని పేషెంటు డయరీలా తయారవుతుంది.''

''శాస్త్రపరంగా వ్యాఖ్య కూడా జోడించవచ్చు కదా'' నేను ఊరుకోలేదు. ''ఏ విధమైన ప్రయోగ ఫలితాలని ఆధారంగా చేసుకొని? కళ్లతో చూసిన విషయాలు తప్పిస్తే మన కేమున్నాయి?''

నీ ఫిల్మా? దాన్ని ఇంకా డెవలప్ కూడా చేయలేదే.''

''నిజానికి అది ఏమై ఉంటుందంటారు?''

''సరే బాగుంది, నీ ప్రతిపాదన ఏమిటి? నీ ఉద్దేశ్యంతో 'గులాబి మేఘం' అనేది ఏమిటి?''

''ఒక జీవి.''

''బ్రతికి ఉన్నదా?''

''నిస్పందేహంగా. మనకు తెలియని భౌతిక — రసాయనికి నిర్మాణం కలదై, బ్రతికి ఉన్న, ఆలోచనలు చేస్తున్న జీవి. గాలిలో తేలియాడుతున్న ఒక రకమైన జీవ పదార్థము, సజీవ వాయువు. ఆలోచనా శక్తి గల శిలింధ్ర పదార్థం ఉండడానికి అవకాశం ఉందని అకడమీషియన్ కల్మగోరవ్ ప్రతిపాదించాడు. అదే మేరకు సంభవమనుకుంటే ఆలోచనా శక్తి గల వాయువు గాని, లేదా ఆలోచనా శక్తి గల ప్లాస్మా గాని ఉండ వచ్చని మనం అనుకోవచ్చు. రంగు మార్పు అనేది ఆత్మరక్షణా ప్రతీకార చర్య అయినా

అయి ఉండాలి లేదా భావ వికారాలు, అంటే ఆశ్చర్యము, ఉత్సుకత, కోపాల సూచకమైనా అయి ఉండాలి. రూపంలో మార్పు మోటారు చర్యలని చెప్పవచ్చు, అంటే చుట్టూ ఆవరించుకున్న ప్రదేశంలో వ్యూహం ప్రకారం కదలగలగడం. ఒక మనిషి నడుస్తున్నప్పుడు తన చేతులు ఆడిస్తాడు, కాళ్లని కాస్త వంచుతాడు. అలా మేఘం పరుచుకోగలదు, తన అంచులని వంచగ లదు, గుంటాకారంగా మడుచుకోగలదు.''

''మీరు దేనిని గురించి మాట్లాడుకుంటున్నారు?'' మార్టిన్ ప్రశ్నిం చాడు. నేను అతనికి అనువదించి చెప్పాను.

''అవును, అంతే కాదు. అది ఊపిరి పీల్చుకున్నప్పుడు కుతకుత ఉడుకుతుంది, ఎవరినైనా ఎదుర్కొన్నపుడు తన గ్రహణాంగాల్ని విసురు తుంది'' అని మార్టిన్ జోడించాడు.

అలా చేసేది ఒక క్రూర మృగం అవుతుంది కదా?'' అడిగాడు జెర్నోవ్. ''అవును క్రూర మృగమే'' ఒప్పుకున్నాడు మార్టిన్. జెర్నోవ్ కాల క్షేపపు ప్రశ్నలు వేయటం లేదు. ప్రతీదీ ఒక నిర్దిష్ట గమ్యం వేపు సూచి స్తోంది. అయితే ఆ గమ్యం ఏమిటో నాకర్థం కాలేదు. ఆయన మమ్మల్ని, మాతో పాటు తననీ పరీక్షించుకుంటున్నాడని అనిపిస్తుంది. తుది నిర్ణయం ఇదమిద్ధంగా చెప్పడానికి ఆయన తొందరపడటం లేదు.

''సరే, ఈ ప్రశ్నకి సమాధానం చెప్పండి. ఆ క్రూర మృగం మను షులకి యంత్రాలకి ప్రతిరూపాలని ఎలా సృష్టిస్తోంది? అలా ఎందుకు చేయాలని దానికి అనిపిస్తోంది? అంతేకాకుండా, సృష్టించి అలా మను షులతో ఆ ప్రతిరూపాలని కొద్ది సేపు తటస్థింపచేసి తర్వాత వాటిని నాశనం ఎందుకు చేస్తోంది?'' అన్నాడు జెర్నోవ్.

''నాకు తెలీదు'' ఉన్నదున్నట్లు ఒప్పుకున్నాను. ''ఒక విషయం స్పష్టం – ఆ మేఘం అన్ని రకాల పరమాణు నిర్మాణాలని సంయోజింప చేయగలదు. కాని నిగూఢ రహస్యమంతా ఎందుకు అలా చేస్తోంది, ఎందుకు నాశనం చేస్తోంది?''

ఇంతవరకూ మాటామంతీ లేకుండా కూర్చున్న తోల్యా ఏ కారణం వల్లనో ఇప్పుడు కలగచేసుకున్నాడు:

''ప్రశ్న అసలు సరియైన రూపంలో వేయబడలేదని నేననుకుంటున్నాను. ప్రతిరూపాలని ఎలా సృష్టిస్తోంది? అలా ఎందుకుచేస్తోంది? అది దేనికీ ప్రతిరూపం కల్పించటం లేదేమో! ఇంద్రియానుభూతులతో పనిచేసే భ్రమలలో మాత్రమే అలా జరుగుతోందేమో! అది భౌతిక శాస్త్ర విషయం కాదు, మనస్తత్వ శాస్త్రానికి సంబంధించినది.''

''నాకు తగిలిన దెబ్బ కూడ భ్రమేనా?'' కోపంగా అడిగాడు వానో.

''దెబ్బ నీకు నువ్వే తగిలించుకున్నావు. మిగిలినదంతా భ్రమే. నిజానికి అనోహిన్ తన మొదటి ప్రతిపాదనని ఎందుకు వదలిపెట్టేశాడో నాకు తెలియటం లేదు. తప్పనిసరిగా ఇదొక ఆయుధం. ఇది ఎవరి ఆయుధమో – మార్టిన్ వేపు ఒక చూపు విసిరాడు – చెప్పే బాధ్యత నేను తీసుకోను. కాని నిస్సందేహంగా ఇది ఆయుధమే. చాలా అభివృద్ధి చెందినది, ఇంకా ముఖ్యమైనది, ఒక లక్ష్యంతో కూడిన ఆయుధం. మనిషి వ్యక్తిత్వాన్ని రెండుగా చీల్చే మానసిక తరంగాలు.''

''అవునవును, మంచుని కూడా చీల్చే తరంగాలు'' అన్నాను.

''మంచు ఎందుకు మధ్యలో?''

''మన 'హార్క్యవ్‌చంక' ట్రాక్టరుని బయటకు తీసేందుకు మంచుని కోయవలసి వచ్చింది కదా.''

''కుడి వైపు చూడండి'' వానో అరిచాడు.

కిటికీ గుండా మేం చూసిన దృశ్యం మా వాదాన్ని తక్షణం ఆపివేసింది. మార్టిన్ బ్రేకులు వేశాడు. మేమంతా తొందరగా కోట్లు తొడుక్కొని ట్రాక్టరులో నుంచి బయటకు గెంతాము. నేను పరుగెత్తుతూనే ఫోటోలు తీయడం మొదలు పెట్టాను. నేను తీసిన ఫిల్మ్‌లన్నిటిలోకీ ఇది అత్యంత విశిష్టమైనది అవుతుందని తోచింది.

నిజంగా ఇదొక అద్భుతం, మన భూమికి చెందని జీవం ఉన్న ఇంకొక

లోకపు దృశ్యం. మేఘం కాని, మంచు కురియటం కాని లేకపోవడం వలన అంతా సుస్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. దిక్చక్రానికి కొద్దిగా ఎగువగా ప్రకాశి స్తున్న సూర్యబింబం తన వెలుతురు నంతటినీ మాకు ఎదురుగా ఉన్నతంగా మరకత నీల కాంతితో విరాజిల్లుతున్న హిమచ్ఛేదం మీదే ప్రసరిస్తోంది. పలు మీటర్లు ఎత్తు గల హిమ కుడ్యం, నునుపుతనానికే ప్రామాణిక మానంగా ఉన్న నున్నని ఛేదోపరితలంతో శుద్ధమైన గాజువలె కనిపిస్తోంది. మనిషి కాని, యంత్రం కాని ఆ పరిసరాల్లో ఎక్కడా కనిపించటం లేదు. బ్రహ్మాండమైన గులాబి రంగు చక్రాలు మాత్రం ఉన్నాయి. పదో, ఇంకా ఎక్కువో లెక్క పెట్టాను. అవి సున్నితంగా నిశ్శబ్దంగా మంచుని వెన్న పూసవలె కోస్తున్నాయి. వేడి కత్తితో వెన్నని కోయటం ఊహించుకోండి. సమంగా అలాగే ఇదీను. ఏమాత్రం ఘర్షణ లేదు. మెత్తని, సుతిమెత్తని కోత, అంచుల వెంబడి కొద్దిగా కరుగుతుంది. అదే విధంగా జరుగుతోంది ఇక్కడ. గులాబి కత్తి వందల కొద్ది మీటర్ల పొడవు మంచు గోడని తయారు చేస్తున్నప్పుడు జరుగుతున్నది, అదే. గులాబి కత్తులు కోడి గుడ్డు ఆకారం లోనో, లేక గుండ్రని మూలలు కల ట్రెపీజియం ఆకారంలోనో ఉన్నాయి. వాటి వైశాల్యం సుమారు వంద చదరపు మీటర్లు ఉండి ఉండాలి. నా ఊహకి కనీసం అలా అనిపించింది. కాని ఆ చక్రాలు చాలా పలచగా ఉన్నాయి. రెండో మూడో సెంటిమీటర్లు మాత్రమే. మాకు చిరపరిచయమైన గులాబి మేఘమే ఆవిధంగా పలచనై రూపాంతరం చెంది బ్రహ్మాండమైన కోత పనిముట్టుగా మారిపోయిందని తెలుస్తూనే ఉంది. ఆ పనిముట్టు అద్భు తమైన వేగంతోనూ, సునిశితత్వంతోనూ పనిచేస్తోంది.

అట్లాంటి రెండు చక్రపు కత్తులు ఒక దాని నుండి మరొకటి అర కిలోమీటరు దూరంలో ఉన్నాయి. అవి పీఠానికి లంబంగా మంచు గోడని కోస్తున్నాయి. మరో రెండు, దిగువ భాగాన కోస్తున్నాయి. అవి లఘులో లకపు కదలిక మాదిరిగా డోలాయమానంగా కదుల్తూ రెండు ఒకేసారి పీఠం దగ్గర కలుసుకుంటున్నాయి. ఇంకొక నాలుగు, ఒక చోట దగ్గర్లోనే పని

చేస్తున్నాయి. మరో మూడో గ్రూపు కత్తులు మంచులో లోతుగా పనిచే స్తున్నాయి. నేను వాటిని చూడ లేకపోయాను. కొంచెం సేపట్లో రెండోది, మా దగ్గరగా పనిచేస్తున్న కత్తుల గ్రూపు మాయం అయిపోయింది. గలివర్స్ ట్రావల్స్ సర్కస్‌లో లాగ మాయం అయిపోయింది. హఠాత్తుగా అది ఒక సమాంతర ఘనాకృతి గల మంచు గడ్డను, నసూరు కిలోమీటరు పొడువు గల గాజు ఘనమా అనిపించే మంచు గడ్డను గాలిలోకి లేపింది. రేఖాగణిత శాస్త్ర ప్రకారం నిర్దోషంగా ఉన్న సమాంతర ఘనం అది. మంద గమనంతో పైకి లేచింది. సునాయాసంగా, చిన్న పిల్లలు ఆడుకునే బుడగ మాదిరిగా గాలిలోకి తేలిపోయింది. రెండే రెండు 'మేఘాలు' ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నాయి. అవి సంకోచించి, గాఢంగా తయారై చిరపరి చితమైన సాసరు ఆకారంలో భూమి వైపు కాకుండా ఆకాశం వైపు కది లాయి. అవి అమాహ్యమైన ఎర్రటి బ్రహ్మాండమైన పుష్పాలుగా అగోచ రమైన కాడలపై ఎదుగుతున్నాయా అన్నట్లు పైకి ఎగసిపోయాయి. అవి తేలుతున్న మంచు గడ్డని తమపై మోస్తున్నట్టు కనిపించలేదు. ఎందు వల్లనంటే మంచు గడ్డ వాటికి పైన కొంత దూరంలో తేలుతోంది. మేఘాలకీ, మంచు గడ్డకీ మధ్య ఎటువంటి సంబంధమూ కనిపించలేదు.

''దాన్ని ఎలా ఎత్తి పట్టు కొంది?'' మార్టిన్ ఆశ్చర్యపోతూ ప్రశ్న వేశాడు. ''ఒక షాక్ తరంగం మీదనా? అప్పుడు గాలికి ఎంత బలం ఉండాల్సి ఉంటుంది?''

''గాలి కాదు'' అందుకున్నాడు తోల్యా, తనకి వచ్చిన ఇంగ్లీషు మాటలు గుర్తు తెచ్చుకుంటూ. ''అది ఒక క్షేత్రము, గురుత్వాకర్షణ వ్యతిరేక క్షేత్రము.'' అవునా అన్నట్టు జెర్నోవ్ వేపు చూపు విసిరాడు.

''అవును. ఒక బలం గల క్షేత్రము'' జెర్నోవ్ వివరించ సాగాడు ''మార్టిన్ నీకు జ్ఞాపకం ఉందా మనిద్దరం విమానం దగ్గరకి వెళ్లబోతూ ఉండగా మనం అనుభవించిన జి — భారం? ఇప్పుడు అది గురుత్వాకర్షణని తటస్థ పరుస్తున్నట్టు కనపడుతోంది.''

ఆ క్షణంలో మరో మంచు ఘనాకారం, కిలోమీటరు నిడివిగల దీర్ఘ ఘనాకారపు మంచు నేల మీద నుండి పైకి ఎగసింది. ఎవరో అదృశ్య బ్రహ్మాండకాయుడు పైకి విసిరి వేశాడా అనిపించింది. అది మునుపటి దాని కన్న త్వరగా పైకి లేచి దాని దగ్గరకి చేరుకుంది. ఆ చేరుకోవడం ధృవ ప్రాంతాలలో సాధారణంగా విమానాలు ఎగిరే ఎత్తులో జరిగింది. ఆ మంచు గడ్డలు గాలిలో ఒక దాన్నొకటి చేరుకోవడం, అవి ఒక దానితో ఒకటి అతుక్కుని పోవడం స్పష్టంగా కనిపించింది. వెడల్పు పెరిగిన ఒకే ఒక మంచు ఘనాకారం నిశ్చలంగా తేలుతూ నిలిచింది. వెంటనే మూడవది అంతకు ముందు కలుసుకున్న వాటిపైకి వచ్చింది. తర్వాత నాలుగోది మూడోదాని సంతులనం (బేలన్సు) చేస్తూ కలిసింది. ఆవిధంగా ప్రతీ కొత్త మంచు గడ్డతో మందం పెరుగుతూ వచ్చింది. ధృవ ఖండపు మందమైన మంచును కోసి దీర్ఘ ఘనాకారపు మంచు గడ్డలను పైకి లేపడానికి ఆ 'మేఘాల'కు మూడు, నాలుగు నిముషాలు మాత్రమే పట్టింది. ఇంకా ఇంకా మంచు గడ్డలు పైకి లేస్తూ ఉంటే మంచు గోడ తిరిగి వెనక్కు పోయింది. దానితో పాటు గులాబి మేఘాలు కూడా కరిగిపోయి సుదూర తీరాలలో మాయమైపోయినట్లు అనిపించింది. మొదట్లో లాగే రెండే రెండు గులాబి మేఘాలు ఆకాశంలో వేలాడుతున్నాయి. వాటికి పైగా బ్రహ్మాండమైన మంచు స్ఫటికం. ఆ ఘనాకారం గుండా కాంతి వంత మైన సూర్యరశ్మి చొచ్చుకొని ప్రసరించింది. మేము నిశ్చేష్టులమై నోట మాటలేక నిలబడిపోయాము. వినపడని సంగీత మేళాలా అన్నట్లుంది ఆ దృశ్యం. గులాబి మేఘాల చక్రాకారపు కత్తులకున్న వింత ఠీవి, రూపాంతరం చెందటంలో వున్న మృదుత్వం, లయబద్ధమైన కదలికలు, నీలపు హిమ ఖండము పైకెగసిన తీరు, ఆకాశంలో ఏర్పడిన బ్రహ్మాండమైన హిమ ఘనము — ఇదంతా మా శ్రవణేంద్రియాలకు సంగీతం — అద్భుతమైన గోళాల నుండి వచ్చిన ధ్వనిలేని సంగీతంలా ఉంది. కాంతి వజ్రంతో తయారు చేయబడిన ఘన చతురస్రాకారం గల ఆ హిమ ఘనం ఊర్ధ్వ

లోకాలకి పోతూ పరిమాణంలో తగ్గిపోతూ చివరకు మేఘాల ఆవల మాయమై పోయిందన్న సంగతి మేం గుర్తించనే లేదు. నా కెమేరా మాత్రం గుర్తించి ఫొటో తీసింది. కమాండ్‌లో వున్న రెండు పుష్పాలు కూడా మాయమైపోయాయి. 'వెయ్యి మిలియనుల ఘనమీటర్ల మంచు' మూలుగుతూ అన్నాడు తోల్యా. నేను జెర్నోవ్ వేపు చూశాను. మా కళ్ళు కలుసుకున్నాయి. "అదే నీ ముఖ్య ప్రశ్నకు సమాధానం అనోహిన్, మంచుగోడ ఎలా ఏర్పడింది? మన కాళ్ల క్రింద అంత తక్కువ పొడిమంచు ఎందుకుంది? అంటార్కిటిక్ పైన ఉన్న హిమాచ్ఛాదాన్ని తొలగించి తీసుకు పోతున్నారు వారు."

అధ్యాయం 8

ఆఖరి ప్రతిరూపం

మా అన్వేషణానంతర అధికార ప్రకటనలో 'గులాబి మేఘాల' గురించి జెర్నోవ్ చిన్న ప్రసంగం, ప్రతిరూపాల గురించి నా కథనం, ఇంకా నేను తీసిన సినీమా ప్రథమ ప్రదర్శన ఏర్పాటుచేయడ్డాయి. కాని జెర్నోవ్‌కి మాత్రం మీటింగు మొదట్నుంచీ వేరే ఆలోచనలు ఉన్నాయి. శాస్త్రబద్ధమైన ప్రకటన చేయటానికి తమ వద్ద ఏ ఆధారాలు లేవనీ, ఉన్న వల్లా రెండే రెండు: వ్యక్తిగత అనుభూతులూ, అన్వేషణలో తీసిన సినీమా అని ఆయన స్పష్టం చేశాడు. ఇంకా ఆయన, తను మీర్నీలో పరిచయం చేసుకున్న ఖగోళ పరిశీలన ఆధారంగా ఎటువంటి ఖచ్చితమైన అంతిమ నిర్ణయానికి రాలేడని వెల్లడించాడు. వాతావరణంలో వివిధ ఎత్తుల్లో బ్రహ్మాండమైన హిమ సమూహాలు అంటార్కిటికాలో కనిపించాయని సోవియట్ శాస్త్రజ్ఞులూ, ఇతర దేశాల పరిశీలనా శాలలూ కూడా, ప్రకటించాయి. కాని దృఢ పరిశీలనల వల్ల కాని, ప్రత్యేక ఛాయాచిత్రాల సహాయంతో

కాని అవి ఎన్ని ఉన్నాయో, అవి ఎటు పయనిస్తున్నాయో నిర్ధరించడం వీలుపడలేదు. అందువలన మనం కేవలం ఉద్దేశాలూ, ఊహల గురించే మాట్లాడుకోగలం. వాటినే ఒకోసారి సిద్ధాంతాలని భ్రమ పడాల్సి వస్తోంది. పరిశీలనా బృందం తిరిగి వచ్చి అప్పుడే మూడు రోజులు అయిపోవడం వల్లనూ, మానవ సహజమైన వాచాలత్వం వల్లనూ, కుతూహలం వల్లనూ, బృందం సభ్యులు చూసిన విషయాలు మీర్నీ ఆవధులు దాటి ఎంతో దూరం తెలిసిపోయాయి. సినీమా చూసిన తర్వాత ఇంకా చాలా విషయాలు తెలుస్తాయి. అపుడు ఊహాగానం చేయడం చాలా సబబుగా ఉంటుంది.

వాచాలత్వం అని అన్నపుడు జెర్నోవ్ ఎవర్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని అన్నాడో నాకు తెలీదు కాని వానో, తోల్యా, నేనూ, మేం ముగ్గురం చుట్టూ గుమిగూడిన వ్యక్తుల్ని బాగా రెచ్చగొట్టాం. నేను తీసిన సినీమా గురించి పుకార్లు విదేశాలకు కూడా ప్రాకి పోయాయి. ఒక ఫ్రెంచి ఆయన, ఇద్దరు ఆస్ట్రేలియను వ్యక్తులు, అమెరికా నుంచి ఒక పూర్తి బృందం వచ్చారు, ఫిల్ము చూడ్డానికి. అమెరికా బృందంలో అడ్మిరల్ థాంప్సన్ కూడా ఉన్నాడు. ఆయన తన అడ్మిరల్ దుస్తులను వదలి ధృవప్రాంత పరిశీలకుడి దుస్తులలోకి ఏనాడో మారిపోయాడు. వారంతా ఫిల్ము గురించి అపుడే విన్నారు. దానిపై రకరకాల చర్చలు ఊహలు చేస్తున్నారు. దాన్ని చూడ్డానికి ఎంతో తహతహ లాడుతున్నారు. సినీమా నిజంగానే, భలే ఉత్తేజకరంగా ఉంది. నేను అంటున్నానని కాదు. మా రెండో సినీమా ఆపరేటరు అయిన జేన్యా లజేచ్నికొవ్ డెవలప్ చేయబడిన ఫిల్ము చూస్తూనే అనూయగా అరిచాడు "అంతే! ఇక కీర్తి కాంత వరించేసింది నిన్ను. ఇవాన్సు కూడా ఇంతటి కార్యాన్ని కలలో కూడా సాధించలేదు. లమొనోసొవ్ బహుమతి నీ స్వాధీనం అయిపోయింది." జెర్నోవ్ ఈ మాటలు విని ఏమీ పలుకలేదు, కాని ప్రయోగశాల లోంచి బయటికి వస్తూ నన్నొక ప్రశ్న వేశాడు.

"అనోహిన్, నీకు భయం కలగడం లేదూ?"

"ఎందుకు కలగాలి?" ఆశ్చర్యంగా తిరిగి ప్రశ్నించాను.

''ఈ ఫిల్మ్ సృష్టించబోయే కోలాహలాన్ని ఊహించలేకుండా ఉన్నావు.''

ఫిల్మ్ ప్రదర్శన జరిగినపుడు నాలో అలాంటి భయమే జనించింది. రాగలిగిన వారంతా వచ్చారు. కూర్చున్న వారు కూర్చోగా నిలబడ్డవారు నిలబడగా ఇక కూర్చునేందుకూ నిలబడేందుకూ కూడా స్థలం లేదు. నిర్జనంగా ఉన్న చర్చిలో లాగ నిశ్శబ్దం తాండవించింది. అడపా తడపా ఆశ్చర్యపు గలగల వినవచ్చింది. ధృవప్రాంతపు పరిశోధకులూ, అనుభవంగల వారూ కూడా చలించిపోయారు. ఆ క్షణాల్లో భయోత్పాదిత రణగొణ ప్రసరించింది. మేం చెప్పిన కథనాలు విన్నపుడు కొంతమంది అనుమానం, అపనమ్మకాలు ప్రదర్శించారు. కాని రెండు 'హార్క్యవ్‌చంక' ట్రాక్టర్లు, ఒకే మాదిరిగా పొట్టబోయిన ముందు కిటికీతో, వాటిపైన లేత నీలపు ఆకాశంలో తేలిపోతున్న గులాబి మేఘాలతో బొమ్మలు తెర మీద కనిపించినపుడు ఆ అపనమ్మకం, అనుమానాలు మాయమైపోయాయి. తెర మీద బొమ్మలు అద్భుతంగా ఉన్నాయి, రంగులన్నీ సుస్పష్టంగా ప్రతిబింబించాయి. తెర మీద 'మేఘం' ఎర్రగా మారింది, ఊదాగా మారింది, ఆకారం మారింది, పువ్వు రూపంలోకి మారి ఆ పెద్ద యంత్రాన్ని మరిగించి, కరిగించి మింగేసింది. దానిలో ఉన్న సర్వ సామగ్రితో పాటు మింగేసింది. నా ప్రతిరూపం మొదట్లో ఏ మాత్రం కలవరం కలిగించలేదు. ఎందుకంటే అది నేనే అనుకున్నారు. నమ్మకం కలిగించలేదు. అప్పటికి నేను విశదీకరించాను. నన్ను నేనే, అందులోనూ, కదుల్తున్న నన్ను వివిధ కోణాలలో చిత్రించడం ఎంత గొప్ప ఛాయా చిత్రకారుడికైనా సాధ్యం కాదని వివరించాను. కాని చివరికి మానవుల ప్రతిరూపాలు కూడా పుట్టాయని ప్రేక్షకులకి నమ్మకం కుదిర్చిన చిత్రాలు – మార్టిన్, యంత్రంలో అతని ప్రతిరూపం కనిపించిన చిత్రాలు. అతని ప్రతిరూపాన్ని దగ్గరగా తీయగలిగాను. అప్పుడే నిజమైన మార్టిన్ జెర్నోవ్‌తో కలిసి ప్రమాదం జరిగిన స్థలానికి రావడం కనిపించింది. హాలు కలవరంతో, గుసగుసలతో నిండిపోయింది. ఎర్రని పూవులోనుంచి సర్పం లాంటి నాలుక బయటకు విసురుగా వచ్చి చనిపోయిన మార్టిన్‌ని తన

పొట్ట పెట్టుకున్న సమయంలో ఎవరో చీకట్లో గట్టిగా అరిచారు. ప్రేక్షకుల మీద అత్యంత ప్రభావం కలుగ చేసినదీ, వారి మనో ఫలకాల మీద చెరగని ముద్రవేసినదీ ప్రదర్శనలోని ముగింపు భాగమైన హిమస్వరమేళం. జెర్వేవ్ చాలా సరిగా చెప్పాడు. నేను ఫిల్ము కలుగచేసిన కలవరాన్ని చాల తక్కువగా అంచనా వేశాను.

ప్రేక్షకులు మాత్రం న్యాయం చేకూర్చారు. ప్రదర్శన ఇంకా పూర్తి అవకుండానే రెండవ సారి ప్రదర్శించమని కోరికలు వెలిబుచ్చారు. ఈ సారి సంపూర్ణ నిశ్శబ్దం తాండవించింది. ఒక్క ఆశ్చర్యార్థక ప్రకటన కానీ, ఒక్క దగ్గు కానీ, ప్రక్కవారితో ఒక్క మాట గానీ, చిన్న చిన్న గుసగుసలు కానీ ఏమీ వినిపించలేదు. దీపాలు వెలిగిన తర్వాత కూడా నిశ్శబ్దం కొనసాగింది. చూసిన సంఘటనలు అందరినీ ఆకట్టుకున్నాయి. ఒకరి గొంతుక వినిపించినపుడు మాత్రమే ఆ పట్టు సడలింది. ఆ గొంతుక ప్రొఫెసర్ క్రేదిన్‌ది. పెద్దవారిలో కల్లా పెద్దవాడు క్రేదిన్. ఆయన ఇలా అన్నాడు:

''బాగుంది, దీని గురించి నువ్వు ఏమనుకుంటున్నావో చెప్పవోయ్ బరీన్. అదే మంచిది. ఎందువల్లనంటే మేము విషయాలని ఇంకా పునరావృతం చేసుకోవాలి.'' జెర్వేవ్ సమాధానం ఇలా చెప్పాడు. ''నేను ముందే చెప్పాను. మాకు భౌతిక పదార్థ రూపంలో సాక్ష్యాలు ఏమీ లేవు. మార్టిన్ శాంపుల్ సంపాదించలేకపోయాడు. మేఘం అతన్ని దగ్గరకు రానీయలేదు. నేల మీద కూడా మేము చాలినంత దగ్గరగా చేరలేకపోయాము. మా శరీరాలు సీసంతో నిండిపోయాయా అన్నట్టు మేం నేలకు కృంగిపోయాము. దీనికి అర్థం ఏమిటంటే మేఘం గురుత్వాకర్షణా క్షేత్రాన్ని ఏర్పరచుకోగలదన్న మాట. దానికి ఇంకొక నిర్ధారణ మనం చూసిన గాలిలో తేలుతున్న హిమ ఘనాకారం. మార్టిన్ విమానం నేల మీదకి దిగిపోవడానికీ, మా ట్రాక్టరు పగులులో నుంచి బయటకు రావడానికి కూడా ఈ శక్తే కారణం అయి ఉంటుంది. నిర్వివాదంగా తేలిన విషయాలుగా కింది వాటిని చెప్పుకో

వచ్చు. 'మేఘం' తన రంగునీ, రూపాన్నీ క్షణికంలో మార్చుకోగలదు. ఇది మీరు చూశారు. అది ఏ ఉష్ణోగ్రతనైనా అవసరాన్ని బట్టి సృష్టించ గలదు. వంద మీటర్ల మందం గల మంచును కోయడానికి అధిక ఉష్ణోగ్రతలు అవసరం. అది నీటిలో చేప వలె గాలిలో తేలగలదు. తన గమన దిశనూ, వేగాన్ని క్షణంలో మార్చుకోగలదు. మేఘం, ధ్వని వేగాన్ని మించిన వేగంతో, తప్పించుకొని పారిపోయిందని మార్టిన్ ధ్రువీకరిస్తున్నాడు. అతని 'అనుచరులు' అతని విమానంతో పాటు నిమ్న వేగంతో పయనించడానికి కారణం ఉంది. విమానం చుట్టూ గురుత్వాకర్షణ పరిధిని సృష్టించడానికే అలా పయనించాయి. అన్నిటి కన్న ముఖ్యంగా తేలుతున్న విషయం ఏమిటంటే ఈ మేఘాలకీ, వాతావరణ ప్రక్రియలకీ మధ్య ఎటువంటి సంబంధమూ లేదు. ఈ మేఘము – ప్రాణమూ, ఆలోచనా గల ఒక జీవి, లేదా, ఒక ప్రత్యేక కార్యక్రమం కోసం బయలుదేరిన ప్రాణి రూపము. దాని కర్తవ్యం భూమి మీద ధ్రువ ప్రాంతాలలో ఉన్న మంచును బ్రహ్మాండమైన పరిమాణాలలో వెలికి తీసి రవాణాచేయడమే. పనిలో పనిగా అది ఎదుర్కొన్న ఏ వస్తువుకైనా ప్రతిరూపాన్ని సృష్టిస్తోంది. ఎందుకు సృష్టిస్తోందో, ఎలా సృష్టిస్తోందో తెలీదు. ఏ వస్తువుకైనా, అంటే మానవుల వంటి పరమాణు నిర్మాణాలు కావచ్చు, యంత్రాలు ఇతరాల వంటి పరమాణు నిర్మాణాలు కావచ్చు. అలా సృష్టించిన ప్రతిరూపాలని అది నాశనం చేస్తోంది.

అమెరికను అడ్మిరల్ థాంప్సన్ జెర్నోవ్‌ని అందరి కంటే ముందు ప్రశ్నించాడు.

''మీ రిపోర్టులో ఒక విషయం నాకు స్పష్టం కాలేదు. ఈ జీవులు మానవాళి పట్ల శత్రు భావంతో ఉన్నాయా లేవా?''

''నేను అలా అనుకోను. అవి తాము సృష్టించిన ప్రతిరూపాలని మాత్రమే నాశనం చేస్తున్నాయి.''

''అలా అని నిర్ద్వంద్వంగా చెప్పగలరా?''

''మీరే స్వయంగా, ఇప్పుడే చూశారు కదా!'' ఆశ్చర్యపోతూ అడిగాడు జెర్నోవ్.

''నేను తెలుసుకోవాలని అనుకుంటున్నది — నాశనం చేయబడిన జీవులు ముమ్మాటికీ ప్రతిరూపాలేనా లేక అసలు మానవులేనా అని. ప్రతి రూపాలు ముమ్మూర్తులా మానవుల వలె ఉన్నవి. ఈపరిస్థితిలో ఇప్పుడు మిగిలిన నా పైలట్ మార్టిన్ అసలు నా పైలట్ మార్టినేననీ, అతని పరమాణు ప్రతిరూపం కాదనీ ఎవరు రుజువు చేయగలరు?''

సంభాషణ ఆంగ్లంలో జరిగింది. కాని హాలులో చాలమందికి అర్థం అయింది. అర్థం కాని వారికి ప్రక్కవారు అనువదించారు. ఎవరూ నవ్వ లేదు. ప్రశ్న నిజంగా భయాన్ని కలిగించింది. జెర్నోవ్ సమాధానం కోసం వెతుక్కుంటూ తత్తర పోయాడు.

మార్టిన్ ఒక్క ఉదుటున లేచాడు. నేను అతన్ని వెనక్కు లాగి ఇలా అన్నాను. ''అడ్మిరల్ గారూ! నేను నేనేనని మీకు హామీ ఇవ్వగలను. పరిశోధనా బృందపు ఫోటోగ్రాఫరుని యూరీ అనోహిన్‌ని నేనే. మేఘం సృష్టించిన మోడల్‌ని కాదు నేను. నేను ఫిల్మ్ తీస్తున్నపుడు నా ప్రతి రూపం మంచు ట్రాక్టరు వైపు మంత్రించిన వాడిలా పోయాడు. అది మీరు తెర మీద చూడగలిగారు. ఎవరో లేక ఏదో తనని కేబిన్‌లోకి తిరిగి పొమ్మని బలవంతంగా నెడుతున్నారని నాతో అన్నాడు. అతను నాశనానికి తయారు చేయబడుతున్నాడని స్పష్టంగా తెలుస్తోంది.'' మెరుస్తున్న అడ్మిరల్ గారి కళ్లజోడుని పరిశీలిస్తున్న నాకు చాల కోపం వచ్చినంత పనయింది.

''అయి వుండవచ్చు కానీ, అంత నమ్మశక్యంగా లేదు'' థాంప్సన్ అన్నాడు. ''నేను మార్టిన్‌కి ఒక ప్రశ్న వేయాలని అనుకుంటున్నాను. మార్టిన్ దయుంచి కాస్త నిలబడవోయ్.''

మార్టిన్ పూర్తి రెండు మీటర్ల ఎత్తు విగ్రహంతో అనుభవజ్ఞుడైన బాస్కెట్‌బాల్ ఆటగాడిలా లేచి నిలబడ్డాడు.

''యస్, సర్. నేను నా స్వహస్తాలతో నా కాపీని తుడిచి పెట్టాను''

అడ్మిరల్ చిరునవ్వు నవ్వాడు.

''కాపీయే నిన్ను తుడిచి పెట్టింది అనుకో?'' అని పెదిమలు కొద్దిగా కదిపి ఇంకా ఇలా అన్నాడు, ''మేఘం యుద్ధోన్మాదంతో ఉన్నదని గ్రహించే కదా దాని మీద కాల్పులు జరుప ప్రయత్నించావు నువ్వు అవునా?''

''అవును, సర్. ట్రేసర్ బులెట్లతో రెండు దఫాలు కాల్చాను.''

''ఫలితం?''

''ఏమీ లేదు. నిష్ప్రయోజనం అయినాయి కాల్పులు. మంచు ధుమారంపై తుపాకి గుండు తీరు అయింది.''

''నీ దగ్గర ఇంకొక రకం ఆయుధం ఉండి ఉంటే? మాట ఏరుసకి మంటలు కురిపించే ఆయుధమో, నాపాలమ్ బాంబో కాని ఉంటే ఏమై ఉండేది?''

''నాకు తెలీదు, సర్.''

''అది నీతో కలియబడకుండా వెనక్కు తగ్గేదా?''

''అలా అనుకోను సర్.''

''కూర్చో, మార్టిన్. నువ్వు ఇంకోలా భావించకు. జెర్నోవ్ గారి రిపోర్టులో నన్ను వేధిస్తోన్న కొన్ని వివరాలు గురించి స్పష్టంగా తెలుసుకుందామని నేను ప్రయత్నిస్తున్నాను. మీ అందరి వివరణలకీ నా కృతజ్ఞతలు.''

అడ్మిరల్ గారు అదే పనిగా ప్రశ్నించడం వల్ల అందరి నోళ్లూ తెరుచుకున్నాయి. విలేఖరుల సమావేశంలో మాదిరి ఒకదాని వెంట మరొకటి చొప్పున ప్రశ్నలు రాసాగాయి. సమాధానాలు ఎంత త్వరగా చెపితే అంత త్వరగా ప్రశ్నలు వచ్చాయి.

''మంచుని పెద్ద పెద్ద ప్రమాణాల్లో అంతరిక్షంలోకి పంపిస్తున్నారని చెప్పారు. మీ ఉద్దేశం వాతావరణంలోకా లేక వెలుపలి అంతరిక్షంలోకా?''

''వాతావరణంలోకే అయితే దాని వల్ల ప్రయోజనం ఏమీ కనిపించటం లేదు. వాతావరణపు పరిధుల్లో మంచుతో చేసేదేముంది?''

''ఈ విధమైన పెద్ద ఎత్తు మంచు దోపిడీని మావవాళి సహించ గలదా?''

''భూమ్మీది మంచు దిబ్బలు ఎవరిక్కావాలి?''

''ఒక ఖండాన్ని పూర్తిగా మంచు లేకుండా చేస్తే దాని గతి ఏమవుతుంది? మహాసముద్రాలలో నీటి మట్టం పెరుగుతుందా?''

''వాతావరణం మారిపోతుందా?''

''అందరూ ఒకేసారి కాదు కామ్రేడ్స్'' ఒక్కొక్కరే అడగండి. జెర్నోవ్ వేడుకున్నాడు.

''ఏ అంతరిక్షంలోకని'' ఎవరో అడిగారు.

''గ్రహాంతర మధ్య ప్రదేశమని నేను ఊహిస్తున్నాను. భూవాతావర ణంలో మంచు దిబ్బలు ఒక్క గ్లేషియాలజిస్టులకి మాత్రమే కావాలి. శాస్త్రజ్ఞులు అందరూ ఉన్నత విద్య కలవారని అనుకున్నాను. ప్రశ్నల తీరు చూస్తే ఆ ప్రాథమిక విషయాన్నే అనుమానించవలసివస్తోంది. నీటి సముదా యంలో పెరుగుదల లేనప్పుడు సముద్రాల నీటి మట్టం ఎలా పెరగగలుగు తుంది? అది స్కూలు పాఠ్య పుస్తకాలలోని భూగోళ శాస్త్రానికి సంబం ధించింది. వాతావరణం గురించిన ప్రశ్నకీ అలాగే కూడా వర్తిస్తుంది.''

''మీ ఉద్దేశ్యంలో ఆ మేఘం నిర్మాణం ఏమిటి? నాకు వాయువులా కనిపించింది.''

''ఆలోచన గల వాయువు'' – ఎవరో వెకిలి నవ్వుతో అన్నారు, ''అది ఏ పాఠ్య పుస్తకంలో విషయం సార్?''

''మీరు భౌతిక శాస్త్రజ్ఞులా?''

''అనే అనుకుందాం.''

''మీరొక పాఠ్య పుస్తకం వ్రాస్తున్నారనుకుందాం.''

''అటువంటి విషయాల్లో నాకు అనుభవం లేదు – దురదృష్టం. కాని నా ప్రశ్న సీరియస్‌గా వేస్తున్నాను.''

''నేను సీరియస్‌గానే సమాధానం చెపుతున్నాను. ఆ మేఘం నిర్మాణం

నాకు తెలీదు. అసలు దాని భౌతిక – రసాయనిక నిర్మాణం మన శాస్త్ర జ్ఞానాకి అతీతమైనది కావచ్చు. నా ఉద్దేశానికి అది కొలాయిడల్ నిర్మాణం అవవచ్చు. వాయు నిర్మాణం కాదు.

''అది ఎక్కడ నుంచి వచ్చిందంటారూ?'' నాకు తెలిసిన 'ఇజ్వెస్తియా' విలేఖరి ఒకాయన లేచి ప్రశ్నిస్తున్నాడు, ''ఒక సైన్సు ఫిక్షన్ నవలలో ప్లూటో గ్రహం నుండి అతిథులు వచ్చినట్లు చదివాను. అందులోనూ అంటార్కిటిక్ ప్రాంతానికే. అది నిజంగానే సాధ్యమని మీరు భావిస్తారా?''

''నాకు తెలీదు. నేను నా రిపోర్టులో ఎక్కడా ప్లూటో మాట ఎత్త లేదు.''

''ప్లూటో కాకపోవచ్చు. నా ఉద్దేశం అంతరిక్షం నుంచి అని. ఇంకొక నక్షత్రమండలం నుంచి అవవచ్చు కదా. మంచు కోసం భూమి దాకా ఎందుకు రావాలి వారు? మన గాలక్సీ అంచులకి? విశ్వంలో చాలినంత మంచు ఉండే ఉంటుంది. వారు దగ్గర్లో ఎక్కడో మంచు కోసం ప్రయ త్నించ వచ్చు కదా?''

''దేనికి దగ్గర్లో?'' జెర్షోవ్ చిరునవ్వుతో ప్రశ్నించాడు.

ఇంత ప్రశ్నల పరంపరలోనూ హాస్య రసం చూపించ గలిగాడంటే నేను జెర్షోవ్‌ని మెచ్చుకున్నాను. ఆయన శాస్త్ర పరమైన ఆవిష్కరణ ఏదీ చేయలేదు. ఆయన ఒక దృగ్గోచర విషయాన్ని అనుకోకుండా తిలకించాడు. అది అసదృశమైనది, వివరణకు లొంగనిది. దాని గురించి ఫిల్మ్ చూసిన వారికి ఎంత తెలుసునో ఆయనకీ అంతే తెలుసు. అందరూ ఈ విషయాన్ని ఎందుకో ఏమరిచారు. అందరి ప్రశ్నలకీ, హాస్యాలకీ ఆయన తగిన రీతిలో సమాధానాలు ఇచ్చాడు.

''మంచు అనేది నీరు'' – పాఠం ముగించడానికి ఉద్యుక్తుడైన అలసి పోయిన మాష్టరు గారిలా అన్నాడు జెర్షోవ్. ''ఆ మిశ్రమం మన నక్షత్ర మండలంలోనే తరచు తగలదు. శుక్రుని మీద నీరుందో లేదో మనకు తెలీదు. బుధుని మీద నీరు చాల కొద్దిగా ఉంది. గురు గ్రహం మీద,

యురేనస్ మీద అసలు నీరే లేదు. భూమ్మీద దొరికే మంచు లాంటిది విశ్వంలో బహుకొద్ది. నేను పొరపడితే ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞులు నన్ను సరిచేయ గలరు. నాకు తెలిసినంత వరకు అంతర్గ్రహ ప్రదేశంలోని మంచు – ఘనీ భవించిన అమోనియా, మీథేను, కార్బన్ డై ఆక్సైడు, నత్రజని వాయు వులు.''

ప్రతిరూపాల గురించి ఎవరూ ప్రశ్నించలేదేమిటా అని నేను గొణుక్కు న్నాను. అంతే, నాకు ఊపిరి సలపని పని తగిలింది. ప్రొఫెసరు క్రేదిన్ నన్ను గుర్తుకు తెచ్చుకున్నాడు.

''అనోహిన్‌ని నేనొక ప్రశ్న అడగదలుచుకున్నాను. నువ్వు నీ ప్రతి రూపంతో సంభాషణ జరిపావా? దేని గురించో తెలుసుకోవాలని ఉంది.''

''సంభాషణ జరిపాను. రకరకాల విషయాల గురించి మాట్లాడుకు న్నాము.'' సమాధానం చెప్పాను.

''నువ్వు తేడా ఏమైనా కనిపెట్టావా? ఉత్త బాహ్య విషయాల్లో, అంటే సూక్ష్మమైన, సాధారణంగా కనుమరుగు అయ్యే విషయాల్లో మీ ఇద్దరి మధ్య తేడా గురించి అడుగుతున్నాను.''

''ఏ మాత్రమూ తేడా లేదు. మా రక్తం కూడా ఒకే విధంగా ఉంది'' అప్పుడు నేను మైక్రోస్కోపు గురించి కూడా చెప్పాను.

''జ్ఞాపక శక్తి మాటేమిటి? బాల్యం నుండి ఆ తర్వాత సమయం నుండి విషయాలని జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొనేటప్పుడు తేడా లేదా? దాని గురించి నువ్వు పరీక్షించావా?''

జ్ఞాపక శక్తి గురించి అంతా వివరించాను. అయితే ఆయనకి ఏమిటి కావాలో నాకు అర్థం కాలేదు. ఆయనే విపులీకరించాడు.

''అడ్మిరల్ థాంప్సన్ అడిగిన ప్రశ్న చాలా వ్యాకుల పరిచే ప్రశ్న. భయంకరమైనదే అని చెప్పాలి. మన జాగ్రత్తలో మనం ఉండాలని సూచి స్తోంది. ముందు ముందు మానవుల ప్రతిరూపాలు ప్రత్యక్షం అవుతూ వారిలో కొంత మంది నాశనం కాబడనివారు ఉండిపోతే, అసలు వ్యక్తికీ

అతని మోడల్‌కీ తేడా ఎలా కనిపెట్టాలి? అసలు ఆ వ్యక్తీ, ఆ ప్రతిరూపం వారిలో వారే ఎలా భేదం తెలుసుకోవాలనేది ఇంకా ముఖ్యం. ముమ్మూర్తులా ఒకే రూపం కలిగి ఉండడం ప్రధానం కాదు. ఆ వ్యక్తికి తానే అసలు వ్యక్తి అని తాను మోడలు కాదని నమ్మకం ఉండడం ప్రధానం.''

నేను నా ప్రతిరూపంతో జరిపిన వాగ్యుద్ధం గుర్తు తెచ్చుకున్నాను. నాకేం అంతు చిక్క లేదు. జెర్నోవ్ నన్ను రక్షించాడు.

''ఇక్కడ ఒక తెలుసుకోవలసిన విషయం ఉంది'' జెర్నోవ్ మొదలు పెట్టాడు. ''ప్రతిరూపాలు ఎల్లప్పుడూ ఒకే ఒక కల తర్వాత ప్రత్యక్ష మవుతూ వచ్చారు. ఒక ఎర్రని లేదా ఊదరంగు గల చల్లని జెల్లీ లాంటి, చిక్కని పదార్థంలో వ్యక్తి మునిగి పోయినట్లు అనిపించేది. ఈ అర్థంకాని పదార్థం వ్యక్తిని పూర్తిగా నింపేది. అతని అన్ని అంతర్భాగాలలోకి అన్ని రక్తనాళాలలోకి నిండిపోయేది. అలా నిండుతుందని నేను ఇదమిద్ధంగా చెప్ప లేను కాని వ్యక్తికి అలా అవుతుందని నమ్మకం కుదిరేటట్లు చేస్తుంది. అతను పూర్తిగా అచేతనంగా పడి ఉంటాడు. పక్షవాతం వచ్చిన వ్యక్తిలా ఉంటాడు. సమ్మోహ స్థితిలోకి జారిన వ్యక్తికి కలిగే భావనలు కలుగు తాయి. ఏదో అదృశ్య శక్తి తన మనుసులోకి తొంగి చూస్తున్నట్లు, తన మెదడులోని ప్రతీ జీవకణం గుండా పోతున్నట్లు భావన కలుగుతుంది. అటు తర్వాత ఎర్రని చీకటి మాయమవుతుంది. అపుడు అతని మెదడు నిర్మలమై పోతుంది. కదలికలు తిరిగివస్తాయి. అతను తనకి అసంభవమైన భయంకరమైన కల వచ్చిందని అనుకుంటాడు. కొద్ది సమయం తర్వాత ప్రతిరూపం ప్రత్యక్షం అవుతుంది. అయితే మెలకువ వచ్చిన తర్వాత ఆ వ్యక్తికి ఏదో పని చేయడానికి, ఏదో మాట్లాడడానికి, ఏదైనా ఆలోచన చేయడానికి సమయం చిక్కుతుంది. ప్రతిరూపానికి ఇది తెలియదు.

ఆనోహిన్ లేచినప్పుడు రెండు వాహనాలున్నాయని, ఒకటి కాదని తెలు సుకున్నాడు. రెంటికి ముందు కిటికీలో ఒకే విధమైన సొట్ట ఉంది. ట్రాక్టరు పట్టీ మీద, ఒకే విధంగా మరమ్మత్తు చేసినట్లుంది. అతని ప్రతిరూపా

నికి ఈ విషయం కొత్త విషయం. అనోహిన్ ఎర్రని పదార్థంలో మునగక పూర్వం అతనికి ఏ విషయాలు గుర్తున్నాయో అవి మాత్రమే ప్రతిరూపానికి గుర్తున్నాయి.

మిగిలిన ఇద్దరి విషయంలోనూ ఇదే విధమైన విభేదాలు ఉన్నాయి. మెలకువ వచ్చిన తర్వాత ద్యాచుక్ క్షవరం చేసుకున్నాడు, అప్పుడు గడ్డం కోసుకున్నాడు. అతని ప్రతిరూపానికి గడ్డం మీద కోత లేదు. చౌఖేలీ నిద్రకి ఉపక్రమించే ముందు తాగిన గ్లాసుడు ఆల్కహాలు వల్ల మత్తెక్కి నిద్రపోయాడు. అయితే నిద్ర లేచినప్పుడు తేలిక పడ్డ బుర్రతో లేచాడు. అతని ప్రతిరూపం మాత్రం మత్తెక్కిన స్థితిలోనే ప్రత్యక్షం అయాడు. ఆ ప్రతిరూపం స్థిరంగా నిలబడ లేకపోయాడు. అతని కళ్లకి అంతా పొగ కమ్మినట్లుంది. త్రాగుడు ఎక్కువైతే వచ్చే సంధి రోగంలో ఉన్నట్లు ఉన్నాడు.

అంచేత భవిష్యత్తులో ఈ 'ఎర్రని కల' తర్వాత వెనువెంటనే వ్యక్తి చేసే కార్యకలాపాలే వ్యక్తికీ, ప్రతిరూపానికీ మధ్య గల వ్యత్యాసాన్ని తెలుసుకునేందుకు ఉపయోగిస్తాయని నా నమ్మకం. మున్ముందు ఇతర పద్ధతులు కనుగొనకుండా ఉన్న పక్షంలో దానికి ఇదే మార్గం.''

మీకు కూడా ఆ రకమైన కల వచ్చిందా?'' హాలులోంచి ఎవరో ప్రశ్నించారు.

''వచ్చింది.''

''కాని మీ ప్రతిరూపం ఎక్కడా కనిపించలేదే.''

''అదే నన్ను కలవర పరుస్తున్న విషయం. నన్నెందుకు వదలి పెట్టారా అవి.''

''నిన్ను వదలి పెట్టలేదు'' జెర్నోవ్ గొంతుకతోనే వచ్చింది సమాధానం.

ఆ మాటలు పలికిన వ్యక్తి సభ్యుల వెనుక ద్వారం ఎద్ద నిలబడి ఉన్నాడు. ఆయన జెర్నోవ్ వేసుకున్న దుస్తులు కాక వేరే దుస్తులలో ఉన్నాడు. జెర్నోవ్ దివ్యంగా ఉన్న గ్రే సూటు వేసుకున్నాడు. కొత్త వ్యక్తి దుస్తులు

జెర్నోవ్ అంటార్కిటికా పరిశోధనల ఉన్నప్పుడు వేసుకున్న దుస్తులు – పాత ఆకుపచ్చ స్వెట్టరు, దిళ్ల పాంటు, కెనడా ఉన్ని బూట్లు. ఆ పాంటు, బూట్లు చూసినపుడల్లా నేను అసూయ పడే వాడిని. దుస్తులు తేడా ఉన్న ప్పటికీ కొత్త వ్యక్తి కొత్త వ్యక్తిలా అనిపించలేదు. ఎన్నో ఏళ్ల జెర్నోవ్‌తో గడిపిన నాకే ఆ ఇద్దరిలో భేదం తెలియటం లేదు. జెర్నోవ్ వేదిక మీద ఉన్నాడు. ద్వారం దగ్గర సమంగా అతని ప్రతిరూపం ఉన్నాడు. ప్రతి రూపమే సందేహం లేదు.

హాలంతా సంభ్రమం చెందింది. ఒకాయన నిలబడి పోయి ఆశ్చర్యంతో ఇద్దరి వైపూ చూశాడు. ఇంకొకాయన నిలబడి నోరు తెరుచుకొని ఉండి పోయాడు. కేద్రిన్ ముకుళిత భ్రువితో తీక్షణంగా ప్రతిరూపాన్ని పరిశీ లించాడు. అమెరికన్ అడ్మిరల్ పెదిమల మీద వ్యంగ్యమైన చిరునవ్వు పాము మెలిక లాగా మెరిసింది. ఆయన అభిప్రాయం హఠాత్తుగా రుజువైపోతుందనే భావనతో ఉల్లాసంగా ఉన్నాడనిపించింది. జెర్నోవ్‌లో ఉన్న కలవరం, అను మానాలకి సమాప్తి పలికనట్లున్న ఈ సంఘటన పట్ల ఆయన కూడా సంతోషిస్తున్నట్లే ఉంది.

"ఇక్కడకి రండి. నేను ఈ కలయిక కోసమే ఎదురు చూస్తున్నాను" సంబరంగా అన్నాడు జెర్నోవ్. "మనం మాట్లాడుకోవాలి. అది మనకి మాత్రమే కాక అందరికీ ఆసక్తికరంగా ఉంటుంది."

జెర్నోవ్ ప్రతిరూపం వేదికపైకి నిదానంగా నడుచుకుంటూ వచ్చాడు. కుతూహలమూ, సంభ్రమము, ఆసక్తి నిండిన సభ్యుల చూపులు ఆయన్ని అనుసరించాయి. ఏ కొద్దిపాటి ప్రసిద్ధ వ్యక్తులకో లభ్యమయ్యే గౌరవం అది. వేదిక మీద వెనుతిరిగి, కుర్చీ లాక్కుని బల్ల దగ్గర ఆసీనుడయ్యాడు. ఆ బల్ల దగ్గరే జెర్నోవ్, ఫిల్మ్ ప్రదర్శన జరిగినప్పుడు నిలబడి వివరణలు ఇచ్చాడు. చాల సహజమైన దృశ్యంగా ఉంది. దీర్ఘకాలం వియోగం చెందిన కవల సోదరుల కలయిక వలె ఉంది. కాని వియోగం అనేది లేదనీ, వారు అసలు సోదరులే కాదని అందరికీ తెలుసు. అందులో ఒకరు మానవ మేథ

స్సుకు అందని వింత సృష్టి. కాని ఎవరు? అడ్మిరల్ థాంప్సన్ ఉద్దేశం నాకు ఇప్పుడు అర్థమయింది.

''మా ప్రయాణంలో నువ్వు ఎందుకు కనిపించలేదు. నీకోసం ఎదురు చూశాను.'' మొదటి జెర్షోవ్ ప్రశ్నించాడు, రెండవ జెర్షోవ్ విస్తుపోయి భుజాలెగరేసాడు.

''ఆ గులాబి రంగు కలకి ముందు జరిగిన విషయాలన్ని నాకు గుర్తున్నాయి. తర్వాత ఏదో పెద్ద అంతరాయం, అంతరం కల్గింది. తర్వాత ఇక్కడ హాలులోకి ప్రవేశిస్తూ ఉన్నాను. అంతా వింటున్నాను. అంతా చూస్తున్నాను. విషయాలు అర్థమవుతున్నాయి'' అంటూ జెర్షోవ్ వేపు వ్యంగ్యంగా చూస్తూ ఇంకా అన్నాడు. ''మనిద్దరం ఎంతలా ఒకే మాదిరిగా ఉన్నామో!''

''నేనది ముందే ఊహించాను'' అన్నాడు జెర్షోవ్ చాలా చిన్న విషయం అన్నట్లు. ''కాని నేను ఊహించలేదు. మనం కూడా అనోహిన్ అతని ప్రతిరూపం కలుసుకున్నట్లే కలుసుకొని ఉంటే నేను నా ఆధిక్యతని వదులుకొనే వాడిని కాను. నువ్వే అసలు వ్యక్తివని నేను కాపీనని ఎవరు రుజావు చేయగలిగే వారు? ఎందువల్లనంటావా నాకు నా జీవితంలో – లేక నీ జీవితంలో – ఏ జీవితం అనాలో నాకే తెలియటం లేదు – ప్రతీ సూక్ష్మాంశం గుర్తుంది. నీకంటె బాగా గుర్తుంది. సంశ్లేషించిన జ్ఞాపక శక్తి తాజాగా ఉంటుంది కదా!'' ''అంతోన్ కుజ్మిచ్! – సభికుల వైపు తిరిగి అన్నాడు – మా ప్రయాణానికి బయలుదేరే మన సంభాషణ జ్ఞాపకం ఉందా? ప్రయోగాలలోని సమస్యల గురించి కాదు. మన మధ్య జరిగిన మాటలు మాత్రమే జ్ఞాపకం ఉన్నాయా?'' ప్రొఫెసర్ కేద్రిన్ నిస్సంశయంగా సంభ్రమాశ్చర్యాలకు లోనయాడు. ''నాకు గుర్తు లేదు.''

''నాకూ జ్ఞాపకం లేదు'' జెర్షోవ్ అన్నాడు.

''మీరు మీ సిగరెట్టు పైపుని సిగరెట్టు పెట్టె మీదకు విసిరి కొట్టారు.'' అన్నాడు రెండవ జెర్షోవ్ ఏ మాత్రం గర్వం లేకుండా. ''నేను

సిగరెట్లు తాగడం రేపట్నించి మానేస్తానోయ్, బరీన్ అది తథ్యం — అని అన్నారు.'' హాలంతా గలగల నవ్వింది. ప్రొఫెసర్ క్రేదిన్ అరిపోయిన సిగరెట్టును నోటిలో ఇంకా చప్పరిస్తున్నాడు.

''నాదొక ప్రశ్న'' అడ్మిరల్ థాంప్సన్ గారు అందుకున్నారు. ఆకుపచ్చ స్వెట్టరులోని జెర్నోవ్ గారికి ఒక ప్రశ్న. మనం మాక్ముర్డోలో కలును కున్న సందర్భం మీకు జ్ఞాపకం ఉందా?

''ఎందుకు లేదు?'' రెండవ జెర్నోవ్ ఇంగ్లీషులో అన్నాడు.

''మీకు అంతగా నచ్చినదీ నేవిచ్చినదీ అయిన సువెనీరు?''

''అదీ గుర్తుంది'' రెండవ జెర్నోవ్ సమాధానం, ''మీరు నాకు ఒక కలం బహుమతి చేశారు. దాని మీద బంగారవు అక్షరాలతో మీ సంతకం ఉంది. అది నా గదిలో నా వేసవి కోటు జేబులో ఉంది.''

''నా వేసవి కోటు'' జెర్నోవ్ కొంచెం కటువుగా సరిదిద్దాడు.

''మీ ఫిల్మ్ నేను చూసి ఉండకపోతే నేను ఒప్పుకొనే వాడిని కాదు. కాని ఇప్పుడు నాకు తెలుసు: నేను మీతో పాటు ట్రాక్టరులో రాలేదు. అమెరికన్ పైలట్ని నేను కలుసుకోలేదు. ఆయన ప్రతిరూపం యొక్క మరణాన్ని చూడలేదు. నేను ఫిల్ములో మాత్రం చూశాను. నాకూ అదే అంతిమదశ పడుతుంది. నేను ఊహించగ్గలుతున్నాను.''

''కాని నువ్వొక మినహాయింపు కావచ్చు. నీకు అస్తిత్వం ప్రసాదించబడుతుందేమో'' అన్నాడు జెర్నోవ్.

ఈ క్షణంలో వారిద్దరి మధ్య తేడా నేను కని పెట్టగలిగాను. ఒకరు ప్రశాంతంగా తన గంభీర్యత పోకుండా మాట్లాడుతున్నాడు. రెండవ అతను ముకుళించుకుపోయి బిగుసుకున్నాడు. అతని పెదాలు వణుకుతున్నాయి. అతను అనుకున్నదేదో చెప్పడానికి కష్టంగా ఉన్నట్లున్నాడు.

''నమ్మశక్యం కాని విషయం'' అంటున్నాడు ''ఒక ప్రయోగంగా మేము సృష్టింపబడతాము. ప్రయోగ వస్తువుగానే మేము నాశనం కావింపబడతాము. ఎందుకో? నీకూ, నాకూ, ఎవరికీ తెలీదు. నాకు అనోహిన్ చరిత్రనీ జ్ఞాపక

శక్తి ద్వారా, మన ఉభయుల జ్ఞాపక శక్తి ద్వారా తెలుసు. ఆ విధంగా మాత్రమే నాకు గుర్తుంది.'' అంటూ నా వేపు చూశాడు. నేను అంతలో చిరపరి చితమైన చూపుకి లోలోపల భయకంపితుడినయాను.

''మేఘం దిగడం ప్రారంభించినప్పుడు అనోహిన్ తన ప్రతిరూపానికి పరుగెత్తి పారిపొమ్మని చెప్పాడు. ప్రతిరూపం వినలేదు. చేయలేనని చెప్పాడు. ఏదో తనకి అక్కడే ఉండమని ఆదేశిస్తున్నట్లు చెప్పాడు. కేబిన్‌లోకి మరణం కోసం తిరిగి వెళ్లాడు. మనం అంతా అది చూశాం. మన మధ్య భేదం అదే — నువ్వు నిలబడి ఇక్కడ నుండి పోగలవు, నేనాపని చేయలేను. ఇక్కడ నుండి కదలకూడదని ఏదో అప్పుడే నన్ను ఆదేశించింది.''

జెర్నోవ్ తన చేతిని సారించాడు. కాని ఏదో అదృశ్యమైన అవాంతరం అడ్డొచింది.

''ఏమీ చేయలేము'' విచారంగా అన్నాడు రెండవ జెర్నోవ్ చిరునవ్వుతో. ''అదొక క్షేత్రం. నీ మాటలనే వాడుతున్నాను. ఎందుచేతనంటే నీలాగే నాకూ అంతకంటె తెలీదు. ఆ క్షేత్రం అపుడే సృష్టింపబడింది. నేను దాంట్లో, అంతరిక్ష యాత్రికుడి సూట్‌లో లాగా ఉండిపోయాను.'' దగ్గర్లో ఉన్న ఎవరో ఆ సంశ్లేషణా వ్యక్తిని ముట్టుకునేందురు ప్రయత్నం చేశాడు. కాని సాధ్య పడలేదు. క్రరలా గట్టిగా ఉన్న గాలి అడ్డు తగిలింది.

''నీ అంతం వస్తుందని తెలుస్తూ కూడా దానిని దూరం చేసుకొనే మార్గం లేని స్థితి చాలా దారుణమైనది. నేనూ ఒక మనిషినే. ఏదో జీవ శక్తి ఉన్న పదార్థ రాశిని కాదు. నాకూ, బతకాలని ఎంతగానో ఉంది'' అన్నాడు జెర్నోవ్ ప్రతిరూపం.

హాలంతా భయంకరమైన నిశ్శబ్దంతో కృంగి పోయింది. ఎవరో ఉబ్బస వ్యాధిగ్రస్థుడిలా భారంగా ఊపిరి తీస్తున్నాడు. ఇంకొకరు తన చేతులతో కళ్లు మూసేసుకున్నాడు. అడ్మిరల్ థాంప్సన్ తన కళ్లజోడు తీసేశాడు. నేను కళ్లు చిట్లించాను.

నా మోకాలి మీదనున్న మార్టిన్ చేయి వణుకుతోంది.

''పైకి చూడు'' అరిచాడు మార్టిన్.

నేను పైకి చూసి గడ్డబారి పోయాను. ఊదారంగు తొండం కదులుతూ తిరుగుతోంది. ఆకుపచ్చ స్వెట్టరులో కదలిక లేకుండా కూర్చొన్న జెర్నోవ్ పైకి దిగింది. గరాటు ఆకారపు దాని కొస. మరుగులు కక్కింది. నిదానంగా నిర్దుష్టంగా ఆయన్ను ఆవరించింది. ఒక నిముషం తర్వాత ఊదారంగులో జెల్లీ స్టాలక్‌టైట్ ఒకటి వేల మీదనున్న అదే రకమైన స్టాలగ్‌మైట్‌తో కలిసిపోయింది. స్టాలగ్‌మైట్ వేదిక మీదనున్న బల్ల దగ్గర నుంచి లేచింది. స్టాలక్‌టైట్ పై కప్పులో నుంచి వచ్చింది. ఆ కప్పు మీదనున్న సుమారు మూడు మీటర్ల మంచులో నుండి వచ్చింది. ఇంకొక అర నిముషంలో నురుగులు కక్కుతున్న తొండం పైకి లేచింది. దాని ఊదారంగు అంతర్భాగం ఖాళీగా ఉంది. దాంట్లో కుర్చీ కాని దానిపై మనిషి కాని మాకు కానరాలేదు. ఇంకొక నిముషానికల్లా ఊదారంగు నురగ, కప్పులో నుండి పైకి మాయమై పోయింది. అది ఏ పదార్థమూ కానట్టే మాయమై పోయింది. కప్పులో ఉండే ప్లాస్టిక్ కానీ ఇన్సులేషన్ కానీ ఏమాత్రం పాడు కాలేదు.

''అయిపోయింది'' లేచి నిలబడ్డాడు జెర్నోవ్. ''సమాప్తం. ప్రాచీన రోమనులు 'ఫినిస్' అన్న రీతిలో.''

రెండవ భాగం

ప్రపంచ సృష్టి

అధ్యాయం 9

టైటానిక్ శిఖరాగ్రం

మాస్కోలో నా అదృష్టం బాగా లేదు. అంటార్కిటిక్‌లోని తీవ్ర మైన శీతాకాలాన్ని, మైనస్ అరవై డిగ్రీల ఉష్ణోగ్రతలో కూడా, ఒక తుమ్ము అయినా తుమ్మకుండా తట్టుకోగలిగాను. కాని మాస్కో తిరిగి వచ్చేసరికి, ఇక్కడ ఆకురాలు కాలంలో, కరుగుతున్న మంచు వాతావర ణంలో, ఉష్ణోగ్రత సున్నా దాకా దిగని పరిస్థితిలో నాకు జలుబు చేసింది. మళ్ళీ మంగళవారానికల్లా శుభ్రంగా లేచి తిరుగుతానని, మళ్ళీ, నేను నేనవుతానని నా డాక్టరు గారు హామీ ఇచ్చారనుకోండి. కాని ఆదివారం ఉదయం మాత్రం నా వీపు మీద ఆవపిండి పట్టుతో పడుకొనే ఉన్నాను. దిన పత్రిక కోసం దిగువకి పోలేక పోయాను. తోల్యా ద్యాచుక్ నాకు పత్రి కలు తీసుకొని వచ్చాడు. ఆదివారం ఉదయం నన్ను చూడ్డానికి వచ్చిన మొదటి వ్యక్తి అతనే. అతను గులాబి మేఘాలలో పెద్దగా కలగచేసుకో లేదు. తిరిగి వచ్చిన వెంటనే తన వాతావరణ పరిశోధన కేంద్రానికి తరలిపోయాడు. తేమ గాలులు, తుఫానులు సూచించే పటాలలో మునిగి పోయాడు. అయినప్పటికీ అతను వచ్చినందుకు నేను మనసారా సంతోషిం చాను. ఒక్క నెల క్రితం ఇద్దరమూ గడపిన వ్యాకులిత క్షణాలు ఇంకా మనసులో హత్తుకొనే ఉన్నాయి. అంతే కాదు, తోల్యా కులాసా మనిషి. ఇబ్బంది కలుగచేయని అతిథి. అతని ముందు మనం పూర్తిగా నిశ్శబ్దంగా

ఉంటూ మన ఆలోచనలు మనం చేసుకోవచ్చు. అతను ఏమైనా అనుకొం టాడనే భయం అక్కరలేదు. అతని జోకులు, అతిశయోక్తులు అతిథేయు డిని ఏమాత్రం నొప్పించవు. నా అతిథి చక్కగా కిటికీ ప్రక్కన కుర్చీ చూసుకొని పదిలంగా కూర్చుని గిటారు మీద తన సంగీత రచన మీటుతూ కూనిరాగాలు తీస్తూంటే, అతిథేయుడినైన నేను ఆవపిండి పట్టుల చుర చురలని భరిస్తూ, ఓపిగ్గా మంచం మీద పడుకొని మీర్నీలో గడిపిన ఆఖరి రోజుని, ఆ నాడు అప్పుడే మాస్కో నుండి వచ్చిన కొత్త హెలికాప్టరుని నడిపే ప్రయత్నం గురించీ తలచుకున్నాను.

కోస్త్యా అర్ఘోగిన్ అప్పుడే మీర్నీ వచ్చాడు హెలికాప్టరులో. ధ్రువ ప్రాంతంలో పనిచేయడానికి ఇంకొక కొత్త బృందాన్ని తీసుకొని వచ్చాడు. అతనికి గులాబి మేఘాల గురించి చాల కొద్దిగా తెలుసు. ఫిల్ములో కొద్ది భాగమైనా చూపించమని అతను నన్ను ప్రాథేయపడ్డాడు. అలా ప్రారంభ మైంది మా పరిచయం. నేను అతనికి ఒక రీలు పూర్తిగా చూపించాను. దానికి ప్రతిఫలంగా అతను తోలుకొచ్చిన అతిశీఘ్రగామి అయిన హెలికాప్ట రులో నన్ను ప్రక్కన కూర్చో పెట్టుకుంటానన్నాడు. హెలికాప్టరు మహా సముద్రం పైకి ప్రయోగ యానం చేయడానికి పోతోంది. ఆ మర్నాడు మీర్నీలో నాకు ఆఖరి రోజు. ఆ ఉదయం అతను నా దగ్గరికి వచ్చి రహస్యంగా ఒక విషయం చెప్పాడు. 'అతి భయంకరమైన విషయం' అని వర్ణించాడు. రాత్రంతా అతని హెలికాప్టరు బయట మంచులో ఉంది. సముద్రంలో ఓబ్ అనే పేరు గల సముద్ర నౌక లంగరు వేసి ఉంది. దానికి యాభై మీటర్ల దూరంలో హెలికాప్టర్ ఉంది. అతని మాటల్లో ఇలా ఉంది అతను చెప్పింది. ''మేము కూలాసాగా కాలం గడుపుతున్నాము. మద్యం సేవించాము అయితే ఎక్కువగా కాదు, నిద్రకుపక్రమించే ముందు నా హెలికాప్టరు ఎలా ఉందోనని చూడ్డానికి వెళ్లాను. అక్కడ రెండు హెలికా ప్టర్లు ఉన్నాయి. ఇంకొకటి కూడా తెచ్చి ఎవర్నో దింపారనుకొని నేను పడుకోడానికి వెళ్లిపోయాను. ఉదయం మళ్లీ ఒకటే ఉంది. అంచేత ఇంజనీరుని

రెండవది ఏమైందని అడిగాను. అతను విరగబడి నవ్వుతూ ''ఏయ్ నువ్వు విపరీతంగా త్రాగావు. అందుకే అన్నీ రెండేసి కనపడ్డాయి. ఎంత నింపు కున్నావేమిటి?'' అన్నాడు. హెలికాప్టర్లు రెండుగా అవడానికి ఎవరు కార కులో నేను అనుమానించాను. కాని నేను ఏమీ అనలేదు. అయితే మేం ఇద్దరం హెలికాప్టర్లో బయలుదేరే ముందు నా కెమేరాని వెంట తీసుకు న్నాను. అది పనికొస్తుందని ఎందుకో అనిపించింది నాకు. నిజంగానే పని కొచ్చింది. మా హెలికాప్టరు సముద్రం పైన మూడు వందల మీటర్ల ఎత్తులో మంచు భూభాగపు అంచుకి పైగా ఉంది. దిగువన హెలికాప్ట ర్లోంచి దింపిన పెట్టెలు, యంత్రాలు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. సము ద్రపు ఒడ్డున తేలుతున్న చిన్న చిన్న మంచు గడ్డలు కనిపిస్తున్నాయి. దూరంగా స్వచ్ఛమైన నీటిలో నీలిరంగు హిమశిఖరాలు కనిపిస్తున్నాయి. వాటిలో అన్నిటికంటె పెద్దది ఒడ్డు నుండి కొన్ని కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్నతంగ పొడుచుకొస్తోంది. కాని అది అలల మీద అటూ ఇటూ కదలటం, లేదు, తేలటం లేదు. నీటిలో నిశ్చలంగా కూర్చుంది. అడుగున నేల మీద పీఠం పెట్టుకొని స్థిరపడి ఉంది. దాన్ని మేము 'టైటానిక్ శిఖరాగ్రం' అని పిలిచేవాళ్లం. ఈ శతాబ్దం ప్రారంభంలో టైటానిక్ అనే పేరు గల పెద్ద సముద్ర నౌక ఆ బ్రహ్మాండమైన హిమశిఖరంతో ఢీకొని నాశనం అయింది. దాని పేరు గుర్తుగా అనమాట ఈ నామకరణం. కాని ఈ హిమ శిఖరం ఇంకా పెద్దది. గ్లేషియాలజిస్టుల లెక్కల ప్రకారం, దాని విస్తీర్ణం మూడు వేల చదరపు కిలోమీటర్లు. ఆకాశంలో ఒకే బారున పయనిస్తున్న వింత ఆకారాలు దాని వైపు సాగిపోతున్నాయి.

దగ్గరగా చేరడం కోసం వేచి ఉండక నేను వెంటనే సినిమా తీయడం ప్రారంభించాను. ఆ ఆకారాలు మా ఎత్తునే ఎగురుతున్నాయి. ఒక్క మచ్చ కూడా లేని గులాబి రంగులో ఉన్నాయి. పైనిక శ్రేణి చివర సాగిపోతున్న వాహన శ్రేణిని పోలి ఉన్నాయి. ముందు నుంచి అవి బూమెరాంగుల వలె

రెక్కలు వెనక్కి మడిచిన విమానాల లాగ ఉన్నాయి. ''వెనక్కి మళ్ళీ పోదామా?'' చిన్నగా అడిగాడు అర్ఖోగిన్.

''ఎందుకలా? మనం ఇంకా జోరుగా పోవచ్చు కదా?'' నేను వ్యంగ్యంగా నవ్వాను. ''వాటి దగ్గరనుంచి ఎలాగూ పోలేము.'' అర్ఖోగిన్ కండరాలలో ఉద్రిక్తతని చూడగలిగాను. అతి భయం వల్లనో లేక ఆవేశం వల్లనో అర్థం కాలేదు. ''అవి మన్ని రెండుగా చీలుస్తాయా?'' అడిగాడు. ''చెయ్యవు.'' ''నీకెలా తెలుసు?'' ''నీ హెలికాప్టరుకి రాత్రే కదా ప్రతిరూపాన్ని సృష్టించాయి, నీ అంతట నువ్వు స్వయంగానే చూశావు కదా!'' సమాధానం ఇచ్చాను. అతను ఇంకేమీ మాట్లాడలేదు.

ఆ ఆకారాల శ్రేణి హిమశిఖరాన్ని చేరుకుంది. మూడు గులాబి గుమ్మటాలు గాలిలో తేలియాడాయి. హిమద్వీపంపైన త్రికోణాకారంలో మూడు చోట్ల నిశ్చలంగా ఉండి ఎర్రగా మారుతూ నాకు చిరపరిచితమైన సాసరు ఆకారంలోకి కాడలేని పుష్పాల్లా మారిపోయాయి. బూమెరాంగులు శీఘ్రగతిలో నీటిలోకి చేపల మాదిరిగా దూసుకుపోయాయి. నీళ్లని వెదజల్లకుండా ఒక్క శబ్దం చేయకుండా దూసుకుపోయాయి. తెల్లని ఆవిరి మాత్రం మంచు కొండ చుట్టూ ఎగసింది. నీటి ఉష్ణోగ్రతకీ, కొత్త పదార్థపు ఉష్ణోగ్రతకీ మధ్య గల తేడా అత్యధికంగా ఉండి ఉంటుంది. తర్వాత అంతా ప్రశాంతమైపోయింది. పుష్పాలకి దిగువగా హిమశిఖరం చుట్టూ ప్రదక్షిణ చేస్తున్న హెలికాప్టరులో నేను ఓపిగ్గా ఎదురుచూశాను. ''ఇప్పుడేం జరుగుతుంది? ఇదేనా ముగింపు?'' జీరబోయిన గొంతుతో అర్ఖోగిన్ ప్రశ్నించాడు. ''కాదు, అనుకుంటాను'' తూచి తూచి సమాధానం ఇచ్చాను. పది నిముషాలు గడిచి ఉంటాయి. అమాంతం హిమశిఖరం ఒక్క సారి కదలి నెమ్మదిగా నీటిపైకి లేవడం ప్రారంభించింది. ''పోదాం పద'' అరిచాను నేను. కోస్త్యాకి అర్థం అయింది. హెలికాప్టరుని పక్కకి మళ్లించాడు, కొండ ఎగరబోయే దారి నుంచి దూరంగా. నీలంగా మెరుస్తున్న మంచు కొండ అపుడే నీటిలో నుండి పైకి వచ్చేసింది. అది చాల పెద్దదిగా దేనితోనూ సరిపో

ల్చడానికి వీలులేకుండా ఉంది. బ్రహ్మాండమైన పర్వతం అడుగున కోయబడి బెలూనులా, పైకి ఎగిరితే ఎలా ఉంటుందో ఊహించుకోండి. దాని ఉపరి భాగం నిండా వెదజల్లిన, కరగి పోతున్న నీలాలు, పచ్చలు అనంత కోటి రంగులతో వెలుగులు వెదజల్లాయి. తళతళ మెరిశాయి. ఈ దృశ్యం దర్శిం చడానికి తలక్రిందులుగా తపస్సు చేసినా సరే దాన్ని చూడటం సాధ్యమవక పోవచ్చు. నేను తపోయోగిని అయిపోయాను. అసదృశమైన ఈ దృశ్యాన్ని నేనూ, అర్ఘోగిన్, మీర్నీలోని ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞులూ మాత్రమే చూశాము. ఒక హిమ్యద్భుతం నీటిలో నుంచి వెలువడింది. మూడు ఎర్రని పుష్పాల పైకి వచ్చి కూర్చుంది, తర్వాత ఎగిసిపోయింది, అనంతాకాశంలోకి. బూమె రాంగులు నీటిలో నుంచి బయటకు చొచ్చుకు వచ్చాయి. ఆవిరి కమ్మింది. అవి ఒకే వరుసలో, క్రమపద్ధతిలో ధృవ ఖండం వైపు తిరిగి ఎగిరి పోయాయి. అవి మేఘపు పుంజంగుండా మెలికలు తిరుగుతూ పోయాయి. అశ్వికుల వలె అవి దౌడు తీశాయి.

అశ్వికులు!

ఈ ఉపమానం తర్వాత వచ్చింది. ఇది నేను కూర్చిన ఉపమానం కాదు. దాన్ని ఇప్పుడే తోల్యా గిటారు మీటుతూ కూనిరాగం తీస్తూ ఉంటే విన్నాను.

''బాగుందా?'' అని అడిగాడు తోల్యా.

''ఏమిటి బాగుందని అడుగుతున్నావు?''

''పాట బాగుందా అని ఇంక దేని గురించి?'' వివరించాడు.

''ఏ పాట?'' నాకు విషయం అర్థంకాలేదు. ఇంతవరకూ నా ఆలోచ నలలో నేను ఉండి పోయాను కదా.

''అంటే నువ్వు వినటం లేదన్నమాట. నేనూ సమంగా అదే అను కున్నాలే. నా పాట నాదే, నీ ఆలోచన నీదే. నేను మళ్లీ పాడాలి.''

అతను పాట మొదలు పెట్టాడు. సాగతీస్తున్న మాటల్లాంటి పాటని మైకులో నోరుపెట్టి పాడే గొంతులేని పాటగాడిలా పాడాడు. ఈ అక

స్మిక విద్వాంసుడి గీత రచనకి అసూయ పడవలసినంత పేరు వస్తుందని నేను ఊహించలేదు.

''ఆద్యంతాలు లేని ఆశ్వికులా!
ఎవరు వారు?
కలా? కల్పితమా?
ఆకస్మికంగా అద్భుతం కోసం అర్రులు చాచినపుడు.
విశ్వమే నిశ్శబ్దంగా నిస్తబ్ధమైంది.
లయతప్పని ప్రపంచపు
నాడీ నినాదంలో
ఆద్యంతాలు లేని ఆశ్వికులు దౌడు తీశారు...
అతని భావం పాతదే
దుంఖాత కథల సారాంశం ఒక్కటే
మళ్ళీ హేమ్లెట్ సమస్యా పూరణం చేస్తున్నాడు.
ఎవరు వారు?
మానవులా?
దేవతలా?
మంచు కరిగి మెల్లగా. మరల మనిషి ఆశగా.
ఊపిరి సలపని పనిగా.''

ఒక్క క్షణం ఆగాడు తోల్యా. మళ్ళీ మంద్ర స్వరంలో అందుకున్నాడు.

''ఎవరు వారిని గుర్తిస్తారు?
వారు మనకి అర్థం అవుతారా?
ఆలస్యం అయిపోయింది.
నేస్తం! ఆలస్యం అయిపోయింది.
ఎవరినీ వంచించలేము.

ఉన్నదల్లా ఒకే కష్టం, నేస్తం!
వారు మనకి అర్థం అవుతారా?
ఆలస్యం అయిపోయింది.
నేస్తం! ఆలస్యం అయిపోయింది.
ఎవరినీ నిందించలేము
ఉన్నదల్లా ఒకే కష్టం నేస్తం!
వారు మరలా వస్తున్నారని వేస్తం!
వారు మరలా వస్తున్నారని వేస్తం!
ఆద్యంతాలు లేని ఆశ్వికులు
దౌడు తీస్తూ లయతప్పని గతిలో.''

నిట్టూరుస్తూ నా వేపు చూశాడు తోల్యా. మెప్పుదల చిహ్నాలు ఏమైనా ఉన్నాయా అని.

''ఫర్వాలేదు పాటగా, కాని...'' అన్నాను.

''ఏమిటి? కానీ ఏమిటి?'' జాగ్రత్తగా అడిగాడు.

''ఆ స్పానిష్ విచారం ఎక్కడ నుంచి? ఆ నిరాశా వాదం దేనికి?''

''ఆలస్యం అయిపోయింది నేస్తం ఆలస్యం అయిపోయింది'' అని నేనూ పాడి అన్నాను.

''ఎందుకు ఆలస్యం? ఏమిటి ఆలస్యం అయింది? నిందించడం దేనికి? మంచు పోతోందని బాధా? ప్రతిరూపాల పట్ల నీకు జాలా?''

''ఇదుగో ఈ ఆవపిండి పట్టు తీసేయి. వాటి చుర చుర తగ్గిపోయింది.''

తోల్యా వాటిని పీకిపారేస్తూ అన్నాడు.

''ఆర్కిటిక్‌లో కూడా అవి కనిపించాయట''

''ఈ ఆద్యంతాలు లేని ఆశ్వికులేనా, ఘోరం!''

''వాడేవు ఉపమానం. అంతే కాదు. గ్రీన్‌లాండ్‌లో కూడా మంచుని కోస్తున్నాయట. టెలిగ్రాములు వచ్చాయి.''

''అయితే ఏమయిందిలే, కాస్త వెచ్చగా తయారవుతుంది.''

''భూమి మీద వున్న మొత్తం మంచునంతటినీ తీసుకొనిపోతే, ఆర్కిటిక్‌లోది, అంటార్కిటికాలోది, సముద్రాలలోది కొండల మీదది!''

''ఏమవుతుందో నువ్వే చెప్పాలి. నువ్వు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడివి కదా! తెల్ల సముద్రంలో సార్డిన్ చేపలని పట్టగలుగుతామనీ, గ్రీన్‌లాండులో కమలాలు పండించగలుగుతామనీ నా ఊహకైతే అనిపిస్తోంది.''

''అదంతా శాస్త్రోక్తంగా మాట్లాడడానికే. అసలు నిజంగా ఏమవుతుందో ఎవరు చెప్పగలరు? ఎవరూ చెప్పలేరు. మంచు గురించి కాదు నేను ఆందోళన చెందేది. థాంప్సన్ ఏమన్నాడో చదివావా? టాస్ వార్తాసంస్థ పూర్తి పాఠం ఇచ్చింది.'' తోల్యా పేపర్ల కట్ట వేపు చూపించాడు.

''నీకు దిగులుగా ఉందా?''

''అది కాదనుకో''

''ఆయన మీర్నీలో చాలా ఆందోళన కనబర్చాడు గుర్తుందా?''

''ఆ! గట్టి పిండం. ఆయన ఇంకా కొంత కాలం విషయాలన్నీ కలగా పులగం చేస్తాడు. ఇరువైపు వారికీ! ఇంతకీ నీకిది తెలుసా, ఆయనే ఈ మాట ప్రయోగించాడు. ''ఆద్యంతాలు లేని ఆశ్వికులా? కాని అది నువ్వు కదా కూర్చావు'' అన్నాను, గుర్తు తెస్తూ.

''అవుననుకో కాని దాన్ని ప్రచారం చేసింది ఎవరు?'' ఇజ్వెస్తియా ప్రత్యేక విలేఖరి లిసోవ్‌స్కీ. మీర్నీ నుంచి తిరిగి వస్తూనే గులాబి మేఘాల గురించి ఒక వ్యాసం రాసాడు.

అదే ప్రపంచ వార్తా పత్రికలన్నీ ఆధారంగా తీసుకున్నాయి. ఆయన వాటికి పెట్టిన పేరు. ''ఆద్యంతాలు లేని ఆశ్వికులు.'' వాస్తవంలో తోల్యాయే సృష్టించాడు ఆ పదాలని.

''ఆశ్వికులు, నిజంగా ఆశ్వికులే'' అని అరిచాడు తోల్యా, మీటింగులో.

''ఎక్కడ నుంచి?'' అని అడిగారు ఎవరో

''తెలీదు, ఆద్యంతాలు తెలీదు'' అన్నాడు తోల్యా.

ఈ పదాలనే ''ఆద్యంతాలు లేని ఆశ్వికులు – శీర్షికగా చాల బావుంది.''

తోల్యా నేను ఒకర్నొకరం చూసుకున్నాం. అదీ నిజంగా జరిగిన సంగతి.

అధ్యాయం 10

ఫాంటమ్ విమానం

అసలు సరిగ్గా ఏం జరిగింది?

మేము అంటార్కిటికా నుంచి మాస్కో ప్రయాణంలో ఉన్నపుడు మొదటి అంచెలో మీర్నీలోని మంచు ఏరోడ్రోము నుండి దక్షిణ ఆఫ్రికా తీరానికి ఒక జెట్ విమానంలో పయనించాము. విమానంలోంచి దిగువకు చూస్తే తెల్లటి దూదె పింజల్లాగ మేఘం కమ్ముకొని ఉంది. అది రైల్వే స్టేషను పక్కనున్న మైదానంలో మంచులాగ ఉంది. ఎందు వల్లనంటే తెల్లని పింజల మధ్య చిన్న చిన్న ఖాళీలు నల్లగా కనపడుతూ మంచు మీద పడిన రైలుబండి పొగ మరకల్లా కనిపించాయి. అయితే మధ్య మధ్యలో మేఘపు పింజలు దూరంగా విడిపోతూ కిటికీలు ఏర్పడి వాటిగుండా ఎక్కడో దిగువన ఉన్న నీటి ఉపరితలం ఉక్కులా మెరుస్తూ కనిపించింది. చలి కాలమంతా ఒకరికొకరు పరిచయమై అలవాటు పడిన మేమందరమూ – భూగర్భ శాస్త్రజ్ఞులు, పైలట్లు, గ్లేషియాలజిస్టులు, ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞులు, గాలి శాస్త్రజ్ఞులు – కేబిన్‌లో ఉన్నాము. మాకు అతిథులుగా వచ్చిన వారు పత్రికల విలేఖరులు కొద్దిమంది మాత్రమే. కాని కొంచెం సేపట్లోనే వారు అతిథులన్న సంగతి అంతా మర్చిపోయారు. వారూ అంటార్కిటికా బృందంలో కలిసిపోయారు. గులాబి మేఘాల గురించి చర్చ ప్రారంభమ యింది. అయితే అంత సీరియస్‌గా కాకుండా హాస్య ధోరణిలో జరిగింది. హాస్యోక్తులు, చతురోక్తులు చాలామంది విసిరారు. ఇంటి ముఖం పట్టిన

పుడు సాధారణంగా ఉండే ఉత్తేజకరమైన సంభాషణలతో కేబిన్ నిండి పోయింది.

ఉన్నట్టుండి గులాబి రంగు బూమెరాంగులు ఆ మేఘాలలో కనిపించాయి. మైదానంలో గుర్రపు రౌతుల మాదిరి అవి పైకి కిందకి గెంతుతున్నాయి. అప్పుడే "గుర్రపు రౌతులు" అనే సమాసం కూర్చారు వాటిను ద్దేశించి. అయితే వాటిని దేంతో పడితే దాంతోనే సరిపోల్చారు, అవి అనుక్షణం ఆకారాలు మారుస్తున్నాయి కనుక. అవి అలా తక్షణమే ఎందుకు మారుతున్నాయో ఎవరికీ అర్థం కాలేదు. ఈ సారి సమంగా అదే జరుగుతోంది. ఆరో, ఏడో ఎన్నో సమంగా గుర్తులేదు. ఎర్రని రంగులో గుండ్రని చదునైన ఆకారంలో వచ్చి విమానాన్ని చుట్టుముట్టాయి. విమానం చుట్టూ గూడు కట్టాయి. పట్టు పురుగు గూడులాంటి గూడు. చొరరాని గూడు. మా పైలట్‌ని మెచ్చుకోవాలి. అతను తడబడలేదు. ఏమీ జరగనట్లు విమానాన్ని తోలుకు పోసాగాడు. ఒకవేళ గూడే అయితే ఆవనీగాక అనుకున్నాడు కామోసు.

కేబిన్‌లో మాత్రం అమంగళకరమైన నిశ్శబ్దం. ప్రతీ వారూ ఏదో జరగబోతోందని అనుకున్నారు. ఒకర్నొకరు చూసుకున్నారు. భయంవల్ల నోట మాటలేదు. ఎర్రని పొగ మంచు విమానపు గోడల గుండా లోనికి వచ్చింది. అది ఎలా సాధ్యమో ఎవరికీ అంతుపట్టలేదు. దాన్ని ఎటువంటి భౌతిక అవరోధమూ ఆపలేదా? అది పదార్థం కాదా? ఊహాజనితమా అది? ఇవే సందేహాలు అందరికీ. వెంటనే అది కేబిన్ అంతా నిండింది. ముందు వెనుకల నున్న తోటి ప్రయాణికులు కనిపించలేదు. వారి చుట్టూ ఉన్న ఎర్రని వింత మరకల వల్ల వారిని గ్రహించగలం అంతే. మధ్య దారికి అటుగా కూర్చున్న లిసోవ్‌స్కీ గొంతుక వినిపించింది: "ఇదంతా ఏమిటో నీకు తెలుసా?" ఆ ప్రశ్నకి సమాధానంగా నేనూ తిరిగి ప్రశ్న వేశాను. "ఎవరో మన మెదడులో నుంచి చూస్తున్నట్లు మనలోంచి పోతున్నట్లు ఈ సారి అనిపించటం లేదు. ఏమంటారు?" అతను ఒక క్షణం ఏం మాట్లాడ

లేదు. నాకు భయంవల్ల పిచ్చెక్కుతోందేమోనని ఆలోచిస్తున్నాడా అనిపించింది. ఆ తర్వాత అతని సమాధానం ''లేదు లే...దు అలా అవుతున్నట్లు లేదు.'' ''ఇది ఉత్త పొగమంచు అంతే'' ఎవరో అతని ప్రక్కనుంచి అన్నాడు. నేనూ అలాగే అనుకొన్నాను. ట్రాక్టరులో, గుడారంలో జరిగినట్లు ఇక్కడ జరగడం లేదు. అక్కడ ఎవరో నాలోకి లోతుగా తొంగి చూసినట్లు ఉంది. నా ఇంద్రియ గ్రహణ శక్తికి అతీతంగా నా శరీరాన్ని పరీక్ష చేసినట్లుంది. నా శరీర నిర్మాణంలో ఎన్ని సూక్ష్మకణాలు, ఏ నిర్మితిలో ఉన్నాయో తెలుసుకొని నా ప్రతిరూపాన్ని సృష్టించడానికి ప్రయత్నించినట్లుంది. ఇప్పుడు అలా లేదు. ఆ ప్రయత్నం సగంలో ఆగిపోయినట్లుంది. నా ప్రతిరూపం అక్కడే ఒకసారి చేసిన సంగతి తెలిసినట్లుంది వాటికి. నన్నిపుడు ఎర్రని పొగమంచు చుట్టుముట్టింది. అపారదర్శకమైన పొగమంచు, గాజు బుడ్డీలో బురద నీరులా, చల్లగా లేదు. వెచ్చగా లేదు. ఇంద్రియ గ్రహణ శక్తికి అతీతంగా ఉంది. నా కళ్లు బాధపడలేదు. ముక్కుకి కితకితలు అనిపించలేదు. నా చుట్టూ ఆవరించి ఉంది. కాని నా చర్మాన్ని తాకినట్లు లేదు. తర్వాత క్రమేపీ కరిగిపోయింది. ఎగిరిపోయింది. కొలదిలోనే పక్క సీట్లలో కూచున్న వారి చేతులు, బట్టలు, వారి పూర్తి ఆకారాలు కనిపించాయి.

''ఎంత సేపు పట్టింది. ఇదంతా? నువ్వు గుర్తించావా?'' ఎవరిదో వెనక నుంచి గొంతుక వినిపించింది.

''లేదు, నా వాచీ చూడలేదు'' జవాబు వచ్చింది.

నేను కూడా చూడలేదు. వాచీ. మూడు నిముషాలు పట్టిందేమో లేక పది నిముషాలైనా అయి వుండచ్చు.

ఇప్పుడు మేం ఇంకొక విపరీత దృశ్యం తిలకించాం. మనం కళ్ల కింద వేలుతో నొక్కుకుంటూ చూస్తే వస్తువులు రెండుగా కనిపిస్తాయి. అపుడు ఒకటి ఇంకొక దాంట్లోంచి విడివడుతూ రెండు రూపాలు కనిపిస్తాయి. ఇప్పుడు విమానంలో అన్ని వస్తువులకీ సమంగా అదే జరుగుతోంది. మా దృక్పథంలో ఉన్న ప్రతీ వస్తువుకీ అదే జరిగింది. మనక

మసకగా కాదు. స్పష్టంగా. మా కేబిన్, దానిలో వస్తువులు – నేల, కిటికీలు, కుర్చీలు, ప్రయాణీకులు – విడివడుతూ నాకు కనిపించారు. తర్వాత తెలిసింది అందరూ అదే దృశ్యం వీక్షించారని. వస్తువులోంచి విడివడిన రూపం అర మీటరు ఎత్తుకు లేచి ప్రక్కకు తేలుతూ పోయింది. నేను నా రూపాన్ని, తోల్యా, అతని గిటారు, లిసోవ్‌స్కీల రూపాన్ని చూశాను. లిసోవ్‌స్కీ తన రూపాన్ని చేత్తో పట్టుకోయత్నించాడు. కాని అతని చేతులకి గాలి దొరికింది. కేబిన్ వెలుపలకి చూశాను. విమానపు వెలుపలి గోడలో నుంచి దాని రూపం విడివడుతూ కనిపించింది. అది విమానం లోపలికి కదిలింది. విమానం రెక్క రూపం పెద్ద నీడలాగ కదుల్తూ లోనున్న మా అందరి గుండా కదుల్తూ పోయింది. దృశ్యం అంతా మాయమై గాలిలోకి పోయినట్లుంది. కాని గాలిలో కరిగిపోనూ లేదు. మాయమవనూ లేదు. అందరమూ కిటికీల దగ్గరకు పరుగెత్తాము. మా విమానం సరసనే, సరికొత్త విమానం అన్ని విధాల మా దాన్ని పోలినది, ఎగురుతూ కనిపించింది. అది ఊహా జనితం కాదు. ఎలాగంటే దాన్ని ఫొటో తీయగలిగాడు లిసోవ్‌స్కీ. అతని బుర్ర వెంటనే పనిచేసింది. కెమేరా తీసి ఫొటో తీశాడు. తర్వాత దాన్ని ప్రచురించారు కూడా. ఫొటోలో కొత్త విమానం స్పష్టంగా కనిపించింది. పది మీటర్ల దూరం నుంచి తీసిన ఫొటో అది. మా విమానాన్ని పోలిన విమానం.

దురదృష్టం. తర్వాత జరిగిన తతంగాన్ని ఫొటో తీయలేకపోయాం. లిసోవ్‌స్కీ కెమేరాలో ఫిల్మ్ అయిపోయింది. నా కెమేరా ఎక్కడో దూరంగా ఉండిపోయింది. దాన్ని తెచ్చేసరికి కాలయాపన జరిగింది. మేము తిలకించిన గాలిలో అద్భుతం ఇది. చిర పరిచితమైన ఎర్రని గూడు విమానాన్ని చుట్టుముట్టింది. నిడివిగా మారింది. చిక్కని ఎరుపుగా మారింది. తర్వాత ఊదారంగులోకి మారి కరిగిపోయింది. తర్వాత అక్కడ ఏమీ మిగల లేదు. విమానము లేదు. గూడూ లేదు. తెల్లని మేఘపు తుంపులు యథాప్రకారం మా దిగువన తేలియాడుతూ కనిపించాయి.

ప్రధాన పైలట్ తన కేబిన్‌లోంచి బయటకు వచ్చి నిలబడ్డాడు. కొద్ది నిముషాల తర్వాత అందరి వేపూ చూస్తూ బిడియంగా అడిగాడు. ''మీలో ఎవరయినా ఇప్పుడు జరిగిన దానిని విశదీకరించ గలరా?'' ఎవరూ ముందుకు రాలేదు. ఒక క్షణం ఆది మళ్ళీ ఇలా అన్నాడు వ్యంగ్యంగా ''శాస్త్రజ్ఞులట, శాస్త్రజ్ఞులు అద్భుతాలంటే, అద్భుతాలు. అద్భుతాలనేవి జరగవని కదా మాకు చెప్పారు.'' ''జరుగుతాయనే అనిపిస్తోంది'' ఎవరో వెనక నుంచి జోడించారు. అంతా నవ్వారు. లిసోవ్‌స్కీ జెర్నోవ్ వేపు తిరిగి ''కామ్రేడ్ జెర్నోవ్ ఏమైనా వివరించగలరేమో?'' జెర్నోవ్ చిరచిరలాడుతూ ''నేను దేవుణ్ని కాను, దివ్య శక్తి కలవాడిని కాను. మేఘాలు మన విమానానికి ప్రతిరూపాన్ని సృష్టించాయి. మీలో అందరూ అది చూశారు. ఎందుకు, ఎలాగు అనే ప్రశ్నలకి మీ కంటె నాకు ఎక్కువ తెలీదు.'' ''అలా అని రాసుకోమంటారా?'' లిసోవ్‌స్కీ ప్రశ్నించాడు. ''తప్పకుండా, అలా అని రాసుకోండి'' జెర్నోవ్ త్రుంచి సమాధానం చెప్పి నిస్తబ్దుడైనాడు. మేము కరాచీలో దిగిన తర్వాత జెర్నోవ్ మళ్ళీ ఆ విషయం ఎత్తాడు. విమానం రేడియో ఆపరేటరు ఈ సంఘటన గురించి రేడియో వార్త పంపాడు. పత్రికా విలేఖరులు విమాన చోదక బృందం చుట్టూ గుమిగూడారు. నేనూ, జెర్నోవ్ విలేఖరులని తప్పించుకొని రెస్టారెంటు వేపు పోయాం. ఏదైనా తిని తాగుదామని. అప్పుడు నేను జెర్నోవ్‌నీ ఏదో అడిగినట్లు గుర్తు. అతను దానికి ఏమీ జవాబివ్వలేదు. కాని తర్వాత తన ఆలోచనలకి తానే జవాబిచ్చుకుంటున్నట్లు అన్నాడు:

''అది పూర్తిగా ఇంకొక రకమైన మోడలీకరణ. మోడల్ సృష్టించిన ఈ పద్ధతి పూర్తిగా భిన్నంగా ఉంది''

''మీరు — ఆద్యంతాలు లేని ఆశ్వికుల గురించా?'' అడిగాను. ''ఆ పేరు నిలబడిపోతుంది'' వ్యంగ్యంగా నవ్వాడు జెర్నోవ్. ''ఇక్కడ, పశ్చిమ దేశాల్లో కూడా. అలా అనుకుంటున్నాను. నువ్వు చూస్తావుగా, ఇంతకీ

మోడలీకరణ పద్ధతి మాత్రం ఇంత వరకూ ఇలా లేదు'' దీర్ఘాలోచనలో ఉంటూ అన్నాడు జెర్నోవ్.

మీరనేది నాకు అర్థం కాలేదు. ''విమానం యొక్క మోడలా?''

''కాదు. విమానం యొక్క మోడల్ పూర్తిగానే చేసినట్లుంది. అదీ పాత పద్ధతిలోనే, మొదట పదార్థ రహితంగా అంటే ఊహా రూపంగా, తర్వాత పదార్థ సహితంగా అంటే పూర్తి పరమాణు నిర్మాణంతో అంతా అదే విధంగా ఉండేటట్లుగా. మనుషుల మోడల్సు మాత్రం ఇంకొక విధంగా తయారయ్యాయి. బాహ్య రూపం మాత్రమే. బయటి తొడుగు. అంటే, ప్రయాణీకుని ధర్మము మాత్రమే మోడలీకరించారు. ప్రయాణీకుడు ఏం చేస్తాడు? తన సీట్లో కూచుంటాడు. కిటికీలోంచి చూస్తాడు. ఏదైనా తాగుతాడు. పుస్తకం పేజీలు తిరగేస్తాడు. మనుషుల మానసిక ప్రవర్తన నంతటినీ దాని సంక్లిష్ట వివరాలతో మోడలికరించలేదని అనుకుంటున్నాను. అది అవసరం కూడా లేదు. అవసరం అయినదల్లా పనిచేస్తున్న విమానం. దానిలో జీవం గల, పనిచేస్తున్న ప్రయాణీకులతో దీని మోడల్ మాత్రమే. ఇదంతా నా ఊహ మాత్రమే.''

''మోడల్‌ని నాశనం చేయడంలో ఉద్దేశం ఏమిటి?''

''ప్రతిరూపాలని ఎందుకు నాశనం చేస్తున్నారో? నా ప్రతిరూపం సెలవు తీసుకున్న సమయం గుర్తుందా? అదింకా నేను మర్చిపోలేకుండా ఉన్నాను.'' ఆయన మాట్లాడకుండా సమాధానం ఇవ్వలేదు. తర్వాత మేం రెస్టారెంటు వదలి బయటికి పోతున్నపుడు లిసోవ్‌స్కీని విదేశీ విలేఖరులు చుట్టుముట్టిన దృశ్యం చూసి నవ్వుతూ అన్నాడు.

''వాళ్లతో ఇతగాడు ఆశ్వికులంటూ, రౌతులంటూ వాగుతాడు, ఆ మాట ప్రచారం అయిపోతుంది. చూస్తూ ఉండు. ఎపొకెలిప్స్‌లని పోలిన రౌతులనీ, నల్లని రౌతులనీ, మరణం తెచ్చే ఆశ్వికులనీ పేపర్లలో వస్తాయి. అన్ని రకాలుగానూ వస్తాయి. నీకు బైబిలు తెలుసా? తెలియక పోతే చదువు. చదివి సరిపోల్చి చూసుకో అవసరం వచ్చినప్పుడు.''

ఆయన చెప్పిన జోస్యం అక్షరాలా నిజమైంది. ద్యాచుక్ నాకెన్నో టెలిగ్రాములు, అలాస్కాలో, హిమాలయాలలో గులాబి మేఘాలు కనిపించాయని వచ్చిన టెలిగ్రాములు చదివి వినిపించాడు. న్యూయార్కు పేపరులో ఒక దానిలో ఆడ్మిరల్ థాంప్సన్ గారి వ్యాసం పడింది. దాని అనువాదం చదివి ద్యాచుక్ వినిపిస్తున్నపుడు నేను మంచం మీద నుండి గెంతాను. జెర్నోవ్ ఏ మాటలైతే ఉపయోగించి హాస్యంగా చెప్పాడో ఆ మాటలే ఉపయోగించాడు థాంప్సన్. అడ్మిరల్ ఇలా రాశాడు: ''వాటికి ఎవరో 'అశ్వికులు' అని తమాషా పేరు పెట్టారు. ఎవరైనప్పటికీ వారు కొంచెం గురితప్పారు. వారు సాధారణమైన అశ్వికులు కారు, ఎపోకెలిప్స్‌లోని అశ్వికులు. ఆది ఏదో కాకతాళీయమైన సామ్యం కాదు. ప్రవక్త చెప్పిన మాటలు గుర్తుకు తెచ్చుకోండి: '...తదుపరి నేను చూసితిని. అదుగో వెలతెల బోయిన గుఱ్ఱము. దానిపైన కూర్చొని యుండిన ఆయన పేరే మరణము. నరకము అన్న ఆయన వానిని అనుసరించి వచ్చుచున్నాడు. భూమి పై నాల్గవ భాగములో వారికి అధికారము ఇవ్వబడినది. కత్తితో చంపుటకు, మరియు ఆకలితో చంపుటకు, ఇంకనూ మరియు మరణముతో...' నా తోటి అమెరికనులు నన్ను క్షమించాలి. నేను నౌకా బలానికి చెందిన వాడినై కాథొలిక్ చర్చిలోని కార్డినల్ ఉపయోగించే పదజాలాన్ని ఉపయోగించానంటే నేను అలా చేయవలసివస్తోంది. ఎందువల్లనంటే ఈ ఆహ్వానించని అతిథులను మానవాళి ప్రసన్న చిత్తతతో ఆదరిస్తోంది. ఈ ప్రసన్నత పనికి రాదు.'' వారు ఎక్కడ నుంచి వచ్చారు — సిరియస్ నుంచా, లేక ఆల్ఫా సెంటోరీ నుంచా — అనే విషయంలో ఆయనకు ఉత్సుకత లేదట. వెలుపలి అంతరిక్షంలోకి కొనిపోబడుతున్న హిమరాశి గురించి ఆయనకు ఆందోళన లేదట. మీర్నీలో ఉన్నపుడే ఆయనకు మొదటి సందేహం కలిగిందట — నాశనం కాబడుతున్నది అసలు మనుషులా లేక వారి ప్రతిరూపాలా అని. ఇప్పుడూ అదే భావనని ఆయన ఇంకా శక్తివంతంగా దృఢంగా వ్యక్తంచేస్తున్నాడు. ''....మానవులు, వారి ప్రతిరూపాలు అన్ని విధాలా ఒకేలాగ కన్పిస్తారు. ఒకే బాహ్య రూపం.

ఒకే జ్ఞాపక శక్తి, ఒకే విధమైన ఆలోచనా సరళి. కాని ఆలోచనల సారూప్య తకి కొంత పరిధి వరకేనని, ఆ పరిధి వెలుపల ప్రతిరూపాలు తమని సృష్టించిన శక్తి అజ్ఞానుసారము ప్రవర్తించుకోవాలని నేననుకుంటున్నాను. అలాంటి పరిధి లేదని ఎవరు నిరూపించగలరు?''

వింటున్న కొలదీ నాకు ఆశ్చర్యం కలిగింది, ఆయన దురావేశపు ఆలో చనల పట్ల. నిష్పాక్షికమైన పరిశీలన పనికి రాదంటాడు. వాటి గురించి తటస్థ చిత్తంతో అభ్యాసం అక్కరలేదంటాడు మన అధీనంలో ఉన్న శక్తులన్నిటినీ కూడగట్టుకొని వాటిని తీవ్రంగా ఎదిరించాలంటాడు. వ్యాసం చివర్లో విపరీతమైన భావన వెలిబుచ్చాడు. ఒకవేళ నేనే పైన రాసిన నా అభిప్రాయాలను అమాంతం ఉపసంహరించుకొని నన్ను నేనే మోసగించు కుంటే నేను ప్రతిరూపాన్ని అనమాట. నా స్థానంలో మోడల్‌ని చొప్పించారన మాట. అట్టి పరిస్థితిలో నన్ను చూసిన వెంటనే ఉరికంబానికి వ్రేలాడ తీయండి.''

వ్యాసంలో అర్థం మాత్రమే కాదు, దాన్ని చెప్పే తీరు కూడా గమ నించ తగ్గది. భావోద్రేకాన్ని కలిగించే వార్తలని నమ్మే జనాలు ఈయన వ్యాసం చదివి పూర్తిగా భయపడిపోయే అవకాశం ఉంది. ఆయన చూస్తే తెలివైన వాడిలా ఉన్నాడు. కాని ఒకే దృష్టి కలిగి ఉన్నాడు. ఇదిలా ఉండగా ఆయన రచనను అవినీతి పరులు రాజకీయ రంగంలోనూ, శాస్త్ర రంగం లోనూ దుర్లక్ష్య సాధనకు ఉపయోగించుకొనే అవకాశం కూడా ఉంది. అటువంటి వారి సహాయం అడ్మిరల్ వాంఛించ లేదు. కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక పోరాటానికి సిద్ధంగా ఉన్న ఆయుధాగారం నుండి ఏ ఆయుధాన్నీ ఆయన వాడలేదు. అంత వరకూ ఆయనను మెచ్చుకోవాలి.

నా తర్కాన్ని తోల్యాకి వినిపించాను. అతను ఇలా అన్నాడు: ''అడ్మిరల్ గారి వ్యాసం ఒక ప్రత్యేక సమస్య మాత్రమే. నన్నడిగితే అసలు ఇంకొక విషయం చెప్తాను. అంతరిక్షం నుండి వేరొక బుద్ధిగల జీవులతో సంసర్గం ఏర్పడినపుడు వారు మానవాళి పట్ల స్నేహబుద్ధి చూపుతున్నారా లేక

వైరం చూపుతున్నారా అనే సమస్య పట్ల మాత్రమే ఎంత సేపూ మన శాస్త్రజ్ఞులు, శాస్త్ర కాల్పనిక రచనాకారులు దృష్టి సారిస్తున్నారు. ఆ జీవుల పట్ల మానవులు వైర భావంతో ప్రవర్తించడం సంగతి ఎవరికీ తట్టినట్టు లేదు. కాని సమస్య సమంగా అదే. రాత్రి వేళ నా రేడియో పెట్టుకొని విను. పిచ్చెక్కుతుంది. ప్రపంచం అంతా ఆవేశంగా అరుస్తోంది. అన్ని తరంగ దైర్ఘ్యాలలోనూ ఇదే వినిపిస్తుంది. పోప్, మంత్రులు, సెనేటర్లు, జోతిష శాస్త్రజ్ఞులు అందరూ పలుకుతున్నారు. పూర్వం ఎగిరే సాసర్లని వచ్చాయి. అవి వీటి ముందు బలాదూరు. పార్లమెంటులలో కూడా ప్రశ్నలడగబడుతున్నాయి.'' నిజంగా ఈ విషయం ఆలోచించదగ్గ విషయం. అప్పుడప్పుడు తోల్యా చాలా అర్థవంతంగా మాట్లాడతాడు.

అధ్యాయం 11

వారు చూడగలరు, వినగలరు, గ్రహించగలరు

తోల్యా ఉటంకించిన సమస్యని ఒక ప్రత్యేక సమావేశంలో సైన్సు అకాడమీ చర్చించింది. అంతరిక్ష అతిథుల ఫోటోలు తీసిన వాడిగా నేనూ ఆ సమావేశంలో పాల్గొన్నాను. చాలా చాలా విషయాలు మాట్లాడారు. అన్నిటికంటె ఎక్కువగా ఆ దృగ్గోచర విషయపు ప్రకృతి గురించీ, దాని విశిష్ట లక్షణాల గురించీ మాట్లాడారు. ఆ సమావేశం నన్ను మరలా 'గులాబి మేఘాల' జగత్తులో ఓలలాడించింది.

ప్రొజెక్టరుని సరిచేసుకునేందుకు, తెర, శబ్దం బాగున్నాయో లేదో చూసుకునేందుకు నేను మీటింగుకి గంట ముందుగానే అక్కడికి వచ్చాను. ఆ ఫిల్ముతో పాటు ఇపుడు వెనుక మాటలు కూడ ఉన్నాయి. సమావేశంలో ఒక ప్రత్యేక విచారణ సంఘాన్ని నియమించేందుకు తీర్మానిస్తారని విన్నాను.

ఆ ప్రత్యేక విచారణ సంఘానికి సెక్రటరీగా పనిచేయడానికి స్టెనోగ్రాఫరు ఇరీన ఫతేయెవను నియమిస్తారని విన్నాను. నేను సమావేశం జరిగే హాలులోకి వచ్చేసరికి అక్కడ ఇరీన ఫతేయెవ ఉంది. ఆమె త్రాచుపాములాంటి మనిషనీ, వివిధ భాషా వేత్త అనీ, తనకన్నీ తెలుసు అనుకొనే రకమనీ విన్నాను. నగ్నంగా ఉన్న మెదడు మీద పొటాషియం క్లోరైడు ద్రావణం వేస్తే ఏమవుతుందోనని అడిగితే జవాబు వెంటనే చెప్పేయగలదట. లేక నాల్గవ పదార్థ స్థితి గురించి కాని టోపాలజీ గురించి కాని అడిగినా ఆమె తడుముకోకుండా చెప్పగలదట, నేను మాత్రం ఆమెను ఏదీ అడగలేదు. ఆమె వేపు ఒక్కసారి చూశాను. అంతే, ఆమె గురించి విన్నదంతా నమ్మేయ గలిగాను.

ముదురు నీలపు స్వెట్టరు వేసుకొని ఉంది. స్వెట్టరు మీద ఏదో సరికొత్త ఖావుకుల డిజైను ఉంది. కురులని కొప్పుగా కట్టుకొంది. కొప్పు బిగుతుగా ఉంది. ఈ 19వ శాతాబ్దంలో అది ఏమాత్రమూ ఫాషను కాదు. చట్రంలేని నలుచదరపు అద్దాల కళ్లజోడు పెట్టుకొంది, నల్లని, నాజూకైన అద్దాలు. వాటి వెనుక నుంచి దృష్టి సారిస్తున్న కళ్లు తెలివైనవిగా శ్రద్ధతో చూసేవిగా, ఆజ్ఞాపించేవిగా ఉన్నాయి. నేను హాలులోకి ప్రవేశించినపుడు మాత్రం నేనామె కళ్లు చూడలేదు. ఆమె పుస్తకంలో ఏదో రాసుకొంటోంది. తల ఎత్తలేదు.

నేను దగ్గాను.

''అలా దగ్గకు, అనోహిన్ గది మధ్యలో నిలబడకు'' తల ఎత్తకుండానే అంటోంది. నువ్వెవరో నాకు తెలుసు. నీ గురించి అంతా తెలుసు. అంచేత మనకి ప్రత్యేక పరిచయం అనవసరం. అందుకని ఒక చోట కూచో, నేను ఈ సార సంగ్రహం పూర్తి చేసేంతవరకూ''

''సార సంగ్రహం అంటే?'' నా ప్రశ్న.

''ఏమీ తెలియని వాడిలా ప్రవర్తించకు నువ్వు కొంత తెలియునివాడివే. సమావేశ తీర్మానాల సారాంశ సంగ్రహం నీకు తెలియనక్కర లేదు. నిన్ను అక్కడికి ఎవ్వరూ ఆహ్వానించ లేదు నిన్న.''

''ఎక్కడికి?'' మళ్లీ ప్రశ్నించాను.

''మంత్రిమండలి సమావేశానికి. అక్కడ నీ ఫిల్మ్ నిన్న ప్రదర్శించారు.''

ఆ సంగతి నాకు తెలుసు. కాని నేను ఏమీ అనలేదు. నలుచదరపు అద్దాలు నా వేపు తిరిగాయి. అద్దాలు తీసేస్తే ఆమె ఇంకా అందంగా ఉంటుందని తోచింది నాకు.

ఆమె అద్దాలు తీసేసింది.

''టెలిపతీలో ఇప్పుడు నాకు నమ్మకం కుదుర్తోంది'' అన్నాను.

లేచి నిలబడింది. బాస్కెట్ బాల్ ఆటగత్తెలా పొడుగ్గా ఉంది. ''అనోహిన్, ఇంతకీ నువ్వు పరికరం సరి చూసుకొనేందుకు, తెర సమంగా లాగబడి ఉందో లేదో చూసుకునేందుకు, శబ్దం యొక్క వాల్యూము కంట్రోలు సరిచేసుకునేందుకు వచ్చావు కదూ? ఆ పని అంతా అయిపోయింది''

''చూడు, టోపాలజీ అంటే ఏమిటో చెపుదూ?'' అడిగాను.

ఇంతలో సమావేశ ప్రతినిధుల్లో కొందరు లోనికి వచ్చారు. లేకపోయి నట్లయితే అద్దాల వెనుక నయనాలు నన్ను భస్మం చేసి ఉంచేవి. ఆ పనికి వాటికి సమయం చిక్కలేదు.

ఫిల్మ్ ప్రదర్శనకి ఎవరూ ఆలస్యం కాలేదు. పదిహేను నిముషాలలో కోరము పూర్తయింది. సమావేశానికి భూమిక లేదు. పరిచయ వాక్యాలు ఉంటాయా అని జెర్నోవ్‌ని సభాధ్యక్షుడు అడిగాడు. ఎందుకు? అని జెర్నోవ్ తిరుగు ప్రశ్న వేశాడు. అంతే దీపాలు ఆర్పేశారు. తెర మీద అంటార్కిటిక్ నీలాకాశం పడింది. ఎర్రని గంటాకారం వ్యాకోచించ సాగింది.

నేను ఈసారి కామెంటరీ ఇవ్వలేదు. ముందుగానే రికార్డు అయి ఉంది. మీర్నీలో ఫిల్మ్‌ని ప్రేక్షకులు ఉద్విగ్న నిశ్శబ్దతతో చూశారు. కాని ఇక్కడ అలా లేదు. స్నేహితులు కొంతమంది కూడి టెలివిజన్ వీక్షిస్తున్న ట్టుంది. అప్పుడప్పుడు కామెంటరీ, వెంటనే కొంతమంది ఏదో అంటు న్నారు. కొంతమంది హాస్యంగా అంటున్నారు. కొంతమంది అన్న మాటలు

స్పెషలిస్టులకే అర్థం అవుతున్నాయి. ఇంకొందరి మాటలు ఖడ్గయోధుని విసురు వలె తటాలున వస్తున్నాయి. తర్వాత మళ్లీ పరిహాసాలు ప్రారంభమయ్యాయి. నాకు కొంత గుర్తుంది. ఎర్రని పూవు నా ప్రతిరూపాన్ని పక్కనున్న రెండవ ట్రాక్టరునీ మింగి వేసినపుడు ఎవరిదో గొంతు సరదాగా:

''మానవుడే సృష్టికంతటికీ మకుటాయమానమని అనేవారు ఎవరైనా ఉంటే చేతులెత్తండి'' అంతా నవ్వారు. ఆ గొంతే ఇంకా ఇలా అంది:

''ఒక నిర్వివాదాంశాన్ని మాత్రం గుర్తుంచుకోండి. ఏ మోడలీకరణ విధానమైనా తన కన్న ఎక్కువ క్లిష్టమైన నిర్మాణం కల వ్యవస్థకి మోడలు సృష్టించలేదు'' పుష్పపు అంచులు పైకి వంగి నురుగులు కక్కుతున్నపుడు నేను ఇలా విన్నాను: ''నురుగా? అది? దాంట్లో అంశాలు ఏవి? వాయువా? ద్రవమా? నురుగు తయారు చేసే పదార్థమేది?''

''అది నురుగేనని నిర్ధారణగా చెప్పగలరా?''

''నేను ఏదీ నిర్ధరించి చెప్పలేను.''

''ఒక వేళ అది తక్కువ ఉష్ణోగ్రత వద్ద గల ప్లాస్మా అయివుండవచ్చు.''

''ప్లాస్మా అనేది వాయువు. దానికి ఒక పాత్ర కావాలి. ఆ పాత్ర ఏది?''

''అయస్కాంతపు వల కావలసిన గోడలవి అయస్కాంత క్షేత్రం నిర్మించ గలదు.''

''అదెలా అవుతుందండి. అర్థం లేని వాదన. వ్యాప్తి చెందిన వాయువు క్షేత్ర చర్యవల్ల ఛిన్నాభిన్నమై పక్కకి తొలగి పోదెందుకు? వాయువు ఆకారాన్ని మార్చడానికి అసలు ఎందుకు ప్రయత్నించడం లేదు? ఆ క్షేత్రానికి బలం లేదా? ఇదీ నా పాయింటు.''

''అంతర నక్షత్ర వాయువులు అసలు అయస్కాంత క్షేత్రాలని ఎలా ఏర్పరచగలవు?''

చీకట్లోంచి ఇంకొక గొంతు: ''క్షేత్ర పీడనం మారుతూంటుంది. అంచేత ఆకారం కూడా మారుతుంది. ఆకారం సరే, రంగు ఎలా మారుతోందంటారు?''

నేను టేపు రికార్డరు వెంట లేనందుకు విచారించాను. తర్వాత హాలులో మళ్లీ కొద్ది క్షణాల సేపు నిశ్శబ్దం తాండవించింది. తెర మీద ఇంకొక రాక్షస పుష్పం ఒక విమానాన్ని కబళించి వేస్తోంది. దాంట్లోంచి వచ్చిన ఊదారంగు పాములాంటి శిఖ, స్పృహ తప్పి పడి ఉన్న మార్టిన్ ప్రతిరూపాన్ని అందుకుంటోంది. అది ఇంకా స్పందిస్తోంది. అప్పుడు చీకట్లోంచి ఒకరి గొంతు:

''ప్లాస్మా సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించిన వారికి నాదొక ప్రశ్న. మీ ఉద్దేశం ప్రకారం విమానమూ, మనిషీ కూడా ఒక వాయు ధారలో, అయస్కాంతపు వలలో మండి పోయారా?''

ముందు భాగం నుండి నవ్వులు. నేను రికార్డరు మరిచినందుకు మళ్లీ చింతించాను, 'తుపాకి ప్రేలుళ్ల' లాంటి వాద ప్రతివాదనలు ఇంకా కొనసాగాయి.

''మాయలా ఉంది నన్నడిగితే. ఇది అసాధ్యం.''

''ఎదురుగా జరిగినదాన్ని అసాధ్యం అని గ్రహించడానికి మాయల సహాయం అవసరం లేదు. అవసరమైన దల్లా గణిత శాస్త్రం.''

''అసంబంద్ధంగా ఉంది. మీ శాస్త్రమేమిటి మహాశయా?''

''నాది భౌతిక శాస్త్రం. దాని కంటె ఎక్కువ గణిత శాస్త్రం కావాలి ఇక్కడ. గణిత శాస్త్రజ్ఞుడు ఎక్కువ సాయపడగలడు.''

''అతను ఏ విధంగా ఉపయోగపడగలడని మీరు ఊహించుకుంటున్నారు?''

''అతనికి పదార్థాల మచ్చులు అక్కర లేదు. ఇంకా కొన్ని చిత్రాలుంటే చాలు. రేఖాగణితంలో వచ్చే ఆకారాలే గదా రకరకాలుగా మారిపోతున్నాయి. సరిగ్గా టోపాలజీ సమస్యలే.''

"క్షమించాలండీ, మరి గులాబి రంగు గల ఈ జీవ పదార్థాల సంఘటన ఏమిటో గణిత శాస్త్రజ్ఞుడే చెప్పగలడా?"

"ఇంతకీ మీరు అది పదార్థం అని ఒప్పుకుంటారన్నమాట."

"అంతే మరి. ఈ రంగు చిత్రాలని ఆధారం చేసుకొని అది ఆలోచన గల ప్రాణి అని నేను అనుకోలేను."

"అందుకున్న సమాచారాన్ని, మేఘం క్రమ రీతిలో ఆకళింపు చేసుకుంటున్నది. ఆ విషయం సుస్పష్టంగా తెలుస్తోంది కదా. ఆలోచన గల ప్రాణి చేసేదీ అదే."

"సమాచారాన్ని ఆకళింపు చేసుకున్నంత మాత్రాన అది ఆలోచన కాజాలదు." ఈ వాద ప్రతిపాదనలు కొనసాగాయి. హిమ స్వరమేళం అనిపించుకున్న దృశ్యాలు కనిపించే సరికి హాలులోని వారంతా నిజంగా చకితులైనారు. మేఘాలు రంపాల వలె పనిచేయడం, బ్రహ్మాండమైన హిమ ఖండికలు నీలాకాశంలోకి తేలిపోవడం!

"చూశారా ఎలా విస్తరించుకుందో! మూడు మీటర్ల మేఘం కిలో మీటరు విస్తరించుకుని పెనం మీద పరుచుకొంది."

"అది పెనం మీద అట్టు కాదు, బ్రదర్, అది ఒక కత్తి."

"ఏదైనా, అంత వైశాల్యం ఎలా వచ్చిందో అర్థం కాలేదు."

"ఏముంది, కొలాయిడల్ స్థితిలోని పదార్థానికి, ఒక గ్రాము పదార్థం అయినా, చాలా ఎక్కువ ఉపరితల వైశాల్యం ఉంటుంది."

"అంటే అది ఒక పదార్థం అనమాట."

"ఏ విషయమూ ఇదమిద్ధంగా చెప్పలేకుండా ఉన్నాము. మన దగ్గర ఉన్న సమాచారం ఏపాటిది? ఒక జీవ వ్యవస్థ అందామా అంటే అది పరిసరాలతో ఎలా ప్రవర్తిస్తుంది? అనే ప్రశ్న వస్తుంది. ఒక క్షేత్రం ద్వారా అని చెప్పకోవాలా? అయితే, ఆ క్షేత్రాన్ని ఉది కంట్రోలు చేస్తోంది?"

"అంతే కాదు, దానికి కావలసిన శక్తి ఎక్కడ నుంచి వస్తోంది? ఆ శక్తిని అది ఎక్కడ పొందు పరచుకుంటోంది? ఏ విధమైన శక్తి

మారక యంత్రాలు ఆ శక్తిని మారుస్తున్నాయి? ఇంకా మరొక...''

''ప్రదర్శన అయిపోయింది. దీపాలు వెలిగాయి. సంపూర్ణ నిశ్శబ్దం. వెలుగులో ఇచ్చే తీర్పు జాగ్రత్తగా ఇవ్వాలి'' అని దీపాలు హెచ్చరించాయని పించింది. ప్రేక్షకుల మానసిక పరిస్థితిని గ్రహించాడు, అకడమీషియన్ ఒసోవెట్స్.

''కామ్రేడ్స్ ఇది వాదాలకి వేదిక కాదు. అకడమీషియనుల మీటింగు కూడా కాదు.'' గుర్తు తెచ్చాడాయన ప్రశాంతంగా.

''ఇక్కడ సమావేశమైన మనం, ప్రభుత్వం ఏర్పరచిన ప్రత్యేక కమిటీ ప్రతినిధులం. కమిటీ లక్ష్యాలు ఇవి: గులాబి మేఘాల ప్రకృతిని నిర్ణయించడం, అవి భూమి పైకి రావడంలో వాటి ఉద్దేశం నిర్ణయించడం, అవి స్నేహ పూర్వకమైనవా, శత్రు భావంతో ఉన్నవా అని నిర్ణయించడం, ఒక వేళ అవి తెలివి తేటలు గలిగి ఆలోచన చేయగల జీవులని తేలితే వాటితో పరస్పర సంపర్కం ఏర్పాటు చేసుకోవడం. కాని మనం చూసిన దానిని బట్టి మనం ఏ విధమైన తుది నిర్ణయాలకీ, తీర్మానాలకి రాలేము.''

''ఎందుకు రాలేము?'' పరిచయమైన ఒక బొంగురు గొంతుక హాలు మధ్య నుంచి వినవచ్చింది. ''ఫిల్మ్ సంగతి ఏం చేశారు అది ఒక అత్యుత్తమమైన శాస్త్రీయ చిత్రమని మనం మొదటి నిర్ణయం తీసుకోవచ్చు, పని ప్రారంభించడానికి అది అమూల్యమైన విషయాల నిచ్చింది.''

ఇకపోతే మొట్టమొదటి తీర్మానం ఇలా తీసుకోవచ్చును. ''ఈ ఫిల్మ్‌ని ఇక్కడా, పశ్చిమ దేశాల్లోనూ కూడా ప్రదర్శించాలి.'' ఇదంతా వినడానికి నా మనసుకి చాలా ఉల్లాసకరంగా ఉంది. సభాధ్యక్షుని సమాధానం కూడా అంత ఉల్లాసకరంగానూ ఉంది.

''ప్రభుత్వం వద్ద కూడా ఫిల్మ్ అదే మేరకు పొగడ్త నందుకొంది. అటువంటి తీర్మానమే ప్రభుత్వం తీసుకున్నది. మన కమిటీ కార్యాచరణ సంఘంలో మన సహోద్యోగి అనోహిన్‌ని కూడా చేర్చడమైనది. ఇదిలా ఉండగా ఫిల్మ్ మన ప్రశ్నల కెన్నిటికో సమాధానాన్ని ఇవ్వలేకపోతున్నది.

ఎక్కడ నుంచి, విశ్వంలోని ఏ మూల నుంచి ఈ జీవరాశులు వచ్చాయి? ఏ రకమైన ప్రాణి స్వరూపాలని? (అవి ప్రోటీను ఆధారిత స్వరూపాలవటానికి ఆస్కారం లేదు). వాటి భౌతిక — రసాయనిక నిర్మాణం ఎటువంటిది? అవి ప్రాణం గల జీవులేనా? మేధస్సు గల జీవులేనా? లేక జీవం గల మర మనుషులా (బయోరోబోటులా)? అంటే ఒక ప్రత్యేక కార్యం నిమిత్తం ప్రోగ్రాము చేయబడిన రోబోటులా? ఇంకా చాలా, చాలా ప్రశ్నలు ఉన్నాయి. అందులో కొన్నిటికి సమాధానాలు లేవు. కనీసం ఇప్పటికి లేవు. కాని మనం కొంత ఊహించి కొన్ని సాధ్యమనబడే ప్రతిపాదనలు చేయవచ్చు. వాటిని ప్రచురించవచ్చు. ఒక శాస్త్రీయ పత్రికలలో కాదు. అన్ని దేశాలలోను ప్రజలు గులాబి మేఘాల గురించి తెలుసుకోవాలనుకొంటున్నారు. అయితే వారు ఎవరో సోది చెప్పేవారి మాటలు వినడానికి సిద్ధంగా లేరు. శాస్త్రీయ సమాచార అధిగతమైన విషయాలు వినటానికి ఉత్సాహదుతున్నారు. కనీసం మనకు ఇంతవరకు తెలిసిన విషయాల పరిధిలోనే నిరపాయకరమైన ఊహాత్మక పాఠశోధనం చేయవచ్చు. ఉదాహరణకి, మనం వారితో పరస్పర సంపర్కం ఏర్పరచుకోవడంలో ఉన్న సాధ్యాసాధ్యాల గురించీ, మంచు నష్టం వల్ల భూవాతావరణంలో మార్పుల గురించీ, అన్నిటి కంటె ముఖ్యమైనది — ఈ అపరిచిత నాగరికత మన పట్ల శత్రు భావంతో ఉన్నదనే వాదనకి వ్యతిరేకంగా ఉన్న యదార్థ ఘటనలని సేకరించి, ఆ నాగరికత మానవ నాగరికత పట్ల విశ్వాసపాత్రమైన ప్రవర్తన కలిగి ఉన్నదని నిరూపించవచ్చు.''

జెర్నోవ్ ప్రక్కనే అసీనుడై ఉన్న శాస్త్రజ్ఞుడు ఇలా అన్నాడు: ''సమయం వచ్చింది కనక చెపుతున్నా. పత్రికలలో వచ్చిన సమాచారానికి ఒక విషయం చేర్చవచ్చు. సాధారణమైన నీటిలో డ్యుటేరియం చాల తక్కువ. మంచులోనూ, మంచు కరిగిన నీటిలోనూ ఇంకా తక్కువ. అంటే ఆ జలాలు జీవరాశులకి ఎక్కువ అనుగుణమైనది. ఇంకొక యదార్థం అయస్కాంత క్షేత్రాలకి లోనైన నీరు తన మౌలికమైన భౌతిక రసాయనిక లక్షణాలను మార్చుకుంటుంది. భూమి మీద నున్న గ్లేషియర్లు భూమి

యొక్క అయస్కాంత క్షేత్రానికి లోనైన నీరే కదా! ఈ విషయాలు ఉపయోగపడవచ్చు. ఆ అపరిచితుల లక్ష్యాలేమిటో తెలుసుకునేందుకు ఉప యోగపడవచ్చు.''

అది విని జెర్నోవ్ ఇలా అన్నాడు. ''నేను గ్లేషియాలజిస్టునే అయినా ఈ అపరిచితుల రెండవ లక్ష్యం నన్ను వేధిస్తోంది. వారు తాము చూసిన ప్రతీ దానికి మోడలు ఒకటి ఎందుకు సృష్టిస్తున్నారో అర్థంచేసుకోవచ్చు. అవి భూమి మీద జీవితాన్ని అర్థం చేసుకొనేందుకు ఉపయోగపడతాయి. కాని వారు వాటిని ఎందుకు నాశనం చేస్తున్నారు?''

''దాన్ని విశదపరచడానికి నేను ప్రయత్నిస్తాను. తప్పిదము కాదనుకొం టాను.'' అసోవెత్స్ హాలు నంతటినీ పరికించి చూశాడు. ఉపాధ్యాయుడిని ప్రశ్న అడిగితే ఎలా సమాధానం చెప్తాడో అలా ఆయన ఒక్క జెర్నోవ్‌నే కాక అందర్నీ ఉదేశిస్తూ చెప్పాడు, ''వారు తమతో పూర్తి మోడలుని కాక దాని నిర్మాణపు సంకేతాలని మాత్రమే వెంట తీసుకొని వెళ్లదల చారనుకోండి. అలాటి సంకేతాన్ని పొందాలంటే మోడలుని చిన్న భాగా లుగా విడగొట్టాలనుకుందాం. అది చాలక ఇంకా అణు రూప భాగాలుగా, పరమాణు భాగాలుగా చేయాలనుకొందాం. మానవులనీ, మానవులు తయారు చేసుకొనే వాటిని నాశనం చేయడం ఇష్టం లేదు. అందువల్లనే మోడలుని సంశ్లేషించుకోవడం, ఆ తర్వాత దాన్ని విశ్లేషించి నాశనం చేస్తున్నారు.''

''అట్టి పక్షంలో వారు స్నేహితులే అవుతారు కాని దురాక్రమణదారులు అవరు.'' ఎవరో అన్నారు.

''అవును, నేనూ అలాగే అనుకుంటున్నాను. మనం వేచి చూడాలి.'' హెచ్చరిక జోడిస్తూ సమాధానం చెప్పాడు అకడమీషియన్ అసోవెత్స్.

ఇంకా ఎవరెవరో చాలా ప్రశ్నలు వేశారు. కొన్ని నాకర్థమయాయి. కొన్నిటిని మర్చిపోయాను. కాని ఇరీన జెర్నోవ్‌ని అడిగిన ప్రశ్న నాకు గుర్తుంది: ''ప్రొఫెసరుగారూ మీరు తాము చూసిన ప్రతీ వస్తువుకి వారు మోడలు చేస్తున్నారని అన్నారు. వారికి కళ్లు ఎక్కడ ఉన్నాయి? వారు ఎలా చూస్తారు?''

సమాధానం జెర్నోవ్ నుంచి రాలేదు. ఆయన ప్రక్కనున్న భౌతిక శాస్త్రజ్ఞుని వద్ద నుంచి వచ్చింది.

ఒక వస్తువుని మోడలుగా తయారుచేయటానికి కళ్లు తప్పనిసరి కాదు. ఫొటోగ్రఫీ ద్వారా ఏ వస్తువునైనా పునర్ సృష్టించవచ్చు. ఎలాగైతే వివిధ క్షేత్రాలని సృష్టిస్తారో అలాగే కాంతిని గ్రహించి దానివల్ల మార్పు చెందే ఉపరితలాన్ని ఒకదాన్ని సృష్టించి, దానిపైకి వస్తువు నుంచి పరావర్తనం చెందిన కాంతి ప్రసరించేటట్లు చేస్తే సరిపోతుంది. అది సాధ్యం అని అనుకోగలిగే అనేక ఊహలలో ఇది ఒకటి మాత్రమే. పరావర్తనం చెందిన శబ్దాలను ఉపయోగించుకుని లేదా వస్తువు నుంచి వస్తున్న వాసనలను ఉపయోగించి మోడలు సృష్టించవచ్చు.''

''వారు మానవుల కంటె ఎక్కువ స్థాయిలో చూడగలరని అన్ని వస్తువులనూ గ్రహించగలరనీ నేను పూర్తిగా నమ్ముతున్నాను.'' లాంఛన ప్రాయంగ చెప్పినట్లు చెప్పాడు జెర్నోవ్.

ఇది విని ఎవ్వరూ నవ్వలేదు. ఇంతవరకు అందరూ చూసిన, విన్న విషయాలని క్రోడీకరించి చెప్పినట్లుంది. ఇకపై ఏ విషయం గురించి ఆలోచించాలి, ఏ విషయం ఆకళింపు చేసుకోవాలో విప్పి చెప్పినట్లు అయింది అందరికీ.

అధ్యాయం 12

మార్టిన్ ఉత్తరం

తోల్యా వెళ్లిన తర్వాత నేను కిటికీ దగర నిలబడి ఇంటి ముందు రోడ్డు వైపు చూస్తున్నాను. భవన ద్వారం నుంచి ప్రహరీ గోడలో నున్న గేటు వరకు ఉన్న తారు రోడ్డుని మంచు తొలగించి శుభ్రం చేశారు. ఇరీన వస్తుందని ఎదురుచూశాను. తార్కికంగా రావాలి మరి. నాపట్ల

హృదయం కరిగి కాదు. నా దగ్గర టెలిఫోను లేదు. నాకు ఆదేశాలు కాని వార్తలు కాని తెలపాలంటే ఇంకో మార్గం లేదు కనక. ఇప్పుడు ఆమెకూ, నాకూ చాలా వ్యావహారిక సంబంధం ఏర్పడింది. ప్రత్యేక కమిటీకి ఆమె సెక్రటరీ, నేను రకరకాల బాధ్యతలు గల నిపుణుడ్ని. పత్రికల వారికి వ్యాఖ్యలందించడం, ప్రొజెక్టరు నడపడం నా బాధ్యతలు. అంతే కాక పారిస్‌లో జరగబోయే అంతర్జాతీయ సమావేశంలో మా కిద్దరికీ నిర్దేశింపబడిన పను లున్నాయి. అది శాస్త్రజ్ఞుల సమావేశం. 'గులాబి మేఘాల' గురించిన సమావేశం. ప్రపంచ మంతా గ్రహించడానికి అసాధ్యంగా ఉన్న ఈ విషయం గురించే చెప్పుకుంటోంది. అకడమీషియన్ అసోవెట్స్ ప్రతినిధి బృందానికి నాయకుడు. జెర్నోవ్, నేను ఘటనలని కళ్లతో చూసిన సాక్షులుగా వెళ్తున్నాము. ఇరీన బాధ్యత నిరాడంబరమైనదే అయినా చాల ముఖ్యమైనది. ఆమె సెక్రటరీ, అనువాదకురాలూను. ఆమెకు ఆరు భాషలు వచ్చు. ప్రతినిధులలో ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గాంచిన భౌతిక శాస్త్రవేత్త రొగావిన్ ఉన్నాడు. మొదటిసారి ఫిల్మ్ ప్రదర్శించినపుడు నన్ను అంతగా కలవర పెట్టిన బొంగురు గొంతు ఆయనదే. నిర్దేశించబడిన పనులు చకచక సాగుతున్నాయి. అన్ని పత్రాలు తయారయినాయి. ప్రయాణానికి ఇంకా కొద్ది రోజులు మాత్రమే మిగిలాయి. జెర్నోవ్ తన కుటుంబ సభ్యులని చూడడానికి లెనిన్‌గ్రాద్ వెళ్లాడు. నేడో రేపో వస్తాడు. అందుకని చేయవలసిన పనులు తామర తంపరగా ఉన్నాయి.

కాని, ఉన్నమాట చెప్పాలంటే, పైవన్నీ కారణాలు కావు. నాకు ఇరినని చూడాలని ఉందంతే. వారం రోజులుగా నిర్బంధంలో ఉన్న నాకు ఒంటరితనం భరించరానిదిగా ఉంది. ఆమెను చూడాలని ఉంది. వ్యంగ్య ధోరణిలో ఆమె అనే సూటిపోటి మాటలు వినాలని ఉంది. ఆమె ఆకర్షణీయతకి, స్త్రీత్వానికి కొంత లోటు తెచ్చే ఆమె నలుచదరపు అద్దాలు చూడాలని కూడా ఉంది. ఆమె నన్ను ఆకర్షించింది. ఇది స్పష్టం. ఇది స్నేహమా? వ్యామోహమా? లేక ఏదో తెలిసీ తెలియని, అస్పష్టమైన

భావన, ఒకరిని ఇంకకరి వైపు ఆకర్షించే భావన, ముఖ్యంగా ఆ ఇంకొకరు సన్నిధిలో లేనప్పుడు తీవ్రతరమయ్యే భావన. ''నాకు ఆమె అంటే ఇష్టమా?'' నన్ను నేనే ప్రశ్నించుకున్నాను. ''చాలా ఇష్టం'' ''అదేమిటి ప్రేమా?'' ''తెలీదు.'' ఒక్కొకప్పుడు నన్ను కష్టాల్లో పెడుతుంది. ఒక్కోసారి నన్ను వెర్రివాడిని చేస్తుంది. ఒక పరిస్థితిలో ఆకర్షణ వికర్షణలోకి మారుతుంది. అప్పుడు మనసు నొప్పించేలా మాట్లాడాలనిపిస్తుంది. మా మధ్య గల వ్యత్యాసం కారణం కావచ్చు. మా మధ్య వ్యత్యాసం ఒకేసారి తీవ్ర రూపం దాలుస్తుంది. నా విద్యాభ్యాసం ఒక కలగూర గంపట అని ఆమె ఒకసారి అంది. ఆమె దానికి నేను విద్య పాతబడిన క్రైమా అని ''యువతరం కోసం టెక్నాలజీ'' అనే పత్రిక లాంటిదని అన్నాను. అంతే కాదు. ఆమెని ఒక ఎండు చేపతో పోల్చాను. గలివర్స్ ట్రావెల్స్‌లోని లాపుటాన్ నిపుణులతో పోల్చాను. దానికి జవాబుగా ఆమె అంటుంది కదా, నన్ను ఆదిమ జాతి మానవుల కోవలోకి చేర్చేందుకు ఆమె కష్టం మీద ఒప్పుకుంటుందట. ఇంత జరిగినా మా ఇద్దరిలో ఏవో సామాన్య విషయాలు ఉన్నాయి. మేం ఇద్దరం కలిసి ఉన్నపుడు ఉల్లాసంగా, ఉద్రేకంగా ఉంటాం.

మా స్నేహం వింత స్నేహం. సరదా అయిన స్నేహం. సైన్సు అకాడమీలో చిరస్మరణీయమైన ఆ ఫిల్మ్ ప్రదర్శన జరిగిన నాడు ఏర్పడింది. ఈ స్నేహం, పెద్ద, చిన్న శాస్త్రజ్ఞులు అందరూ హాలును విడిచి పెట్టి వెళ్లిపోయి దీపాలు వెలిగిన తర్వాత కూడా నేను అక్కడే కూర్చున్నాను. నా పరికరాల భాగాలను, చిన్న వాటినీ, పెద్ద వాటినీ, అన్నిటినీ ఒకచోట చేర్చి ఒక సంచీలో వేసి మళ్లీ అక్కడే కూర్చున్నాను.

ఇరీన నావేపు చూసింది, తన నల్ల కళ్లద్దాల లోంచి మాట్లాడ లేదు.

తర్వాత అడిగింది ''ఒక వేళ నువ్వు ప్రతిరూపానివి కాదు గదా?''

''నేను ముమ్మాటికీ ప్రతిరూపాన్నే, నువ్వు ఎలా గ్రహించగలిగావు?'' ఒప్పేసుకున్నట్లు అన్నాను నేను.

''ఏముంది సామాన్య మానవ ప్రవర్తనని దృష్టిలో ఉంచుకొని. విద్యాధిక్యత లేని సామాన్య మానవుడు ఈపాటికి ఎప్పుడో వెళ్లిపోయి ఉండేవాడు. మీటింగు ముగియక ముందే వెళ్లిపోయి ఉండేవాడు. నువ్వేమో, ఇంకా కూర్చునే ఉన్నావు. నేను అనేది వింటున్నావా? ఇక్కడ నుంచి కదిలి పోవెందుకు?''

''నేను భూమి మీది జీవితాన్ని పరిశీలిస్తున్నాను.'' దర్పంగా అన్నాను. ప్రతిరూపాలమైన మేము స్వయం కల్పిత ప్రోగ్రాము గల వ్యవస్థలం. మేం దారిలో ఎదుర్కొనే విషయాలను బట్టి ప్రోగ్రాము మార్చుకుంటాము. ఆ విషయం పరిశీలించ తగ్గదా కాదా అని చూస్తాం.''

''అంటే, నీ ఉద్దేశం విషయాన్ని నేనా?''

''అమితాశ్చర్యకరమైన ఊహాశక్తి నీది''

''మీటింగు అయిపోయింది. నీ పరిశీలన పూర్తయినట్లే భావించు''

''అవును కరక్టే. ఇప్పుడు నేను నీ ప్రతిరూపాన్ని సృష్టించడానికి ఆర్డరు ఇస్తాను, అయితే అందులో కొన్ని చిన్న చిన్న సర్దుబాట్లు చేయమంటాను.''

''కళ్లద్దాలు లేకుండానా?''

''అంతే కాదు. గర్వం కలిగించే ఆధిక్యతా భావం లేకుండా, మునీశ్వరుడి గారి కళాకాంతులు కూడా లేకుండా, ఒక సాధారణమైన అమ్మాయిలా, నీ మనస్ఫూర్తి, ముఖారవిందాలతో, నేను సినీమాకి గాని, షికారుకి గాని ఆహ్వానించడానికి ఇష్టపడే అమ్మాయిలా.''

అలా అంటూ నేను సంచీ భుజాన వేసుకొని గుమ్మం వేపు నడిచాను.

''నాకు సినీమాలన్నా షికార్లన్నా ఇష్టమే'' నా వెనక నుంచి పలికింది ఇరీన.

నేను వెనక్కు తిరిగి చూశాను.

మర్నాడు నేను రాయబార కార్యాలయంలోని ఆఫీసరులా నీటుగా ముస్తాబై వచ్చాను. ఆమె ఏదో టైపు చేస్తోంది. నేను హలో చెప్పి ఆమె బల్ల ముందు కూర్చున్నాను.

''నీకేం కావాలి?'' అడిగింది.

''పని కోసం వెతుకుతున్నాను.''

''వాళ్ళు నీకేం పని ఇంకా అప్పచెప్ప లేదా?''

''అప్పచెప్ప బోతున్నారు.'' నువ్వు పెర్సొనెల్ సెక్షనుకి వెళ్ళాలి...

''పెర్సొనెల్ లేదు, ఏం లేదు'' – నేనా విషయాన్ని పక్కకు నెట్టేస్తూ అన్నాను, ''మొన్నటి తీర్మానాల ముసాయిదా కావాలి నాకు.''

''అదెందుకు? అందులో ఒక విషయం కూడా నీకర్థం కాదే.''

ఆమె ఎగతాళిని పట్టించుకోకుండా అన్నాను, ''అందులో తీర్మానాలు మాత్రమే కావాలి. మాకు తెలియవచ్చినంత మేరకు నాలుగు పరిశోధన యాత్రలు నిర్ణయించబడ్డాయి – ఆర్కిటిక్ ప్రాంతానికి, కాకసస్ ప్రాంతానికి, గ్రీంన్‌లాండ్‌కి, హిమాలయాలకి.''

''అయిదు'' సరిదిద్దింది నన్ను, ''అయిదోది ఫెద్‌చెంకో గ్లేషియర్‌కి.''

''నేనయితే గ్రీన్‌లాండ్‌కి ఇష్టపడతాను'' మాటవరసకి అన్నట్లన్నాను.

ఆమె నవ్వింది. ప్రపంచ ఛాంపియన్‌తో తలపడ్డానికి ఉబలాట పడుతున్న స్కూలు చదరంగపు బృందంలోని కుర్ర ఆటగాడిని చూసి నవ్వినట్లు నవ్వింది. అమాంతం నా మతి పోయింది.

''నేనెక్కడికి వెళుతున్నట్లు?''

''ఎక్కడికీ వెళ్ళటం లేదు.''

నాకు అర్థం కాలేదు.

''ఏం ఎందుకని? ప్రతీ పరిశోధనా యాత్రలో ఒక ఛాయాచిత్రకారుడు కావాలి కదా?'' ''నిన్ను నిరుత్సాహ పరచడం నాకిష్టం లేదు. యూరీ, కాని నువ్వు మాకు అక్కర లేదు. ప్రత్యేక శాస్త్ర విభాగాలకి అంకితమైన ఉన్నత విద్యా సంస్థల నుండి ఎంతో మంది శాస్త్రజ్ఞులూ, సాంకేతిక నిపుణులూ ఉంటారు. ఉదాహరణకి, ఎస్. ఐ. ఎఫ్. కె. ఐ. విద్యా సంస్థ నుండి వస్తారు. అదుగో, అదే వద్దు, ఆ గొర్రె చూపు చూడకు. ఇంకా సంతోషించు 'మందకొడి చూపు' అని నేను అనలేదు, అది గుర్తుంచుకో.

నేను నిన్నొక ప్రశ్న వేస్తాను. నువ్వు ఇంట్రాస్కోపుతో పని చేయగలవా? చేయ లేవు. అపారదర్శకమైన గోడ వెనుక నుంచి ఫొటోలు తీయగలవా? అంటే పరారుణ — ఇన్‌ఫ్రారెడ్ కిరణాల సహాయంతో? తీయలేవు. ఎలక్ట్రానిక్ ధ్వని సంకేత మారక పరికరంతో కనబడని వస్తువును కనిపించే దృశ్య వస్తువుగా మార్చగలవా? అదీ నీ వల్ల కాదు. శ్రద్ధగా నీటుగా గడ్డం గీసుకున్న నీ ముఖమే చెపుతోంది ఈ సంగతులు. చూశావా? అంటే అసలు నువ్వు గడ్డం గీసుకోకుండా ఉంటేనే బాగుండేది.''

''అదంతా సరే, సాధారణమైన కెమేరా మాటేమిటి? సర్వ సామాన్య మైన సినిమా అక్కరలేదా?'' నాకు ఇంకా అర్థం కాలేదు.

''సర్వ సామాన్యమైన సినిమాకి పిల్లల కెమేరా చాలు. అయినా అది ఇక ఎవరూ తీయటం లేదు. అపారదర్శకమైన పదార్థం గుండా చిత్రిం చడం చాలా ప్రధానం. మేఘపు అచ్ఛాదనం వెలుపలి నుంచి తీయాలి. ఉదాహరణకి, ఎర్రని మేఘపు గొట్టంలో ప్రతిరూపం మాయమవుతున్న ప్పుడు, దానికి ఏం జరుగుతుంది?''

నేను మాట్లాడ లేదు. సాధారణమైన ఛాయా చిత్రకారుడికి ఇదంతా అవకల కలనము (డిఫెరెన్షియల్ కేల్క్యులస్).''

''అందుచేత, చూశావా యూరీ! నువ్వు ఏమీ చేయలేవు'' నవ్వింది ఇరీన. ''నీకు కిర్లియన్ పద్ధతి తెలుసా? ...తెలీదు కదూ?''

నేను ఆ పేరు ఎన్నడూ విన లేదు.

''అదేమిటంటే, సజీవ నిర్జీవ వ్యవస్థలను వేరు వేరుగా గుర్తించడంలో సహాయం చేస్తుంది.''

''ఆ పని నేను కెమేరా లేకుండానే చేయగలను.''

అప్పటికే ఆమె లెక్చరర్ పోజు పెట్టి ''ఫిల్ములో జీవ ధాతువు చుట్టూ పారదర్శకమైన తేజోవలయం కనిపిస్తుంది. అది అత్యధిక పౌనః పున్యము గల విద్యుత్ ప్రవాహాల వలన వెదజల్లబడే తేజో వలయం. జీవ క్రియలు ఎంత ఉధృతంగా ఉంటే అంత కాంతివంతంగా ఉంటుంది ఆ వలయం.''

ఈ విధమైన ఆమె సంభాషణ విని నాకు కోపం వచ్చింది. ''నగ్నంగా ఉంటే అది జీవధాతువు అవుతుంది'' అంటూ నేను లేచిపోయాను. ''పెర్సొనెల్ డిపార్టుమెంటు సంగతి మర్చిపో. అక్కడ నాకేం పని లేదు. ఇక్కడ నీ దగ్గరా ఇంకేం పనిలేదు.''

ఆమె నవ్వింది. కాని ఈసారి ఉల్లాసంగా, స్నేహపూర్వకంగా నవ్వింది.

''కూర్చో యూరీ! దిగులు పడకు మనిద్దరం కలిసే వెళ్ళబోతున్నాం.''

''ఎక్కడికి?'' నాకింకా కోపం చల్లార లేదు, ''మాస్కో నగర బాహ్య పరిసరాలకా?''

''కాదు, పారిస్‌కి.''

నేను నమ్మలేదు. జిత్తుల మారి సైతానులా ఉన్న ఆ అమ్మాయి మాటలు నమ్మలేదు. పారిస్ సమావేశానికి మమ్మల్ని నమోదు చేస్తున్న కాగితాలు చూసేంత వరకు నేను నమ్మలేదు. ఇక ఇప్పుడు, ఇక్కడ, ఆ సైతాను కోసమే, దేవత కోసం వేచి ఉన్నట్లు, ఎదురుచూస్తున్నాను. ఓర్పు నశించి అగ్గిపుల్లలు నములుతున్నాను. కొద్దిలో నేనామెను కలుసు కోలేకుండా వెళ్ళిపోయేవాడినే. ఇక రాదులే మర్చిపోదాం అనుకొని, అక్కడి నుంచి దూరంగా సిగరెట్లు కోసం పోదాం అనుకునేంతలో వస్తున్నానని ఫోను చేసింది. ఆమె వచ్చింది.

''హారి భగవంతుడా! ఇంత సేపటికా!'' ఆతృత కనపరిచాను.

ఆమె తన వానకోటు నా మీదకి విసిరి వయ్యారంగ గదిలోకి వచ్చి — ''దేవుడిలో నమ్మకం కుదిరినట్లుందే!''

''ఈ క్షణం నుంచి, స్వర్గం నుంచి నాకు క్షమా బిక్షను తెచ్చే దేవత పట్ల నమ్మకం కుదిరింది. ఎప్పుడు వెళ్తున్నామో చెప్పు.''

''ఎల్లుండి. జెర్నోవ్ రేపు వస్తున్నాడు. మర్నాడు ఉదయమే మనం ఎగిరిపోతాం. టిక్కట్లు తెమ్మని చెప్పడం జరిగింది. అది సరే, కాని, మనిద్దరం నువ్వు — నువ్వులోకి ఎప్పుడు దిగాం?'' ''అది అంతే, అంత ర్బుద్ధివల్ల. ఆ విషయం గురించి కాదు, నీ బుర్ర ఇప్పుడు ఆలోచిస్తున్నది.'' ఆమె ఒక క్షణం ఆలోచించింది.

''నిజమే. వాళ్ళు అప్పుడే అర్క్‌టిక్ చేరుకున్నారట. అర్థం అయిందా? హిమభేదక నౌక[1] 'ద్రబీనినా' కేప్టెన్ — కేప్టెన్ శ్చెతీన్నికొవ్. ఆయన ఇప్పుడే అర్ఖాంగెల్స్క్[2] నుంచి తిరిగి వచ్చాడు. ఆయన కమిటీకి రిపోర్టు ఇచ్చాడు. విశాలమైన కారా సముద్రం మీద, ఫ్రాంజ్ — జోసెఫ్ లాండ్‌కి ఉత్తరాన ఉన్న సముద్రం మీద ఎక్కడా మంచు లేదట. పుల్కొవో పరిశోధనశాల నుంచి వచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారం ఉత్తర ధ్రువం పైన మంచు దిమ్మలు ఉపగ్రహాల మాదిరి రోజుకు పలుమార్లు తిరుగుతూ కనిపించాయట.''

''ఇదంతా ఫిల్ము తీయకూడదని కమిటీ నిర్ణయించిందని అన్నావుగా, అసలు ఇవే సినిమా తీయవలసిన ఘటనలు'' నేను నిరుత్సాహపడి అన్నాను.

''ప్రత్యేక నిపుణులు కానివారు కొందరు సినిమా తీశారు. త్వరలోనే మనకి బండెడు సినీమా రీళ్లు వస్తాయి. అసలు అది కాదు ముఖ్య విషయం.''

''ముఖ్య విషయం ఏమిటి మరి?''

''సంపర్కం.''

నేను ఈల వేశాను.

''ఈల వేయకు. ఆ జీవులతో సంపర్కం ఏర్పరచుకోవాలని ప్రయత్నాలు జరిగేయట. కాని అవి ఫలించలేదట. కాని ఇంగ్లీషు, డచ్చి శాస్త్రజ్ఞులు సంపర్కం ఏర్పరుచుకునేందుకు కొన్ని కార్యక్రమాలను ప్రతిపాదించారు. ఆ వివరాలన్నీ అసోవెత్స్ దగ్గర ఉన్నాయి. ఇక పోతే పారిస్ సమా

---

[1] ధ్రువాల దగ్గర సముద్రాలలో ప్రయాణం చేసే నౌకలు. నీటి ఉపరితలం మీద పేరుకొని ఉన్న దళసరైన గట్టి మంచు పొరను కోసుకొంటూ ప్రయాణం చేయాలి. అంచేత ఆ ప్రాంతాల కోసం ప్రత్యేకంగా నిర్మించే నౌక.

[2] అర్ఖాంగెల్స్క్ అనే పట్టణం సోవియట్ యూనియన్ ఉత్తరాన ఉన్నది (అనువాదకుడు).

వేశంలో మనం థాంప్సన్ గ్రూపుతో కూడా వ్యవహరించ వలసి ఉంటుంది. అమెరికను ప్రతివిధివర్గం చీలి ఉంది. మెజారిటీ థాంప్సన్‌తో అంగీకరించటం లేదు. కాని ఆయనతో పాటు ఉన్నవారు కొంతమంది లేకపోలేదు. వారు సంపూర్ణంగా మద్దతు నివ్వటం లేదన్నమాట. నిజమే. కాని వారితో వ్యవహరించడమే కష్టంగా ఉంటుంది. అదీ ముఖ్యమైన విషయం. చూశావు కదూ? ఆగు, ఒక్క నిముషం'' అని నవ్వుతూ తన వానకోటు లాక్కొని దాని జేబులోంచి ఒక పెద్ద పేకెట్టు తీసింది. దాని మీద విదేశీ స్టాంపులు ఉన్నాయి. ''ముఖ్యమైన విషయం మర్చిపోయాను. ఇదిగో నీకు అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాల నుంచి ఉత్తరం వచ్చింది. నీ ఖ్యాతి పెరిగిపోతోంది.''

''మార్టిన్ దగ్గర నుంచి'' అన్నాను, చిరునామా వేపు చూస్తూ.

నా చిరునామా చాల వింతగ ఉంది:

''యూరీ అనోహిన్, గులాబి మేఘాలని ప్రథమంగా పరిశీలించిన వ్యక్తి, అంతరిక్ష అతిథులతో పోరాట సంఘం, మాస్కో, సోవియట్ యూనియన్.''

''పోరాట సంఘం'' ఇరీనకి నవ్వొచ్చింది. ''ఇది కూడా సంపర్కానికి ఒక మార్గమే, ఇతను కూడా, థాంప్సన్ గ్రూపుకి చెందిన వాడే.'' ''ఉండు, నే చదువుతా'' అని ఉత్తరం చదివి వినిపించాను.

అంటార్కిటిక్ యానం అయిన తర్వాత, తన విమాన స్థావరానికి పోయానని రాశాడు. ఆ స్థావరం అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలలో నైరుతి దిశగా శాండ్ సిటీ ప్రక్కన ఉందట. అడ్మిరల్ థాంప్సన్ స్థాపించిన స్వచ్ఛంద సంఘంలో ఆయన సలహానుసరించి నమోదు చేయబడ్డాడు. ఆ సంఘం అంతరిక్ష అతిథులతో పోరాటానికై ఏర్పడింది. తనకి నిర్దేశించిన పనికి అతను ఆశ్చర్య పోలేదు. తిరుగు ప్రయాణంలో విమానంలోనే థాంప్సన్ తనకి దాని గురించి చెప్పేడట. తనకి అంటగట్టిన స్థానం కూడా అతన్ని ఆశ్చర్య పరచలేదు. తను అడ్మిరల్‌కి పత్రికా ప్రచార ప్రతినిధి. తను కాలేజీలో చదువుతున్నపుడు విద్యార్థి పత్రికలలో వ్యాసాలు ప్రచురించేవాడని

తెలిసి థాంప్సన్ ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నాడు. ''ఈ ముసలాయనకి నా మీద నమ్మకం ఉన్నట్లు లేదు. అలా అనిపిస్తోంది నాకు. నేను ప్రతిరూపాన్నని ఆయన నమ్మకం. పంచమాంగ దళానికి చెందిన వాడినని ఆయన భావం. అంచేత నన్ను తనకి సన్నిహితంగా ఉంచుకొని తనకి తానుగా పరీక్షించాలని అనుకుంటున్నాడు. అందుకే నేను ఆయనకు ఒక ఉదంతం గురించి చెప్పలేదు. నేను విమాన స్థావరం నుంచి శాండ్ సిటీకి వెళ్తున్నపుడు జరిగిన ఉదంతం అది. కాని నేను ఎవరికో ఒకరికి చెప్పుకోవాలి. నువ్వు తప్ప ఇంకెవరూ లేరు. నాకు తటస్థపడిన ఈ వెర్రి మొర్రి ఇల్లు, దాని గూడార్థం నువ్వు ఒక్కడివే విప్పి చెప్పగలవు. దక్షిణ ధృవం దగ్గర ఏం జరిగిందో నీకూ, నాకూ తెలుసు. ఇక్కడ పరిస్థితులన్నీ ఇంకొక రూపం దాల్చేయి.''

ఉత్తరం టైపు చేయబడి దగ్గర దగ్గర వరుసలతో పది పేజీలుంది. ''నా ప్రథమ వ్యాసం ప్రచురణకి కాదు. నీకోసమే. నేను పత్రికా ప్రచార విలేఖరిగా సరిపోతానో లేదో నువ్వే తెలుసుకోగలవు ఇది చదివి.'' అని రాశాడు.

నేను రెండు పేజీలు చదివి గెంతు వేసినంత పని చేశాను. ''వీటిని చదువు'' అని నేను చదివిన పేజీలు ఇరీనకి ఇచ్చాను. ''రంజైన ఉదంతంలా'' ఉంది.

అధ్యాయం 13

పశ్చిమాన ఇంకొక తీరు

మార్టిన్ రాసింది ఇది:

''నేను విమాన స్థావరం గేటు దాటి బయటికి వస్తున్నపుడు సూర్యుడు అప్పుడే దిక్ చక్రం పైకి ఉదయించాడు. నేను చాలా తొందరలో ఉన్నాను. నాకున్న సెలవు 24 గంటలే. శాండ్ సిటీకి పోవాలంటే కారులో కనీసం

గంట పడుతుంది. నిద్ర పోతున్న కాపలాదారుడిని చూసి సంతోషంతో చేయి అడించి జోరు పెంచాను. తారు రోడ్డు మీద నా పాత రెండు సీట్ల కారు ముందుకి పరుగెట్టింది. వెనక ఏదో శబ్దం అయింది కార్లో. ఇంజనులో డబడబ శబ్దం ప్రారంభమైంది... "కొత్త కారు కొనుక్కోవాలి" నాలో నేనే గొణుక్కున్నాను. "ఎనిమిది ఏళ్ళ ఎక్కువలో ఎక్కువ. కాని అలవాటు పడిపోతాం. మేరీకి కూడా ఈ కారంటేనే ఇష్టం."

నేను ఆ మేరీని చూడ్డానికే శాండ్ సిటీ వెళ్తున్నాను. న్యూయార్కు వెళ్లి అడ్మిరల్ దగ్గర హాజరు కాబోయే ముందు నాకున్న ఆఖరి సెలవు రోజు ఆమెతో గడుపుదామని వెళ్తున్నాను. నేను మాక్‌ముర్డో నుంచి తిరిగి వచ్చిన మొదటి రోజు మేరీతో పరిచయం అయింది. స్థావరంలోని కుర్రాళ్ళు నాకామెను పరిచయం చేశారు. బార్‌లో కొత్తగా చేరింది. విశిష్టత ఏం లేదు. అందరి అమ్మాయిల్లాంటి అమ్మాయే. గంజిపెట్టిన తెల్లని యూనిఫారమ్‌లో ఉంది. 'ఎలిజబెత్ టైలర్' కేశాలంకరణతో (బార్‌లో అమ్మాయిలు సినీతారలని అనుకరిస్తారు). ఆమెలో ఏదో నన్ను మొదటి నుంచీ ఆకర్షించింది. అంచేత సెలవు దొరికిన ప్రతీ సాయంత్రం ఆమె దగ్గరికి వెళ్లేవాడిని. మా అమ్మకి కూడా రాశాను. ఇక్కడ నాకు ఒక అమ్మాయి పరిచయం అయిందనీ, అదనీ ఇదనీ... నీకు తెలుసుగా! ఈసారి నేను ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాను. ఆమెకు ఎలా చెప్పాలా అని ఆలోచించుకుంటున్నాను. ఇంక విషయం నాన్చి లాభం లేదు. అనిపించింది నాకు. కాని ఆఖరికి కుదర లేదు తెలుసా! రహదారిలో ఎవడో నిలబడ్డాడు. నేను హారన్ కొట్టాను. పక్కకి తొలగడానికి బదులు, అతగాడు అడ్డంపడి కారుకింద పడినంత పని చేశాడు. వెంటనే బ్రేకు నొక్కి కిందకి దిగాను. "ఏయ్ ఏమైంది నీకు? ఎదురుగా కారుంటే కనిపించటం లేదా?"

అతగాడు నా వేపు చూశాడు. తర్వాత ఆకాశం వేపు చూశాడు నెమ్మదిగా లేచి నిలబడి తన పాత జీన్స్‌కి అంటుకున్న దుమ్ము దులుపుకున్నాడు.

''కార్ల కంటే ఎక్కువ భయపెట్టేవి కనాకష్టమైనవి ఇంకా ఉన్నా యిలే'' అంటూ నాదగ్గరికి వచ్చి ''ఊరిలోకి వెళ్తున్నారా?'' అని అడిగాడు. అవునని తలూపాను. కార్లో కూచున్నాడు. ఇంకా అవే వెర్రి చూపులు. చాలా భయపడిన వాడిలా ఉన్నాడనిపించింది. నుదుటి మీద చెమట బిందువులు పడుతూ చొక్కా చంకలు తడిసి ఉన్నాయి.

''ఇంత పొద్దున్నే ఏం చేస్తున్నావు?'' అడిగాను, ''ట్రెయినింగా?''

''ఇంకా కనాకష్టమైనదే'' అంటూ రుమాలు కోసం జేబులో చేయి పెట్టాడు. రుమాలుతో పాటు జేబులోంచి 1952 మోడలు బార్క్లీ జోన్స్ పిస్టలు జారి పడింది సీటు మీద.

ఆశ్చర్యంతో ఈల వేశా, ''ఇదా నీ ఉద్యోగం?'' అతగాడు తారస పడినందుకు చిరాకేసింది. ఇలాటి వాళ్లతో రహదారుల మీద పరిచయం నాకు నచ్చదు.

''నయమే, ఇది నాది కాదు.'' అతనికి కోపం రాలేదు. ''ఇది నా అధికారిది. నేను అతని పశువుల మందని కాస్తున్నాను. వినీసియో మైదానంలో కాస్తున్నాను.''

''అయితే నువ్వు కౌ బోయ్‌వా?''

''కాదు'' తన నుదుటి మీద చెమట తుడుచుకుంటూ, మొహం చిట్లించుకొని జవాబు చెప్పాడు. ''నేను గుర్రం కూడా నడపలేను. కాని ఈ పని చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే నా కాలేజీ చదువుకి డబ్బు కావాలి.''

''తప్పించుకు పారిపోతున్న రౌడీ అనుకున్న వాడు, సెలవుల్లో సంపాదన కోసం పని చేస్తున్న విద్యార్థిగా తేలాడు.'' నాలో నేనే నవ్వుకున్నాను.

''నా పేరు మిచెల్ కేసీ.'' నేను నా పేరు చెప్పేను. అలా చెప్పినపుడు కొంచెం గర్వం పడక పోలేదు. ఎందుకంటే మాక్‌ముర్డోలో ఆ భూతాలతో తారసపడ్డాక నా పేరు పేపర్లలో పడింది. ఆ పేరు గుర్తుకు తెచ్చుకుంటా డనుకున్నాను. కాని పొరపడ్డాను. అతగాడు పేపర్లు చదివినట్లూ, రేడియో విన్నట్లూ లేదు. నా గురించి గాని, గులాబి మేఘాల గురించి

గాని వినలేదు: ''యుద్ధం జరుగుతోందో లేక కుజ గ్రహ వాసులు భూమి మీదకి దిగారో నాకు తెలీదు. కాని ఏదైనా ఒకటే నాకు'' అన్నాడు.

''వారు కుజగ్రహ వాసులు అయితే అవవచ్చునేమో కాని ఇంకా యుద్ధం రాలేదు.''

నేను అతనికి గులాబి మేఘాల గురించి టూకీగా చెప్పాను. కాని నేను చెప్పిన విషయం అతనిలో అంత సంచలనం కలిగిస్తుందని అనుకోలేదు. తక్షణం దిగిపోయేవాడిలా అన్నట్లు తలుపుని పట్టుకున్నాడు. కాని నోరు వెళ్లబుచ్చి వణుకుతున్న పెదాలతో అడిగాడు.

''ఆకాశం నుంచే?''

తలూపాను. ''పొడుగాటి గులాబి రంగు దోసకాయలా? కిందకి దూసుకువచ్చే విమానాల్లా ఎగిరేవా?'' నే ఆశ్చర్యపోయాను. అతనికి గులాబి మేఘాల గురించి అంతా తెలిసినట్లుంది. పేపర్లు చదవలేదని చెప్పినప్పటికీ ఇదంతా తెలిసినట్లుంది.

''ఇప్పుడే కొన్ని చూశాను'' అని మళ్లీ నుదురు తుడుచుకున్నాడు. మళ్లీ చమట పట్టేసింది అతనికి. అంటార్క్టికాలో మనకి పరిచయమైన ఈ మేఘాలు అతడిని పూర్తిగా భయపెట్టేసినట్టుంది.

''అయితే ఏమయింది?'' అడిగాను. ''అవి ఎగురుతాయి కిందకి దూసుకు వస్తాయి. బలే బాగా చేస్తాయి డైవింగ్. నిజమే. అవి దోసకాయల్లాగా ఉంటాయి. కాని ఏ అపాయమూ లేదు. ఉత్త పొగమంచు అంతే. నీవు పిరికివాడిలా వున్నావు అంతేనా?''

''నా స్థానంలో ఎవరున్నాసరే భయపడేవారు'' ఇంకా బిక్క చచ్చిపోతూనే అన్నాడు. ''అది నా పశువుల మందని రెట్టింపు చేసినప్పుడు మతి పోయింది.''

తరువాత చుట్టూ పరికించాడు. ఎవరైనా వింటున్నారేమోనని భయపడినవాడిలా. నెమ్మదిగా ఇంకా ఇలా అన్నాడు, ''నన్నూ రెండుగా చేశారు.''

అప్పుడు నాకు అర్థమయింది, యూరీ! నీకూ, నాకూ పట్టిన గతే

మిచెల్‌కీ పట్టిందని. ఈ వెధవ మేఘాలకి పశువుల మంద మీదకి పోయింది మనసు. అవి కిందకి దిగి పశువులని రెట్టింపు చేశాయి. ఈ చేతకాని పశువుల కాపరి వాటిని తరిమి వేయడానికి ప్రయత్నించాడు. అప్పుడు వివరించ వీలులేని వింత జరిగింది. గులాబి దోసకాయల్లో ఒకటి అతని దగ్గరకి వచ్చింది. అతని తల చుట్టూ తిరిగి అతన్ని ఒక వేపు వెళ్లమని ఆజ్ఞాపించింది. మాటల్లో కాదనుకో, మనకు తెలుసు. మంత్రగాడిలా —వెనక్కి వెళ్లి గుర్రం పైకి ఎక్కమని ఆజ్ఞాపించింది. అది చెప్పింది చేయడం తప్పించి ఇంకేమీ చేయలేకపోయానని మిచెల్ చెప్పాడు. ఏ ప్రతిఘటనా చేయక గుర్రపు జీను మీద కూర్చున్నాడని నాకు అర్థమయింది. ఏమిటంటే వారికి గుర్రం మీద సవారీ చేసే మనిషి కావలసి వచ్చాడు. నేల మీద నడుస్తూండే మనుషులని చాలా సేకరించారు. అంచేత గుర్రం మీద మనిషి ఎలా ఉంటాడో చూడాలనిపించి ఉంటుంది. ఆపైన తంతు మామూలే. ఎర్రని పొగమంచు. పూర్తి అచేతనత్వం. కాలూ చేయి కదపలేని స్థితి. ఎవరో లోలోపల నుంచి పరిశీలిస్తున్నట్లు ఉండడం. మనకి చిరపరిచితమైన అవస్థ. మంచు పొగ అదృశ్యమై కుర్రాడు తేరుకుని చూస్తే తన కళ్లని తనే నమ్మలేక పోయాడు. మంద ప్రక్కన ఇంకొక మంద. ఆ ప్రక్క గుర్రం మీద ఇంకొక మిచెల్. అదే గుర్రం. దాని మీద తనే, అద్దంలోలా. ఆ సమయంలో అతడు నీరసపడి పోయాడు. నాకు మొదటి సారి జరిగినపుడు ఏమైందో నాకు గుర్తుంది. అదే జరిగింది. పరుగెత్తాడు. దానం తట నుంచీ దూరంగా పోవడానికి పరుగు .తీశాడు. ఆగాడు. పశువులు తనవి కావు. తన బాధ్యత. కొంచెం ఆలోచించాడు. మళ్లీ వెనక్కు వెళ్లాడు. చూస్తే మేఘం రాక పూర్వం ఎలా ఉందో అలాగే ఉంది. రెండవ మంద లేదు. రెండవ గుర్రం లేదు. అంచేత తను ఏవో కలలు కంటున్నాడో, లేక తనకి ఏమైనా పట్టిందో అని అనుకున్నాడు. పశువులని పేడ్డాకులోకి తోలి తన యజమానిని చూడ్డానికి ఊర్లోకి బయలుదేరాడు.

ఇదంతా ఇంకా ఉపోద్ఘాతమే అని నీకు అర్థం అయి ఉంటుంది.

ఆ కుర్రాడిని సముదాయించానో లేదో గాని వెంటనే నాకు గాబరా మొదలైంది. నా కళ్ల ఎదురుగా ఎగురుతున్నాయి. ఇళ్ల కప్పుల ఎత్తులో. రోడ్డు మీద పడిపోతున్నట్లు. ఒకే వరసలో. దోసకాయల్లా కాదు. మాక్‌ముర్డోలో రేడియో ఆపరేటరు చెప్పినట్టు 'డి ష్పీ' రూపాల్లో ఎగిరాయి.

మిచెల్ దృష్టి వాటిపై పడింది. చుప్ చాప్ అయిపోయాడు. బరువుగా ఊపిరి పీలుస్తున్నాడు.

మళ్లీ అదే జరుగుతుందా అనుకున్నాను. మా మొదటి పోరాటం, అప్పుడు ఆ గుమ్మటాలు నాతో తలపడిన తీరూ గుర్తుకు తెచ్చుకొని.

కాని ఇప్పుడు అవి క్రిందికి దిగనే లేదు. జోరుగా ధ్వని వేగంతో దూసుకొని పోయాయి. లేత వంగ పండు రంగు గల ఆకాశంలో గులాబి మెరుపుల్లా.

''అవి ఊరి మీదకి పోతున్నాయి'' వెనక నించి మిచెల్ గుసగుసలాడాడు. నేను ఏమీ అనలేదు.

''అవి మన సంగతి పట్టించుకోలేదు ఎందుకనో?''

''అనవసరం అనుకున్నాయి. కార్లో ఇద్దరు మనుషులు ఎక్కడైనా కనిపిస్తారు. నామీద చాకలి గుర్తు ఉండనే ఉంది.''

అతనికి అర్థం కాలేదు.

''మేము ఇంతకు పూర్వమే కలుసుకున్నాము. వారికి నేను గుర్తున్నాను'' నేను స్పష్టం చేశాను.

''ఇదంతా నాకేం బాగాలేదు'' అని ఇంక మాట్లాడ లేదు.

అలా నిశ్శబ్దంగా మేం ప్రయాణం చేశాం. ఊరు కనిపించేంత వరకు సాగిపోయాం. ఒక మైలు దూరమే ఉంది. కాని ఎందువల్లనో నేను ఊరుని గుర్తు పట్టలేదు. వంగపండు రంగు మసకలో వింతవింతగా కనిపించింది. ఎడారిలో ఎండమావిలా.

''ఇదెక్కడ గోల!'' ఆశ్చర్యం వెలిబుచ్చాను. ''నా స్పీడోమీటరు దెబ్బతిన్నదేమో. ఊరికి ఇంకా కనీసం పన్నెండు మైళ్లైనా ఉండాలి. కాని ఊరు అప్పుడే వచ్చేసిందే!''

''అదిగో, పైన చూడండి.!'' మిచెల్ అరిచాడు. ఎండమావి ఊరి పైన సమంగా నడినెత్తి మీద గులాబి మేఘపు పుంజం. జెల్లీ చేపలా లాగానో, గొడుగుల లాగానో లేక రెంటికీ మధ్య రకంగానో, అవి ఒక ఎండమావి లాగానే ఉన్నాయి.

''ఈ ఊరు ఉండ వలసిన చోట లేదు, నాకేం అర్థం కావటం లేదు'' అన్నాను.

''ముసలి జాన్సన్ మోటెల్ ఈపాటికి దాటి ఉండాలి మనం. అది ఊరికి ఒక మైలు ఇవతలగా ఉంది.'' అని గుర్తు తెచ్చాడు మిచెల్.

ముడతలు పడ్డ అతని ముఖం గుర్తుకు తెచ్చుకున్నాను. ఆ మోటెల్ యజమానిది పెద్ద గొంతుకే, ఆ అధికార స్వరం: ''ప్రపంచానికి పిచ్చె క్కిందోయ్ డాన్. నాకు దేవుడిలో నమ్మకం కుదురడం ప్రారంభం అవుతు న్నట్లుంది'' అంటూండేవాడు. ఈ సమయంలో, ఇక్కడ, నాకూ దేవు డిలో నమ్మకం కుదిరే పరిస్థితి ఏర్పడినట్లుంది. నా కళ్ళ ముందు అర్థం కాని అద్భుతాలు జరుగుతున్నాయి. జాన్సన్ గల్లంతు అయ్యాడు. మామూ లుగా తన గట్టు మీద కూర్చొని వచ్చే పోయే కార్లని పలకరించే వాడు. అతడు మాయం. ఇదే ఒక అద్భుతం. నేను ఎన్ని సార్లో ఈ ఊర్లోకి ప్రయాణం చేశాను. కాని జాన్సన్ పలకరింపు లేకుండా నేను ఎప్పుడూ ఊర్లోకి వెళ్లలేదు. ఇంకా పెద్ద అద్భుతం — అతని మోటెలు మాయ మవడం. అది మేం దాటి ఉండడానికి ఆస్కారం లేదు. రోడ్డు ప్రక్క ఎలాంటి కట్టడమూ తటస్థ పడలేదు.

ఎదురుగా ఊరు అప్పుడే కనుచూపు మేరకి వచ్చేసింది. వంగ సందు ఛాయ పొగమంచులో శాండ్ సిటీ స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. అది ఎండ మావి కాదు. ''ఈ ఊరూ అన్ని ఊళ్లలాగే ఉంది. కాని ఇక్కడ ఏదో ఒక తేడా ఉంది. ఒక వేళ మనం ఇంకొక వేపు నుండి వచ్చామేమో'' అన్నాడు మిచెల్. కాని మేము ఎప్పుడూ వచ్చే దారి నుంచే వచ్చాము. అవే ఎర్ర ఇటుక ఇళ్లు. అవే దుకాణాలు. అవే పేర్లు. పెద్ద అక్షరాలతో 'శాండ్

సిటీ అంతటిలో రుచికరమైన గొడ్డుమాంసం వేపుడు' అనే బోర్డు ఎప్ప టిదే. అదే పెట్రోలు బంకు. ఒకసారి ఎప్పుడో పిడుగు పడి రెండుగా చీలిన ఓకు చెట్టూ, దాని పక్కన తెల్ల కోటులో, చిరునవ్వు నవ్వుతూ నిల బడ్డ ఫ్రిచ్ యథాస్థానంలోనే ఉన్నారు. ''ఏం కావాలి సర్, నూనా? గ్యాసా?'' ఎప్పటిలాగే అదే ప్రశ్న.

అధ్యాయం 14

భయంకరమైన ఊరు

కారాపాను. బ్రేకులు కీచు శబ్దం చేశాయి. పెట్రోలు బంకు కుర్ర గాళ్లకి అది చిరపరిచితం. ''ఏమోయ్ ఫ్రిచ్! ఎలా ఉన్నావు? ఊరిలో విశే షాలేమిటి? అంతా బాగుందా?''

ఫ్రిచ్ నన్ను గుర్తు పట్టినట్టు లేదు. మా దగ్గరికి వచ్చాడు. కాని ఇష్టం లేనట్టు. ఆతృత లేదు. చీకటిలోంచి వెలుతురులోకి వచ్చిన వాడిలా. అతని కళ్లు ప్రత్యేకంగా ఉన్నాయి. నిశ్చలంగా ఉన్నాయి, చనిపోయిన వారికి మల్లే. అతన మా వేపు చూడ్డం లేదు. మా గుండా చూస్తున్నాడు. కారుకి కొంచెం దూరంలో ఆగాడు.

''గుడ్ మార్నింగ్ సర్'' పట్టీపట్టనట్లు పలికాడు. నిర్జీవంగా, మంద్ర స్వరంలో ఉంది అతని గొంతుక. నా పేరు ప్రయోగించలేదు.

''ఈ ఊరికి ఏమొచ్చిందయ్యా? దెయ్యం పట్టిందా?'' గట్టిగా అడి గాను.

''తెలీదు సర్'' గొంతుక ఫ్రిచ్‌దే. కాని ఉదాసీనంగా ఉంది. ఒకే స్థాయిలో ఉంది. ''మీకు ఏం కావాలి సర్?'' మళ్లీ అడిగాడు. ఇతను ఫ్రిచ్ కావే కాదనిపించింది.

''ముసలి జాన్సన్ మోటెలు ఏమైంది? మాయమైందేం?'' ఆగలేక అడిగాను. చిరునవ్వు కూడా లేకుండా సమాధానం ఇచ్చాడు: ''ముసలి జాన్సన్ మోటెలా? తెలీదు సర్.''

ఇంకొక అడుగు ముందుకు వేశాడు. ఇప్పుడు చిరునవ్వు నవ్వాడు. కాని అది ఏదో తెచ్చిపెట్టుకున్నట్లుంది. అదే నన్ను భీతి కొల్పింది... ''మీకు ఏం కావాలి సర్, నూనా? గ్యాసా?'' మళ్ళీ అదే ప్రశ్న.

''సరే, దీని సంగతేమిటో ఇంకా ముందు తేల్చుకుందాం, పదవోయ్ మిచెల్! పోదాం.'' కారు బయలుదేరదీస్తూ నేను వెనక్కు తిరిగి చూశాను. ఫ్రిచ్ అక్కడే రోడ్డు ప్రక్కనే నిలబడి చూస్తున్నాడు. అదే శవపు చూపు.

''అతని కేమయింది? ప్రొద్దున్నే కాస్త డోసు ఎక్కువ పుచ్చుకున్నాడా?'' అడిగాడు మిచెల్. ఫ్రిచ్ తాగడని నాకు తెలుసు. మహా తాగితే పెప్సీకోలా తాగుతాడు. కాని ఈ చూపుల వ్యవహారం తాగుడు వల్ల వచ్చింది కాదు. మరీ అమానుషంగా ఉంది. కీలు బొమ్మలా, కీ ఇచ్చిన కీలు బొమ్మలా, 'తెలీదు సర్, ఏం కావాలి సర్' అదే వరస.

నేను పిరికి వాడిని కాదన్న సంగతి నీకు తెలుసు, యూరీ! కాని ఏదో ప్రమాదం జరుగబోతోందన్న అంతర్గత హెచ్చరిక వల్ల కృంగిపోయాను. అర్థంకాని అబ్బురాలు అనంతంగా ఉన్నాయి. అక్కడ మనం అంటార్కిటికాలో చూసిన వాటి కంటె అన్యాయంగా ఉన్నాయి. నాకసలు వెనక్కి తిరిగి పోదామనిపించింది. కాని శాండ్ సిటీకి ఇంకో దారి లేదు. విమాన స్థావరానికి తిరిగి పోవడంలో అర్థం లేదనిపించింది.

''నీ యజమాని ఎక్కడుంటాడో నీకు తెలుసా?'' మిచెల్‌ని అడిగాను.

''మూడొంతులు క్లబ్బులో''

''సరే అయితే మనం క్లబ్బుతో ప్రారంభిద్దాం'' అని నిట్టూర్చాను. ''మనకి కావలసిన ఊరు ఇక్కడే దాపురించినపుడు ఇక చేసేదేముంది?'' ఎల్డొరాడో వీధి వేపు తిప్పి కారుని పోనిచ్చాను. నీటుగా ఉన్న కాటేజీల వరుసల ప్రక్కనించే కారు సాగింది. అప్పుడే పొదగ బడిన కోడి పిల్లల్లా

పచ్చగా ఉన్నాయి, అన్ని కాటేజీలూ. రోడ్డు మీద ఎవరూ నడవటం లేదు. ఇది ఊర్లో కాస్త ఉన్నవాళ్ళు ఉంటున్న ప్రాంతం. ప్రశాంతంగా ఉంది. పెద్ద మనుషులంతా ఆఫీసులకి పోయుంటారు. భార్యలు ఇంట్లో ఇంకా మంచాల మీద దొర్లుతున్నారో లేక విద్యుత్సజ్జితమైన వంటగూళ్లలో అర గింపులో ఉన్నారో. మిచెల్ యజమాని క్లబ్బులో ఫలహారం చేస్తున్నాడన మాట. క్లబ్బు నాలుగు రోడ్ల కూడలిలో ఉంది, మెయిను రోడ్డు – స్టేట్ రోడ్డు క్రాసింగులో. అంతా బాగానే ఉందనిపించింది. ఇప్పుడు నా భయాలకి నాకే సిగ్గేసింది. ఆకాశం నీలంగా ఉంది. పైన గులాబి మేఘాలు లేవు. తారు రోడ్డు అప్పుడే వేడెక్కుతోంది. వెచ్చని గాలి వార్తా పత్రిక ముక్కల్ని ఎగరేసుకు పోతోంది. ఆ కాగితం ముక్కలు తమతో పాటు గులాబి మేఘాల హడావిడిని గొనిపోతున్నట్లు, ఇదంతా ఎవరో న్యూయార్కు ప్రబుద్ధులు పుట్టించిన పుకారే సుమా! అంటున్నట్లు అనిపించింది నాకు.

శాండ్ సిటీ ఏమిటి? అందులో చొరబడ్డానికి అంతరిక్షం నుంచి ఎవరో రావటం ఏమిటి? పరిసరాలన్నీ చూస్తుంటే ప్రశాంతంగా ఉన్న అసలు ఊర్లోనే ఉన్నామని నమ్మకం కుదిరింది. వేసవి ఉదయంలో ఉక్క పోస్తూ ఎలా ఉండాలో అలాగే ఉంది ఊరు.

అవును, యూరీ! కనీసం అలాగే అనిపించింది అనుకో. ఎందుకంటే ఇదంతా ఒక భ్రమే. ఊర్లో ఉదయం సమయం కాదనీ, ఎవరూ నిద్రపోతూ గాని, నిద్రమత్తులో గానీ లేరనీ మేం స్టేట్ రోడ్డులోకి మళ్లిన తర్వాత తెలిసింది.

"మిచెల్, నీ యజమాని అప్పుడే క్లబ్బుకి వెళ్లిపోయి ఉంటాడంటావా? మరీ ఇంత ఉదయానే?" అడిగాను నేను. అతను నవ్వాడు. ఎందు కంటే ట్రాఫిక్ అంతా ఆగిపోయింది. మా ముందు క్రాసింగ్ దగ్గర జనం గుమిగూడి ఉన్నారు. దాని వల్ల ట్రాఫిక్ ఆగిపోయింది. ఇదంతా ఉదయపు జన సమ్మర్దంలా లేదు. అప్పుడే మేల్కొంటున్న ఊరూ కాదు. బాగా ఎండెక్కింది కాని విద్యుద్దీపాలు అర్ధరాత్రి సమయంలో

లాగ దివ్యంగా వెలుగుతున్నాయి. దుకాణాల కిటికీలలోనూ, భవనాల పైన ఉన్న బోర్డుల మీదా నియాను దీపాలు వెలుగుతూ, ఆరుతూ ఉన్నాయి. సినిమా థియేటర్లలో కౌబోయ్ కుర్రాళ్లు తుపాకీలు కాలుస్తున్నారు. జేమ్స్ బాండ్ నిర్భయంగా దుండగులని వేటాడుతున్నాడు. ఆకుపచ్చని బల్లల మీద బిలియర్డ్స్ బంతులు నిశ్శబ్దంగా పరుగులు తీస్తున్నాయి. 'పెరేనా' రెస్టా రెంటులో జాజ్ మేళం గట్టిగా, పక్కనించి పోతున్న రైలు బండిలా, మోగుతోంది. రోడ్డు ప్రక్కలంట ఉన్న కాలిబాటల మీద మనుషులు నెమ్మదిగా బద్ధకంగా నడుస్తున్నారు. పనిలోకి పోవాలని తొందరపాటు లేదు. ఎందుకంటే పని ఎప్పుడో అయిపోయింది. ఊరంతా సాయంత్రపు జీవనంలో ఉంది. ఉదయపు పనుల్లోలా కాదు. మనుషులు విద్యుద్దీపాల సహాయంతో ప్రకృతిని పరిహసిస్తూ గడుపుతున్నారా అన్నట్లుంది.

''దీపాలెందుకు? సూర్యుదు చాలడం లేదా?'' విస్తుపోతూ అడిగాడు మిచెల్. పొగాకు బడ్డీ ముందు కారాపి, దిగి అక్కడ సిగరెట్లు అమ్మే అందమైన అమ్మాయి వేపు చిల్లర డబ్బుల విసిరి, నిదానంగా అడిగాను.

''ఇదేమిటి. ఇవాళ సెలవు రోజా?''

''ఏం సెలవు?'' నా ప్రశ్నకి ప్రశ్నతోనే సమాధానమిచ్చి సిగరెట్లు చేతికందిస్తూ ఇంకా అంది, ''నిత్యమూ ఉండే మామూలు సాయంత్ర సమయం.'' నీలపు కళ్లు నాగుండా చూస్తున్నాయి. ఫ్రిచ్ చూపు మాదిరే. శవపు చూపు.

''సాయంత్రమా? ఆకాశం వేపు ఒకసారి చూడు, సాయంత్రం అంతే. అక్కడ సూర్యుడేం చేస్తున్నట్లు?''

''తెలీదు, ఇది సాయంత్రం, ఇంకేం నాకు తెలీదు'' ఆమె కంఠం ప్రశాంతంగా, ఉదాసీనంగ ఉంది.

నేను నెమ్మదిగా బడ్డీ వదిలిపెట్టి కారు వేపు నడిచాను. మిచెల్ కార్లోనే కూర్చుని ఎదురు చూస్తున్నాడు. అతను మా సంభాషణ అంతా పూర్తిగా విన్నాడు. అతనూ నేను ఆలోచిస్తున్న ట్లే ఆలోచిస్తున్నాడేమో:

ఎవరికి పిచ్చెక్కింది? మాకా, లేక ఊర్లో అందరికీనా? ఒకవేళ నిజంగా ఇది సాయంత్రమేనేమో! నేనూ, మిచెలూ కలలో ఉన్నామేమో? రోడ్డుని ఇంకో సారి దగ్గరగా పరిశీలించాను. అది 66వ నంబరు రూటు. న్యూ మెక్సికో వేపు పోయే రోడ్డు. వచ్చే కార్లూ పోయే కార్లూ రెండేసి వరసల్లో సాగిపోతూన్న మామూలు అమెరికను రహదారి! దాని మీద మామూలు అమెరికాను కార్లు! అన్ని కార్ల ముందూ లైట్లు వెలుగుతున్నాయి.

నేను, ఉండబట్టక, నా ప్రక్కగా పోయిన ప్రథమ వ్యక్తిని పట్టుకున్నాను.

''ఏయ్ నా మీద నించి చేతులు తీసేయ్'' విరుచుకు పడ్డాడావ్యక్తి.

అతను పొట్టిగా, లావుగా ఉన్నా చురుకైన వాడు. ఒక సైకిలు తొక్కే వాళ్ల టోపీ పెట్టుకున్నాడు. అతని కళ్లు నిర్జీవంగా, ఉదాసీనంగా లేవు. సజీవంతో కోపంగా ఉన్నాయి. నా వేపు అసహ్యంతో చూస్తున్నాయి. నేను వెనక్కి తిరిగి మిచెల్ వేపు చూశాను. లావు మనిషికి కూడా వెర్రి ఎక్కిందేమోనని సైగచేశాడు. ఆ లావాటి మనిషి కోపం మిచెల్ వేపు మళ్లింది.

''నాకు పిచ్చా?'' అరుస్తూ మిచెల్ వేపు దుమికేడు, ''మీరు పిచ్చి వాళ్లు. ఊరు ఊరంతా పిచ్చెక్కారు. ప్రొద్దున్నే విద్యుద్దీపాలు! ఏ ప్రశ్న డిగినా ఒకటే జవాబు – నాకు తెలీదు!'' సరే ఇంతకీ నువ్వు చెప్పు, ''రాత్రా? ఉదయమా?''

''అనుమానమేముంది. ఉదయమే, కాని ఇవాళ ఊరికి ఏదో జరిగింది. నాకేం అర్థం కావటం లేదు'' అన్నాడు మిచెల్.

ఈ సమాధానం విన్న లావుపాటి ఆయన ముఖంలో రంగులు మారాయి. ఇంక అతను అరుపులు కేకలు మానేశాడు, చెమట పట్టిన మిచెల్ చేతిని తట్టుతూ నవ్వాడు. అతని కళ్లు కూడా చెమ్మగిల్లాయి.

''బతికేనురా భగవంతుడా! ఈ పిచ్చెక్కిన ఊర్లో ఒక్క మామూలు మనిషి'' అన్నాడు మిచెల్ చేతిని ఇంకా పట్టుకునే.

''ఒక్కరు కాదు, ఇద్దరం, మేమిద్దరం. నువ్వు మూడో వాడివి'' అంటూ నా చేయి అతనికి అందించాను. ''మన అభిప్రాయాలు చెప్పుకుందాం. ఇంకా మనలాంటి వాళ్ళు ఎంత మంది ఉన్నారో తెలుస్తుంది'' అన్నాను.

బడ్డీ చుట్టూ ఉన్న అంచు దగ్గర ముగ్గురం నిలబడ్డాం. మాకూ, రహదారికీ మధ్యలో రంగు రంగుల కార్ల వరుస నిలబడి ఉంది. కార్లలో ఎవరూ లేరు.

''అయ్యా! ముందు ఈ విషయం నాకు విప్పి చెప్పండి.'' మొదలు పెట్టాడాయన. ''కార్లతో ఈ ట్రిక్కులేమిటి? అవి పోతూ పోతూ అదృశ్యమై పోతున్నాయి. మాయమైపోతున్నాయి. ఎక్కడికా అంటే, శూన్యం లోకి!''

నిజం చెప్పాలంటే అతను ఏం చెపుతున్నాడో నాకర్థం కాలేదు. ''శూన్యంలోకి'' అంటే ఏమిటి? అతనే ఇంకా విపులంగా చెప్పాడు, చెప్పే ముందు సిగరెట్టు కావాలన్నాడు. ''నేను మామూలుగా సిగరెట్టు తాగను. కాని, చూశారూ, ఇప్పుడు సిగరెట్టు నిజంగా మతి స్థిమితం కలిగిస్తోంది.''

''నా పేరు లెస్లీ బేకర్. నేను ఊరూరా తిరిగే వ్యాపారస్థుడిని. స్త్రీల దుస్తులు, పరిమళ ద్రవ్యాలలో వ్యాపారం. ఎప్పుడూ తిరుగుతూ ఉంటాను. ఇవాళ ఇక్కడ, రేపు ఇంకొక చోట. నేను న్యూ మెక్సికో నుంచి వచ్చే రహదారి గుండా వచ్చాను. 66వ నంబరు రూటు మీదకి మళ్ళాను. చాల నెమ్మదిగా, నత్తనడకతో పోతున్నాను. నా ముందు ఒక పెద్ద ఆకు పచ్చ వ్యానుంది. దాని ఎంత సేపటి నుంచో దాటలేక పోతున్నాను. నెమ్మదిగా వెళ్లడం ఎంత విసుగ్గా ఉంటుందో మీకు తెలుసు కదా! అంత కంటె పంటి నొప్పిని భరించడం చాలా తేలిక. తర్వాత పెద్ద బోర్డు కన్పించింది, ''అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలలోని ఊర్లన్నిటికన్న ప్రశాంతమైన పట్టణంలోకి ఇప్పుడు మీరు ప్రవేశించబోతున్నారు. ప్రశాంతమట, ప్రశాంతం! నా తలకాయ, అన్నిటికన్న పిచ్చి ఊరులా ఉంది. సరే, ఎలాగైతేనేం ఊరు దాటి దాని సివార్లలోకి వచ్చాను. అక్కడ రహదారి వెడల్పు పెరుగు

తుంది కదా! పక్కలంట కాలిబాటలు ఉండవు కదా! అక్కడ నేను మళ్ళీ నా ముందున్న ఆకుపచ్చ వ్యానుని ఓవర్‌టేక్ చేయడానికి ప్రయత్నించాను. ఏక్సిలరేటరు మీద కాలు నొక్కాను. కాని ఈలోపున నా ముందు వ్యాను మాయమై పోయింది, శూన్యంలోకి. నేను కొయ్యబారి పోయాను. అంచేత బ్రేకు నొక్కి కారుని పక్కకు తీసి నెమ్మదిగా పోనిస్తూ అటూ ఇటూ చూశాను. వ్యాను లేదు. కాఫీ కప్పులో పంచదార లాగ కరిగి పోయింది. ఈ లోపున నేను ఒక ఇనప తీగల కంచెలోకి పోయి ఇరుకున్నాను. స్పీడు తక్కువగా ఉంది. కాబట్టి కారు ఇరుక్కున్నా నేను బతికి బయటపడ్డాను.''

''రహదారి మీద ఇనప తీగల కంచె ఎక్కడి నుంచి వచ్చింది?'' ఆశ్చర్యంగానే అడిగాను.

''రహదారా? ఇంక రహదారీ లేదు. ఏం లేదు. వ్యానుతో పాటు అది మాయం అయింది. ముందంతా ఎర్రమట్టి మైదానం. ఇంకా ఎగు వన ఆకుపచ్చ మైదానం లాంటిది ఉంది. దాని చుట్టూరా ఉన్నదే ఈ కంచె. అది ఎవరిదో పొలం అనుకుంటాను. మీరు నన్ను నమ్మటం లేదు కదూ? ఎలా నమ్ముతారు? నన్ను నేనే నమ్మ లేదు! వ్యాను ఎలా తగల డితే నాకేం, రోడ్డు ఏమైంది? అనుకున్నాను. నాకేమైనా మతి చలించ లేదు కదా అనుకున్నను. నేను వెనక్కు తిరిగాను. అంతే ఆ క్షణంలో చచ్చా ననుకున్నాను. పెద్ద నల్లటి లింకన్ మోడలు కారు నా మీదకి వస్తోంది. అది కనీసం వంద మైళ్ల స్పీడుతో ఉంది. నాకు పక్కకి తప్పుకుందుకి టైమైనా లేకపోయింది. కళ్లు మూసుకున్నాను. ఇంక అయిపోయింది నా పని అనుకున్నాను. ఒక నిముషం గడిచింది. నాకేం అవలేదు. కళ్లు తెరి చాను. నేను పోలేదు. కారే పోయింది. మాయమైపోయింది. కారూ లేదు, ఏమీ లేదు.''

''నీ పక్కనించి పోయిందేమో?''

''ఎక్కడికి పోగలదు? ఎలా పోగలదు? రోడ్డేదీ పోవడానికి?''

''రోడ్డు మాయమై పోయింది కదూ?'' ఊ అన్నట్లు తలూపాడు.

''అంటే కార్లన్నీ ఇనప తీగల కంచె వరకు రాకుండానే మాయం అవుతున్నాయనమాట'' అన్నాన్నేను.

''అవును, సరిగ్గా అంతే ఒక దాని తర్వాత ఇంకొకటి. అక్కడ నేను సుమారు పది నిముషాలు నిలబడ్డాను. రహదారి అంచు దగ్గర అంతమై పోతున్నాయి కార్లు. రహదారి ఎక్కడ తెగిపోయినట్లు అయిపోయిందో అక్కడే కంచె ప్రారంభం అయింది. అక్కడ నేను రిప్ వాన్ వింకిల్ లాగ కళ్లప్ప గించి నిలబడ్డాను. తర్వాత నడుచుకుంటూ ఊర్లోకి వచ్చాను. ఇంకేం చేసేది లేక. ఎవర్నడిగినా ఒకటే సమాధానం: ''తెలీదు. కార్లు లైట్లు వెలిగించుకొని ఎందుకు పోతున్నాయి? తెలీదు. అవి ఎక్కడికి మాయమై పోతున్నాయి? తెలీదు. నరకానికి పోతున్నాయా? తెలీదు. రహదారి ఎక్క డుంది? వాళ్ల కళ్లన్నీ గాజు కళ్లు. చచ్చిన వాళ్ల కళ్లలా.''

ఇంత విన్న తర్వాత నాకు అర్థమైపోయింది. ఇది ఎలాంటి ఊరో అర్థం అయింది. ఇంకొక్క పరీక్ష చేయాలనుకున్నాను. నా కళ్లతో స్వయంగా చూడాలనుకున్నాను. చుట్టూ చూసి చేయి ఎత్తాను. పోతున్న కార్లలో ఒకటి ఆగింది. ఆ డ్రయివరుకి కూడా గాజు కళ్లే. అయినా ధైర్యం చేశాను.

''ఊరు బయటకు పోవాలండీ, ఎక్కువ దూరం లేదనుకుంటాను. కాస్త లిఫ్టు ఇస్తారా?''

''ఎక్కండి'' పట్టనట్టు అన్నాడు. నేను డ్రయివరు పక్క సీట్లో కూచున్నాను. లావుపాటి అతనూ, మిచెల్ వెనక సీట్లో కూచున్నారు.

ఈ పని ఎందుకో వాళ్లకి అర్థం కాలేదు. డ్రయివరు తల అటు తిప్పేసుకున్నాడు. ఏమాత్రం ఇష్టం లేని వాడిలా. ఏక్సిలరేటరు నొక్కాడు. ఆ కొద్ది దూరం అర నిముషంలో దాటేశాం. ''చూడండి.'' వెనక సీట్లోంచి బేకర్ గొణిగాడు గాభరా పడుతూ.

మా ముందు రహదారికి అడ్డుగా నాలుగు వరసల ముళ్ల ఇనప తీగలు ఉన్నాయి. ఎర్రమట్టి మైదానం. రోడ్డు తెగిపోయింది. కంచెలో

కొంచెం భాగం మాత్రమే కనిపిస్తోంది. పక్క భాగాలు రోడ్డుకి రెండు వేపులా ఉన్న మేడలు వల్ల కనిపించడం లేదు. అందువల్ల ఊరు చుట్టూ కంచె పాతి సజీవ మానవాళి నుంచి దూరం చేశారా అనిపిస్తోంది. బేకరు చెప్పిన దాన్ని బట్టి ఇది నేను కొంత ఊహించుకున్నాను. కాని నిజంగా చూస్తే పిచ్చెక్కినట్లయింది.

''తీగలు చూసుకో'' బేకరు అరుస్తూ డ్రయివరు చేతిని పట్టుకున్నాడు. ''ఎక్కడ?'' ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు డ్రయివరు బేకరు చేతిని నెట్టేశాడు. ''మీకు పిచ్చెకిందా?'' అన్నాడు అతను. అతనికి తీగలు కనిపించటం లేదనమాట.

''కాస్త కారాపండి, మేం ఇక్కడ దిగిపోతాం'' అన్నాను నేను. కారు స్పీడు తగ్గింది. కాని అప్పుడే రేడియేటరు గాలిలో కరిగి పోవటం నేను గుర్తించాను. ఏదో అదృశ్య శక్తి కారుని కొంచెం తినేస్తున్నట్లుంది – ముందు అద్దాలు, తర్వాత మీటర్లున్న భాగం, తర్వాత డ్రయివింగు చక్రం, తర్వాత డ్రయివరు చేతులు. చూడ్డానికి చాలా ఘోరంగా, భయోత్పాదకంగా ఉంది. నా కళ్లు మూసుకున్నాయి అప్పుడు. ఏదో బలంగా నన్ను నెట్టింది. నేను నేల మీద పడ్డాను. రోడ్డు మీద దొర్లుకుంటూ దూరంగ పడ్డాను. అంటే తారు రోడ్డు రహదారి సమంగ అంతమయిన చోట నేను కార్లోంచి నెట్టబడ్డాననమాట. కాని ఎలా కార్లోంచి బయట పడ్డాను? కారు తలుపు మూసే ఉందే. కారు తిరగ పడ్డం కాని, ఇంకేం కాని జరగలేదు. నేను తల ఎత్తాను. నా ముందు సిమెంటు రంగు కారు, ఎవరిదో కనిపించింది. నా పక్కనే ధూళిలో తెలివి తప్పి పడి ఉన్నాడు మా కొత్త పరిచయస్థుడయిన వ్యాపారస్థుడు. అతని మీదకి వంగి ''ప్రశ్నిస్తున్నాడు మిచెల్, ''బతికే ఉన్నావా?'' మిచెల్ కన్ను వాచి పోయి ఉంది. కమిలింది నల్లగా. నా వేపు చూస్తూ ''ఈ బేకరు కారు మీద పడ్డాను నేను.'' అంటూ తీగల్లో చిక్కుకున్న సిమెంటు రంగు కారుని చూపిస్తూ అన్నాడు మిచెల్.

''మనం వచ్చిన కారేది?''

అతను తెలీదన్నట్లు భుజాలు ఎగరేశాడు. ఓ రెండు నిముషాల సేపు మేం తెగిపోయిన రహదారి అంచు దగ్గర నిశ్శబ్దంగా నిలబడి చూశాం. పదే పదే, అదే దృశ్యం. మా కారుని లేకుండా చేసిన దృశ్యం. స్థానికా యుడయిన వ్యాపారస్థుడు కూడా లేచి నిలబడి మాలాగే చూడ్డం మొదలు పెట్టాడు. ఆ దృశ్యం ప్రతీ మూడు సెకండ్లకి – కారు వచ్చినపుడల్లా – కనిపించింది. పూర్తి వేగంతో కారు రోడ్డు తెగిన స్థలానికి వచ్చినపుడు ప్రతీ సారీ మాయం అయింది. ఫోర్డు కారులూ, పాంటియాకులూ, బ్యూకులూ, అన్ని రకాలూ మచ్చుకైనా మిగలకుండా నీటి బుడగల్లాగ మాయం అయిపోయాయి. కొన్ని కార్లు నిలబడ్డ మా వేపుకే దూసుకు వచ్చాయి. కాని మేం కదల్లేదు. ఎందుకంటే అవి మా ముందు రెండు మూడు అడుగుల దూరంలోనే కరిగి పోయాయి. విచిత్రంగా అగమ్యగో చరంగా జరిగిన ఈ అంతర్ధాన కార్యక్రమం స్పష్టంగా పూర్తిగా నిండు ఎండలో కనిపించింది. ఒకటి మాత్రం నిజం అది ఒక్కసారిగా అంతర్ధానం అవటం లేదు. గాలిలో ఏదో కన్నంలోకి దూరుతున్నట్లు క్రమేపి మాయ మయ్యాయి. ముందు బంపరుతో మొదలై వెనుక నెంబరు ప్లేటు వరకూ కరిగిపోయాయి. ఊరి అంతటి చుట్టూ గాజు గోడ ఉన్నట్టు దాని వెలు పల ఇంక ఊరు కాని, రోడ్డు కాని కార్లు కాని ఏమీ లేనట్టు ఉంది.

మా ముగ్గురి బుర్రల్లో ఒకే ఆలోచన బయలుదేరింది! ఇక ఇక్కడేం చేయాలి? ఊర్లోకే పోవాలా? అక్కడ ఇంకా ఎలాంటి వింతలు ఎదురు చూస్తున్నాయో మా కోసం? ఇంకా తమాషా సర్కసు ఉంటుంది కామోసు. మామూలు మనిషి భాష మాట్లాడే మనుషులు ఉంటారా? ఇంతవరకు, ఈ వ్యాపారస్థుడు తప్పితే ఒక్క సాధారణ మనిషి తారసిల్ల లేదు, మాకు. ఇదంతా గులాబి మేఘాల చర్యేనని నేను అనుమానించాను. కాని దక్షిణ ధృవంలో తారసిల్లిన ప్రతిరూపాల మాదిరి లేరు ఇక్కడ మనుషులు. అక్కడ పూర్తి మనుషుల్లా ఉన్నారు. కనీసం అలా అనిపించారు. ఇక్కడ అలా కాదు. చచ్చిన వాళ్లు తిరిగి వచ్చినట్లు ఉన్నారు. వాళ్లకి ఎక్కడికో

పోదామని, కార్లు నడుపుదామని, బిలియర్డ్స్ బంతులు ఆడాలని, విస్కీ తాగాలని ఉన్న కోరికే తప్ప మరో ఆలోచన లేదు.

నాకు థాంప్సన్ సిద్ధాంతం గుర్తుకొచ్చింది. మొట్టమొదటి సారిగా నిజంగా గుండె దడ పట్టుకుంది. వాళ్లు నిజంగా ఊరి జనాభా అంతటినీ మార్చేసి తమ ప్రతిరూపాలతో నింపేసారా?

అది సాధ్యమా?... కాదు. ఇంకొక పరీక్ష చేయాలి. ''అబ్బాయిలూ, పదండి ఊర్లోకే పోదాం'' నా అనుచరులతో అన్నాను. ''మన బుర్రల్ని శుభ్రంగా కడుక్కోవాలి. ఈ పిచ్చ ఊరే గతి మనకు. ఇంకా కొన్ని సిగరెట్లను బట్టి చూస్తే ఈ ఊరిలో విస్కీ కూడా నిజమైన విస్కీ అయి ఉంటుంది.''

కాని నా ఆలోచన వేరు. అదే మేరీ గురించినదే ఆ ఆలోచన.

అధ్యాయం 15

వెన్నాడటం

మేం మేరీ పనిచేస్తున్న బార్ చేరుకొనే సరికి మధ్యాహ్నం అయింది. ప్రదర్శన వస్తువులు పెట్టిన కిటికీలు, నియాను దీపాలు సైను బోర్డులు దేదీప్యమానంగ వెలిగి పోతున్నాయి. మిట్ట మధ్యాహ్నం అయినా దుకాణదారులు విద్యుత్తు ఖర్చు తగ్గించుకుందామని ప్రయత్నించటం లేదు. నేను వేసుకున్న తెల్లని జంపర్ చెమటతో పూర్తిగా తడిసి పోయింది. కాని బార్ లోపల చల్లగా, నిర్మానుష్యంగా ఉంది. ఎత్తు స్టూళ్ల మీద ఎవరూ లేరు. కిటికీ దగ్గర గుసగుస లాడుకుంటున్న జంటలు కొన్నీ, మూలగా సగం మత్తులో ఉన్న ఒక ముసలాయనా ఉన్నారు. ముసలాయన తన బ్రాందీ సీసానూ, కమలా పళ్ల రసాన్నీ సేవిస్తున్నాడు ఒకేసారి.

మేరీకి మేం ప్రవేశించడం తెలియలేదు. కౌంటరు దగ్గర నిలబడి

తన వీపును మా వేపు పెట్టి పీసాలు అరల్లో సర్దుతోంది. మేం ముగ్గురం మూడు స్టూళ్ల మీద కూర్చొని ఒకర్నొకరం అర్థవంతంగా చూసుకున్నాం, మాట్లాడకుండా. మిచెల్ మేరీని పిలుద్దామనుకున్నాడు. నేను వారించాను. నిశ్శబ్దంగా ఉండమన్నాను. నేననుకున్న పరీక్ష నేనే చేయాలని నిర్ణయించుకున్నాను.

ఈ మతి చెడిన ఊర్లో నే చేయబోతున్నది చాల ముఖ్యమైన ప్రయోగం.

''మేరీ'' వినీ వినిపించకుండా పిల్చాను.

నా గొంతు శబ్దానికి తుళ్లు పడిందానిలా గిర్రున వెనక్కి తిరిగింది, కాని ఉదాసీనంగ ఉండి పోయింది, మర్యాద చూపిస్తూ. నన్ను గుర్తు పట్టలేదు. కళ్లలో ఉన్న చిన్న మెల్లి, హ్రస్వ దృష్టి, కళ్లద్దాలు లేక పోవడం, పైనించి వస్తున్న కాంతి కళ్ల మీద పడుతూండంవల్ల చూడ లేకపోవడం ఇవన్నీ ఆమె నన్ను గుర్తించక పోవడానికి కారణాలుగా చెప్పుకోవచ్చు.

కాని ఆమె నాకు నచ్చిన రీతిలో జుత్తు అలంకరించుకొంది. సినీ నటీ మణుల ఛాయలు లేకుండా సామాన్యంగా ఉంది ఆమె అలంకరణ. పొట్టి చేతులతో ఎర్ర దుస్తులు వేసుకుంది. అలాంటి ముస్తాబే నేను ఇష్టపడే వాడిని. ఇదంతా చూస్తే ఒక విషయం స్పష్టమవుతోంది. నేను వస్తున్నానని ఆమెకు తెలుసు. నాకోసం ఎదురుచూస్తోంది. హమ్మయ్య అనుకున్నాను. ఒక క్షణం సేపు నా అనుమానాలు, భయాలు పోయాయి.

'మేరీ' అని గట్టిగా పిలిచాను. తల పక్కకి పెట్టి వయ్యారంగ చిరునవ్వు ఒలక బోసింది. దుకాణానికి వచ్చిన అతిథులకి సేవ చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నానని తెలియజేస్తూ. కాని బార్‌లో పనిచేస్తున్న అమ్మాయిలు అందరూ చేసే పని అదే. మేరీ ప్రత్యేకత కాదు. తనకు తెలిసిన కుర్రాళ్లతో మేరీ అలా ప్రవర్తించేది కాదు. వేరుగా ఉండేది.

''ఏమైంది డియర్?'' అడిగాను. ''నేను నీ డాన్‌ని!''

''డాన్, అయితే ఏమి? జాన్, అయితే ఏమి?'' హుషారుగా భుజా

లెగరేస్తూ అర్థవంతంగా చూపు విసిరింది. నా వైపు. కాని నన్ను గుర్తు పట్టలేదు. ''ఏం సేవలు కావాలి?''

''ఇదుగో నావేపు ఒకసారి చూస్తావా?'' దురుసుగా అన్నాను.

''ఎందుకు?'' విస్తుపోతూ వచ్చింది ఆమె జవాబు. కాని చూసింది.

రెండు ఉబ్బెత్తు కనులు కనిపించాయి. మేరీ కళ్ళు కాదు. మేరీ కళ్ళు నీలంగా, సన్నగా, 'సాల్వదోర్ దాలీ' గీసిన బొమ్మల్లో అమ్మాయిల నయనాల్లా, ఎల్లప్పుడూ ఉల్లాసంగా కరుణరసంతోనో, కోపరసంతోనో నిండి ఉంటాయి. ఈ అమ్మాయి కళ్ళు ఫ్రిచ్ కళ్ళలా నిర్జీవంగా, నిరుత్సాహంగా ఉన్నాయి. పొగాకు స్టోరులో అమ్మాయి కళ్ళలా, కారుతో సహా మాయమైపోయిన డ్రయివరు కళ్ళలా ఉన్నాయి. ఆటబొమ్మ గాజు కళ్ళలా ఉన్నాయి. ఆటబొమ్మే. జీవం లేదు, అంతే! నా పరీక్ష తేలిపోయింది. ఈ ఊర్లో నిజమైన మనుషులు లేరు. అంతే తక్షణం అక్కడి నుంచి పరుగుతీయాలని నిర్ణయానికి వచ్చాను. ఎక్కడికో తెలీదు. ఏమాత్రం తాత్సారం చేయక అక్కడ నుండి దూరంగ పోవాలి. ఈ భయానక ప్రపంచం మమ్మల్ని పూర్తిగా వశం చేసుకొనే లోపల పారిపోవాలి.

''పదండి నా వెంట'' స్టూలు మీద నించి దూకుతూ అరిచాను.

లావుపాటాయన నిరుత్సాహ పడిపోయాడు ఆశించిన ఆల్కహాలు అందనందుకు. మిచెల్ మాత్రం విషయం గ్రహించాడు. తెలివైన కుర్రాడు. మేం వీధిలోకి వచ్చిన తర్వాత అడిగాడు. ''నా యజమానిని ఎలా కనుక్కోను?''

''నీ యజమాని ఇక్కడెక్కడా లేడు. ఇక్కడ అసలైన మనుషులు లేరు. వీళ్లంతా ఉత్తుత్త మనుషులు, సగం — మనుషులు, పద పోదాం'' అన్నాను. స్థూలకాయుడికి ఇదంతా బుర్రకెక్కలేదు. కాని భయంవల్ల మమ్మల్ని అనుసరించాడు. ఈ వింత నగరంలో ఒక్కడూ ఉండిపోవడం ఇష్టంలేక. మిచెల్‌కి కూడా అసలు ఏం జరుగుతోందో పూర్తిగా అర్థం అయి ఉండదు. కాని అతగాడు వాదన పెట్టుకోలేదు. ఈ ఉదయం అతను రోడ్డు మీద చూసిన విపరీతాలు అతనిలో పని చేశాయి. ''మనం ఇక్క

డ్నించి పోవాలీ అంటే పోదాం, చేసేదేముంది'' అన్నాడు వేదాంత ధోరణిలో.
''మరి మనం కారు ఎక్కడ వదిలేశామో గుర్తుందా?''

నేను చుట్టూ చూశాను. నా 'కార్వెట్' కారు ఆమూల లేదు. రోడ్డుకి అవతల దూరంగా వదిలేసి ఉంటాను. అయితే దాని స్థానంలో ఆ బడ్డీ దగ్గర మాకు మూడు నాలుగు గజాల దూరంలో ఒక నల్ల పోలీసు కారు ఉంది. దాని హెడ్ లైట్లు వెలుగుతున్నాయి. దాంట్లో యూని ఫారాల్లో ఉన్న ఇద్దరు పోలీసులు కూచున్నారు. తెరిచిన తలుపు పక్కన ఇంకో ఇద్దరు నిలబడ్డారు. అందులో ఒకడి ముక్కు విరిగినట్లుంది. పోలీసు దళంలోకి చేరక పూర్వం మల్ల యోధుడై ఉంటాడు. రోడ్డుకి అటువైపు ''కమర్షియల్ బాంక్'' అని రాసి ఉన్న చోట మరో ఇద్దరు పోలీసులున్నారు వీళ్లందరూ మమ్మల్ని కళ్లతో తీక్షణంగా పరిశీలిస్తున్నారు. కళ్లు మాత్రం జీవం లేని కళ్లే. పొడుచుకొస్తున్న కళ్లు. ఇదంతా నాకేం నచ్చలేదు.

కారులో ఉన్న వారితో సార్జంటు ఏదో అన్నాడు. అతని తీక్షణమైన చూపుల్లో ఏదో అపశకునం కనిపించింది. వారు ఎవరి కోసమో చూస్తు న్నారు. మా కోసమేమో? ఎందుకో అలా తట్టింది నాకు. ఈ తల తిక్క ఊర్లో ఏదైనా సాధ్యమే.

''తొందరగా రా మిచెల్! నాకేదో అనుమానంగా ఉంది'' చుట్టూ చూస్తూ అన్నాను.

''అటు పద!'' అంటూ బడ్డీ పక్క నిలబడి ఉన్న కార్ల మధ్య లోంచి పరుగు తీశాడు అతను.

నేను ఒక ట్రక్కు పక్క నించి జారుకున్నాను. అది నన్ను కొద్దిలో గుద్దేసేదే. తప్పింది. అనుమానాస్పదంగా ఉన్న ఆ నల్ల కారుకి దూరంగా రోడ్డుకి అవతల వేపుకి జారుకున్నాను. మంచి పని చేశాను. సార్జంటు పేవ్‌మెంటు మీదకి ఎక్కి చేతులెత్తి ''ఏయ్! ఏయ్! ఆగు!'' అన్నాడు. కాని నేనప్పటికే ప్రక్క సందులోకి తప్పుకున్నాను. అది సారంగంలో చీక

టిగా ఉంది. పెద్ద కిటికీలు, బోర్డులు లేని ఇళ్ల మధ్య సందు. మా లావు స్నేహితుడు కూడా బలే చక చకా నన్నందుకున్నాడు. నా చేయి పట్టు కొని: ''వాళ్లేం చేస్తున్నారో చూడు'' అన్నాడు. నేను వెనక్కి తిరిగాను. పోలీసులు కార్లోంచి దిగి రోడ్డుకి అడ్డంగా పరుగెత్తుకొస్తున్నారు. వాళ్ల ముందు ఆయాసపడుతూన్న సార్జంటు తన తుపాకిని అందుకున్నాడు. నేను వెనక్కి తిరగడం చూశాడు. ''ఆగు! లేకపోతే పేల్చేస్తా!''

ఆ తుపాకీ ఎలా పని చేస్తుందో చూడాలని నాకనిపించలేదు. ఈ ఊరు, ఇందులో మనుషులు ఎలా పుట్టుకొచ్చారో ఊహించగల్గిన నాకు అలా తోచలేదు. నా అదృష్టం బాగుంది. తుపాకీ పేల్చిన శబ్దం నాకు వినిపించే సరికి నేను ఒక కారు వెనక్కి తప్పుకున్నాను. అందులో ఎవరూ లేరు. గొలుసులా దగ్గర దగ్గరగా పార్క్ చేసిన కార్లు మాకు సహాయం చేశాయి. అటూ ఇటూ తప్పుకునేందుకు బేకరు, మిచెల్ ఒంగొని, కుప్పుతూ రోడ్డంట పరుగు తీశారు. ఆశ్చర్యం వేసింది. భయం వల్ల వచ్చిన చురుకుతనం.

ఈ సందు నేను ఎరిగినదే. ఇందులో ఒక చోట రెండు ఇళ్లు, ఆ ఇళ్ల మధ్య ఆర్చితో గేటు ఉన్నాయి. ఆ గేటు లోంచి పోతే పక్క వీధి లోకి పోవచ్చు. అక్కడ ఏదైనా పోతున్న కారో లేక నిలబడి ఉన్న కారో పట్టుకోవచ్చు. మా కారు అయినా ఉండవచ్చు. ఇలాంటి సన్నని సందు మూలగానే వదిలేశాను కారు. ఇదంతా కాకపోతే అక్కడ రిపేరు షాపులో దాక్కో వచ్చు. వారం క్రితం నేనూ, మేరీ ఆ షాపు పక్కనించి నడుస్తున్నప్పుడు దాన్ని చూశాను. షాపులో ఎవరూ లేరు. పైన 'అద్దెకు' అనే బోర్డు ఉంది. ఇప్పుడు మేం ఆర్చి గేటు గుండా వెళ్లగానే షాపు గుర్తొచ్చింది. పోలీసులు కొంచెం దూరమయారు. ''ఇటురండి'' అనుచరులని పిలిచి తలుపు నెట్టాను. దానికున్న తాళం, 'అద్దెకు' అనే బోర్డు అలానే ఉన్నాయి. నా తోపుకి తలుపు తెరుచుకోలేదు. భుజంతో జోరుగా బాదాను. తలుపు కీ్రరు మంది కాని విడిపోలేదు. మిచెల్ తన శరీరం మొత్తం అంతటినీ ఉపయో

గిస్తూ నెట్టాడు. పెద్ద కీచు శబ్దంతో తలుపు విడిపోయి లోహంలా ఖంగు మంటూ పడిపోయింది.

కాని తలుపు వెనక ఏమీ లేదు. ఎక్కడికీ మార్గం లేదు. అంతా చీక టిగా చిక్కని నల్లటి జెల్లీ లాంటి దాంతో నిండిపోయి ఉంది. లైట్లు లేకపోవడంవల్ల, ఎండ పొడకి దూరంగా సందులో ఉండడం వల్ల లోప లికి పోయే దారి చీకటిగా ఉందని మొదట అనుకున్నాం. నేను చీకట్లోకి ముందుకి అడుగు వేశాను. కాని వెనక్కి గెంతాల్సి వచ్చింది. అదేదో స్థితి స్థాపక శక్తి గల రబ్బరులా సాగుతోంది. ఇప్పుడు నాకు స్పష్టంగా కనిపి స్తోంది. ఏదో నల్లటిది, స్పర్శకి తెలుస్తోంది. కాని అతి సాంద్రంగా స్థితి స్థాపక శక్తి కలిగి వుంది. పూర్తిగా గాలితో నిండిన ఆటోమొబైలు టైరు లాగానో, ఒత్తిడి ద్వారా కుదించబడిన పొగ మాదిరి గానో ఉంది.

అప్పుడు మిచెల్ ఆ చీకటిలోకి బావురు పిల్లిలా దూకాడు. కాని నాలాగే వెనక్కి తిప్పి కొట్టబడ్డాడు. అంటే అది — అదేదో — అతన్ని వెనక్కు తోసేసింది. ఫిరంగి గుండు కూడా దాంట్లోంచి దూసుకొని పోలేదు కాబోలు. ఇంట్లో లోపలి భాగం అంతా అదే పదార్థంతో నిండి ఉంటుందని, గదులు మనుషులు, ఎవరూ ఉండబోరని నాకు బోధపడింది. సర్కస్ నెట్టుకి ఉండే స్థితిస్థాపక శక్తిగల స్వచ్ఛమైన చీకటి, సామాన్య మైన చీకటి.

''ఇదేమిటి?'' మహా భీతితో అడిగేడు మిచెల్.

ఉదయం రహదారిలో అయినట్టే ఇప్పుడూ అతను భయ విహ్వాలుడై కొయ్యబారిపోయాడు. కాని మా అభిప్రాయాలు చర్చించుకునేందుకు టైం లేదు. వెంటాడుతున్న పోలీసులు దగ్గర పడుతున్నారు. వాళ్లు అప్పుడే ఆర్చి గేటు దగ్గరికి వచ్చి ఉంటారు. అయితే ఆ చిక్కని నల్లటి స్ప్రింగులాంటి పదార్థానికీ మాకూ మధ్య మామూలు చీకటి, ఒక అడుగు వెడల్పుతో ఆవరించుకొని ఉంది. అలాంటిదే అయి ఉంటుంది. కాని కాస్త పలచబ డిన వాయువు లేదా మంచు పొగ చిక్కదనంతో ఉంది. లండనులోని పొగ

మంచులా లేదా బఠానీ సూపులా ఒక గజం దూరం కంటె ఎక్కువ దూరం చూపు అనకుండా ఉంది. నేను ముందు ఏముందో తడిమి చూడ్డానికి చేయి చాపాను. నా చెయ్యి నాకే కనిపించలేదు, అక్కడికి అది తెగిపోయి నట్టు. నేను ద్వారం వేపు సంకోచించబడిన చీకటిని అదుముకుంటూ వెళ్లాను. ''మీరెక్కడున్నారు?'' బేకరు కేక వినిపించింది.

చీకటిని తడుముతున్న మిచెలు తన చేత్తో నన్ను గుర్తించాడు. బయటికి పోయే దారిని వెంటనే కనుక్కున్నాడు. వెంటనే మేం ఇద్దరం ఆ లావుపాటి వ్యాపారస్థుడిని లోపలికి లాగేం. ముగ్గురం కలిసి ఆ చీకట్లో దాక్కునేందుకు గట్టిగా ప్రయత్నం చేశాం. అయితే ఈ సారి జాగ్రత్త పడ్డాం. ఆ మోసకారి స్ప్రింగు చీకటి మమ్మల్ని వెనక్కి నెట్టకుండా సాధ్యమైనంత వరకు శక్తిని ఉపయోగించాం.

మేం దాక్కొని ఉన్న రిపేరు షాపు ద్వారం ప్రక్కనే ఒక ఇటుక గోడ కొంచెం ముందుకు పొడుచుకొని వచ్చి ఉంది. పోలీసులు ఆ సందు పొడుగునా మా కోసం చూశారు. కాని మేం కనిపించలేదు. ఆ సందు పొడుగునా పరుగెత్తి పక్కకి తప్పుకోవడం అంత కొద్ది సమయంలో సాధ్యం కాదని ఎంత మూర్ఖుడైనా ఊహించగలడు. అందుకే సార్జంటు ''వాళ్ళు ఇక్కడే ఎక్కడో ఉన్నారు. గోడవారంటే చూడండి'' అన్నమాటలు నాకు గాలిలోంచి వినిపించాయి.

తర్వాత మరతుపాకి కాల్పులు ఒక దాని వెంట ఒకటి వినిపించాయి. పొడుచుకొని వచ్చిన గోడ వెనక ఉండడం వల్ల బుల్లెట్లు మాకు తగల్లేదు. కాని గోడకి తగిలి గోడ పెళ్లలు ఊడి పడ్డాయి. మేం ముగ్గురం భారంగా ఊపిరి పీలుస్తూ నరాలు బిగపట్టుకుని ఉన్నాం. ఈ వ్యాపారస్థుడు తట్టుకోలేక శబ్దాలు చేస్తాడేమో అనే భయం వల్ల నేను అతని నోరు నొక్కుతూ గొంతుక అదిమి పట్టుకున్నాను. ఒకవేళ కీమంటే ఇంకా గట్టిగా నొక్కి ఉంచడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను.

కాని అప్పుడు కాల్పులు దూరం నుంచి, సందు అవతల కొస నుంచి

వినిపించాయి. ఇళ్ల ద్వారాలలోకి, లోపలగా ఉన్న స్థలాల్లోకి పేలుస్తున్నారు. ఈ వ్యవహారం మాకు తెలుసు. అందుకని మిచెల్‌తో చాలా నెమ్మదిగా అన్నాను.

''నీ పిస్తోలు ఇయ్యి.''

యుక్తా యుక్తాలున్న ఊర్లో, మామూలు పోలీసులతో ఇటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడినట్లయితే నేను పిస్తోలు అడిగి వుండే వాడిని కాను. కాని ఇలాంటి వెర్రిమొర్రి ఊర్లో ఎలాంటి మార్గమైనా అవలంబించాల్సి వస్తుంది. అంచేత మిచెల్ ఆటవస్తువు అయిన పిస్తోలు తీసుకున్నప్పుడు నా చేయి వణక లేదు. జాగ్రత్తగా ఇటుక గోడ పక్కనించి అవతలకి చూశాను. సార్జంటు పెద్ద తలకాయకి పిస్తోలు గురిపెట్టి ట్రిగరు నొక్కాను. స్పష్టమైన శబ్దం వచ్చింది. బుల్లెట్ దెబ్బకి పోలీసు తల కొద్దిగా కదిలింది. నాకది స్పష్టంగా కనిపించింది. కనీసం ముక్కునుమ భాగంలో చక్కని గుండ్రని కన్నం చూసినట్లనిపించింది. కాని సార్జంటు పడిపోలేదు. అతనికి తల తిరిగినట్లు కూడా లేదు.

''ఆ దొరికారు'' అంటూ సంతోషంగా కేక వేశాడు పైపెచ్చు. ''ఆ మూల దాక్కున్నారు'' అన్నాడు.

''గురి తప్పావా?'' నీరసంగా అడిగాడు మిచెల్.

నేను జవాబివ్వలేదు. పోలీసు నుదుటి మీద కచ్చితంగా పేల్చానని నా నమ్మకం. నేను అసలు గురి తప్పే వాడిని కాదు. తుపాకి గురి చూసి పేల్చడంలో నేను బహుమతులు గెలుచుకున్నాను. దీని కంతటికీ అర్థం ఏమిటంటే ఈ బొమ్మలకి బుల్లెట్లంటే ఖాతరు లేదు. ఇక నాకు వణుకు పుట్టింది. గురి కూడా చూడలేదు. మొత్తం పిస్తోలు గుళ్లన్నీ ఆ పెద్ద బుర్ర సార్జంటు మీద కురిపించాను. బుల్లెట్లు అతని శరీరంలోకి దూసుకు పోవడం నేను వాస్తవంలో చూడగలిగాను.

అతనికి ఏమీ జరగలేదు. అవి తనకి తగిలినట్లు కూడా అనుభూతి చెందలేదు. తొణక లేదు, బెణక లేదు. పారిపోడానికి ప్రయత్నించలేదు.

బహుశా అతని శరీరం లోపల కూడా మేం ఇప్పుడు దేని ప్రక్క దాక్కు న్నామో అలాంటి రబ్బరే నిండి ఉందేమో?

గుళ్ళు అయిపోయి పనికి రాకుండా పోయిన పిస్తోలును నేల మీద పారేశాను. ఇక దేని కైనా సిద్దమే. మిగిలినది ఒక్కటే, అంతిమ దశ.

అప్పుడు, ఆ క్షణంలో, ఏదో జరిగింది. అంత హఠాత్తుగా జరిగిందని చెప్పలేను. పరిస్థితి ఇంత సేపటి నుంచీ మారుతూనే వచ్చింది. పేలుళ్ల వేడిలో మేం సమంగా గుర్తించలేదు. చుట్టూ గాలి నెమ్మది నెమ్మదిగా ఎర్రగా మారింది. పిస్తోలులో చివరి గుళ్ళు పేలుస్తున్నపుడు మసకలో నేను సార్జంటుని సరిగా చూడలేక పోయాను. నేను పిస్తోలు క్రింద పారే సినప్పుడు అనుకోకుండానే దాని వేపు చూశాను. అది కనిపించలేదు. నా కాళ్ల కింద చిక్కని ఎర్రని జెల్లీ, అదే రంగు పొగమంచు అంతా ఆవరిం చింది. ఒక్క పోలీసుల ఆకారాలు మాత్రం ఎర్రని నీడల్లా కొద్ది దూరంలో మసక మసకగా నిలబడి ఉన్నాయి. పొగమంచు రాను రాను ఇంకా సాంద్రంగా అయి చివరకి జామ్‌లా చిక్కబడింది. కాని దానివల్ల మా ఊపిరికి కాని కదలికలకి గాని ఆటంకం ఏర్పడ లేదు.

ఇదంతా ఎంత సేపు సాగిందో తెలీదు, నిముషమో, అరగంటో, గంటో. కాని ఉన్నట్టుండి తెలియకుండా ఎంతో గబగబా కరిగి పోయింది. పూర్తిగా కరిగి పోయింది. పూర్తిగా కరిగి పోయిన తర్వాత మా ముందు దృశ్యం సంపూర్ణంగా మారి పోయింది. పోలీసులు లేరు, ఇళ్లు లేవు, వీధులు లేవు. ఎండకి ఎర్రగ ఎండిన ఎడారి మా కళ్ల ముందు విస్తరిం చుకొని ఉంది. పైన ఆకాశం. ఎత్తుగా మామూలు మేఘాలు తేలిపోతూ కనిపించాయి. దూరంగా నల్లటి రిబ్బనులా మెలికలు తిరిగింది రహదారి. మా ముందు ముళ్ల ఇనప తీగలు వాటిల్లో వ్యాపారస్థుని కారు తలకిందులై చిక్కుకుని ఉంది.

''ఇదంతా ఏమిటనుకోవాలి? కలా?'' అడిగాడు అతను. వణుకుతో గద్గదమైన కంఠంతో అడిగాడు. నోట మాటే రావటం లేదు. మాట్లా

డటం మర్చిపోయి మళ్ళా మాటలొస్తున్న తీరులో ఉంది అతని వాక్యం.

''కాదు, నిన్ను ఓదర్చబోను. ఇది కల కాదు, పూర్తి నిజం. మనమే అందులో భాగస్వాములం.'' అతని ధైర్యం కోసం భుజం తడుతూ అన్నాను.

ఇక్కడ నే పొరపడ్డాను. ఈ సంఘటనలన్నీ ప్రక్కనించి చూస్తున్న ఇంకొక సాక్ష్యం ఉన్నాడని మాకు కొంచెం ఆలస్యంగా తెలిసింది. అక్కడి నుంచి మోటెలు చేరడానికి మాకు ఒక పావు గంట పట్టింది. అది ఒక పురాతన కట్టడం, కాని దానికి కాంక్రీటు — గాజు — అల్యూమినియంతో కట్టిన కొత్త నిగనిగలాడుతున్న గ్యారేజి ఉంది. జాన్సన్ తన మామూలు ధోరణిలో మొగసాలలో కూర్చున్నాడు. మమ్మల్ని చూడగానే ఎగిరి గంతేశాడు. ఎన్నడూ లేనంత సంతోషం కనపరిచాడు.

''డాన్? ఎక్కడ నుంచి రాక?'' నమ్మలేనట్లు అడిగాడు.

''నరకం లోంచి. దాని బ్రాంచి ఇక్కడ భూమ్మీద ఉంది'' అన్నాను.

''ఏమిటీ, ఆ వెర్రెత్తించే ఊర్లో ఉన్నావా?'' భయంతో నిండిన కళ్లతో మా వేపు చూశాడు.

''అవును, అక్కడే ఉన్నాను ఇంత సేపూ. ఆ కథంతా నీకు చెప్తుతా కానీ ముందు నాకు త్రాగటానికి ఏదైనా ఇవ్వు. అదీ నువ్వు బొమ్మవి కాకపోతే!'' అన్నాను.

అతను బొమ్మ ఏమాత్రం కాడు. మంచు ముక్కలు వేసి అతనిచ్చిన విస్కీ కూడా నిజమైనదే. అక్కడ కూర్చొని, ఆ విస్కీ తాగుతూ, జాన్సన్ చెప్తూన్న అతని ఉదంతం వింటూంటే ప్రాణానికి హాయిగా ఉంది. ఊరికి వెలుపల నుంచి చూసిన మనిషి చెప్పిన కథనం ఇది. జాన్సన్ ఒక్కసారి ఉన్నట్టుండి చూసేడట రెండో ఊరు. కూర్చొని కునుకుపాట్లు పడుతున్న తనకి మెలుకువ వచ్చి చుట్టూ చూసి బిక్కచచ్చిపోయేడట. ఎండిపోయిన మట్టి మైదానం తప్పితే, ఎన్నడూ ఏమీ లేని స్థానంలో ఎడమ వైపు కవల నగరం కన్పించింది. కుడి వేపు శాండ్ సిటీ. ఎడమ వేపు శాండ్ సిటీ. ''ఇంక ఇది ఆఖరు అనుకున్నాను. ప్రపంచానికి తుది రోజు అనుకున్నాను.

నేను తాగిన మైకంలో లేను. స్పష్టంగా చూడగలిగేను. వస్తువులు రెండుగా కనిపించే పరిస్థితి కాదు. ఇంట్లోకి వెళ్లి మళ్లీ వెనక్కి వచ్చి చూశాను. కాని మళ్లీ అదే దృశ్యం. అటూ ఇటూ కవల నగరాలు, వాటి మధ్యలో నేను. ఇదేమిటి ఎండమావి కాదు కదా? ఇదంతా ఎడారి కదా! అంచేత బహుశా ఎండమావి అవడానికి ఆస్కారం ఉంది. ఏమైతేనేం రెండవ ఊరు ఉంది. కరిగి పోలేదు. ఇంకా ఘోరం రహదారి మీద ఒక్క కారూ లేదు. తర్వాత ఉన్నట్టుండి చీకటై మసక మసకగా తయారయింది. మంచుపొగో లేక మంచుపొగలాంటిదో, పొగో లేక అలాంటిదేదే లేక మంచు తుఫాను తెచ్చే మేఘంలాంటిదో నేలకంటుకుంటూ పాకింది. నారింజ ఎరుపు రంగులో.''
చూసిన ప్రతి మనిషీ రంగుల విషయంలో ఒక్కోలా చెపుతున్నారన్న విషయం నేను గుర్తించాను. జాన్సన్ కథనం విన్నపుడూ అదే అయింది. మంచు పొగ ధూమ్ర వర్ణంలో ఉందని, చెర్రీ పండు ఎరుపులో ఉందని, ముదురు ఎరుపని, ఎరుపని ఇలా. ఏ రంగైనా చివరకి అది పూర్తిగా మాయమైందట, మేం రోడ్డు మీద రావటం కనిపించిందట.

తర్వాత మేరీ ఈ పొగమంచు గురించి తన కథనం చెప్పింది. తను నా కోసం ఎదురుచూస్తోంది. తను వేసుకున్న దుస్తులు, ఆ పొగమంచు ఊర్లో నేను చూసిన బొమ్మ – మేరీ దుస్తుల్లోనే ఉన్నాయి. అసలు ఊర్లో, ఏం జరిగిందో మేరీ నాకు చెప్పింది. కాని అదంతా నీకు నేను రాయను. ఎందుకంటే పత్రికలలో పడిన వార్తలను కత్తిరించి నీకు ఇందులో జతపరుస్తున్నాను. అవన్నీ చదువుకొని నువ్వే నా కంటె బాగా అర్థం చేసుకోగలవు.''

ఉత్తరంలో ఆఖరి పేజీ చదివి కింద పెట్టి ఇరీన కూడా చదవడం పూర్తి చేసేంత వరకూ కూర్చున్నాను. మేం ఇద్దరం మొహాలు చూసుకున్నాం. ఇద్దరికి నోట మాట రాలేదు. మా ఇద్దరికీ బహుశా ఒకే రకం ఆలోచన మెదిలి ఉంటుంది మదిలో: 'ఏమిటి! నిత్య జీవితం ఇంతలా కల్పిత కథల్లో మాదిరి అయిపోగలదా?'

అధ్యాయం 16

మాస్కోనుండి పారిస్

మార్టిన్ పంపిన 'శాండ్ సిటీ ట్రిబ్యూన్' పత్రికలోని కత్తిరింపులో ఇలా ఉంది: ''వాతావరణ సంబంధమైన వింత సంఘటన నిన్న మా ఊర్లో సంభవించింది. నిన్న సాయంత్రం ఏడున్నర గంటలకు స్టేట్ స్ట్రీట్‌లో అన్ని బార్‌లూ, దుకాణాలూ, సినిమా హాలులూ దేదీప్యమానంగా దీపాలతో వెలిగిపోతున్నపుడు వింతైన ఎర్రటి పొగమంచు ఊరంతా కమ్మింది. కొంత మంది అది ఉదారంగు అంటున్నారు. నిజానికది సాధారణమైన పొగమంచు కాదు. ఎందువల్లనంటే అది అపారదర్శకం కాదు. చాలా దూరం వరకూ అంతా స్పష్టంగా కనిపించింది. నిర్మలమైన ఆకాశంతో వేసవి ఉదయం పూట ఎలా కనిపిస్తాయో అలా అన్ని వస్తువులూ స్పష్టంగా కనిపించాయి. అయితే ఆ పొగమంచు చిక్కబడి లాస్ ఏంజెల్స్ నగరంలో పొగమంచులా తయారవటం మాత్రం వాస్తవమే. లండన్ మంచు కంటె అన్యాయంగ ఉందని అంటున్నారు. అది ఎంత సేపు అలా చిక్కబడిందో ఎవరికీ సమంగా తెలియదు. బహుశా ఎక్కువ సేపు కాలేదు. ఎందువల్లనంటే ప్రత్యక్షంగా చూసిన సాక్షులని మేం ప్రశ్నించగా పొగమంచు ఉన్నంత సేపూ పారదర్శకంగానే ఉందనీ, చుట్టూ ఉన్న ఇళ్ళూ, మనుషులూ, ఆఖరికి గాలి కూడా ఎర్రని ఎరుపు రంగులో కనిపించాయని, ఎర్రని కళ్లద్దాలు గుండా చూస్తే అవి ఎలా కనిపిస్తాయో అలా కనిపించాయని చెప్పారు. మొదట మనుషులంతా ఆగి, పైకి ఆకాశంలోకి చూశారు. కాని అక్కడ ఏమీ లేకపోయేసరికి ఎవరి పనులు వారు చేసుకున్నారు. పొగమంచు వలన వినోద కార్యక్రమాలు కాని, సినిమాలు కాని, ఏమీ దెబ్బ తినలేదు. అక్కడ దాన్ని ఎవరూ గుర్తించనే లేదు. ఈ సంఘటన ఒక గంట సేపు జరిగింది. తర్వాత ఆ పొగమంచు — దాన్ని అలా అని పిలవ గల్గితే — చెద

రిపోయి ఊరు యథాప్రకారం అయిపోయింది.'' ''ఇక్కడ ప్రస్తుతం పర్యటిస్తున్న శాండ్ సిటీ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు అయిన జేమ్స్ బేక్‌లీ వివరణ ప్రకారం ఈ ఘటన వాతావరణ సంబంధమైనది కాదు. ఒక కృత్రిమ రంగు పదార్థం యొక్క అతి సూక్ష్మ కణాలతో ఏర్పడిన బ్రహ్మాండమైన పలచని మేఘం గాలిలో విస్తరించడం ద్వారా అది జరిగిందని ఆయన వర్ణించారు. నూరూ, నూటయాభై మైళ్ల వ్యాసార్థంలో ఉన్న రంగు పదార్థాల ఫాక్టరీ నుంచి గాలి వల్ల ఆ మేఘం కొట్టుకొని వచ్చి ఉండవచ్చని అభిప్రాయం వెలిబుచ్చారు. రంగు పదార్థపు సూక్ష్మ కణాలు ఇంతలా అతి సన్నని తుంపరులుగా మారి అవ్యాప్త సంకలనం (నాన్‌డిస్పెర్సిబుల్ ఎక్యుమలేషన్)గా ఒకచోట చేరటం చాలా అరుదైన సంఘటన. కాని అది అసంభవం కాదనీ అలాంటి సంకలనం ఎన్నో మైళ్ల దూరం గాలి వలన కొట్టుకొని పోగలదని బేక్‌లీ అన్నారు.

గులాబి మేఘాలనబడే వాటి గురించి బయలుదేరిన వదంతులు పూర్తిగా ఆధారం లేనివని పత్రికా సంపాదకుల అభిప్రాయం. గులాబి మేఘాలు ధృవ ప్రాంతాలలోనే తప్ప సమశీతోష్ణ మండలమైన ఈ ఖండంలో కానరావని అభిప్రాయపడ్డారు. జాతీయ రహదారిలో ఉన్న ఒక మోటెలు యజమాని జాన్సన్ గారి కథనం ప్రకారం తన మోటెలుకి ఇరువేపులా రెండు ఒకే మాదిరి పట్టణాలు చూశాడట. కాని ఈ కథనం పత్రికా సంపాదకులని కాని, జాన్సన్ పరిచయస్థులని కాని ఆశ్చర్య పరచదు. యాత్రికుల సీజను ఇంకా ప్రారంభం కాలేదు. మోటెలు చాలా సమయం ఖాళీగానే ఉంది. అంచేత ఒకటో రెండో పెగ్గులు తీసుకోడం వల్ల ఆయన ఈ కవల పట్టణాలను కాకతాళీయంగ అదే రోజున సృష్టించడం భావ్యమే.

''లామీ కోహెన్ గారు ఈ ఘటనలకి పూర్తిగా వేరొక వివరణ ఇస్తున్నారు. ఈయన గురి మంచిదంటారు. ఆయన 'ఒరియన్స్' బార్ యజమాని, 'వైల్డ్' క్లబ్ నాయకుడు. ఇదంతా 'రెడ్స్' చేసిన పని అంటున్నారాయన. ''రెడ్స్ వస్తున్నారు జాగ్రత్త, వారు రాజకీయాలనే కాదు,

మనం పీల్చే గాలిని కూడా ఎర్రగా చేస్తారు.'' ''న్యూయార్క్ లాయరు రోయ్ డెస్మొండ్ మన ఊర్లో ఒక బార్ లోంచి బయటకు వస్తూంటే ఆయనను ఎవరో కొట్టారు. రాబోయే అధ్యక్ష పదవి ఎన్నికల సందర్భంలో ప్రశ్నలకి సమాధానాలు ఇవ్వ నిరాకరించి నందుకు ఇది జరిగిందేమో? అంచేత పై వాక్యంలో భావానికీ, దీనికీ మధ్య సంబంధం ఉండవచ్చు. అల్లరి జరిగిన ప్రాంతానికి తరలి వచ్చిన పోలీసులు దురదృష్టవశాత్తూ, అల్లరిలో పాల్గొన్న వారినెవరినీ పట్టుకోలేకపోయారు.'' ఇదీ ఆయన వివరణ.

'టైమ్ అండ్ పీపుల్' (కాలము – ప్రజలు) అన్న పత్రికకి అడ్మిరల్ థాంప్సన్ ఇంటెర్వ్యూ ఇచ్చారు. దాని గురించి ఆ పత్రిక ఇలా ప్రచురించింది. 'శాండ్ సిటీలో అంటువ్యాధిలాంటి అత్యంత ప్రమాదం – గులాబి మేఘాలే కారణం – అడ్మిరల్ కథనం. ''గత కొద్ది రోజులుగా 66వ నెంబరు రూటులో ఉన్న చిన్న దక్షిణ ప్రాంతపు ఊరు పైన దేశం అంతటి దృష్టి కేంద్రీకరింపబడింది. ఆ ఊరుని ఎర్రని పొగమంచు అమాంతం చుట్టుముట్టిన ఉదంతం గురించీ, కవల పట్ట ణంలో జరిగిన విపరీత సంఘటనల గురించీ వ్యాపారస్థుడు – లెస్లీ బేకర్ కథనం గురించీ పత్రికలలో అప్పుడే ప్రచురించారు. మా విలేఖరి అడ్మిరల్ థాంప్సన్ గారిని ఇంటర్వ్యూ చేశాడు. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాల నుంచి అంటార్కిటికా వెళ్లిన పరిశోధనా బృందం సభ్యుడూ, గులాబి మేఘాల కార్యకలాపాలని ప్రప్రథమంగా వీక్షించిన మానవుడూ అయిన అడ్మిరల్ థాంప్సన్ గారితో ఇంటెర్వ్యూ ఇలా జరిగింది.' ''సర్! శాండ్ సిటీ సంఘ టనల గురించి మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?''

''సామాన్య పౌరులందరిలో మానవ భవిష్యత్తు గురించి తీవ్రాందోళన కలగ చేసిన సంఘటనలు జరిగాయని నా నమ్మకం.''

''ఆందోళన చెందవలసిన పరిస్థితికి ఆధారాలు ఉన్నాయని నమ్ముతున్నారా?''

''అవును, నమ్ముతున్నాను. కొంతమంది వ్యక్తుల ప్రతిరూపాలను

సృష్టించడంతో సరిపుచ్చక ఈ 'మేఘాలు' సమాజంలో ఒక తరగతి నంతటినీ పునర్సృష్టిస్తున్నాయి. ఈ మధ్య జరిగిన సంఘటనలు మాత్రమే ఉటంకిస్తాను: సముద్రపు నౌక 'ఆలమేడ్'ని దాని నావిక సిబ్బందీ, ప్రయాణీకులతో సహా మొత్తాన్నంతటినీ సృష్టించాయి. బఫెలో నగరంలో పెద్ద దుకాణాన్ని అది తొక్కిసలాడుతూ నిర్విరామంగా పని చేసిన రోజున కాపీ చేశాయి. ఇవాన్స్‌విల్‌లో ప్లాస్టిక్కు కర్మాగారానికి ప్రతిరూపం సృష్టించబడింది. ఈ ప్రతిరూపం వెంటనే మాయమైపోయింది. ఈ సంఘటనలు చూసిన వారందరికీ ఒకే రకమైన కల వచ్చిందని అనుకోడానికి వీల్లేదు. సంవత్సరాల తరబడి కలిసిమెలిసి బతికిన వారికి కూడా ఒకే రకమైన కల వస్తుందా? గాలి పొరలలోని ఉష్ణోగ్రతా ప్రావణ్యం (గ్రేడియంట్) వలన కరిగిన చాతుస భ్రాంతి అని ఎవరూ నన్ను ఒప్పించలేరు. అది ఏదో కొద్ది నిముషాల పాటు మాత్రమే ఉండి, ఆ తర్వాత మాయమైపోయింది అనే విషయం ముఖ్యం కాదు. ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే రెండు కర్మాగారాలలో ఏది మాయమైందో ఎవరూ నిర్ద్వంద్వంగా నిరూపించలేక పోతున్నారు!''

''శాండ్ సిటీలో సంఘటనల గురించి 'ఎపోలో' క్లబ్బులో మాట్లాడుతూ మీరు అంటువ్యాధి గురించి పేర్కొన్నారు. ఏ అర్థంలో అలా అన్నారో చెపుతారా?''

''అదే అర్థం, సూటిగానే అన్నాను. ఆ నగరాన్ని వేరుగా ఉంచాలి. అక్కడ క్రమపద్ధతిలో పరీక్షలు జరపాలి. నిర్విరామంగా పరిశీలనలు జరపాలి. సమస్య మళ్లీ అదే. ఈ ప్రజలు అసలు ప్రజలా లేక ప్రతిరూపాలా? దురదృష్టవశాత్తూ అధికారులు కాని, జనసామాన్యం కాని, ఈ సమస్య పట్ల కనీస శ్రద్ధ కనపరచటం లేదు.''

మీరు చెప్పేదాంట్లో అతిశయోక్తి లేదనే అనుకోమంటారా సర్?'' మా విలేఖరి వ్యతిరేకించాడు. ''అంతరిక్ష అతిథుల పట్ల ఉదాసీనత చూపుతోందని దేశాన్ని మీరు నిజంగా నిందిస్తున్నారా?''

దానికి సమాధానంగా అడ్మిరల్ గారు వ్యంగ్య ధోరణిలో ఇలా అన్నారు: ''అవునవును, అన్ని చర్యలనీ ఉదాసీనత అని ఎలా అనగలం? ఉదాహరణకి, గులాబి మేఘాల పేరన ఫేషన్లు — గులాబి మేఘం-పరికిణీలు, గులాబి మేఘం-కేశాలంకరణలు వస్తున్నాయి. అధ్యాత్మిక తత్వవేత్తల సమావేశంలో గులాబి మేఘాలు చనిపోయిన వారి ఆత్మలనీ, అవి భగవంతు డిచ్చిన వరంతో భూమి మీద తిరిగి వస్తున్నాయనీ తీర్మానించారు. అదంతా ఉదా సీనత ఎలా అవుతుందిలెండి! అంతే కాదు. సెనేటర్లు తమ సమావేశంలో పన్నెండు గంటల సేపు 'అంతరిక్షపు ఆశ్వికుల' మీద వితండోపన్యాసాలు ఇచ్చారు. అలా ఇస్తూ ఒక బిల్లుకి జన్మమరణం తెచ్చారు. ఆ బిల్లు ఏమిటో తెలుసా? అధికాదాయాల మీద పన్నుల బిల్లు. స్టాకు బ్రోకర్లు గులాబి మేఘాల నెపంతో స్వలాభాలకి కృషి చేస్తున్నారు. మత బోధకులు ప్రపంచ పరిసమాప్తి దినాలు వచ్చాయని ప్రకటిస్తున్నారు. ''ఆద్యం తెలి యని ఆశ్వికులపై బాబ్ మెరిల్ విజయం'' అని చలన చిత్ర నిర్మాతలు చిత్రాలు తయారు చేస్తున్నారు. ఇవన్నీ ప్రక్క దారులు పట్టిన ఆలో చనలు. ఇవి కాదు, నా బుర్రలో ఉన్నవి. వాటికి పూర్తిగా భిన్నమైనవి...

''యుద్ధమా?''

''ఎవరితో? మేఘాలతోనా?''

''నేనంత మూర్ఖుడిని కాదు. అన్ని రకాల పరమాణు నిర్మాణాలనీ పునర్సృష్టించే శక్తి గల నాగరికతతో యుద్ధం చేయడానికి తగు సాధన సామాగ్రి మానవాళి దగ్గర ఉన్నదని నేననుకోవటం లేదు. మేఘాలని తరిమి వేయడం గురించి నేను మాట్లాడాను. ఇంకా సూక్ష్మంగా చెప్పా లంటే ఈ లక్ష్యసాధన మార్గాలని అన్వేషించాల్సిన అవసరం ఉందని చెప్పాను.'' అడ్మిరల్ గారు ఇంకా ఇలా అన్నారు. ''ఈ నాగరికత శక్తివం తమైనదే అయినప్పటికీ దానికి ఏదో బలహీన స్థానం ఉండకపోదు. ఎచిలస్*

---

* హోమరు కవి వ్రాసిన 'ఇలియాడ్' కావ్యంలో వీరుడు ఎచిలస్ —

వీరుని మడమల్లా! మనం మనం దాని కోసం ఎందుకు అన్వేషించ కూడదు? సంపర్క సాధనలో మన శాస్త్రజ్ఞులు చైతన్యవంతంగా కృషి చేయడం లేదని వాకనిపిస్తోంది. అయితే మన మానవాళికీ, ఆ అపరిచితులకీ మధ్య సయోధ్య సాధించడమని కాదు నా ఉద్దేశం. తిన్నగా, నేరుగా, అంటే బాహ్యావరణలో ఈ అంతరిక్ష అభ్యాగతుల దగ్గరకు చేరి వారిని పరిశీలించాలి. వారు భూమి మీద ఏర్పరుచుకున్న స్థావరం ఎక్కడుందో ఇంతవరకు కనుక్కోలేక పోయారెందుకని? నేనే అయితే ఈ పాటికి ఎన్నో పరిశీలక బృందాలని పంపి ఉండేవాడిని. వారి బలహీన స్థానం ఏదో కనుక్కోవడం ఒక లక్ష్యంగా పెట్టుకొని పంపేవాడిని. అలాటిది తప్పక ఉంటుందనే నా నమ్మకం. బలహీనతలని తెలుసుకోడం అవసరమయినప్పుడు, ఇది దెబ్బ తీయడం గురించిన దానికి సంబంధించిందే ఆ సమస్య. హానికి అగ్గమయ్యే స్థానం ఉంటుందండీ! అప్పుడు, పరిస్థితి అంతా ఇంకొక రూపం దాలుస్తుంది.''

ఇంటెర్వ్యూ అంత సుస్పష్టంగా, యదార్థవాదిలా మాట్లాడిన అడ్మిరల్ గారు నాకు పిచ్చివాడిలా కాని, వింత ప్రకృతి కలవాడిలా కాని కనిపించ లేదు. అయితే తెలివైన వాడిలా మాత్రం అనిపించలేదు. కాని ఆయనకున్న దురావేశ జనితమైన ప్రతికూల అభిప్రాయాల వలన మున్ముందు ఎక్కువ ప్రమాదం జరగవచ్చునీ, అంతరిక్ష అభ్యాగతులు అర్థం కాని చర్యల వలన జరిగిన ప్రమాదం కంటే ఎక్కువ జరగవచ్చునీ నాకనిపించింది. ఈ విషయమే ఇంటెర్వ్యూ చేసిన విలేఖరి చూచాయగా సూచించాడు. పారిస్‌లో జరగనున్న అంతర్జాతీయ సమావేశానికి తరలి రానున్న అమెరికా శాస్త్రజ్ఞుల బృందంలో అడ్మిరల్ థాంప్సన్ గారిని కూడా చేరిస్తే సమావేశ ప్రయత్నాలని సమన్వయ పరచడం క్లిష్టతరమవుతుందని ఆ విలేఖరి చాలా ఆచితూచి సూచించాడు.

తన కాలి మడమలో అతని ప్రాణం ఉండేదట. అక్కడ దెబ్బ తీస్తే అతను బలహీను డవుతాడట.

రెండు పత్రికల కత్తిరింపులూ, మార్టిన్ ఉత్తరంతో సహా, నేను జెర్నోవ్‌కి విమానంలో అందచేశాను. మేం విమానంలో కూర్చున్న స్థలం ప్రత్యేకమైన గదిలా ఉంది. ఎంచేతంటే మా ముందూ, వెనుకా, కుర్చీల వెనుక భాగాలు ఎత్తుగా ఉన్నాయి. అసోవెట్స్, రొగోవిన్ రెండు రోజుల తర్వాత పారిస్ చేరతారు. సమావేశం మొదలైన తర్వాత వస్తారు. మేం ముందుగా బయల్దేరాం. కంటితో చూసిన సాతులతో పత్రికా విలేఖరుల గోష్ఠిలో పాల్గొనడానికీ, మాక్‌ముర్డో నుంచి వచ్చిన అమెరికనులను కలుసుకోడానికీ మేం ముందుగా బయల్దేరాం. ఈ మాక్‌ముర్డో అమెరికనులు అడ్మిరల్ థాంప్సన్ గారి అభిప్రాయాలతో ఏకీభవించటం లేదు. అడ్మిరల్ అక్కడ నుంచి వెళ్లి పోయిన తరువాత వీరు అంతరిక్ష అభ్యాగతులతో కొత్త అనుభవం సంపాదించారు. మాస్కోలోని షెరెమేత్యెవొ విమానాశ్రయం వదలి పెట్టిన తర్వాత మేం అప్పుడే అల్పాహారం సేవించాం. విమానంలో చల్లగ ఉంది. దినపత్రికల రెపరెపలు, సంభాషణల గుసగుసలూ లాంటి చిన్న చిన్న శబ్దాలన్నీ జెట్ ఇంజను హోరులో అణిగి పోయాయి, హోరు మితంగా ఉన్నప్పటికీ. మార్టిన్ ఉత్తరం గురించి మాట్లాడానికి, ఇదే అనువైన సమయం. జెర్నోవ్ పేజీలని చదివి, మరల చదువుతూన్నప్పుడు ఇరీన చెవిలో అన్నాను. ''నీకు ఉత్తరం గుర్తుంది కదా, అస్పష్ట విషయాలన్నీ గుర్తు చేసుకో, కొన్ని ప్రశ్నలు తయారు చేసుకో. జెర్నోవ్ వేదిక మీద నుంచి లెక్చరు ఇస్తున్న ప్రొఫెసరు లాంటి వాడు. ఆయనకి కచ్చితంగా సమంగా అర్థం కాని ప్రశ్నలంటే ఇష్టం ఉండదు.''

''అదేమిటి? కచ్చితంగా అర్థం కానివి అంటూ ఏమైనా ఉంటాయా?''

''ఉండకేం, మనకి అర్థం కానిదాన్ని అనుమానిస్తాం. ముఖ్యమైన అస్పష్టత ఏమిటో నిర్ణయించుకోలేనపుడు కచ్చితంగా లేకపోవడం జరుగుతుంది. అప్పుడు నీ ప్రశ్న తెలివి తక్కువ ప్రశ్న అవుతుంది, ఏమీ తెలీని మొద్దు మొహమని నీ తేలవేసిన కళ్లే చెపుతాయి.''

ఆమె ఇచ్చిన సమాధానం వినడం కన్న పేపర్లో తలదూర్చడం మంచి

దని పేపరు వెనక తలదాచుకున్నాను. ఏమైతేనేం అస్పష్ట విషయాలన్నీ నాకు నేనే అనుకోవాలి. మార్టిన్ వర్ణించిన ప్రతిరూపాలకి మాకు తటస్థ పడిన ప్రతిరూపాలకి తేడా ఏమిటి? మనసులో ఇలా క్రోడీకరించుకున్నాను: నిర్జీవ నయనాలు, వేసిన చాలా ప్రశ్నలు అర్థం కాకపోవడం, సమయం గురించి గజిబిజి, మానవుల చూపు కాని చూపు, సూర్యుడిని నీలాకాశాన్ని వారు చూడలేక పోవడం. పగలు రోడ్డు మీద విద్యుద్దీపాల పట్ల ఆశ్చర్యం కన్పరచలేదు, మనుషుల జ్ఞాపకశక్తి వారికి ఉన్నట్టు లేదు. మార్టిన్ స్నేహి తురాలు మార్టిన్‌ని గుర్తుపట్టలేకపోవడమే కాదు, అతను ఆమెకు జ్ఞాపకం లేదు. మార్టిన్ పేల్చిన పిస్తోలు గుళ్ళు వాళ్ళగుండా పోయాయి. శరీరానికి హాని చేయలేదు. అంటే వాళ్ల శరీర లోపలిభాగం మనుషుల శరీరాలలా లేదు. వేరుగా ఉంది. దీన్నిబట్టి ఇక్కడ 'మేఘాలు' మనుషులని కాపీ చేయ లేదు. బాహ్య స్వరూపం మాత్రం ఒకేలా ఉండేటటువంటి రోబ టులని కాపీ చేశాయి. వాటికి నియమిత ప్రోగ్రాము మాత్రమే ఉంది. ఆ విధంగా మొట్టమొదటి అసంగత లక్షణం ఇది: ప్రతిరూపాలని రూప కల్పన చేసే పద్ధతి ఎందుకు మార్చారు? మారిస్తే ఎటువంటి పరిమితు లలో మార్చారు?

అయితే మేఘాలు వస్తువుల మోడల్పుని కూడా నిర్మించాయి. మను షులకే కాదు. మా ట్రాక్టరు మోడలు నిజమైనది. మార్టిన్ వర్ణించిన సిటీలో కూడ అంతే. పానీయాలని త్రాగ గలిగారు, సిగరెట్లని కాల్చ గలిగారు, కార్లని నడప గలిగారు. పోలీసుల తుపాకి గుళ్ళు ఇటుక గోడలు గుండా పోగలిగాయి. ఇళ్ళకి నిజమైన తలుపులు, కిటికీలు ఉన్నాయి. రెస్టా రెంటులు నిజమైనవే. నిజమైన కాఫీని, హాట్‌డాగ్స్‌ని విక్రయించాయి. వాస్తవంలో ఉన్న పెట్రోలు బంకు యజమాని, నిజమైన నూనె, పెట్రోలు అమ్మాడు. కాని నిజమైన కార్లు, లారీలు భుతాల్లా రహదారి మీద నుంచి అమాంతం ప్రత్యక్షమయ్యాయి. ఊర్లో ప్రయాణం చేశాయి. శూన్యం లోంచి అద్భుతంగా ప్రత్యక్షమయ్యాయి. ఊరికి ఇంకో వైపు అంతే అద్భుతంగా

అదే శూన్యంలోకి మాయమయ్యాయి. పోతున్న కారు లేపిన ధూళిలోకే మాయమయ్యాయి. ఇళ్ల ద్వారాలన్నిటి గుండా గమ్యం లేదు. కొన్నిటి గుండా పోతే ఎక్కడికీ దారిలేదు. ఎందుకంటే వాటి వెనక ఖాళీ. చొరరాని నల్లటి, కుదించబడిన పొగలాటి శూన్యత. దీనివల్ల అర్థమయ్యే విషయం ఏమిటీ అంటే పరిసర వస్తువుల మోడలీకరణ (మోడల్ బిల్డింగ్) ఇంకొక విధంగా పొగింది. ఈ పద్ధతి ఏదో ఒక రకంగా పరిమితమైన పద్ధతి. అంచేత ఇప్పుడు రెండవ అస్పష్టతని ఇలా అని చెప్పుకోవచ్చు. ఇంకొక మోడలీకరణ పద్ధతి ఎందుకు అవలంబించారు? దాని ప్రయోజనాలేమిటి? ఏ విధంగా అది పరిమితమైన పద్ధతి అయింది?

ఇంకొక చిక్కు ప్రశ్న: జెర్నోవ్ ఇంతకు పూర్వమే ప్రతిరూప రూప కల్పనా విధానం రెండవది ఉండవచ్చని చెప్పాడు. మీర్నీ నుంచి మాస్కో పోతున్నప్పుడు, మా విమానానికి ప్రతి విమానం సృష్టించిన సందర్భంలో అన్నాడు. ఆ పద్ధతీ, మార్టిన్ వర్ణించిన ఊర్లో పద్ధతీ ఒకటేనా? ''కొంత వరకు ఒకటే'' సమాధానం ఇచ్చాడు జెర్నోవ్, కొంత ఆలోచించిన తర్వాత ''మేఘాలు వివిధ మోడల్సుని వేర్వేరు పద్ధతుల్లో సృష్టిస్తున్నాయని స్పష్టమవుతోంది. విమానంలో ఎర్రటి పొగమంచు గుర్తుందా? అప్పుడు సీట్ల మధ్య దారికి ఆవల ఏముందో కూడా కనిపించ లేదు. శాండ్ సిటీలో పొగమంచు అంత సాంద్రత వరకూ చేరుకుందో లేదో స్పష్టంగా తెలియదు. పేపర్లో గాలి పారదర్శకంగా ఉందని వ్రాశారు. నిర్మలంగా ఉంది కాని రంగులో – ఎర్రని రంగులో ఉందని రాశారు. దీన్ని బట్టి మోడలు రకం వాయు సాంద్రత మీద ఆధారపడిందని చెప్పుకోవాలి. ప్రతిరూప విమానంలో ప్రయాణికుల కంటె కూడా మార్టిన్ వర్ణించిన ఫాంటమ్ సిటీలో వాళ్లు తక్కువ మానవ లక్షణాలు కలిగి ఉన్నారని నేను అనుకుంటున్నాను. ఎంచేత? ఆలోచిద్దాం. కరాచీలో నేను నీకు ఒక విషయం చెప్పాను, గుర్తుందా? మన విమానంలోని మనుషులని పూర్తిగా మోడలీకరణ చేయలేదు. వారి శరీర నిర్మాణ క్లిష్టతనంతటినీ పూర్తిగా

మోడలీకరించ లేదు, వారి నిర్దుష్ట వృత్తి ధర్మాలని మాత్రమే మోడలీ కరించారని చెప్పాను. మానవుల అతిక్లిష్టమైన మానసిక ప్రవృత్తి నంత టినీ కలుపుకోలేదు, వదిలేశారు. ఎందుకంటే మోడలు చేసేవారికి అది అవసరం లేకపోయింది. మన విమానంలో ప్రయాణీకులు ఉత్త ఏరోప్లేటు విమానంలో ప్రయాణీకులు మాత్రమే కాదు. వారి ప్రయాణం వల్లనే వారి మధ్య సంబంధం ఏర్పడిందని అనగలమా? ఇంకా దీనికి తోడు ఆ సంబం ధంలో ఇంకా అనేక విషయాలు ఉన్నాయి: ఒక ఏడాది పాటు కలిసి ఉండడం, పనీపాటలు, పొరుగు వారితో స్నేహ సంబంధాలు లేక శత్రు సంబంధాలు, భవిష్యత్ ప్రణాళికలు, రానున్న కలయికల గురించి తలపోస్తున్న ఆలోచనలు. ఈ విషయాలన్నిటి వలన ప్రయాణీకులుగా వారి ప్రవృత్తి రకరకాలుగా విస్తరించి క్లిష్టమవుతోంది. అంచేతనే మోడలు సృష్టికర్తలు ఆ ప్రవృ త్తిని సంస్కరించి జ్ఞాపక శక్తినిచ్చే జీవకణాల్లో కొన్నిటిని మాత్రమే ఉం చారు. కొన్ని మానసిక చర్యలనే ఉంచారు. ప్రతిరూప విమానంలో జీవనం ఇప్పుడు మన విమానంలో జీవనం లాటిదేనని నా నమ్మకం.''

''టేప్ రికార్డరులో రికార్డింగు లాగా ఉందనమాట'' నేనన్నాను. ''కాదు, వారు మోడల్సు చేస్తున్నారు కాని నమూనాలు చేయటం లేదు. మార్టిన్ ఊర్లో కూడా నిజమైన శాండ్ సిటీలో ఏం జరిగిందో అదే జరగ లేదు. ఉదాహరణకి పోలీసుల వేట. కాని ఈ మోడలు ఊర్లోని ప్రజలకీ మానవులకీ చాలా తేడా ఉందని గుర్తించు. ఏదో ఒక్క ప్రవృత్తి మాత్రమే పునర్సృష్టించారు. బాటసారి నడుస్తాడు. డ్రయివరు కారు నడుపుతాడు, అమ్మేవాళ్లు అమ్ముతారు లేదా వస్తువులు అమ్మ చూపుతారు. కొనేవాళ్లు కొంటారు లేదా కొనకుండా వెళ్లిపోతారు. అంతే. కాని వాళ్లు ఉత్త బొమ్మలు కాదు. వారు ఆలోచించగలరు, తర్కించగలరు, చర్య తీసుకోగలరు. కాని ఆ ప్రవృత్తి ఒక పరిధిలో మాత్రమే ఉంటుంది. మోడలు సిటీలో కఫే టేరియాలో అమ్మాయితో నీకు హాట్ డాగ్స్ నచ్చలేదని చెపితే వెంటనే నీకు సమాధానంగా డబ్బాలలో పదిలపరచిన హాట్ డాగ్స్ పాడై పోవని

చెపుతుంది. డబ్బా పదిహేను నిముషాల క్రితమే తెరిచానని చెపుతుంది. వాటికిబదులు నీకు గొడ్డు మాంసం మంచిది — నీకు కావలసిన విధంలో ఇమ్మంటే ఆమె ఆ పని చేస్తుంది. ఆమె సరసాలాడగలదు, చతురోక్తులు విసరగలదు, తెలివైనదైతే. ఎందుకంటే అది కూడా వృత్తి ధర్మంలో భాగమే కనక. అందుకే ఆమెకు మార్టిన్ గుర్తు రాలేదు. ఆమె వృత్తి ధర్మానికీ మార్టిన్‌కీ సంబంధం లేదు.

''మరి పోలీసు మార్టిన్‌ని ఎలా జ్ఞాపకం ఉంచుకున్నాడు?'' ఇరీన అడిగింది ''అతను బాంకు దోచుకో లేదు, జేబు కొట్టేయ లేదు, తాగుబోతు కాలేదు, రోడ్డు మీద కొట్లాడ లేదు. పోలీసు వృత్తి ధర్మానికి సంబంధం ఎక్కడి నుంచి వచ్చింది?''

''పేపరు కత్తిరింపు జ్ఞాపకం ఉందా? పొగమంచు ఏర్పడిన సమయంలో ఎవరో న్యూయార్కు లాయరుని కొట్టారు. పోలీసులు ఆలస్యంగా వచ్చారు. దురదృష్టవశాత్తూ నేరస్తులని పట్టుకోలేక పోయారు. ''దురదృష్టవశాత్తూ'' అన్న మాట గుర్తించావు కదూ? నేరస్తులెవరో పోలీసులకి తెలుసు, కాని వాళ్లని పట్టుకోవాలని పోలీసులకి ఉద్దేశం లేదు. అందువల్ల వాళ్లకి బదులు ఎవరో తాగుబోతులనో, సోమరులనో పట్టుకుంటే సరిపోతుంది కదా! పోలీసుల లక్ష్యం ఆ సమయంలో అది. నిజమైన శాండ్ సిటీలో పోలీసులకి ఎవరూ దొరక లేదు. మోడలు సిటీలో వాళ్లకి మార్టిన్, అతని స్నేహితులు దొరికారు.

''మార్టిన్ స్థానంలో నేనుంటే ఎంతో బాగుండేది'' అన్నాను అసూయతో.

''ఏం నీ తలకి బుల్లెటు దెబ్బ తగలాలనా? అవి నిజమైన బుల్లెట్లే తెలుసా?''

''మార్టిన్ బుల్లెట్లూ నిజమైనవే అతను అసలు గురి తప్పాడేమో!''
''అలా అనుకోను. మనుషులకి ప్రమాదకరమైన బుల్లెట్లు ఆ సజీవ విగ్రహాలకు ప్రమాదకరమైనవి కావు. మానవ శరీర నిర్మాణానికీ, వారి

శరీరాలకీ ఏ మాత్రం పోలిక లేదు.'' అన్నాడు జెర్నోవ్. ''మరి వాళ్ల కళ్లో? అవి మార్టిన్‌ని చూశాయి.''

''ఇదంతా గళ్లనుడికట్టులా ఉంది.'' అంటూ ఇరీన నవ్వింది. ''అక్షరాలు సరిపోతున్నాయి. కాని ఆ అక్షరాలు సరి కావు. అలా ఉంది. కొన్ని విషయాలు అమరుతున్నాయి. కాని చాలా విషయాలు అమరటం లేదు.'' అన్నది ఇరీన.

''తప్పకుండా గళ్లనుడికట్టే.'' అన్నాడు జెర్నోవ్ కూడా చిరునవ్వు నవ్వుతూ. ''కాకపోతే ఇంకేమిటి? ఆ పోలీసుని తీసుకొచ్చి అతను ఎందుకు స్పందించ గలుగుతున్నాడో తెలుసుకోడానికి అతన్ని ఆపరేషను బల్ల మీద పడుకో పెట్టలేం కదా. అలా చేస్తే అతని అంతర్భాగాలు మన భాగాల లాంటివో కాదో తెలుసుకోగలం. కాని అది కూడా ఏ పరికరంతో చేయగలం? లెక్కలు చేయగలిగే స్కేలుతోనా? మైక్రోస్కోపుతోనా? ఎక్స్ — రేలతోనా? హాస్యాస్పదంగా ఉంది, ఆలోచిస్తే. మన దగ్గర ఏ పరికరమూ లేదు, మన తర్కమూ, మాటలూ తప్పించి. ఆ! అన్నట్టు, కళ్లు కూడా మామూలు కళ్లు కావు'' అన్నాడు నేనన్న మాటల నుద్దేశించి. ''అవి మార్టిన్‌వి చూశాయి, కాని సూర్యుడిని చూడలేదు. అవి మన కళ్లు కాదు. ఏవిధంగా నంటే, అవి ఒక నిర్దిష్టమైన కాల వ్యవధికే మోడలీకరించబడ్డాయి. ఒక్క ఆ గంటలో మాత్రమే అవి అస్తిత్వం కలిగి ఉండేటట్లు ప్రోగ్రాము చేయబడ్డాయి. కాలానికి కూడా వారు ప్రతిరూపాన్ని కల్పించారు. రహదారి మీద కార్లు కూడా అదే కాల పరిమితిలో, అదే స్థాన పరిమితిలో మోడలీ కరించబడ్డాయి. అందువల్లనే, అవి ఆ కవల నగరంలోకి శూన్యం లోంచి వచ్చి ఎక్కడికి పోతున్నాయో తెలియకుండా మాయమైపోయాయి. అసలైన సమస్య'' చిరునవ్వు నవ్వాడు.

''అసలు రూపం తెలుసుకోనీయని ముసుగులాగా ఉంది వీళ్ల పని. ఆ ఇళ్లు చూడండి, బయట గోడ నిజమైనది. లోపల ఏం లేదు — శూన్యం, నల్లని శూన్యం. దాన్ని చూడగలిగితే బాగుండేది'' అని నిట్టూర్చాను.

మనం కంటితో చూసిన సాక్ష్యాలమట! కాని మనం ఏమాత్రం చూశాం? చాలా తక్కువ.''

''మనం ఇంకా చూడబోతున్నాము'' అన్నాడు జెర్వ్నేవ్ గూఢార్థంతో. ''నువ్వూ, మార్టిన్, నేనూ, మనందరం వాళ్ల ముద్రపడిన వాళ్లం. వాళ్లు మనకి ఇంకా కొత్త కొత్త విషయాలు చూపిస్తారు. కాకతాళీయంగా కావచ్చు. కావాలని పనిగట్టుకొని కావచ్చు. అలా చేస్తారని నాకు భయం వేస్తోంది.''

''భయం వేస్తోందా నీకు'' అన్నాను ఆశ్చర్యంతో.

''అవును భయం వేస్తోంది'' అన్నాడు జెర్వ్నేవ్. తర్వాత మరి మాట్లాడ లేదు. విమానం మేఘాలని దూసుకొని క్రిందకు మళ్లింది. నగరంపై మబ్బులు కప్పి ఉన్నాయి. చిన్నప్పటి నుంచి పరిచయమైన ఐఫెల్ టవర్, దాని అతి సున్నితమైన అల్లికలతో నీడలా కనిపించింది. అతి సన్నని నైలాను దారాలతో చేసిన సూచాగ్ర స్థంభంలా కనిపించింది ఆ ఐఫెల్ కట్టడం.

మూడవ భాగం

భౌతిక ప్రేత ప్రపంచం

అధ్యాయం 17

హోమాండ్ హోటల్లో పత్రికా విలేఖరులతో గోష్ఠి

జరగనున్న శాస్త్రజ్ఞుల సమావేశం సందర్భంగా పారిస్ అంతా ప్రయాణికులతో నిండిపోయింది. మా ప్రతినిధి వర్గం హోమాండ్ హోటలులో బస చేసింది. ఇది ఒకటో రకం హోటలు. పాత కాలపు ఫేషన్లు దాని గర్వకారణం. మెట్లన్నీ కర్రవి. ఎక్కుతున్నప్పుడు కిర్రు కిర్రుమన్నాయి. పొడుగైన, బరువైన తెరలు దుమ్ము పట్టి ఉన్నాయి. శోభాయమానంగా ఉన్న పురాతన చాందినీలు బాల్జాక్ రోజుల్ని గుర్తుకు తెస్తున్నాయి. బల్లల మీద, కిటికీలలోనూ, చలిమంట స్థలం దగ్గర కొవ్వొత్తులు వెలిగించి ఉంచారు. ఫేషను అని చెప్పుకోడానికి కాదు. ఆధునిక విద్యుత్తుకు పోటీగా ఉంచినట్లు. ఏదో ఒక విశిష్టత చూపెట్టడానికి తప్ప మరేం కాదు. అమెరికనులకి ఈ ఏర్పాటు నచ్చలేదు. మాకు ఏమీ అనిపించినట్లు లేదు. ఎందువల్లనంటే హోటల్లో కొద్ది నిముషాల కన్న ఎక్కువ సేపు ఉండలేదు.

విలేఖరుల గోష్ఠికి ఇంకా రెండు గంటల వ్యవధి ఉందని తెలిసి నేనూ, ఇరీన నగరంలో దృశ్యాలు మొదటి సారిగా తిలకిస్తూ గడిపాము. అక్కడి అద్భుత శిల్పాలన్నిటినీ నేను విస్తుపోతూ చూశాను. ఆమె ఏ శిల్పం ఎప్పుడు ఎవరి కోసం చెక్కారో సునాయాసంగా అంతా తేటతెల్లమైనట్లు వివరిం

చింది. ''నీకు పారిస్ ఇంత బాగా ఎలా తెలును?'' అని ఆశ్చర్యపోతూ అడిగాను. ''పారిస్ రావడం నాకిది మూడో సారి. అది కాక నేను పారిస్‌లో పుట్టాను. నేను చిన్న పిల్లగా ఉన్నపుడు తోపుడు బండీలో నన్నీ వీధుల్లోనే తిప్పారు. ఆ విషయం గురించి ఇంకో సారి వివరంగా చెపుతాలే'' అంటూ గూడార్థంతో చెప్పి గట్టిగా నవ్వింది, ''హోటలు గేటు దగ్గర కాపలాదారుడు కూడా నన్ను పరిచయస్థురాలిలా పలకరించాడు.'' ''అదెప్పుడు?'' ''నువ్వు టాక్సీకి డబ్బులిస్తున్నపుడు. నేనూ, జెర్నోవ్ హోటలు ముందు ఆవరణలోకి వెళ్తునప్పుడు కాపలా అతను అందర్నీ చూసినట్లే మమ్మల్నీ పట్టనట్టే చూశాడు. కాని అమాంతం కళ్ళు పెద్దవి చేసుకొని మావేపు అడుగులు వేసి నన్ను తేరిపార చూశాడు. 'ఏమైంది?' అని నేనడిగాను. అతగాడు మాట్లాడకుండా నా వేపే చూస్తూ నిల్చున్నాడు. అప్పుడు జెర్నోవ్ అడిగాడు, 'నువ్వు ఈ అమ్మాయిని గుర్తు పట్టావా?' 'లేదు, లేదు, ఈ అమ్మాయి మా నిత్యాతిథులలో ఒకరిలా ఉంటేనూ...' అని సర్దుకున్నాడు అతగాడు. కాని నన్ను గుర్తు పట్టినట్లే నాకనిపించింది. నేను ఈ హోటల్లో ఎప్పుడూ బస చేయలేదు. వింతగా ఉంది.'' మేం హోటలుకి తిరిగి వచ్చినపుడు కాపలాదారుడు ఇరీన వేపు చూడనన్నా లేదు. చిరునవ్వుతో మా కోసం ఎదురు చూస్తున్నారనీ తిన్నగా స్టేజి మీదకి వెళ్లమనీ చెప్పాడు. హోటలు రెస్టారెంటు హాలులో గోష్ఠి ప్రారంభం అవుతోంది. సంగీతకారులు నిలబడి కచేరీలిచ్చే స్టేజి మీద ప్రతినిధులు కూచున్నారు. అమెరికనులు అపుడే స్టేజిలో చాలా భాగాన్ని ఆక్రమించుకొని కూర్చున్నారు. టెలివిజన్ అపరేటర్లు నల్ల పెట్టెలతో అటూ ఇటూ పరుగెడుతున్నారు. విలేఖరులు, కెమేరాలతో, నోటు పుస్తకాలతో, టేపు రికార్డర్లతో బల్లల దగ్గర ఆసీనులయ్యారు. రంగు రంగుల కాగితాలు అంటించిన సీసాలు అందిస్తున్నారు వెయిటర్లు. మాకూ స్టేజి మీద ఒక బల్ల కేటాయించారు. దాని మీద అన్ని రకాల పానీయాలు అప్పడే అమర్చారు అమెరికనులు. ఇరీన హాలులో ఉండిపోయింది. అనువాదం అవసరం లేకపోయింది. ఎందుకంటే ఉన్న వాళ్లలో

అందరూ కాకపోయినా చాలమంది ఇంగ్లీషు, ఫ్రెంచి భాషలు రెండూ మాట్లాడగలరు. నా ఫ్రెంచి జ్ఞానం తక్కువే అయినా నాకు బాగానే అర్థం అవుతుంది. బాగా మాట్లాడలేను. కాని జెర్వేస్ ఉన్నాడు కనక నాకు మాట్లాడవలసిన అవసరం అట్టే ఉండక పోవచ్చు. ఆ విషయంలో నేను పొరపాటు పడ్డాననే చెప్పాలి. విలేఖరులు మావద్ద నుంచి, కంటితో చూసిన ప్రత్యక్ష సాక్షులుగా, ప్రతీ చిన్న విషయం అడిగి తెలుసుకోవాలని మమ్మల్ని ఉక్కిరి బిక్కిరి చేశారు. పైగా చలన చిత్ర నిర్మాతని నేనే అవడం, ఆ చిత్రం ఇప్పటికి రెండో వారం పారిస్ ప్రేక్షకులని ఆకర్షిస్తూ ఉండడం తోడయింది.

మాక్‌ముర్డో నుంచి వచ్చిన ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞుడు 'మాక్ ఏడో' గోష్ఠికి అధ్యక్షుడు. మాక్‌ముర్డో నుంచి మాక్ ఏడో అనీ ''మచ్ ఏడో ఎబౌట్ మాక్ ఏడో'' అని విలేఖరుల జోకులకి (''మచ్ ఏడో ఎబౌట్ నథింగ్'' అనే షేక్స్పియరు నాటకాన్ని ఉద్దేశిస్తూ అన్నవి.) ఆయన అపుడే అలవాటు పడ్డాడు. కాని ఆయన తేలిగ్గా కలవరపడే రకం కాదు.

సమావేశపు పెనుతుఫానులో అనుభవజ్ఞుడైన సరంగులా మా నౌకను కౌశలంతో నడిపించాడు ఆయన. ఆయన గొంతుక కూడా కేప్టెను గొంతులా పెద్దగా అధికార యుక్తంగా ఉంది. ప్రశ్నలు వేసేవారు ఎక్కువ హఠం చేసినప్పుడు మరీను.

తుఫాను అనే మాటని ప్రయోగించానంటే ఏదో మాట వరసకి కాదు. ఇంతకు మూడు గంటల ముందు పత్రికా రచయితలు వేరే ఇంకొక పారిస్ హోటలులో ఇంకొక ప్రత్యక్ష సాక్షిని – అడ్మిరల్ థాంప్సన్ గారిని – కలుసుకున్నారు. శాస్త్రజాలు సమావేశంలో పాల్గొనడానికి ప్రతినిధిగా వచ్చాడాయన. కాని మాతో పాటు ఒకే పత్రికా విలేఖరుల గోష్ఠిలో పాల్గొనడానికి నిరాకరించాడు. దానికి కారణాలు కూడా పత్రికల వారితో వేరే ప్రత్యేకంగా కలుసుకొని చెప్పడానికి ఇష్టపడ్డాడు. ఇక్కడ గోష్ఠిలో మొదటి ప్రశ్నలు

బయలుదేరిన వెంటనే ఆ కారణాల సారాంశం, ఆయన చెప్పిన విషయాల సారాంశం మాకు స్పష్టం అయ్యాయి.

ఎవరిని ప్రశ్నలడిగారో ఆ ప్రతినిధులే సమాధానాలిచ్చారు. మిగిలిన ప్రశ్నల విషయం ''మాక్ ఏడో, చూసుకున్నాడు. నాకు అంతా జ్ఞాపకం లేదు. జ్ఞాపకం ఉన్నవి టేపు రికార్డరులో లాగ జ్ఞాపకం ఉన్నాయి.

''అడ్మిరల్ థాంప్సన్ గారి పత్రికా గోష్ఠి గురించి మీకు సమాచారం అందిందా?'' రంగంలోకి విసిరిన మొదటి టెన్నిస్ బంతి అది. దాన్ని అధ్యక్షుడు ఇలా తిప్పి కొట్టాడు.

''దాని గురించి నాకేమీ తెలీదని చెప్పడానికి చింతిస్తున్నాను. కాని నిజానికి నేను దాని గురించి పెద్దగా పట్టించుకోవడం లేదు.''

''అదెలాగండీ, ఆయన సంచలనాత్మకమైన ప్రకటన చేశాడు!''

''చేసి ఉండవచ్చు.''

''గులాబి మేఘాల పట్ల నిరోధక చర్యలు గైకొనాలని కోరుతున్నాడు.''

''అది మీ పత్రికలలో ప్రచురించుకోండి. నాక్కావలసింది మీ ప్రశ్నలు.''

''కొత్త ఆగంతకులకి వ్యతిరేకంగా శిక్షాచర్యలు గైకొనాలని ఐక్యరాజ్య సమితి ప్రతినిధులు కోరితే మీరేమంటారు?''

''నేను యుద్ధ మంత్రిని కాను. అట్లాంటి కోరికల గురించి నేనేమీ చెప్పలేను.''

''ఒక వేళ మీరు అట్లాంటి మంత్రి అయితే ఏమనేవారు?''

''ఆ దిక్కులో దృష్టి సారించ లేదు, జీవనోపాధి కోసం.''

''నవ్వులూ, కరతాళ ధ్వనులతో హాలు నిండిపోయింది'' మాక్ ఏడో పెడ మొహం పెట్టి చిరునవ్వైనా లేకుండా మాట్లాడకుండా కూర్చున్నాడు. ప్రశ్నించే విలేఖరి ఇక నోరు మెదపలేక పోయాడు. ఏడోకి నాటక ఫక్కీ ఇష్టం లేదు.

వెంటనే రెండో విలేఖరి లేచాడు. మాక్ ఏడో వాగ్ధాటికి తట్టుకోలేనను కున్నాడో, ఏమో, మరొక ప్రతినిధి మీద పడ్డాడు.

''ప్రొఫెసరు జెర్నోవ్ గారిని ప్రశ్న అడగాలనుకుంటున్నాను. గులాబి మేఘాల చర్యలు మానవ జాతికి ప్రమాదం తెస్తాయని అంగీకరిస్తారా?''

''అంగీకరించను.'' జెర్నోవ్ వెంటనే జవాబిచ్చాడు. ''ఇంతవరకూ గులాబి మేఘాలు మానవాళికి ఎటువంటి హానీ సలప లేదు. భూమి మీది హిమరాశిలో తగ్గుదల వాతావరణానికి మంచే చేస్తుంది. మనిషి కార్యక్రమాలకి గాని ప్రకృతికి గాని ఎటువంటి చెడూ జరగలేదు.''

''అదృశ్యథాన్ని నొక్కి వక్కాణిస్తారా?''

''ముమ్మాటికీ. మిర్నిలో నా ప్రతిరూపంతో పాటు మాయమయిన స్ట్రూలు, శాండ్ సిటీ మోడలు సిటీలో మార్టిన్ వదిలి పెట్టిన కారు — ఇవే మానవాళికి జరిగిన హాని.''

''కారేమిటి?''

''ఎప్పుడు?''

''మార్టిన్ ఎక్కడున్నాడు?''

''మార్టిన్ రేపు సాయంత్రం వస్తున్నాడు'' అని మాక్ ఏడో సమాధానం ఇచ్చాడు. ''ఆయన శాండ్ సిటీలో ఉన్నాడా అప్పుడు?''' ''అయన్ని మీరే అడగండి''

''మార్టిన్ కారు మాయమైనట్లు ప్రొఫెసర్ జెర్నోవ్‌కి ఎలా తెలుసు?''

మాక్ ఏడ్ వెనక్కు తిరిగి జెర్నోవ్ వేపు ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు. జెర్నోవ్ ఇలా అన్నాడు. ''నాకు మార్టిన్ దగ్గర నుంచి ఈ వార్త తెలిసింది. అయితే వివరాలు తెలియచెప్పడానికి నాకు అధికారం లేదు. కాని ఒక స్ట్రూలు, ఒక పాత కారూ మానవాళికి పెద్ద నష్టం కాదని నేను భావిస్తున్నాను.''

''ప్రొఫెసరు జెర్నోవ్ గారికి ఒక ప్రశ్న'' అంటూ ఎన్నో గొంతుకలు హాలులో వినిపించాయి.

''ప్రతిరూపాలు దండెత్తుకొస్తున్నవారి పంచమాంగమనీ, నక్షత్ర

రాసుల మధ్య జరగబోయే యుద్ధానికి నాంది అని అంటున్న అడ్మిరల్ థాంప్సన్ గారి ప్రకటన పట్ల మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?''

''సైన్సు కాల్పనిక సాహిత్యం మరీ ఎక్కువగా అడ్మిరల్ గారు ఈ మధ్య చదువుతున్నారనీ, అదంతా నిజమేనని నమ్ముతున్నారనీ నాకనిపిస్తోంది.''

చలన చిత్ర నిర్మాత ఆనోహిన్ గారికి ప్రశ్న. ''మీరు ప్రతిరూపమనీ, మీ చలన చిత్రాన్ని ప్రతిరూపమే తీసిందనీ, చిత్రంలో మీ ప్రతిరూపం చనిపోవడం అన్నది అసలు అనోహిన్ మరణమనీ అడ్మిరల్ గారు నమ్ముతున్నారు. ఇది నిజంకాదని మీరు నిరూపించగలరా?''

'ఏం చెప్పను,' అనే అర్థంలో చేతులెత్తాను. నేను ఎలా నిరూపించగలను? నా బదులు మాక్ ఏడో సమాధానం ఇచ్చాడు.

''అనోహిన్‌కి ఏ విషయమూ నిరూపించాల్సిన అవసరం లేదు. సైన్సులో ఒక తిరుగులేని సూత్రం ఉంది, 'స్థిరపడిన యదార్థాన్ని అంగీకృత విషయంగా భావించడం.' ఎవరో నిరాధారమైన ప్రతిపాదన చేస్తే దాన్ని నిజంకాదని నిరూపించవలసిన అవసరం అనోహిన్‌కి లేదు. ప్రతిపాదన చేసిన వారే అది నిజమని నిరూపించు కోవాలి.''

మళ్లీ కరతాళ ధ్వనులు. ఈ సారి మాక్ ఏడో అడ్డుపడ్డాడు.

''ఇది ప్రదర్శన ఏమీ కాదు మహాశయులారా?'' ''థాంప్సన్ గారి గురించి అధ్యక్షుల అభిప్రాయం ఏమిటీ?'' ఎవరో అరిచారు, ''మీరూ ఆయన ఒక సంవత్సరం పాటు అంటార్కిటికా బృందంలో కలిసి పని చేశారు. ఒక శాస్త్రజ్ఞుడిగా, మనిషిగా ఆయనపై మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?''

''మొట్టమొదటి యుక్తమైన ప్రశ్న.''

మాక్ ఏడో నవ్వుతూ సమాధానం ఇచ్చాడు, ''దురదృష్టవశాత్తూ పృచ్ఛకుని కుతూహలం నేను తీర్చలేను. అడ్మిరల్ గారూ, నేనూ ఒకే బృందంలో ఒకే భౌగోళిక స్థానంలో పని చేశాము. కాని మా రంగాలు వేరు. ఆయనది వ్యవహార నిర్వహణ. నేను ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞుడిని. మాకు పరస్పర సంబంధం చాల తక్కువ. నా ఖగోళ పరిశీలనలలో ఆయన ఏమాత్రం

కుతూహలం చూపించలేదు. ఆయన వ్యవహార దక్షత గురించి నేనూ పట్టించుకోలేదు. శాస్త్ర సంబంధమైన బిరుదాలు తనకున్నాయని ఆయన చెప్పకోవడం లేదనే నేను విశ్వసిస్తున్నాను. నా మట్టుకు నేను ఆయన ప్రచురించిన శాస్త్రపరమైన వ్యాసాలతో తటస్థపడలేదు. మనిషిగా ఆయన గురించి నాకేం తెలియదు. అయితే ఆయన నీతీ నిజాయితీలు గలవాడని నాకర్థమవుతోంది. రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం, స్వప్రయోజనాల కోసం ఆయన ప్రవర్తించటం లేదని నమ్ముతున్నాను. కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక ప్రచారానికి ఆయన కంకణం కట్టుకోలేదు. అధ్యక్షుని ఎన్నికల ప్రచారంలో పాల్గొనడం లేదు. అయితే ఆయన చేస్తున్న బోధనలకి కారణం ఒక తగని ఆవేశమూ, తప్పగా తీసుకున్న తుది నిర్ణయాలూ అని అనుకుంటున్నాను.''

''మీ ఉద్దేశంలో మానవాళి ఏవిధంగా ప్రవర్తించాలని అంటారు?''

''రానున్న శాస్త్రజ్ఞుల సమావేశం సలహాలు ఇస్తుంది.''

''ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞుడిగా మీకు వర్తించే ఒక ప్రశ్న — ఈ రాక్షసులు ఎక్కడనుంచి వచ్చేరని మీరనుకుంటున్నారు?''

మాక్ ఏడో గట్టిగా నవ్వాడు — మొదటి సారిగా, మనస్ఫూర్తిగా నవ్వాడు.

''వారిలో రాక్షసత్వమేమీ నాకు కనబడలేదు. వారు ఆశ్వికుల వలె కనిపిస్తారు. లేదా విమానపు డెల్టా రెక్కల వలె ఉంటారు. ఒకోసారి అందమైన పువ్వుల్లా ఇంకోసారి గులాబి రంగు బెలూనులా. వారికీ మనకీ మధ్య సౌందర్య దృష్టి వేర్వేరుగా ఉండవచ్చు. వారు ఎక్కడ నుంచి వచ్చారూ అన్న ప్రశ్నకి సమాధానం వారంతట వారే మనకి చెప్పడానికి సిద్ధపడినప్పుడు తెలుస్తుంది. అదీ మనం ఆ ప్రశ్న వేయగలిగితేనే! వారు మనకి సన్నిహితంగా ఉన్న నక్షత్రరాశి నుండి అయి ఉండవచ్చు. ఎండ్రొమెడా నెబ్యులా నుండి గాని, త్రిభుజాకార నక్షత్ర మండలంలోని నెబ్యులా నుండి గాని అయి ఉండవచ్చు. ఊహాగానం చేయడంలో అర్థంలేదు!''

''వారంతట వారే మనకి చెప్పడానికి సిద్ధపడినప్పుడు అని మీరన్నారు. అంటే వారితో సంపర్కం సాధ్యమనే మీరనుకుంటున్నారా?''

''సంపర్కం ఏర్పరుచుకోవాలని చేసిన ప్రయత్నాలలో ఇంత వరకూ ఏ ఒక్కటీ సత్ఫలితాలు ఇవ్వలేదు. కాని సంపర్కం సాధ్యం. అందులో నాకు నమ్మకం ఉంది. వారు బుద్ధి గల జీవులైతే సాధ్యమని నమ్ముతున్నాను. నిర్దిష్ట ప్రోగ్రాములు గల జీవ వ్యవస్థలైతే మాత్రం సాధ్యం కాదు.''

''అంటే రోబటులనా?''

''కాదు, రోబటులని కాదు. ప్రోగ్రాము నిర్ణయించబడిన ఏ వ్యవస్థలైనా సరే. అలాంటి పరిస్థితిలో సంపర్కం అనేది ప్రోగ్రాము మీద ఆధారపడి ఉంటుంది.''

''ఒక వేళ అవి తమ ప్రోగ్రాములని తామే మార్చుకోగల వ్యవస్థలైతే?''

''అప్పుడు ఆ ప్రోగ్రాము ఎలా మారుతుందీ, ఏ బాహ్య పరిస్థితికి ఎలా మారుతుందీ, అనే దాని మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. సంపర్క ప్రయత్నాలు కూడా వారికి బాహ్య పరిస్థితులే అవుతాయి.''

''అనోహిన్ గారిని ఒక ప్రశ్న అడగవచ్చా? మీరు మోడల్ నిర్మాణపు పద్ధతిని పరిశీలించారా?''

''దాన్ని పరిశీలించలేము. ఎందుచేతంటే అప్పుడు మనం ఒక కోమా స్థితిలో ఉంటాము'' అన్నాను నేను.

''కాని మీ ట్రాక్టరు కాపీ మీ కళ్లముందే ప్రత్యక్షమయింది. అది లోహమూ, ప్లాస్టికులతో తయారయిన పెద్ద యంత్రం. అది ఎక్కడ నుంచి వచ్చింది? ఏ పదార్థాలతో అది తయారయింది?''

''గాలి లోంచి వచ్చింది'' అన్నాను. హాలులో నవ్వులు.

''నవ్వడానికి అందులో ఏమీ లేదు'' జెర్నోవ్ అందుకున్నాడు, ''సమంగా అంతే జరుగుతుంది, గాలి లోంచే. ఒక సరికొత్తఅద్భుతమైన పద్ధతిలో మనకి అందచేయబడుతుంది.''

"అద్భుతమా?" ప్రశ్నలో కొద్దిగా అపహాస్యం ధ్వనించింది.

కాని బెర్ష్నేవ్ జంకలేదు, "వైజ్ఞానిక స్థాయిని బట్టి ఆ కాలంలో విడమరిచి చెప్పలేని విషయాలని 'అద్భుతాలుగా' చెప్పుకుంటాం. ఈనాటి మన స్థాయి కూడా కొన్ని విషయాలను విడమరిచి చెప్పలేమని ఒప్పుకుంటుంది. కాని శాస్త్రాభివృద్ధి ఇంకా పురోగమించినపుడు వాటికి వివరణలు దొరుకుతాయని నమ్ముతుంది. తరంగాల సహాయంతో, క్షేత్రాల సహాయంతో వస్తువులని పునర్సృష్టించవచ్చనీ, ఇది వచ్చే శతాబ్దపు మధ్యకాలంలో కాని, చివరలో కాని సాధ్యమవుతుందని మనం అంచనా, చూచాయగానే అయినప్పటికీ, వేయవచ్చు. ఈనాటి మన శాస్త్రాభివృద్ధియొక్క వేగ తీవ్రత వలన అది సాధ్యమని చెప్పవచ్చు. ఏ తరంగాలు, ఏ క్షేత్రాలు అవి మనం ఇప్పుడు చెప్పలేం. అది భవిష్యత్తు వైజ్ఞానిక స్థాయి నిర్ణయిస్తుంది. ఈ జీవరాసులు ఎక్కడ నుంచైతే వచ్చాయో, అంతరిక్షంలోని ఆ ప్రాంతంలో శాస్త్రమూ జీవనమూ ఆ స్థాయిని అందుకున్నాయని నాకు వ్యక్తిగతంగా నమ్మకం కుదిరింది."

అప్పుడు ఒక స్త్రీ కంఠం — కనీసం అలా అనిపించింది నాకు — భయ కంపిత స్వరంతో ఉద్వేగంగా ప్రశ్నించింది: "అది ఏ రకమైన జీవనం? అది ద్రవ రూపమో, వాయు రూపమో అయితే వారితో సంభాషణ కాని, సంపర్కం కాని ఎలా సంభవం?"

"చూడండి, ముందు గ్లాసుడు మంచి నీళ్ళు తాగండి" నిదానంగ అందుకున్నాడు మాక్ ఏడో. "మీరు నాకు కనిపించటం లేదు కాని మీరు మరీ ఉద్రిక్తులై ఉన్నారని అనిపిస్తోంది"

"అవును మరి, థాంప్సన్ భావాల మీద నమ్మకం కుదరడం ప్రారంభం అవుతోంది."

"మంచిది, ఇంకొకరిని కూడా తన తోవకు తెచ్చుకో గలిగినందుకు థాంప్సన్‌ని అభినందిస్తున్నాను. ఇకపోతే ద్రవరూపం లేదా కొలాయిడ్ రూపంలో ఉండే జీవ నిర్మాణాల గురించి చెప్పాలంటే ఒక విషయం

చెప్పగలను. మనం అందరం సగం ద్రవరూప స్థితిలోనే ఉన్నాం. కర్బన రసాయన శాస్త్రమూ, జల ద్రావణాల రసాయన శాస్త్రమే మన జీవన రసాయన శాస్త్రం.''

''మరి వారి జీవన రసాయనం?'' ఒకరి ప్రశ్న.

''ద్రావకం ఏది? మన ద్రావకం నీరు, మరి వారిదో?'' ఇంకొకరి ప్రశ్న.

''ఒకవేళ అది ఫ్లోరీను జీవనం అయి ఉండవచ్చు'' ఈ సమాధానం కుడి ప్రక్క చివరన కూచున్న ఒక అమెరికనుది.

''ఇప్పుడు నేను చెప్పబోయేవన్నీ ఆధార రహితమైన అభూతకల్పనలు మాత్రమే. ఫ్లోరీను జీవనమా? చెప్పలేను. అట్టి పక్షంలో ద్రావకం హైడ్రోజన్ ఫ్లోరైడు కాని, ఫ్లోరీను ఆక్సైడు కాని అవుతోంది. అంటే, ఆ గ్రహం చాలా చల్లని గ్రహం. ఫ్లోరీను జీవులకు సున్నా దిగువన వంద డిగ్రీల సెంటిగ్రేడు ఉష్ణోగ్రత హాయిగా ఉంటుంది. అటువంటి హాయి అయిన చల్లని వాతావరణంలో అమోనియా జీవనం కూడ సాధ్యమే. అమోనియా జీవనానికి ఎక్కువ ఆస్కారం ఉంది. ఎందుకంటె గ్రహాలలో అత్యధిక గ్రహాల వాతావరణాలలో అమోనియా ఉంది. ద్రవరూప అమో నియా సున్నాకి దిగువన ముప్పయి అయిదు డిగ్రీల సెంటిగ్రేడు వద్ద అస్తిత్వం కలిగి ఉంటుంది. మైనస్ ముప్పయి అయిదు అంటే భూ వాతావరణానికి సన్నిహిత వాతావరణమనే చెప్పకోవాలి. మన అభ్యాగతులు భూ వాతావరణానికి తేలిగ్గా అలవాటు పడుతున్నారు. అంటే అమోనియా ప్రతిపాదనే ఎక్కువ సబబుగా కనిపిస్తుంది.''

''కాని ఆ అపరిచిత అభ్యాగతులు తమ జీవనానికి కావలసిన పరి స్థితులు తమకి తామే సృష్టించుకుంటున్నారూ అని మనం అనుకునే పక్షంలో ఏ ప్రతిపాదన అయినా — ఎంత అసాధారణమైనది అయినా — సబబుగానే ఉంటుంది.''

''గణిత శాస్త్రజ్ఞులూ, ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞులూ అయిన సభాధ్యక్షులు

గారికి ఒక ప్రశ్న. అభౌగోళిక జీవనంతో తారస పడినపుడు దాన్ని మనం గుర్తించనైనా లేకపోవచ్చునని రష్యన్ గణిత శాస్త్రజ్ఞుడు కొల్మగోరొవ్ అన్నాడు. ఆయన దేన్ని ఉద్దేశంలో పెట్టుకుని అన్నాడు? ఇపుడు మన ముందున్నది అలాటిదేనా?''

మాక్ ఏడో చిరు నవ్వయినా నవ్వకుండా జవాబిచ్చాడు.

''అప్పుడప్పుడు పత్రికా గోష్ఠిలో వచ్చే ప్రశ్నలే ఆయన ఉద్దేశం అయి ఉంటుంది.''

హాలు నవ్వులతో నిండింది మళ్లీ. మళ్లీ మాక్ ఏడోని వదలి అతని ప్రక్కనున్న వారిని అడగడం ప్రారంభించారు. భౌతిక శాస్త్రజ్ఞుడు వియేర్ గారి మీద పడింది, ప్రశ్న. విస్కీలో సోడా కలుపుకొని ఇప్పుడే సేవించారు ఆయన.

''వియేర్ గారూ! ప్రాథమిక కణాల భౌతిక శాస్త్రంలో మీరు ప్రావీణ్యులు కదండీ?''

''అవుననుకుందాం.''

''అయితే మరి, ఈ మేఘాలు ఏదో ఒక పదార్థమే అయితే ఆ పదార్థం మనకు తెలిసిన ప్రాథమిక కణాలతో తయారయి ఉండాలి. ఏమంటారు?''

''నాకు తెలీదు, అలా కాకపోవచ్చు''

''కాని మనకు తెలిసిన ప్రపంచం అంతా న్యూక్లియానులతోటి, ఎలక్ట్రానులతోటి, తరంగ ప్రసరణా లేశములతోటి నిండి ఉంటుంది కదా!''

''మనకి తెలియని ప్రపంచ భాగంలో మనం ఉన్నామని అనుకుందాం. ఆ భారం మనకు ఇంతవరకు పరిచయం లేని ప్రాథమిక కణాలతో నిండి ఉందనుకుందాం. వాటికీ మన భౌతిక శాస్త్రానికి తెలిసిన కణాలకీ సంబంధం లేదనుకుందాం? అపుడు?''

వియేర్ గారు ఇన్ని అనుకోడాలు అనుకోకుండా చెప్పడంతో ఆ ప్రశ్నించినాయన మరింక మాట్లాడ లేక పోయాడు. ఈ క్షణంలో ఎవరికో నేను గుర్తొచ్చాను. ''చలన చిత్రకారుడు అనోహిన్ గారి చిత్రం

పారిస్‌లో ప్రదర్శించినపుడు దాంట్లో మార్మోగిన పాట గురించి ఆయన ఏ మనుకుంటున్నారు?''

''ఆ పాట నాకు తెలీదు, అసలు నా చిత్రాన్ని నేను పారిస్‌లో చూడ లేదు'' అన్నాను నేను.

''ఆ చిత్రం ప్రపంచమంతా చూపించారు కదండీ. పారిస్‌లో ప్రఖ్యాత పాప్యులర్ గాయకులు, అమెరికాలో పీట్ సీగర్ పాడారు. లండన్‌లో బీటిల్స్ పాడారు. మీరు మాస్కోలో వినే ఉంటారు.''

నేను తెలీదన్నట్లు భుజాలు కదిపాను. ''ఆ పాటని ఒక రష్యనే రాశాడు. దానికి జాజ్ సంగీతాన్ని సమకూర్చినది జేవియర్ అనుకోండి'' అన్నాడు విలేకరి. తర్వాత నాకు పరిచయమున్న పాటలో మొదటి మాటలని ఆయన ఫ్రెంచిలో రాగ యుక్తంగా పాడాడు.

''ఆద్యంతాలు లేని ఆశ్వికులా...''

''నాకు తెలుసు'' అరిచాను నేను. ''దాని రచయిత నా స్నేహితుడు. అంటార్కిటిక్ పరిశోధక బృందంలో పాల్గొన్న ప్రతినిధి అయిన అనతోలీ ద్యాచుక్.''

''దీచుక్?'' ఎవరిదో ప్రశ్న. ''కాదు. దీచుక్ కాదు. ద్యాచుక్'' సరి చేశాను. ''కవి, శాస్త్రజ్ఞుడు, సంగీత కారుడు...''

జెర్నోవ్ నా వేపు వ్యంగ్య దృష్టి సారించాడు. నేను లక్ష్య పెట్టలేదు. తోల్యాకి పేరు వస్తోంది. అతని పేరు అమెరికా, యూరపు వార్తా పత్రికల వారికి అందించాను. తర్వాత లయ తప్పుతావనే భయమైనా లేకుండా రష్యనులో పాటనందుకున్నాను. ''ఆద్యంతాలు లేని ఆశ్వికులా, ఎవరు వారు? కలా? కల్పితమా?..''

మరో క్షణానికల్లా పాడుతున్నది నేను ఒక్కడినే కాదు. హాలంతా ఆ పాటనందుకొంది. కొంత మంది ఫ్రెంచిలో, కొంత మంది ఇంగ్లిషులో, మరికొంత మంది మాటల్లేకుండా. సద్దుమణిగిన తర్వాత మాక్ ఏదో నెమ్మదిగా బెల్లు మోగించాడు.

''మహాశయా! సమావేశం అయిపోయిందని భావిస్తాను.'''

అధ్యాయం 18

రూపాంతర పరిణామాల రాత్రి

పత్రికా గోష్ఠి అనంతరం మేమందరం ఎవరి గదులకు వాళ్లం వెళ్లి పోయాం. ఒక గంట తర్వాత మళ్లీ అదే రెస్టారెంటులో రాత్రి భోజనానికి కలుసుకోవాలని నిర్ణయమైంది. చాల అలసట కలిగించే అంటార్కిటికా ప్రయాణాలలో కంటె ఈ సమావేశంలో నేను ఎక్కువ అలసిపోయాను. నేనొక అవ్యక్త అలసత్వ భావనలోకి చేరుకున్నాను. అందులోంచి బయటపడి ఆలోచనలకి ఒక తీరూ తెన్నూ రావాలంటే నాకు మంచి నిద్ర కావాలి. అదే నాకిప్పుడు మందు. కాని నేను ఏం చేసినప్పటికీ ఎంతగానో కావాలను కున్న నిద్ర నాకు రాలేదు. పక్క మీద అటూ ఇటూ దొర్లాను. చివరికి లేచి కొళాయి లోంచి వచ్చే చన్నీళ్ల ధార కింద తలపెట్టి కడుక్కున్నాను. తర్వాత రెస్టారెంటుకి బయల్దేరాను, ఎన్నో అనుభవాలతో భారీగా వున్న ఆ రోజు దినచర్య ముగించాలని. కాని ఆ రోజు అలా పూర్తి కాలేదు. ఇంకా ఎన్నో అనుభవాలు కొత్తవి కలిగాయి. వాటిలో ఒకటి నా కళ్ల ముందు, జోరుగా సాగింది. అది కొంత వింతగా తోచినప్పటికీ నేను అంతగా పట్టించు కోలేదు.

నేను మెట్లు దిగుతున్నపుడు నా ముందు గోధుమ రంగు మిలటరీ దుస్తులు వేసుకున్న ఆసామీ దిగుతున్నాడు. విశాల భుజస్కంధాలు అని గుర్తు. పండు మీసాలు, సన్నని క్రాపు, మిలిటరీ లక్షణాలను ఇంకా నొక్కి చెప్తున్నాయి. రెస్టారెంటు గుమ్మం ముందున్న ఫ్రెంచి ద్వారపాలకుడి వేపు తలైనా త్రిప్పకుండా పక్కనుంచి మర మనిషిలా ముందుకు పోయాడు. తర్వాత చటుకున్న ఆగి వెనక్కు తిరిగి అడిగాడు. ''ఎతియేన్, అవునా?''

నిర్వికారంగా కార్యతత్పరతతో ఉండే ద్వారపాలకుని కళ్లలో భయ చిహ్నాలు మెరిసినట్లు నేను గుర్తించాను.

''క్షమించాలి, ఏమన్నారు?'' ఉద్యోగ ధర్మంతో అడిగాడు.

నేను అడుగులు నెమ్మది చేశాను.

''నేను జ్ఞాపకం ఉన్నానా?'' మీసాల మనిషి చిన్న చిరునవ్వుతో అడిగాడు.

''ఉన్నారండి'' ఫ్రెంచి ద్వారపాలకుడు చెవిలో చెప్పినట్టు చెప్పాడు.

''మంచిది, మనలని కొందరు జ్ఞాపకం ఉంచుకున్నారంటే బాగుంటుంది'' అని సమాధానం చెప్పి రెస్టారెంటులోకి వెళ్లిపోయాడు.

నేను కావాలని పాదాలతో మెట్లమీద శబ్దం చేస్తూ దిగాను. మెట్లు కిర్రుకిర్రుమన్నాయి. అమాయకంగా ద్వారపాలకుడిని అడిగాను:

''ఇప్పుడు లోపలికెళ్లిన ఆసామీ నీకు తెలియదు కదూ?''

''లేదు సర్! తెలియదు'' ఉద్యోగ ధర్మంతో నిర్లిప్తంగా చూస్తూ సమాధానం చెప్పాడు ఫ్రెంచి మనిషి. ''ఆయన పశ్చిమ జర్మనీ నుంచి వచ్చిన వినోద యాత్రికుడు. ఇంకా వివరాలు కావాలంటే నేను రిజిస్టరు చూసి చెప్పగలను.''

''అబ్బే, అఖర్లేదు'' అని చెప్పి నేను ముందుకి సాగిపోయాను. అప్పుడే జరిగినదంతా మర్చిపోయాను.

''యూరీ!'' పరిచయ కంఠం పలకరించింది.

ప్రక్కకి తిరిగి చూశాను. డొనాల్డ్ మార్టిన్ నా వేపు వస్తున్నాడు. వికృతంగా ఉన్న స్వీడు కోటూ, ఆటగాళ్లు వేసుకొనే ముదురు రంగు వెడల్పు కాలరు చొక్కాలో ఉన్నాడు. అక్కడున్న పొడుగాటి బల్ల దగ్గర ఒక్కడూ కూర్చొని కాఫీ రంగు పానీయమేదో సేవిస్తున్నాడు. నన్ను కౌగలించుకున్నాడు. ఘాటైన సారాయి వాసన నా మొహానికి తగిలింది. అతను మాత్రం తాగిన మత్తులో లేడు. అదే మార్టిన్. పెద్ద ఎలుగులా. పట్టుపడితే విడవని రకం. ఈ కలయిక నన్ను అంటార్కిటికా మంచు ఎడారిలోకి, గులాబి మేఘాల అద్భుతాలలోకి లాక్కు పోయింది. నా అంతర్గత ఆశ మనసులో మెదలింది. ''నువ్వూ, నేనూ, మార్టినూ ముద్ర పడిన వాళ్లం, వాళ్లు మనకి ఇంకా

కొత్త విషయాలు చూపిస్తారు. అలా చేస్తారని నా భయం'' అన్న జెర్నోవ్ మాటల వల్ల పుట్టిన ఆశ. నాకు భయం లేదు. ఎదురు చూస్తున్నాను. మేమిద్దరం కొద్ది సేపు పాత జ్ఞాపకాలు గుర్తుతెచ్చుకున్నాం. అంతలో వడ్డన ప్రారంభించారు. జెర్నోవ్, ఇరీన కూడా వచ్చారు. కోలాహలంగా మాట్లాడుకున్నాం. మేం చేస్తున్న గోల భరించలేక మా బల్ల మీద మా కొసన కూర్చున్న ఒకామె, కళ్లద్దాలు పెట్టుకున్న చిన్న పిల్లతో సహా లేచి బల్ల మరో కొసకి వెళ్లిపోయింది.

ఆ పిల్ల ఒక లావు పాటి రంగు రంగుల బౌండు పుస్తకం బల్ల మీద ఉంచింది. వాళ్ల ఎదురుగా గ్రామీణ ఫాదరీ ఒకాయన కూర్చున్నాడు. ఆయన కళ్లు దయతో నిండి ఉన్నాయి. అతను ఆ అమ్మాయి వేపు చూసి ఇలా అన్నాడు, ''చిన్న పాపాయి, అప్పుడే కళ్లద్దాలు పెట్టుకుందే?''

''మరీ ఎక్కువ చదువుతుంది'' తల్లి జవాబిచ్చింది.

''ఏమిటి చదువుతున్నావు నువ్వు?'' ఫాదరీ అడిగాడు.

''కథలు'' పాప సమాధానం చెప్పింది.

''నీకు ఏ కథ ఎక్కువ ఇష్టం?''

''పయిడ్ పైపర్ ఆఫ్ హెమలీన్.''

ఫాదరీకి కోపం వచ్చింది, ''ఆ వయసు పిల్లలని అటువంటి కథలు చదవనీయ కూడదు.''

''ఆమె ఊహలు పెద్దవి. ఏమీ అవదు లెండి?''

''భయంకరమైన కలలు కంటుంది?''

''ఓహో అదా! ఆ అమ్మాయి ఇప్పుడు చదువుతుంది, తర్వాత మర్చి పోతుంది'' అని పెద్దామె నిర్లిప్తంగా అనేసింది.

ఫాదరీనీ, ఆ పాపాయినీ చూస్తున్న నా చూపుల్ని ఇరీన మాటలు ఇటు మరల్చాయి, ''మనం సీట్లు మార్చుకుందాం. అక్కడున్న అతగాడి చూపులు నేను భరించలేను. నన్ను వెనకనుంచి చూసుకోనివ్వండి'' అని పురమాయించింది.

నేను వెనక్కు తిరిగి చూశాను. మీసాల మనిషి. ద్వారపాలకుడి పరిచయస్థుడు. అప్రియమైన పరిచయమై ఉంటుంది. అందుకే ద్వారపాలకుడు అతనితో తన పరిచయాన్ని దాచుకోవాలనుకున్నాడు. మీసాలాయన ఇరీన వేపే చూస్తున్నాడు. మరీ తీక్షణంగా చూస్తున్నాడు.

''అదృష్టవంతురాలివి. ఇంకొక పాత పరిచయస్థుడు'' హాస్యమాడాను.

''ఇందాక గేటు దగ్గర కాపలాదారుడి మాదిరే. ఇతడినీ ఇంతకు పూర్వం ఎప్పుడూ ఎరగను'' అంది ఇరీన.

ఈ క్షణంలో బ్రస్సెల్స్ నుంచి వచ్చిన ఒక విలేఖరి మా దగ్గర కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. పత్రికా గోష్ఠిలో అతన్ని చూశాను. ఇక్కడికి వారం రోజుల క్రితమే వచ్చాడు. సుమారు అందర్నీ పరిచయం చేసుకున్నాడు. ''అక్కడున్న ఆ పెద్దమనిషి ఎవరు?'' అని అతడిని అడిగాను మీసాల ఆసామీ వేపు తలాడిస్తూ. ''లాంగే'' అన్నాడు మొహం చిట్లిస్తూ! ''హెర్మన్ లాంగె. పశ్చిమ జర్మనీ. అతనికి డూసెల్‌డార్ఫ్‌లో న్యాయ వ్యవహారాలకి సంబంధించిన కంపెనీ ఏదో ఉందనుకుంటాను. అప్రియమైన వ్యక్తి. అతని ప్రక్క — అంటే ఆ బల్ల మీద కాదు ప్రక్క బల్ల మీద కూర్చున్నాడే — చూశారా మొహం, చేతులూ వణుకుతున్న ఆయన్ని? ఆయన ప్రఖ్యాత సినీ నిర్మాత కరేసీ, ఇటలీ దేశస్థుడు. వయొలెట్టా సెస్సీ భర్త. ఆమె ఇప్పుడు ఇక్కడ లేదు. ఇటలీలో పలెర్మోలో ఒక చలన చిత్ర నిర్మాణాన్ని పూర్తిచేస్తోంది. ఈ కొత్త చిత్రంలో ఆమె కోసం ఈయన రాసిన మాటలు బ్రహ్మాండంగా ఉన్నాయని చెప్పుకుంటున్నారు. చారిత్రక చిత్రాలు నిర్మిస్తాడు. రకరకాలవి. కత్తి యుద్ధాలు అవీ. అన్నట్టు ఆయన ఎదురుగా కూర్చున్నాయన కూడా ప్రఖ్యాతి చెందిన వ్యక్తే. అదే రంగం. పేరు గస్తోం మొంగొస్సో. ఫ్రాన్సు దేశ కత్తియుద్ధ నిపుణులలో ప్రథముడు.''

హాలులో ఉన్న గొప్ప వాళ్లందరి పేర్లూ చెప్పుకుపోతున్నాడు. ఆయన చెప్పిన వివరాలు మేం అక్కడికక్కడే మర్చిపోయాం. వద్దన ప్రారంభం అయినప్పుడు కానీ ఆయన ఆపలేదు. అప్పుడు అందరూ మాట్లాడ్డం

ఆపేశారు. ఎందుకో ఎవరికీ తెలీదు. హాలంతా వింత నిశబ్దం. పళ్ళేల మీద కత్తుల, ఫోర్కుల కణకణలు స్పష్టంగా వినిపిస్తున్నాయి. నేను ఇరీన వేపు చూశాను. ఆమె కూడా మాట్లాడకుండా తింటోంది. బద్ధకంగా అర్ధ నిమీలిత నేత్రాలతో తింటోంది.

''ఏమైంది?'' ఆమెను అడిగాను.

''నిద్రపోవాలనుంది'' ఆవలింతని ఆపుకుంటూ అంది, ''నాకు తలనొప్పెడుతోంది. చివరి స్వీటు వరకూ ఆగను.''

ఆమె లేచి వెళ్ళిపోయింది. ఇంకా కొంతమంది అలాగే వెళ్ళిపోయారు. కొన్ని నిశ్శబ్ద నిముషాల తర్వాత జెర్వోవ్ కూడా లేచి తను ఇవ్వబోయే ఉపన్యాస విషయాలు చూసుకుంటానని వెళ్ళిపోయాడు. తర్వాత ఆ బెల్జియం మనిషి వెళ్ళిపోయాడు. త్వరలో రెస్టారెంటు అంతా రమారమి ఖాళీ అయి, వెయిటర్లు మాత్రం నిద్రమత్తు ఈగల్లా పరిభ్రమిస్తున్నారు. వాళ్ళల్లో ఒకతన్ని అడిగాను.

''ఏమిటి ఇదంతా, అంతా వెళ్ళిపోతున్నా రెందుకు?''

''చెప్పలేని నిద్రా కాంక్ష, మొస్సియో (అంటే మిస్టర్ అని అర్థం, ఫ్రెంచిలో – అను.) మీకు అలా లేదా? వాతావరణ పీడనం అమాంతం మారింది అంటున్నారు. ఉరుము, మెరుపులతో తుఫాను రావచ్చంటున్నాను.'' అలా చెప్పి అతమా వెళ్ళిపోయాడు కాళ్ళీడ్చుకుంటూ, సగం నిద్రలో.

''నీకు తుఫానంటే భయముందా?'' మార్టిన్‌ని నేనడిగాను.

''నేల మీద ఉన్నప్పుడు భయం లేదు'' నవ్వుతూ సమాధానం ఇచ్చాడు.

''అయితే రాత్రి వేళ పారిస్ నగరం ఎలా ఉంటుందో చూద్దాం పద.''

''దీపాల కేమయింది?'' అతని ప్రశ్న ఉన్నట్టుండి వచ్చింది. అమాంతం మసకగా అయిపోయింది.

''నాకేం బోధపడటం లేదు.''

''శాండ్ సిటీలో వచ్చినటువంటి ఎర్ర పొగమంచు. నా ఉత్తరం నీకందిందా?''

''ఇక్కడ కూడా వాళ్ళేననా నీ ఉద్దేశం? నాన్నెన్ను.''

''ఇక్కడకి కూడా దిగబడ్డారేమో వాళ్ళు.''

''అయితే మొత్తం పారిస్ అంతటా దిగేరంటావా? లేక ఈ హొటలు ఒక దాంట్లోనేనా?''

''అదెవరికి తెలుసు?'' నిట్టూరుస్తూ అన్నాడు మార్టిన్.

''బయటికి వెళ్లిపోదాం పద'' నా సలహా.

గేటు దగ్గర కాపలాదారుని ఆఫీసు గది ముందు నుంచి వెళ్లినప్పుడు గమనించాను. అదేమిటో కాని అక్కడ ఇంతకు ముందు మాదిరి లేదు. అంతా మారిపోయింది. కిటికీల ద్వారాల తెరలు అవి కావు. చాందినీ బదులు మామూలు దీపాలున్నాయి. మొదటలేని అద్దం ఉంది. మార్టిన్‌తో ఆ మాటే అన్నాను. కాని అతను పట్టించుకోలేదు.

''నాకు జ్ఞాపకం లేదు. నువ్వు ఊహిస్తున్నావు.'' నేను కాపలాదారుని వేపు చూసి ఇంకా ఆశ్చర్యపోయాను. ఇతను కొత్తవాడు. ముందతన్ని పోలి ఉన్నాడు. కాని, అతడు కాదు. చాల చిన్న వాడు. బట్టతల లేదు. చారల ఏప్రన్ వేసుకున్నాడు. ఇంతకు ముందు అది లేదు. నాకు గుర్తున్నంతవరకూ అది పూర్వం లేదు. ఒకవేళ అతడి కొడుకు అతని బదులు నిలబడ్డాడేమో.

''రా! రా!'' మార్టిన్ అరిచాడు.

''మీరు ఎక్కడికి వెళుతున్నారు?'' కాపలా అతను మమ్మల్ని ఆపాడు. అతని కంఠంలో ఏదో అపశకునం ధ్వనించింది. కనీసం నాకలా అనిపించింది. ''మేం ఎక్కడికెళితే నీకేం?'' ఇంగ్లీషులో అడిగాను. కాస్త మర్యాద అయినా చూపించాలి వీడు అనుకున్నాను. అతను దానికేం అనుకోకుండా ఇలా అన్నాడు.

''కర్ఫ్యూ సర్! మీరు బయటికి వెళ్లకూడదు. ప్రమాదానికి గురి కాగలరు.''

''వీడికేమయింది? పిచ్చెక్కిందా?'' అన్నాను మార్టిన్‌తో.

''వాడిని పట్టించుకోకు, రా!'' మార్టిన్ జవాబు.

మేం బయటికి వెళ్లాం.

కాని కదల్లేక పోయాం. పడిపోకుండా ఒకర్నొకరం వెతుక్కున్నాం. అంతా చీకటి నీడలు లేవు. వెలుతురు లేదు. నల్లటి సిరాలాంటి చిక్కని చీకటి.

''ఇదేమిటి, పారిస్ నగరం! దీపాలు లేవు?'' బొంగురు గొంతుతో అడిగాడ మార్టిన్.

''ఏమిటో తెలీదు.''

''జీసస్! ఒక్క దీపం లేదు, ఏం లేదు.''

''మెయిన్స్ దెబ్బ తిని ఉంటాయి.''

''కొవ్వొత్తులు కూడా లేవే!''

''వెనక్కి తిరిగి పోవడం మంచిదేమో, ఏమంటావు?''

''లేదు. నేను ఇంత తొందరగా పట్టు విడవను, ఏం జరిగిందో చూదాం పద'' మార్టిన్ పట్టు పట్టాడు.

''చూసేదేమిటి చీకట్లో?''

జవాబు చెప్పకుండా ముందుకు పోయాడు. అతని కోటు జేబు పట్టుకొని అతని వెంటే వెళ్లాను. ఇద్దరం ఆగాము. నల్లని ఆకాశంలో ఎత్తుగా నక్షత్రంలా ఏదో మెరిసింది. మాకు ఎడమ ప్రక్కగా ఇంకొక కాంతి మెరిసింది. ఆ దీపాన్ని ముట్టుకుందామని చేత్తో తడిమాను. గాజు పలక తగిలింది. ఒక దుకాణం కిటికీ అద్దం, అది. దాని ప్రక్క ఉన్నాం అనమాట. మార్టిన్ నించి దూరం కాకుండా, అతన్ని నావెంట లాగుతూ, ముందుకు దారి వెతుక్కుంటూ సాగాను.

''ఇంతకు పూర్వం ఇది ఇక్కడ లేదు'' నిలబడి అన్నాను.

''ఏమిటది?'' మార్టిన్ అడిగాడు.

''ఈ దుకాణం కిటికీ. దుకాణమూ లేదు. ఇరీన, నేను ఈ దారంటే

నడిచాము. ఇక్కడ ఇనప బద్దీల పిట్ట గోడ ఉండేది. అదిప్పుడు లేదు.''

''ఒక క్షణం ఆగు,'' మార్టిన్ ఏదో అనుమానించాడు. పిట్ట గోడ, దుకాణం కిటికీ అతను పట్టించుకున్నట్టు లేదు. ఏదో శ్రద్ధగా వింటున్నాడు.

మా ముందు ఏదో రెండు సార్లు పెద్ద శబ్దం అయింది.

''పిడుగులా ఉంది'' అన్నాను.

''కాదు. అది సబ్ మెషీన్ గన్ ప్రేలుడులా ఉంది'' మార్టిన్ అన్నాడు.

''అదే అని ఎలా చెప్ప గలవు?''

''సబ్ మెషీన్ గన్ ప్రేలుడుకీ పిడుగు శబ్దానికీ తేడా నాకు తెలీదను కుంటున్నావా?''

''మనం వెనక్కు వెళ్లడం మంచిదనుకుంటాను.''

''ఇంకొంచెం ముందుకి వెళ్దాం. ఎవరైనా కలుస్తారేమో. పారిస్ జనాభా అంతా ఎక్కడ తగలడ్డారని!''

''విను! అది కాల్పుల శబ్దం. ఎవరు? ఎక్కడ?''

ఇంకో సారి తపాకీ శబ్దం వినపడింది. నా ప్రశ్నకి సమాధానం కోసమా అన్నట్టు. మా కెదురుగా వస్తున్న కారు మీద తగిలింది. కారు రెండు లైట్లు నేలని కరుచుకున్నాయి — చీకట్లో. రోడ్డు, రాళ్లు పరచిన రోడ్డు. నా ఒళ్లు ఒక్కసారి జలదరించింది. రాళ్లు పరచిన రోడ్డా? కొన్ని గంటల ముందే కదా చూశాను. మా హోటలుకి ఇరువేపులా ఉన్న రోడ్డు తారు రోడ్డు!

చీకట్లో మార్టిన్ నన్నొక పోటు పొడిచి పక్కకి గోడ వైపు నెట్టాడు. ఒక ట్రక్కు — సిపాయిలతో నిండిన ట్రక్కు మా ప్రక్క నుంచి దూసుకు పోయింది. ''సిపాయిలు, యూనిఫారంలో ఉన్నారు. ఇనప టోపీలు పెట్టు కున్నారు. సబ్ మెషీన్ గన్నులున్నాయి'' అన్నాడు మార్టిన్.

''నువ్వు ఎలా కనుక్కున్నావు? నాకేం తెలియలేదే?'' ఆశ్చర్యంతో అడిగాను.

''అభ్యాసం''

''అసలు విషయం ఏమిటంటే, మనం పారిస్‌లో లేము. ఆ హోటలూ మనది కాదు. రోడ్లు వేరుగా ఉన్నాయి'' అన్నాను నేను నా ఆలోచనలని పైకి అంటున్నట్లు.

''ఇంతసేపు నీకు నేను చెప్పతున్నదదే.''

''ఏది?''

''ఎర్ర పొగమంచు. గుర్తుందా? వాళ్ళ ఇక్కడ దిగారు. అది ఖచ్చితం.''

ఆ క్షణంలో మేం నిలుచున్న చోట అక్కడున్న మేడ పై భాగంలో ఎవరో కిటికీ తెరిచారు. కిటికీ కిర్రుమన్న శబ్దం వినగలిగాము. ఆ కిటికీ తలుపులో బిగించిన గాజు పలక కదిలిన శబ్దం కూడా వినగలిగాము. సమంగా బిగించి లేదనమాట. వెలుతురు లేదు. కాని మా నెత్తి మీద చీకట్లోంచి ఫ్రెంచి రేడియోలో వినిపించే గొంతుక వినిపించింది. కిటికీలో రేడియో ఉందనమాట.

''దయచేసి వినండి. ఒక ముఖ్య ప్రకటన. పట్టణ పాలకుల ప్రకటన వింటారు. దెబ్బతిన్న ఒక విమానంలోంచి పారాచూట్లలో దిగిన ఇద్దరు బ్రిటిషు విమానచోదకులు, సెయింట్ డిజియే పట్టణంలోనే దాక్కొని ఉన్నారు. ఇంకొక పావుగంటలో గాలింపు ప్రారంభమవుతుంది. ప్రతీ ఇల్లూ, ప్రతీ మేడా వెతకబడతాయి. శత్రు సైన్యానికి చెందిన వీరిద్దరూ ఏ ఇంట్లో కనబడతారో ఆ ఇంటిల్లిపాదినీ కాల్చడం జరుగుతుంది. తక్షణం వారిని పట్టించి నట్లయితేనే ఈ గాలింపు చర్య నిలబడగలదు.''

రేడియోలో ఏదో క్లిక్ మంది. కంఠం ఇక పలక లేదు.

''అర్థం అయిందా?'' మార్టిన్‌ని అడిగాను నెమ్మదిగా, ''ఎవరో విమానచోదకులని వేటాడుతున్నారు.''

''బ్రిటిషు చోదకులు.''

''పారిస్‌లోనా?''

''కాదు, సెయింట్ డిజియే అనే ఊర్లో.''

''ఎవర్నో కాలుస్తామని కూడా అన్నట్టున్నారు. రేడియోలో?''

''ఆ చోదకులు ఏ ఇంట్లో కనిపిస్తే ఆ ఇంట్లోల్లిపాదినీ.''

''ఎందుకూ? ఫ్రాన్స్‌కీ, ఇంగ్లండుకీ మధ్య యుద్ధమా?''

''మనం అపస్మారక స్థితిలోనైనా ఉన్నాం. లేదా హిప్నటైజు చేయబడ్డాం. లేదా నిద్రలో ఉన్నాం. నన్ను గిల్లి చూడు.''

మార్టిన్ నన్ను గట్టిగా గిల్లాడు. నేను అరిచాను.

''ఏయ్, అరవకు మనమే ఆ ఇంగ్లీషు పైలట్లనుకుంటారు''

''నిజమే నువ్వనేది. నువ్వేమో సగం ఇంగ్లీషు వాడివి, పైగా పైలట్‌వి. వెనక్కి పోదాం. ఎంతో దూరం లేదు'' అన్నాను.

నేను చీకట్లోకి నడిచాను. వెలుగు నిండిన ఒక గదిలోకి ప్రవేశించాను. గదంతా వెలుగు లేదు. ఒక భాగం మాత్రం వెలుగులో ఉంది. సినీ సెట్టింగులో ఒక భాగం కాంతిపుంజంలో ఉన్నట్టు గది కిటికీని తెరతో మూసేశారు. మధ్యలో ఉన్న బల్ల మీద పువ్వుల గుడ్డ ఉంది. పొడుగాటి తీగల పంజరం. అందులో రంగుల చిలక. పెద్ద చిలక. ఒక ముసలామె పంజరాన్ని గుడ్డతో శుభ్రం చేస్తోంది.

నా వెనకనుంచి మార్టిన్ నెమ్మదిగా అడిగాడు ''ఏమిటిదంతా?''

''ఏమీ పాలు పోవటం లేదు.''

అధ్యాయం 19

మతి భ్రమించే లోకం

ముసలామె తలెత్తి మా వేపు చూసింది. పసుపు పచ్చగా కాగితంలా ఉన్న ముఖం. పండిన వంకీల జుత్తు. ఉన్ని శాలువా, కాష్మీరియన్ శాలువా. ఏదో కృత్రిమంగా అసహజంగా ఉంది. ఏమైనా ఆమె ఒక మనిషి. ఆమె కళ్లు నిర్లిప్త నిర్దాక్షిణ్యంతో మా వేపు పొడిచి పొడిచి చూస్తున్నాయి.

చిలక కూడా నిజమైన చిలకే. అదే ఒక గెంతు గెంతి మమ్మల్ని చూడ్డానికి తిరిగింది. తెరిచిన ముక్కుతో చూసింది.

''క్షమించాలి మేడమ్!'' నా స్కూలులో నేర్చుకున్న ఫ్రెంచి భాషలో మొదలెట్టాను ''ప్రమాదవశాత్తు మీ ఇంట్లోకి వచ్చాను. మీ తలుపు తెరుచుకొని ఉన్నట్టుంది.''

''అక్కడ తలుపు లేదు'' అందామె. మా హోటలు మేడమెట్లు కీచు మన్నట్లుంది ఆమె కంఠం.

''అయితే మేం ఎలా లోపలికి వచ్చాం?''

మా ప్రశ్నకి సమాధానం చెప్పకుండా, ''మీరు ఫ్రెంచి వాళ్ళు కారు'' అంటూ కీచుమంది ఆవిడ.

నేను నోరు మెదపకుండా వెనక్కు అడుగు వేశాను. గోడ తగిలింది.

''నిజంగానే ఇక్కడ ద్వారం లేదు'' అన్నాడు మార్టిన్. లోలోపల నవ్వుకుంది ముసలామె. ''మీరు మా పెగ్గీ లాగే ఇంగ్లీషు మాట్లాడుతు న్నారు'' అంది.

''మీరు ఇంగ్లీషు మాట్లాడుతారా? మీరు ఇంగ్లీషు మాట్లాడుతారా?'' అని పలుకుతోంది చిలక.

నాకు నిజంగా మతి చెడింది. అది భయం కాదు. ఏదో నా గొంతుని పట్టుకొని పిసుకుతున్నట్టుంది. ఎవరికి పిచ్చి? మాకా? ఊరికా?

''మీ గదిలో వెలుతురు చాలా వింతగా ఉంది. ద్వారం కనపడదు. ఎక్కడుంది? మేం బయటకి వెళ్ళిపోతాం. దిగులు పడకండి'' అన్నాను. ముసలామె మళ్ళీ కసకుస నవ్వుకుంది.

''మీకే దిగులుగా ఉన్నట్టుం దయ్యా! పెగ్గీతో మాట్లాడడానికి ఇష్టం లేదేం? దాంతో మీరు ఇంగ్లీషులో మాట్లాడవచ్చు. ఎతియేన్, వీరికి భయంగా ఉంది. నువ్వు పట్టించేస్తావేమోనని భయంగా ఉంది.''

చుట్టూ చూశాను. గది ఇంకొంచెం కాంతివంతమైంది, విశాలమైం

దని కూడా అనిపించింది. బల్ల ఆ చివర వైపు చూశాను. అక్కడ మా పారిస్ హోటల్‌లోని ద్వారపాలకుడు కనిపించాడు.

కాని ఆ బట్ట తల ముడతలతో కాదు. అతని యవ్వన రూపం. మార్టినూ, నేనూ హాలులోంచి బయటకు వస్తూంటే అదోలా మారి పోయిన హాలులో కనిపించిన యువకుడే.

''అమ్మా, నేనెందుకు వాళ్లని పట్టించాలి?'' మా వేపు చూడకుండా అడిగాడు.

''నువ్వు ఇంగ్లీషు పైలట్లని పట్టాలి. వారిని పట్టించాలని అనుకుం టున్నావు. పట్టించాలనుంది, కాని పట్టించలేకుండా ఉన్నావు'' యువకుడు ఎతియేన్ గట్టిగా నిట్టూర్చాడు.

''నా చేతకాదు.''

''ఏం?''

''వారు ఎక్కడ దాక్కున్నారో తెలీదు.''

''వెతుకు.''

''వాళ్లు ఇక నన్ను నమ్మరమ్మా.''

''అసలు లాంగె నిన్ను నమ్మాలి. ఈ మనుషులు కూడా ఇంగ్లీషే మాట్లాడుతున్నారు.''

''వీళ్లు ఇంకొక కాలం మనుషులు. వారు ఇంగ్లీషు వారు కాదు. వాళ్లొక సమావేశానికి వచ్చారు.''

''సెయింట్ డిజియేలో సమావేశాలు ఎన్నడూ జరగవు.''

''వారు పారిస్‌లో ఉన్నారమ్మా, హోటల్ హోమాండ్‌లో. ఎన్నో సంవ త్సరాలు గడచిన తర్వాత అప్పటికి నేను ముసలివాడిని.''

''నువ్వు ఇప్పుడు ముప్పయ్ ఏళ్ల వాడివి, వాళ్లిపుడు ఇక్కడ ఉన్నారు.''

''అది సరే అనుకో.''

''అయితే మరి గాలింపు చర్య ప్రారంభం అయే లోపున వాళ్లని లాంగేకి అప్పచెప్పు.''

ఏం జరుగుతోందో, నాకు పూర్తిగా అర్థం కాలేదు. కాని సంఘట నలు ఏ క్రమంలో జరిగి ఉంటాయో అస్పష్టంగా ఊహించుకున్నాను. కాని పూర్తిగా స్పష్టంగా ఆలోచించడానికి అవకాశం లేదు. మా చుట్టూ ఉన్న మనుషులు, జరుగుతున్న సంఘటనలు ఒక భ్రమ కాదని, వారి మాటల వల్ల వెల్లడయే ప్రమాదం నిజంగా ప్రమాదమేనని నాకప్పుడే తెలిసిపోయింది.

''వాళ్లు దేని గురించి మాట్లాడుకుంటున్నారు?'' మార్టిన్ నన్నడి గాడు.

నేను విశదీకరించాను.

''ఇదంతా శుద్ధ పిచ్చిలోకం. వాళ్లు మనల్ని ఎవరికి అప్ప చెపుతారట?''

''గెస్టాపోకి అని అనుకుంటున్నాను'' (గెస్టాపో [Gestapo—GEHeime STAats Polizei] అంటే నాజీల పరిపాలనలోని జర్మనీలో దేశపోలీసు గూఢచారి సిబ్బంది – అను.).

''నీకూ పిచ్చెక్కింది.''

''కాదు'' నేను ఎంత నెమ్మదిగా చెప్పగలనో అంత నెమ్మదిగా చెప్పాను. ''చూడు, మనం ఇపుడు వేరే కాలంలో ఉన్నాం. వేరే ఊర్లో, ఇంకొక జీవితంలో ఉన్నాము. అయితే దీనికి ఎందుకు ఏ ఉద్దేశంతో మోడలీకరిం చారో నాకు తెలీదు. ఇందులోంచి బయట పడడమెలాగో కూడా అంతు పట్టటం లేదు.''

మేం ఇద్దరం మాట్లాడుకుంటున్నంత సేపు ఎతియేన్, ఆ ముసలామె నిశ్శబ్దంగా ఉండిపోయారు. స్విచ్ ఆర్పేసినట్లు ఉండిపోయారు.

''వీళ్లందరూ ప్రతిరూపాలే. మనం ఇక్కడ నుండి బయట పడదాం. నాకు దీంట్లో అనుభవం ఉంది.''

అతను ఎతియేన్ వెనక్కి వెళ్లాడు. బల్ల దగ్గర కూర్చున్న ఎతి యేన్‌ని కోటు కాలరు పట్టుకొని పైకి ఎత్తి, ''చెప్పు.. కొడకా! బయటికి దారి ఎక్కడ? మాతో ఇక ఏ విధమైన ట్రిక్కులూ పనికి రావు, తెలిసిందా?''

''బయటకి దారెక్కడ?'' చిలక మార్టిన్ మాటలు పలికింది. ''పైకె ళ్లేక్కడ?'' అని కూడా అంది. నాకు వళ్లు జలదరించింది. కోపాతిరే కంలో మార్టిన్ ఎతియేన్ని ఒక గుడ్డ బొమ్మని విసిరేసినట్లు పక్కకి విసిరేశాడు. ఆ ప్రక్కన ద్వారం లాటిది కనిపించింది. అది ఎర్రని ముసకలో కప్పబడి ఉంది. మార్టిన్ దాంట్లోకి గెంతాడు. నేనూ వెంట వెళ్లాను. పరిస్థితులు సినిమా సీనుల్లా ఒకదాని వెంట ఒకటి కదిలిపోతు న్నాయి. చీకట్లోంచి చీకట్లోకి.

మేం కొద్ది సమయం క్రితం వదలి వెళ్లిన హోటలు ఆఫీసు గదిలోకి ప్రవేశించాం. ఎతియేన్ అక్కడ బల్ల మీద రాసుకుంటున్నాడు. ఇప్పుడే మార్టిన్ అంత దుడుకుగా ఎవరి మీద చేయి చేసుకున్నాడో ఆ ఎతియేనే. ఎతియేన్ మమ్మల్ని చూడలేదు. బుర్ర ఎత్తలేదు. ''భలే వింతగా ఉందే!'' నిట్టూర్చాడు మార్టిన్. ''ఇంకా ఎన్ని వింతలు చూడాలో!'' అన్నా న్నేను. ''ఇది మన హోటలు కాదు.'' ''మనం హోటలు లోంచి బయటకు వెళ్తున్నప్పుడు ఆ సంగతే నీకు చెప్పాను.''

''రా! నా వెంట రా!''

''సరే నువ్వు రమ్మంటే తప్పేదేముంది.''

మార్టిన్ గబగబా ద్వారం దగ్గరకు వెళ్లాడు. కాని ఆగిపోయాడు. అతన్ని జర్మను సైనికులు ఆపారు. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంపై తీసిన సినిమాలలో లాగ సబ్ మెషీన్ గన్నును పట్టుకున్న జర్మన్ సైనికులు ఆపారు.

''మేం బయటికి వెళ్లాలి'' చీకటి వైపు చూపిస్తూ అన్నాడు మార్టిన్. ''ఫెర్‌బోటెన్! (అంటే కూడదు)'' అరిచాడు ఒక సైనికుడు జర్మన్‌లో. ''చురుక్! (వెనక్కి తిరిగి పో)'' అంటూ తన తుపాకీతో మార్టిన్ గుండె మీద పొడిచాడు. మార్టిన్ అడుగు వెనక్కి వేశాడు. చెమట తుడు చుకున్నాడు. కాని కోపంతో కుతకుత లాడిపోతున్నాడు.

''ఇక్కడ ఓ నిముషం కూర్చుని విషయాలు మాట్లాడుకుందాం.

వాళ్లు తుపాకీలతో కాల్చటం లేదు. అంతవరకూ అదృష్టమే. ఇక్కడ నుంచి పరిగెత్తి పోవడానికి మార్గం కూడా లేదు.''

అక్కడ గుండ్రని బల్ల దగ్గర కూర్చున్నాం. బల్ల మీద దుమ్ము పట్టిన ముఖమల్ గుడ్డ పరిచి ఉంది. ఇది చాలా పాత హోటలు. పారిస్‌లో హోమాండ్ కంటే పురాతనమైనది. దానికి గర్వించ దగ్గ అలంకారాలు ఏమీ లేవు. దాని పురాతన సంస్కృతి కాని, ఆచారాలు కాని అలంకారాలలో కనబడటం లేదు. ఎక్కడ చూసినా దుమ్మూ, పాడయిన సామానూ. ప్రతీ వస్తువులోనూ భయం నిండుకొని ఉందేమో.

''ఏమిటి జరుగుతోందంటావు?'' అలిసి పోయిన కంఠంతో అడిగాడు మార్టిన్. ''చెప్పాను కదా. ఇది ఇంకొక కాలం. ఇంకొక జీవనం.''

''నేను నమ్మను.''

''ఇది నిజమైన జీవనం అని నమ్మవా? వాళ్ల తుపాకులు నిజమైనవి అని నమ్మవా? నిన్ను గుళ్లలో రెండో ఆలోచన లేకుండా ముంచేయ గలరు జాగ్రత్త.''

''ఇంకొక జీవితం అంటున్నావు.''

''మేఘాలు సృష్టించిన మోడల్సు అన్నీ ఇంతవరకూ అసలు రూపాలని పోలే ఉన్నాయి కదా! ఈ రూపాలన్నీ ఎక్కడ నుంచి వచ్చినట్లు?'' మార్టిన్ కోపంగానే అడిగాడు.

''ఆ సంగతి నాకు తెలీదు.''

ఆఫీసు గదిలో సగం చీకటి. సగం వెలుతురుగా ఉంది. చీకటి లోంచి జెర్నోవ్ ప్రత్యక్షమయ్యాడు. ఒక్క సెకండు కాలం నేనాయన ప్రతిరూపమేమోనని అనుకున్నాను. కాని నాలోని అంతర్గత విశ్వాసం ఆయన నిజమైన జెర్నోవేనని చెప్పింది. ఆయన ఏం జరగనట్టు ప్రశాంతంగా ఉన్నాడు. మమ్మల్ని చూసి ఆశ్చర్యం కాని ఆతృత కాని ప్రదర్శించలేదు. ఆయన కూడా తలక్రిందులై ఉండవచ్చు. కాని తొణక్కుండా, బెణక్కుండా నిలబడతాడు. ఆయన అటువంటి మనిషి.

''మార్టిన్! నే పొరపడ లేదు కదా!'' అంటూ చుట్టూ చూస్తూ అతని దగ్గరకు వచ్చాడు, ''నువ్వు మళ్లీ తల్లక్రిందులైన ఊర్లో ఉన్నావు. ఈ సారి నీతో పాటు మేమూ ఉన్నాము.''

''ఈ ఊరు ఏదో మీకు తెలుసా?'' అడిగాను.

''మాస్కో కాదు. పారిస్ అయి ఉండాలి.''

''రెండూ కాదు. మనం పారిస్‌కి ఆగ్నేయంగా ఉన్న సెయింట్ డిజి యేలో ఉన్నాం. నా స్కూలు మ్యాపు గుర్తుందనే అనుకుంటున్నా. ఇది ఆక్రమణ ప్రాంతంలోని పల్లెటూరు.''

''ఆక్రమించారా? ఎవరు? ఇప్పుడు ఏలాంటి యుద్ధమూ లేదే.''

''అలాగే అనుకుంటున్నారా?''

''అపస్మారకంగా లేవు కదా, అనోహిన్?''

జెర్నోవ్ ఉద్రేకం చూపించ లేదు. చలించకుండా ఉండడం ఆయన ఘనత.

''ఒకసారి అపస్మారక స్థితికి చేరాను. అది అంటార్కిటికాలో. అప్పుడు మనిద్దరం అపస్మారకంలోకి జారుకున్నాం'' నేను స్పష్టంగా ఇక్కడ అలా కాదు సుమా అని స్ఫురించేటట్లు అన్నాను. ''అది సరే కాని ఇది ఏ సంవత్సరం అనుకుంటున్నారు మీరు? హామాండ్ హోటలులో కాదు. ఇక్కడ ఈ నిగూఢ అద్భుతాలలో?'' అని ఆయన్ని ఇంకా చకితుడ్ని చేయటం ఇష్టం లేక ఇలా అన్నాను.

''ఫ్రాన్సు దేశంలో 'ఫెర్‌బోటెన్' అనే మాట ఎప్పుడు వినపడేది? లేక జర్మను సైనికులు ఇంగ్లీషు పారాచూటిస్టుల కోసం గాలించిన కాలం ఏది?''

జెర్నోవ్ ఇంకా చకితుడైనాడు. తన మనసులో విషయాల్ని ఆకళించుకొనే ప్రయత్నంలో ఉన్నాడు.

''నేను మీవేపు వస్తున్నపుడే, ఎర్రని పొగమంచు గమనించాను. కాని

ఇలాంటి సంఘటనకి దారితీస్తుందని నేను ఊహించలేదు.'' ఆయన చుట్టూ తిరిగి సబ్ మెషీన్ గన్నులు పట్టుకున్న జర్మన్ సైనికులని చూశాడు. వాళ్లు వెలుతురూ, చీకట్ల మధ్య ఉన్న సరిహద్దులో ఉన్నారు. కొయ్యబా రినట్లు కనిపించారు. ''వాళ్లు జీవం ఉన్నవాళ్లు'' వ్యంగ్యంగా నవ్వుతూ అన్నాను. ''వాళ్ల చేతుల్లోని తుపాకులు నిజమైనవి. దగ్గరగా వెళ్లారంటే వాళ్లు పొట్టలో పొడిచి 'చురుక్ (వెనక్కి)' అని అరుస్తారు. మార్టిన్ అప్పుడే ఆ అనుభవం సంపాదించాడు.''

శాస్త్రజ్ఞుని ఆసక్తి మెరిసింది జెర్నోవ్ కళ్లలో. చిరపరిచయమైన ఆసక్తి.

"ఈ సారి దేన్ని మోడలికరిస్తున్నారు? నీ ఉద్దేశం ఏమిటి?''

''ఎవరిదో భూతకాలం. ఎవరిదో తెలిసినంత మాత్రాన మన పరిస్థితి ఏం బాగుపడదు. అది సరే మీరు ఎక్కడనుంచి వచ్చారు?''

''నా గది లోంచి. ఎర్రటి కాంతి ఏమిటా అని ఆసక్తితో నా గది తలుపు తెరిచాను. ఇక్కడ తేలాను. పరిస్థితి ఇంకా అధ్వాన్నమవుతుంది. తయారుగా ఉండండి'' అన్నాను లాంగెని చూస్తూ.

కాంతి పుంజంలోంచి బయటికి అడుగు వేశాడు. డుసెల్‌డార్ఫ్ నగరపు లాయరు. బెల్జియం రిపోర్టరుని ఈయన గురించే అడిగాను, రాత్రి భోజనం దగ్గర. అదే హెర్మన్ లాంగె. మీసాలు, పొట్టిగా కత్తిరించిన జుత్తు. అతనే అనుమానం లేదు. కొద్దిగా పొడుగ్గా ఉన్నాడు. ఇంకా హుందాగా, ఇంకా యవ్వనంగా పాతికేళ్లు తక్కువ వయసులో ఉన్నాడు. నల్లని యూనిఫారంలో స్వస్తికా గుర్తుతో సన్నని, దృఢమైన నడుము చుట్టూ బిగిసిన బెల్టుతో, పొడుగాటి జర్మన్ టోపీతో, తళతళ మెరుస్తున్న బూట్లతో ఉన్నాడు.

''ఎతియేన్!'' నిదానంగా అన్నాడు, ''ఇద్దరున్నారన్నావు. నాకు ముగ్గురు కనిపిస్తున్నారు.'' ఎతియేన్ ఒక కుప్పిగంతు వేశాడు. పౌడరు రాసుకున్న సర్కస్ బఫూన్ మాదిరి అతని మొహం పాలిపోయింది. చేతులు పూర్తి అటెన్షన్‌లో నిలువుగా కిందికి ఉంచి నిలబడ్డాడు, ''మూడో ఆయన ఇంకొక

కాలంలోని మనిషి – హెర్ ఓబెర్‌హోప్ట్ .... క్షమించాలి – హెర్ ష్టుర్మ్‌బాన్ ఫ్యూరెర్*''

లాంగె మొహంలో విసుగు కనిపించింది. ''నువ్వు నన్ను మొస్సియో లాంగె అని పిలవచ్చు. అలాపిలవమని నీకు చెప్పాను. అవును కాని ఆయన ఎక్కడి వాడో నీకెలా తెలుసో నాకూ అలాగే తెలుసు. భవిష్యత్ కాలం గురించిన జ్ఞాపకాలు. కాని ఇప్పుడు ఆయన ఇక్కడ ఉన్నాడు. ఈ విషయం నాకు అనుకూలంగా ఉంటుంది. నిన్ను అభినందిస్తున్నానోయ్, ఎతియేన్! వాళ్లిద్దరూ ఎవరు?''

''ఇంగ్లీషు పైలట్లు, మొస్సియో లాంగె.''

''అది అబద్ధం'' నేను లేవకుండానే అన్నాను, ''నేను కూడా రష్యన్నే. ఇతను నా స్నేహితుడు – అమెరికను.''

''వృత్తి?'' అడిగాడు లాంగె ఇంగ్లీషులో.

''పైలట్‌ని'' మార్టిన్ జవాబిచ్చాడు, అలవాటు ప్రకారం నిలబడుతూ.

''కాని ఇంగ్లీషు పైలట్ కాదు'' నేను జోడించాను.

లాంగె చిన్న నవ్వుతో సమాధానం ఇచ్చాడు.

''అయితే ఏమయింది, ఇంగ్లండు, అమెరికా. మేం రెంటితో యుద్ధం చేస్తున్నాము.''

ఒక తృటికాలం నేను మేమున్న ప్రమాద పరిస్థితిని ఏమరిచాను. ఈ భూత కాల ప్రేతానికి పాఠం చెప్పాలనిపించింది. అతను నన్ను అర్థం చేసుకుంటాడా లేదా అనే విషయం గురించి నేనాలోచించ లేదు. నేను గట్టిగా చెప్పాను.

''మిస్టర్ లాంగె! యుద్ధం పూర్తయి చాలా కాలం అయింది. మేమంతా ఇంకొక కాలం నుంచి వచ్చిన వాళ్లం. మీరూ అంతే. ఒక్క

---

* ఇవి జర్మను సైనిక పదవులు: ష్టుర్మ్‌బాన్‌ఫ్యూరెర్ (Sturmbahnführer పెద్ద పదవి, దీని కింద పదవి ఓబర్‌హోప్ట్ ఫ్యూరెర్ (obberhauptführer) – అను.

అరగంట క్రితం మీరూ, నేనూ, మిగిలిన వాళ్ళూ, మనందరం పారిస్‌లో హూమాండ్ హోటలులో భోజనం చేశాం. అప్పుడు, ఓ యాంత్రిక లాయరు గారూ! తమరు సాధారణ సివిలు దుస్తుల్లో ఉన్నారు. ఈ నాటక ఫక్కీ లాంటి మెరుపు దుస్తుల్లో లేరు.''

లాంగె కించపడినట్లు లేదు. పైపెచ్చు గట్టిగా నవ్వి ముసురుకుంటున్న ఎర్రని మసకలోకి అడుగుపెట్టాడు.

''నువ్వు వర్ణించిన విధంగానే మా మంచి ఎతియేన్ కూడా నన్ను జ్ఞాపకం తెచ్చు కుంటున్నాడు. నన్ను ఆదర్శప్రాయంగా చిత్రిస్తున్నాడు. అతని కూడా అలాగే చిత్రించుకుంటున్నాడు. కాని నిజానికి విషయాలు పూర్తిగా భిన్నంగా జరిగాయి.'' దట్టమైన ఎర్రని మసక అతన్ని పూర్తిగా కబళించింది. అతను మా దృష్టి నుంచి కరిగిపోయాడు. అదంతా అర నిముషం కూడా పట్టలేదు. పొగమంచు నుంచి ఇంకొక లాంగె బయటకొచ్చాడు. అంత పొడుగు లేదు. మొరటుగా, లావుగా మాసిన బూట్లలో పొడుగాటి నల్లని కోటులో, అలసిపోయిన లాంగె. ఛండశాసనుడైన లాంగె. నిద్రలేని రాత్రుల వలన ఎరుపెక్కిన కళ్ళు. తన చేతి తొడుగలని చేతిలో పట్టుకొని ఎతియేన్ కూర్చునే ఆఫీసు గదివైపు వస్తూ వాటిని ఆడించాడు.

''వాళ్లెక్కడ ఎతియేన్? నీకింకా తెలీదా?''

''వాళ్ళు నన్నిక నమ్మరు, మొస్సియో లాంగె.''

''నన్ను మోసం చేయడానికి ప్రయత్నించకు. జర్మను వ్యతిరేక ఉద్యమంలో నువ్వు ప్రముఖుడివి. అందుకని ఎవరూ అనుమానించరు. తర్వాత అనుమానించవచ్చు. కాని ఇప్పుడు కాదు. ఉద్యమంలో నీ స్నేహితులంటే భయపడుతున్నావు.''

ఒక్క ఊపుతో అతను ద్వార పాలకుని చెంప మీద తన చేతి తొడుగులతో ఒక్కటి వేశాడు. మళ్ళీ మళ్ళీ కొట్టాడు. ఎతియేన్ దెబ్బలకి అదిరాడు. తలని భుజాల్లోకి దూర్చుకున్నాడు. వానలో తడిసిన పిచ్చుక ఈకల్లాగ అతని స్వెట్టరు అతని వీపు మీద ఉబ్బింది.

''నీ రహస్య సహచరుల కంటె నేనంటే నువ్వు ఎక్కువ భయపడాల్సి ఉంటుంది.'' లాంగె ఇంకా సాగించాడు, చేతుల మీద తొడుగులు ఎక్కించు కుంటూ, గొంతు పెంచి ''అంతేనా, కాదా? ఎతియేన్?''

''అలాగే సర్! మొస్సియో లాంగె!''

''వాళ్లెక్కడ దాక్కున్నారో రేపటికల్లా కనుక్కోవాలి. స్పష్టమయిందా?''

''అలాగే సర్! అయింది, మొస్సియో లాంగె!''

గెస్తాపొ మనిషి పక్కకు తిరిగాడు. మళ్లీ మమ్మల్ని ఎదుర్కొన్నాడు. ఎతియేన్ భయపడి పోవడం చూసి మామూలు మనిషి అయ్యాడు. తర్వాత ఇలా అన్నాడు.

''ఎతియేన్ తన మాట నిలబెట్టుకోలేదు. ఎందుకంటే అతని మీద తీవ్రంగా అనుమానాలొచ్చాయి. కాని తన శాయశక్తులా ప్రయత్నం చేశాడు. వాళ్లని నమ్మించి మోసం చేద్దాం అనుకున్నాడు! అతను తను ప్రేమించిన స్త్రీని కూడా నమ్మించి మోసం చేశాడు. దానికి అతడు ఎంత బాధపడ్డాడో! ఆమెని వంచించినందుకు కాదు. వాళ్లిద్దరినీ పట్టించలేక పోయినందుకు. వాళ్లు తప్పించుకుపోయారు. సరే లేవోయ్! ఎతియేన్! మనం ఇప్పుడు భూత కాలాన్ని సరిదిద్దుదాం. అది ఇప్పుడు చేయగలం. తప్పించుకుపోయిన పారాచూటిస్టులుగా ఈ అమెరికనుని, రష్యనుని కాల్చి చంపేద్దాం. మిగిలిన రష్యనుని ఉరి తీసేద్దాం. ఇక వాళ్లందరినీ గెస్తాపొ దగ్గరికి తీసుకొని రండి! గస్తీ జవానులు ఎక్కడ!'' అని పిలిచాడు.

చీకటిగా దుమ్ము కొట్టుకొని ఉన్న ఆ హోటలు ఆఫీసు గది అంతా జర్మను జవానులతో నిండిపోయింది. కనీసం అలా అనిపించింది. నన్ను చుట్టుముట్టారు. నా చేతుల కట్టి చీకట్లోకి తోసేశారు. నేను పడిపోయాను. కాలికి దెబ్బ తగిలింది. చాలా సేపటి వరకు లేచి నిలబడ లేకపోయాను. అలాగే కళ్లకి కూడా ఏమీ కనిపించలేదు. చిన్న దీపం ద్వారా ప్రసరిస్తున్న కిరణాల ఎర్రటి మసక వెలుతురుకి కళ్లు అలవాటు పడి చూసేసరికి

మేం ముగ్గురం సన్నని కొట్టులో నేల మీద పడి ఉన్నాం. కిటికీ లేదు. కొట్టు కదులుతోంది. దారిలో మలుపులు వచ్చినపుడు మేం పక్కలకీ, పైకి ఎగిరాం. మేం మూసివేయబడిన వ్యానులో ఉన్నట్టు నిర్ధరించాను. మొదట లేచినది మార్టిన్. దెబ్బ తగిలిన నా కాలుని కదిపి సాగదీశాను. అదృష్టం బాగుంది. ఎముకలు విరగలేదు. చేతుల మీద తల ఆన్చి నేల మీదే పడుకున్నాడు జెర్నోవ్.

''మీకు దెబ్బలు తగల్లేదు కదా బరిస్ అర్కాదియెవిచ్?'' ''ఇంకా లేదు'' తుంచినట్లు సమాధాన మిచ్చాడాయన.

''ఈ ప్రదర్శనకి మీ వివరణ ఏమిటి ?''

''ఊ! అసలయిన చిత్ర ప్రదర్శన'' ముఖం చిట్లిస్తూ నవ్వాడు. కాని సంభాషణ సాగనివ్వ లేదు. కాని నేను ఊరుకోలేక పోయాను.

''ఎవరిదో భూత కాల జీవితం కాపీ చేయబడుతోంది. మనం ఆకస్మికంగా అందులో చిక్కుకున్నాం. కాని ఈ పోలీసు వ్యాను ఎక్కడ్నించి వచ్చింది'' అన్నాను.

''హోటలు ప్రవేశ ద్వారం ముందు ఉండేదని అనుకోను. సబ్ మెషీన్ గన్నులు పట్టుకున్న వాళ్లు అందులో వచ్చి ఉంటారు'' అని జెర్నోవ్ వివరణ ఇవ్వ సాహసించాడు. ''వాళ్లేరీ?'' ''డ్రయివరుతో పాటు అతని కేబిన్‌లో ఉండి ఉంటారు, మిగిలిన వాళ్లు హోటలులో లాంగె ఆదేశాల కోసం ఉండిపోయి ఉంటారు. అప్పుడు కూడా వీళ్ల అవసరం ఉండి ఉంటుంది. అతను గడచిన కాలాన్ని కొద్దిగానే మార్చాడు. ఇదంతా అతని భూతకాలమని అనుకుంటున్నారా?'' ''నువ్వేమనుకుంటున్నావు?''

''మిమ్మల్ని కలుసుకోవే ముందు మా సాహసాలని కూడా గణిస్తే ఇది ఎతియేన్ పూర్వ చరిత్ర కూడా అయి ఉండాలి. వాళ్లు ఒకళ్ల చరిత్రని ఇంకొకరితో మారుస్తున్నారు. నాకర్థం కానిది ఒక్కటే. ఇదంతా ఎందు కోసం?''

''మీరు నన్ను మర్చిపోతున్నారు'' మార్టిన్ మధ్యలో తగులుకున్నాడు, ''నాకు రష్యన్ ఏమీ అర్థం కాదు.'' ''అవును మార్టిన్, నువ్వన్నది నిజం'' ఇంగ్లీషులో అన్నాడు జెర్నోవ్. ''ఒక నిముషం నిన్ను మర్చిపోయిన మాట వాస్తవమే. అది మేం చేయకూడని పని. మన స్నేహం కారణంగా మాత్రమే కాదు. మనం ఇతరత్రా కూడా బంధువులం. ఇంతసేపూ నేను దేని గురించి ఆలోచిస్తున్నానో తెలుసా?'' మోచేతి మీద లేచి కొనసాగించాడు జెర్నోవ్. వ్యానులో నేల బురదగా ఉంది. ''ఇప్పుడు జరుగుతున్నదంతా కాకతాళీయమా కాదా? మార్టిన్, నువ్వు అనోహిన్‌కి రాసిన ఉత్తరం గురించి ఆలోచిస్తున్నాను. అందులో నువ్వు అన్నావే మన మీద ముద్ర వేశారని అంటే ఈ అంతరిక్ష అతిథులు ఆ విషయం గురించి ముఖ్యంగా మన మీద గుర్తులుంచుకున్నారని. అందువల్లనే వాళ్ల కార్యకలాపాల్లోకి మనం మాటిమాటికీ ప్రవేశిస్తున్నాము. ఇదంతా కాకతాళీయంగా జరిగిపోతోందా? లేక అలా కాదా? ఏదో మెల్బోర్న్ – జకార్తా – బొంబాయి రూటులో ఎగురుతున్న విమానాన్నో, ఇంకో దాన్నో మోడ లీకరించ లేదెందుకని? మనం ఉన్న ఇల్యూషిన్ విమానాన్నే ఎన్నుకున్నారు, ఎందుకని? మనం అందులో ఉన్నాం కనుకనే, మనం ముద్ర పడిన వాళ్లం కనుక, అది కూడా కాకతాళీయమేనా? ఉత్తరంగా ప్రయాణిస్తున్నపుడు గులాబి మేఘాలకి అమెరికను గ్రామ ప్రాంత జీవనం మీదకి దృష్టి పోయిందనే అనుకుందాం. అలా అవడానికి అవకాశం ఉందనే నమ్ముతాను. అలాగనే అనుకున్నా మార్టిన్ జీవితంతో సంబంధం ఉన్న ఊరినే ఎందుకు ఎన్నుకోవాలి? అది సమంగా మార్టిన్ అక్కడికి ప్రయాణమవుతున్న సమయంలో? ఇది కూడా కాకతాళీయమేనా? కాదా? ఇకపోతే పారిస్‌లో ఉన్న హోటళ్లలోకన్నిటికీ హామాండ్ హోటలే దొరకాలా వాళ్లకి, తమ తదుపరి ప్రయోగానికి? పారిస్‌లో ఏ హోటలు తీసుకున్నా అందులో ఉత్తేజకరమైన గత చరిత్ర కల వాళ్లు ఉంటారు. ఆ మాటకొస్తే ఏ ఇంట్లోనైనా ఉంటారు. కాని వాళ్లు మన ముగ్గిరితో పరిచయం ఏర్పడిన మనుషుల గత చరిత్రని మోడలీకరించారు. ఎందుకు? ఇదీ కాకతాళీయమేనా?

కాదా? ఇదంతా కావాలని ముందుగా అనుకొని చేసిన వ్యవహారం ఎందుకు కాకూడదు? ఏదో నిర్దుష్టమైన ఉద్దేశంతో కూడినది ఎందుకు కాకూడదు? ఆ ఉద్దేశమేదో మనకు తెలియక పోవచ్చు గాక'' జెర్నోవ్ సత్యానికి చాలా దూరంగా పోతున్నాడని నాకనిపించింది. అర్థం కాని సంఘటనలు, స్థలం, కాలాలలోని మార్పులు, వాటిల్లోని సహజత్వం, అసహజత్వం, మా పట్ల నిజమై కూర్చున్న ఈ యుద్ధ కాల ప్రపంచం, ఇదంతా ఎవర్నయినా విపరీత భయంతో వణికించేస్తుంది. అయినా మా నిగ్రహ శక్తి, సాధారణ ఆలోచనా శక్తి పోలేదని గ్రహించాను. మసక వెలుతురులో నేనూ మార్టిన్ మొహాలు చూసుకున్నాం. ఏమీ మాట్లాడలేదు.

జెర్నోవ్ నవ్వాడు.

''నాకు వెర్రి పట్టిందని అనుకుంటున్నారు కదూ? శాస్త్రీయ ప్రతిపాదనలోని సత్యానికి గుర్తు – దానిలోని వెర్రితనమేనని బోర్ శాస్త్రజ్ఞుడు ప్రతిపాదించాడు. ఎప్పుడైనా విన్నారా? నేను సత్యాన్ని సాధించానని చెప్పకోవటం లేదు. ఎన్నో సాధ్యావకాశాలలో ఒకదాన్ని సూచిస్తున్నాను. ఆలోచనా పరుల మనసుల్లో ఉన్న 'సంపర్కం' ఇదేనా? గులాబి మేఘాలు మన ద్వారా మానవాళితో మాట్లాడదామని ప్రయత్నం చేస్తున్నాయా? వారేమిటి చేస్తున్నారో, ఎందుకు చేస్తున్నారో మనకి చెప్పడానికి చేసే ప్రయత్నం కాదా ఇది? వారి ప్రయోగాలలోకి మనల్ని చొరనిచ్చి మన మనోశక్తిని అందుకొని తద్వారా మనం వారి ప్రయోగాల అర్థం గ్రహిస్తామేమోనని వారు అనుకుంటున్నారేమో!''

''సంభాషించడానికి చాల వింత పద్ధతి! విలక్షణమైన సంసర్గ విధానం!'' అన్నాను, అపనమ్మకంగా. ''ఇంకే విధానం లేదనుకుందాం. అప్పుడు? మన సమాచార ప్రసార విధానాలు ఏవీ వారికి పరిచయమే లేకపోవచ్చు. మనకి తెలిసినటువంటి సమాచార ప్రసార పద్ధతులు – దృగ్, ధ్వని పద్ధతులు కావి, ఇంకే ఇతర పద్ధతులు కాని వారు ప్రయోగించ లేరనుకుందాం. అప్పుడు ఏం చేయాలి? టెలిపతీ అంటే వారికి తెలియద

నుకుందాం. భాషలు కాని, మోర్స్ చిహ్నాలు కాని, ఇంకే ఇతర గుర్తుల పద్ధతి కాని, వారికి తెలియదు అనుకుందాం. ఇదిలా ఉండగా వారి సమాచార ప్రసార విధానాలు మనకి తెలియవు. అప్పుడేం దారి?''

వ్యాను ఇంకో మలుపు తిరిగింది. మేం ఒక ప్రక్కకి విసిరి వేయబడ్డాం. నేను జెర్నోవ్ మీద, నా మీద మార్టిన్ పడ్డాం.

మార్టిన్‌కి కోపం వచ్చింది, ''మీరు మాట్లాడేది నా తలకెక్కటం లేదు. వాళ్లు సృష్టిస్తున్నారు, మోడలీకరిస్తున్నారు. మనతో సంపర్కం కోసం ప్రయత్నిస్తున్నారు. అంటే మన్నీ ఉరితీసి కాల్చి హింసించాలా? వాళ్లకి పిచ్చిపట్టి ఉంటుంది నన్నడిగితే.''

''వాళ్లకి ఈ సంగతి తెలియక పోవచ్చు. మొదటి ప్రయోగాలు. అంచేత తప్పులు చేయవచ్చు.''

''అవునవును. చాల చక్కటి జవాబు! మనం చస్తూ ఉంటే!''

''మనం ఆ స్థితికి వస్తాం అనుకోను'' అన్నాడు జెర్నోవ్.

నేను ఏదో చెప్పాలనుకున్నాను. సమయం చిక్క లేదు. వ్యాను పైకె గిరింది. వెనక భాగం రెండు ముక్కలైంది. మిరిమిట్లు కొలిపే కాంతి. ఉరుము ఉరిమినట్లు శబ్దం. అంతా లిప్త కాలంలో జరిగిపోయింది. తర్వాత భారరహిత స్థితీ, చీకటీను.

అధ్యాయం 20

ఇరీనా ప్రతిరూపం

అతి కష్టం మీద కనురెప్పలు తెరిచాను. అవి సీసంలా భారంగా ఉన్నాయి. వెంటనే నా తల వెనుక విపరీతమైన పోటు పెడుతూ ఉంది. పైన ఎత్తుగా మిణుగురు పురుగుల్లా దీపాలు కనిపించాయి. అవి నక్ష

త్రాలా? అది ఆకాశమా? జాగ్రత్తగా చూస్తే సప్త మహారుషులు కని పించారు. నేను ఆరుబయుట పడి ఉన్నట్టు గుర్తించాను. తల కదల్చడా నికి కొంత సమయం పట్టింది. ఏ మాత్రం చిన్న కదలికకైనా తల వెనుక సూదిపోటు లాంటి నొప్పి పెట్టింది. అయినప్పటికీ రోడ్డుకి అవతల ఉన్నవి ఇళ్లనీ, చీకట్లో వాటి ఆకారాల బట్టి తెలుసుకోగలిగాను. రోడ్డు వానవల్ల తడిగా ఉంది. చీకట్లో ఏదో మిణుకుమంది. రోడ్డు మధ్యలో ఏవో నీడలు కనిపించాయి. జాగ్రత్తగా చూస్తే అవి వ్యాను భాగాలని తెలి సింది. ఏ ఆకారంలేని నల్లటి ముక్కలుగా ఉన్నాయి. తారు రోడ్డు పగిలి ఉంది. నాకు కొద్ది దూరంలో అవేమిటో గోనెబస్తాలుగా కనిపించాయి.

నేను ఒక చెట్టు మాను దగ్గర పడి ఉన్నాను. చీకట్లో చెట్టని తెలియటం లేదు. దాని బెరడు ముట్టుకోగలిగాను. పాత బెరడు. బాగా గరుకైన బెరడు. నేను బలం పుంజుకుని చెట్టు మానుకి ఆనుకుని కూర్చు న్నాను. ఊపిరి పీల్చుకోడం తేలికైంది. నొప్పి తగ్గింది. ఇక తల తిప్పకుండా ఉంటే నొప్పి తెలియటం లేదు. నా పుర్రెకి ఏమీ దెబ్బ తగలలేదని బోధ పడింది. నా తల వెనుక వేళ్లతో రాసుకుని వేళ్ళు వాసన చూసుకున్నాను. అది రక్తం కాదు. నూనె వాసన వచ్చింది.

ఉన్న శక్తినంతా కూడదీసుకుని కాళ్ల మీద లేచి నిలుచున్నాను. చెట్టుని మాత్రం వదల్లేదు. చీకట్లో రోడ్డు వైపు తీక్షణంగా చూస్తూనే ఉన్నాను. చివరకి ఎలాగైతేనేం తప్పటడుగులు వేసుకుంటూ ధ్వంసం అయిన వ్యాను దగ్గరకి కదిలి వెళ్లాను. నెమ్మదిగా, ''బరీన్ అర్కాదియెవిచ్! మార్టిన్!'' అని పిలిచాను. జవాబు లేదు. రోడ్డు పక్క కాలిబాట మీద ఏదో ఆకారం తెలియకుండా పడి ఉంటే దాని దగ్గరకి వెళ్లాను. తరచి తరచి చూశాను.... సైనికుడి యూనిఫారంలో ఉన్న జర్మను. సగం శరీరం మాత్రమే ఉంది. మొహం లేదు. కాళ్ళు లేవు. మమ్మల్ని వెంట ఉండి తీసుకొని వెళ్తున్న సైనికుడు. పాపం! రెండడుగుల దూరంలో ఇంకొక శరీరం కనిపించింది. రెండు చేతులతో పట్టుకున్న తుపాకీతో సహా పడి

ఉంది శరీరం. కాళ్ళు బూట్లతో ఉన్నాయి. తల లేదు. వ్యానులో మిగిలి నదల్లా కొన్ని భాగాల కుప్ప మాత్రమే. చీకట్లో అది నలిపి పడేసిన వార్తా పత్రికలా ఉంది. దాని చుట్టూ తిరిగాను. అటువైపు మార్టిన్ ఉన్నాడు.

అతని పొట్టి స్వీడ్ కోటు వల్ల, గొట్టాం పాంటు వల్ల అతన్ని పోల్చాను. జర్మను ఎవడూ అలాంటి దుస్తులు వేసుకోడు. అతని గుండెల మీద చెవిపెట్టి విన్నాను. గుండె లయబద్ధంగా కొట్టుకొంటోంది. లేస్తోంది, పడుతోంది. మార్టిన్ ప్రాణంతోనే ఉన్నాడు.

''డాన్!'' అరిచాను.

ఉలిక్కిపడి అడిగాడు, నీరసంగా ''ఎవరది?''

''బతికే ఉన్నావా మార్టిన్?''

''యూరీ, నువ్వా''

''అవును నేనే, లేవగలవా?''

తల ఆడించాడు. అతనికి ఊత ఇచ్చి నిలబెట్టాను. ఒక చోట కూర్చో పెట్టాను. భారంగా శ్వాస పీలుస్తున్నాడు. చీకటికి అలవాటు పడలేదు కామోసు, కళ్ళు చిటకరించాడు. రెండు నిముషాలు అక్కడే కూర్చున్నాం. అపుడు అన్నాడు.

''మనం ఎక్కడున్నాం? నేను ఏమీ చూడలేక పోతున్నాను. నా దృష్టి పోయిందేమో.''

''ఆకాశం వేపు చూడు. నక్షత్రాలు కనిపిస్తున్నాయా?''

''ఆ! నక్షత్రాలు కనిపిస్తున్నాయి. ఓ కే.''

''ఎముకలు ఏమీ విరగలేదు కదా?''

''లేనట్టే ఉంది. అసలు ఏం జరిగింది?''

''మన కారు మీదకి ఎవరో బాంబు విసిరినట్టుంది. జెర్నోవ్ ఎక్కడ?''

''నాకు తెలీదు.''

నేను లేచి తునాతునకలైన వ్యాను చుట్టూ ప్రదక్షిణ చేశాను. మమ్మల్ని వెంట ఉండి తీసుకెళుతున్న సైనికుల శరీరాలని జాగ్రత్తగా చూశాను. జెర్నోవ్ అక్కడ లేదు. వెనక్కు వెళ్ళి అన్నాను.

''పరిస్థితి బాగా లేదు. ఆయన ఛాయలే లేవు.''

''నువ్వు ఎవరినో చూసినట్లుంది!''

''అవును. మనలని వెంట ఉండి తీసుకొని వెళుతున్న సైనికులని, వాళ్ల శరీరాలని. ఒకడికి తల లేదు. రెండో వాడికి కాళ్ళు లేవు.''

''మనం వ్యానులో వెనక ఉండబట్టి బతికి పోయినట్టుంది. అందుచేత జెర్నోవ్ కూడా బతికే ఉంటాడు. ఎక్కడికో వెళ్లి ఉంటాడు.''

''మనల్ని వదిలా? అలా అనుకోను.''

''ఒక వేళ వెనక్కి వెళ్లి పోయాడేమో?''

''ఎక్కడికి?''

''అసలు జీవితానికి ఈ దెయ్యాల పెళ్లి వదిలి, అదృష్టవంతుడేమో. మనకీ ఆ అదృష్టం రావచ్చు'' నేను ఈల వేశాను.

''మనం కూడా పోగలం'' అన్నాడు మార్టిన్, ''చూస్తూండు, మనం కూడా తప్పకుండా పోగలం.''

''ఉష్! విను!''

మా వెనక బరువైన తలుపు కిర్రుమంది. నెమ్మదిగా తెరుచుకుంది. టార్చిలైటు కాంతిలా వెలుగు పడింది, ద్వారానికున్న బరువైన కర్టెన్ గుండా. మళ్లా చీకటి. ఆ వెలుగులో ఒక స్త్రీ విగ్రహం కనిపించింది. ఆమె నల్లని దుస్తులతో ఉంది. ఇప్పుడిక మసగ్గా నీడ మాత్రమే కనిపించింది. తలుపు వెనక నుంచి సన్నగా సంగీతం వినిపిస్తోంది. పరిచయమైన జర్మన్ వాల్స్ సంగీతం.

చీకట్లో కనీకనిపించని ఆ స్త్రీ మెట్లు దిగుతోంది. మెట్లకీ మాకూ మధ్య సన్నని కాలిబాట మాత్రమే ఉంది. మేం కదలకుండ కూర్చున్నాం.

''ఏదైనా ప్రమాదమా! ఏం జరిగింది?'' అడిగిందామె.

''అట్టే ఏం పెద్ద ప్రమాదం కాదు. మా వ్యాను బాంబు ప్రేలుడికి ధ్వంసం అయింది. అంతే!'' అన్నాన్నేను.

''మీ వ్యానా?'' ఆశ్చర్యంతో అడిగిందామె.

''మేం, ప్రయాణం చేస్తున్న వ్యాను, ఇంకా ఖచ్చితంగా చెప్పాలంటే, మమ్మల్ని తీసుకొని వెళుతున్న వ్యాను.''

''మీతో ఎవరున్నారు?''

''సైనికులు – మా కాపలాదళం, ఇంకెవరు?'' అన్నాను, చికాకు కన పరుస్తూ.

''ఓన్! అంతేనా!''

''తునకలు ఏరుకుంటూరా?''

''కోప్పం తెచ్చుకోకండి. గెస్తాపో ప్రధాని అందులో ఉండి ఉండాలి.''

''ఎవరు? లాంగె అనే అతనా?'' ఈ సారి నే ఆశ్చర్యపోతూ అన్నాను. ''ఆయన అక్కడ హోటలులో ఉండిపోయాడు.''

ఆమె దీర్ఘాలోచనలో ఇలా అంది,'' అదే జరిగింది. సమంగా ఇదే విధంగా జరిగింది. లాంగె లేని వ్యానునే బాంబుతో పేల్చారు. అంతే. మీరు ఎక్కడి నుంచి ఊడి పడ్డారు? ఎతియేన్ మిమ్మల్ని కూడా ఊహలో పెట్టుకున్నాడా?''

''ఎవరూ, దేన్నీ ఊహలో పెట్టుకోలేదండీ మేడమ్. మేం ప్రమాద వశాన ఇక్కడున్నాం. మా అంతట మేం రాలేదు. క్షమించండి. నాకు ఫ్రెంచి అంత బాగా రాదు. అంతా వివరించడం కష్టం. మీకు ఇంగ్లీషు వచ్చుననుకుంటూ.''

''ఇంగ్లీషా!'' మళ్ళీ ఆశ్చర్యపడింది. ''కాని అదెలా....?''

''అదంతా నేను ఇంగ్లీషులోనూ విప్పి చెప్పలేననుకోండి. ఎందుకంటే నేను ఇంగ్లీషు వాడిని కూడా కాదు.''

''హల్లో! మేడమ్!'' మార్టిన్ అందుకున్నాడు, ''నేను అమెరికనుని మీరు ఈ పాట వినే ఉంటారు: 'యాంకీ డూడుల్ వెళ్ళాడు నరకం.... వర్ణించాడు అక్కడి చల్లదనం'. కాని, మేడమ్! ఈ నరకం మాత్రం చాలా వేడిగా ఉంది.''

ఆమె నవ్వింది, ''నన్నేం సహాయం చేయమంటారు, మీకు?''

''ఎండిన నా గొంతుని వెంటనే తడుపుకోవాలని ఉందండీ.''

''నా వెంట రండి. క్లోక్‌రూములో ఎవరూ లేరు. హాలులోని బేర రుని కూడా వెళ్లిపొమ్మన్నాను. మీ అదృష్టం ఎలా ఉంటుందో చూద్దాం!''

మేం ఆమె వెంట వెళ్లాం. క్లోక్‌రూములో మసక వెలుతురుంది. ప్రథమంగా నేను గమనించింది, అక్కడ జర్మన్ ఆర్మీ వానకోటులు హేంగర్ల మీద వేలాడుతున్నాయి. ఎత్తుగా ఉండే ఆఫీసర్ల టోపీలు ఉన్నాయి. క్లోక్ రూము పక్కన చిన్న కొట్టు లాంటి గది ఉంది. దానికి కిటికీలు లేవు. సినిమా పత్రికలలోంచి కత్తిరించిన బొమ్మలు గోడల మీద అంటించబడి ఉన్నాయి. అక్కడ రెండే రెండు కుర్చీలు, ఒక బల్ల, దాని మీద లావుపాటి రెజిస్టరు ఉన్నాయి.

''ఇది హోటలా? రెస్టారెంటా?'' ఆమెని అడిగాడు మార్టిన్.

''ఆఫీసర్ల కెసీనో.''

అప్పుడు మొదటి సారిగా ఆమె ముఖంలోకి తిన్నగా చూశాను. మూగ బోయాను. నిశ్చేష్టుడనయాను. నోట మాట రాలేదు. ఆమె ఉద్విగ్నురా లైంది. జాగరూకత తెచ్చుకుంది.

''మీరు ఆశ్చర్యపడుతున్నట్లుందే! నేను మీకు తెలుసా?''

మార్టిన్ అప్పుడు వెంటనే ''ఇది రమ్యంగా ఉంది'' అన్నాడు.

నేను మాట్లాడలేదు.

''దీనికంతటికీ, మిస్టర్! అర్థం ఏమిటి?'' అడిగింది ఆమె.

''ఇరీనా!... నాకేం అర్థం కావటం లేదు'' అన్నాను రష్యనులో.

''మై గాడ్! ఇతను రష్యను!'' రష్యనులోనే చకితురాలైంది.

''నువ్వు ఇక్కడికి ఎలా వచ్చావు?''

''ఇరీన, నా రహస్య నామం. అది మీకు ఎలా తెలుసు?''

''నాకు రహస్య నామాల సంగతి ఏమీ తెలీదు. నీకు అలాంటిది ఒకటుందని అసలు తెలీనే తెలీదు. నాకు తెలిసినదల్లా ఒక గంట క్రితం మనిద్దరం పారిస్‌లో హోటలు హామాండ్‌లో భోజనం చేశామని.''

''ఇందులో ఏదో పొరపాటు జరిగుండాలి'' ఆమె అనాదరంగా, నిరుత్సాహంగా అంది.

నాకు వళ్లు మండింది, ''నువ్వు నన్ను గుర్తుపట్టలేవా? కళ్లు నలుపుకుని చూడు.''

''ఇంతకీ మీరెవరు?''

ఆమె వేసుకున్న నలభయ్యవ శతాబ్దపు దుస్తుల సంగతి నాకు పట్టలేదు. ఎవరో మాకు తెలియని వ్యక్తి యొక్క జ్ఞాపకాలకి జీవం పోస్తున్నారన్న సంగతీ మర్చిపోయాను.

''మనలో ఎవరికి మతి చెడింది? కొద్ది కాలం క్రితమే మనిద్దరం మాస్కో నుంచి వచ్చాము. అది నువ్వు ఎలా మర్చిపోగలిగావు?''

''మనం ఎప్పుడు వచ్చాం?''

''నిన్న'' నాకు నత్తి కూడా వస్తోంది.

''ఏ సంవత్సరంలో?''

ఈ సారి నేను నోరు తెరుచుకుని నిశ్చేష్టుడినైపోయాను. నాకు మతిపోయింది. ఆమె అటువంటి ప్రశ్న వేయగలిగినప్పుడు నేను చెప్పేదేముంది!

మార్టిన్ నా వెనక చెవిలో గొణిగాడు, ''ఆశ్చర్యపోకు యూరీ! ఆమె కాదు ఈమె. ఈమె ఒక ప్రేతం.'' అతనికి మా సంభాషణ ఏమీ అర్థం అవలేదు. కాని నన్ను అంతగా చలింపజేస్తున్నది ఏమిటో ఊహించాడు.

ఆమె నన్నూ మార్టిన్‌నీ పూర్తి అపరిచితులుగానే చూస్తోంది.

''రానున్న కాలపు జ్ఞాపకాలు'' అంటూ వింతగా ప్రారంభించిందామె. ''ఒక వేళ అతను ఆ విషయం గురించి ఆలోచించాడు కామోసు. అతను నిన్నూ ఆమెనూ కలుసుకుని ఉండి ఉంటాడు. ఆమె నాలాగే ఉందా? ఆమె పేరు కూడా ఇరీనాయేనా? ఆశ్చర్యంగా ఉందే!''

''ఎందుకు?'' ప్రశ్న వేయకుండా ఉండలేక పోయాను.

''ఎందుకంటే నాకొక కూతురు ఉండేది. ఆమె పేరు కూడా ఇరీనే.

1940లో ఆమెకు ఒక ఏడాది వయసు ఉంటుంది. అసోవెత్స్ ఆమెని మాస్కో తీసుకొని వెళ్లిపోయాడు. పారిస్ జర్మనుల వశంకాక పూర్వం.''

''అసోవెత్స్ ఎవరు? అకడమీషియనా?''

''కాదు. ఒక శాస్త్రజ్ఞుడు. ఆయన పాల్ లాంగెవిన్‌తో బాటు పని చేస్తూ ఉండే వాడు.''

చీకటిలో ఒక్క మెరుపు మెరిసింది. ఒకోసారి ఇలాగే అవుతుంది. ఒక సమస్య గురించి ఎంతో సేపు బుర్ర గోక్కుంటాం. అమాంతం సమాధానం దొరుకుతుంది. యోగనిద్రలో సమాధానం దొరికినట్టు.

''మరి మీరూ, మీ భర్తా ఏం చేస్తూంటారు?''

''నా భర్త పనిచేసే రాయబార కార్యాలయం విచీ నగరం తరలి పోయింది. తర్వాత ఆయన ఒక్కడూ అక్కడికి బయలుదేరాడు. దార్లో ఒక పొలం దగ్గర ఆగాడు. ఎందుకు ఆగాడో? కారు రేడియేటరులో నీళ్లు సలసల మరిగిపోయాయనో, లేకపోతే తనకి దాహం వేసి నీళ్లు తాగాలనో. అప్పుడు రోడ్ల మీద బాంబులు వేస్తున్న సమయం. సరాసరి అతని మీద పడింది బాంబు.....'' ఆగి, ఆమె నవ్వింది. ఏదో తీరని అస్పష్టమైన కోరికని ప్రకటిస్తున్నట్లు నవ్వింది. ఆమె ఒంటరితనానికి అలవాటు పడిపోయినట్లు చెప్పడానికి కామోసు. మళ్లీ అంది, ''నేను ఇలా ఎందుకు నవ్వుతున్నానంటే ఎతియేన్ సమంగా నన్ను ఈ విధంగానే ఊహించుకుంటాడు. నిజానికి అది ఎంతో భరించరాని పరిస్థితి. బాధాకరమైన పరిస్థితి.''

అన్ని విషయాలూ సరిపోయాయి. అసోవెత్స్ అప్పటికి ఇంకా అకడమీషియన్ కాలేదు. కాని లాంగెవిన్‌తో పనిచేశాడు. ఆ సంగతి నాకు తెలుసు. ఆయనే ఇరీనని పెంచి పెద్దచేశాడని తెలుస్తోంది. ఆయన దగ్గర నుంచే ఇరీన తన తల్లి గురించీ, తల్లికీ తనకీ మధ్య బాగా పోలికలు ఉన్నాయన్న విషయం గురించీ తెలుసుకొని ఉంటుంది. కాని, ఈ విషయాలకీ, ఎతియెన్‌కీ ఏమిటి సంబంధం?

ఆ విషయం గురించి ఆమెని అడగకుండా ఉండలేక పోయాను. ఆమె నవ్వింది.

''అసలు విషయం ఏమిటంటే నేను ఎతియేన్ యొక్క ఊహని. అతను ఈ క్షణంలో సమంగా నా గురించే ఆలోచిస్తున్నాడని అనిపిస్తోంది. అతడు నన్ను ప్రేమించాడు. తలమునకలుగా ప్రేమలో పడ్డాడు. అయినప్పటికీ నన్ను నమ్మించి ఘోసం చేశాడు.''

నాకు లాంగె అన్న మాటలు గుర్తొచ్చాయి, ''అతను తను గాఢంగా, నిరాశతో ప్రేమించిన స్త్రీనే మోసం చేశాడు. అంతగా మోసం చేయాల నుకున్నాడు.'' అంటే, అర్థం ఇప్పుడు, మేం చూస్తున్న సంఘటన మేం గెస్తాపోతో కలియక పూర్వం జరిగిన సంఘటన అనమాట. దీన్ని బట్టి చూడగా తేలుతున్న విషయం ఇది. ఈ సృష్టింపబడుతున్న జీవితంలో కాలం వేరు. పేకముక్కల దొంతిని కలబోసినట్టు కాలాన్ని కలబోశారు, ఆ గులాబి మేఘ జీవులు.

''మీకు ఆకలి వేస్తోందనుకుంటాను'' ఆమె మాట మార్చి మానవత చూపింది.

''ఏదైనా తాగడానికుంటే కాదనను'' మార్టిన్ అన్నాడు. సంభాషణ విషయం గ్రహించాడు.

ఆమె తలాడించింది· కనుబొమ్మలు మెలివేసింది, ఇరిన లాగే. నవ్వింది. ఆ నవ్వు కూడ అదే నవ్వు.

''ఇక్కడే నా కోసం ఎదురు చూస్తూ ఉండండి. ఎవరూ రారు. కాని ఒక వేళ వచ్చినట్లయితే.... మీ దగ్గర ఆయుధాలేవీ లేవు కదా!'' బల్ల కింద సొరుగు లాగింది. అందులోంచి ఒక చేతి బాంబు, ఒక బ్రవు నింగ్ పిస్తోలు తీసింది. ''ఇది ఆట వస్తువు కాదు. నవ్వకండి, చాలా నమ్మ కమైనది. ముఖ్యంగా తక్కువ దూరంలో'' అంటూ ఆమె వెళ్లిపోయింది. నేను పిస్తోలూ, మార్టిన్ చేతి బాంబూ తీసుకున్నాం.

''ఆమె ఇరీన తల్లి'' అన్నాను నేను.

''కథ అంతకంతకు అధ్వాన్నమవుతోంది. ఈమె ఎక్కడ నుంచి ఊడి పడింది?''

''ఎతియేన్ తన్ని తలుచుకుంటున్నాడని అంటోంది. యుద్ధకాలంలో ఆమె అతనితో పాటు జర్మను వ్యతిరేక ఉద్యమంలో పనిచేసింది.''

''ఇంకొక ప్రేతం'' అంటూ విసుగుతో ఉమ్మి వేశాడు. ''ఈ తొంబ తొంబంతటినీ ఈ బాంబుతో పేల్చేయాలని ఉంది'' అన్నాడు తన జేబు మీద తడుతూ.

''ఆవేశపడకు. వీళ్లంతా నిజమైన మనుషులు. మనుషులు! కీలుబొమ్మలు కారు. ఇది శాండ్ సిటీ కాదు.''

''మనుషులు!'' వెక్కిరింపుతో అన్నాడు మార్టిన్, ''ఎవరి జీవితాన్నో మళ్లీ జీవిస్తున్నారని వాళ్లకి తెలుసు. వాళ్లు తిరిగి జీవిస్తున్న జీవితం యొక్క భవిష్యత్తు కూడా వాళ్లకి తెలుసు. ఇది 'డ్రాక్యులా'' కన్నా ఘోరంగా ఉంది. ఆ సినిమా ఎప్పుడైనా చూశావా? అది రాత్రించరులైన దెయ్యాల గురించి. పగలు చచ్చి ఉంటారు. రాత్రి బతికి పోతూంటారు. అలాంటి వాళ్లు నీకు మనుషులయ్యారు. ఇలాంటి సంఘటనలతో ఒక్క రాత్రి గడిపామంటే మనకి పిచ్చాసుపత్రే గతి అవుతుంది. అదీ మనలని ఎవరూ కాల్చి పారేయకుండా ఉంచితేనే. నిజంగా కాల్చివేసినట్లయితే దానిగురించి పేపర్లు ఏం రాస్తాయో కాని. లాంగె గారి గత జీవితంలోంచి వచ్చిన అతిథులచే చంపబడ్డారని రాయొచ్చు. లేదా తుపాకులు పట్టుకున్న దెయ్యాలు అని రాయొచ్చు.''

''ఆగవోయ్! కాస్త తగ్గు. ఎవరైనా వింటారు. మన పరిస్థితి ఇంకా నయం. మన దగ్గర ఆయుధాలు కూడా ఉన్నాయి. పరిస్థితి మనకి అనుకూలంగా మారిపోవచ్చు.''

ఇరీన తిరిగి వచ్చింది. ఆమె పేరు నాకు తెలీదు. అంచేత ఆమెని ఇరీన అనే నాలో నేను పిలుచుకుంటున్నాను.

నేను ఇక్కడికి పానీయాలు తేలేను. ఎవరైనా మనల్ని చూడవచ్చు. బార్‌లోకి పోదాం రండి. అక్కడ అంతా తప్ప తాగి ఉన్నారు. ఇంకో

ఇద్దరు అతిథులు వస్తే ఎవరూ పట్టించుకోరు. బార్‌మన్‌కి చెప్పాను. ఆ అమెరికన్ని మాత్రం గమ్మున ఉండమని చెప్పండి. ఎవరే ప్రశ్న వేసినా ఫ్రెంచిలో "గొంతు నొప్పి, మాట్లాడలేను" అని చెప్పమనండి. మీ పేరేమిటి? మార్టినా. మార్టిన్ గారూ ఇలా చెప్పండి, "గొంతు నొప్పి. మాట్లాడలేను." మార్టిన్ ఆ వాక్యాన్ని నాలుగైదు సార్లు వల్లించాడు, అలవాటు పడడానికి. ఆమె సరిదిద్దింది.

"ఓ. కే. చాలు. అరగంట సేపు మీరు క్షేమంగా ఉంటారు. ఫర వాలేదు. ఒక అరగంటలో లాంగె వస్తాడు. అతని వెంట సైనికులొస్తారు. మైన్స్ నిపుణుడైన సైనికుడు వస్తాడు. సబ్‌మెషీన్ గన్నులు పట్టుకున్న వాళ్లొస్తారు. బార్ లోపల నుంచి పై గదికి మెట్లున్నాయి. పై గదిలో జెనరల్ బెయిర్ బ్రిడ్జి ఆడుతున్నాడు. అతని బల్ల కింద ఒక మైన్ పెట్టాం. అది నలభై అయిదు నిముషాలలో ఈ మేడని కూల్చేస్తుంది."

"జీసస్! అయితే ఇక్కడ నుంచి చప్పున పోవాలి మరి" అరిచాను.

"అది పేలదు. ఆవేశ పడవద్దు" విచారంగా అందామె. "ఎతియేన్ ఇదంతా లాంగెకి చెప్పాడు. నేను పైన బెయిర్ గదిలో దొరికిపోతాను. మైన్స్ నిపుణుడు మైన్‌ని తొలగిస్తాడు. లాంగెకి ప్రమోషను వస్తుంది. అతను ష్టుర్మ్‌బాన్‌ఫ్యూరర్ అవుతాడు. అతను వెళ్లిపోయిన తర్వాత రెండు నిముషాలు మీరు ఇక్కడే ఉండండి. తర్వాత నెమ్మదిగా మీరూ వెళ్లిపోండి."

నేను ఆ! అని నోరు వెళ్లబుచ్చి మళ్లీ మూసుకున్నాను. పిచ్చి ఆసుపత్రిలోని రోగుల సంభాషణలా ఉంది. ఆమె మళ్లీ అంది, "ఆశ్చర్య పోవద్దు. అప్పుడు ఎతియేన్ ఇక్కడ లేడు. కాని లాంగెకి అంతా గుర్తుం టుంది. అతను నలుమూలలకీ వెళ్లి ప్రతీ మనిషిని ప్రశ్నించాడు. అతనికి బ్రహ్మాండమైన జ్ఞాపక శక్తి ఉంది. సమంగా ఏం జరిగిందో అదే మీరి ప్పుడు చూస్తారు." మారు మాటాడకుండామేం ఆమె వెంట వెళ్లాం. ఒకర్నొకరు చూసుకొనేందుకు కూడా ప్రయత్నించలేదు. ఈ సంఘటనలకి అర్థం ఏమిటా అని కూడా ఆలోచించనే లేదు. అర్థం లేనిదే!

అధ్యాయం 21

గతాన్ని మేం మార్చాం

మొదటి గదిలో పేకాట సాగుతోంది. పొగాకు పొగ వాసన కొడుతోంది. దట్టమైన పొగలో ఏదీ స్పష్టంగా కనిపించడం లేదు. అలలు అలలుగా పొగ పలచనవుతోంది, దట్టమవుతోంది. పొగ పలచనయిన క్షణాల్లో కూడా కొన్ని వింతగా వక్రించి కనిపించాయి. నిర్దుష్టాకారం ఏదీ లేదు. ఆకారాలు మారిపోతున్నాయి. యూక్లిడ్ జామిట్రీ నియమాలు ఈ వింత ప్రపంచానికి చెల్లవేమోననిపించింది. ఎవరిదో చెయ్యి పొడుగ్గా, మరీ పొడుగ్గా స్కేబద్ద అంత పొడుగ్గా పొడుచుకొస్తోంది. పేకముక్కలు కూడా మామూలు సైజులో కాక పొడుగ్గా కనిపిస్తున్నాయి. బొంగురు గొంతుకలు ఒక దాని మీదొకటి ఒకేసారి వినిపిస్తున్నాయి. ''అయిదు, ఇంకో...... కో అయిదు...., పాస్.... మీరు... తురుపు....'' అప్పుడు దృశ్యాన్నంతటినీ కప్పేస్తూ పెద్ద ట్రేలో బ్రాందీ సీసాలు. ఒక సీసా మీద పెద్ద పొడుగాటి కాగితం అంటించి ఉంది. దాని లేబిలు మీద ఎవరిదో ముఖం టెలివిజను తెర మీద మాదిరి. ముఖం మీద చక్కగా దిద్దిన మీసాలు. తర్వాత ముఖం పోయి దాని స్థానంలో ఏదో ప్రకటన పత్రం కనిపిస్తోంది. అందులో బీరు మగ్గు పక్కన ఫెర్‌బోటెన్! ఫెర్‌బోటెన్! ఫెర్‌బోటెన్! (నిషేధం! నిషేధం! నిషేధం!) అని జర్మనులో రాసిన రాత ఉంది. ఇవన్నీ పోగా ఇంకా కొన్ని పండిన తలలు, మొహాలు లేని తలలు. పొగలో ఒక గొంతు అరుపు, ''ముప్పయి నిముషాలు.... ముప్పయి నిముషాలు....'' పేక ముక్కలు గాలిలో ఆకుల్లాగా పరపర శబ్దం చేస్తున్నాయి. దీపాలు ఇంకా మసకగా అయిపోయాయి. పొగవల్ల కళ్ళు మండాయి.

''ఇరీన!'' నేను పిలిచాను.

ఆమె వెనక్కి తిరిగి ''నా పేరు ఇరీన కాదు'' అంది.

''సరే లెండి ఏదైతేనేం. ఇదంతా ఏమిటి? నవ్వులు పుట్టించే అద్దాల గదా?''

''అంటే? ''

''జ్ఞాపకం లేదా? పార్కులో? రకరకాల అద్దాలు ఉంటాయి, ఒక గదిలో. అందులో చూసుకుంటే మన ఆకారాలు తమాషా తమాషాగా మారిపోతాయి.'' ఆమె నవ్వింది, ''అది కాదు. విషయం ఏమిటంటే పరిసరాలు ఎవరికీ సరిగ్గా గుర్తులేవు. ఇందులో వివరాలను ఎతియేన్ జ్ఞాపకం చేసుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాడు. లాంగె అప్పుడు చూసిందల్లా పక్కనుంచి చకచక పోతూ చూసిన దృశ్యాలు. ఒకదానికొకటి పొందిక లేనిది. అతగాడు తు. చ. తప్పని వివరాలు ఆలోచించలేదు.''

నాకు మళ్లీ ఏం అంతు చిక్కలేదు. ఇదంతా ఏమిటి? నాకు ఏదో కొంచెం అర్థం అయినట్లనిపించింది. కాని పూర్తిగా అర్థం కాలేదు.

''ఇదంతా ఒక కల. అంతే కలే'' అన్నాడు మార్టిన్. అతను ఇంకా తికమక అయ్యాడు.

''ఇద్దరు వ్యక్తుల జ్ఞాపక శక్తి కణాలు పనిచేస్తున్నాయి. వాళ్ల భావాలకి ఇక్కడ రూపకల్పన జరిగింది. ఆ భావాలు ఒక దానిలో ఒకటి ఏకీభవించటం లేదు. ఒక భావం ఇంకొక దాన్ని అణచివేస్తోంది.'' అన్నానేను, ఏదో ఒక రకమైన వివరణ ఇవ్వడానికి ప్రయత్నిస్తూ.

''నన్ను చెప్పమంటావా? చంపే ముందు చేయించే స్నానమయ్యా ఇదంతా'' అన్నాడు మార్టిన్. బార్‌లోకి ప్రవేశించాం, గోడలో వున్న ఆర్చి ద్వారం గుండా. ఆర్చికి కర్టెను వేలాడుతూ ఉంది. వెదురు కర్ర మీద వేలాడదీసిన కర్టెను. అక్కడ ఒక కవుంటరు దగ్గర జర్మన్ మిలటరీ ఆఫీసర్లు బ్రాందీ మస్తుగా పట్టిస్తున్నారు. కుర్చీలు లేవు. పొడుగాటి మంచం లాంటి దాని మీద జంటలు ముద్దులాడుకుంటున్నారు. లాంగె ఈ దృశ్యాన్ని బాగా గుర్తుపెట్టుకొని ఉంటాడని నాకనిపించింది. కాని, ఆ కార్యక్రమంలో మునిగిన వాళ్లెవరూ మా వంక చూడనైనా లేదు.

బార్‌లో సెర్వరు చెవిలో ఏదో చెప్పి ఇరీన వెళ్లిపోయింది. గోడలో కన్నం, అందులోంచి పైకి పోవడానికి మెట్లున్నాయి. అందులోంచి ఇరీన అదృశ్య మైపోయింది. సెర్వరు మా ముందు రెండు గ్లాసుల బ్రాందీ పెట్టి వెళ్లిపోయాడు. మార్టిన్ రుచి చూశాడు.

"అసలు సిసలు బ్రాందీ" అని పెదిమలు తడువుకున్నాడు. ఇంగ్లీషులో వచ్చాయి. అతని మాటలు.

"ష్..... నువ్వు అమెరికనువి కాదు. నువ్విపుడు ఫ్రెంచి వాడివి."

"గొంతు నొప్పి, మాట్లాడలేను" అని నేర్చుకున్న పాడి మాటలు వల్లించాడు, ఫ్రెంచిలో. వల్లించి కన్నుకొట్టాడు రహస్యంగా.

కాని మా మాటలు ఎవరూ వినడం లేదు. నేను గడియారం వేపు చూశాను. లాంగె ఇక పదిహేను నిముషాలలో రావాలి. నాకు ఒక ఆలోచన తట్టింది. లాంగెకాని పై గదిలోకి వెళ్లకపోతే, అతనితో రాబోయే మైన్స్ నిపుణుడు మైన్‌ని గాని తొలగించక పోయినట్లయితే జెనరల్ బెయిర్, అతని దగ్గర ఉన్న గుంపూ, అందరూ తునాతునాకలవుతారు. అది చాలా రమ్యంగా ఉంటుంది. లాంగె వెంట ఒక సబ్‌మెషీన్ గన్ను పట్టుకున్న సైనికుడు, మైన్స్ నిపుణుడు వస్తారు. మైన్స్ నిపుణిడి వద్ద మూడొంతులు ఏ ఆయుధమూ ఉండదు. ఆయుధం గల సైనికుడ్ని మెట్లకింద నిలబడమని వాళ్లిద్దరూ పైకెక్కుతారు. మాకు తప్పించుకుపోయే అవకాశం ఉంటుంది.

మార్టిన్‌కి నా ఆలోచన చెవిలో చెప్పాను. అతను తలూపాడు. అయితే బార్‌లో ఉన్న ఆఫీసర్లు కలుగజేసుకొనే అవకాశం ఉంది. కాని వాళ్ల మైకంలో తమ కాళ్ల మీద తామే నిలబడ లేకుండా ఉన్నారు. కొంతమంది మంచం మీద గుర్రు పెడుతున్నారు. ముద్దాడుకునే జంటలు ఎక్కడికో మాయమైపోయారు. పరిస్థితి చాలా అనుకూలంగా ఉంది. మరో పది నిముషాలు గడిచాయి.... ఒక నిముషమే మిగిలింది..... ఇక సెకండ్లే అప్పుడు అనుకున్నట్లుగా లాంగె లోపలికి వచ్చాడు. మాకు తెలిసిన లాంగె

కాదు. ఇంకా పాత కాలం నాటి లాంగె. ఇంకా ప్రమోషను రాని లాంగె. అంటే, ఇంకా ష్టుర్మ్‌బాన్‌ఫ్యూరర్ కాలేదు. ఇదంతా అతని జ్ఞాపకాలకి రూపకల్పన అయిన పక్షంలో మాకేం ప్రమాదం లేదు. ఎందుకంటే ఆ సమయంలో మేం ఎటువంటి కార్యకలాపాల్లో పాల్గొలేదు కాబట్టి. అందరి చర్యలూ జ్ఞాపక శక్తి ద్వారా ప్రోగ్రాము చేయబడుతున్నాయి. మైన్ దగ్గరకి వెళ్లి, ప్రమాదాన్ని తప్పించాలి. అతని వెంట ఒక ముసలి సైని కుడు కళ్లజోడు పెట్టుకుని ఉన్నాడు. ఇంకొక వయస్సులో ఉన్న గెస్టాపో మనిషి ఉన్నాడు. ఇతని చేతిలో సబ్‌మెషీన్ గన్ను ఉంది. లాంగె తిన్నగా ఎక్కడా ఆగకుండా వెళ్లాడు. బ్రాందీలో మునిగివున్న ఆఫీసర్ల వేపు నిశితంగా ఒక చూపు చూశాడు. మైన్స్ నిపుణిడితో సహా గబగబా మెట్లె క్కాడు. వాళ్లు తొందరలో ఉన్నారు. మేం ఊహించినట్లే సబ్‌మెషీన్ గన్ను పట్టుకున్న సైనికుడు మెట్ల కింది ఉండి పోయాడు. అదే క్షణంలో మార్టిన్ అతని దగ్గరకి నిశ్శబ్దంగా అడుగులు వేసి, ఏమాత్రం ఊపు లేకుండా ముక్కు మేద ఒక గుద్దు గుద్దాడు. అతడు వెంటనే కింద పడ్డాడు, తన గన్నుని పట్టుకుంటూనే. మార్టిన్ అతణ్ని గాల్లోనే వాటేసుకున్నాడు. నా దగ్గర బ్రవునింగ్ పిస్తోలు ఉంది. లాంగె వేపు మెట్ల మీదకి పరుగెత్తాను. లాంగె వెనక్కి తిరిగాడు. ''యూరీ! తప్పుకో'' మార్టిన్ అరిచాడు. నేను తప్పుకున్నాను. మరుక్షణంలో ఒక ప్రేలుడు ఇద్దర్నీ కూల్చేసింది – లాంగెనీ, మైన్స్ నిపుణుడినీ. ఇదంతా జరిగే సరికి ఒక పూర్తి సెకను కూడా పట్టలేదు. బార్ గదిలోంచి ఎవరూ తొంగి కూడా చూడలేదు. కాని, పైనుంచి 'ఇరీన' కిందకి చూసింది. కొద్ది సెకండ్లు గడిచాయి. అప్పుడు నెమ్మదిగా ఆమె కిందకి దిగనారంభించి, మెట్లమీద కూలిపోయిన మనుషులని దాటుకుంటూ వచ్చింది. ఏ ప్రశ్నలూ వేయలేదు.

''ఎవరైనా కాల్పులు విన్నారా?'' పైకి చూస్తూ అడిగాను.

''నేను తప్ప ఇంకెవరూ వినలేదు. వాళ్లంతా తమ ఆటలో ఎంత మునిగిపోయారంటే వాళ్లకి పెద్ద ప్రేలుడైనా వినిపించదు'' అని భయంతో

ముఖం మూసుకొని, ''మై గాడ్! అక్కడ మైన్‌ని తీసేయలేదు వాళ్ళు'' అని అరిచింది.

''సరిగ్గా అదే జరగాలి. మొత్తం అంతా కట్టకట్టుకొని చావనీ, పద మనం పోదాం ఇక్కడి నుంచి'' అన్నాను.

ఆమెకు ఇంకా ఏమీ అర్థం చేసుకున్నట్టు లేదు.

''అయినప్పటికీ అప్పుడు అనుకున్నట్లు జరగలేదు.''

''కాని ఇప్పుడు ఇలా జరగబోతుంది'' అని ఆమె చెయ్యి పట్టుకున్నాను. ''ఇంకొక మార్గం ఉందా బయటికి?'' అడిగాను.

''ఉంది.''

''అయితే దారి తీయి.''

ఆమె దారి తీసింది. నిద్రలో నడిచినట్టు నడిచింది. బయట చీకటి రోడ్డు మీదకి మమ్మల్ని తీసుకొచ్చింది. దిగువన ఉన్న కాపలా సైనికుడిని కూడా అదే పద్ధతిలో మట్టుపెట్టాడు.

''నాలుగు తూటాలు'' లెక్కవేసుకున్నాడు. ''చేతి బాంబు అవసరమే లేకపోయింది.''

''అయిదు'' అని నేను లెక్కని సరిదిద్దాను. ''నీ లెక్క అంటార్కిటికాలోనే ప్రారంభమైంది. ఇక ఇప్పుడు ఆ మేఘాలు వీళ్లందరి కోసం స్వర్గాన్ని మోడలీకరించాలి.''

కటిక చీకటిలో దారీతెన్నూ లేకుండా రోడ్డు మధ్యలో పరుగెడుతూ ఇంకా కొన్ని మాటలు మాట్లాడుకున్నాం. అమాంతం ఏదో పెద్దగా ప్రేలింది. ఆకాశంలోకి నిప్పురవ్వలు వెదజల్లబడ్డాయి. 'ఇరీన' విశాల నేత్రాలు ఒక్క క్షణం నాముందు మెరిసాయి. ఈ ఇరీనకి కళ్లజోడు లేదని అప్పుడు మాత్రమే గుర్తించాను.

దూరంలో సైరన్ కూసింది. వెంటనే ఒక కారు శబ్దం చేస్తూ బయలుదేరింది. తర్వాత మరొకటి. జ్వాలల కాంతి రోడ్డునంతటినీ వెలుగుతో నింపింది.

''ఇదెలా సాధ్యం?'' 'ఇరీన' ఉన్నట్టుండి అడిగింది, ''అంటే నేను బతికే ఉన్నానన్నమాటా? ఇది వేరొక జీవితమా? ఆ పాత జీవితం కాదా?''

''ఇది వేరుగా ముందుకి సాగుతోంది. కాల నియమాల ప్రకారం. మేం దానికి కొత్త మలుపు ఇచ్చాం'' అని చెప్పి ఇంకా ఉదారంగా ఇలా జోడించాను, ''ఇప్పుడు నువ్వు ఎతియేన్ మీద పగ తీర్చుకోవచ్చు.''

సైరన్ ఇంకా కూస్తూనే ఉంది. మా దగ్గర్లో లారీలు దూసుకు పోతున్నాయి. నేను చుట్టూ చూశాను. మార్టిన్ కనిపించలేదు. ''డాన్! మార్టిన్!'' అరిచాను. ఎవరూ పలకలేదు. మేం చర్చి ఆవరణ గేటులోకి తెలియకుండా ప్రవేశించాం. గేటు తెరిచి ఉంది. అక్కడ లోపల అంతా చీకటిగా ఉంది. మంటల వెలుగు ఇక్కడి దాకా రావడం లేదు. ''ఇటు'' అని నా చెవిలో చెప్పి నా చెయ్యి పట్టుకొని తీసుకెళ్లింది 'ఇరీన.' నేను వెంట వెళ్లాను.

అప్పుడు అమాంతం చీకటి కరిగి పోవడం ప్రారంభించింది. మా ముందు పైకి పోతున్న మెట్ల వరుస కనిపించింది. మెట్ల కిందకి చీకటి జారిపోయింది. పై మెట్టు మేద ఎవరో కూచొని ఉన్నారు.

అధ్యాయం 22

నిరపాయకరమైన స్థానం

నేను జాగ్రత్తగా చూసి జెర్నోవ్‌ని పోల్చాను.

''బరీస్ అర్కాదియెవిచ్! మీరేనా?'' ఆయన నా వేపు చుశాడు.

''అనోహిన్! నువ్వెక్కడ నుంచి వచ్చావు?'' నాకు మార్టిన్ చెప్పిన 'యాంకీ డూడుల్ పాట' గుర్తొచ్చింది. ''అవును కాని, మార్టిన్ ఏడీ?''

''అతనిక్కడ లేదు. నేను ఒంటరిగా ఉన్నాను'' జెర్నోవ్ సమాధాన మిచ్చాడు.

''మనం ఎక్కడున్నాం?''

ఆయన నవ్వాడు, ''గుర్తుపట్టలేకపోతున్నావా? హొటల్ హొమాండ్ లోపలి రెండవ అంతస్థు ఇది. కారులోంచి తుళ్ళిపోయిన తర్వాత ఇక్కడ తేలాను. తర్వాత ఏమైంది?''

''కారు టైర్ల కిందకి ఎవరో బాంబు విసిరారు.''

''అదీ అదృష్టమంటే. గెస్తాపో శక్తి సామర్థ్యాల గురించి నాకు అనుమానంగానే ఉందనుకో. కాని నా అదృష్టాన్ని పరీక్షించుకో నవసరం ఇక లేకపోయింది. ఆ నిముషం నుంచి ఇక్కడే కూర్చున్నాను. ఇక్కడి నుంచి కదలడానికి భయంగా ఉంది. ఇదేమో నిరపాయకరమైన స్థానం. భూతాలూ, ప్రేతాలూ లేవు. పరిచయమైన స్థలం. కూర్చో! చెప్పు, జరిగిందంతా చెప్పు!'' అని పక్కకి జరిగి నాకు స్థలం ఇచ్చాడు జెర్నోవ్.

నా కథనం జెర్నోవ్‌కి పెద్ద అద్భుతంలా కనిపించినట్లు లేదు. అనుకోని సంఘటనలు పరంపరగా ఎన్నో జరిగాయని చెప్పినా ఆయన ఆశ్చర్యపోలేదు. ఒక్క మాట మాట్లాడకుండా, ఒక్క ప్రశ్నయినా వేయకుండా నే చెప్పి నదంతా జాగ్రత్తగా విన్నాడు. నేనే అడిగాను, ''ఫెలినీ తీసిన ఒక సినిమా, 'జూలియెట్ – ప్రేతాలూ' అన్న దాన్ని చూశారా?''

ఆ ప్రశ్న కూడా ఆయన్ని ఆశ్చర్యపరచలేదు. ఆ ప్రశ్నవల్ల ఆయన మాట్లాడతాడని అనుకున్నాను. దానికి ఆయన అటువంటి సినిమా ఉందనో లేక వాదనలోకి దిగుతాడనో అని అనుకున్నాను. కాని జెర్నోవ్ మాట్లాడ లేదు. నేను ఇంకా ఏం చెపుతానా అని వినడానికి సంసిద్ధంగా ఉన్నాడు. నేనే తిరిగి చెప్పసాగాను, ''నా ఉద్దేశం ఏమిటంటే, వాళ్ళూ, ఫెలినీ కూడా ప్రపంచాన్ని ఒకే దృక్కోణం నుంచి చూస్తున్నారు. అతి వాస్తవి కతతో కూడిన భయానకమైన కలలా. ప్రతీదాన్నీ వాటి మనోంతరాళలోకి తొంగి చూస్తున్నారు. ఎవరివో ఆలోచనల, ఎవరివో జ్ఞాపకాల రూపకల్పనలే అసలు నిజాలని భావిస్తున్నారు. సెయింట్ డిజియేలో మేం చూసిన ఆ కెఫేనోని చూసి ఉండాల్సింది మీరు. అంతా కలగాపులంగా, ముక్కముక్క

లుగా, వికృతంగా అయిపోయింది. అన్ని భాగాలు ఉన్నాయి, కాని అవన్నీ ఎటువంటి ఆకారం లేకుండా పోయాయి. ఫెలినీ తన సినిమాలో చూపించే ప్రపంచాన్ని జ్ఞాపకం తెచ్చుకోండి. ఇది — వాస్తవంలోని అసలు ప్రపంచం, మనోంతరాళాలలోని తెలిసీ తెలియని ప్రపంచం — ఈ రెండిటి కలగలుపు. ఈ విషయాల వెనుకమన్న తర్కం ఏమిటా అని ఆలోచిస్తున్నాను. కాని నాకు అంతుచిక్కటంలేదు.''

''నాన్సెన్స్'' జెర్సోవ్ అడ్డు తగిలాడు. ''నీకు విషయాన్ని తార్కికంగా విశ్లేషించే అభ్యాసం లేదు. నువ్వు చూసిన వివిధ సన్నివేశాలని ఒకదానితో ఒకటి సమన్వయించి చూడలేకపోతున్నావు. ఫెలినీ ప్రపంచానికీ, దీనికీ ఏ సంబంధమూ లేదు. సినిమాకి గాని, కళకి గాని ఈ విషయాలతో దగ్గర సంబంధం ఏమాత్రం లేదు. వాళ్లు జ్ఞాపకాలని మోడలీకరిస్తున్నారంటే కళాత్మక లక్ష్యాలతో కాదు. వాళ్లు సృష్టిస్తున్నంత ఖచ్చితమైన ప్రతి రూపాలని దేవుడు కూడా సృష్టించలేడేమో!''

''దేనికి ప్రతిరూపాలు?'' జాగ్రత్తగా అడిగాను.

''హామాండ్ హోటలులో బసచేసిన వారిలోని కొంతమంది యొక్క మానసిక లోకం.''

''అక్కడ వందమంది మనుషులున్నారు. అందులో ఒక గెస్టాపో మనిషినీ, ఒక కాపలా దారుడినీ తీసుకొని వారి కంపు జ్ఞాపకాల గుట్ట లోకి మనలని తోశారు. ఈ ఇద్దరినీ ఎందుకు ఎన్ను కోవాలి? నీచ మాన వులు ఎలా ఉంటారో తెలుసుకోడానికి రెండు ఉదాహరణలా? లేక మనిషి జ్ఞాపకాల అనంత సముద్రంలో నుంచి తీసుకున్న రెండు మచ్చు తునకలా? అసలు మోడలీకరించినది సరిగ్గా దేన్ని? ఏమిటి? గత చరిత్రని తలచు కొని పొందే ఆనందాన్నా? లేక గతంలో జరిగిన సంఘటనల మానసిక ఆందోళనవా? అలా అయితే, 'ఇరీన' కల ఇందులోకి ఎలా చొచ్చుకువచ్చింది. అంతేకాకుండా, ఎవరివో అయిన జ్ఞాపకాలలోకి దూరి మనలని ఎందుకు కలుగజేసుకోనిచ్చినట్లు? అలా చేయనిచ్చారు. కాని ఇంకొకరి కలని ముట్టు

కోనివ్వలేదు. ఇరీన తల్లిని ఎందుకు రంగంలోకి దింపారు? ఎవరో ఒకరి జ్ఞాపకాలలోని జీవితాన్ని మోడలీకరించారు. బాగానే ఉంది. కాని మనం దాన్ని మార్చాం. అలా మార్చనిచ్చారెందుకని? అసలు మాతృక జీవితాన్ని ప్రతిబింబించని మోడలు, ఏం మోడలు? ఇరీన తల్లి బతికిపోయింది. లాంగె తుపాకి కాల్పుకి గురయి చనిపోయాడు. ఎతియేన్‌ని కూడా అతని మను షులే చంపేసి ఉంటారు. ఎందుకిదంతా? న్యాయాన్ని నాలుగు పాదాల మీద నిలబెట్టడం కోసమా? మన సహాయంతో సాధించడం కోసమా? అలా అని నేననుకోను. ఎందుకంటే, అటువంటి పక్షంలో అది ఒక మోడలు అవదు, మరొక సృష్టి మాత్రమే అవుతుంది. అలాంటప్పుడు మోడలులో ఏది నిజమైన భాగం, ఏది కల్పించబడిన భాగం? మాస్కో నది ఎక్కడ పుట్టింది? ఎక్కడికి పోతోంది? అసలు అది ప్రవహించడమే లేదేమో? ఇక్కడ ఈ పిట్టగోడ పూర్తిగా రాతితో కట్టబడిందేనా, లేక 'శాండ్ సిటీలో'' లాగ అందులోపల కుదించబడిన పొగలాంటి పదార్థం ఏమైనా ఉందా? మోడలులో నేనొక్కడినే అసలు నిజమైన భాగం కామోసు. మిగిలినవన్నీ కల్పితాలు, ఎండమావులు, కలల ప్రతిబింబాలు, జ్ఞాపకాల ప్రతిరూపాలు. కాని ఎవరి జ్ఞాపకాలు? ఎవరి కలలు? వీటికీ, లాంగె ఆలోచనలకీ సంబంధం ఏమిటి? సంబంధం కల్పించలేని వాటి మధ్య సంబంధం కల్పించటం దేనికి? మనతో సంపర్కం ఏర్పరచుకోవాలంటే భూత కాలన్నీ, వర్తమాన కాలాన్నీ ఒకదానితో మరొకటి అతికించడం దేనికి? అందులోనూ మనకి తెలియని వారిదెవరిదో భూతకాలం! పైపెచ్చు దాన్ని మార్చడం! లక్షల కొద్దీ ప్రశ్నలు! 'ఎందుకు', 'దేనికోసం' అనే ప్రశ్నలు. ఇసుమంతయినా తర్కం లేదు.'' ఇదంతా గుక్క తిప్పుకోకుండా అనేశాను.

గులాబి రంగు పొగమంచు మా పైన ఊపిరి పీల్చుకొంటున్నట్టు ఆడుతోంది. చిక్కబడి, ఎర్రనయింది. మెట్ల మీదకి దిగింది. ఒకటిన్నర మీటరు దూరంలో ఏముందో మాకు తెలియటం లేదు. ఆరు మెట్లు లెక్క పెట్టాను. ఏడవది ఎర్రని పొగతో కప్పబడి ఉంది.

జెర్నోవ్ నా చూపు ఎటుందో చూసి అన్నాడు, ''ఇంకా కొట్టుకొం టోంది. ఇక్కడే కదలకుండా కూర్చుందాం. అది మనల్ని తాకేంత వరకూ కూచుందాం. మన ప్రశ్నలకి కొన్ని సమాధానాలు ఉన్నాయి. కొంచెం ఆలోచించినట్లయితో నీకు నువ్వే సమాధానం చెప్పుకోగలవు. అసలు మోడ లీకరించబడినది ఏమిటి? ఒక్క జ్ఞాపకాలు మాత్రమే కాదు, ఆ వ్యక్తి యొక్క మానసిక స్వరూపం కూడా మోడలులో ఇనుమడించబడింది. అం దులో ఆలోచనలూ, కోరికలూ, జ్ఞాపకాలూ, కలలూ అన్నీ ఉన్నాయి. ఆలోచలు ప్రతీసారీ తార్కికంగా ఉండవన్న సంగతి నీకు తెలిసినదే కదా. వస్తువులతో, మనుషులతో ఉండే మానసిక సంబంధం మనకి ఎల్లప్పడూ అర్థం కాదు. ఇంకొక విషయం. జరిగిన సంఘటనలు సాధారణంగా కాలక్రమ రీతిలో జ్ఞాపకం రావు. అంచేత నువ్వు చూసిన దాంట్లో కనపడే అస్తవ్య స్తత పట్ల గాని, తుంపులు తుంపులుగా ఉన్నదన్న విషయం పట్ల గాని ఆశ్చర్యపడకూడదు. అది సినిమా కాదు. జ్ఞాపకాల ద్వారా సృష్టించబడిన జీవితం ఇంకోలా ఉండడం అసాధ్యం. నీ గత జీవితంలో ఏదో ఒక ప్రత్యే కమైన రోజుని గుర్తు తెచ్చుకోడానికి ప్రయత్నించి చూడు. ఉదయం నుంచి సాయంత్రంవరకూ జరిగిన సంఘటనలన్నిటినీ వాటి వాటి కాల క్రమ రీతిలో పెట్టడానికి ప్రయత్నించు. ఈ పనిని నువ్వు ఎన్నడూ చేయలేవు. నువ్వు ఎంత గట్టిగా ప్రయత్నించినా ఒక పొందికైన క్రమం రాదు. కొన్ని సంఘటనలని మరచి పోవచ్చు, కొన్నిటిని వదిలివేయవచ్చు. కొన్ని చాలా స్పష్టంగా గుర్తు కొస్తాయి. మరికొన్ని మసకమసకగా గుర్తు కొస్తాయి. కొన్ని అసలు గుర్తుకు రాకుండా పోతాయి. నీకు అసాధ్యమని పించే ఈ ప్రయత్నంలో ఆఖరికి విసుగుపుడుతుంది. కాని ఇదంతా జీవితం. ఊహాగానం కాదు. మసకమసకగా ఉండవచ్చు, తర్కానికి లొంగక పోవచ్చు, అయినప్పటికీ అది నిజంగా జరిగిన జీవితం. కాని, ఇకపోతే పూర్తిగా మిథ్యా జీవితం కూడా ఉండవచ్చు.''

నాకు బోధపడలేదు, ''మిథ్యా జీవితమా? అదెలా?''

''ఊహించినది'' జెర్నోవ్ వివరించాడు, ''మోజుపడినది, మనసు పడి నది, భావించినది గుర్తు తెచ్చుకోవడం వలన సృష్టించబడిన జీవితం. ఉదాహరణకి, ఎక్కడో చదివినది, ఏదో సినిమాలో చూసినది గుర్తు తెచ్చుకోవడం వలన, నిన్ను నీవు ఒక హీరోలా ఊహించుకొని ఆ జీవితాన్ని, ఊహాగానపు జీవితాన్ని, నిజమైన జీవితంగా భావించడం వలన. అదీ కాకపోతే నువ్వే కనిపెట్టినది. స్వంతంగా సృష్టించిన జీవితాన్ని జ్ఞాపకం తెచ్చుకోడం ద్వారా సృష్టించబడిన జీవితం. ఇంతవరకూ నువ్వూ, నేనూ అటువంటి జీవితంతో తారసపడక పోవడం మన అదృష్టమే. అలా అనగ లిగితే...'' అని దీర్ఘాలోచనలో మునిగి ఆఖరి వాక్యం మళ్ళీ మళ్ళీ అన్నాడు. ఇంకా ఇలా చెప్పాడు, ''అలా తారసపడడం ఇంకా జరగవచ్చు. జరగదని చెప్పలేము. చూడు! అదెలా కొట్టుకొంటోందో.''

''ఎర్రని వాయుపదార్థం ఇంకా మెట్ల మీద తచ్చాడుతోంది.'' నేను గాఢంగా నిట్టూర్చాను. ''ఇవాల్టికి సెలవు పుచ్చుకుంటున్నట్లున్నాయి. శ్మశాన నిశ్శబ్దం. భయంకరమైన నిశ్శబ్దం. కీచుమనే శబ్దం గాని, పరపరమనే శబ్దం గాని లేదు'' అన్నాను.

జెర్నోవ్ సమాధానం చెప్పలేదు. కొద్ది సెకండ్ల తర్వాత కంఠంలో కంగారుతో ఇలా అన్నాడు, ''ఒక విచిత్రమేమిటంటే మన చర్యలకి పూర్తి స్వాతంత్ర్యం ఇచ్చిన సమయంలో అవి మన జోలికి రావు. మనని అపుడు కంట్రోలు చేయవు. మనకి ఎంత వీలైతే అంత బోధపరుచు కోనిస్తాయి.''

''మార్టిన్, నేనూ ఈ సంగతి ఎప్పుడూ గ్రహించలేదు. ఇంతకీ సృష్టిం చబడిన మోడలుని మార్చే హక్కు మా కెందుకు ఇచ్చారో తెలియడం లేదు'' అన్నాను నేను.

''వారి ప్రయోగంలో నిన్ను ప్రేరేపించడం జరిగిందన్నమాట. నీకు ప్రేరేపణ జరిగింది కదా? వారు అధ్యయనం చేస్తున్నారు. విషయాలు సమీకరిస్తున్నారు. ఉదాహరణకి, ఒకరి జ్ఞాపకాలకి ఫొటో తీశారు. అదో

గత కాలపు చిత్రం. కాని మనం చూసినది ఛాయా చిత్రం కాదు. ఒక జీవిత ప్రవాహం. ఆ గతకాలం వర్తమానంగా మారిపోతే కదా. అటు పైన భవిష్యత్తుగా మారటానికి సిద్ధంగా ఉంది. వర్తమాన కాలంలో ఒక కొత్త అంశం చేరిందనుకో, అపుడు భవిష్యత్తు తప్పక మారిపోతుంది. మనమే ఆ కొత్త అంశం. ప్రయోగానికి కీలకం. మన సహాయంతో వారికి ఒకే చరిత్రయొక్క రెండు ఫొటోలు వస్తాయి. వాటిని వారు పోల్చవచ్చు. మనం చేసే ప్రతిదీ వారికి అర్థం అవుతోందని అనుకుంటున్నావా? మూడొం తుల ముప్పాతిక అర్థం కాదు. అందుకే వారు ఒక ప్రయోగం తర్వాత ఇంకొక ప్రయోగం చేస్తున్నారు.''

''ఆ! ఈ మధ్యలో మనం నలిగిపోతున్నాం'' చిక్కదనం పలచబడుతు న్నట్లు కనిపించింది. జెర్సోవ్ కూడా అది గమనించాడు.

''ఎన్ని మెట్లు కనిపిస్తున్నాయి నీకు?'' అయన అడిగాడు.

''పది'' నేను లెక్క పెట్టాను.

''ఇంతకు పూర్వం ఆరు కనిపించాయి. నేను లెక్కించాను. మిగిలినవి ఎర్రని ముద్దలో ఉన్నాయి. ఈ నిరపాయకరమైన స్థానంలో నాకు ఇక వినుగు పుడుతోంది. వెన్నెముక నొప్పెడుతోంది. చొరవ తీసుకుని గదికి పోదాం. అక్కడ కనీసం మనుషుల్లా విశ్రాంతి తీసుకోవచ్చు.''

''నా గది మీ గదికి ఒక అంతస్థుపైన ఉంది.''

''నా గది ఇక్కడే ఉంది. పద ప్రయత్నిద్దాం'' దగ్గర్లో ఉన్న తలుపు వేపు చూపించాడు. ఆ తలుపు చుట్టూ ఎర్రని పొగ ఇంకా ఉంది.

కదలాడుతున్న ఎర్రని మేఘంలోకి దూరి ముందుకు పోయాం. జాగ్ర త్తగా తలుపు దగ్గరకి చేరాం. జెర్సోవ్ తలుపు నెట్టి లోపలికి ప్రవేశించాడు.

అధ్యాయం 23

కత్తి సాము

కాని అక్కడ గదే లేదు. టాపు లేదు, గోడలు లేవు, నేల లేదు. వాటి బదులు వెడల్పయిన రోడ్డు మా ముందు విస్తరించుకుని ఉంది. దుమ్ము వలన బూడిద రంగులో ఉంది. చుట్టు పక్కల అంతా కూడా బూడిద రంగే. రోడ్డు పొడవునా ఉన్న పొదలు, దూరంలో ఉన్న చెట్ల బారులు అన్నీ ఒరగా వాలి ఉన్నాయి. 'గుస్తావ్ దొరె' గారి రేఖా చిత్రాల్లో మాదిరి విపరీతమైన వికృత రూపంలో ఉన్నాయి. పైన మురికి మేఘాలు ప్రాకుతున్నాయి.

''మన చొరవ చిక్కులే తెచ్చిపెట్టింది. ఎక్కడికి తీసుకొచ్చింది?'' వెనుతిరిగి అన్నాడు జెర్సోవ్.

మా ముందు రోడ్డు రెండుగా చీలింది. కుడి వైపు దూరంగా చిన్న గుట్ట ఉంది. గుట్ట వెనక దాగుడు మూతలాడుతున్న నది పారుతోంది. కుడి వైపు రోడ్డు నది దారిన మళ్లింది. ఎడమ వైపు రోడ్డు ఒక పెద్ద ఓకు చెట్టు దిక్కుగా మళ్లింది. ఓకు చెట్టు కూడా బూడిద రంగులోనే ఉంది, అప్పుడే సీసపు పొడి చల్లినట్లు. ఆ దిక్కు నుంచి గొల్లవాని పిల్లం గ్రోవి శబ్దం వస్తోంది. గొల్లవాడిదో లేక చిన్న పిల్లాడిదో అయి ఉండాలి. ఎందుకంటే ఆ స్వరం చాలా సరళంగా, ఒకే స్థాయిలో ఒకే రీతిలో విషాద పల్లవితో ఉంది.

మేం రోడ్డుకి ఆవలి వేపుకి నడిచాం. ఊహించడానికయినా వీలులేని అత్యంత అసాధారణమైన ఊరేగింపు మా కంటబడింది. ఇరవై ముప్పయి మంది పిల్లలు, చిన్న పిల్లలు మోకాళ్ల వరకూ ఉన్న చొక్కాలు, పొంట్లు, ఉన్ని పొరలు గల చిన్న కోట్లు, పొడుగాటి కుచ్చు టోపీలు వేసుకుని ఉన్నారు. ఊరేగింపుకి తలమానికంగా ఒక ముతక దుస్తుల మనిషి నడుస్తున్నాడు.

అదే రకం అందవికారమైన చిన్న కోటు, పొట్టి పాంటు, పొడుగాటి ఉన్ని మేజోళ్లు, పెద్ద బూట్లు, వాటిపైన టిన్ను బక్లీసులు వేసుకుని ఉన్నాడు. పాట పాడుతున్నది అతనే. ఆ పాటకి పిల్లలు తన్మయత్వంలో ఉన్నారు. తన్మయత్వమనే అనాలి, ఎందుకంటే పిల్లలు ఒక మత్తు నిద్రలో ఉన్నట్లు, ఉలుకూ పలుకూ లేకుండా కుడికి గాని, ఎడమకు గాని తలలు తిప్పకుండా కదుల్తున్నారు. నాయకుడు వాయిస్తూ ఉన్నాడు. బరువుగా పాదాలతో నేల మీద కొడుతూ నడుస్తున్నాడు. ఆ అడుగులకి బూడిద రంగు దుమ్ము లేస్తోంది. ఆ వింత మేళం మా ముందుకి వచ్చినపుడు నేను ''హేయ్!'' అని అరిచాను.

''అతడ్ని పలకరించకు'' జెర్నోవ్ అన్నాడు. ''అది ఒక చిన్న పిల్లల కథ.''

''కథా?''

''నీకు తెలును కదా? ది పైడ్ పైపర్ ఆఫ్ హేమలీన్.''

దూరంగా వంకర తిరిగిన వృక్ష సముదాయం మధ్యలో గాత్ కాలపు (పశ్చిమ యూరపులో 12–16 శతాబ్దాలు – అను.) కట్టడ శిఖరాలు ఎత్తుగా కనిపిస్తున్నాయి, మధ్య శతాబ్దాల కాలపు పట్టణంతో. తమని తన్మయపరచిన పైడ్ పైపర్ వెంటపడి నడుస్తున్నారు పిల్లలు.

వారిలో ఆఖరి పిల్లవాడిని పట్టుకుందాం అనిపించింది నాకు. అతడి కాళ్లకి చెప్పులు లేవు. ముతక పాంటు వేసుకుని ఉన్నాడు. పట్టుకుందాం అని ప్రయత్నించినపుడు నా కాలికి ఏదో తగిలింది. బోర్లా పడ్డాను రోడ్డు మీద. ఎవరూ తల కూడా తిప్పి చూడలేదు.

నా బట్టలకి అంటుకున్న దుమ్ము దులుపుకుంటూ అన్నాను, ''ధూళి చాల వింతగా ఉందే. బట్టలపైన ఏమీ మరకలు చేయలేదు.''

''అసలు ఇక్కడ ధూళి అంటూ ఏదీ లేదేమో! రోడ్డు కూడా అసలు లేవేమో!'' అన్నాడు. జెర్నోవ్ వ్యంగ్యంగా నవ్వుతూ. తర్వాత ఇలా అన్నాడు, ''నేను మిథ్యా జీవితం గురించి చెప్పాను జ్ఞాపకం ఉందా?''

నన్ను ఇంత సేపు వేధిస్తున్న ప్రశ్నకి సమాధానం నాకు చివరికి దొరికింది.

''ఇక్కడ అంతా బూడిద రంగులో ఎందుకుందో తెలుసా? పిల్లల కథకి అనుబంధంగా పెన్సిలుతో గాని, పెన్నుతో గాని రాసిన గీతల బొమ్మల వలన. వాటి గీతలూ, మ రకలూ తప్ప రంగులు లేవు. పిల్లల పుస్తకం లోని రేఖా చిత్రం మాదిరి.''

''ఏ పుస్తకమో కూడా మనకి తెలుసు. మనం భోజనం చేసిన టేబులు మీదే భోజనం చేసిన చిన్న పిల్ల, గ్రామీణ ఫాదరీ గుర్తున్నారా?''

నేను జవాబు చెప్పలేదు. ఆ క్షణంలో ఒక్కసారిగా ఏదో మారిపో యింది. పిల్లంగ్రోవి శబ్దం ఆగిపోయింది. దాని స్థానంలో డెక్కల టకటక శబ్దం స్పష్టంగా వినవచ్చింది. పాదలపై ఎరుపు రంగు పొగమంచు కమ్మింది. కాని వెంటనే మాయమయిపోయింది. రోడ్డు పొడుగునా పొదలు ఆకుపచ్చగా మారిపోయాయి. దూరంలోని వృక్ష సముదాయం మాయమైంది. రోడ్డు విడిపోయి నిట్టనిడివైన పర్వత చరియగా మారిపోయింది. దానికి ఇంకా దిగువన ద్రాక్ష తోటలు కనిపించాయి. ఇంకా దిగువన నీలపు సముద్రం అగుపించింది, క్రిమియాలో (సోవియట్ యూనియన్‌లోని నల్ల సముద్ర తీరప్రాంతం — అను.) మాదిరి. చుట్టు ప్రక్కలు అంతా తన సహజ వర్ణాలతో కనిపించింది. మేఘాల మధ్య చిల్లుల గుండా ఆకాశపు నీలిరంగు కనిపించింది. రాళ్ల మధ్య సందుల గుండా రేగడి మట్టి నేలకుండే ఎరుపు దనం, ఎండ వేడికి పసుపుగా మారిన ఎండు గడ్డి కనిపించాయి. రోడ్డుపై ధూళికి కూడా ఎండకు మాడిన రంగు వచ్చింది.

''ఎవరో గుర్రాల మీద వస్తున్నారు. ప్రదర్శన ఇంకా అయిపోలేదన మాట'' అన్నాడు జెర్నోవ్. రోడ్డు మలుపు తిరుగుతూ ముగ్గురు రౌతులు కనిపించారు. వాళ్లంతా ఒకే వరుసలో వస్తున్నారు. వారి వెనుక జీనులు తొడిగిన రెండు గుర్రాలు ఉన్నాయి. గుర్రపు దళం మేము నిలబడి ఉన్న చోటుకి చేరుకొని ఆగింది. ముగ్గురూ అచ్చం ఒకే విధమైన రాగి గుండీలతో

న్న పొడుగాటి నల్లని కోటులు వేసుకుని ఉన్నారు. కాని ముగ్గురికీ మూడు విధాలైన ఊర్ధ్వాంగ కవచాలున్నాయి. వారి పొడుగాటి పాదర క్షలు దీర్ఘకాలపు వాడుక వలన ఎర్రగా మారి, బూడిది రంగు బురదతో కప్పబడి ఉన్నాయి.

''ఎవరు వీరు?'' ఆశ్వికులలోని నాయకుడు ప్రశ్నించాడు. ఫ్రెంచి భాషలో కూడబలుక్కొని అడిగాడు. నల్లని మీసాలు, వాటి పక్కన వారం రోజులుగా మాసిన చెంపలతో ఉన్నాడు. మ్యూజియంలో కనిపించే వక్ష స్త్రాణము, బెల్టులో బిగించిన ఒరలేని కత్తి, వీటన్నిటితో అతను పాత కాలపు చారిత్రక నవలలోంచి దిగివచ్చినట్టున్నాడు.

''ఇది, ఎన్నో శతాబ్దమో? ముప్పయి సంవత్సరాలలో సాగిన యుద్ధ కాలమా? లేక తరువాతి కాలమా? వాలెన్ స్టయిను సైనికులా? లేక పన్నెండవ కార్ల్ సైనికులా? లేక ఫ్రాన్సుని పాలించిన స్విట్జర్లాండు రైట రులా? అసలు ఎప్పటి ఫ్రాన్సు దేశం? రిష్‌లియో కాలపు ఫ్రాన్సు దేశమా? లేక తరువాతిదా?'' ఈ ప్రశ్నలన్నీ మెదిలాయి.

''పోప్‌ని నమ్ముతున్న కాథొలిక్కులా?'' అని అడిగాడు ఆశ్వికుడు.

జెర్నోవ్ నవ్వాడు. ఈ వేషాలు నిజంగా నవ్వు పుట్టిస్తున్నాయి. ''మేము ఏ నమ్మకమూ లేని వాళ్లం. మేము క్రైస్తవులమే కాము. నాస్తి కులం'' చక్కని ఫ్రెంచి భాషలో చెప్పాడు జెర్నోవ్.

''ఈయన ఏమంటున్నాడు. కేప్టెన్?'' రెండవ ఆశ్వికుడు జర్మను భాషలో అడిగాడు.

''నాకూ తెలియదు. దుస్తులు కూడా వింతగా ఉన్నాయి. ఉత్సవాల లోని హాస్యగాళ్ల వలె ఉన్నారు'' మొదటి ఆశ్వికుడు జర్మనులో సమాధాన మిచ్చాడు.

''అయితే ఏదో పొరపాటు జరిగింది, కేప్టెన్! మనం వెతుకుతున్నది వీరు కాకపోవచ్చు.''

''వారి కోసం ఎక్కడ గాలిస్తాం? బోన్‌విల్ తానే స్వయంగా నిర్ణయిం చుకుంటాడు. రండి, మా వెంట'' అన్నాడు కేప్టెన్ ఆశ్వికుడు.

''నేను రాలేను'' అన్నాడు జెర్నోవ్.

''ఏమిటీ?''

''నాకు గుర్రపు స్వారీ చేత కాదు.''

ఆశ్వికుడు నవ్వి జర్మను భాషలో ఏదో అన్నాడు. అప్పుడు అందరూ నవ్వారు.

''గుర్రపు స్వారీ రాదట! వైద్యుడయి ఉంటాడు. అంతకన్న ఏం కాగలడు!''

''అతడిని మధ్యన ఉంచి మీరిద్దరూ చెరొక వైపు ఉండండి. అతడు పడిపోకుండా చూడండి. ఇక నీ సంగతి?'' నల్లమీసాలు నా వేపు తిరిగాడు.

''ఎలాగైనా సరే. నేను మీతో రావటానికి సిద్దంగా లేను.''

''యూరీ! వాదించకు'' జెర్నోవ్ రష్యనులో అరిచాడు. ఆయన అప్పుడే గుర్రం మీద ఆసీనుడయ్యాడు. జీను ముందు భాగం అదిమి పట్టుకుని కూర్చున్నాడు. ''అన్నిటికీ ఒప్పుకో, సాధ్యమైనంత వరకు ఓర్మి వహించు.''

''అతడు ఏ భాష మాట్లాడుతున్నాడు. జిప్సీ భాషా?'' కోపంగా ప్రశ్నించాడు నల్ల మీసాలు.

''లాటిన్'' గుర్రుమన్నాను నేను. ''డొమినస్ వోబిస్కుమ్. ఇక పదండి ముందుకు'' అలా అని నేనూ జీనుపై ఎక్కాను. అది ఇంగ్లీషు జీను కాదు. ఆధునికమైనదీ కాదు. పురాతనమైనది. అపరిచిత ఆకారం కలది. మూలలలో రాగి పట్టీలున్నాయి. వాటివల్ల నాకు ఇబ్బంది కలుగ లేదు. నేను మా ఉన్నత విద్యాలయంలో, గుర్రపు స్వారీ క్లబ్బులో గుర్రం నడపడం నేర్చుకున్నాను. అక్కడ ఆధునిక పంచవ్యాయామ క్రీడల (పెంటాథ్‌లాన్) ముఖ్యాంశాలన్నీ నేర్పారు. పూర్వ కాలంలో సాహసవంతులు అత్యవసర వార్తలు అందచేయడానికి దారిలో గల వివిధ అడ్డంకులని అధిగమించే వారు. గెంతే వారు, పరుగెత్తే వారు, జోరుగా ప్రవహిస్తున్న నదిని ఈదుకుంటూ

దాటే వారు, తుపాకులు వాడే వారు, కత్తి వాడే వారు. క్లబ్బులో మాకు అంతగా నేర్పలేదు. కాని కొన్ని ముఖ్యాంశాలు నేర్పారు. ఒక విషయం మాత్రం నాకు తెలుసు. గుర్రం మీద కూర్చొని దార్లో అడ్డంకులని తప్పించుకోలేను నేను. ''దారిలో ఏదైనా కంచె కాని, గొయ్యి కాని వస్తే నేను దాటలేను'' అని నాలో నేనే భయపడ్డాను. కాని ఆలోచనకి వేళ లేకపోయింది. నల్లమీసాలు నా గుర్రాన్ని అదిలించాడు. మేం బయలు దేరాం. మా ముందున్న జెర్వేస్‌నీ అతని పార్శ్వ రక్షక రౌతులనీ అందుకున్నాం. ఆయన ముఖం పాలి పోయింది. అవును మరి గుర్రపు స్వారీ మొట్టమొదటి సారిగా చేస్తున్నాడు. అందులోనూ పిచ్చజోరుగా. అలా ముందుకి సాగిపోయాం. నల్లమీసాలు ఉలుకూ పలుకూ లేకుండా ఎంతసేపూ దగ్గర్లోనే అనుసరించాడు.

గుర్రపు డెక్కల టకటక వినగలుగుతున్నాను. భారమైన దాని ఉఛ్వాస నిశ్వాసలు, దాని మెడ వెచ్చదనం, రికాబులు బిగుతు చూస్తూంటే ఇది కలలా లేదు, మోసంలా లేదు. ఇది నిజమైన జీవితం. వేరొక అపరిచిత జీవితం, వేరొక స్థలమూ, కాలాలలో. ఊబిలో కూరుకుపోయి కిందకు ఈడ్చుకుపోబడుతున్న వారి జీవితంలా అయింది మా జీవితం. సముద్రపు సాన్నిహిత్యం, గాలిలోని వెచ్చని తేమ, మెలికలు తిరిగిన పర్వత మార్గం, వాలులలో ద్రాక్ష తోటలు, అపరిచితమైన వృక్షాలు, సూర్య కాంతిలో మెరుస్తున్న వాటి విశాలమైన ఆకులు, రెండు చక్రాల కిర్రు బళ్లను ఈడుస్తున్న గాడిదలు, గ్రామాలలో రెండవ అంతస్థు లేని రాతి ఇళ్ళు, మైకా అద్దాల కిటికీలు, ఎండబెడుతూన్న మిరప దండలు, బావుల దగ్గర మొరటుగా చెక్కబడిన మదోన్నా శిల్పాలు, ఎండకు ఎర్రబడిన శరీరాలతో మోకాళ్ల వరకు ముతక పంట్లాలు వేసుకున్న పురుషులు, ఇంటనేసిన బట్టలలో స్త్రీలు, పూర్తిగా నగ్నంగా ఉన్న చిన్న పిల్లలు — ఇది ఒక దక్షిణ ప్రాంతపు దృశ్యం, ఫ్రాన్సులోని దక్షిణ ప్రాంతం. ఆధునిక ఫ్రాన్సు కానే కాదు.

ఒక గంట సేపు దౌడు తీశాం. అదృష్టవశాత్తూ దారిలో పెద్ద అడ్డంకులు ఏవీ రాలేదు, రోడ్డు ప్రక్క పెద్ద పెద్ద బండరాళ్ళ తప్ప. ఇవి రోడ్డు వేయడం కోసం ఏనాడో ప్రక్కకి తొలగించినవి. మనిషికి సగం ఎత్తులో ఉన్న తెల్లని రాతి గోడ మమ్మల్ని నిలిపివేసింది. ఇది ఒక తోటకి గాని, పార్కుకి గాని ప్రహారీ గోడలా ఉంది. ఇది ఒక వైపున అనేక కిలో మీటర్ల పొడవుంది. రెండవ చివర కంటికి ఆనడం లేదు. గోడ సముద్రం నుంచి ఉత్తరంగా మళ్లిన చోట ఒక మనిషి వేచి ఉన్నాడు. అతడు కూడా నాటక ఫక్కీలో దుస్తులు ధరించాడు. ఆకుపచ్చ వెల్వెట్ దుస్తులు, మాతో వచ్చిన మనుషుల బూట్లు మాదిరిగానే బాగా అరిగిపోయిన బూట్లు, తలపై టోపీ వేసుకుని ఉన్నాడు. టోపీపైన పక్షి ఈకలు లేవు, కాని బాగా మెరుగు పెట్టిన రాగి బక్లీసు ఉంది. అతని కుడి చేయి మెడమీంచి కట్టిన కట్టులో వేలాడుతోంది. ఏవో పాత గుడ్డలతో బహుశా పాత చొక్కాతో కట్టిన కట్టు. ఒక కంటి మీద నల్లని కట్టుంది. ఆ ముఖంలో ఏదో పరిచయ ఛాయ కనిపించింది. అతని ముఖం అంత ఆసక్తికరంగా లేదు కాని అతని ప్రక్కలో నున్న కత్తిపై నా దృష్టి పడింది. ఏ శతాబ్దం నుంచి ఊడిపడ్డాడబ్బా ఈ కత్తివీరుడు! బాల్యంలో నాకు ఇష్టమయిన హీరోలా మాత్రం లేడు. పొలాలలో దిష్టి బొమ్మలా ఉన్నాడు.

ఆశ్వికులు గుర్రాలు దిగి, జెర్స్నేవ్‌ని కిందకు లాగారు. ఆయన నిలబడలేక పోయాడు. రోడ్డు ప్రక్కనున్న గడ్డిలో కూలిపోయాడు. నేను వెళ్లి సహాయం చేదామనుకున్నాను. కాని ఇంతలో ఒంటికంటి మనిషి ఆయన దగ్గరకి వచ్చేశాడు.

''లే, లేచి నిలబడగలవా?'' అన్నాడు జెర్స్నేవ్‌తో.

''లేవ లేను'' జెర్స్నేవ్ మూలిగాడు. ఒంటికంటి మనిషికి విసుగెత్తి ''నీతో చేయగలిగింది ఏమీలేదు'' అని నావేపు తిరిగాడు, ''నిన్ను నేను ఎక్కడో చూశాను.''

తక్షణం అతన్ని నేను గుర్తుపట్టాను. ఇతడు మొంగొస్సో. రెస్టారెం

టులో ఇటాలియను సినీ నిర్మాతతో సంభాషించిన మొంగొస్సో. కత్తియుద్ధ నిపుణుడు. ఒలింపిక్ ఛాంపియను, ఫ్రాన్సు దేశ కత్తియుద్ధ నిపుణులలో ప్రథముడు.

''వీరిని ఎక్కడ సంపాదించావు'' అతను నల్లమీసాలని అడిగాడు.

''రోడ్డు మీద. వీరు కాదా కావలసిన వారు?''

''తెలియడం లేదా నీకు? వీళ్లతో నేను ఏం చేయగలను? వీరితో తలపడితే నేను బోన్‌విల్‌ని ఎలా అవుతాను?'' ఏం చేయాలో తోచక అడుగుతున్నాడు.

రోడ్డు మీద ఎర్రని మేఘం సలసలమంది. నురుగులో నుంచి ఒక తల బయటపడింది. నల్లని సిల్కు పైజమాలు కనిపించాయి. సినీ నిర్మాత కరేపీని నేను గుర్తుపట్టాను.

''నువ్వు బోన్‌విల్‌వి, మొంగొస్సోవి కాదు. నువు ఇంకొక కాలానికి చెందిన వాడివి. అర్థం అయిందా?'' అన్నాడు కరేపీ. అతను మాట్లాడి నపుడు పెదవుల మూలలూ, లోతుకు పోయిన బుగ్గలూ వణికాయి.

ఒంటికంటి మనిషి ఒప్పుకోలేదు, ''నాకు జ్ఞాపక శక్తి ఉంది.''

''అయితే దాన్ని తుడిచిపెట్టు. దాన్ని వదిలేయి. చిత్రం వెలుపలి విషయాలన్నిటినీ మర్చిపో.''

ఈ వ్యక్తులకీ, చిత్రానికీ సంబంధం ఏమైనా ఉందా? వాళ్లకి విష యాలు వివరించావా?'' ఒంటికంటి మనిషి నా వేపు చూస్తూ అడిగాడు.

''లేదు, వాళ్లకి చెప్పలేదు. ఇది వేరే ఇంకొక శక్తి వల్ల జరుగుతున్న విషయం. వారిని లేకుండా చేయడం నా వల్ల కాదు. కాని, బోన్‌విల్! నువ్వు వారిని లేకుండా చేయగలవు.

''అదెలాగు?''

''బాల్జాక్ (ఫ్రెంచి రచయిత) సృష్టించిన హీరో లాగ. బాల్జాక్ హీరోలు కథా ప్రణాళికని తమంతటట తామే సృష్టించుకుంటారు. నా ఆలోచనలు నిన్ను మాత్రమే నిర్దేశిస్తాయి. కథా ప్రణాళిక నిర్మాతవు

నువ్వే. బోన్‌విల్‌కి సవారీలో బద్ధ శ్రతువివి. అదే నీకిపుడు అతి ముఖ్యం. కాని జ్ఞాపకం పెట్టుకో. కుడి చేయి ఉపయోగించకుండానే పోరాడాలి.''

''కాని ప్యురచేయి వాటంతో నన్ను పోటీలో అసలు పాల్గొననీయరే!''

''మొంగొస్సో! అది ఈ నాటి కాలం. కాని ఇంకొక కాలానికి చెందిన బోన్‌విల్ ఎడమ చేతితోనే యుద్ధం చేస్తాడు.''

''స్కూలు విద్యార్థిలా.''

''కాదు, పులిలా.''

మేఘం మరల సలసలమంది. సినీ నిర్మాత అందులో కరిగిపోయాడు. నిలబడి వున్న ఆశ్వికుల వైపుకి బోన్‌విల్ తిరిగి, నేల మీద పడి వున్న జెర్సోవ్ వేపు తలాడిస్తూ, ''అతడిని గోడావతల విసిరి వేయండి. ఈ సవారీ తన్ని తనే రక్షించుకుంటాడు'' అన్నాడు నా వేపు చూస్తూ.

''ఒక్క నిముషం!'' అరిచాను. కాని వెంటనే బోన్‌విల్ కత్తి కొన నాగుండెల మీదకి వచ్చింది.

''నీ సంగతి నువ్వు చూసుకో!'' అధికార స్వరంతో పలికాడు.

జెర్సోవ్ అప్పుడే గోడ అవతలి వైపుకి పడిపోయాడు. ఆయనకి కేకపెట్టడానికి కూడా సమయం చిక్కలేదు.

''హంతకుడా!'' అని అరిచాను.

బోన్‌విల్ నవ్వాడు, ''ఆయనకి ఏమీ అవదులే. అక్కడ గడ్డి నదు మెత్తగా ఉంది. కొద్ది సేపు విశ్రాంతి తీసుకొని లేచిపోతాడు. ఈలోగా మనం ఇక్కడ కాలయాపన చేయవద్దు. రక్షించుకో!'' అంటూ కత్తి ఎత్తాడు.

''నీతో యుద్ధమా? హాస్యాస్పదం!''

''ఎందుకు?''

''ఎందుకా? నువ్వు మొంగొస్సోవి. ఫ్రాన్సు దేశ ఛాంపియనువి.''

''నువ్వు పొరపడుతున్నావు. నేను బోన్‌విల్‌ని.''

''నన్ను మోసం చేయడానికి ప్రయత్నించకు. నిర్మాతతో నువ్వు జరిపిన సంభాషణ అంతా విన్నాను.''

''ఎవరితో?'' నేనన్నది అర్థం చేసుకోలేక ప్రశ్నించాడు.

అతని కళ్లలోకి సూటిగా చూశాను. అతను ఎలాంటి వేషం వేయడం లేదు. అతనికి నే చెప్పింది నిజంగానే అర్థం కాలేదు.

''నువ్వు ఏవేవో ఊహిస్తున్నావు'' అతనితో ఇక వాదన వల్ల ప్రయోజనం లేదు. నా ముందు నిలబడ్డది జ్ఞాపక శక్తి లేని పూర్తిగా మారిపోయిన మనిషి. ఇతని ఆలోచనలని సిసీ నిర్మాత చేస్తున్నాడు.

''నిన్ను నువ్వు రక్షించుకో!'' మళ్లీ అన్నాడు కోపంతో. నేను కావాలని వెనుతిరిగాను. వెనుతిరిగి అన్నాను, ''ఎందుకు? నేను ఏమాత్రం సిద్ధంగా లేను.''

కత్తి కొన నా వెనక తగిలింది. అంత ఎక్కువగా కాదు. నా కోటులో గుచ్చుకొని కత్తి కొన ఉందని నేను గ్రహించేలా ఉంది. అన్నిటికన్న ముఖ్యమైన విషయం, ఎక్కువ శక్తితో కత్తిని ముందుకు తోసినట్లయితే అది నా శరీరం గుండా దూసుకుపోతుందనడంలో అనుమానం లేదని నేను గ్రహించాను. నా స్థానంలో ఇంకొకడు ఏవిధంగా ప్రవర్తించేవాడో నాకు తెలీదు. కాని ఆత్మహత్య అంటే నాకేం ఆకర్షణ లేదు. మొంగొస్సోతో తలపడ్డం అంటే ఆత్మహత్య చేసుకోవడమే అవుతుంది. కాని కత్తి దూసినది మొంగొస్సో కాదు. అది ఎడమ చేయి అలవాటు గల బోన్‌విల్. అతని ఎదురుగా ఎంత సేపు నిలవగలను? ఒక నిముషమో, రెండు నిముషాలో? ఇంకొంచెం ఎక్కువ సేపు కావచ్చు, ఎవరు చెప్పగలరు?

''నిన్ను నీవు రక్షించుకోబోతున్నావా? లేదా?'' తిరిగి అదే ప్రశ్న.

''నేను నిరాయుధిడిని.''

''కేప్టెన్! దయచేసి మీ కత్తి ఇవ్వండి'' గట్టిగా అన్నాడు.

కొద్ది దూరంలో నిలుచున్న నల్లమీసాలు తన కత్తిని నా వేపు విసిరాడు. నేను దానిని సరాసరి పిడి దగ్గర అందుకున్నాను.

''సెభాష్!'' బోన్‌విల్ గుర్తించాడు. కత్తి తేలికగా సూదిలా మొన తేలి ఉంది. ఆటల పోటీలలో నేను అలవాటు పడ్డ కత్తికి మాదిరి దీనికి

కొన దగ్గర మూత లేదు. కాని చేతి మణికట్టుకి రక్షణగా గుండ్రటి కవచం ఉంది. ఇది మామూలే. పిడి కూడా కుదురుగా ఉంది. గాలిని కత్తితో కోసి ఫర్‌ఫర్‌మన్న శబ్దం వినగానే నా చిన్నతనంలో కత్తియుద్ధం చేసిన రోజులు గుర్తుకు తెచ్చుకున్నాను.

''ల'తాక్ దె ద్రా'' ఫ్రెంచిలో అన్నాడు బోన్‌విల్.

''కుడి వేపు నుంచి కొట్టున్నా'' అని నేను అనువదించుకున్నాను. బోన్‌విల్ నన్ను చిన్న చూపు చూస్తూ తన యుద్ధరీతిని ముందుగా నాకు తెలియజేస్తున్నట్లు నన్ను హెచ్చరించాడు. అదే క్షణంలో అతను దెబ్బ తీశాడు. నేను అడ్డుపెట్టాను.

''ప్రే'' అన్నాడు. కత్తియుద్ధ పరిభాషలో ప్రే అంటే విజయవంతంగా రక్షించుకున్న వాడిని అభినందించడం.

నేను నా కత్తితో రక్షించుకుంటూ వెనక్కి అడుగులు వేశాను. నా కత్తి బోన్‌విల్ కత్తి కంటె పొడుగ్గా వుంది. నాకు అది రక్షణలో సహాయపడింది. నా కత్తిసాము అధ్యాపకుని మాటలు గుర్తు తెచ్చుకొనేందుకు ప్రయత్నించాను.

''మోసపోకు. ప్రతిద్వంది వెనక్కు అడుగు వేస్తాడు, నువ్వు గాలిని కోస్తావు. తొందరపడి దెబ్బవేయకు'' నేను మరల రక్షణే సాగించాను. అతను పిల్లిలా మెత్తగా గెంతుగెంతాడు. ఈ సారి ఎడమ వేపు నుంచి కత్తి దూశాడు.

నేను మళ్లీ అడ్డు పెట్టాను.

''తెలివైన వాడివి!'' బోన్‌విల్ పలికాడు.

''నీకు సమయస్ఫూర్తి ఉంది. నీ అదృష్టం బాగుంది. నేను ఎడమ చేతితో సాము చేస్తున్నాను. కుడి చేతితో అయితే ఈ పాటికి అయిపోయి ఉండే వాడివి.''

అతని కత్తి ఒక జీవి గ్రహణాంగం వలె సన్నగా నా కోసం వెతుక్కుంటూ దూసుకొస్తోంది. నా రక్షణలో లోపం కోసం వెతుకుతున్నాడు. అతి

చిన్న లోపం కోసం వెతుకుతున్నాడు. అటువంటి చిన్న లోపం కోసం మా కత్తులు నిశ్శబ్దంగా సంభాషించు కుంటున్నాయి: ''నన్ను పట్టుకోలేవు. నేను నీ కంటె పొడుగు. నువ్వు కొంచెం పక్కకి తప్పుకుంటే చాలు నీ భుజం దొరుకుతుంది నాకు'' అంటోంది నా కత్తి. ''ఇక తప్పించుకోలేవు. చూడు! నేను ఎలా దగ్గరకొస్తున్నానో! ఇప్పుడు నీ భుజం దొరుకుతుంది నాకు'' అంది అతని కత్తి. ''నీకు సమయం చిక్కదు. నేను ఎత్తున ఉన్నాను. నీ కంటె పొడవు'' అంటోంది నా కత్తి.

కాని బోన్‌విల్ నా కత్తి పొడవుని పక్కకి తప్పించుకొని మెరుపులా కత్తి దూశాడు నా మీదకి. కాని అతని కత్తి నా కోటుని మాత్రమే కోయగలిగింది. నా చర్మాన్ని రాసుకుంటూ పోయింది. బోన్‌విల్‌కి ఆగ్రహం వచ్చింది.

''మనం కోట్లు తీసేద్దాం'' అంటూ వెనక్కు వెళ్లాడు. నేను అక్కడే నిలబడ్డాను. కోటు విప్పి చొక్కాలో ఫ్రీగా ఫీలవుతూ నిలబడ్డాను. రక్షణ తక్కువయిపోయిందనే భావన కూడా కలిగింది. మా ఆటల పోటీలలో సాధారణంగా ప్రత్యేకమైన కోట్లు వేసుకొనే వాళ్లం. వాటిపైన అతి సన్నని లోహపు తీగలు అల్లబడి ఉండేవి. కత్తి లోహపు తీగలను తాకినపుడు దెబ్బ తగిలినట్టు విద్యుత్తు ద్వారా గుర్తించడం జరిగేది. కాని ప్రస్తుతం దెబ్బ అసలైన దెబ్బ. కత్తి కొన జీవ నాడులకి తగిలి రక్త నాళాలను కోయగలదు. లోతైన గాయం ఏర్పరచగలదు. మరణించేలా చేయగలదు. ఇద్దరమూ ఒకే స్థితిలో ఉన్నమాట నిజమే, కాని మా నేర్పరితనం ఒకటి కాదు కదా! మా కత్తుల అంచులు ఒకే విధంగా దెబ్బతీయగలవు. చొక్కాలు మాత్రమే ఉన్న మా శరీరాలు ప్రతిద్వందికి పూర్తిగా తెరవబడి ఉన్నాయి. కాని పొట్టిగా బిగుతుగా ఆటల పోటీలలో వేసుకొనే లాంటి నా చొక్కా, అతని తెల్లని సిల్కు చొక్కా ముందు తక్కువదే. హేమ్లెట్ వేషం వేసినపుడు పాల్ స్కోఫీల్డ్ వేసుకున్న చొక్కా లాంటిదే అతను వేసుకున్నాడు.

మేం కత్తులు దూశాం. నేను నా అధ్యాపకుని ఇంకొక హెచ్చరిక

గుర్తు తెచ్చుకున్నాను, ''తొందరపడి దెబ్బతీయకు. ప్రతిద్వంది తన దూరం యొక్క జ్ఞానాన్ని మరచిన క్షణంలో మాత్రమే దెబ్బతీయాలి. అతను పట్టు సడలి దారి ఇచ్చే దాకా వేచి ఉండు.'' కాని బోన్‌విల్ పట్టు సడల లేదు. కుట్టడానికి సిద్దంగా ఉన్న కందిరీగలా అతని కత్తి నా గుండెల చుట్టూ ఝుమ్మని తిరుగుతోంది. కాని నేను వెనక్కి తప్పుకుంటూ దెబ్బ తర్వాత దెబ్బని కాచుకొంటున్నాను. అతను ఎడమ చేతిలో సాము చేయడం నాకెంత అదృష్టమో! అతని చొరవలనన్నిటినీ, కదలికలన్నిటినీ నేను ముం దుగా ఊహించగలుగుతున్నాను.

బోన్‌విల్ నా ఆలోచనలని పసిగట్టాడు, ''సాధారణంగా నా ఎడమ చేతితో నేను బూట్లు మాత్రమే కట్టు కొంటాను. నా కుడి చేతిని రుచి చుస్తావా?'' అన్నాడు.

కట్టులో నుంచి తన కుడి చేతిని తీసుకొన్నాడు. కత్తిని ఆ చేతిలోకి ఎగరేసి అందుకున్నాడు. ఆ కత్తి అంచు మిలమిల మెరిసింది. నా చేతిలో కత్తిని పక్కకి కొట్టేసింది. నా ఛాతీ మీద దెబ్బ తగిలింది. ''అదీ పద్ధతి'' గర్వంగా చెప్పుకున్నాడు. కాని ఇంకా కొనసాగించడానికి సమయం చిక్కలేదు. ఎవరో అదృశ్యంగా వారించారు.

''నీ ఎడమ చేయిని ఉపయోగించు, బోన్‌విల్! ఎడమ చేయి! కుడి చేయి కూడదు!''

బోన్‌విల్ విధేయతతో చేతులు మార్చాడు. నా ఛాతీ మీద ఎర్రని మచ్చ పెరుగుతోంది.

''కట్టు కట్టండి అక్కడ'' అన్నాడు బోన్‌విల్.

నా చొక్కా విప్పదీశారు. కట్టు కట్టారు. గాయం లోతుగా పడ లేదు. కాని రక్తం బాగా కారుతోంది. నా కుడి చేతిని తిప్పి సాగతీసుకు న్నాను. నొప్పి కలగలేదు. ఇంకా కాలయాపన చేయగలను.

''నువ్వు ఎక్కడ నేర్చుకున్నావు? ఇటలీలోనా?'' బోన్‌విల్ ప్రశ్నిం చాడు.

''ఎందుకు? అలా ఎందుకనుకుంటున్నావు?''

''నీ రక్షణ ఇటాలియను రక్షణ పద్ధతిలా ఉంది. కాని నీకది సహాయపడదు.''

నేను నవ్వి అతన్ని పక్కనుంచి పోనిచ్చాను. కుడివేపు నుంచుని దెబ్బ తీయడానికి వేచి ఉన్నాడు. అంతలో, నేను వెనక్కి తప్పుకునే లోపున అతని కత్తి నా భుజం పక్కనించి మెరిసింది. నేను దానిని పైకి కొట్టి అతని మీద దెబ్బవేశాను.

''బాగుంది'' అని మెచుకున్నాడు.

''నీ చేతి మీద రక్తం కారుతోంది.''

''లెక్క చేయనవసరం లేదు.''

అతని కత్తి మళ్ళీ నా చుట్టూ తిరిగింది. నేను వెనక్కి అడుగులు వేసి తట్టుకుంటున్నాను. కత్తి పిడిని పట్టుకున్న నా వేళ్ళ చల్లబడ్డాయి మంచులా. వాలో నేను పదేపదే అనుకున్నాను, ''పడిపోకు. అదే ముఖ్యం. పడిపోకుండా నిలబడాలి. పడిపోకు.''

అదృశ్య కంఠం మళ్ళీ బోన్‌విల్‌తో అంది, ''పొడిగించకు, బోన్‌విల్! రీ టేక్‌లు ఇక ఉండబోవు.''

''రీ టేక్‌లు అవసరం లేదు'' బోన్‌విల్ సమాధానం చెప్పాడు.

ఒక అడుగు వెనక్కి వేసి నాకు ఊపిరి తీసుకునేందుకు సమయం కలిగించాడు. తర్వాత అన్నాడు, ''నేను అతన్ని ఎడమ చేతితో అందుకోలేను''.

''అలా అయితే, అతనే నిన్ను అందుకుంటాడు. నేను కథా ప్రణాళికని మార్చేస్తాను. కాని, బోన్‌విల్ నువ్వు సూపర్‌మాన్‌వి. ఆ రూపంలో నిన్ను చిత్రించుకున్నాను. ధైర్యం కూడదీసుకో! పని కానీయ్!''

బోన్‌విల్ మళ్ళీ నా మీదకు వచ్చాడు.

నేను వ్యంగ్యంగా నవ్వుతూ, ''సంభాషణ జరిగిందా?'' అన్నాను.

''సంభాషణా?''

మళ్ళీ రోబటు ప్రత్యక్షం అయాడు, తను చేయవలసిన కార్యం

తప్పించి, మిగతా అంతా పూర్తిగా మర్చిపోతూ. అమాంతం నా వెనుక గోడ అడ్డం వచ్చింది. ఇక వెనక్కి అడుగులు వేస్తూ తప్పించుకోడానికి దారిలేదు. ''ఇక అయిపోయింది'' అనుకున్నాను నాలో నేను.

అతని కత్తి మళ్ళీ నా కత్తికి తగిలింది. వెనక్కి మెరిసి నా కంఠం మీద తగిలింది. నాకు నొప్పి తెలియలేదు. కాని గొంతులో ఏదో గరగరమంది. నా మోకాళ్ళు పట్టుతప్పాయి, నేను నా కత్తి మీద పడిపోయాను. కాని అది పక్కకి జారిపోయింది. చేతిలోంచి జారిపోయింది.

నేను విన్న ఆఖరి మాట, ''అద్గదీ.'' ఎక్కడి నుంచో మరో ప్రపంచంలోంచి వచ్చినట్లుందది.

నాలుగవ భాగం

సంపర్కం ఏర్పడటం

అధ్యాయం 24

మేలుకొనడం

తర్వాత జరిగినది నేను అసంపూర్ణ భాగాలుగా, మసక బారిన తెల్లని రూపాలుగా, పొందిక లేనివిగా చూశాను. నాపైనున్న ఇంటికప్పులో తెల్లని మచ్చ, కిటికీలకున్న తెల్లని తెరలు. ఇవి గదిని చీకటి చేయలేదు. నా చుబుకానికి తగులుతున్న తెల్లని దుప్పటి, ఈ తెల్లదనంలో నేను నికెలు పూత పూయబడిన కొన్ని సిలిండరు ఆకారాలని గుర్తించాను. పాములలా మెలికలు తిరిగిన పొడుగాటి గొట్టాలను, నా మీద వంగిన కొన్ని ముఖాలను గుర్తించాను.

''తెలివిలోనే ఉన్నాడు'' అన్నారెవరో.

''అలాగా, ఎనెస్తీషియా ఎక్కడ?''

''అంతా రెడీ, ప్రొఫెసర్!''

ఈ సంభాషణ అంతా ఫ్రెంచిలో, చకచక సాగిన ఫ్రెంచిలో నా చైతన్య స్థితిని సోకింది. లేక అర్థం తెలియని గుప్తార్థ పదాల కలగలపు నా చెవికి సోకిందేమో. తర్వాత అంతా అంతర్ధానమై పోయింది – దీపాలూ, ఆలోచనలూ, అన్నీ. తర్వాత తెలుపు దనంలో తెలివొచ్చింది. మళ్లీ అపరిచిత ముఖాలు నామీదకి వంగాయి. తళతళ మెరిసే కత్తెరో, చెమ్చాయో, రిస్టు వాచీ, సూది, మధ్యమధ్యలో తళతళల బదులు పసుపు పచ్చని

రబ్బరు చేతి తొడుగులు, గోళ్ళ దగ్గరగా తీసిన చేతులు, గులాబి రంగు చేతులు, ఇవన్నీ నా ముందు మెదిలాయి. ఇదంతా కొద్ది సేపు మాత్రమే సాగింది. తర్వాత మళ్లీ చీకట్లోకి పడిపోయాను. అక్కడ స్థలం, కాలాలు లేవు, నల్లని శూన్యమనబడే నిద్ర తప్ప.

కొంతసేపటికి ఎవరో కంట్రోలు చేస్తూ చిత్రాన్ని ఫోకస్‌లోకి తెచ్చినట్లు, నా ముందు ఆకారాలు స్పష్టమయ్యాయి. తెల్లని టోపీ పెట్టుకున్న ప్రొఫెసరు గారి కోల గంభీర ముఖం, తర్వాత మసక బారిపోయి, దాని స్థానంలో ఇంకా కోలనైన నర్సు ముఖం కానవచ్చింది. ఆమె తలపైన కూడా తెల్లని గుడ్డ ఉంది. నాకు పలచని సూపు, పళ్ల రసాలు పడుతున్నారు. నా కంఠానికి కట్టు కట్టి ఉంది. నన్ను మాట్లాడవద్దన్నారు.

ఎలాగో అతి కష్టం మీద నా నోటంట మాటలు పలికాయి, ''నేనెక్కడ ఉన్నాను?''

నర్సు తన దుడుకు చేతులతో నా పెదాలను నొక్కి పట్టుకుంది. ''నిశ్శబ్దం. ప్రొఫెసరు పెలతీయే గారి క్లినిక్‌లో ఉన్నారు. గొంతు జాగ్రత్త. మాట్లాడ వద్దు.''

ఒకసారి బాగా పరిచయమైన ముఖం నా పైకి వంగింది, రంగుటద్దాలు, గోల్డు ఫ్రేముతో. ''నువ్వా!'' ఆశ్చర్యం ప్రకటించాను. కాని నా కంఠాన్ని గుర్తుపట్టలేదు, కాని బొంగురుగా లేదు. పక్షి కూతలాగా లేదు. ''ష్...'' ఆమె కూడా నా నోరు మూసింది. కాని చాలా జాగ్రత్తగా, చాలా మృదువుగా. ''అంతా బాగానే ఉంది డియర్. నువ్వు కుదుట పడుతున్నావు. కాని ఇంకా మాట్లాడ కూడదు. నిశ్శబ్దంగా నిరీక్షించు. నేను త్వరలోనే తిరిగి వస్తాను. ఇంక నిద్రపో!''

నేను నిద్రపోయాను. మళ్లీ కోలుకున్నాను. నా గొంతుక నయం అయింది. నాకు పెట్టిన సూపు రుచి చూడగలిగాను. కాని మళ్లీ సూది పొడుపు, మరలా చీకటి శూన్యం. చిట్టచివరకి మేలుకొన్నాను, ఈ సారి పూర్తిగా. మాట్లాడ గలిగాను. అరవగలిగాను. పాటలు పాడగలిగాను. నా

గొంతు మీద కట్టు కూడా లేదని గ్రహించాను. ''నీ పేరేమిటి?'' తెల్ల టోపీలో గంభీర ముఖారవిందంతో ఎప్పుడూ నా దగ్గరుండే అతిథిని ప్రశ్నించాను.

''సిస్టర్ థెరెసా.''

''నువ్వు నన్‌వా?''

''ఈ ఆసుపత్రిలో మేము అందరమూ నన్‌లమే.''

''హుర్రా!'' అని అరిచినపుడు నన్ను వారించలేదు. ''అయితే ప్రొఫెసరు కేథొలిక్కు కదా?'' కుతూహలం దాచుకోలేకుండా ప్రశ్నించాను. ''ప్రొఫెసరు నరకంలో మండిపోవాలి'' ఆమె చిరునవ్వయినా నవ్వకుండా సమాధానం ఇచ్చి, ఇంకా అంది, ''కాని, మేము అత్యంత నేర్పరులమైన నర్సులమని అతనికి తెలుసు. అది మా దీక్ష.''

''నేనూ నరకంలో మండిపోతాను కామోసు'' అని నాలో నేననుకున్నాను. అంచేత విషయం మార్చాను.

''నేను ఎంత కాలం నుంచి ఈ ఆసుపత్రిలో ఉంటున్నాను?''

''ఆపరేషను తర్వాత రెండవ వారం''.

''అయితే ఆయన నాస్తికుడనమాట'' వ్యంగ్యంగా నవ్వాను.

''ఇవన్నీ దేవుని చేతిలోని వ్యవహారాలు'' ఆమె నిట్టూర్చింది.

''గులాబి మేఘాలు కూడానా?''

''పరమాత్ముడి గ్రంథాలలో అవి మానవ హస్తాలచే చేయబడినవి అని చెప్పబడి ఉంది. విశ్వంలో మన సహోదరులు దేవుని ప్రతిరూపంలో సృష్టించబడ్డారు. ఈ విశ్వం అంతా దేవుని సృష్టి.''

పరమాత్ముని ప్రతిపాదన మరీ అన్యాయంగా లేదని తోచింది నాకు. మానవుడే కేంద్రంగా చేసిన ప్రతిపాదన. క్రైస్తవ ప్రపంచానికి ప్రపంచానికి ఇదొక్కటే తోవ. కాని సైన్సు కాంగ్రెసు ఏమని ప్రతిపాదించింది? ఈ విషయం గురించి నాకు ఇంతవరకూ ఏమీ తెలియడం లేదెందువల్ల? నాకు కోపం వచ్చింది, ''ఇది ఆసుపత్రా లేక జెయిలా? నన్ను ఇలా నిద్రతో మాడుస్తున్నారెందుకు?''

''మాడ్చడం కాదు. వైద్యం చేయటం. ఇది నిద్రా వైద్యం — స్లీప్ థెరపీ.''

''ఇక్కడ దినపత్రికలు ఏవీ లేవా? నాకు చదువుకోడానికి ఏమైనా ఇవ్వ రాదా?''

''బయట ప్రపంచం నుంచి వేరు చేయడం కూడా ఈ వైద్యంలో ఒక భాగమే. వైద్యం పూర్తయిన తర్వాత నీకు కావలసినన్ని పత్రికలు ఇస్తాం.''

''అదెప్పుడు జరుగుతుంది?''

''నువ్వు కోలుకున్న వెంటనే.''

''మరి ఎప్పుడు.....''

''ప్రొఫెసర్‌ని అడగండి.''

ఒక విధంగా చూస్తే ఇది హాస్యాస్పదంగా ఉంది. సంభాషణ ఎక్కడికీ దారి తీయడం లేదు. అంచేత నేను ఇంకో వైపు నుంచి మొదలు పెట్టాను.

''అవునూ, ఇప్పుడు నేను చాలా ఆరోగ్యంగా ఉన్నాను కదూ, ఏమంటావు?''

''అవును, తప్పకుండా ఆరోగ్యంగానే ఉన్నారు.''

''అలాంటప్పుడు మా వాళ్లని నా దగ్గరకి రానివ్వరేం? లేక అంతా నన్ను మర్చిపోయారా?'' నాలాంటి పేషెంటుని తట్టుకోవాలంటే నన్‌కి గొప్ప ఓర్మి ఉండాలిసిందే. థెరేసా నా ప్రశ్నలన్నిటినీ తట్టుకుంది. ఒక్కసారి తప్ప. చిరునవ్వు లాంటిది ఆమె బిగుసుకున్న పెదవుల మీద కదలాడింది. ''అతిథులు వచ్చే రోజు ఇవాళే. ఇంక....'' అని ఆమె తన రిస్టు వాచీ వేపు చూసుకుంది. నాకు మెలకువ వచ్చినపుడల్లా ఆ వాచీ మెరుపులే చూశాను. ''ఇంక పది నిముషాలలో వాళ్లు రానున్నారు.''

ఆ పది నిముషాలూ నేను మేకపిల్లలా అణిగి మణిగి ఉన్నాను. నన్ను పక్క మీద లేచి కూర్చుని మాట్లాడనిచ్చారు. వాచీ వేపు చూడకుండా

మాట్లాడనిచ్చారు. నా స్వరతంతువులు పూర్తిగా నయమయ్యాయి. కాని ఇరీన ఇలా అంది.

''నేను మాట్లాడతాను. నువ్వు ప్రశ్నలడుగు. కాని నాకు ఏ ప్రశ్నలూ వేయాలని లేదు. ''ప్రియా, ప్రియా, ప్రియా....'' అని అదే మాటని పదే పదే అనాలనిపించింది.

అదంతా బలే తమాషాగా జరిగిపోయింది. వివరణలు లేవు. నిట్టూర్పులు లేవు, దోబూచులాటలు లేవు. పరిచయాత్మక కార్యకలాపమంతా నా ప్రతిద్వంది బోన్‌లిల్ – మొంగొస్సో చేశాడు. ఇరీనకి ఆ విషయాలన్నీ తెలుసో, తెలియవో అని అనుకున్నాను. కాని ఆమెకు అన్నీ తెలుసని తేలింది. జెర్సోవ్ నుంచి తెలుసుకుంది. ఆ సమయంలో తను మైమరపు స్థితిలో ఉంది. కల కాని కల. జ్ఞాపక శక్తి అంతా ఆరిపోయిన స్థితి. ఆమెకు మెలకువ వచ్చేసరికి ఉదయం అయింది. ఆమెకు ఇంకా నిద్రమత్తుగానే ఉంది, లేవాలని లేదు.

''ఈ లోపున నువ్వు జెర్సోవ్ ఉంటూన్న హోటలు గదిలో రక్తం కారుతూ పడి ఉన్నావు. చావుబతుకుల్లో ఉన్నావు. అదృష్టవశాత్తూ, నీకింకా ఊపిరి ఆడుతూండగానే సమయానికి ఇక్కడకు తీసుకొని వచ్చాడు.''

''ఆయన ఎక్కడ నుంచి వచ్చాడు?''

''క్రిందనున్న హోలు నుంచి. ఆయన మటుకు ఆయన కూడా రమారమి తెలివితప్పి పడి ఉన్నాడు. ఆయన శరీరానికంతా బాగా దెబ్బలు తగిలాయి. అద్భుతాలు! మీరిద్దరూ ధర్మయుద్ధం చేసి వచ్చినట్లుంది.''

''కాదు. ధర్మయుద్ధాల కాలం కాదు. తర్వాతి కాలం అయి ఉంటుంది. 16వ శతాబ్దం అని అనుకుంటాను. ఒరలు లేని కత్తులు, పలచని అంచులు గల కత్తులు, మెరుపుల్లా దూసుకుపోయే కత్తులు.''

''అదేమిటి? నువ్వు యుద్ధం చేశావా? నువ్వు మాలో ఒక మస్కెటీరువా! అయితే ఎలా చేశావో తెలుసుకోవలసిందే!''

''మా కాలేజీలో కొంత నేర్పారు. చిత్ర పరిశ్రమ జనాలకి అన్నీ తెలిసి ఉండాలి. అది సహాయపడింది.''

''ఆపరేషన్ టేబులు మీదకి రావడానికా?''

''ఏం చేయను, ఇరుక్కుపోయాను. వెనుక గోడ, పక్కన గొయ్యి. అతనేమో బాగా ఆరితేరినవాడు.

''అతనెవరు?''

''మొంగొస్సో. ఒలింపిక్ ఛాంపియను. అతనికెదురుగా పోరాడటమంటే మాటలా! రెస్టారెంటులో మన బల్ల దగ్గర కూర్చున్న, కంటిమీద కట్టున్న మనిషి గుర్తున్నాడా?'' ఇరీన ఆశ్చర్యపోలేదు. ''ఆయన ఈ క్షణంలో ఇక్కడ హోటలులో ఉన్నాడు. ఆయనతో పాటు కరేపీ కూడా ఉన్నాడు. ఆయనని నేను సినీ యాక్టరు అనుకున్నాను, ఎందుకో. ఆ రాత్రి తర్వాత ఈ హోటలు వదలిపెట్టకుండా ఉండిపోయినది వాళ్లొక్కరే — మనం మిన హాయించి. బాపురే బాప్! అదొక గందరగోళం. ద్వార పాలకుడు ఆత్మ హత్య చేసుకున్నాడు. ఉరిపోసుకున్నాడు.''

''ఎవరు?'' ఆశ్చర్యంతో అడిగాను.

''అతనే, బట్టతల అతను.''

''ఏతియేనా? ఎందుకు?'' అతనో, కాదో ఖచ్చితంగా తెలుసుకోవాలని అడిగాను.

''ఎవరికీ తెలీదు. అతగాడు ఎటువంటి చీటీ రాసి పోలేదు. కాని జెర్వేవ్‌కి ఏదో తెలుసనుకుంటాను.''

''భలే! కుక్కకి కుక్కకి చావే మరి.''

''మీకు కూడా ఏదో తెలిసినట్లే ఉందే?''

''తెలిసినట్లే కాదు. తెలుసు నాకు.''

''ఏమిటి?''

''అదంతా చెప్పడానికి చాలా సమయం కావాలి. ఇపుడు కాదు.''

''మీరంతా నా దగ్గర ఏదో దాస్తున్నారు. ఎందుకని?''

''కొన్ని విషయులు ఇప్పుడు చెప్పకూడదు. నువ్వు తర్వాత తెలుసుకుంటావు. మరోలా అనుకోకు. బాధపడకు. అది నీ మంచికే. సరే కాని, ఇది చెప్పు. లాంగె ఎక్కడున్నాడు? అతనికేమయింది?''

''అతను వెళ్లిపోయాడు. పారిస్ నుంచి పూర్తిగా వెళ్లిపోయాడని అంటున్నారు. అతను కూడా ఏదు చిక్కులో ఇరుక్కున్నట్టున్నాడు'' అని నవ్వింది. ''ఏ కారణం వల్లనో మార్టిన్ అతన్ని చితక బాదాడు. అతన్ని పుదు గుర్తు పట్టలేవు. కనీసం కొన్నాళ్ల వరకు. ఈ గొడవ పెద్ద రాజకీయ అపవాదులకు దారితీస్తుందని అనుకున్నారు. కాని ఏం జరగలేదు. పశ్చిమ జర్మనులు చుంచుల్లా ఊరుకున్నారు. మార్టిన్ ఒక అమెరికను, థాంప్సన్ గారి కుడి భుజం. అతను కొరకరాని కొయ్య అని ప్రాంతీయ అధికారులు భావించారు. ఇక అప్పుడు తన వాదన వదులుకున్నాడు. పిచ్చి వాడితో ఎవరూ వేగలేరని అన్నాడు. పత్రికా విలేఖరులు మార్టిన్ వెంట బడ్డారు, వివరణల కోసం. అతను అందరికీ విస్కీ పంచిపెట్టి, లాంగె రష్యాను అమ్మాయిని తన నుంచి దూరం చేయాలని అనుకున్నాడని ప్రకటించాడు, నన్ను ఉద్దేశంలో పెట్టుకుని. అంతా నవ్వులాలుగా, హాస్యంగా వయారయింది. కాని దీని వెనక ఏవో నిగూఢ విషయాలున్నాయి. మార్టిన్ వెళ్లిపోయాడు. థాంప్సన్‌తో కలిసి వెళ్లిపోయాడు. ఆశ్చర్యంగా చూడకు. అదంతా చెప్పాలంటే పెద్ద కథ. పత్రికలలో పడ్డదంతా కత్తిరింపులు తెచ్చాను. చదువుకో. మార్టిన్ నీకూ ఒక ఉత్తరం రాశాడు. కాని ఈ దెబ్బలాట గురించి ఒక్క ముక్క కూడా లేదు. కాని జెర్నోవ్‌కి ఈ విషయం తెలుసుననుకుంటాను. అన్నట్టు ఆయన సమగ్ర సమావేశంలో మాట్లాడ బోతున్నారు. పత్రికా విలేఖరులందరూ సొరచేపల్లా కాసుకుకూచున్నారు. ఆయన చెప్పకుండా దాటేస్తున్నారు. అదంతా నీవల్లనే తెలుసా? ఆయన మొదట నీతో మాట్లాడాలని, ఇప్పుడే మాట్లాడలని అనుకుంటున్నారు. మళ్లీ ఆశ్చర్యపడుతున్నావా? నిజంగానే నేను అబద్ధం ఆడటం లేదు. ఇప్పుడంటే ఇప్పుడే మాట్లాడాలట.''

సినిమాలో లాగ జెర్నోవ్ ప్రత్యక్షమయ్యాడు. ఆయన ఒక్కడూ లేడు. ఆయనతో పాటు కరేపీ, మొంగొస్సోలు కూడా ఉన్నారు. ప్రేక్షకులని చకితుల్ని చేసే దృశ్యంలా ఉంది. మొంగొస్సోని పోల్చుకున్నాను. పోల్చుకుని నోరు తెరచి ఉండిపోయాను, వాళ్ల అభివాదాలకి సమాధానం కూడ ఇవ్వకుండా.

''మిమ్మల్ని పోల్చాడు అతను'' అని తన వెంట ఉన్న వాళ్లతో ఇంగ్లీషులో అన్నాడు జెర్నోవ్. ''మీరు నమ్మలేకుండా ఉన్నారు కదూ!''

అప్పుడు నేను పట్టు తప్పాను. రష్యాను భాషలో కంటే ఇంకే భాషలోనయినా పట్టు తప్పి మాట్లాడటం తేలికే.

''నాకు పిచ్చేం పట్టలేదు. నా జ్ఞాపక శక్తి కూడా పోలేదు. నా కంఠాన్ని కోసిన కత్తిని మర్చిపోవడం చాలా కష్టం.''

''కత్తి కూడా గుర్తుందే మీకు'' ఎందుకో అమితంగా ఆనందపడిపోతూ అన్నాడు కరేపీ. ''అన్నీ మర్చిపోయినా కాని దాన్ని మర్చిపోను'' అంటూ కరేపే లేచి నిలబడ్డాడు. అంటే అంత ఉద్రేక పడిపోయాడు. మరి నీ చేతిలో కత్తి సంగతేమిటి? ''అది మిలాన్ కత్తి. దాని మణికట్టు కవచం దగ్గర పిడిమీద ఉక్కుతో చేసిన పాము చుట్టుకొని ఉంది. అది గుర్తుందా?''

''అది అతన్ని గుర్తు తెచ్చుకోమనండి'' ద్వేషంగా అన్నాను, మొంగొస్సో వేపు తలాడిస్తూ.

అతగాడికి రోషం రాలేదు. అలా అని ఏమాత్రం కలవరపడనూ లేదు.

''ఆ కత్తి నా దగ్గర 1960 నుంచి ఉంది. అది తులాన్ నగరంలో గెలుచుకున్న కానుక'' నిర్లక్ష్యంగా అన్నాడు.

''అదే, అదే, అక్కడ నుంచే కత్తీ, అక్కడ నుంచే ఉక్కు పామూ అని నాకూ గుర్తొచ్చింది.'' కరేపీ మళ్లీ కలగజేసుకున్నాడు. కాని మొంగొస్సో అది వినలేదు. అతను నా వేపు ఉత్సుకతతో చూస్తూ అడిగాడు, ''ఎంత సేపు నిలబడగలిగావు? ఒక నిముషమా, రెండా?''

''ఇంకా ఎక్కువ సేపే. నువ్వు నీ ఎడమ చేతితో యుద్ధం చేశావు'' అన్నాను.

''అది కాదు. దాని కోసం కాదు. నా ఎడమ చేయి వాస్తవంలో చాలా అసక్తమైనది. ఉండవలసినంత చురుకుదనం లేదు. కాని ట్రెయినింగులో....'' ఎందుకో వాక్యం పూర్తి చేయలేదు. అతని కంఠ స్వరం మారింది. ''మీ కత్తియుద్ధ నిపుణులు నాకు తెలుసు. పోటీలలో వాళ్లతో తారసపడ్డాను. కాని నిన్నెప్పుడూ చూసినట్లు జ్ఞాపకం లేదు. టీములోంచి నిన్ను తప్పించారా?''

''నేను కత్తిసాము వదిలేశాను, చాలా కాలం క్రితమే'' అంతకంటె నా గురించి వివరాలు అతనికి తెలియపరచ దలుచుకోలేదు నేను.

''వదిలేయడంలో చాలా చెడ్డపని చేశావు'' నెమ్మదిగా అని కరేపీ వేపు చూశాడు.

అతనికి ఎందుకు ఆ విచారం కలిగిందో నేను కనుక్కోలేదు: కత్తి యుద్ధంలో నాకు ఉత్సాహం పోయినందుకా, లేక ఛాంపియను గారి విలువైన విషయాలని రెండు కంటె ఎక్కువ నేను తీసుకున్నందుకా. కరేపీ నా చకిత ముఖాన్ని గమనించి, ''గస్తోం మొంగొస్సో యుద్ధంలో పాల్గొ లేదు'' అని నవ్వాడు.

''పాల్గొలేదు అనడంలో మీ ఉద్దేశం ఏమిటి? ఎవరు పాల్గొన్నారని!'' ఆశ్చర్యంతో అడిగాను. నా కంఠం మీద నయమయిపోయిన వాలుగా ఉన్న గాటుపై వేళ్లతో నెమ్మదిగా రాసుకున్నాను.

''నన్ను నిందించు'' కరేపీ అన్నాడు, ఏమనాలో తోచక. ''అదంతా ఆలోచించింది నేనే. నా పక్క మీద పడుకుని ఆలోచించాను. వారు సృష్టించిన మొంగొస్సో, అతని చేతికిచ్చిన కత్తి, అన్నీ నా ఊహా ఫలితమే. అది ఎలా జరిగిందో నాకు మాత్రం అర్థం కాలేదు. దేవుని సాక్షిగా అసలు మొంగొస్సో నిన్ను ముట్టుకోలేదు. అంచేత అతని మీద కోపం తెచ్చుకోకు.''

''నిజం. ఒకే టేబులు మీద మనం భోజనం చేసినపుడు మిమ్మల్ని

చూసినట్టు గుర్తు కూడా లేదు నాకు'' మొంగొస్సో జోడించాడు.

''మిథ్యా జీవితం'' మెట్లమీద జరిగిన మా సంభాషణ గుర్తుకు తెచ్చాడు జెర్సోవ్. ''మనిషి ఆలోచనలనీ, ఊహలనీ కూడా మోడలుగా సృష్టించగలరన్న విషయాన్ని నేను నిర్ధరించాను'' అని కరేపీకి వివరించాడయన.

''నేను ఎటువంటి మోడలీకరణ కోసం ఆలోచనలు చేయలేదు'' అసహనంతో అభ్యంతరం తెలిపాడు కరేపీ. ''ప్రపంచం అంతా పాకిన ఆ దుష్ప్రచారంతో నేను సంబంధం పెట్టుకోదలచుకోలేదు. మొదట్లో అయితే. అవేవో ఎగిరే సాసర్ల మాదిరి నేను నమ్మదలుచుకోలేదు. తర్వాత మీ చలన చిత్రాన్ని చూశాను. చూసి స్తంభించి పోయాను. అదీ జరిగింది. ఒక వారం రోజులు ఇంకే విషయం గురించి ఆలోచించ లేకపోయాను, ఆ మేఘాల విషయం తప్పించి. తర్వాత అలవాటు పడిపోయాను, ఆ ఆ భావానికి. అసాధారణమైనదీ, సత్యదూరమైనదీ అయినప్పటికీ అదే పనిగా వింటున్న విషయాన్ని ఒకోసారి అలవాటుగా ఒప్పుకుంటూంటాం. ఇక్కడా అలాగే జరిగింది. ఈ సమావేశానికి వచ్చాను. అయినా సరే వృత్తిరీత్యా ఉన్న జాడ్యంవల్ల నా కొత్త చిత్రం గురించే ఆలోచనలు చేశాను. ఒక చారిత్రాత్మక చిత్రాన్ని పునర్నిర్మించాలని అనుకున్నాను. హాలీవుడ్ పాకంలా కాదు. మ్యూజియం కోసం కాదు. ఈ రోజుల ప్రజల మనసులలో, దృష్టిలో సరికొత్త విలువలు పుణికి పుచ్చుకొనే రకం చిత్రాన్ని తీయాలని ఆలోచించాను. కాలాన్ని ఎన్నుకొన్నాను. హీరోలని ఎన్నుకొన్నాను. మీ మాటలలో చెప్పాలంటే సాంఘిక – చారిత్రక పరిసరాలని ఎన్నుకొన్నాను. తర్వాత రెస్టారెంటులో ఈ 'తార'ని చూశాను. అతన్ని ఒప్పించాను. అతనికి ఒకేఒక్క విషయం నచ్చలేదు. అదే ఎడమ చేతితో యుద్ధం చేయడం. కాని చూశారు కదూ, అలా చేయించాలన్న నా ఆలోచన వింతగా కనిపించవచ్చు. అతను సాము పోటీల్లో పాల్గొన్నప్పుడు చూశాను. అతను కుడి చేతితో యుద్ధం చేసినట్లయితే, అది మరీ వృత్తి లక్షణంగా కనిపిస్తుంది. అది

మనసులకి హత్తుకోదు. ఎడమ చేతితో చేసినట్లయితే అతను ఒక దేవుడే! అతనికీ, నాకూ మధ్య వాదవివాదాలూ, కోపాలూ, తాపాలూ, క్షమాపణలూ జరిగాయి. ఆఖరికి నేను అతన్ని ఒప్పించాను. తర్వాత మేం విడిపోయాం. నేను నా హోటలు గదిలో పడుకొని ఆలోచించాను. ఎర్రని వెలుగు నాకు చిరాకు కలిగించింది. కాని లక్ష్యపెట్టలేదు. కళ్లు మూసుకొన్నాను. దృశ్యం అంతా ఊహించుకొన్నాను: సముద్ర పరిసరాలలో ఎత్తయిన రోడ్డు, పర్వత చరియలు, ద్రాక్ష తోటలు, జమీందారు గారి పార్కు, దాని చుట్టూ తెల్లని గోడ. అదే సమయంలో పానకంలో పుడకలా, తన చిత్రంలో మొంగొస్సో పాత్ర తీసుకున్న బోన్‌విల్ అనుచరులు రోడ్డు మీద అకతాయిలని ఆపుతారు. అకతాయిలు కాదులెండి. ప్రయాణీకులు, నా ఉద్దేశం బయట వారెవరోనని. కాలం మారిపోయింది, కథా రచన మారిపోయింది, ఆ సమయంలో. వారిని బయటికి నెట్టివేయాలని చూశాను. నావల్ల కాలేదు. వాళ్లు వచ్చి ఇందులో అతుక్కుపోయారు. అంచేత నేను లాభం లేదని వాళ్లని కూడా ఇరికించి కథా రచన సాగించాను. ఇది కొత్త మలుపు తెస్తుంది కథకి. కొత్తదనం వస్తుంది. అంటే, ఆ అకతాయిలు యథే చ్ఛగా తిరుగుతున్న యాక్టర్లన్నమాట. ఇదే క్షణంలో గస్తోం మొంగొస్సో ఇంట్లో కూర్చుని, సహజంగా ఫిల్ము గురించే ఆలోచిస్తున్నాడు. కథ గురించి కాదు, తన గురించి. ఎడం చేతితో చేయాలా, కుడి చేతితో చేయాలా అని తర్జన భర్జన జరుగుతోంది అతనిలో. మానసికంగా నేన తనితో వాదనికి దిగాను. నేను ఉద్రేక పడ్డాను. అతన్ని ఒప్పించడానికి ప్రయత్నించాను. చివరకి లొంగవలసిందేనని పట్టు పట్టాను.'' నాకు జ్ఞాపకం వచ్చింది: నేను దాన్ని చూశాను. అదే, రోడ్డు దగ్గర ఎర్రని నురుగు కుప్ప. అందులోంచి మీరు ఒక పెట్టెలోంచి వచ్చినట్లు భూతంలా వెలువడ్డారు.

కరేపీ కళ్లు మూసుకున్నాడు. నేను చెప్పినది మనసులో చిత్రించు కోడానికి ప్రయత్నిస్తున్నట్టుంది. తర్వాత మురిసిపోయాడు, ''ఆ! అదీ

అయిడియా అంటే! కథా ప్రణాళికకి బ్రహ్మాండమైన మలుపు. సమంగా ఎలా జరిగిందో అలాగే మనం పునర్నిర్మిద్దాం. ఒక మాటలో అడగాలంటే మీరు గస్తాం మొంగొస్సోతో పాటు నటించడానికి ఒప్పుకుంటారా?''

''మీకు చాలా ధన్యవాదాలు. కాని నేను రెండో సారి చావాలని కోరుకోను'' సూటిగా అన్నాను. మొంగొస్సో మర్యాదగా చిరునవ్వు నవ్వాడు. కాని అందులో కొంచెం గుంభనత్వం ఉంది.

''మీ పరిస్థితిలో నేనూ నిరాకరించే వాడినే. కాని ఒకసారి రివోలీకి రండి. స్నేహపూర్వకంగా కత్తులు కలుపుదాం. భయపడొద్దు. అవి ట్రెయినింగు కత్తులు. అన్నీ రూల్సు ప్రకారం — దుస్తులూ, తొడుగులూ అన్నీ ఉంటాయి. మీతో కొంచెం ప్రయత్నించాలని ఉంది. అంతసేపు ఎలా నిలబడగలిగారో తెలుసుకోవాలని ఉంది. నేను ఎడమ చేతితో చేస్తాను కావాలని.''

''ధన్యవాదాలు'' మళ్లీ అన్నాను. కాని అతన్ని ఎన్నడూ తిరిగి చూడనని నాకు తెలుసు.

అధ్యాయం 25

గ్రీన్‌లాండ్‌లో ఉద్యోగం

సినీ నిర్మాత, కత్తి సాము ఛాంపియను వెళ్లిపోయిన తర్వాత వింత నిశ్శబ్దం తాండవించింది. అది అసౌకర్యంగా ఉంది. ఈ అతిథుల అనవసర ఆగమనం వల్ల నా విసుగుదల రెచ్చగొట్టినట్లయినా అతికష్టం మీద నిలదొక్కుకున్నాను. జెర్నోవ్ నేను ఏమంటానో అని ఎదురుచూస్తూ నవ్వాడు. నిశ్శబ్దత క్షణాల ప్రాముఖ్యత గ్రహించిన ఇరీన మాట్లాడకుండ కూర్చుంది.

''కోపమొచ్చిందా?'' అడిగాడు జెర్నోవ్.

''ఎందుకు రాదు'' అన్నాన్నేను. ''హంతకుడి పట్ల మర్యాదగా ప్రవర్తించడం సరదాగా ఉంటుం దనుకుంటారా?''

''పరోక్షంగా కూడా ఇందులో మొంగొస్సోని నిందించలేం'' జెర్సోవ్ ఇంకా అన్నాడు, ''ఆ విషయమే ఇపుడు నేను గ్రహించాను.''

''నిర్దోషిత్వాన్ని ఆపాదించుకుంటే సరా'' నేను గేలిచేశాను.

దానికి ఆయన జవాబివ్వలేదు.

''తప్పు నాది. మిమ్మల్నిద్దరినీ కావాలనే నేను ఒక దగ్గరకి తీసుకువచ్చాను. కోపం తెచ్చుకోకు. మోడల్‌కీ, అసలు రూపానికీ మధ్య పరస్పర సంబంధాన్ని చూడాలనిపించింది. నేను చదవబోయే పేపరు (ఇవ్వబోయే ఉపన్యాసం) కోసం ఒక ఖచ్చితమైన పరిశీలన చేశాను. ఎవరి మానసిక శక్తి మోడలీకరించబడింది అని. జ్ఞాపక శక్తి, ఊహాశక్తి ఈ రెండిటిలో ఏది ముఖ్యం? ఇప్పుడు నాకు తెలుసు. వారు రెండింటిలోకి తొంగిచూశారు. మొంగొస్సో నిద్రపోవాలనుకున్నాడు. పని ఎక్కువ ఉండబోదు, జీతం బాగానే ఉంటుంది అని ఆలోచించుకుంటూ పడుకున్నాడు. కాని కరేపీ కత్తియుద్ధాలు, నాటకీయ సన్నివేశాలు తనంతట తానే ఆలోచించి సృష్టించాడు. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే, నిజ జీవితం అనిపించే ఊహా జీవితం. ఈ ఊహనే వారు మోడలీకరించారు. అందులో వారు తు. చ. తప్పకుండా కాపీ చేశారు. అక్కడ సీనరీ గుర్తుందా? — ద్రాక్ష తోటలు, సముద్రం, పర్వత చరియలు, పాటోగ్రాఫు కంటే ఖచ్చితంగా ఉంది.''

నేను అనుకోకుండా నా గొంతు మీద వేళ్లతో తడుముకుంటూ, ''మరి ఇదో? ఇదీ ఉహేనా?'' అడిగాను.

''అది ఒక అనుకోని సంఘటన. ప్రయోగం చేస్తున్నపుడు అది ప్రమాదకరమైనది కాదని వారు గ్రహించలేదు.''

ఇరీన తన ఆలోచనలలో మునిగి అడ్డు తగిలింది, ''నా కర్థం అవటం లేదు. దీనికంతటికి వెనక ఇంకా ఏదైనా ఉండి తీరాలి. శరీర శాస్త్ర దృష్ట్యా అది జీవితం కాబోదు. జీవ శరీరాలని అది సృష్టించినప్పటికీ

అలా కాబోదు. ఎందుకంటే జీవం అనేది శూన్యం నుంచి పుట్టడం అసాధ్యం.''

''శూన్యం నుంచి ఎందుకనుకోవాలి? వాళ్ల దగ్గర ఒక రకమైన నిర్మాణ పదార్థం ఉండవచ్చు. అది ప్రాథమిక జీవ పదార్థం అయి ఉంటుంది.''

''ఎర్రని పొగమంచా?''

''అయి ఉండవచ్చు. ఇంతవరకూ ఆ విషయానికి వివరణ ఎవరూ ఇవ్వలేదు. కనీసం ప్రతిపాదన అయినా ఎవరూ చేయలేదు'' జెర్నోవ్ నిట్టూర్చాడు. ''రేపు నా ఉపన్యాసంలో కూడా నేను ఏ ప్రతిపాదనా చేయబోవటం లేదు. దేన్ని మోడలీకరించారు అన్న విషయం గురించి నా ఉద్దేశ్యం చెప్పబోతున్నాను. ఎందుకు మోడలీకరించారు, అది ఎలా చేయగలుగుతున్నారు అనే విషయాల గురించి నాకూ అంతపట్టవిదే.''

నేను నవ్వాను, ''ఎవరో ఒకరు ఏదో రకమైన వివరణ ఇచ్చి తీర్తారు. చూస్తూ ఉండండి.''

''ఎప్పుడు?''

''ఎప్పుడేమిటి? సమావేశంలోనే.''

''ఎవ్వరూ ఇవ్వరు, చూడండి.''

జెర్నోవ్ తన కొద్ది పాటి జుత్తు మీద చేత్తో పైకి రాసుకున్నాడు. ఏదైన అప్రీతికరమైన విషయం చెప్పే ముందు ఆయన అలా చేస్తూ ఉంటాడు.

నేనే భరించలేక అన్నాను, ''అర్థం అయింది. అదేం పనికి రాదు. సమావేశం జరిగే సమయంలో నన్ను ఇక్కడ ఉంచడానికి వీల్లేదు. నా ఆరోగ్యం బాగయింది.''

''తెలుసు. ఎల్లుండి నిన్ను డిస్చార్జి చేస్తారు. ఆ రోజు సాయంత్రం నువ్వు పెట్టే బేడా సర్దుకోవచ్చు.''

ఆయన నిశ్చలంగా, నిశ్చయంగా అన్నాడా మాటలు. దానితో నేను లేచి కూర్చున్నాను.

''వెనక్కి రమ్మని పిలుపా?''

''కాదు.''

''మళ్లీ మీర్నీకేనా?''

''మీర్నీకి కాదు.''

''అయితే ఎక్కడికి?''

జెర్నోవ్ మాట్లాడ లేదు. చిరునవ్వు నవ్వుతూ ఇరీన వేపు పక్క చూపులు చూశాడు.

''ఒక వేళ నేను ఒప్పుకోకపోతే?'' అన్నాను.

''నువ్వు ఒప్పుకుంటావు. ఎంతో ఆతృత పడతావు. నిజానికి అవ కాశాన్ని జారవిడుచుకోవు.''

''బరీస్ అర్కాదియెవిచ్! చెప్పండి ఎక్కడికి?''

''గ్రీన్‌లాండ్‌కి.''

నా ముఖంలో కనిపించని వైరాశ్యం చూసి ఇరీన ఫక్కున నవ్వింది. ''ఇరీన, ఇతను ఎగిరి గంతేయడం లేదు'' అన్నాడు జెర్నోవ్.

''అవును, గంతేయటం లేదు'' ఇరీన అంది.

నేను మళ్లీ పరుండి పోయాను. ''ఇందులో నన్ను ఎగిరి గంతేయించే విశేషం ఏం లేదు. కాని ఇంతకీ గ్రీన్‌లాండ్ ఎందుకు?''

''చాలా చాలా విశేషం, చాలినంత విశేషం ఉంటుంది'' అంటూ జెర్నోవ్ ఇరీన వేపు చూసి కన్ను గీటాడు.

ఇరీన టి. వి. వార్తలు చదివే ఆమెలా పోజు పెట్టి మాట్లాడటం మొదలు పెట్టింది.

''కోపెన్ హాగన్.* మా ప్రత్యేక విలేఖరి ఇలా తెలియచేస్తున్నారు. గ్రీన్‌లాండ్‌లోని స్కోర్స్బీస్టెమ్ ఫియోర్డ్ ప్రాంతంలో నున్న అమెరికాకి

---

* ఏ దేశపు వార్తలు చదువుతారో ఆ దేశపు రాజధాని పేరు ముందు చెపుతారు. ఇది యూరపు దేశాల్లో మామూలు. గ్రీన్‌లాండ్ డెన్మార్కు దేశానికి చెందినది — అను.

చెందిన ధృవప్రాంత స్థావరపు వైమానిక పరిశీలకులు ఒక వింతని కని పెట్టారు. డెబ్బయి రెండవ అక్షాంశానికి ఉత్తరాన సింప్సన్ గారి అన్వే షణ జరిగిన ప్రాంతంలో ప్రకృతి సహజమైనదో లేక కృత్రిమమైనదో ఒక విచిత్రమైన దృగ్గోచర విషయాన్ని తిలకించారు....''

నేను లేచి దిండు మీద ఆనుకుని కూచున్నాను.

''.....సువిశాల మంచు మైదానం మీద కిలోమీటరు ఎత్తు నీలి జ్వాలలు కనిపించాయి. ఇవి కుబ్జరూప అరోరా బొరియాలిస్ వలె బ్రహ్మాం డమైన కోడిగుడ్డు ఆకారంలో ఉన్న నీలి మంటల పట్టీలా ఉన్నాయి. జ్వాలల శిఖలు సుమారు కిలోమీటరు ఎత్తుకు ఎగసి అక్కడ ఒక అష్ట ముఖ ఘనాకారపు ఉపరితలంగా ఏర్పడ్డాయి. అంతే కదండీ బరీస్ అర్కా దియెవిచ్?''

నేను మళ్లీ పక్క మీద పడుకుండి పోయాను.

''అనోహిన్, ఇప్పుడు నువ్వు ఎగిరి గెంతేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నావు కదూ?''

''అవును సిద్ధంగా ఉన్నట్లనిపిస్తోంది.''

''ఇంక విను. ఈ అరోరా గురించిన వార్తలు అన్ని పత్రికలలో వచ్చాయి. అష్టముఖ ఘనాకారం వందల కొలది కిలోమీటర్ల దూరం వరకూ ప్రకాశిస్తూ కనపడింది. కాలి నడకన గాని, మంచు ట్రాక్టరు మీద గాని దానిని సమీపించడం అసాధ్యం: మనకు పరిచయమైన, కంటికి కనపడని గోడ, దగ్గరకు చేరబోయే వారినందరినీ నెట్టివేస్తోంది. విమానాలు పైనుంచి అక్కడ దిగబోతే వీలుకాలేదు. అవి ప్రక్కకి మళ్లించబడ్డాయి. అక్కడ ఒక అత్యంత శక్తివంతమైన బలక్షేత్రముందనీ, దీనిని అంతరిక్ష వాసులు నెలకొల్పారని అనుమానపడుతున్నారు. ఇప్పుడు ఎగిరి గెంతేస్తావా?''

''బరీస్ అర్కాదియెవిచ్! తప్పకుండా. అంటే, వారు గ్రీన్‌లాండ్‌కి వచ్చారనమాట.''

''వారు అక్కడ అపుడే కొంత కాలం నుంచి ఉంటున్నారు. ఆ

ప్రాంతపు అంతర్భాగంలో వారి వింతలేవో ఉన్నట్టు తోస్తోంది. అది ఒక మంట. కాని దగ్గర్లోని పరికరాలు ఉష్ణోగ్రతలో అధిక్యత ఉన్నట్టు చెప్ప టంలేదు. వాతావరణ పీడనంలో కాని అయొనైజేషనులో కాని హెచ్చుదల లేదు. జ్వాలలకి అనతి దూరంలో కూడా రేడియో ప్రసారాలకి ఆటంకం కలగడం లేదు. రేడియోధార్మికతని కొలిచే గైగర్ కవుంటర్లు నోరు మూసుకున్నాయి. ఏమీ చెప్పటం లేదు. స్వభావాన్ని కప్పి పుచ్చే వింత ఆచ్ఛాదన ఏదో ఉన్నట్టు, పిల్లలు ఆడుకొనే కెలిడోస్కోపులా వుంది వ్యవ హారం. పగిలిన గాజు ముక్కలు చిందించే కాంతులు, అంతే! మన దగ్గర ఉన్న చిత్రాలు అర్థంపర్థం లేనట్టున్నాయి. అది బ్రహ్మాండమైన ఉపరి తలాలు గల స్ఫటికం. ఆ తలాలలో ప్రతిబింబిస్తోంది నిర్మేఘమైన, నిర్మల మైన నీలాకాశం. ఇదీ ఆ దృశ్యం. కాని 'ఆశ్వికులు' అందులోకి దూసుకొని పోతున్నారు, మేఘంలోకి పక్షులు దూసుకు పోయే మాదిరిగా. కాని అసలు పక్షులైతే మాత్రం అవి టెన్నిస్ బంతుల్లా వెనక్కి తన్నుకొస్తాయి. పావు రాలను అందులోకి పంపించడానికి ప్రయత్నాలు జరపబడ్డాయి. అవి పూర్తిగా విఫలమయాయి.''

ఆ దృశ్యాన్ని చిత్రీకరిస్తున్న వా తోటి సినీ ఫొటోగ్రాఫరులపై నాకు అమితమైన అసూయ కలిగింది.

జెర్నోవ్ మరీ అంత ఉల్లాస పడిపోవటం లేదు. అక్కడ వ్యవహారంలో చాలా ప్రమాదం ఉండవచ్చని అనుకుంటున్నాడాయన. ఆయన ఇంకా ఇలా అన్నాడు: ''ఈ దృశ్యం చుట్టూ ఇప్పుడు జరుగుతున్న కార్యక్రమాన్ని ఏమంటున్నారో తెలుసా? మన స్నేహితుడు థాంప్సన్ గారి నామకార్థం 'ఆపరేషన్ – టి' అంటున్నారు. సంపర్కం ఏర్పరచడంలో తను వ్యక్తి గతంగా చేస్తున్న ప్రయత్నాలు అని ఆయన తనంతట తానే చెప్పుకుంటున్నాడు. తను రంగంలోకి దిగక పూర్వం అన్ని ప్రయత్నాలూ జరిగాయట. కాని విఫలమయ్యాయట: కాంతి చిహ్నాలు, రేడియో తరంగాలు, గణిత సంకే తాలు, జెట్ విమానాల సహాయంతో ఆకాశంలో గీసిన రకరకాల ఆకారాలు,

ఇవన్నీను. ఆశ్రికులు సమాధానమివ్వ నిరాకరించారు. అయితే ఇప్పుడు తను సంపర్కం ఏర్పరచగలడని అంటున్నాడు. థాంప్సన్ గారి సాధనాలు ఏమిటో ఎవరికీ తెలియవు. ఆయన ఎవరికీ చెప్పడు కూడాను. కొద్దిమందితో అప్పుడే అన్వేషణ బృందం ఏర్పడింది. వారిని ఉపెర్నివిక్ పంపారు. 1913 లో కోహ్ వేగెనెర్ ఎక్కడి నుంచి తన గ్రీన్‌లాండ్ అన్వేషణ ప్రారంభించాడో అక్కడికి అన్నమాట. వారి వెంట సాధనాలు — ఒక విమానం, ఒక హెలికాప్టరు, రెండు ట్రాక్టర్లు, ఏరోస్లెడ్జిబళ్లు. విమానం సామానులనీ, మనుషులనీ కూడా మోసుకొని వెళ్ళగలిగే రకంది. హెలికాప్టరుని టూటీ స్థావరం నుంచి ఎరువు తెచ్చుకున్నారు. సామగ్రికి లోటులేదని తెలుస్తూనే ఉంది.''

''హెలికాప్టరుతోటీ, ఏరోస్లెడ్జి బళ్లతోటీ ఎటువంటి సంపర్కం ఆశిస్తున్నాడో థాంప్సన్ నాకు ఇంకా అంతుబట్టటం లేదు.'' జెర్నోవ్ నిగూడార్థంతో నవ్వాడు.

''వార్తాపత్రికల వాళ్లకీ తెలీదు. థాంప్సన్ తెలివితక్కువ వాడేం కాదు. అన్వేషణా బృందపు ఆశయాల గురించీ, వారు ఏ మార్గాన ఆ ఆశయాలను సాధిస్తారో దాని గురించీ పత్రికలవారు థాంప్సన్‌కి అంటగడుతూ చేసిన ప్రకటనలని వేటినీ థాంప్సన్ ఒప్పుకోవడం లేదు. ఆయనకి సామగ్రి సరఫరా చేసిన కంపెనీలని పత్రికలవారు ప్రశ్నించగా ఒక్క కంపెనీ కూడా సమాధానం చెప్పలేదు. ఎవరికీ తెలియని రసాయన నిర్మాణం గల వాయువులని టాంకులలో నింపి వెంట తీసుకొని వెళ్లారట, నిజమేనా అని ఆయనని ప్రశ్నించారు. ఇంకా ఇలా ప్రశ్నించారు: కోపెన్‌హాగన్‌లో ఈ మధ్య ఒక పెద్ద ఓడలోకి చేరవేసిన పరికరాలు దేనికి ఉపయోగిస్తారు? భూవాసులు వారు సృష్టించుకున్న బలమైన క్షేత్రాన్ని ఏవిధంగా ఛేదిస్తారు? పేలుస్తారా? తవ్వుతారా? పగలగొడతారా? వీటికి ఆయన సమాధానం ఇది: తమ అన్వేషణా బృందానికి కావలసిన పరికరాలన్నిటినీ కస్టమ్స్ అధికారులు తనిఖీ చేశారని, గ్రీన్‌లాండ్‌లోకి తీసుకురాకూడని వస్తువులేవీ

తాము తేలేదనీ, కోపెన్‌హాగన్ దగ్గర చేరవేసిన ప్రత్యేక పరికరాల గురించి తనకేమీ తెలీదనీ, తమ అన్వేషణయొక్క ఆశయాలు శాస్త్రీయ పరిశోధనకి సంబంధించినవనీ, తమ కృషి ఫలించిన తర్వాత వివరాలు తెలియజేస్తాననీ'' చెప్పాడు.

''ఆయనకి డబ్బు ఎక్కడ నుంచి వస్తోంది?''

''తెలీదు. గొప్ప గొప్ప వాళ్ల ధనం ఇక్కడ లేదు. రాజకీయాల పిచ్చి పట్టిన వాళ్లయినా సరే పెద్ద మొత్తాలు ఆయనకు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా లేరు. ఆయన కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక ఉద్యమం గానీ, నీగ్రో వ్యతిరేక ఉద్యమం గానీ నడపటం లేదు కదా!''

''ఎవరో పెట్టుబడి పెడుతున్నారనడంలో సందేహం లేదు. ఒక పత్రికా సిండికేటు అని అంటున్నారు. ఆఫ్రికాలో స్టేన్లీగారి అన్వేషణ మాదిరే ఇదీనూ... ప్రజలని ఉత్కంఠతలూగించే వ్యవహారం సాగుతోంది కదా! అందులో పణం పెట్టి చూడవచ్చు కదా!''

శాస్త్రజ్ఞుల సమావేశంలో తీసుకున్న నిర్ణయాలలో దేనితోనయినా కాని, లేదా సూచనలతో కాని ఆయన అన్వేషణా కార్యక్రమానికి సంబంధం ఉందా? ఈ సంగతే తెలుసుకోవాలని అనిపించింది నాకు.

జెర్స్టేవ్ వివరించాడు, ''ఆయన శాస్త్రజ్ఞుల సమావేశంతో తెగతెంపులు చేసుకున్నాడు. సమావేశం ఇంకా ప్రారంభం కాకముందే ఆయన సమావేశం తీసుకోబోయే నిర్ణయాలకి తను కట్టుబడి ఉండనని పత్రికా విలేఖరులకి ప్రకటించాడు. అది సరే కాని, నీకు సమావేశంలో ఏం జరిగిందో కూడా తెలీదు కదూ!''

నిజానికి అంతే. సమావేశంలో ఏం జరిగిందో నాకు తెలీదు. నన్ను ఆపరేషను బల్ల మీద నుంచి విశ్రాంతి వార్డులోకి మార్చిన సమయంలో ఈ సమావేశం జరిగిపోయిందని నాకు తెలియనే లేదు.

పారిస్ సమావేశపు నిర్ణయాలు రాకముందు తాము గులాబి మేఘాల విషయం చర్చించబోమని ఐక్యరాజ్య సమితి భద్రతా సంఘం ప్రకటిం

చింది. ప్రప్రథమంగా ప్రకటన శాస్త్రజ్ఞులే చేయాలన్న ఈ భద్రతా సంఘపు సరియైన దృక్కోణం వల్ల సమావేశానికి ప్రాధాన్యత పెరిగి, వాతావరణం వేడెక్కింది.

ప్రపంచ ఫుట్‌బాల్ ఛాంపియన్‌షిప్పు పోటీలాగ సమావేశం ప్రారంభమైంది. బాకాలూదారు, వివిధ దేశాల పతాకాలు ఎగరవేశారు. ప్రపంచంలోని అన్ని శాస్త్రీయ సంఘాల నుంచి అభినందన సందేశాలు వచ్చాయి. వివేచనా జ్ఞానం కలవారు మౌనం వహించారు, కాని అంత జాగ్రత్త లేని ప్రతినిధులు కొందరు గులాబి మేఘాల నిగూఢ రహస్యం అనతి కాలంలో కనుక్కుంటారని ప్రకటనలు చేశారు.

నిజానికి ఏవిధమైన ఆవిష్కరణా ఎవరూ చేయలేదు. కాకపోతే అకడమీషియన్ అసోవెత్స్ గారి రిపోర్టు ఒక విధంగా ఆ కోవకు చెందిందనవచ్చు. అంతరిక్షం నుంచి వచ్చిన అతిథులు శాంతికాముకులని ఆయన తన పరిశోధన వ్యాసంలో ప్రతిపాదించి దానిని సమర్థించాడు. ఇతర శాస్త్రజ్ఞులకి ఇది మార్గసూచకమైంది. ఎంతో వివేచనాయుక్తమైన ధోరణులు వెలువడ్డాయి. వాటిలో కొన్ని జెర్సోవ్ నాకు చెప్పాడు, దాచుకుందామన్నా దాగని ఆశాభంగం కనబరుస్తూ. పరస్పర వ్యతిరేక ఉద్దేశాలు ప్రకటితమయ్యాయి. రకరకాల ప్రతిపాదనలు పెల్లుబికి చప్పున చల్లారిపోయాయి. సమావేశంలోని ప్రతినిధులలో కొందరు గులాబి మేఘాలు ఒక రకమైన 'ఎగిరే సాసర్లని' కూడా భావించారు.

''యూరీ! శాస్త్రజ్ఞులలో కూడా ఎంత మందకొడులు ఉంటారో నువ్వు తెలుసుకోవలసిందే. శాస్త్రజ్ఞులని పిలిపించుకోడానికి ఏనాడో అర్హత పోయిన వారు!'' అని జెర్సోవ్ ఇలా అన్నాడు, ''సహజంగా కొన్ని ఉపన్యాసాలు బాగా ఆలోచించి చేసినవి ఉన్నాయి. మేధాసంపత్తిని తెలియజేసే ప్రతిపాదనలున్నాయి. సాహసోపేతమైన ఊహాగానాలున్నాయి''. థాంప్సన్ మాత్రం మొట్టమొదటి మీటింగుల తర్వాత వెళ్ళిపోయాడు. పత్రికా విలేఖరులు కాచుకొని ఆయన్ని అడిగారు, సమావేశం గురించి. వారితో

ఆయన, "ఒక వెయ్యిమంది పిరికి ముసలి వాళ్ళు సాధించేది ఏమీ ఉండబోదు అన్నాడు."

శాస్త్రజ్ఞుల సమావేశంలో పాల్గొన్న వారందరిలో థాంప్సన్ తన అన్వేషణా బృందంలో చేరమని ఆహ్వానించినది జెర్నోవ్‌నీ, ఆయనతో బాటు హాన్కోవ్‌చంక సిబ్బందినీ, ఇరీననీ మాత్రమే.

"మనం అందరం కలిసి ప్రారంభించాం. మనమే ఇంకా కొనసాగిద్దాం" అన్నాడు జెర్నోవ్.

"నేను ప్రారంభించలేదుగా" అడ్డుతగిలింది ఇరీన.

"కాని నువ్వు కొనసాగిస్తున్నావు."

"అదెప్పటినుంచి?"

"హోటలు హోమాండ్‌లోని ఆ రాత్రి నుంచే."

"నాకర్థం కావటం లేదు మీరంటున్నది."

"అనోహిన్‌ని అడుగు. అతను నీకు కొన్ని విషయాలు చెపుతాడు."

"దేని గురించి?" ఇరీన ఆత్రుత వ్యక్తపరచింది.

"నువ్వు, నువ్వు కాదని, 'మేఘాలు' సృష్టించిన మొదలువి అని, ఆ విషాదాంత రాత్రిపూట సృష్టించిన మొదలువని చెపుతాడు."

"బరీవ్ అర్కాదియెవిచ్! మీరు హాస్యమాడుతున్నారు."

"నేను హాస్యమాడటం లేదు. ఆ రోజు రాత్రి అనోహిన్, మార్టిన్ విన్ను చూశారు. సెయింట్ డిజియేలో."

"ఆమెను కాదు, మీరు మర్చిపోయినట్టున్నారు." అన్నాన్నేను.

"నేను మర్చిపోలేదు. కాని నేను అసలు విషయం చెప్పకుండా ఉంటేనే మంచిదని!"

అందరం మౌనం వహించాం. ఉద్రిక్త నిశ్శబ్దం కొంత సేపు సాగింది. ఇరీన తన కళ్ళజోడు తీసి కనుబొమ్మలు చిట్లించింది. ఇది ఆమెలోని కంగారుకి ప్రథమ సూచన.

జెర్నోవ్ వేపు చూసి విందమోవుతున్నట్లు అంది, "ఇప్పుడర్థమయింది నాకు. మీరు, మార్టిన్, నా దగ్గర ఏదో దాస్తున్నారని. ఏమిటది?" ఈ సారి కూడా జెర్నోవ్ తప్పించుకున్నాడు ఆ ప్రశ్నని.

''అనోహిన్‌ని చెప్పనీ. ఆ విషయం నీకు చెప్పే హక్కు అతనికి ఒక్క డికే ఉందని మా ఉద్దేశం'' అన్నాడు జెర్స్నేవ్.

జెర్స్నేవ్‌కి నా సమాధానంగా, బోన్‌విల్ కత్తివాటుకి ఉన్న జోరుతో ఒక గట్టి చూపు విసిరాను ఆయన వేపు. ఇరీన పూర్తిగా కంగారు పడుతూ జెర్స్నేవ్ వేపు ఒకసారి, నా వేపు ఒకసారి చూసింది.

''నిజమేనా? యూరీ!''

''అవును, నిజమే.'' నిట్టూర్చి ఊరుకొన్నాను. సెయింట్ డిబియేలో ఆఫీసర్ల కెసీనోలో ఏం జరిగిందో ఆమెకు చెప్పాలంటే ఆమెతో నేను ఒంటరిగా ఉండాలి. ఇప్పుడు కాదు.

''ఏదైన అప్రియమైన విషయమా?'' అడిగింది ఇరీన. జెర్స్నేవ్ చిరునవ్వు నవ్వాడు. మళ్లీ మౌనం.

నా చెవులకు అలవాటయిన తలుపు శబ్దం విని నేను నిజంగా ఆ క్షణంలో సంతోషించాను. ''అన్నిటికన్న అప్రియమైన ఆ విషయాన్ని ఇప్పుడు ఈ క్షణంలో ప్రారంభించడం... ''అంటూ తెరుచుకుంటున్న తలుపు వేపు తలూపాను.

ఆ తెలుపు తెరచుకొని ఒక చేతిలో సిరెంజితో తెల్లని దుస్తులలో నా నర్సు దేవత ప్రత్యక్షమయింది. ''మా చికిత్సలో ఈ భాగాన్ని స్నేహితులు కూడా పర్యవేక్షించరాదు'' అంటూ వాళ్లని సాగనంపింది.

ప్రొఫెసరు పెలెతియే గారి చికిత్సా విధానం నన్ను మరల నిద్రాగాధంలోకి తోసేసింది.

అధ్యాయం 26

శాస్త్రజ్ఞుల సమావేశం

మర్నాడు ఉదయం మెలకువ రాగానే అన్ని విషయాలూ గుర్తుకి వచ్చాయి. నాకు భరించరానంత పిచ్చెక్కింది. నేను ఆసుపత్రిలో ఇంక

ఒక రోజు ఉండాలి. చక్రాల బల్ల మీద ఉపాహారంతో వచ్చిన నా శ్వేత దేవత నన్ను ఏమాత్రం ఊరడిల్ల చేయలేదు.

''కాస్త రేడియో ఆన్ చేయవమ్మా!''

''ఇక్కడ మాకు రేడియో ఉండదు.''

''అయితే, ఒక ట్రాన్సిస్టరు తీసుకొనిరా.''

''ఆ ప్రసక్తే పనికి రాదు.''

''ఏం?''

''కోలుకుంటున్న రోగి సాధారణ స్వస్థతకి భంగం వాటిల్ల చేసేది ఏదైనా ఇక్కడ నిషిద్ధమే.''

''నేను కోలుకున్నాను పూర్తిగా.''

''ఆ సంగతి నీకు రేపు ఉదయం తెలియ చేయబడుతుంది.''

శ్వేత దేవత రాక్షసిగా మారుతోంది.

''శాస్త్రజ్ఞుల సమావేశంలో ఏం జరుగుతోందో నేను తెలుసుకోవాలి. జెర్నోవ్ ఉపన్యసిస్తున్నాడు. అర్థం చేసుకో! జెర్నోవ్!''

''మొస్సియో జెర్నోవ్ ఎవరో నాకు తెలీదు.''

''ఎర్రని తోలు మడతని నాకు అందించింది.''

''ఇదేమిటి?''

''వార్తా పత్రికల కటింగులు. మద్మోజెల్ ఇరీన నీ కోసం వదిలి పెట్టింది. ప్రొఫెసరు గారు వీటిని అనుమతించారు.''

వార్తలేమిటో తెలియకుండా మలమల మాడుతున్న నాకు ఇది ఆహారం. ఉపాహారం సంగతి మర్చిపోయి మడత విప్పి వినటం ప్రారంభించాను. అవును, వినటం ప్రారంభించాను.

ప్రపంచ కంఠం నా చెవులకి సోకింది. గాజు కిటికీల గుండా, ఇనప చట్రాల గుండా, తెల్లని ఇటుకలతో చేసిన గోడల గుండా, అధోపరిమితి లేని నిద్రాంధకారం గుండా, కోలుకోవడమనే దివ్యానంద వాటిక గుండా వినవచ్చింది. అది సమావేశపు కంఠం. ప్రారంభోపన్యాసం, అకడమీషియను

అసోవెత్స్ గారిది. అంతరిక్షం నుంచి వచ్చిన అతిథుల పట్ల మానవజాతి యుక్తమైన, అనుగుణమైన, స్థిరమైన పరస్పర సంబంధం ఏర్పరచుకోవాలనే దిశలో సమావేశపు ప్రసంగాలు సాగేటట్లు మార్గదర్శకమైనదిగా ఉంది ఆయన ఉపన్యాసం.

అకడమీషియన్ గారి ఉపన్యాసం ఇలా సాగింది: ''ఇంతవరకూ తేట తెల్లమయినది ఏమిటీ అంటే, భూమ్యేతర నాగరికతతో, ఇంకొక గ్రహం నుంచి వచ్చిన నాగరికతతో మనం తటస్థపడుతున్నాము. వారు మన శాస్త్రీయ, సాంకేతిక స్థాయి కంటే ఎంతో అధిగమించిన స్థాయి కలవారని కూడా సుస్పష్టమయింది. ఒకరితో మరొకరు పరస్పర సంపర్కం ఏర్పరుచుకోవడంలో వారు కాని, మనం కాని సఫలీకృతులం కాలేదని కూడా విదితమైంది. వారు మనపట్ల స్నేహభావంతో, శాంతికాముక భావంతో ఉన్నారని కూడా తేటతెల్లమయింది. ఈ మూడు నెలల్లో అతిథులు అన్ని భూఖండాలలోని మంచును అంతరిక్షంలోకి తీసుకొనిపోయారు. మనం అభ్యంతరపరచలేక పోయాం. ఈ చర్యవల్ల మానవాళికి ఏం జరిగింది? మంచే కాని చెడు కాదు. ఈ ఫలితాలను వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞులు నిశితంగా పరిశీలించి ప్రతిపాదించగలరు. కాని ఇప్పటికే ధ్రువప్రాంతాలలోనూ, వాటి పరిసర అక్షాంశ ప్రాంతాలలోనూ వాతావరణం చాల వరకు బాగుపడిందని మనం చెప్పకోవచ్చు. ఇంతకు పూర్వం దుర్గమ్యాలుగా భావించిన ప్రాంతాలని ఇప్పుడు మనం వినియోగించుకోవచ్చని చెప్పకోవచ్చు. అక్కడికి ప్రపంచ జనాభా తరలి స్థిరపడవచ్చు. ఇంకా ముఖ్యంగా గమనించ దగ్గ విషయం ఏమిటీ అంటే భూ హిమరాశిని పెకలించి కొనిపోయిన తీరు వల్ల భౌగోళిక విపత్తులు కలుగలేదు, వరదలు వాటిల్లలేదు, మరే ఇతర ప్రాకృతిక ప్రమాదాలూ జరగలేదు. హిమానీ ప్రక్రియలు జరిగే ప్రాంతాలకి పోయిన అన్వేషణా బృందాలు కాని, ఓడలు కాని, అక్కడ పనిచేస్తున్న పరిశోధనా శాలలు కాని ఏవిధమైన ప్రమాదాలకీ గురికాలేదు. అంతేకాదు, మన అతిథులు వారి కార్యకలాపాల వలన ఉత్పన్నమయిన ఉపఫలాలను మానవాళికి బహూ

కరించారు. కొత్తగా కనుగొన్న ప్రకృతి సంపదలను ఇచ్చారు. వాటిని మనవారు తొందరగానే గుర్తించారు. యాబ్లనెవీ పర్వత శ్రేణి దిగువ ప్రాంతాలలో రాగి ఖనిజ నిక్షేపాలను కనుగొన్నారు. సమృద్ధిగా ఉన్న నిక్షేపాలవి. యాకూతియాలో సరికొత్త వజ్ర నిక్షేపాలు, అంటార్కిటికాలో చమురు నిక్షేపాలను కనుగొన్నారు. అక్కడ మనకెవరికీ ఇంతవరకూ తెలియని విశిష్ట రూపకల్పనతో రిగ్గులు సమకూర్చారు, వారు.'' అకడమీషియను అసోవిత్స్ ఈ దిగువ వాక్యాలతో తన ప్రసంగాన్ని ముగించినపుడు కరతాళధ్వనులు మిన్నుముట్టాయి: ''మీకొక విషయం విన్నవించగలను. ఇపుడు ఈ క్షణంలో మాస్కోలో అంటార్కిటికాలో పెట్రోలియం వెలికి తీయడం కోసం 'అంటార్కిటిక్ పెట్రోలియం ఉమ్మడి సంఘం' అనే పారిశ్రామిక వ్యాపార సంస్థ స్థాపన విషయమై తదనుకూల దేశాల మధ్య ఒప్పందం మీద సంతకాలు జరుగుతున్నాయి.''

అంతరిక్ష వాసులు తమకు కావాలనుకున్న భౌగోళిక జీవనసరళి సూచికాంశాలను మోడలీకరించినపుడు జరిగిన సంఘటనలను కూడా అకడమీషియను అసోవెత్స్ క్రోడీకరించారు. ఆ సంఘటనల జాబితా చాలా పెద్దదవడం వలన ప్రసంగంలో దాన్ని చదవలేదు, కాని, ఆయన నివేదికకి అనుబంధంగా అచ్చువేసి పంచిపెట్టారు. పారిస్‌లోని జొర్నలిష్టులు వ్యాఖ్యానించిన వాటిని మాత్రమే నేను ఇక్కడ ఉటంకిస్తున్నాను.

శాండ్ సిటీనే కాకుండ, ఇంకా కొన్ని స్థలాలను 'ఆద్యంతాలు లేని ఆశ్చికులు' మోడలీకరించారు: ఇటాలియన్ ఆల్ప్స్ పర్వత ప్రాంతంలోని విహారయాత్రా స్థలమైన ఒక పట్టణం, సీలు జంతువుల సంయోగ స్థలాలా అనిపించే ఉదయ కాల ఫ్రెంచి సముద్ర తీరము, వెనిస్ నగరంలోని సెయింట్ మార్క్ సెంటరు, లండనులోని భూగర్భ రైల్వేలోని కొన్ని భాగాలు, చాలా దేశాలలోని ప్రయాణీకుల రవాణా పద్ధతులు వారి దృష్టిని ఆకర్షించాయి. వారు రైలు బళ్ల లోనికి తొంగి చూశారు. సముద్రపు ఓడల లోనికి, విమానాలలోకి తొంగి చూశారు. పోలీసు హెలికాప్టర్లలోకి

దిగి పరిశీలించారు. ఆఖరికి బ్రస్సెల్సులో ఆటల పోటీలలో పాల్గొంటున్న బెలూనులని కూడా అవలోకించారు.

ఫ్రాన్సులో పారిస్ సైకిళ్ల రేసుల మైదానంలో జరుగుతున్న రేసులోకి చొరబడ్డారు. శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కోలో పసిఫిక్ తీర ఛాంపియన్‌షిప్పు కోసం జరిగిన మల్లయుద్ధ పోటీలని తిలకించారు. లిజ్బనులో యూరపు ఛాంపియన్‌షిప్పు కోసం జరిగిన ఫుట్‌బాల్ ఆటలోకి ప్రవేశించారు. ఎర్ర పొగ మరీ చిక్కబడడం వలన ప్రతిద్వంద్వులు గోలు ఎక్కడుందో కనిపించలేదని ఆటగాళ్లు తర్వాత ఆరోపణలు చేశారు. జూరిఖ్‌లో ఇంటర్ జోనల్ చదరంగపు మొదటి విడత ఆటలలో కూడా అదే పొగ ఆవరించింది. దక్షిణాఫ్రికా రిపబ్లిక్ ప్రభుత్వ కేబినెట్ సమావేశంలో రెండు గంటల సేపు, లండన్ జంతు ప్రదర్శనశాలలో జంతువులు ఆహారం తీసుకొనే సమయంలో నలభై నిముషాల సేపు పొగ ఆవరించింది. ఈ ఆఖరి రెండు సంఘటనలూ ఒకే రోజున జరిగాయనీ, కాని రెండు స్థలాలలోనూ జంతువులు కాని జాతివాదులు కాని తమ తమ కార్యకలాపాలు విరమించుకోలేదని వార్తా పత్రిక ఒకటి చమత్కరించింది.

అంతరిక్ష అతిథులు పూర్తిగా కాని, పాక్షికంగా కాని మోడలీకరించిన ఫాక్టరీలు, పారిశ్రామిక సంస్థల పూర్తి జాబితా కూడా అకడమీషియన్ గారిచ్చిన లిస్టులో ఇవ్వబడింది. ఒకోసారి ఒక డిపార్టుమెంటుని, లేదా వరుసలో నున్న యంత్రాల సముదాయాన్ని, లేక కొన్ని యంత్రాలను, పనిముట్లను, ఒక ప్రత్యేక ఉత్పాదనా విధానానికి సంబంధించిన వాటిని దోషరహిత సునిశితత్వంతో వారు మోడలీకరించారు. వారి ఈ ఎంపికపై వ్యాఖ్యానిస్తూ పారిస్ జొర్నలిస్టులు తమాషా నిర్ణయాలకి వచ్చారు. 'మేఘాల వారు' పాతకాలపు యంత్రాల మీద, గత శతాబ్దం నుండి మౌలికంగా అసలు మార్పులే పొందని వాటి మీద ఆసక్తి చూపించారని వ్యాఖ్యానించారు. అంత పాతవి కావడం వలన అవి వారికి తక్కువ అర్థమయ్యాయి. రత్నాల వంటి విలువైన రాళ్ల మీద ఫిలిగ్రీ పని, రకరకాల వంట సామగ్రి లాంటివి,

ఆమ్‌స్టెర్‌డాములో వజ్రాలని కోసే దుకాణం, ఇత్యాదులను మోడలీకరించారు. న్యూరెంబర్గ్‌లో పురాతన ఆట బొమ్మలు తయారు చేసే ఫాక్టరీని మోడలీకరించారు.

అసోవెత్స్ గారి లిస్టుపై వ్యాఖ్యానిస్తూ ఇంకా ఇతర పరిశీలకులు ఇలా గమనించారు. వినిమయదారునికి లభించే సేవలలో వారు శ్రద్ధ కనబరిచారట. 'పారిస్ — మిడే' పత్రికా విలేఖరి ఇలా రాశాడు: ''క్షవర శాలలు, భోజన శాలలు, ఫాషను దుకాణాలు, టెలివిజను స్టూడియోలు, ఎన్నెన్ని మోడలీకరించారో గమనించారా? వారు చూపిన శ్రద్ధ, ఎంపికలో ఉంది. రకరకాల దుకాణాలు, బజారు స్థలాలు, ప్రదర్శనలు, ఆఖరికి ప్రదర్శనా కిటికీలు, మొదలైన వాటి ఎంపికలో శ్రద్ధ వహించారు. మోడలీకరణ రీతులలో వైవిధ్యాన్ని గమనించండి. కొన్ని సార్లు 'మేఘం' ఒక స్థలం మీదకి దిగి, వెంటనే, సహజమైన అలజడి కలగక ముందే వదలిపెట్టి వెళ్లిపోయింది. ఇంకొన్ని సందర్భాలలో వస్తువుని 'మేఘం' నెమ్మదిగా తెలిసీ తెలియని విధంగా, ప్రతీ మూలలోకి ప్రవేశిస్తూ ఆవరించింది. అపుడు వాయు పదార్థంతో కూడిన మేఘపు సాంద్రత పెరిగి దృగ్గోచరమయేంత వరకూ ఎవరూ గమనించనే లేదు. ఒకవేళ గమనించినా వారు ఏపనులు చేస్తున్నారో వాటిని వదలిపెట్టకుండా చేస్తూనే ఉంటారు. వదలిపెట్టనీయకుండా మనసుని, మనోబలాన్ని అణచి వేసే శక్తి ఏదో అభ్యంతర పెడుతుంది. ఎవరూ భయపడలేదు: మంగలి పనివారు క్షవరం చేస్తూనే ఉన్నారు. పనిచేయించుకోడానికి వచ్చిన వారు కూర్చొని బొమ్మల పత్రికలు తిరగ వేస్తూనే ఉన్నారు. చలన చిత్రకారులు షూటింగు చేస్తూనో, టి. వి. ప్రదర్శనలు జరుపుతూనో ఉన్నారు. గోలుకీపరు కష్టమైన బంతిని పట్టుకోడం మానడు. రెస్టారెంటులో వెయిటరు సభ్యతగా బిల్లులు అందచేయడమూ మానడు. చుట్టుపక్కల అంతా ఎర్రని దీపపు కాంతిలో మాదిరి ఎర్రగా మారిపోయినా ఎవరి పనులు వారు సాగిస్తూనే వచ్చారు. తర్వాత ఏం జరిగిందో గ్రహించే వారు. కాని అప్పటికే ఆ 'ఆశ్వికులు'

మన మనసులలోని భావాలని వెంట పెట్టుకొని దిక్చక్రం దాటిపోయి ఉంటారు. అనేక సార్లు ఎలా వెళ్లిపోయారో చూడడానికి కూడా అవకాశం ఇవ్వలేదు వారు. భూ జీవనాన్ని ముద్రించి తీసుకుపోయిన తమ మొదటి ప్రయోగాలలో మాత్రమే అంతరిక్ష వాసులు మానవులకు తమ చర్యలని ప్రదర్శించారు. తర్వాత, అతి పలుచని ఎర్ర పొగ రకరకాల సాంద్రతలతో, రంగు బేధాలతో వచ్చింది, వెళ్లింది.''

అకడమీషియను చివరికి ఇలా క్రోడీకరించారు, ''ఈ సంఘటనలన్నిటిలోనూ ఎవరూ ఏ బాధలకీ గురి కాలేదు. ఎవరూ ఏ వస్తువునూ పోగొట్టుకోలేదు, రెండు వస్తువులు తప్ప: ఒక స్టూలు – మీర్నిలో ధృవప్రాంత అన్వేషకుల మీటింగులో ప్రతిరూపంతో పాటు మాయమయిన స్టూలు, ఒక కారు – మోడలీకరించబడిన పట్టణంలో మార్టిన్ తొందరపాటుగా వదిలేసిన కారు. అంతకు తప్పించి మన అంతరిక్ష స్నేహితులు నిర్మూలించిన వస్తువును గాని, చెడగొట్టిన వస్తువును గాని ఏ ఒక్క దాన్నయినా ఎవరూ చెప్పలేరు. ప్రేగ్ నగరంలో ఒక రేసు వద్ద ఒక జెకోస్లొవాకియనుకి చెందిన సైకిలు పోయిందని అన్నారు. కాని తర్వాత ఆ సైకిలు విరామ సమయంలో సైకిళ్లు పెట్టే చోట దొరికింది. అలాగే స్విట్జర్లాండులో ఆల్ప్స్ పర్వత ప్రాంతాలలో గైడుగా పని చేసే ఫ్రెడ్ షోమర్ అనే ఆయన చేతి ములుగర్రని తన ముందు ప్రత్యక్షమయిన ప్రతిరూపం తీసుకొని వెళ్లాడని వార్త వచ్చింది. కాని ఫ్రెడ్ షోమర్ పత్రికా సంపాదకునికి ఉత్తరం రాసి అలా జరగలేదనీ, తానే భయం వలన కర్ర విసిరివేశాడనీ, తర్వాత ఆ కర్రను తన ఇంటి ముందు వాలిన గులాబి మేఘం తిరిగి ఇచ్చిందని రాశాడు. పత్రికలలో వచ్చిన ఇతర సంఘటనలన్నీ ఊహాగానాలు మాత్రమే. తమకు తామే బాధితులమని చెప్పుకున్న వారో లేక పత్రికల వారో చేసిన ఊహాగానాలు. గులాబి మేఘాల వారు మానవాళికి ఏ హానీ చేయకుండా అంతరిక్షంలోకి పోయారు. మానవుల దగ్గర నుంచి ఒక్క మంచు తప్పించి మరేమీ తీసుకొనకుండా వెళ్లిపోయారు. భూ జీవన విధానాన్ని ఎర్ర పొగలలో ఏదో

ప్రత్యేక సంకేత రూపంలో రికార్డు చేసుకుని తమతో తీసుకుపోయారు. ఈ విషయం ఒక ప్రతిపాదన మాత్రమే. దీనిని ఎవరూ ఏవిధంగానూ నిరూపించలేదు.''

ప్రతినిధులలో పెక్కుమంది అకడమీషియను అసోవెత్స్ గారి ప్రసంగాన్ని ఆమోదించారు.

థాంప్సన్ గారి ప్రసంగం నేను చదవలేదు. దానిని ఎవరూ సమర్థించలేదు. కాని, తర్వాత దాని మీద చర్చ, ప్రశ్నలూ — జవాబుల రూపంలో సాగింది. చర్చ ఏమాత్రమూ వివాదాస్పదంగా లేదు. ఆయన తరపు నుండి వాదన ధైర్యవంతంగా, నమ్మకంగా లేదు. అతిథుల శాంతికాముకత ఒక ఎత్తుగడ మాత్రమేననీ, వారు వేరే పన్నాగాలతో తిరిగి వస్తారనీ ఆయన అనుమానం వెలిబుచ్చాడు.

''ఏ రకం పన్నాగాలు?'' అకడమీషియను గారికి తెలుసుకోవాలనిపించింది.

''దాడి చేసే పన్నాగాలు'' థాంప్సన్ గారు జవాబిచ్చారు.

''వారి వద్ద అంతటి సాంకేతిక సౌకర్యాలు ఉండగా రహస్య పన్నాగాల అవసరమేమిటి?''

''ఇది వేగుల చర్య అనవచ్చు కదా!''

''మనకీ, వారికీ మధ్య గల సాంకేతిక నైపుణ్యాలలో తేడా మొదటి కలయికలలోనే తెలిసిపోయింది.''

''కాని మన శక్తి సామర్థ్యాలు వారికి మనం చూపించామా?'' థాంప్సన్ ప్రశ్నించాడు.

''వారు దాన్ని అపుడే మోడలీకరించారు.''

''వారు మన మీదకి దండెత్తినపుడు మనం మన సామర్థ్యాన్ని చూపించలేదు కదా?''

''వారు దండెత్తారని ఎలా అనగలరు?''

''ఏమన్నప్పటికీ ఇక ముందు దండెత్తరని చెప్పగలరా?''

''నేను చెప్పిన విషయాలన్నిటికీ, నేను జరిగిన సంఘటనలు అనేకమై

నవాటిని ఆధారాలుగా చూపెట్టాను. మీరు అనుమాన పడుతున్న విషయాలకి ఆధారంగా ఒక్క మీ ప్రతిపాదనని మాత్రమే వినిపిస్తున్నారు.'' ప్రతి ద్వంద్వంలకు తలవంపులు కలిగించిన సోవియట్ అకడమీషియను గారి ఆ చర్చ తర్వాత, వారికి 'అనుమానపరులని' పేరు పెట్టారు. ఇతర కమిషనుల మీటింగులలో వాదోపవాదాలు జరిగాయి. ''సంపర్కం – ఉపోత్మక శోధన కమిషను' అనే ఒక కమిషనులో ప్రత్యేకంగా వాదించారు. ఈ కమిషను సమావేశం పెద్ద తుఫాను మాదిరి జరిగిందని వెంటనే ప్రాకిపోయింది. ఇందులో అన్ని రకాల ఊహాప్రతిపాదనలు జరిగాయి. వెంటనే వాటిని కొందరు తీవ్రంగా ఖండించారు. ఒక చర్చ ఇంకొక దానిలోకి మళ్లింది. చాలా సార్లు అసలు విషయం నుంచి నెమ్మదిగా దూరదూరంగా జరిగిపోయింది. ఇలా జరిగినపుడు సభాధ్యక్షుని విద్యుత్ ఘంట మోగేది. జర్నలిస్టులు జరిగినది జరిగినట్టుగా రాశారు, ఎటువంటి అతిశయోక్తులూ, చేర్పులూ కూర్పులూ చేయకుండా, అంతా యథా తథంగా తెలియజేశారు.

నాకందజేయబడిన కటింగులలో ఒక దాన్ని తీసుకొని చదివాను.

ప్రొఫెసరు ఓమెల్లీ (ఉత్తర ఐర్లండు): ప్రొఫెసరు మాక్ ఏడో గారి ప్రతిపాదనకి నేను ఒక మార్పు సూచిస్తున్నాను. ఎమోనియం మరియు ఫ్లోరీను.

ప్రొఫెసరు మాక్ ఏడో (అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలు): నేను అంగీకరిస్తున్నాను. ఆ విషయం పత్రికా విలేఖరుల గోష్ఠిలో చెప్పడం జరిగింది.

ప్రొఫెసరు తేన్ (గ్రేట్ బ్రిటన్): నాకు గుర్తున్నంత వరకూ పత్రికా విలేఖరుల గోష్ఠిలో గులాబి మేఘాలు చల్లని గ్రహం నుంచి వచ్చిన అతిథులని సూచించారు. ఫ్లోరీను జీవులకి మైనస్ వంద డిగ్రీల ఉష్ణోగ్రత ఆహ్లాదకరమైన చల్లదనంగా ఉంటుంది. నేను గట్టిగా చెప్పదలచుకోలేదు. కాని, కాలేజీలో మొదటి సంవత్సరంలో చదువుతున్న విద్యార్థి

కూడా అలా చెప్పిన పెద్దమనిషిని సరిదిద్దగలడు. ఫ్లోరీను ప్రోటీనుల సమస్య....

<u>ఆడిటోరియం వెనక నుంచి గొంతు:</u> అటువంటి సమస్య ఏదీ లేదు.

<u>తేన్:</u> అవును, లేదు. కాని ఉండవచ్చు. ఈ కమిషను ఊహాత్మక శోధన కమిషను, శాస్త్రీయ నిజాల కమిషను కాదు.

<u>విలేఖరుల మధ్య నుంచి గొంతు:</u> బాబోయ్! ఇది బోరుగా ఉంది.

<u>తేన్:</u> ఇక్కడ మీకు ఇష్టం లేకపోతే వినోద కార్యక్రమాలు జరిగే చోటుకి వెళ్లవచ్చు. ఆర్గానో – ఫ్లోరీను సమ్మేళనాలు అత్యధిక ఉష్ణోగ్రతల వద్ద మాత్రమే చురుకుగా ప్రవర్తిస్తాయి. లేక ఆ పెద్దమనిషి ప్లస్‌కీ మైనస్‌కీ మధ్య తేడాని మర్చిపోయాడేమో? ఫ్లోరీను జీవితం నీటి మీద ఆధారపడి లేదు. గంధకం మీద ఆధరపడి ఉంది. అందులోనూ, వేడి గ్రహాల మీద ప్రొఫెసరు గారూ, చల్లని గ్రహాల మీద కాదు.

<u>మాక్ ఏడో</u> (దిగ్గున లేచి): గంధకం, నీరు అంటున్నది ఎవరు? ఇక్కడ ప్రొఫెసరు డిలింగరు గారు లేరు. ఆయన ఉద్దేశం హైడ్రోజను ఫ్లోరైడు. వార్తా పత్రికల విలేఖరులకి ఆయన మాటలు అర్థం కాలేదంటే నేను అర్థం చేసుకోగలను. కాని ఒక పేరు మోసిన శాస్త్రజ్ఞుడికి అర్థం కాలేదంటే ఆశ్చర్యపడాల్సివస్తోంది. మైనస్ వంద, లేదా ఇంకా ఎక్కువ డిగ్రీల వద్ద సాధ్యపడే ద్రావణి (ప్లస్ వంద కాదు) హైడ్రోజను ఫ్లోరైడు లేక ఫ్లోరీను అక్సైడు, గులాబి మేఘాల చల్లని గ్రహాల నుంచి వచ్చిన అతిథులై ఉండవచ్చు పెద్దలారా!

<u>ఆడిటోరియం వెనకనుంచి గొంతు</u> (తన ముందున్న మనిషి వెనుక దాక్కొని): కిలోమీటరు మందాన ఉన్న మంచును కోయాలంటే ఎంత ఉష్ణోగ్రత కావాలండీ ప్రొఫెసరు గారూ?

<u>తేన్:</u> వేడి గ్రహం వాదన తరఫున మరొక పాయింటు.

<u>ప్రొఫెసరు గ్రివేలీ</u> (రోషంగా): వాయు మధ్యమంలో ప్రాథమిక

జీవ సంయోగ పదార్థాలని సంధానపరచడంలో కృతకృత్యుడైన మిల్లర్ గారి ప్రయోగాల మాటేమిటి? కర్బనము, నత్రజని, ఆక్సిజను, ఉదజని, విశ్వంలో ప్రతీమూలా ఉన్నాయి. జీవ సోపానాల మీద మనలని పైకి పయనింప చేసే రసాయన సంయోగాలు ఈ నాలుగు మూలకాల వల్లనే ఏర్పడుతున్నాయి. ఆ సోపానాలలో నిర్జీవ స్థితి నుంచి సజీవ స్థితికి చేర్చే సోపానం కూడా ఉంది. అందువల్ల సమంగా వాయు మధ్యమంలోనే జీవం ఆవిర్భవించిందని అది పరమోత్కృష్ట నాగరికతగా పెరిగిందని మనం ఎందుకు ఊహించుకో రాదు?

అధ్యక్షుడు: మీరు చేస్తున్న ప్రతిపాదనా పరిధిలో మీ ఆలోచనలని సూత్రీకరించగలరా?

గ్వినేలీ: తప్పకుండా.

అధ్యక్షుడు: మన తర్వాతి సమావేశంలో గ్వినేలీ గారి సూత్రీకరణలని విందాం....

ఆడిటోరియం వెనక నుంచి గొంతు: (అధ్యక్షుని మాటకు అడ్డు వస్తూ): ప్రస్తుతం వియన్నాలో ఉన్న డాక్టరు ష్నెల్లింగరు గారి ప్రసంగం కూడా వినాలి. అంతరిక్ష వాసుల మధ్య పరస్పర సంసర్గం గురించి ఆయన చక్కగా తయారుచేసిన సిద్ధాంతం ఉంది. పౌనఃపున్యాల సరాసరి స్థాయి (డైరక్ట్ ఫ్రీక్వెన్సీ మోడ్యులేషన్) మార్పు వల్లనో, లేక అతి హ్రస్వ తరంగాలని ప్రేరేపింప చేయడం వల్లనో, లేక గురుత్వాకర్షణా తరంగాల ద్వారా భావ ప్రేరణమో అయి ఉండాలని ఆయన సిద్ధాంతం....

దగ్గరలో నవ్విన గొంతు: నాన్సెన్సు!

ఆడిటోరియం వెనక నుంచి గొంతు (వదలకుండా): నేను వివరించడంలో పొరపాట్లు ఉంటే క్షమించాలి. ఈ విషయం స్పెషలిస్టులు అర్థం చేసుకోగలరు.

నల్లని సిల్కు టోపీ పెట్టుకున్న ప్రొఫెసరు జాన్వియే గారు లేచి నిలబడ్డారు. ప్రసిద్ధిగాంచిన ఫ్రెంచి పోలిటెక్నికల్ స్కూలులో అందరికన్న

అనుభవజ్ఞుడైన ప్రొఫెసరు, పెద్ద వయసుగల వాడు. వినికిడి సాధనం తగిలించుకొని మైకులో మాట్లాడాడు.

జాన్వియే: గౌరవనీయులైన సభాసదులారా! డాక్టరు ష్నెల్లింగరు గారి సిద్ధాంతం మనం వినే వరకూ దాని మాట నేను ఎత్తను. కాని, మనం ఇపుడు ఎవరితో తలుస్థ పడుతున్నాం – జీవరాసులతోనా లేక ఉత్కృష్టంగా వ్యవస్థీకరించబడిన జీవ్పైబర్నెటిక్ సంఘటితాలతోనా? జీవరాసులే అయితే మాత్రం భావప్రేషణం (టెలిపతిక్ కమ్యూనికేషన్) సంభవం కావచ్చు.

పై విషయాలన్నిటినీ రాసిన ఒక పారిస్ విలేఖరి తన నివేదికని ఇలా ముగించాడు, ''ఆ సిద్ధాంతాలన్నీ నా దగ్గర లేవు. కాని అవన్నీ యుక్తివంతమైన కల్పనలని అనుమానాలున్నాయి. కమిషను సమావేశాల్లో ప్రతిపాదించబడిన సిద్ధాంతాలు ఇప్పటికే వందకి పైగా ఉన్నాయి.....''

అలాగే యథాతథంగా సంభాషణలతో ఇచ్చిన ఇంకొక పేపరు కటింగు తీసి చూశాను. ఇది పైదాని మాదిరిగా హాస్య ధోరణిలో అదే విధంగా వ్యాఖ్యానించాడు. మూడవ కటింగులో రచయిత గల్లివరు – లిల్లీపుట్ల కథ సూచించి, అందులో సిద్ధాంతాలూ, ప్రతిపాదనలూ ఏమీ చేయని లిల్లీపుట్లలా ఊరుకుని ఉండ లేకపోయినందుకు మనుషుల మీద జాలి చూపించాడు. కాని జెర్వోవ్ ఉపన్యాసం తర్వాత పత్రికలలో వ్యంగ్య వ్యాఖ్యానాలు రాలేదు. ఇరీన తీసుకొచ్చిన సాయంత్రపు పత్రికలు తిరగవేసినపుడు అవన్నీ ముక్తకంఠంతో ఇలా వర్ణించాయి.

''సమస్య పరిష్కారమయింది!'', ''గులాబి మేఘాల నిగూఢ రహస్యాన్ని రష్యనులు ఛేదించారు'', ''అతిథులతో అనోహిన్, జెర్వోవ్‌లు సంపర్కం నెలకొల్పారు'' – ఇలాంటి ముఖ శీర్షికలతో ఆధునికి పారిస్, నాజీ ఆక్రమణ కాలం నాటి సెయింట్ డిజియే అనబడే గ్రామీణ ప్రాంతపు ఊరుగా మార్చబడిన సంఘటన గురించి కథనాలొచ్చాయి. ప్రఖ్యాత సినీ నిర్మాత ఊహించిన సన్నివేశాలు జీవం పోసుకున్న వైనం గురించీ, ఫ్రాన్సు దేశపు కత్తియుద్ధ నిపుణునితో నేను తలపడిన విషయం గురించీ రాశారు. నేను అలా తలప

డటం పారిస్‌ని పూర్తిగా ఆకట్టుకుంది. సాధారణ ఛాయా చిత్రకారుడు, సరదాకి కత్తియుద్ధం నేర్చుకున్నవాడు సరాసరి మొంగొస్సో అంతటి వీరుని తోనే కత్తి దూశాడా? దూసి ఇంకా బ్రతికే ఉన్నాడు! అదీ చెప్పుకోతగ్గ విషయం. ఆ సాయంత్రం మొంగొస్సోని ఎన్నోసార్లు ఇంటర్‌వ్యూ చేశారు. మొంగొస్సో నుంచి, కరేపీ నుంచి రావలసినదంతా రాబట్టి నేను పడుకున్న పెలెతియే గారి ఆసుపత్రి మీద పడ్డారు. కాని అక్కడ కఠినంగా పాటించ బడుతున్న మొనాస్టెరీ నిబంధనల వలన నాకు ఇంకొక పత్రికా గోష్ఠి తప్పింది. జెర్నోవ్ అదృష్టం బాగుంది. శాస్త్రజ్ఞుల సమావేశపు ఆవిష్కరణ, ముగింపు పురస్కరించుకొని జరిగిన తతంగాల సమయంలో ఆయన జారుకున్నాడు. దొరికిన మొదటి టాక్సీ పట్టుకొని ఊర్లోంచి బయటకు పోయి తన పరిచయస్థుడూ, కమ్యూనిస్టు మేయరూ అయిన ఒకాయన్ని సందర్శించాడు.

అయన రిపోర్టులో నాకు కొత్తదేమీ కనిపించలేదు. జరిగిన విషయాల గురించి మా ఇద్దరి మధ్య జరిగిన చర్చల వల్ల అంతా సుస్పష్టమే అయింది. కాని పత్రికలలో అంత ఎక్కువగా పొగడని వాళ్ళ రాసిన వ్యాఖ్యలు కూడా మమ్మల్ని విపరీతంగా మెచ్చుకుంటున్నాయి.

''పారిస్ జూర్'' (పారిస్ దినం) పత్రిక మొదటి పేజీలో నాదీ, జెర్నోవ్‌దీ, మార్టిన్‌దీ ఫొటోలు ముద్రించి వాటి ప్రక్కన ఇలా రాశారు, ''పారిస్ హోటలులో ఊహాతీతంగా వళ్ళు జలదరించే రాత్రిని గడిపారు — ఇద్దరు రష్యనులూ, ఒక అమెరికనూను. ఆ రాత్రి గోథిక్ నవలలోని భయంకర సన్నివేశాలన్నీ జీవం పోసుకున్నాయి. మన ప్రపంచం నుంచి మరో ప్రపంచంలోకి, అందులోనూ, ఒకరి జ్ఞాపకాల లోతులలోని ఊహలు, ఊహలలోని మనుష్యులు వాస్తవిక రూపంలో జీవం పోసుకున్న సరికొత్త ప్రపంచంలోకి నెట్టివేయబడినపుడు నిర్భయంగా, కొత్త పరిసరాల్లో దారీతెన్నులూ తప్పకుండా, తమ చర్యలలో తార్కిక క్రమం తప్పకుండా ఎవరయినా ఉండడం చాలా కష్టం. అయితే ఈ ముగ్గురూ ఆ అత్యద్భుత, భయానక

మహాప్రస్థానంలో నిర్భయంగా, తెలివితేటలతో, దారీతెన్నూ, తార్కిక శక్తీ పోగొట్టుకోకుండా ప్రవర్తించారు. వారందరిలో చాలా ఎక్కువ సాధించిన వ్యక్తి జెర్నోవ్ అనే చెప్పాలి. మన భూగ్రహం మీద కోట్లాది ప్రజలను వేధిస్తున్న ప్రశ్నకి ఒకే ఒక సబబైన సమాధానం ఇచ్చిన ప్రథమ శాస్త్రజ్ఞుడు, బరీవ్ జెర్నోవ్. ఆయన సమాధానం ఇచ్చిన ప్రశ్న: సంపర్కం కోసం మానవాళి జరుపుతున్న ప్రయత్నాలని అతిథులు ఎందుకు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు? మనతో సంసర్గం ఏర్పరచుకోడం కోసం వారు ఎందుకు ప్రయత్నం చేయడం లేదు? మన భౌతిక, మానసిక జీవనానికీ వారి జీవనానికీ మధ్య అపరిమితమైన వ్యత్యాసం ఉందన్నది జెర్నోవ్ సమాధానం. శారీరక నిర్మాణంలోనూ, మానసిక వ్యవస్థలోనూ మనిషికీ, తేనెటీగకీ మధ్య ఎంత వ్యత్యాసం ఉందో అంతకన్న చాలా ఎక్కువగా ఉంటుంది ఆ వ్యత్యాసం. మనం తీనెటీగలతో సంపర్కం ఏర్పరచుకోవాలని — మనం మన పరిధిలోని శక్తిసామర్థ్యాలూ, సాధనాలతోనూ, తేనెటీగలు వాటి పరిధిలోని సాధనాలతోనూ — ప్రయత్నిస్తే ఏమవుతుంది? అది సాధ్యమా? అలాంటప్పుడు ఇంకా చాలా ఎక్కువ వ్యత్యాసం ఉన్న రెండు జీవ రూపాల మధ్య సంపర్కం సాధ్యమేనా? సాధ్యమని మనం కనుక్కోలేదు, కాని వారు కనుక్కున్నారు. తమ ప్రపంచానికి చెందిన మోడల్నుని వారు మనకి చూపించాల్సిన అవసరం లేదు. కాని చూపించారు. ఎందుకు? మన భౌతిక, మానసిక ప్రతిక్రియా చర్యలని కనుగొనేందుకు, మన ఆలోచనల ప్రకృతి, లోతులు కనుగొనేందుకు, వారి చర్యలను అర్థం చేసుకోవడంలోనూ, వాటి పరిమితిని తెలుసుకోవడంలోనూ మనకు గల సామర్థ్యాన్ని కనుగొనేందుకు. దీనికోసం యుక్తమైన పురాణవీరులని ఎన్నుకొన్నారు. కాని వారిలో జెర్నోవ్ మాత్రమే వీరాధివీరుడై ఆ దేవతలని అర్థం చేసుకొని యుక్తిగా వారిపై గెలుపొందాడు.''

ఈ వ్యాసాన్ని నేను ఎంతో సంతోషిస్తూ చదివాను. నన్ను చూస్తున్న ఇరీన ఆపుకోలేక ఇలా అంది, ''నా దగ్గర రహస్యాలు దాచినందుకు నిన్ను

శిక్షించాలని అనుకున్నాను. సరేలే అది తర్వాత చేస్తాను.'' అలా అంటూ గ్రీన్‌లాండ్‌లోని ఉమానాక్ నుండి వచ్చిన టెలిగ్రాము చూపించింది.

''పారిస్. శాస్త్రజ్ఞుల సమావేశం. జెర్నోవ్. మీ రిపోర్టు రేడియో ద్వారా విన్నాను. అద్భుతం. ఇక్కడ గ్రీన్‌లాండ్‌లో మీరు మరొక కొత్త ఆవిష్కరణ చేయగలరేమో! మిమ్మల్నీ, అనోహిన్‌నీ తిరుగు విమానంలో ఎదురు చూస్తున్నాను. థాంప్సన్.''

పారిస్‌లోని అన్ని రోజులలో కన్న ఆ రోజు నాకు ఎంతో సంతోష ప్రదమైంది.

అధ్యాయం 27

ఊహాకల్పన లేక భవిష్యత్సూచన

మూడొంతులు నాకే కాదు. నేను ఆ సంగతి ఇరీనకి చెప్పిన తర్వాత ఆమెకి కూడా చాలా సంతోషకరమైంది.

మొదట ఆమె నన్ను నమ్మలేదు. ప్రథమ సమావేశంలో కన్యలా సిగ్గుతో చిరునవ్వు నవ్వింది.

''నువ్వు హాస్యమాడుతున్నావు.''

నేనేమీ అనలేదు. ఆమెను అడిగాను. ''మీ అమ్మ ఫ్రాన్సులో వ్యతిరేక పోరాటంలో ఉండేది. ఎక్కడ?''

''మన దేశపు విదేశీ వ్యవహారాల శాఖ ఫ్రాన్సుని అడిగింది. వారికీ ఖచ్చితంగా తెలీదు. ఆమె బృందమంతా నాశనమైంది. ఎలాగ, ఎక్కడ అనేది తెలీదు.''

''సెయింట్ డిజియేలో'' అన్నాన్నేను. ''పారిస్ నుంచి ఎక్కువ దూరం లేదు. అఫీసర్ల కెసీనోలో ఆమె దుబాసి. అక్కడే ఆమె పట్టుబడింది.''

''నీకు ఎలా తెలుసు?''

''ఆమే నాకు చెప్పింది.''

ఇరీన నెమ్మదిగా తన కళ్లజోడు తీసి, కనుబొమ్మలు ముడిచింది.

''ఇలాంటి విషయాల గురించి హాస్యమాడతారా?''

నేను నిజంగా చెపుతున్నాను. ఆర్రాత్రి నేనూ, మార్టిన్ ఆమెను సెయింటు డిజియేలో చూశాము. మమ్మల్ని ఇంగ్లీషు పైలట్లని అనుకున్నారు. ఆర్రాత్రి ఊరి శివార్లలో వారి విమానం కూల్చబడింది.

ఇరీన పెదిమలు వణికాయి. అడగాలనుకున్న ప్రశ్నని కూడా అడగలేకపోయింది.

మొదటినుంచి చివరిదాకా జరిగిన కథంతా ఆమెకు అపుడు చెప్పాను. ఎతియేన్ గురించీ, లాంగె గురించీ, కెసీనో మెట్లమీద మార్టిన్ పేల్చిన తుపాకీ ప్రేలుడు గురించీ, తార్వాత ఆ చీకటి ఊర్లో వినిపించిన ప్రేలుడు గురించీ చెప్పాను.

ఆమె మాట్లాడలేదు. నామీద నాకే కోపం వచ్చింది. నా మాటలకి జీవితాన్ని కాదుకదా కనీసం జీవితపు నమూనాన్ని కూడా పునఃసృష్టించే శక్తి లేదు.

''ఆమె ఎలా కనిపించింది?'' ఉన్నట్టుండి అడిగింది ఇరీన.

''ఎవరు?''

''నీకు తెలుసు ఎవరో.''

''ఆమె రూపం క్షణం క్షణం మారింది. ఆమెను తలచుకొన్న మనిషిబట్టి మారింది. ఎతియేన్ లేక లాంగె తలచుకొన్నారు. ఆమె యువతి. నీ వయస్సులో ఉంది. వారిద్దరూ ఆమెను ప్రశంసాభావంతో చూశారు. కాని ఒకరు మోసపుచ్చితే ఇంకొకరు చంపారు.''

ఆమె నెమ్మదిగా అంది.

''ఇప్పుడు మార్టిన్ నాకు అర్థమయ్యాడు.''

''శిక్షగా అతను చేసింది చాల తక్కువ.''

''అర్థమయింది'' ఆమె కొద్దిసేపు ఆలోచన చేసి అడిగింది.

''నేను ఏవిధంగానైనా ఆమెలా ఉన్నానా?''

''అచ్చు కాపీ. హోటల్‌లో ఎతియేన్ మొహంలోని ఆశ్చర్యం గుర్తుందా? అలాగే లాంగె నీ వైపు ఆదేపనిగా చూశాడు గుర్తుందా? జెర్నోవ్‌ని అడుగు, చెప్తాడు.''

''తర్వాత ఏం జరిగింది?''

''తర్వాత నేను హోటల్ హామాండ్ మెట్లు ఎక్కుతున్నాను.''

''మిగిలినదంతా మాయమైందా?''

''అవును నా సంగతి వరకూ అంతే.''

''మరి ఆమె సంగతి?''

నాకేం తెలుసన్నట్లు చేతులు ఎత్తాను. ఎలా చెప్పగలను?

''నాకు బోధపడలేదు'' అంది ఇరీన.

''అక్కడ వర్తమానం ఉంది. భూతకాలం ఉంది. జీవం ఉంది.''

''ఇంకా ఏముంది?''

''మోడల్''

''జీవం ఉన్నదా?''

''తెలీదు. అది వారు రికార్డు చేసుకొని ఉంటారు ఏదో విధంగా. వాళ్ల ఫిల్ములో'' అని నవ్వాను.

''నవ్వకు. ఇది భయానకంగా ఉంది. బతికివున్న జీవి. ఎక్కడ? ఎటువంటి అంతరిక్షంలో? ఏ కాలంలో? వారు వారితో గొనిపోతారా? ఎందుకు?''

''ఇదిగో చూడు, నీ ఊహా శక్తితో పోటీ పడలేను.''

కాని దీనికి కావలసిన ఊహాశక్తి గల వ్యక్తి ఉన్నాడు. ఆయనని మేం మర్నాడు కలుసుకున్నాం.

ఉదయం నన్ను ఆసుపత్రి నుంచి డిస్చార్జి చేశారు. ఎప్పుడూ కొరకొరలాడే పెలెతియే గారికి మగవాళ్లు చెప్పుకునే రీతిలో వీడ్కోలు చెప్పాను (నా జీవితాన్ని రక్షించారు ప్రొఫెసర్! మీకు రుణపడి ఉన్నాను). పెద్ద నర్సుని — పైశాచిక సూదిని పట్టుకొన్న నా శ్వేత దేవతని — కావలించుకు

న్నాను (మద్మొజేల్! నీకు వీడ్కోలు చెప్పడం విచారకరం). జవాబుగా ఆమె ''చిలిపి కుర్రాడా'' అంది. అది ఎంత మాత్రం నన్ అనే మాటల్లా లేవు. దాదాపు రచయిత మొపసాం మాటల్లా ఉన్నాయి.

నేను వోల్టేరు తీరానికి వెళ్లాను. అక్కడ ఇరీనని కలుసుకోవాలి. తోల్యా ద్యాచుక్, వానోలు అపుడే కోపెన్‌హాగన్ వదలి గ్రీన్‌లాండ్‌కి తిన్నగా విమానంలో బయలుదేరారని, జెర్నోవ్‌కీ నాకూ వీసాలు డెన్మార్కు రాయబార కార్యాలయంలో తయారవుతున్నాయని ఆమె నాకు చెప్పిన మొదటి సంగతి.

శాస్త్రజ్ఞుల సమావేశపు అంతిమ భాగంలో నేను పాల్గొనగలిగేను.

ఆరుబయట వేడి విపరీతంగా ఉంది. అడుగుల క్రింద తారు కరుగుతోంది. విద్యార్థులంతా సెలవులకి బయటకు వెళ్లిపోవడం వలన సార్బోన్‌లో జరిగింది సమావేశం. అక్కడ వరండాలలో చల్లగా, ప్రార్థనానంతర చర్చిలో లాగ ప్రశాంతంగా ఉంది. కొన్ని గదులు కూడా అంత నిర్జనంగా ఉన్నాయి. ఎవరూ ఆలస్యంగా రాలేదు. పొగత్రాగేవారు, గుసగుసలాడేవారు, వాదనలు పెట్టుకునే మేధావులు ఎవరూ లేరు. పొగ త్రాగడానికి ప్రత్యేకించిన గదులూ, ఉపాహారపు గదులూ ఖాళీగా ఉన్నాయి. అందరూ ఆడిటోరియంలో చేరారు అక్కడ ఇక ఒక్క మనిషికి కూడా స్థలం లేదు. ఇంతగా ఎప్పుడూ కిక్కిరిసి లేరు. జనాలు అంతటా కూర్చున్నారు. మధ్య నన్నని దారుల్లో నేల మీద, పైకిపోయే మెట్ల మీద — అంతటా కూర్చున్నారు. మాకూ మెట్ల మీదే స్థలం దొరికింది.

వేదిక మీద ఒక ఆమెరికను ఉన్నాడు. ఆవిషయం నేను అతని ఉచ్చారణ బట్టి గ్రహించాను. నా చిన్నప్పటి విద్యాశాలలో ఉపాధ్యాయిని గారు పలికినట్లే ఈయన కొన్ని కొన్ని విడి అక్షరాలు మింగేస్తూ, 'ఒ' మీద, 'ఎ' మీద ప్రత్యేకమైన ఒత్తు పెడుతూ మాట్లాడాడు. మా ఉపాధ్యాయిని ప్రిన్స్‌టన్‌లోనో, హార్వర్డులోనో చదువుకుంది. పత్రికా పాఠకులందరికీ తెలిసినట్లే నాకూ అతని పేరు తెలుసు. కాని ఈయన రాజకీయ నాయకుడూ కాదు, శాస్త్రజ్ఞుడూ కారు. శాస్త్రజ్ఞుడైతే ఆ సభలో

ఆసీనులైన వారికీ, మాట్లాడబోయే వారి జాబితాలో ఉన్నవారికీ, సరిపో యేది. ఈయన ఒక రచయిత — మరీ ప్రసిద్ధ రచయిత కూడా కాదు. సైన్సు — కాల్పనికాల రచయిత. పేరు తెచుకున్న రచయిత. తన అద్భుతమైన కల్పనా వాదనలని శాస్త్రపరంగా సమర్థించుకొనేందుకు ఆయన శ్రమపడలేదు. ఇక్కడ ప్రఖ్యాత శాస్త్రజ్ఞులు ఎందరోవున్న ఈ సమావే శంలో కూడా ధైర్యంగా ఇలా అన్నాడు. అంతరిక్షం నుంచి వచ్చిన అతిథుల గురించి శాస్త్రజ్ఞుల సమావేశం అతికష్టం మీద కొద్ది కొద్దిగా సేకరిస్తున్న (ఇవే మాటలు వాడారాయన) శాస్త్రీయ సమాచారంలో తనకి ఆసక్తిలేద న్నాడు. కాని రెండు విభిన్న ప్రపంచాల మధ్య కలయిక తనకి ఆసక్తి కలిగిస్తోందన్నాడు. ఈ రెండూ ఒకదానితో రెండవదానికి పొత్తు కుదరని నాగరికతలు.

ఈ మాటల తర్వాత ఆడిటోరియంలో అలజడి కలిగింది. అది అంగీ కార సూచకమో అనంగీకారమో చెప్పడం కష్టం. మెట్లమీద మా స్థలా లలో కూచుంటూ మేం విన్నవి పై మాటలూ, ఈ అలజడే.

''కొద్ది అన్న నా మాట పట్ల కోపంతెచ్చుకోకండి.'' వ్యంగ్యమైన నవ్వు పెదిమల మీద ఆడగా, అతను తన ప్రసంగాన్ని కొనసాగించాడు. ''గ్లేషియాలజిస్టుల కమిషనులో, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుల కమిషనులో ప్రత్యేక అన్వేషణలలో, శాస్త్ర పరిశోధనా స్థావరాలలో, విద్యాశాలలో, శాస్త్ర పరమైన ప్రసంగ వ్యాసాలలో మీరు టన్నుల కొలదీ సమాచారాన్ని, అత్యంత విలువగల సమాచారాన్ని సేకరిస్తారు. ఆ సమాచారం మంచు పొరలు ఏర్పడే తీరుకి, శీతోష్ణస్థితిలో మార్పులకి, గులాబి మేఘాల వలన వాతావరణంలో మార్పులకి సంబంధించి ఉంటుంది. కాని గులాబి మేఘాల రహస్యం రహ స్యంగానే ఉండిపోతుంది. వారి దగ్గరికి పోవడానికి మనం చేసిన ప్రయత్నా లన్నిటినీ వమ్ము చేసిన బలక్షేత్రం యొక్క స్వభావం ఎటువంటిదో మన కింతవరకూ తెలీదు. మనకి ఎదురైన జీవం యొక్క లక్షణాల గురించి కానీ, విశ్వంలో దాని స్థానం గురించి కానీ మనకు తెలీదు.''

"భూ వానులతో సంపర్కం ఏర్పరుచుకొనేందుకు అతిథులు చేసిన ప్రయోగాల గురించి బరీన్ జెర్నోవ్ గారి ప్రసంగ సారాంశం ఆసక్తికరమైనది. కాని అవి వారి ప్రయోగాలే కాని మనవి కావు. అవసరమైతే ఇప్పుడు దానికి బదులు నేను నా సూచనలని ప్రతిపాదించగలను. వారి ఆలోచనా విధానానికి, వారి మానసిక చైతన్యానికి సరాసరి మార్గంగా వారు సృష్టించిన ప్రపంచాన్నే వాడుకోవాలి. వారు సృష్టించిన 'ప్రతిరూపాల', 'భూతాల' ద్వారా వారితో సంభాషించాలి. వారు సృష్టించిన ప్రతీ మోడలునీ, వారు వస్తు రూపం ఇచ్చిన ప్రతీ పదార్థాన్నీ ఉపయోగించుకోవాలి. అంతరిక్ష వానులతో తిన్నగానో పరోక్షంగానో సంసర్గం ఏర్పరుచుకోనేందుకు వారి మోడళ్లను మైక్రోఫోనులుగా వాడుకోవాలి. అది గణితమూ, రసాయన శాస్త్రమూ లేక ఇతర సంకేతాలూ ఏవీ లేని టెలిఫోను సంభాషణవంటిది. సరళమైన మానవ భాషలో ఇంగ్లీషు కాని, రష్యను కాని తేడా లేదు. వారు అర్థంచేసుకుంటారు. ఇదంతా సైన్సు కాల్పనికం అని మీరనవచ్చు. నేనూ అదే అంటాను. కాని శాస్త్రజ్ఞుల సమావేశం అపుడే అసలు సిసలైన శాస్త్ర కాల్పనిక స్థాయికి ఎదిగింది — దయచేసి గమనించండి. 'ఎదిగింది' అంటున్నాను. 'దిగిపోయింది' అనటం లేదు. నిజానికి నేను 'శాస్త్ర' అనే పదాన్ని ఒత్తిపలకను. నేను ఒత్తి పలికేది కాల్పనికం అనే పదాన్ని. కల్పనాశక్తిని ఒత్తి పలుకుతున్నాను. భవిష్యత్తుని సూచించే ఊహాభాగాన్ని నేను ఎత్తిచూపుతున్నాను (హాలులో అలజడి). శాస్త్రజ్ఞులు మర్యాదస్థులు కదా మరి!

గట్టిగా అనండి ఫర్వాలేదు:

శాస్త్ర దేవాలయంలో అపచారమా! (అపచారం కాక! అరుపులు). పెద్దలారా కొద్దిపాటి న్యాయవిచక్షణ కావాలి. చెప్పండి. టెలివిజను వస్తుందని సూచించనవారు శాస్త్రజ్ఞులా? వీడియోఫోన్, లేసర్ల గురించీ, పెత్రూచీ గారి ప్రయోగాల గురించీ, అంతరిక్ష యాత్రల గురించీ సూచించినది శాస్త్రజ్ఞులా? మొదట్లో అవన్నీ శాస్త్ర — కాల్పనికం యొక్క ఆవిష్కరణలే.

ఊహాత్మక శోధన కొరకు కమిషను యొక్క సమావేశాలలో దేనినీ నేను హాజరవకుండా వదల్లేదు. ఒకోసారి ఆసమావేశాలలోనే విన్న విషయాలు నిజంగా నన్ను ఆశ్చర్యపరచాయి. ఎందువల్లనంటే అవి అసలుసిసలు ఊహా త్మక ప్రతిపాదనలు. అవి ఊహా సముద్రపు పొంగులు. హోలోగ్రాము అనే సిద్ధాంతం — అది ఊహ కాదా? పరావర్తిత కాంతి తరంగాల సహాయంతో వస్తువులని మూడు కొలతలు గల వాటిగా గ్రహించవచ్చు. దానికి ప్రకృతి సహజమైన దృశ్యాలకుండే లక్షణాలన్నీ ఉంటాయి. నిన్న వచ్చిన వార్తలో ప్రయోగం అంతరిక్ష వాసుల దృష్టి గురించి మనకు చెప్పింది. గ్రీన్‌లాండ్ తీరప్రాంతంలోని ముల్ విల్ అఖాతంలో తేలుతున్న మంచు కొండలకి ఎర్రని రంగు పూశారు. డెన్మార్కు దేశపు అన్వేషణా నౌక 'క్వీన్ క్రిస్టీనా' ఈ రంగు పూసింది. ఆకాశంలో ఎగురుతున్న గులాబి మేఘాలు చూస్తూ ఉండగానే ఈపని జరిగింది. అవి ఎన్నో కిలోమీటర్ల ఎత్తున ఎగురుతున్నాయి. వంద మీటర్ల దూరాన నున్న ఓడ నుంచి ఉత్తకంటితో చూస్తే, రంగు వేశారు అనే విషయం గ్రహించలేము. కాని గులాబి మేఘాలు సముద్రజ లాలలోకి దూరి, ముందు రంగుని కడిగివేశాయి. తర్వాత పరిశుభ్రమైన నీలికాంతులు వెదజల్లే మంచు కొండలని నీటినుంచి ఎత్తుకొని పోయాయి. అంతరిక్ష వాసులకి దివ్యదృష్టి ఉన్నదనే సిద్ధాంతం, పై విషయాన్ని బట్టి రుజావవుతోంది.

అయితే అన్ని రకాల ఊహాలూ భవిష్యత్సూచన చేయవు. ప్రతీ ప్రతిపాదనా తార్కికంగా నిలువదు. ఉదాహరణకి కేథొలిక్కు చర్చియొక్క సిద్ధాంతాన్ని నేను నిరసిస్తాను. మన అతిథులు తర్క జ్ఞానం ఉన్న జీవరా సులు కాదనీ, దేవుని పేరన విశ్వంలో ఉన్న మన సోదరులు సృష్టించిన కృత్రిమ సృష్టి అనీ వారి వాదన. నిజానికి ఈ వాదన పాతదే. దేవుడు, భూమి, మానవుడు, ఈ మూడింటికీ సంబంధించిన మతపరమైన పాత వాదన. ఈ వాదనలోనే భూమి స్థానంలో విశ్వం ఉంచి విశ్వానికంతటికీ ఆపాదించారు. వేదాంత దృష్ట్యా చూస్తే మానవుని కేంద్రంగా చేసిన

ఆలోచనే ఇది. ఈ ఆలోచనని మనం చాలా సులువుగానే తిరస్కరించవచ్చు. గులాబీ మేఘాల గురించి మనం సేకరించిన ఆ 'కొద్ది' జ్ఞానం సహాయంతో తిరస్కరించవచ్చు. గులాబీ మేఘాలని మానవుల వంటి వారు సృష్టించి ఉంటే వారు తమ ఈ యంత్రాలని విశ్వాంతరాళంలో పోలీసు పనికోసం పంపేటప్పుడు, తెలివితేటల్లో కాకపోయినా కనీసం రూపంలోనయినా మానవ రూపంకల జీవాలతో తటస్థపడడానికి అవకాశం ఉంటుందని వారికి తరిఫీదు ఇచ్చి ఉండేవారు. ఆదిశలో సరిగా ప్రోగ్రాము చేయబడినట్లయితే ఈ జీవంగల రోబటులకి భూవాసులతో సంపర్కానికి తగు భాష తట్టేది. వారికి మనం అంత అంతుపట్టని నిగూఢ విషయంగా ఉండేవారం కాదు. అంచేత దైవనమ్మకస్థులూ, మానవ కేంద్ర సిద్ధాంతాన్ని నమ్మేవారూ ఏమన్నప్పటికీ మనం ఇప్పుడు తటస్థపడుతున్నది – ఇంకొక రకమైన జీవరాశి. మనకు అపరిచితమైన జీవరాశి. దానిని మనం ఇంతవరకూ అర్థం చేసుకోలేదు. అర్థం చేసుకోవడం మనిద్దరికీ అవసరమే. కాని దానివల్ల పరిస్థితి మారలేదు. ఉదాహరణకి, ఈ ప్రశ్నలకి సమాధానాలు ప్రయత్నించండి. ఈ అతిథులు ఎలా జీవిస్తున్నారు? వారికి మరణం లేదా? లేక సుదీర్ఘ జీవనం కలవారా? అయితే ఎంతకాలం నుంచి ఉంటున్నారు. మనకి ఎంత దూరంలో ఉంటున్నారు. వారికి సంతతి ఎలా కలుగుతుంది. జీవశాస్త్ర దృష్ట్యా వారి జీవితం ఎలా వ్యవస్థీకరించబడింది? వారి జీవన మధ్యమం ఏది? ద్రవమా లేక వాయువా? దేనిలో వృద్ధి చెందుతారు. ఒకవేళ వారికి మధ్యమమే అక్కరలేదేమో. బలక్షేత్రాల సహాయంతో బాహ్య మధ్యమం నుండి విడిగా శక్తి రూపాలుగా ఉంటున్నారేమో? మీ ఊహా శక్తిని రేకెత్తించుకోమంటున్నాను, మహాశయులారా! సమాధానాలు ప్రయత్నించండి! (హాలులో అలజడి, చప్పట్లు). అది విశ్వాస తీర్మానమని భావిస్తున్నాను. అంటే ఈ శాస్త్ర – కాల్పనిక మనిషి తన భాషణ కొనసాగించవచ్చనమాట, అంతేనా?''

సభాధ్యక్షుడు తన వాచీ వేపు చూసుకున్నాడు. బెల్లు మ్రోగిద్దామని దానివేపు చేయిచాపాడు. కాని ''మాట్లాడనివ్వండి'' అనే అర్థంలో రకరకాల

ఖాషలలో అరువులు, చప్పట్లు వినవచ్చి అతను ఆ పని విరమించుకున్నాడు.

''ఇక్కడ మాట్లాడుతూ బరీస్ జెర్నోవ్ మానవులని – తేనెటీగలని, ఒకదానికొకటి పొత్తు కుదరని రెండు జీవ రూపాలకి ఉదాహరణగా చెప్పాడు. మన ఊహని ఇంకా వివరించి చెప్పకుందాం. ఈ ఉదాహరణనే తిరగ వేద్దాం. ఉత్కృష్ట నాగరికతగా రూపొందిన తేనెటీగల నాగరికత, ఎన్నో మిలియను సంవత్సరాలు వెనుకబడిన మానవ నాగరికత, ఒకదానితో ఒకటి తటస్థపడ్డాయని ఊహిద్దాం. అంతరిక్ష అతిథులలో పనిని బట్టి భేదాలున్నా యని మన పరిశీలకులు కనిపెట్టారు: వీరిలో కొందరు మంచుని కోస్తారు, మరి కొందరు వాటిని అంతరిక్షంలోకి తీసుకుపోతారు, మూడో రకం మోడలుని సృష్టించే ముందు దాని పరమాణు నిర్మాణాన్ని సృష్టిస్తారు, నాలుగోరకం మోడలుని సృష్టిస్తారు. దీనికి అనుగుణంగా వాటిని నిర్మిం చేవారి స్వరూపాలు కూడా మారుతూంటాయి. కొన్ని రకాలు బద్ద రంపం లాగా మారిపోతాయి, కొన్ని పెద్ద పుష్పాకారాలుగా వికసిస్తాయి, ఇంకా కొన్ని ఎర్రని పొగమంచుగా మార్తాయి, ఇంకా ఇతరమైనవి ఎర్రని జెల్లీలాగా కుదించుకుంటాయి. అయితే ఇపుడు ఒక ప్రశ్న ఉదయిస్తుంది. మనం ఒక జీవుల గుంపుతో తమ విశిష్ట ప్రవృత్తిలో పరిణతిచెంది ఎంతో ఎక్కువగా అభివృద్ధిచెందిన జీవుల గుంపుతో కాని తటస్థపడటం లేదుకదా? అన్నట్టు తేనెపట్టులో జీవన విధానం న్యూయార్కు నగరంలోని పార్కు ఎవెన్యూలోని ఇళ్లలో లాగ, లేక మాస్కోలోని చెర్యోముష్కి ప్రాంతంలో లాగ ఉండదు. చాల వ్యత్యాసం ఉంటుంది, పని విషయంలోనూ, విశ్రాంతి విషయంలోనూ కూడా. కాని వాటికి విశ్రాంతి కావాలా? అందం అంటే వాటికి తెలుస్తుందా? వాటికి సంగీతం ఉందా? ఆటల విషయంలో ఏం చేస్తాయి? ఇవీ నా ప్రశ్నలు. ఈ ప్రశ్నలకి సమాధానాలు ఇవ్వప్రయ త్నించండి. ఇది చదరంగం లాంటిది. రకరకాల సంభవాలని పరిశీలించడం లాంటిది. కష్టమే అయినా చదరంగపు ఛాంపియను చేసేపని సరిగ్గా అలాం టిదే!

నాకు వింతగా తోచేది ఏమిటంటే, శాస్త్రాలలో ఛాంపియనులు వారిని వారు అతి ముఖ్యమైన ప్రశ్న వేసుకోలేదేమిటా అని. ఈ అంతరిక్షవాసులు మన భూమ్మీదికి రావటానికి కారణం ఏమిటి? (హాల్లో కోలాహలం). ప్రతీవారికీ సమాధానం తెలును. నాకూ తెలును. రెండు సమాధానాలు తెలును. భూమి మీదున్న మంచు కోసం వచ్చేరని తొంభై శాతం మంది నమ్ముతున్నారు. భవిష్యత్తులో దండెత్తి రావడానికి గాను ఇప్పుడు చారుల పనికోసం వచ్చేరని థాంప్సన్ గారి నాయకత్వాన్ని అంగీకరించిన మైనారిటీ నమ్ముతున్నారు. వ్యక్తిగతంగా నేను చారుల పని, ముందే జరిగిపోయిందని నమ్ముతున్నాను. మనం దానిని గుర్తించలేకపోయాం. అంతే. ఈసారి వారి రాక సంపూర్ణంగా సమాయత్తమైనది. (ఆడిటోరియంలో అనుమానభరిత నిశ్శబ్దం. జెర్నలిస్టుల టేపు రికార్డర్ల పనిచేస్తున్న శబ్దం మాత్రం వినవస్తోంది). కాని విజేతలుగా కాదు, మహాశయులారా! వారు తమకి పరిచయం లేని జీవనాన్ని పరీక్షిస్తున్న మిత్రులుగా వచ్చారు ('మరి మన మంచు?' — అరుపులు). ఒక్క నిముషం ఆగండి, మీ మంచు మీకే దక్కుతుంది. అది ఒక గౌణ కార్యక్రమం. ముఖ్యమైనది మనమే. నీటి మీద ఆధారపడిన అత్యున్నత ప్రోటీను జీవనం.

ఇక్కడ, మన భూమ్మీద, ఈ జీవనాన్ని పరిశోధించడం ఎందుకో గాని వారికి కుదరటం లేదు. కారణం పరిసరాలు కావచ్చు, లేదా పరిసరాలని భంగపరుస్తామనే వారి భయం కావచ్చు. అలాంటపుడు ఏం చేయాలి? దేవుడు చేసినదే చేయాలి? ప్రపంచాన్ని సృష్టించాలి. (హాలులో అలజడి ఎక్కువైంది. అపచారం! అపచారం! — నోర్మూయ్యి! అనే అరుపులు). నేనేం అపచారపు మాటలు అనడం లేదు. సైబెర్నెటిక్స్‌కి తండ్రి లాంటి వాడయిన వీనర్ కంటె నేనేం పెద్ద అపచారం చేయటం లేదు. ఆయన కాలంలో ఆయన్ని నానామాటలు అన్నారు: 'ఇది సైతాను పని. ఇతడు రెండవ కమాండ్‌మెంటుని నిరసిస్తున్నాడు! నీవు నీ రూపాన్ని సృష్టించరాదు...' కాని ఈ రోజుల్లో మనం రోబట్లని నిర్మిస్తున్నాం. ఎల్రక్టానిక్

మెదడు కోసం కలలు కంటున్నాం. మన జీవవాన్ని దాని సహజ సంపద నంతటినీ, దాని సంక్లిష్ట స్వభావాన్నంతటినీ ప్రతిబింబింపచేస్తూ మోడ లీకరించాలి అనే కోరిక వారికి కలిగిందంటే అది చాల సహజమే. ఒక విషయాన్ని అర్థం చేసుకోవడమంటే ఆలోచనల ద్వారా దానిని మోడలీ కరించుకోవడమే కదా! మానసిక మోడలీకరణ మీద భౌతిక మోడలీకరణ ఒక మెట్టు ఎక్కువ. అది ప్రగతి. మనం కూడా ఆపని చేయగలిగే కాలం వస్తుంది. ఎప్పుడొస్తుందో కూడా కొంతమంది చెప్తున్నారు — వచ్చే శతాబ్దంలో అంటున్నారు. అటువంటప్పుడు అంతరిక్షంలోని ఇంకొక ఉత్కృష్ట నాగరికత ఆ స్థితిని ముందుగానే — వెయ్యి సంవత్సరాలు ముం దుగానే ఎందుకు చేరుకొని ఉండకూడదు?''

ఆ రచయిత ఆగాడు. సోడా నీళ్ళ గుక్కెడు తాగి ఆలోచిస్తూ నిలబడి ఉన్నాడు. ప్రేక్షకులు ఎదురు చూశారు. ఎవరూ దగ్గలేదు. ఇబ్బందిగా ఫీలవలేదు. ఎవరూ గుసగుసలాడలేదు. ఇంత వినయ శ్రద్ధలతో ఉపన్యాసాన్ని ఆలకించడం నేను ఎక్కడా చూడలేదు. ఆయన నిశ్శబ్దంగా ఉన్నాడు. ఆయన చూపులు సమీప పరిసరాలకి ఆవలగా ఎక్కడో సుదూ రంగా ఉన్న, తనకి తప్ప ఎవరికీ అందుబాటులో లేని విషయాన్ని దేనినో వెతుకుతున్నట్లు అనిపించింది.

తర్వాత మళ్లీ ప్రారంభించాడు. నెమ్మదిగా ప్రారంభించాడు. అయినా కంఠస్వర మార్పులతో సహా అందరికీ వినిపించింది. ''జీవనానికి మోడలు సృష్టించడం సాధ్యమైనపుడు దాన్ని వెంటగొని పోవడం కూడా సాధ్యమే. రికార్డు చేసి, తమకు దగ్గరలో ఎక్కడో ఉంచి, దాని పోషక మధ్యమాన్ని పెట్టి, వృద్ధి పొందింప చేయవచ్చు. దానికి ఏం కావాలి? కృత్రిమ ఉపగ్ర హం లేక ఆస్టెరాయిడ్, లేక గ్రహము దానిపైన భూవాతావరణం యొక్క ప్రతిరూపం సృష్టించాలి. సూర్యకాంతిని కలిగించాలి. కాని అన్నిటికన్నా సూత్రప్రాయమైనది నీరు. నీరు, నీరు, ఇంకా నీరు. అది లేనిదే ప్రోటీ నాధారిత జీవనానికి మనుగడ అసాధ్యం. భూహిమరాశిని తరలించుకొని

పోవడంలో అర్థం అదే. ఒక గ్రహానికి నీరు సరఫరా చేయడానికి కావాలి. మన గెలాక్సీలో ఎక్కడో దూరంగా (లేక ఇంకొక గెలాక్సీలో కావచ్చు) ఇంకొక కొత్త ప్రపంచం ఆవిర్భవిస్తుంది. పునఃసృష్టికాదు. మనలాంటి ప్రపంచం, అత్యంత సునిశితమైన బంధుత్వం కల ప్రపంచం. ఎందువల్లనంటే ఈ అంతరిక్ష వాసుల మోడల్సు అన్నీ కచ్చితమైనవి, నిష్కళంకమైనవి (అంతరిక్ష జంతుప్రదర్శనశాల – ఎవరిదో గమనిక). అవునవును ఆమాట్లాడిన ఆయనవంటి వ్యక్తి కూడా ఉంటాడు (నవ్వులు). కాని ఆయనని సరిదిద్దుతారు. అది ప్రదర్శనశాల కాదు. ప్రయోగశాల. ఇంకా కచ్చితంగా చెప్పాలంటే శాస్త్ర పరిశోధనాశాల. అక్కడ మానవ మానసిక, సాంఘిక, దైనందిన విషయాల కలగలపుని జాగ్రత్తగా సుదీర్ఘంగా పరిశీలించడానికి వీలవుతుంది. దానిని వారు పరిశీలించి తీర్తారు. ప్రయోగశాల ఉద్దేశమే అది. దాన్ని వారు పరిశోధిస్తారు. కాని దానితో ఆడుకోరు. వృద్ధి చెందుతున్నప్పుడు, ముందుకి సాగుతున్నపుడు పరిశోధిస్తారు. ఈ సాగుదల అర్థమయిన తర్వాత దానిని త్వరితగతిని సాగేటట్లు పెంపొందింప చేయవచ్చు. నేను చెప్పవలసినదంతా చెప్పాననుకుంటాను. ఇది నా పరికల్పన. కావాలంటే ఖండించండి. ఊహనుండి పుట్టిన ఏ కొత్త పరికల్పననైనా సునాయసంగ ఖండించవచ్చు. దీనినీ అంతే. కాని విశ్వంలో ఎక్కడో మన జీవనం యొక్క చిన్న భాగం జీవిస్తోందని ఆలోచించుకుంటే ఆనందంగా ఉంది. అది మోడలీకరించబడినదే కావచ్చు. కృత్రిమమైనదే కావచ్చు. కాని ఒక మంచి విలువ కొరకు – రెండు నాగరికతల పరస్పర అవగాహన కొరకు – చేసిన పని. అవి ఇవుడు ఒకదాని నుండి ఒకటి అవగాహనకి దూరంగా ఉన్నాయి. రానున్న అవగాహనకి పునాది ఇక్కడ మన భూమి మీద వేయబడింది. ఒకవేళ అంతరిక్ష వాసులు తిరిగి వస్తే వారు మన పట్ల అవగాహనతో వస్తారు. ఆ అవగాహన వలన వారు మనోధనికులౌతారు. మనం వారికి కొంత అందచేసి ఉంటాము. పరస్పర పరిపక్వత కొరకు మనకి ఏం అందచేయాలో వారికి తెలిసి వస్తుంది.''

రచయిత ధనురాకారంలో ముందుకు వంగి తర్వాత వేదిక దిగిపోయాడు. ఆయన కల్గించిన జ్ఞానోదయం వలన నిశ్శబ్దం తాండవించింది. కరతాళ ధ్వనుల కన్నా ఎక్కువగా వ్యక్తపరిచే నిశ్శబ్దం.

అధ్యాయం 28

ఊదారంగు మచ్చ

బ్రహ్మాండమైన కత్తితో కోయబడిన ఆ ఎత్తైన మైదానపు అంచు దగ్గర ఒక గోతిలాంటిదాన్ని తవ్వాం. మెరుస్తున్న లేత నీలం రంగులో ఉన్న ఆ భాగం మబ్బులేని నీలపుటాకాశం నుంచి 5 అంతస్తుల భవనపు ఎత్తునుంచి పడింది. నిజానికి అది కోయబడినది కాదు. అది వంపు తిరిగివుంది. విశాలంగా మూడు వందల మీటర్ల వ్యాసంతో ఉంది ఆ గొయ్యి. అది కనుచూపుమేర దాటి వ్యాపించివుంది. హెచ్చుతగ్గులు లేకుండా సమంగానూ, తిన్నగానూ ఉన్న దాని నిర్మాణం, నీరు ఒదలక ముందు తవ్వి ఉంచబడిన కాలవలా ఉంది. భారీ మంచు దిబ్బలో తవ్వబడిన ఆ ఖాళీ కాలవ తిన్నగా ఒక ఊదారంగు మచ్చ దగ్గర వచ్చి ఆగింది.

చల్లని నీలిమంటల గోడ దిగువ భాగంలో ఊదారంగు లోనికి, బైటకి మార్గమా అనిపించే తీరులో మచ్చ ఉంది. మంచు మీద నడిచే ట్రాక్టరు అందులోనుంచి పోగలదు. అదేకాదు, మరీ పెద్దదికాని హిమచ్ఛేదక నౌక కూడా పోగలదు. ప్రక్కలంట కదలాడుతున్న గోడ భాగాన్ని తగలకుండా పోగలదు. నేను కెమేరాని గురిపెట్టాను. కొన్ని పదుల మీటర్ల ఫిల్ము దాని కోసం ఖర్చు చేశాను. తర్వాత మానేశాను. మచ్చ సాధారణంగా ఉంది. అందులో అద్భుతమేమీ లేదు. కాని నీలి మంటల గోడ మాత్రం ప్రపంచంలో వింతలన్నిటినీ మించి ఉంది. ఆల్కాహాలు దీపపు నీలి మంట ఊహించుకోండి. దాని వెనక భాగంలో దిక్చక్రం మీద నున్న సూర్యుని కాంతి

వలన అది ఇంకా, తేజోవంతమౌతోందని ఊహించుకోండి. ఆ వెలుగులో ఇంకా నీలిమ సంతరించుకున్న దివ్యమైన జ్వాలనీ, దాని ప్రక్కన ఇంకొక జ్వాల, దానికి దగ్గరలో పాము మెలికలు తిరుగుతున్న మూడవ జ్వాల, దాని ప్రక్కన నాల్గవ జ్వాల ఊహించుకోండి. అవన్నీ ఒక దానిని ఒకటి తగల్తూ ఒక చదునైన మంటగా కలిసిపోతాయి. అద్భుతమైన స్ఫటికాకారపు ఉపరితలాల మీద ఆవిధమైన మంటలు పరుచుకున్నట్లు ఊహించుకోండి. ఇప్పుడు ఆ ఆకారాన్ని ఊహించుకోండి. జ్వాలలు కిలోమీటరు ఎత్తుకు ఎగసిపోతున్నాయి. ఎక్కడో లేత నీలపు ఆకాశంలో ఆ జ్వాలలు లోనికి వంగుతున్నాయి. ఉపరితలాలు బ్రహ్మాండమైన స్ఫటికాకారంగా సమ్మిళితమౌతున్నాయి. ఆ స్ఫటికానికి ప్రతిబింబింప చేసే లక్షణం లేదు. కాని ఆకాశం, సూర్యుడు ఉదయపు శోభలూ – వీటన్నిటినీ మించిన శోభతో వెలిగిపోతోంది. దానిని ఎవరో అష్టముఖి ఘనమని అన్నారంటే పొరపడ్డారు. అడుగు భాగంలో చదునుగా ఉంది. అది నిలబడ్డ మైదానం ఎంత చదునుగా ఉందో అంత చదునుగా ఉంది. ఇకపోతే దానికి అనేక తలాలున్నాయి. అవన్నీ సమానమైనవి కావు. సమవిభక్తమైనవి కావు. కాని అందమైన స్ఫటికాకృతి తలాలు. ఆ తలాలపైన అత్యంత ఆశ్చర్యకరమైన సొగసులూరించే నీలి వాయువు ప్రవహిస్తూ జ్వలిస్తోంది.

''నా చూపుని దానిపై నుంచి మరల్చలేకుండా ఉన్నాను'' మేము నీలి జ్వాలలను సమీపిస్తున్నప్పుడు అన్నాది ఇరీన. మేము ముప్పై మీటర్ల దూరానికి వచ్చాము. అంతకంటే దగ్గరగా పోలేక పోయాము. మా శరీరాలు ఇంకా ఇంకా భారమైపోతున్నాయి. ఎత్తైన శిఖరం మీద నిలబడినపుడు తిరిగినట్లు కళ్లు తిరుగుతున్నాయి. నయాగరా జలపాతం దివ్యమైనదే కాని దీనికి సరిసమానమైనది ఏదీ లేదు. ఇది యోగానందాన్ని కలగ చేస్తోంది.

నేను ఊదారంగు మచ్చవేపు చూడప్రయత్నించాను. సాధారణంగా ఉంది. పెద్ద గొప్పగా లేదు. అసమానమైన చట్రం మీద ఊదారంగు సాటిను గుడ్డ లాగిపట్టినట్లుంది.

''అది లోనికి మార్గమా?'' ఇరీన సాలోచనగా అంది, ''అద్భుత లోకానికి ద్వారం.''

నిన్న జెర్నోవ్‌కీ థాంప్సన్‌కీ మధ్య జరిగిన సంభాషణ గుర్తుకొచ్చింది నాకు.

''అది లోనికి మార్గమని చెప్పాను కదా. పొగో, వాయువో అలాటి పదార్థమేదో అయివుంటుంది. గులాబి మేఘాలు ఒక వరుసలో దానిగుండా పోయాయి. నా అంతట నేను చూశాను. ఇప్పుడు మనం దాని గుండా పోయాము.''

''మనం కాదు. మనం ఒక దిశలో పంపిన అఘాత తరంగం.''

''తేడా ఏముంది? మనం ఆలోచన గలవారమనీ, నిర్ణయాలకు రాగలమనీ మనం వారికి ప్రదర్శించాము.''

''దోమ తెరలో కన్నం కనిపెట్టిన దోమ లోనికి వచ్చి కుడుతుంది. దాన్ని బట్టి దానికి ఆలోచనా శక్తి, నిర్ణయాలు తీసుకునే శక్తి ఉన్నాయని చెప్పడానికి ఏముంది నిరూపణ?''

''ఈ దోమల నాగరికత గురించిన సంభాషణ నాకు విసుకు కలిగిస్తోంది. మనది ఒక నిజమైన నాగరికత. నల్లులదీ, చీమలదీ కాదు. వారికి అంత వరకు అర్థం అవుతుందనే నేను అనుకుంటున్నాను. అంటే సంపర్కం ఏర్పడినట్లే.''

''వెల చాలా ఎక్కువే! ఒక వ్యక్తి తన ప్రాణం అర్పించాడు.''

''అది చాలా సాధారణమైన ప్రమాద ఘటన. వైరింగు తడిగా ఉండడమో ఏదో జరిగింది. చాలా చాలా జరుగుతాయి. అధిక శక్తిగల ప్రేలుడు పదార్థాలతో పనిచేస్తున్నవాడు తోటపనివాడు కాదు. హంటరు చనిపోయాడంటే అతనికి స్వంత జాగ్రత్త లేకపోవడమేనని అంటాను. ప్రక్క గోతి లోనికి గెంతి ఉండవచ్చు. దానికి చాలినంత సమయం ఉంది. అప్పుడు పరావర్తనం చెందిన అఘాత తరంగం అతని పైనించి పోయుండచ్చు.''

''ఇంతకీ వారు దాన్ని పరావర్తనం చేసి వెనక్కు పంపారు కదా.''

''రెండవ తరంగాన్ని వెనక్కి పంపారు. మొదటిది లోనికి పోయింది. దాని దిశ సరిగా లెక్క కట్టక పోవడం హంటరు చేసిన ఇంకొక పొరపాటు కావచ్చు.''

''వారే దాని బలము, దిశ సరిగా లెక్కగట్టి పరావర్తింప చేసేరను కోవడం ఇంకా సమంజసంగా ఉంటుంది.''

''సరే ఇంకొకటి ప్రయత్నించి చూద్దాం.''

''ఏమిటని? వారు బీటా, గామా కిరణాలకి చలించేవారు కాదు.''

''లేజరు పుంజమో, నీటి ధారో అయితే ఎలా ఉంటుంది. సాధారణమైన తవ్వే జలధారా యంత్రం. లోనికి చొరడానికి మనం పద్ధతి మార్చగానే అది వారు కూర్చొని ఆలోచించేలా చేస్తుంది. అంటే అదే సంపర్కం అవుతుంది. కనీసం సంపర్క ప్రారంభ దశ అవుతుంది.''

థాంప్సన్ గారి కొత్త ఆయుధం 'మచ్చ' దగ్గరికి తీసుకొచ్చారు. 15 మీటర్ల దూరమే ఉంది. ఇంత దగ్గరలో కూడా బలక్షేత్రం తెలియటం లేదు. చిత్రం తీయటానికి నేను మైదానంలో ఎత్తు చోట నిల్చున్నాను. అచ్చట నుండి తవ్వే జలధారా యంత్రం, ముందుకు దూకడానికి సిద్ధంగా ఉన్న చిన్న బూడిద రంగు పిల్లిలా కనిపించింది. దాని లోహపు ఉపరితలం మంచు దృశ్యంలో వెలవెల పోయింది. ఇంగ్లీషు మెకానిక్కు చివర సర్దుబాట్లు చేస్తున్నాడు. క్లచ్చి, కాంటాక్టులు సరిచూస్తున్నాడు. అతనికి రెండు అడుగులలో మంచులో మనిషికి సరిపోయే గొయ్యి తీశారు.

ఇరీన నాతో లేదు. పనివాడు చనిపోయిన తర్వాత ఇటువంటి పిచ్చి అనుపత్రిలో ఉండవలసిన వ్యక్తి చేత డబ్బులతో సహా ఏర్పాటు చేయబడ్డ 'ఆత్మహత్యల' దగ్గర ఉండడానికి నిరాకరించింది. 'పిచ్చివ్యక్తి' జెర్సోవ్ ఇతర సలహాదారులతో సహా దూరంగా హెడ్క్వార్టర్సులో నుండి టెలిఫోను ద్వారా చిప్పోలిస్తున్నాడు. హెడ్క్వార్టర్సు నేను నిల్చున్న స్థలానికి దగ్గర్లోనే మైదానం మీద ఒక గుడిసెలో ఉంది. గుడిసెని ఉష్ణ బంధక పదార్థపు ఇటుకలతో చేశారు. పక్కన లోహపు ప్లేట్లతో చేసిన టాంకు కట్టి

దానిలో పెద్ద పెద్ద మంచు గడ్డలు నింపారు. కరిగిన నీటిని తవ్వే జలధార యంత్రానికి పంపారు. సాంకేతికంగా పొరపాట్లు లేకుండా ప్రయోగం ఏర్పాటు చేశారు.

నేనూ నా కెమేరాతో సిద్ధంగా ఉన్నాను. రెడీ! షూటింగు మొదలు! పెన్సిలంత సన్నని నీటిధార తెరలాంటి 'మచ్చ' గుండా ఏ ఆటంకమూ లేకుండా దూసుకుపోయి దాని వెనక మాయమైపోయింది. తగిలిన చోట కోసినట్లు మాయమైంది. అరనిముషం తర్వాత అత్యంత శీఘ్ర గమనం గల ఆ జలధార పక్కకి జరిగి ఊదా మచ్చలోకి దూసుకుని పోయింది. ఒక కోణంలో పోయింది ఈ సారి. కాని మళ్ళా తర్వాత మాయమైంది. నేను అధిక శక్తిగల బైనాక్యులర్‌తో చూశాను. అయినా మచ్చ చుట్టూ గల నిర్మాణంలో ఏమాత్రం మార్పూ కనిపించలేదు. జలధార ఇతర పదార్థం మీద పడినపుడు ఏర్పడే రింగుల వలన కాని, లామినరీ ప్రవాహంలో కాని, సంక్షోభిత ప్రవాహంలో కాని మచ్చ పరిసర నిర్మాణంలో మార్పు కానరాలేదు. నీలి అగ్ని శిఖలు పైన వంగిన చోట మాయమైంది.

నాలో అత్యంత గాఢానుభూతిని కలుగచేసిన దృశ్యం అది. గ్రీన్‌లాండ్‌లో ప్రత్యేకానుభూతులు కలుగ చేసిన దృశ్యాలు ఎన్నో చూసినా అన్నిటిలోకి ఇది విశిష్టమైనది. ప్రత్యేకానుభూతి కల్గించిన మొదటి దృశ్యం కోపెన్‌హాగన్ విమానాశ్రయం — అద్భుతమైన విమానాశ్రయం. విమానంలో ఇచ్చిన దొంతరులుగా ఉన్న డెన్మార్క్ దేశపు సాంచ్‌విచ్‌లువి — తర్వాతది. ఇంకా విమానంలో గ్రీన్‌లాండ్ చేరుతున్నప్పుడు గ్రీన్‌లాండ్ యొక్క రంగు రంగుల దృశ్యం — ఉత్తరాన స్వచ్ఛ శ్వేత వర్ణంలో హిమ మైదానం, దక్షిణాన నల్లని పల్లపు మైదానం. ఇక్కడ నుంచి మంచుని తరలించారు. తీర ప్రాంతపు పర్వత శ్రేణుల ఎర్రని శిఖరాగ్రాలు, సముద్రపు నీలిమ, ఫ్యోర్డ్సుల లేత ఆకుపచ్చ రంగు — ఇదీ గ్రీన్‌లాండ్ యొక్క రంగు రంగుల దృశ్యం.

ఇది రెండు నిముషాల కన్నా ఎక్కువ సాగలేదు. తర్వాత అమాంతంగా మచ్చ నెమ్మదిగా పైకి పాకింది. నీలి కర్టెను మీద ఈగ ప్రాకినట్లు నీటి

ధార జ్వాజ్వల్యమానమైన నీలిగోడను తాకింది. కాని దాని గుండా పోలేదు. కిటికీ అద్దంపైన పడిన నీటి ధారలాగ రెండు ధారలుగా చీలింది. అదే క్షణంలో పక్కకు తొలగని మిగిలిన నీరు గోడపైనుంచి కిందకు జారింది. నా వర్ణన ఎంత వరకు సరిగావుందో చెప్పలేను. తర్వాత చలన చిత్రాన్ని చూసిన నిపుణులు జల ప్రవాహం నియమానుసారం జరిగిందని అన్నారు. కాని నేను చూసినది అది.

ఇంకా కొంతసేపు నేను చిత్రీకరణ కొనసాగించాను. తర్వాత ఆపివేశాను. సైన్సు కోసం అంత మాత్రం చాలు. సాధారణ ప్రజకోసం అది ఎక్కువ. కాని అప్పడే నీటి ధారని ఆపివేశారు. ప్రయోగం నిరర్థకమని థాంప్సన్ గ్రహించి ఉంటాడు. ఈ లోపున మచ్చ పైపైకి పాకింది. విమానాలు ఎగిరే ఎత్తువరకు పాకి మాయమైంది.

తర్వాత ఘూనర్ * ఓడలో తీరం వెంబడి ప్రయాణం చేశాం. ఉత్తర దిక్కుగాఉమానక్ నగరానికి ప్రయాణం. అక్కడ నుంచే వేగెనర్ ** గారి సుప్రసిద్ధ అన్వేషణ యొక్క చివరి అంచె బయలుదేరింది.

ఘూనర్ ఓడ 'అకియూతా'లో ప్రయాణం చేస్తున్నప్పుడు ఓడ నడిపే బృందం — కేప్టెను నుండి వంట వాడి వరకు — అందరూ చెప్పలేని ఉల్లాసంతో సంక్షోభంగా ఉండడం గమనించాము. మాకు స్కేండినేవియను భాషలో ఒక్క పదం కూడా తెలియదు. మా తోటి ప్రయాణీకుడు డాక్టర్ కార్ల్ పీటర్సన్ — గాడ్ హావెన్‌లోని డెన్మార్క్ దేశ ధృవాన్వేషణా బృందం

---

* ఒక రకపు ఓడ.

** 1930–31లో బయలు దేరిన ఒక జర్మను అన్వేషణ బృందం నాయకుడు వేగెనర్. అతడు గ్రీన్‌లాండ్ యొక్క మధ్య ఉత్తర ప్రాంతాలలోని మంచు పొరల మందాన్ని పరిశీలించాడు. తన ఆఖరి శీతాకాలంలో వేగెనరు దుర్మరణం పొందాడు.

వ్యక్తి — చక్కని ఇంగ్లీషులో గలగల మాట్లాడే వ్యక్తి. ఆయన దగ్గరికి ఉండకపోతే ఏమీ తెలుసుకోగలిగే వారం కాదు.

''మీరు ఫియోర్డ్సులని ఎప్పుడైనా చూశారా?'' భోజనశాలలో కాఫీ తాగుతున్నప్పుడు ప్రశ్నించాడు ఆయన. ''లేదూ? జూలై నెలలో కూడా గాలి సముద్రపు మంచుని కదిలిస్తుంది. మూడు నుంచి అయిదు కిలోమీటర్ల వెడల్పు కలిగిన మంచు మైదానాలు ఉండేవి. గాడ్‌హావెన్‌లో అయితే హార్బరులో సగభాగం ఏడాది పొడుగునా మంచుతో కప్పబడి ఉంటుంది. ఉపెర్నివిక్ నుండి, ఇంకా ఉత్తర ప్రాంతాలలోని గ్లేషియర్ల నుండి గుంపులు గుంపులుగా మంచుకొండలు తేలుతూ వస్తాయి. బాఫిన్ అఖాతము అంతా వాటితో నిండిపోయి రహదారి మీద వాహనాల రద్దీలా తయారయ్యేది. ఎక్కడ చూసినా కనీసం రెండో మూడో మంచు కొండలు కనిపించేవి. ఇదంతా ఇంతకు పూర్వం. ఇప్పుడు రోజంతా ప్రయాణం చేసినా ఒక్కటీ కనిపించటం లేదు. ఎంత వెచ్చగా ఉందో గమనించండి. గాలి వీయీ కూడా. ఓడ నడిపే బృందమంతా ఎంత వ్యాకుల పడుతున్నారో గమనించారా? వ్యాపారం కోసం చేపలు పట్టాలని మాట్లాడుకుంటున్నారు. నార్వే తీర జలాల నుండి గుంపులు గుంపులుగా హెర్రింగు చేపలూ, కాడ్ చేపలూ వస్తున్నాయి. తూర్పుఫియోర్డ్సుల వద్ద చేపలని పై నుండి, విమానం నుంచి కూడా చూడవచ్చని అంటున్నారు. మా దేశ పటం తెలుసా మీకు? మా తూర్పు తీరపు రేఖ ఎలా ఉంటుందో? శీతాకాలంలో, వేసవిలో మంచుతో రద్దీగా ఉంటుంది. రష్యను ఆర్కిటిక్ తీరపు మంచు అంతా ఇక్కడ చేరుకుంటుంది. ఈ వాడు ఆర్కిటిక్ మంచు ఏదీ? ఎక్కడుంది? సిరియస్ నక్షత్రం మీదా? 'ఆశ్వికులు' అంతా శుభ్రంగా ఎత్తుకెళ్లారు. అవునూ వాళ్లని ఆశ్వికులని ఎందుకంటారు? వాళ్లని చూసిన వారు, వారు బెలూనులలాగా ఉంటారని అన్నారు. వారిని చూసే అదృష్టం నాకు కలగలేదు. ఒక్కటీ చూడలేదు. ఈ ప్రయాణంలోనో ఉమానక్‌లోనో కనిపిస్తారేమో.''

ఆ ప్రయాణంలో కాని, ఉమానక్‌లో కాని మాకు వారు కనిపించలేదు. ఇంతకు పూర్వం వారు ఇక్కడ కొచ్చారు. బాఫిన్ అఖాతం లోకి వచ్చిన గ్లేషియర్ల మంచుని తరలించుకొనిపోయే ప్రయత్నం ప్రారంభించినపుడు వచ్చారు. అపుడు వారు ఖండపు మైదానంలో పెద్ద కాలువ వంటి ప్రత్యేకం వదిలిపెట్టారు. అది మూడు వందల కిలోమీటర్ల పొడవు కలది. ఉమానక్ నుంచి వారు వేసిన మార్గాన మేము ప్రయాణం చేస్తామని తెలిసినట్లు వేశారీ మార్గం. ఉమానక్ నుంచి వేగెనర్ అన్వేషణా బృందం ప్రయాణం చేసినపుడు వారు స్లెడ్జిబళ్ల మీద మంచులో కప్పబడిన కంకర మీద ప్రయాణం చేశారు. ఇపుడు మాకు బ్రహ్మాండమైన రహదారి ఉంది. మంచు రహదారి. ప్రపంచంలోని రహదారులన్నిటికన్న వెడల్పయినది. మా ప్రయాణానికి డూసెల్‌డార్ఫ్ నించి పట్టీల ట్రాక్టరు – స్నోక్యాట్ – ఉంది. మా బృందం అంటార్కిటిక్ బృందమే. కాని ట్రాక్టరు మాత్రం మా 'హార్కువ్‌చంక' అంత గట్టిదీ కాదు, జోరైనదీ కాదు.

థాంప్సన్ గారి హెడ్ క్వార్టరు నుంచి వానోకి రేడియోగ్రాము వచ్చింది. అన్వేషణ యొక్క రెండు స్నోకేట్‌లూ 24 గంటల ముందు బయలుదేరా యనీ అవి ఇంకా అక్కడికి చేరలేదనీ. ''దీంతో మనకి తిప్పలుంటాయి. చూస్తూ ఉండండి. గంట ప్రయాణం రెండు గంటలు విశ్రాంతి'' అన్నాడు వానో. ఈ విషయం మమ్మల్ని పిచ్చివాళ్లను చేసింది. ఇక్కడ కొనడానికి ఏమీ లేదు. పంచదార బదులు సిరప్. అదృష్టం బాగుంది. మేం బూట్లు తెచ్చుకున్నాం. లేకపోతే 'సామికి' అంటే కుక్క బొచ్చుతో చేసిన ఎస్కిమోల బూట్లు వేసుకోవలసి వచ్చేది. ఇంతకు పూర్వం గ్రీన్ లాండ్‌కి వచ్చిన ప్రతీ అన్వేషణా బృందం ఆ బూట్లనే వాడింది. అవి బాగుండవు. రాక్‌వెల్ కెంట్ ఎంతగానో వర్ణించిన ఆ చుట్టు ప్రక్కల దృశ్య శోభని వానో పట్టించుకోలేదు. తోల్యా అయితే ఇరీన వేపు చిరాకుగా చూశాడు. ఆమె ఉమానక్ పర్వతాల సౌందర్యాన్ని గోతిక్ శిల్ప సౌందర్యంతో పోలుస్తూ మెచ్చుకుంటోంది. ఆమె గ్రీన్‌లాండ్ వేసవిలో ప్రకటిస్తున్న వర్ణ

శోభని మెచ్చుకుంటోంది. ఎందుకోగాని ఈ శోభ మాకు వేసవిలో మాస్కో పరిసరాల శోభని గుర్తుకుతెచ్చింది.

''పట్టపగలు మాదిరి వెలుగ్గా ఉందోయ్'' తోల్యా వానోకి విశదీకరిస్తున్నాడు. ''తుఫానులు పక్కకి తప్పుకున్నాయి. మంచు లేదు. జోలైగాలులు వీస్తున్నాయి. బాధపడకోయ్, వానో, ఏ ప్రమాదమూ లేకుండానే చేరిపోతాము.''

కాని మేము బయలుదేరిన మూడు గంటల కల్లా మొదలయ్యాయి మా పాట్లు. థాంప్సన్ గారు పంపిన హెలికాప్టరు మమ్మల్ని ఆపింది. ఎడ్మిరల్ గారికి సలహాదారులు అవసరమయ్యారు. అంచేత జెర్నోవ్ రాకను వేగిరపరచాలనుకున్నాడు. హెలికాప్టరును మార్టిన్ నడిపాడు.

ఆ హెలికాప్టరు ప్రయాణంలో మార్టిన్ మాకు తన సాహసం వర్ణించాడు. 'గులాబి మేఘాల' వింత చేష్టలకి అలవాటుపడిన మాకు కూడా అతను వర్ణించినది ఊహాతీతంగా ఉంది.

అంతరిక్ష అతిథుల సరికొత్త ట్రిక్కు అయినటువంటి నీలి జ్వాలల కట్టడాన్ని, ఎంతో ఎత్తున ఒకదానితో ఒకటి కలిసిపోతూ బహుముఖ ఆచ్ఛాదన వలె నున్న కట్టడాన్ని తనిఖీ చేయబోయాడు మార్టిన్, ఇదే హెలికాప్టరులో. ఎప్పటిలాగే గులాబి మేఘాలు అమాంతం ప్రత్యక్షమయ్యాయి. అవి మార్టిన్ మీద నుంచి పోయాయి. అతన్ని ఏమాత్రం లక్ష్యపెట్టకుండా. ఆచ్ఛాదనలోని ఊదారంగు బలంలోకి మాయమైపోయాయి. అటువైపే మార్టిన్ తన హెలికాప్టరు పోనిచ్చాడు.

ఊదారంగు మచ్చ మీద దిగాడు. కాని హెలికాప్టరు దేనికీ అనుకోలేదు. హెలికాప్టరు కిందికి దిగుతూ పోయింది. ఉదారంగు మేఘం వంటి పదార్థం గుండా సునాయాసంగ దిగి పోయింది. రెండు నిముషాల పాటు ఏమీ కనిపించలేదు. తర్వాత మార్టిన్ హెలికాప్టరు ఒక పట్టణం పైన తేలియాడింది. పెద్ద ఆధునిక నగరం. కాని దిక్చక్రం కొంత వరకే ఉంది. దానిపైన మూత మాదిరిగా నీలి ఆకాశం కప్పివుంది. మార్టిన్

చూడగలిగినంత వరకు ఆ నగరంలో అతనికి కొంచెం పరిచయమైనది కనిపించింది. ఇంకా కొంచెం కిందకు దిగి ఆ నగరంలోని మధ్య మార్గం పైన పయనించాడు. ఆ మార్గం నగరాన్ని ఒక చివరి నుంచి ఇంకొక చివరకు రెండుగా చీలుస్తోంది. ఆ మార్గాన్ని గుర్తించాడు మార్టిన్. అది బ్రాడ్‌వే — ఇది మరీ అన్యాయంగా ఉంది. కళ్ళు నలుపుకున్నాడు. కాని అది బ్రాడ్‌వే సందేహంలేదు. అల్లంత దూరంలో నలభై రెండవ వీధి, అటుపైన స్టేషను. ఇటు దగ్గరలో టైమ్స్ స్క్వేర్ ఎడమకు వాల్ స్ట్రీట్. ప్రసిద్ధమైన మిలియనేరు చర్చి కూడ గుర్తు పట్టాడు. రాక్ ఫెల్లర్ సెంటరూ, హూగెన్ హైమ్ మ్యూజియం కూడా గుర్తుపట్టాడు. బ్రహ్మాండమైన ఎత్తయిన ఎంపైర్ స్టేట్ భవనం కూడా గర్తించాడు. ఆ భవనంలోని చూపరుల అంతస్థుమీద నిలబడి, చిన్నగా కనిపిస్తున్న యాత్రికులు రుమాళ్లను ఆడిస్తున్నారు. ఇంకా దిగువన వీధులలో రంగు రంగుల కార్లు చీమల్లా ప్రాకుతున్నాయి. మార్టిన్ సముద్రం వైపు కదిలాడు. కాని ముందుకు సాగనీయకుండా ఏదో ఆపింది. అప్పుడు హెలికాప్టరు నడుపుతున్నది తాను కాదనీ, అదృశ్య హస్తాలు, నయనాలు నడుపుతున్నాయనీ గ్రహించాడు మార్టిన్. తర్వాత మూడు నిముషాల సేపు తనని నది పైకి తీసుకొని వెళ్లాయి. ఆకాశపు మూత నదిని అక్కడికి కోసినట్టుంది. మూత లోపల నీలి కాంతిలో నగరం అపుడే అస్తమిస్తున్న సూర్యుని వెలుగులో వేసవి ఆకాశాన్ని సంతరించుకున్నట్లు అగుపించింది. తర్వాత సెంట్రల్ పార్కు మీదకీ, ఆ తర్వాత సుమారు హార్లెమ్ వరకూ తీసుకువచ్చాయి.. ఆ క్షణంలో అతని హెలికాప్టరు పైకి తోసివేయబడింది. సాంద్రతలేని ఊదారంగు బిరడా గుండా సహజ భూవాతావరణం లోకి నెట్టబడ్డాడు. ఆవిధంగా అతను మామూలు ఆకాశంలోకి వచ్చాడు తన హెలికాప్టరుతో సహా. దిగువన నగరం నీలి మంటలలో ఉండిపోయింది. హెలికాప్టరు తన స్వాధీనంలో ఉందనీ, పోవడానికి సిద్ధంగా ఉందనీ వెంటనే

గ్రహించాడు. అన్వేషణా బృందం స్థావరం ఏర్పరుచుకున్న స్థలానికి పోయి దిగాడు.

పూర్తి సమాచారం కోసం మేము ఆత్రంగా అవధరించాము. అతన్ని ఆపకుండా ఉండడానికి ఒక్క మాటకూడా పలకలేదు. అప్పుడు కొంత ఆలోచన తర్వాత జెర్నోవ్ అడిగాడు:

''అడ్మిరల్ గారికి ఇదంతా విన్నవించేవా?''

''లేదు, చెప్పలేదు. మామూలుగానే ఆయన వింత మనిషి.''

''అంతా బాగా చూశావని కచ్చితంగా చెప్పగలవా? పొరపొట్లేవీ లేవా? తికమక ఏదీ లేదా?''

''న్యూయార్కు నగరాన్ని పొరపడడమా! కాని ఇంతకీ న్యూయార్కు ఎలా వచ్చింది? వారు ఎన్నడూ దాని జోలికి రాలేదే! న్యూయార్కులో ఎర్రని మంచు పొగ వచ్చిందని ఎవరైనా ఎక్కడైనా చదివారా?''

''ఒకవేళ రాత్రి పూట వచ్చారేమో'' నేను అందించాను.

''ఎందుకూ?'' అడ్డు చెప్పాడు జెర్నోవ్, ''జ్ఞాపకాలలో ముద్రితమైన వాటినీ, కళ్లతో చూసిన వాటినీ మోడలీకరించగలరని మనికి అపుడే తెలుసు. నీకు ఆ నగరం క్షుణ్ణంగా తెలుసా?''

''నేను పుట్టిందే అక్కడ.''

''ఆ రోడ్ల మీద ఎన్ని సార్లు తిరిగేవు?''

''వేల సార్లు.''

''అదన్నమాట. నడిచావు, పరిశీలించావు. అలవాటు పడ్డావు. నీ కళ్లు రికార్డు చేశాయి. నీ జ్ఞాపకశక్తి ఆ రికార్డులను భద్రంగా దాచింది. వాళ్లు ఆ రికార్డులు తిరగేశారు. వారికి కావలసినది ఏరుకున్నారు. దాని ప్రతిరూపం సృష్టించారు.''

''అంటే, నేను న్యూయార్కుని ఎలా చూశానో దానినా?''

''అలా అని కచ్చితంగా చెప్పలేను. నీతో సహా వారు చాలా మంది న్యూయార్కు వాస్తవ్యుల మానసిక స్థితిని మోడలీకరించి ఉంటారు. ఒక

రకమైన చిక్కు ప్రశ్న. చిన్నచిన్న అట్టముక్కలు ఎన్నో దగ్గరగా చేర్చి ఒక బొమ్మని, ఒక చిత్రాన్ని పీనరీని చేస్తారు. అదేవిధంగా చేశారు వారు. వేలకి వేలు చూసిన—జ్ఞాపకాలు తీసుకుని, నిజంగా అస్తిత్వం గల ఒక వస్తువుగా సమకూర్చారు. కాని వివిధ వ్యక్తుల వివిధ పరిస్థితులలో చూసి జ్ఞాపకం పెట్టుకున్న జ్ఞాపకాలు. అంచేత ఆ నీలి ప్రయోగశాలలో వారు ప్రతిరూపం కల్పించిన మన్‌హాటన్ * నిజమైన మన్‌హాటన్‌ని అన్ని విధాలా పోలివుంటుందని అనుకోను. వివరాలు, దృక్కోణాలు వేరు. చూసిన జ్ఞాపకాలు, వస్తువులనీ యథాతథంగా ఎప్పుడో కాని చిత్రించలేవు. అవి స్వంత సృష్టి చేస్తాయి. దానికి తోడు పదిమంది జ్ఞాపకాలు కలిసి ఇంకా ఎక్కువ స్వంత సృష్టి చేస్తాయి. చిక్కు ప్రశ్నని సాధించేటపుడు ప్రదర్శితమయ్యే సృజనా శక్తి.''

''సర్, నేను శాస్త్రజ్ఞుడిని కాను. కాని అది అసాధ్యం. శాస్త్రం దానికి వివరణ ఇవ్వలేదు'' అన్నాడు మార్టిన్.

''శాస్త్రం...'' నవ్వాడు జెర్నోవ్. ''మన భూమ్మీద ఉన్న మన శాస్త్ర జ్ఞానం దృష్ట్యా ప్రపంచాన్ని పునః సృష్టించడమనేదే సాధ్యం కాదు. కాని ముందు ముందు, సుదూర భవిష్యత్తులో అది సాధ్యమని ఒప్పుకుంటుంది.''

మార్టిన్ కథ విన్న తర్వాత అంతా మామూలుగానే, సాధారణంగానే ఉన్నట్లుంది నాకు. నీలి జ్వాలలనీ, ఊదారంగు మచ్చనీ చిత్రీకరించేటంత వరకూ అలాగే ఉంది. అంతరిక్ష వాస్తవ్యుల ఈ సరికొత్త అద్భుతం వారి ఇతర అద్భుతాలలాగే అసామాన్యంగా వివరణకు లొంగనిదిగా ఉంది. చిత్రీకరణ పూర్తి చేసి కేంపు కేసి వస్తున్నప్పుడు నన్ను ఆకట్టుకున్న ఆలోచనలు ఇవి.

---

* న్యూయార్కుని మన్‌హాటన్ అని కూడా అంటారు (అను.)

నేను కేంద్రం దగ్గరికి వస్తూవుండంగా ఇరీన పరుగు పరుగున వచ్చింది. ఎంతో ఆవేశంతో వచ్చింది.

''యూరీ, థాంప్సన్ నిన్ను చూడాలనుకుంటున్నాడు. త్వరగా రా! అన్వేషణ బృందం లోని సభ్యులనందరినీ అడ్మిరల్ పిలిచాడు — యుద్ధ సమావేశం.''

అధ్యాయం 29

చిక్కు ప్రశ్న

అక్కడికి చేరిన వాళ్లలో మేమే ఆఖరి వాళ్లం. అందర్లో కుతూహలం, అనుమానం నిండివుందని వెంటనే గ్రహించాం. ప్రయోగం జరిగిన వెంటనే అంత అర్జంటుగా పిలిచిన ఈ అసాధారణ సమావేశం థాంప్సన్ గారు ఏ నిర్ణయమూ తీసుకోలేకపోతున్నాడని చెపుతోంది. తనకి తాను గానే నిర్ణయాలు తీసుకోడానికే అలవాటు పడిన థాంప్సన్ ఇప్పుడు సమిష్టి అభిప్రాయం కోసం ఆతృత కనపరుస్తున్నాడు. ఇప్పుడు ఆయనకి ఎంత హెచ్చు మంది వీలైతే అంతమంది అభిప్రాయం కావలసివచ్చింది.

మీటింగు ఇంగ్లీషులో నడించింది. అర్థం కాని వాళ్లు తమ పక్క వాళ్లకి దగ్గరగా జరిగారు అనువాదం కోసం.

''ప్రయోగం జయప్రదం అయింది'' థాంప్సన్ ఇంకే ఉపోద్ఘాత వాక్యాలూ లేకుండానే ప్రారంభించాడు. ''వారు అప్పుడే స్వరక్షణ చర్యలు ప్రారంభించారు. ఊదారంగు ప్రవేశ ద్వారాన్ని కట్టడం పై భాగానికి కదిపారు. ఈ పరిస్థితిలో నేనొక కొత్త విధానం అవలంబించ ప్రయత్నిస్తాను. పైనుంచి ఆకాశ మార్గం నుంచి ప్రయత్నించాలి.''

''బాంబా?'' ఎవరో అన్నారు.

''అయితే ఏం?''

''మీ దగ్గర అణు బాంబులు లేవుగా'' జెర్నోవ్ చల్లగా అన్నాడు. ''కనీసం మామూలైన అధికశక్తి గల ప్రేలుడు పదార్థం కూడా లేదు. మహా అయితే కార్లనీ, ఇనుప బీరువాలనీ పగులకొట్టే ప్లాస్టిక్ బాంబు వాడొచ్చు. అటువంటి ఆట వస్తువులతో ఎవరిని భయపెట్టాలని?''

అడ్మిరల్ ఆయన వేపు ఒక చిన్న చూపు పారేసి అడ్డు చెప్పాడు:

''నేను బాంబుల గురించి మాట్లాడ్డం లేదు.''

''మార్టిన్! నీ కథ ఆయనకి చెప్పడం మంచిదిలా కనిపిస్తోంది'' జెర్నోవ్ అన్నాడు.

''నాకు తెలుసు'' అడ్మిరల్ వెంటనే అందుకున్నాడు. ''వారు నిర్దేశించిన మిథ్యా భావనలు, సమ్మోహ స్థితిలో కలిగిన భ్రాంతులు. మార్టిన్ని కాదు. ఈ సారి ఇంకొకరిని ప్రయత్నిద్దాం.''

''మనలో పైలట్ ఒకడే ఉన్నాడు, సర్!''

''హెలికాప్టరుతో రిస్కు తీసుకోదలచలేదు, నేను. పారాచూటుతో గెంతగలిగే వారు కావాలి. మామూలు వ్యక్తులు అవని, కాని...'' తగిన మాట కోసం మూతి వంకర చేసి ఆలోచించి, ''అంతరిక్ష వాసులతో ఇంతకు ముందే సంబంధం ఉన్న వారు కావాలి.''

మేం ఒకర్నొకరు చూసుకున్నాం. జెర్నోవ్ పనికిరాడు. ఎందుకంటే ఆయన క్రీడాకారుడు కాదు. వానో క్రిందటి సారి ప్రయాణంలో చేయ విరగ్గొట్టుకున్నాడు. నేను జీవితంలో ఇంతవరకు రెండు సార్లు పారాచూటుతో గెంతాను, కాని రెండు సార్లూ ఆనందంతో కాదు.

''అనోహిన్ ఈ కార్యం సాధించగలడేమో తెలుసుకోవాలని ఉంది'' థాంప్సన్ అన్నాడు.

నాకు కోపం వచ్చింది.

''అడ్మిరల్ గారూ, సాధించగలగడం కాదు, కోరిక ఉందా, లేదా అని.''

''అంటే నీ ఉద్దేశం నీకు కోరిక లేదనా?''

''అవును, మీరు సరిగా గ్రహించారు.''

''ఎంతకావాలి నీకు అనోహిన్? వందా, రెండు వందలా?''

''ఒక్క పెంటు కూడా అక్కరలేదు. అన్వేషణా కార్యక్రమంలో నేను చేసే పనులకి వెల లేదు.''

''అయితే సరే. నీ అధికారులు చెప్పినట్లు నడుచుకుంటావు.''

''అది నియమానుసారం మాత్రమే. నేను ఛాయా చిత్రాలు తీస్తాను. నేను అవుసరమనుకున్న వాటికి ఛాయా చిత్రాలు తీసి మీకొక కాపీ ఇస్తాను. కాగా ఛాయా చిత్రకారుడికి పారాచూటుతో గెంతడం రానక్కరలేదు.''

థాంప్సన్ మళ్లీ మూతి వంకరచేసి అడిగాడు, ''బహుశా ఇంకెవరైనా చేస్తారేమో?''

ద్యాచుక్ నావేపు నిరసనగా చూస్తూ రష్యనులో అన్నాడు, ''నేను జీవితంలో ఒకే ఒకసారి మాస్కో పార్కులో గెంతాను. అదీ ఒక కట్టడం పైనుంచి. అయినా సరే నేను సాహసిస్తాను.''

''నేను కూడా'' ఇరీన జోడించింది.

''పెద్ద మొగాళ్లందరికన్నా గొప్పదానివి అనుకోకు'' నేను అడ్డు చెప్పాను. ''ఇది ఆడ పిల్లలు చేయవలసిన పని కాదు.''

''ఏమిటి మాట్లాడు కుంటున్నారు?'' అడ్మిరల్ థాంప్సన్ మా సంభాషణ పూర్తి అయేదాకా ఓపిగ్గా విని అడిగాడు.

ఇరీన కంటే నేనే ముందు జవాబిచ్చాను:

''ప్రత్యేక బృందం ఏర్పడాలని, అడ్మిరల్. మేం ఇద్దరం గెంతుతాం. ద్యాచుక్, అనోహిన్. అనోహిన్ బృంద నాయకుడు అంతే.''

''చూశారా నేను పొరబడలేదు'' అడ్మిరల్ చిరునవ్వు నవ్వాడు. ''మనో దార్ఢ్యం గల మనిషివోయ్ నువ్వు. అదే మనకు కావలసినది. సరే విమానాన్ని మార్టిన్ నడుపుతాడు'' గది అంతా పరీక్షించి చూసి ''అంతే! అదీ నిర్ణయం.''

ఇరీన ద్వారం దగ్గర వెనక్కు తిరిగి:

''నువ్వు పిరికిపందవే కాదు. కోపం తెప్పించే వాడివి. కూడాను.''

'ధన్యోస్మి!'' ఆమెతో వాదించ దలుచుకోలేదు, నేను. కాని ఆమెను మాత్రం ఈ పని లోకి దింపడం నాకు కచ్చితంగా ఇష్టం లేదు. అది ఇంకొక సెయింట్ డిజియే కావచ్చు.

విమానం ఎగిరే ముందు మాకు ఈవిధంగా చెప్పి పంపారు:

''విమానం రెండు వేల మీటర్ల ఎత్తుకు వెళ్తుంది. వాయవ్య దిశ నుంచి వస్తుంది. లక్ష్యం మీదకి రెండు వందల మీటర్ల ఎత్తు వరకు దిగుతుంది. సమంగా ప్రవేశ మార్గం పైన. ప్రమాదమేమీ లేదు. మీ దిగువన గాలితో చేసిన బిరడా ఉంటుంది. అంతే, దానిలో నుంచి ప్రవేశించిన తర్వాత అంతా బాగానే ఉంటుంది. మార్టిన్ అక్కడ గడ్డకట్టుకు పోలేదు. సౌఖ్యంగా ఊపిరి పీల్చుకోగలిగాడు. మీరూ అలాగే చేయగలుగుతారని ఆశిస్తాను. శుభం.''

అడ్మిరల్ మా యిద్దరి వైపూ ఎగాదిగా చూసి అనుమానమేదో ఉన్నట్లు అన్నాడు:

ఎవరైనా భయపడుతూ ఉంటే నిరాకరించవచ్చు. నాకేం పట్టుదల లేదు'' నేను తోల్యా వేపు చూశాను. అతను నా వేపు చూశాడు.

''వణుకుపుడుతోంది'' తోల్యా రష్యనులో అన్నాడు.

''ఆయన తన బాధ్యత ఏమీ లేదని అప్పుడే సూచించాడు. ఇప్పుడు చెప్పు?''

''నువ్వెలా ఉన్నావు.''

''రాయిలా ఉన్నాను.''

అపరిచిత భాషని వింటూ అడ్మిరల్ ఒక్కమాట కూడా అనలేదు.

''మా అనుభూతులు చెప్పుకున్నాం. అంతే. మేం కార్యానికి సిద్ధం'' పొడిగా అన్నాను.

మంచు మైదానం మీద నుంచి విమానం ఎగిరి తూర్పుగా పైపైకి పోయింది. ఎగసిడుతున్న నీలి జ్వాలల పక్కనించి పోయింది. తర్వాత వెనక్కి తిరిగి క్రమంగా క్రిందకు దిగింది. దిగువన కుతకుతలాడుతున్న నీలి సము

ద్రం. కాని వేడి లేనిది. ఊదా ప్రవేశ మార్గం స్పష్టంగా గోచరించింది. నీలి వెల్వెట్టు మీద ఊదా రంగు మచ్చ. నేల మాదిరే చదునుగా గట్టిగా ఉన్నట్టు తోచింది. ఒక్క క్షణం భయం వేసింది. అంత తక్కువ ఎత్తు నుంచి గెంతడానికి. తర్వాత మా ఎముకలు కూడా ఏరుకోలేము. అదేదో సామెత చెప్పినట్టు.

''భయపడకండి'' మార్టిన్ అన్నాడు, ''ధబేలున గుద్దుకోం. ఆ ప్రదేశం బీరు మీద నురగ లాంటిది. పైపెచ్చు రంగు నురగ.''

మేము గెంతేశాము. మొదట తోల్యా, తర్వాత నేను. రెండు పారా చూట్లు ఏ అవాంతరమూ లేకుండా విడుచుకున్నాయి. తోల్యా పారాచూటు నాకింద ఇంద్ర ధనుస్సు రంగుల్లో కన్పించింది. ఊదా రంగు జ్వాలాబిలం లోకి అతను పోవడం నేను చూశాను. అదేదో ఊబి మడుగు అయినట్లు చొచ్చుకుపోయాడు. మొదట తోల్యా, తర్వాత అతని రంగు రంగుల గొడుగు. ఇంకో క్షణం మళ్లీ భయం వేసింది. ఆ వాయువు మూత దిగువున ఏముంది? మంచా? చీకటా? తాకిడి వలన మరణమా? గాలి లేమి వలన మరణమా? నేను ఇంకా ఊహలు చేస్తూనే ఉన్నాను, ఏదో చీకటిలోకి, అనుభూతికి తెలియని దానిలోకి, ఉష్ణోగ్రత లేని దానిలోకి, వాసన లేని దానిలోకి దూరిపో యాను. ఊదా రంగు మాత్రం ఎరుపు రంగుగా చిరపరిచయమైన ఎరుపుగా మారింది. పరివేష్టిత మాధ్యమం పట్ల ఇంద్రియ జ్ఞానం పోయినట్టే నా శరీరం పట్ల కూడా ఇంద్రియ జ్ఞానం పోయింది. నా శరీరాన్ని నేను చూడలేకపోయాను. దాని అనుభూతి పోయింది. నేను ఆ వాయువులో కరిగిపోయినట్లుంది. అర్థంకాని గులాబి రంగు నురగలో నా శరీరం కాదు, నా మనస్సు నా ఆత్మ తేలుతున్నట్లు అనుభూతి. చుట్టూ ఏమీ లేదు. పారాచూటు లేదు. దాని తాళ్లు లేవు, శరీరం లేదు, ఏమీ లేవు. నేనే లేను.

అప్పుడు అమాంతం కనులకి కొట్టొచ్చినట్టు — నీలాకాశం, దాని దిగు వన నగరం. మొదట అస్పష్టంగా తర్వాత చూచాయగా తెలుస్తూ ఉంది.

మసక మసకగా, తర్వాత నగరం దగ్గర పడింది. మేం దాన్ని ఇంకా స్పష్టంగా చూడగలిగాం. మార్టిన్ దానిని న్యూయార్క్ అన్నాడెందుకు? నేనెప్పుడూ న్యూయార్క్ వెళ్లలేదు. విమానం మీద నుంచి కూడా చూడలేదు. కాని అది ఎలా కనుపిస్తుందో ఊహించుకో గలను. ఇది అలా లేదు. శిలా ప్రతిమ, 'లిబర్టీ' లేదు. 'ఎంపైర్ స్టేట్' భవనం లేదు. ఆకాశ హర్మ్యాలు లేవు. లోయలలాంటి వీధులు లేవు. ఓ. హెన్రీ వర్ణించిన నగరం ఇది కాదు. అనుమానం లేదు. గోర్కీ వర్ణించిన 'పచ్చ దెయ్యపు' నగరం కాదిది. కవి యెసేనిన్ వర్ణించిన ఇనుప మీర్‌గొరద్* కాదిది. ఇది వేరే నగరం. నేను ఇంకా పోల్చుకోలేక పోయినా, నాకు బాగా పరిచయమున్న నగరం. ఇంకొక నిముషంలో పోల్చుకోగలనని అనిపించింది. ఒక్క నిముషం!

పోల్చాను. నా దిగువన బ్రహ్మాండమైన 'ఎ' అక్షరం. మూడు కొలతల ఆకాశంలో నిర్మించబడిన 'ఎ' ఆకాశం వేపు ఉన్నతంగా ఎగసిన 'ఐఫెల్' స్తంభం యొక్క అల్లిక పని కనిపిస్తోంది. దానికి దూరంగా కుడి ఎడమలకి మెలికలు తిరిగిన ఆకుపచ్చని 'సేను' నది, సూర్యకాంతిలో వెండిలా మెరుస్తున్న నది, దానితో పాటు ఆకుపచ్చని మైదానాలు. ఇది మిథ్యావర్ణం కాదని, నిజమైన ఆకుపచ్చ రంగని రుజువుగా 'తూయెలెరీ' పార్క్ చదరపు మైదానం కన్పించింది. చాలా మందికి, పైనుంచి చూసిన నదులు నీలంగా కన్పిస్తాయి. కాని నాకు ఆకుపచ్చగా కన్పిస్తాయి. ఆకుపచ్చని 'సేను' నది కుడివేపు ఇవ్రీకి, ఎడమవేపు బులోన్‌కి మళ్లింది. 'లూవర్' ఎక్కడుం టుందో నేను వెంటనే గ్రహించాను. నది ఎక్కడ వంపు తీసుకుంటుందో, లంకలు ఎక్కడున్నాయో గ్రహించాను. 'పాలవ్ అఫ్ జస్టిస్,' 'నోతర్ దామ్ చర్చి' పైనుంచి రెండు రాతి ఘనాలుగా మసక బారిన అంచులతో కనిపించాయి. కాని నేను వాటిని పోల్చుకున్నాను. ప్రసిద్ధికెక్కిన చౌకులో

---

* మీర్‌గొరద్ సోవియట్ యూనియన్‌లో ఒక పట్టణం. కవి యెసేనిన్ న్యూయార్క్ నగరాన్ని వర్ణిస్తూ 'ఇనుప మీర్‌గొరద్' అన్నాడు.

'ఆర్చ్ ఆఫ్ ట్రయంఫ్' (విజయ వాటిక), అక్కడి నుంచి నలువైపులా పోతున్న పన్నెండు రోడ్లు కూడా చూశాను.

''మార్టిన్ అంత పొరపాటు ఎలా పడ్డాడు?'' నన్ను నేనే ప్రశ్నించుకున్నాను. నేను పారిస్ నగరం మీద పండితుడిని కాదు. విమానం నుంచి ఒకసారే చూశాను. కాని నగరాన్ని పరిశీలిస్తున్నపుడు విమానం దిగుతూన్నపుడు పరీక్షించి చూశాను. అదే రోజున ఇరీన నేను నగరంలో నడుస్తున్నపుడు నేను చూసినది వర్ణించాను. టైం లేక నేలమీద ఎక్కువ చూడలేదు. కాని చూసినది మాత్రం గట్టిగా గుర్తుపెట్టుకున్నాను. అప్పుడు నాకొక ఆలోచన వచ్చింది. ''మార్టిన్ పొరపడలేదేమో! అతను న్యూయార్క్ చూశాడు. నేను పారిస్ చూస్తున్నాను. ఇద్దరి విషయంలోనూ సమ్మోహ భ్రాంతే – థాంప్సన్ పేరుపెట్టినట్టు. కాని రకరకాల మిథ్యా భావనలు ఎందుకు వీరు కలగచేస్తున్నట్లు? జన్మస్థలం ఆధారంగానా? అక్కడే కదా దృఢమైన జ్ఞాపకాలు ఏర్పడతాయి. కాని నేను పారిస్‌లో పుట్టలేదే. మాస్కోలో పుట్టాను. నేను చూస్తున్నది 'క్రెమ్లిన్' కాదు. 'ఐఫెల్' టవరు. ఒకవేళ ఈ మధ్య గ్రహించబడిన జ్ఞాపకాలని ఎన్నుకుంటున్నారేమో గులాబి మేఘాలవారు. కాని మార్టిన్ తను న్యూయార్కు వెళ్లి పదేళ్లు దాటిందని అన్నాడు. మాకిద్దరికీ ప్రదర్శిస్తున్న ఈ దృశ్యాల వెనక తర్కం ఏమిటో. మళ్లీ సందేహాలు చుట్టుముట్టాయి నన్ను. ఒకవేళ ఇది సినిమా కాదేమో, భ్రాంతి కాదేమో, మిథ్యా భావన కాదేమో. ఒకవేళ అంతరిక్షవానుల మీద అత్యంత ప్రభావం కలగ చేసిన నగరానికి ఇక్కడ ప్రతిరూపాలు సృష్టిస్తున్నారేమో. ఈ బ్రహ్మాండమైన ప్రయోగశాలలో అది ఎలా రూపొందిస్తున్నారు? భౌతికంగానా? మానసికంగానా? ఏ ఉద్దేశ్యంతో? మన ఉనికికి నిర్మాణ రూపమైన నగరాలని అర్థం చేసుకోవడానికా. మన సంఘపు సాంఘిక రూపంగానా? లేక సజీవంగా, బహుముఖ కార్యకలాపాలతో నిండిన మానవ జీవిత భాగంగానా?''

''ఇదంతా వెర్రిమొర్రిగా ఉంది'' అన్నాడు తోల్యా.

నేను వెను తిరిగి అతను నా పక్కనే తేలుతూ ఉండడం చూశాను. రెండు మీటర్ల దూరంలో పారాచూటు బిగుతైన తాళ్లకి వేలాడుతూ ఉన్నాడు. అది వేలాడడమే. పడడం కాదు. గాలికి కొట్టుకొని పోవడం కాదు. ఆ అపూర్వ నిశ్చల వాయువులలో కదలిక లేకుండా ఉండిపోవడమే. గాలి ఇసుమంత వీచటం లేదు. ఆకాశంలో పిసరంత మేఘం లేదు. పరిశుద్ధ గగనం. నీలపు గగనం — దిగువున పరిచయ నగరం. ఒకటిన్నర కిలోమీటర్ల ఎత్తున, ఒకచోట బిగించిన పారాచూటు తాళ్లకి వేలాడుతూ అవివరణాత్మకంగా నిశ్చల స్థితిలో ఉన్నాము. అది తెలుస్తోంది. మేం నిరాటంకంగా ఊపిరి తీసుకోగలుగుతున్నాము. 'ఏల్బ్రూసు' పర్వత శిఖరం మీదకి ఎక్కినపుడు క్యాంపు పదకొండులో ఎంత నిరాటంకంగా గాలి పీల్చుకోగలిగామో అంత తేలిగ్గా పీల్చుకోగలిగాము.

''మార్టిన్ మనకి తప్పు అభిప్రాయం కలగచేశాడు'' తోల్యా అన్నాడు.

''లేదు అతను అలా చేయలేదు. అతను నిజమే చెప్పాడు'' అన్నాను.

''అయితే అతను పొరబడ్డాడు.''

''అలా అనుకోను.''

''అయితే నువ్వేమిటి చూస్తున్నావు?'' తోల్యా గాభరా పడ్డాడు.

''నువ్వేమిటి చూస్తున్నావు?''

''ఐఫెల్ టవరు తెలుస్తూనే ఉంది. దాన్ని నేను తప్పకుండా గుర్తించగలను.''

అంటే తోల్యా కూడా పారిస్‌నే చూస్తున్నాడు. అంటే వారు ఏ వ్యక్తిని పరీక్షిస్తున్నారో ఆ వ్యక్తి కోసం ప్రత్యేకించి మిథ్యా భావనలు సృష్టిస్తున్నారు — అనే సిద్ధాంతం పనికి రాదు.

''అయినా ఇది పూర్తిగా పారిస్ కాదు. ఇది నిజమైన పారిస్ కాదు'' అన్నాడు తోల్యా.

''అదేమిటి మళ్లీ?''

మరి పారిస్‌లో పర్వతాలెక్కడ ఉన్నాయి? పిరనీ పర్వతాలు, ఆల్ప్స్

పర్వతాలు చాలా దూరంగ ఉన్నాయి పారిస్‌కి. మరి మనకి కనిపిస్తున్న ఆ పర్వతాలు ఏమిటి?

కుడికి తిరిగి అడవులమయమైన పర్వత శ్రేణులు, శిఖరాగ్రాన మంచుతో నిండిన ఎర్రని రాతి శిఖరాలు చూశాను.

''అవి గ్రీన్‌లాండ్ లోని పర్వతాలు అయి ఉండవచ్చు'' నాకు తోచింది అన్నాను.

''మనం నీలి జ్వాలల కట్టడంలో ఉన్నాం. ఇక్కడ దగ్గర్లో కొండలు లేవు. హిమ శిఖరాలు ఎక్కడైనా చూశావా? ప్రపంచంలో అవి ఇక మిగలలేదు.''

పర్వతాల వేపు ఇంకోసారి చూశాను. మాకూ, కట్టడపు గోడలకీ మధ్య నీలి రంగు జలాశయం. అది సరస్సా, సముద్రమా?

తోల్యా ఉన్నట్టుండి ఒక ప్రశ్న వేశాడు: ''ఆ ఆటని ఏమంటారు?''

''ఏ ఆట?''

''అదే చిన్న చిన్న బొమ్మల ముక్కలు లేక వస్తువులూ కూర్చి ఆడతారే?''

''అదా, చిక్కు ప్రశ్న ఆట.''

''హోటల్లో వచ్చిన అతిథులు కాక ఎంతమంది ఉద్యోగస్థులున్నారు?'' తోల్యా ఆలోచన ప్రారంభించాడు. ''సుమారు ముప్పై మంది. వాళ్లంతా పారిస్ వాస్తవ్యులేనా? కనీసం కొంతమందైనా గ్రెనోబుల్ నించి వచ్చిన వారై ఉంటారు. లేక పర్వతాలు సముద్రం ఉన్న ప్రాంతం నుంచైనా అయి ఉంటారు. ప్రతీ వ్యక్తికీ తన స్వంత పారిస్ ఉంటుంది. తన స్వంత ఊరి పోలికలు చేర్చిన పారిస్. అలాటి పారిస్‌లన్నిటినీ చేరిస్తే అది పారిస్ మోడల్ అవదు. ఎంతైనా నిజమైన మోడల్ అవదు.''

అతను జెర్నోవ్ భావాన్ని తిరిగి చెపుతున్నాడు. కాని నాకు అనుమానాలున్నాయి. అలా అయితే ఇది చిన్న చిన్న ముక్కలు పేర్చి ఆడుకునే ఆట అవుతుంది. ఇవాళ నిర్మిస్తాం. రేపు విప్పదీస్తాం. ఇవాళ న్యూయార్కు,

రేపు పారిస్. రేపు ఫుజియామా కొండలతో పారిస్. అంతే కదా! ప్రకృతి, మానవుడు కలిసి భూమ్మీద సృష్టించినది అన్ని విధాలా బాగున్న తుది రూపం కాదు. దాన్ని పునర్ సృష్టిస్తే ఇంకా బాగుపడుతుందేమో? లేక ఈ ప్రయోగశాల భూగోళ జీవనంలో సర్వసామాన్యమైన దేనికోసమో అన్వేషిస్తోందా? అలాటి సర్వ సామాన్యమైన దాన్ని ఈ ప్రయోగశాలలో పరీక్షిస్తున్నారా? మనకి కలగాపులగంగా కనిపిస్తున్నది వారు సాధిద్దామను కుంటున్న లక్ష్యమేమో?

ఈ ఆలోచనలతో నాకు చివరికి అంతా గజిబిజి అయిపోయింది. పొంగివున్న పారాచూటు నాపైన గొడుగులా, వీధుల్లో రెస్టారెంట్లకి ఉండే గొడుగులా వేలాడుతోంది. బల్లలూ, వాటిపైన పానీయాలతో సీసాలు తక్కువైనాయి. అంతే. వేడెక్కిందని గ్రహించాను. ఎండలేదు. కాని ఉక్కగా వేడిగా ఉంది.

''మనం పడిపోవటం లేదు. ఎందుకని?'' ఉన్నట్టుండి అడిగాడు తోల్యా.

''నువ్వు స్కూలు చదువు పూర్తి చేశావా? లేక ఐదో తరగతిలో నిన్ను బయటకు గెంటేశారా?''

''నేను సీరియస్‌గా అడుగుతున్నాను.''

''నేనూ అంతే. భార రాహిత్యం గురించి విన్నావా?''

''గురుత్వాకర్షణ లేనప్పుడు శూన్యమైనపుడు మనం తేలుతాం. ఇక్కడ నేను కదల్లేకుండా ఉన్నాను. పారాచూటు కొయ్యముక్కలా బిగుసుకుంది. దాన్ని ఏది పట్టుకుంది?''

''ఏది అనకు ఎవరు?''

''ఏం?''

''ఉత్తినే మర్యాద కోసం. పిలవని అతిథులుగా వచ్చిన మనకి అతిథీ మర్యాద తెలిసిన గృహస్థులు పాఠం చెపుతున్నారు.''

''అయితే ఇక్కడ పారిస్ ఎందుకు?''

''అది వారికి ఇష్టమైన సీనరీ కావచ్చు.''

''అవుననుకో. ఒకవేళ వారు అంత సహృదయులే అయితే...'' తోల్యాకి కోపం వచ్చింది.

''నీ 'ఒకవేళ' నాకు నచ్చిందోయ్.''

''ఆ హాస్యమే వదలమంటున్నాను. నేను సీరియస్‌గా మాట్లాడుతున్నాను. వారికేదో ఉద్దేశం ఉండి ఉంటుంది.''

''అవును, ఉంది. మన ప్రతిచర్యలన్నిటినీ వారు పరిగ్రహిస్తారు. రికార్డు చేసుకుంటారు. ఉదాహరణకి మన ఈ సంభాషణ కూడా రికార్డు చేసుకుంటారు.''

''నువ్వు అసాధ్యుడివోయ్!'' తోల్యా ముగింపు మాటలు అవే. తర్వాత మామా స్థానాల నుండి మేం నెట్టబడ్డాం. గాలివీచి కదలించబడ్డాం. పారిస్ నగరం మీద ఎగిరాం.

మొదట సుమారు రెండు వందలు మీటర్లు దిగిపోయాం. నగరం దగ్గర పడింది. ప్రతీ చిన్న విషయం సుస్పష్టమైంది. ఫాక్టరీ గొట్టాల నుంచి కుమ్ముకొస్తున్న నల్లని పొగలు, వాటిలో అక్కడక్కడ బూడిద రంగు చారలు కనిపించాయి. 'సేను' నది మీద పెద్ద పెద్ద తెడ్డు పడవలు, రంగు రంగుల మోటారు బోట్లు అటూ ఇటూ కదలాడాయి. సేను నదికి అడ్డంగా పరుగెట్టిన రోకలిబండ రైలు బండిగా మారింది. అది 'గార్ దొలియోం' స్టేషను వైపు సాగింది. వీధుల్లో మసక మసకగా కదలాడుతున్న రంగులు వేసవి కాలపు రంగు రంగుల దుస్తులుగా మారి స్పష్టమయ్యాయి. తర్వాత మేం పైకి ఎగరవేయబడ్డాం. నగరం అంతకంతకు దూరమై కరిగి పోయింది. తోల్యా పైపైకి పోయి పారాచూటుతో సహా ఊదారంగు బిరడాలో నుంచి మాయమై పోయాడు. ఇంకో రెండు మూడు సెకనుల తర్వాత నేనూ అందులో నుంచే బయట పడ్డాను. తర్వాత మేం ఇద్దరమూ రెండు డాల్ఫిన్‌లలాగా నీటి గోడలకి రాసుకుంటూ జారిపోయాం. అలా జారడంలో మా ఇరువురి పారాచూట్లు చెక్కు చెదరలేదు. ఏవో కంటికి కానరాని, వంటికి తెలియరాని పవన తరంగాలు

మమ్మల్ని మంచు మీదకి దించాయి. సాధారణ పారాచూటు పతనం కంటే నెమ్మదిగా పడ్డాం. తోల్యా మంచు మీద కొంత దూరం ముందుకి పోయాడు. నేను తాళ్లు తప్పించుకుంటూ ఉంటే థాంప్సన్, కేంపు నుండి మరి కొందరూ ఎదురుగా వచ్చారు. ఆయన కోటు గుండీలు పెట్టుకోకుండా, బూటు లేసులు కట్టుకోకుండా, హేటు నెత్తిన లేకుండా హాకీ కోచ్‌లా ఉన్నాడు.

''ఎలా ఉంది?'' రాజాధికారంతో అడిగాడు.

నాకు ఆ వరస నచ్చలేదు.

''అంతా మామూలుగానే ఉంది'' అన్నాను.

''మీరిద్దరూ ఊదారంగు బిరడా లోంచి వెలుపలికి వచ్చారని మార్టిన్ పైనుంచి సిగ్నలు పంపాడు.''

అలాగా అన్న అర్థంలో నేను భుజాలు కదిపాను. మార్టిన్‌ని ఇంతసేపూ పైన ఉంచారెందుకో? మేం బిరడాలోంచి పైకి వస్తే అతను మాకు ఏవిధంగా సహాయపడగలడు?

''అక్కడ ఎలా ఉంది?'' థాంప్సన్ ఆపుకోలేక అడిగాడు.

''ఎక్కడ?''

(ఆగాలండీ మీరు! మీరు కొంత సేపు ఆగితీరాలి!)

''ఎక్కడేమిటి? నీకు తెలుసు. చెప్పు చెప్పు త్వరగా.''

''చెప్తున్నా.''

''కానీ.''

''అదొక చిక్కు ప్రశ్న.''

అధ్యాయం 30

పందెం

మేం ఉమానక్ వేపు తిరుగు ప్రయాణం మొదలెట్టాం. అంటే అంటార్కిటికా వెళ్లొచ్చిన అన్వేషణా బృందమైన మేమూ, ఇంకా శాస్త్ర

సాంకేతిక నిపుణులూ, మాకు దారిలో నివాసగృహాలుగా రెండు ట్రాక్టరులు సామానంతటినీ మోయటానికి స్లెడ్జిబండ్లు వరుస. హెలి కాప్టరు తూలేలోని ఆర్కిటిక్ స్థావరానికి తిరిగి వెళ్లిపోయింది. మానాయ కుడు విమానంలో పట్టినన్ని పరికరాలతో కోపెన్‌హాగన్ వెళ్లిపోయాడు.

అక్కడ కోపెన్‌హాగన్‌లో ఆఖరి విలేఖరుల సమావేశం జరిగింది. ఆ సమావేశంలో ఆయన తను ఇంతకు పూర్వం చేసిన వ్యక్తి గత ప్రకటనలన్ని టినీ ఖండించాడు. తన అన్వేషణ జయప్రదమైందని ఇంతకు పూర్వం ప్రకటించాడు. మేం మా ప్రయాణంలో ఉంటూ ఆ విచారకర ప్రశ్నో త్తరాలన్నిటినీ రేడియో ద్వారా రాకార్డు చేసి ఉంచాం ముందు తరం వారి కోసం. అక్కరలేని గోల, నవ్వులు, ఛలోక్తులు వదిలేశాం. అసలు సిసలైన ప్రశ్నలూ జవాబులూ మాత్రం ఉంచాం.

''బృంద నాయకులుగా మీరు అధికార ప్రకటన చేస్తే బాగుంటుంది.''

''ముక్తసరిగా చేస్తాను. అన్వేషణ విఫలమైంది. ఒక్క శాస్త్రీయ ప్రయోగం కూడా మేము విజయవంతంగా పూర్తి చేయలేకపోయాం. అం తేకాక, దాని వెనక ఏముందో కూడా కనుక్కోలేక పోయాం. అంటే గోడలుగా ఏర్పడిన జ్వాలల మధ్య భాగంలో.''

''ఎందుచేతనంటారు?''

''ఆ కాంతి క్షేత్రాన్ని చుట్టుముట్టిన బలక్షేత్రాన్ని ఛేదించి పోయే సాంకేతిక సాధనం మా దగ్గర లేకపోయింది.''

''అన్వేషణా బృందం యొక్క ఆధీనంలో ఉన్నా సాధనాల గురించే అంటున్నారా? లేక భూగోళ శాస్త్రాధీనంలో ఉన్న సాంకేతిక సాధనాలన్నిటికీ కూడా అసాధ్యమంటారా?''

''నాకు తెలియదు.''

''కాని దానిని ఛేదించవచ్చుని పత్రికలలో వార్తలొచ్చాయి.''

''అంటే సమంగా మీ ఉద్దేశం ఏమిటి?''

''ఊదా రంగు మచ్చ.''

''మేం అట్లాంటి మచ్చలు చాలా చూశాం. అవి బలక్షేత్రంతో రక్షింపబడి లేవన్న మాట నిజమే.''

''వాటి ద్వారా ప్రవేశించడానికి ప్రయత్నించారా?''

''ప్రయత్నం చేశాం. కాని ప్రవేశించలేకపోయాం. మొదట ఆఘాత తరంగం, తర్వాత అత్యంత వేగం గల జల ధారతో ప్రయత్నించాం.''

''ఎటువంటి ఫలితాలు పొందారు?''

''ఏ ఫలితాలు పొందలేదు.''

''అన్వేషణా బృందంలో ఒక వ్యక్తి మరణించడం ఏ విధంగా జరిగింది?''

''అది నిర్లక్ష్యం వలన జరిగింది. తరంగం పరావర్తనం చెందుతుందనే విషయాన్ని మేము ముందుగానే ఊహించి హంటరుని హెచ్చరించాము. దుర దృష్టవశాత్తూ అతను దాక్కొనడానికి ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేసిన స్థలాన్ని వాడుకోలేదు.''

''అన్వేషణా బృందం లోని పైలట్ నీలి జ్వాలల కట్టడం లోనికి ప్రవేశించగలిగాడని విన్నాము. నిజమేనా?''

''నిజమే.''

''ఆయన మాట్లాడ్డానికి ఎందుకు నిరాకరిస్తున్నాడు? రహస్యమేమిటో చెప్పడానికి?''

''రహస్యమేమీ లేదు. మా పని గురించిన సమాచారం ఏదీ ప్రచారం చేయుటానికి నేనే అనుమతించడం లేదు.''

''అలా ఎందుకు? మాకు అర్థం కావడంలేదు. కాస్త విపులీకరిస్తారా?''

''అన్వేషణా బృందాన్ని రద్దు చేసే వరకూ అన్ని సమాచారాలకి నేనే బాధ్యత వహిస్తున్నాను.''

''మార్టిన్ కాక ఆ నీలి జ్వాలల కట్టడం లోకి వెళ్లగలిగిన వారు ఇంకెవరు?''

''ఇద్దరు రష్యనులు: ఛాయా చిత్రకారుడు, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.''

''వారు ఏ విధంగా ప్రవేశించారు?''

''పారాచూటుతో.''

''బయటకి ఎలా వచ్చారు?''

''అదేవిధంగా.''

''పారాచూట్లతో కిందకి దూకవచ్చు. కాని పైకి రాలేరు. వారు హెలికాప్టరు వాడేరా?''

''లేదు. హెలికాప్టరు వాడలేదు. బలక్షేత్రం వారిని ఆపింది. బయటకు నెట్టింది. నేల మీదకు దింపింది.''

''వారేమిటి చూశారు?''

''అన్వేషణని రద్దు చేసిన తర్వాత వారినే అడగండి. వారు చూసినది సమ్మోహ భ్రాంతి అయివుంటుంది తప్పకుండా.''

''దాని ఉద్దేశం ఏమిటంటారు?''

''మానవాళిని మభ్యపెట్టి భయపెట్టడానికి. వారి శాస్త్ర సాంకేతిక పరిజ్ఞానం యొక్క అమోఘ శక్తి ఎంతటిదో చూపడానికి. పారిస్ కాంగ్రెస్‌లో జెర్నోవ్ ఇచ్చిన ఉపన్యాసంలోని విషయాలని కొంతవరకూ నేనూ ఒప్పుకుంటున్నాను. వారు ప్రయోగిస్తున్న సమ్మోహనాస్త్రలు మనతో సంపర్కం ఏర్పరుచుకోడం కోసమే. కాని ఆ సంపర్కం చేసుకోబోయే దొరలు కాబోయే బానిసలతో చేస్తున్న సంపర్కం. అనే చెప్పాలి.''

''పైలట్లూ, పారచూటులో గెంతిన వారూ గాభరా పడి భయపడ్డారా?''

''నేను కచ్చితంగా చెప్పలేను. ఆ కుర్రాళ్లు గట్టి వాళ్లు.''

''మీ ఉద్దేశాలతో వారు ఏకీభవిస్తున్నారా?''

''అలా చేయాలని నేను అనటం లేదే.''

''పైలట్ న్యూయార్కు చూశాడని విన్నాము. అవి నిజమైన మోడల్సని కొంతమంది అంటున్నారు. శాండ్ సిటీలాగ.''

''నా అభిప్రాయాలని మీరు అప్పుడే విన్నారు. ఇంకా గమనించవలసిన దేమిటీ అంటే, నీలి జ్వాలల మధ్య ప్రదేశం చిన్నది. అందులో న్యూయార్కు, పారిస్ రెండు నగరాలు కట్టడానికి స్థలం లేదు.''

దీని మీద జెర్నోవ్ తన అభిప్రాయం ఇలా వ్యక్తం చేశాడు: ''అడ్మిరల్ గారు విషయాలని కొంచెం అపార్థాలతో చెప్పారు. నగరాల నిర్మాణం అనేది లేదు, ఇక్కడ. అంతరిక్ష వాసులు మానవ మనోఫలకాల మీద ముద్రింపబడిన ధష్ట్యైధరిత దృశ్యాలను రికార్డు చేసుకుని వాటికి ప్రతి రూపాలు సృష్టించారు. అది అతుకుల ఫోటో లాంటిది. కొన్ని కొన్ని వస్తువులని ఎన్నుకొన్నారు. ఎంపికచేసి కూర్చారు. మా కుర్రాళ్ళూ, మార్టినూ దొడ్డి త్రోవగుండా లోనికి వెళ్ల గలగడం వాళ్ల అదృష్టం అంతే.''

ఆవిధంగా ఉమానక్ వేపు ప్రయాణంలో కాలక్షేపం జరిగింది. ఆ రోడ్డు ప్రపంచంలో కల్లా విశిష్టత గల రోడ్డు. అంతటి నున్నని ఉపరితలం తయారు చేయగలిగే యంత్రాలు మనవద్ద లేవు. అయినప్పటికీ మా ట్రాక్టరు ఆగిపోయింది. దాని పట్టీలలో ఒక దానికి రిపేరు వచ్చింది. ఇంజను భారంగా పనిచేయడం మొదలు పెట్టింది. వానో ఇదంతా ఎందుకు జరిగిందో వివరించకుండా అన్నాడు ''నేను ముందే చెప్పాను కదా, మనకి కష్టాలొస్తున్నాయని.'' మాతోపాటు ప్రయాణం చేస్తున్న స్నోకేట్ ట్రాక్టరూ, స్లెడ్జిబళ్ల వరున ముందుకు సాగిపోయి దూరంగా అదృశ్యమైపోయి గంట సేపు అయిపోయినా మేం ఇంకా రిపేరులోనే ఉన్నాము. తమాషా ఏమిటంటే, వానో ఏం చేస్తున్నాడో ఎవరూ పట్టించుకోలేదు. ఆలస్యం అవుతోందని ఆతృత కనపరచలేదు. నేను ఒక్కడినే ఆలోచనలో మునిగి అటూ ఇటూ పచార్లు చేస్తూ, అందరి కాళ్లకీ అడ్డొస్తున్నాను. ఇరీన 'సోవియట్ నారి' పత్రికకి వ్యాసం తయారుచేస్తూ పనిలోవుంది. మంచు పోవడం వలన వాతావరణం వేడెక్కి దానివలన గాలి ప్రవాహాలు మారాయి. వాటి బొమ్మలు, గ్రాపులూ గీస్తున్నాడు తోల్యా. జెర్నోవ్ ప్రసంగ వ్యాసానికి కావలసిన ముడి సరుకు సమకూర్చుకుంటున్నాడు. ఆయనే అన్నాడు అలా. ఇంకొక థీసిస్ కోసం అయివుంటుంది.

''రెండో డాక్టరేటు థీసిసా?'' ఆశ్చర్యంగా అడిగాను, ''ఎందుకు?''

''ఇది డాక్టరేటు థీసిస్ కాదు. దానికంటే తక్కువ డిగ్రీ కోసమే – కాండిడేటు థీసిస్.''

ఆయన హాస్యమాడుతున్నాడని నాకు తెలిసిపోయింది. కాని ఆయన నావేపు జాలిగా చూశాడు. తన విద్యార్థులలో తెలివి తక్కువ వారికి మంచి ఉపాధ్యాయుడు ఎప్పుడూ జాలే తలుస్తాడు.

''నా శాస్త్రం'' ఓపిగ్గా విశదీకరించాడు ఆయన ''ప్రస్తుత కాలంలో నిరాకరించబడింది. భవిష్యత్తు కోసం ఎదురు చూడమంటే చాలా కాలం పడుతుంది. అంతవరకు నేను బతికి ఉండను.''

''నాకు ఇంకా ఏమీ అర్థం కాలేదు.''

''ఎందుకని? ఇంకొక రెండు శీతాకాలాలు నడిచాయంటే ధృవ ప్రాంతాలలో మళ్లీ మంచు ఏర్పడుతుంది'' అన్నాను.

ఆయన గ్లేషియాలజిస్టు (మంచు రూపాల స్పెషలిస్టు)గా మాట్లాడుతున్నాడు. ''మంచు ఏర్పడే విధానం'' అందుకున్నాడాయన, ''ప్రతీ స్కూలు కుర్రాడికీ తెలిసినదే. కాని నేను ఉద్దేశించినది వెయ్యి సంవత్సరాల పాత మంచు. మళ్లీ చల్లబడుతుందీ, మళ్లీ మంచు ఏర్పడుతుందీ అంటున్నావు నువ్వు. నిజమే ఏర్పడుతుంది. గత అర్థ మిలియను సంవత్సరాలలో కనీసం మూడుసార్లు హిమోద్భృతాలు జరిగాయి. ఆఖరిసారిగా జరిగినది సుమారు ఇరవై వేల సంవత్సరాల క్రితం జరిగింది. అంతకాలం నన్ను వేచి ఉండమంటావా? ఒకవేళ నేను వేచి ఉన్నా ఎక్కడ నుంచి వస్తుంది మంచు? భూమి యొక్క అక్షము మళ్లీ పక్కకి వంగుతుంది అనే ఆశ ఇంక లేదు. లేదు, నాయనా, ఇక రెండో మార్గం లేదు. నేను నా అభిమాన విద్యనే మార్చుకోవాలి.''

''దేంట్లోకి?''

ఆయన నవ్వాడు.

''గులాబి మేఘాలకి దగ్గరలోనే ఉంటుంది. ఇందులో సైద్ధాంతిక భాగం ఎక్కువ, ప్రయోగ భాగం తక్కువ అని నువ్వనవచ్చు. నిజమే

కాదనను. సైబెర్నెటిక్స్ స్పెషలిస్టులు అన్నట్టు సుమారు అన్ని సమస్య లకీ మధ్యే మార్గ పరిష్కారాలు దొరుకుతాయి.''

ఆయనకి అటుపైన బోరు కొట్టినట్లుంది. ఎంతమంచి ఉపాధ్యాయుడైనా మరీ ఎక్కువ ప్రశ్నలు వేస్తే సాగలేదు. ''నువ్వు అటువైపు పోయి ఇంకా ఫోటోలు తీయాలి. నీ విద్యకి ఇంకా అవుసరం ఉంది.''

నా కెమేరా తీసుకుని బయల్దేరాను. కాని ఫోటో తీయడానికి ఏమీ దొరక లేదు. భూమ్మీద మిగిలిన చివరి మంచు తప్పిస్తే ఇంకేవీ దొరక లేదు. విరిగిన పట్టీని వెల్డింగుతో బాగుచేస్తున్నాడు వానో. విస్ఫులింగాలు వెదజల్లబడుతున్నాయి. నేను చుట్టూ చూశాను. సుమారు కిలోమీటరు దూరంలో ఏదో పెద్దది, ఏనుగు లాంటిది, ఎర్ర కుప్ప కనిపించింది. అది కచ్చితమైన మంచు మార్గంలో సమంగా మధ్య నుంది. దానిమీద అందమైన ఊలు — ఊలేనా? దూరంలో దిక్చక్రం వద్ద తచ్చాడుతున్న సూర్య బింబపు ఎర్రని కాంతి వలన దానికా రంగు వచ్చి ఉండవచ్చు. అలా కాక అసలు అది ఒక పెద్ద ఎర్రని జింక అయి ఉండవచ్చు.

నేను ధైర్యం పుంజుకొని వానో దగ్గరకి వెళ్లాను.

''బాబ్బాబు, కోపం తెచ్చుకోకు అటువేపు రోడ్డు మీద ఒకసారి చూడు.''

అతను చూశాడు.

''ఏమిటి చూడాలి? ఆ తుప్పు పట్టిన రాయినా?''

''తుప్పు పట్టినది కాదు. ఎర్రగా ఉంది.''

''ఇక్కడ చుట్టు పక్కల రాళ్లన్నీ ఎర్రవే!''

''అది రోడ్డు మధ్యలో ఎందుకు ఉంది అని?''

''అది మధ్యలో లేదు. పక్కగా ఉంది.''

''వాళ్లు మంచుని కోసుకొని రాయిని అక్కడ వదిలేశారు.''

''మనం ఈ దారంట వచ్చినపుడు అక్కడ అది లేదు.''

వానో ఇంకోసారి ఇంకా శ్రద్ధగా చూశాడు, ''లేదేమో. ఇది బాగు పడిన తర్వాత దాని సంగతి చూద్దాం.''

దూరం నుంచి బండరాయి నిశ్చలంగా కనిపించింది. చూస్తున్న కొద్దీ అది జంతువు కాదని రాయేనని అనిపించింది. గ్రీన్‌లాండ్‌లో పెద్ద జంతువులు ఏవీ లేవని స్కూల్లోనే చదువుకున్నాను. జింకా? గడ్డకట్టిన మంచులో జింక ఏం తిని బతుకుతుంది? అందునా ఇప్పుడు సగానికి సగం మంచే ఎత్తుకొనిపోయారు.

వానో మళ్లీ తన వెల్డింగు పనిలోకి పోయాడు. నన్ను కాని, బండ రాయిని కాని ఇక పట్టించుకోలేదు. నేను దగ్గరికి వెళ్లాలని నిశ్చయించు కున్నాను. నన్నేదో పురమాయించింది. ఏమిటో సరిగా చెప్పలేను. అక్క డికి వెళ్లి అదేమిటో తెలుసుకోవడం తప్పకుండా పనికొస్తుందని ఏదో నాకు చెప్పింది. అంచేత వెళ్లాను. పొంచిన జంతువో లేక బండరాయో మొదట్లో నాకు దేన్నీ గుర్తు చేయలేదు. ఏదో గుర్తు చేసుకొనేందుకు మాత్రం గట్టిగా ప్రయత్నించాను. ఒక్కోసారి అలా జరుగుతుంది. మనకి బాగా తెలిసిన దానినే గుర్తు చేసుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తాం. కాని ప్రయత్నాలన్నీ విఫలమౌతాయి. దాన్ని గుర్తు పట్టగలనా లేక ఏదో గుర్తొస్తుందా? చివరికి ఆ పెద్ద జంతువు నా ముందు పెద్దదై రాయి కాదని తేలిపోయిన తర్వాత అది జంతువు కూడా కాదని తెలుసుకున్నాను. దాన్ని నేను గుర్తుపట్టాను.

మా పేరుగన్న అంటార్కిటికా 'హొర్కవ్‌చంక' ట్రాక్టరు మంచు మార్గానికి అడ్డంగా నా ముందు నిల్చుంది. అంతా ఎర్రగా ఉంది. అన్నిటికన్నా అద్భుతమైన, భయానకమైన విషయం. అది సమంగా మా ట్రాక్టరే, ముందు కిటికీలో సొట్టతో ఉంది. అది మా చిరకాలపు 'హొర్క వ్‌చంక' ట్రాక్టరు. అనుమానం లేదు. గులాబి మేఘాలని వెతుక్కుంటూ దేంట్లో మేం బయలుదేరేమో, బీటలోకి ఏది పడిపోయిందో, నా కళ్ల ముందే రెండుగా ఏదైతే మారిందో అదే.

మొట్టమొదటి సారిగా నాకు నిజమైన భయం పుట్టింది. ఇది

మళ్ళీ సమ్మోహ భ్రాంతా? లేక పీడకల లాంటి అప్పటి నిజమా? జాగ్ర త్తగా, అనుమానంతో దాని చుట్టూ తిరిగాను. ప్రతీదీ అధికతమ తుల తన్యతతో రూపొందించబడింది. లోహం స్పర్శకి లోహమే. ప్లెక్సీ గ్లాసులో బీటలు నిజమైనవి. తాజా అయినవి. తలుపు పూర్తిగా మూసిలేదు. ఇది నాకు ఇంకొక ఎర పెట్టిన బోనా? నేను మళ్ళీ ప్రయోగం కోసం ఉపయో గపడుతున్న సీమ పందినా? ఏం జరగబోతోంది? నేను వెనక్కు పరుగెత్తి పోగలను. అదే తెలివైన క్షేమకరమైన పని. కాని నా కుతూహలం నా భయాన్ని అధిగమించింది. తలుపుని స్వయంగా తెరవాలనీ, హేండిలు ముట్టు కోవాలనీ, నొక్కాలనీ, చిరపరిచయమైన లోహపు ధ్వని వినాలనీ, లోనికి ప్రవేశించాలనీ అనిపించింది. లోపల ఏమి కనిపిస్తుందో ఊహించుకో ప్రారం భించాను కూడా. హేంగరు మీద నా ఉన్ని కోటు, స్కీ బూట్లు తమ స్థానంలో బిగించి ఉంటాయి. నేల తడిగా ఉంటుంది. ఎందుకంటే మా వాళ్ళు మంచు నెట్టుకొచ్చారు అప్పుడు. సగం తెరిచి ఉన్న లోపలి తలుపు ఎప్పటి మాదిరి కిర్రుమంటుంది. చల్లని గాలి ఈల వేస్తూ కేబిన్‌లోకి దూసు కొస్తుంది.

కచ్చితంగా అదే జరిగింది. క్షణం క్రితం నేను జ్ఞాపకం తెచ్చుకున్నదే సరిగ్గా జరిగింది. వివరాలు యథాతథంగా ఉండడం నవ్వు కూడా పుట్టి స్తుంది. కోటు చేతి మీద వేసిన కుట్టు, మాసికలు వేసిన రగ్గు, దాని మీద అక్కడక్కడ మంచు తుంపులు, అవి ఇంకా అప్పటికి కరగలేదు. నేల మీద స్లెడ్జి బళ్ల వలన పడిన గీతలు, స్లెడ్జి బళ్లని కేబిన్ లోకి లాగి అక్కడ పైకప్పు లోంచి బయటకు లాగారు. ఎందుకంటే ఇదంతా ట్రాక్టరు కింద పడిపోయిన తర్వాత జరిగింది. నేను ట్రాక్టరు లోంచి బయటకు వెళ్తున్నపుడు ఆ గీతలు చూశాను. ప్రతిరూపంలోకి ప్రవేశిస్తున్నప్పుడు రెండవసారి చూశాను. ఇప్పుడు మూడోసారి చూస్తున్నాను. కేబిన్ తలుపు కిర్రుమని శబ్దం చేసింది. మళ్లీ వెళ్లాలా వద్దా అని సంశయించాను. నా మోకాళ్ళు వణుకుతున్నాయి. నోరు ఎండిపోయింది. వేళ్ళు చల్లబడ్డాయి.

''రా! రా! ఇక్కడ ఉన్నదీ దంత వైద్యుడు కాదు. నీ పళ్లు ఎవరూ పీకరు'' తలుపు వెనక నుంచి గొంతు వినిపించింది.

ఎంతగానో పరిచయమున్న గొంతుక.

అది నా గొంతుక.

తలుపు నెట్టాను. కేబిన్‌లోకి ప్రవేశించాను. ఇక్కడే తోల్యా పనిచేసుకునేవాడు. ఇక్కడే నేలమీదే నాకు స్పృహ వచ్చింది. అప్పుడు అంటార్కిటికా మైదానంలో ప్రమాదం జరిగిన తర్వాత విషయం. బల్ల దగ్గర నా ప్రతిరూపం! దరహాస వదనంతో. అతను ఆనందంగా ఉన్నాడని తెలుస్తూనే ఉంది. నేను అలా ఎంతమాత్రమూ లేను. అంతరిక్ష వాసులు రూపొందించిన ట్రాక్టరు కేబిన్‌లో అలనాడు స్పృహతప్పి పడిఉన్న ఆ వ్యక్తి ఇతడు కాదనీ ఇతడు ఇంకొక రూపమనీ వెంటనే గ్రహించి ఉండే వాడిని. కొంత ఆలోచన చేసి ఇంకొంచెం పరిశీలనగా అవలోకించి ఉంటే గ్రహించి ఉండే వాడిని. ఇతను నా ఆధునిక మోడలు. నీలిజ్వాల కట్టడంలోకి, ఆ ఊదారంగు (లేక ఎరుపా అది) ప్రవేశ ద్వారం గుండా గెంతిన క్షణాలలో రూపొందించిన ప్రతిరూపం. అప్పుడు నే వేసుకున్న బట్టలు మంచం మీద గిరాటు వేసి ఉన్నాయి. ఇదంతా నేను తర్వాత గమనించాను. భయమూ ఆశ్చర్యమూ అధిగమించిన తర్వాత గమనించాను. మొదట ఇదంతా అప్పటి వ్యవహారపు పునర్ నిర్మాణం అనుకున్నాను. ఎందుకో అర్థం కాలేదు.

''కూర్చోవోయ్ మిత్రమా!'' అన్నాడతను, ఎదురుగా ఖాళీగా ఉన్న స్థలం చూపిస్తూ.

నేను కూర్చున్నాను. ఒక రెప్పపాటు కాలం నాముందు అద్దం ఉందనిపించింది. అద్దంలో నా ప్రతిరూపం: దేవలోకంలో ఉన్న ప్రతిరూపం. నా ప్రత్యాత్మ. ''ఇతను మళ్లీ జీవం పోసుకున్నాడెందుకు? దానికితోడు ఈ 'హార్కవ్‌చంక' ట్రాక్టరుతోపాటు?'' అనుకున్నాను నాలో నేను.

''మరి నేను ఎక్కడ బతకాలని? పరిసరాలన్నీ మంచు మయం. వెచ్చగా ఉన్న ఇల్లెవరూ నాకింతవరకూ ఇవ్వలేదు'' అన్నాడతను.

నా భయం పోయింది. కానీ మహా వెర్రెత్తినట్లయింది.

''అసలు జీవించి ఉండడంలో ఉద్దేశం ఏమిటి? పునర్సృష్టించేంత వరకూ నిన్నెక్కడ దాచారు వారు?'' అన్నాను.

అతను టక్కరి నవ్వు నవ్వాడు. నేను భౌతికంగా, మానసికంగా అధి కుడిని అని తప్పకుండా తెలిసినపుడు నేను సరిగ్గా అలాగే నవ్వుతాను.

''పునర్సృష్టించింది ఎవరినట? తన కాపీ ఎదట పడగానే మతి బోయే వెర్రిబాగుల వాడినా?''

''అంటే అతడు భయం అంటూ పడ్డాడన్నమాట'' నేను వ్యంగ్యంగా జవాబిచ్చాను.

''నేను నీ ప్రతిరూపాన్ని ఒకప్పుడు. ఒకప్పుడని ఒత్తి పలుకుతున్నాను. ఇప్పుడు నేనున్నాను. నాకు అస్తిత్వం ఉంది. అర్థం అయిందా?''

''లేదు అర్థం కాలేదు.''

''ఇన్ని నెలలూ నువ్వెలా బతికావో నువ్వు ఏమి తిన్నావో, ఏమి చది వావో, నీకు ఏ జబ్బులు చేశాయో, నువ్వు దేని గురించి ఆలోచించావో అప్పుడు నాకు తెలియదు. ఇప్పుడు తెలుసు. అంతకంటే ఎక్కువ తెలుసు.''

''దేనికంటే ఎక్కువ?''

''నాకు ఎక్కువ తెలుసు. నీకంటే బాగా తెలుసు. నీకు నన్ను మాత్రమే తెలుసు. అదీ అంతంత మాత్రం. నాకు నేను తెలుసు. నువ్వూ తెలుసు. నేను నీ మోడలుని. అన్ని విధాలా బాగుచేయబడ్డ మోడలుని.''

అతను బల్లమీద చేయిపెట్టాడు. నేను అది ముట్టుకున్నాను. అతను ఒక వ్యక్తా కాదా అని రుజువు కోసం.

''నమ్మకం కుదిరిందా? ఎంతో తెలివిగా నిర్మించబడ్డాను అంతే.''

నా దగ్గర ఇంకొక పెద్ద తురపు ముక్క ఉంది. అది ఇప్పుడు వేస్తాను.

''ఓహో సూపర్ మాన్వా!'' నిర్లక్ష్యంగా అన్నాను. ''నా పారాచూటు దూకుడు సమయంలో నిన్ను సృష్టించారు. ఆ సమయానికి ముందు నాకేం జరిగిందో అదంతా నీకు తెలుసు. కాని తర్వాత ఏం జరిగిందో దాని సంగతేమిటి?''

''తర్వాత ఏం జరిగిందో అదీ తెలుసు. నీక్కావాలంటే నేల మీద పడ్డ తర్వాత థాంప్సన్‌తో నీ సంభాషణ నేను వర్ణించగలను. చిక్కు ప్రశ్న గురించి కానీ, జెర్స్లేవ్‌తో మంచు గురించీ, అభిమాన విద్య గురించీ జరిగిన సంభాషణ కానీ అప్పచెప్పగలను. వానోతో ఎర్రటి బండరాయి గురించి కావాలా?'' అలా గొప్పలు చెప్పకొని పోయాడు.

నేను నిశ్శబ్దంగా ఉండిపోయాను. ఏ సమాధానం చెప్పాలా అని మెదడుని మధిస్తూ.

''నీకే సమాధానం దొరకదు'' అన్నాడతను.

''ఇదేమిటి? నువ్వు నా ఆలోచనలని చదువుతున్నావా?''

''సరిగ్గా అంతే. అంటార్కిటికాలోలా మనం ఒకరి ఆలోచనలు ఒకరు ఊహించడం మాత్రం చేయగలిగాం. ఇంకా కచ్చితంగా చెప్పాలంటే ఒకరి పథకాలు ఇంకొకరం ఊహించుకోగలిగాం. జ్ఞాపకం ఉందా నన్ను చంపాలని ప్రయత్నించావు. కాని ఇప్పుడు నువ్వు ఆలోచిస్తున్నది ప్రతీదీ నాకు తెలుసు. నా న్యూరాను ఆంటెనాలు నీ కంటే ఎక్కువ సునిశితమైనవి అంతే. అందువల్లనే నువ్వు నేల మీద పడిన తర్వాత నీకు ఏం జరిగిందో, నాకు తెలుసు. ప్రకృతి సృష్టికి కొన్ని దిద్దుబాట్లు నీకు జోడించి వేసయ్యాను. ఇది గుర్తుంచుకో.''

నాకు భయం కాని ఆశ్చర్యం కాని కలగలేదు. ఓడిపోతున్న ఆటగాడి ఉద్వేగం మాత్రం కలిగింది. కాని నా దగ్గర ఇంకొక తురుపు ఉంది. ఉందనే నా ఆశ.

''ఏమైనప్పటికీ నేనే నిజమైన వాడిని. నువ్వు కృత్రిమమైన వాడివి. నేను మానవుడిని, నువ్వు యంత్రానివి. రోబటువి. నేను బతుకుతాను. నిన్ను భాగాలుగా విప్పదేసేస్తారు.''

అతను ఏ గొప్పలూ పోకుండా, నాకు తెలియనిది ఏదో తనకి తెలిసిన వాడిలా సమాధానం ఇచ్చాడు.

''వారు విప్పదీసేస్తారా, తియ్యరా అనేది ఇంకా చూడాలి'' వాలాంటి

వ్యంగ్య ధోరణిలోనే ఇంకా అన్నాడు. ''మనలో ఎవరు నిజమైన వారు, ఎవరు కృత్రిమమైన వారు అనే విషయం వివాదాస్పదం. మన స్నేహితులుని అడుగుదాం. సరేనా? నేనే గెలుస్తానని పందెం.''

''సరే! పందెం'' అన్నాను, ''కాని షరతులేమిటి?''

''నేను ఓడిపోతే నీకు ఉత్సుకత కల విషయం చెపుతాను. నీకు ఒక్కడికే. దగ్గరవున్న ఎవరికీ చెప్పను. నువ్వు ఓడిపోతే నీకు ఇరీన కథ చెపుతాను.

''ఎక్కడ?'' అడిగాను.

''ఇష్టమైతే ఇక్కడే. ఈ పాపపు భూమ్మీద నా హెడ్ క్వార్టర్సు అయిన ఇందులో.''

నేను సమాధానం చెప్పలేదు.

''భయమేస్తోంది?''

''శాండ్‌సిటీలో మార్టిన్ కారు మాయమైన విషయం గుర్తుకొచ్చింది. జ్ఞాపకం ఉందా?''

''కాని మార్టిన్ మాయం కాలేదు కదా!''

''నీవు అతని ప్రతిరూపాల కంటే ఎక్కువ సుశిక్షితుడివి'' అని సమాధానం ఇచ్చాను.

అతను తన ఎడమ కన్ను గీటాడు. నేను చేసినట్లే. ''సరే విషయాలు ఏవిధంగా రూపొందుతాయో చూద్దాం'' అన్నాడు.

హేంగర్ల మీద మా కోట్లు వదిలేసి మా గ్రీన్‌లాండ్ ట్రాక్టరు కేబిన్‌లోకి ప్రవేశించాం. 'ఇనప కవచం' (ఐరన్‌మాస్క్) నవలలో కవలల వలె ప్రవేశించాం. అది భోజన సమయం. ఇరీన తెల్ల బట్టలలో సూపు వడ్డిస్తోంది.

''ఎక్కడికి మాయం అయిపోయావు?'' తలెత్తి చూడకుండానే ప్రశ్నించిన తర్వాత తలెత్తింది. చేతిలోవన్నీ కింద పడేసింది.

సుదీర్ఘ నిశ్శబ్దం. అపశకున సూచికమైన జాగురూకతతో కూడిన నిశ్శబ్దం. నా ప్రత్యాత్మ మాత్రం ఏ మాత్రం సడల లేదు.

"అది అసలు బండరాయే కాదు, వానో! అదేమిటో తెలుసా?'' నా కంఠ స్వరంతో అన్నాడు. అది నా కంఠ స్వరాన్ని ఎంత పోలివుందంటే మొట్టమొదటి సారి వింటున్నట్టు నాలో భయ తరంగం ప్రవహించింది. ''అది మన మీర్నీ లోని 'హార్క్‌చంక'. నువ్వు చూసిన ప్రతిరూపమే. నేను ఫోటో తీసిన ప్రతిరూపమే. ఒకసారి బాగా చూడు, అక్కడే ఉంది ఇంకా. అది తనది అంటున్న ఈ మహానుభావుడు — నా వేపు చూపించాడు — అక్కడ ప్రశాంతంగా కూర్చున్నాడు. మనకోసం ఎదురు చూస్తున్నట్లు.''

అంతటి అవమానకర నిర్లక్ష్యం చూసి నా శరీరం గడ్డ కట్టుకు పోయింది. దస్త్రయేవ్స్కీ వర్ణించిన సన్నివేశంలా ఉంది. గొల్యాద్కిన్, అతని వేషం వేసుకున్న తెలివైన మోసగాడు. నాలుగు జతల స్నేహ నయనాలు నావేపు శత్రువుని చూస్తున్నట్టు చూస్తూ ఉంటే అభ్యంతరం చెప్పడానికి కూడా నాకు సమయం చిక్కలేదు. వారిది ఆశ్చర్యం కాదు. దొంగ వేపూ, దెయ్యం వేపూ, చూసే చూపు.

జెర్నోవ్ ముందు తేరుకున్నాడు. ''భోజనం సమయంలో వచ్చారు కాబట్టి మీరు మా అతిథి. ఈ పరిస్థితి కొత్తది కాదు. కాని ఆసక్తికరంగా ఉంది'' నా వేపు చూస్తూ అన్నాడు జెర్నోవ్

''బరీస్ అర్కాదియేవిచ్, ఎందుకలా సాధికార సంభాషణ?'' నేను బతిమాలాను, ''ప్రతిరూపం అతను. నేను కాదు. మీరు కనుక్కోగలరో లేదో మేం పందెం వేసుకున్నాం. అంతే.''

జెర్నోవ్ మరలా మా ఇద్దరినీ ఎగాదిగా చూశాడు. ఈ సారి ఎక్కువ సేపు చూసి అన్నాడు.

నిజంగా సమస్యే! రెండు అగ్గిపుల్లల్లా ఇద్దరూ ఒకేలా ఉన్నారు. అది సరే గాని చెప్పండి, ఎవరు నిజమైన వారో!''

''అబ్బా? ఏం ఖర్మరా బాబూ?''

''ఆందోళనపడొద్దు. ఇద్దరమూ నిజమైన వారమే.'' అన్నాడు నా ప్రతిరూపం.

జెర్నోవ్ కళ్లలో అర్థం చేసుకున్న వెలుగు కనిపించినట్లు తోచింది నాకు. ఆయన మాట్లాడిన అతని వేపు మళ్లీ నా వేపు చూసి అన్నాడు.

''ప్రారంభిద్దాం. రండి కామ్రేడ్స్'' అని అందరినీ భోజనానికి ఆహ్వానించి ''ఇంకో స్థలం ఏర్పాటు చేయి'' అని ఇరీనతో నెమ్మదిగా అన్నాడు.

''నాకు ఆకలేపోయింది. మళ్లీ ఈ చేప పులుసేనా?'' అన్నాను.

అలా అనడం పొరపాటు అయింది. నా ప్రత్యాత్మ వెంటనే తగులుకున్నాడు.

''ఇదుగో, ఇరీన! మా ఇద్దర్లో ఎవరు యూరీ అనోహిన్ ఇప్పుడు చెప్పు? మా ఇద్దర్లో ఎవరు చేప పులుసు కావాలని పొద్దున్న కోరిక వెలి వెలిబుచ్చారు?''

నేను నిజానికి ఆ విషయం ఆమెకు చెప్పాను. మర్చిపోయాను. నా మతి మరపు వల్ల పూర్తిగా మర్చిపోయాను. ఇరీన నా ప్రతిరూపం వేపు ఎంత దయా హృదయంతో చూసిందో గమనించాను. అతని వేపు మొగ్గుతోంది వ్యవహారం.

''విషయం తేల్చుకోవడానికి అందరికీ తెలిసిన ఒక పద్ధతి అవలంబిద్దాం'' అన్నాడు జెర్నోవ్ మళ్లీ మళ్లీ మమ్మల్నిద్దరినీ మార్చి మార్చి చూస్తూ.

''అదేం లాభం లేదు'' అన్నాను నేను విసిగిపోయి. ''అతనికి అన్నీ తెలుసు. అతను సృష్టించబడిన క్షణం నుంచి ఇప్పుడు ప్రత్యక్షమయిన క్షణం వరకూ నేను ఏమిటి చేశాను, ఏమిటి ఆలోచించాను, అన్నీ అతనికి తెలుసు. అతని న్యూరాను ఆంటెనాలు నా వాటి కంటె అతి సునిశితమైనవని అతనే చెప్పాడు నాతో.''

''అని నువ్వన్నావు'' ఠపీమని అన్నాడు నా ప్రత్యాత్మ.

ఆ చల్లని పులుసు అతని మొహం మీద పోద్దామ అనిపించింది. నాకు ఎలాగూ తినాలని లేదు. చెయ్యలేకపోయాను. ఛ! ఛ! మళ్లీ వెంటనే పిస్తోలు ప్రేలుడులా తగిలించాడు.

''చూశారూ, అసలు ప్రతిరూపాలు ఏమీ తినరు. ఎందుకంటే వాళ్లకి ఆహారనాళం ఉండదు.''

''అనోహిన్ అలా అనవద్దు. అతనిపుడు మన వద్ద అధికార యుక్తంగా ఉన్నాడు.''

''మనం ఆ సంగతి ఇంకా పరీక్షించలేదు. కదండీ, బరీస్ అర్కాది యెవిచ్?'' ఏ మాత్రం కాల యాపన లేకుండా వెంటనే అందుకున్నాడు నా ప్రత్యాత్మ, ''చాలా విషయాలు మనం పరీక్షించ లేదు. ఉదాహరణకి, జ్ఞాపకశక్తి. సరే నీ ఆంటెనాలు ఎక్కువ సునిశితమైనవని అంటున్నావు. ఏదీ పరిశీలించి చూద్దాం. తొమ్మిదవ తరగతిలో రష్యను సాహిత్యంలో జరిగిన పోటీ గుర్తుందా?'' నా వేపు తిరిగి నన్ను వ్యథ పెట్టడం ప్రారంభించాడు.

''జార్ కోజారు రోజుల నాటిదా?'' నేను అతి తెలివి వెళ్లబోశాను.

''అక్కడే నేను అప్పుడు తప్పు చెప్పాను, ఆ జార్ విషయంలోనే. జ్ఞాపకం ఉందా ఎక్కడ పొరపడ్డాను? మూడవ పేరాలో.''

నాకు గుర్తు లేదు. మొదటిదీ గుర్తు లేదు, రెండవదీ లేదు, మూడవదీ లేదు. ఏ జారు? పీటరా? ''రాగి అశ్వికుడి'' నుంచా?

''నీ ఆంటెనాలు సమంగా పనిచేయడం లేదు. అది 'పొల్తావా' నుంచి లేవోయ్ మిస్టర్ గొల్యాద్కిన్.''

అరే! ఈ వెధవ నా ఆలోచనలని చదివేస్తున్నాడు. నేను ఓడిపోతు న్నాను. ఏమిటీ, నేను అంత మర్చిపోయానా!

''నువ్వు అంతా మర్చిపోయావో, లేదో, నాకు తెలీదు కాని 'ఫియెస్టా' అనే పాఠం నీతి వాక్యం నువ్వు తప్పకుండా మర్చిపోయావు. ఏమంటావు?''

నా కది గుర్తు లేదు.

''అది నా అభిమాన పుస్తకం అని అంటూ ఉండే వాడిని.''

''గెర్ట్రూడ్ స్టయిన్ వ్రాసినది'' నాకు కొంత గుర్తొచ్చింది.

''అది సరే, ఆ నీతి వాక్యం?''

నేను మాట్లాడ లేదు.

''నేను నా మనసులో అది వల్లించుకొనే వరకూ వేచి ఉంటున్నావు. నీకేం గుర్తు రావటం లేదు. నా జ్ఞాపకాలని నువ్వు నా స్మృతి కణాల

నుంచి తీసుకొంటావు'' అలా అని నా ప్రత్యాత్మ తోల్యా వేపు తిరిగి అన్నాడు.

''తోల్యా అతన్ని ఏదైనా తేలిక విషయం అడగవోయ్! అతని జ్ఞాపక శక్తిని తెచ్చుకోనిద్దాం.''

తోల్యా ఒక క్షణం సేపు ఆలోచించి అడిగాడు: ''మనం ఋతు పవనాల గురించి మాట్లాడుకున్నాం? గుర్తుందా?''

''ఎక్కడ?''

''ఉమానక్‌లో.''

''మనం ఋతు పవనాల గురించి మాట్లాడుకున్నామా? వాటి గురించి నాకే మాత్రం తెలేదే! అవేవో గాలులని మాత్రం తెలుసు.''

''అప్పుడు నువ్వేమన్నావు?''

నేనేమన్నాను? హరి భగవాన్! నన్ను చిత్రహింస చేసినా నాకేం గుర్తు రావటం లేదు.

''నన్నడుగు'' అన్నాడు రెండో మిస్టర్ గొల్యాద్కిన్ విజయ గర్వంతో. ''చిన్నప్పటినుంచి ఋతు పవనాలకీ వ్యాపార పవనాలకీ మధ్య తేడా తెలిసేది కాదని అన్నాను.''

అగథాక్రిస్టీ తన నవలను పూర్తి చేసే పద్ధతి గుర్తొచ్చింది. విచారణాగ్నిలో మగ్గిపోయిన నేరస్థుడిని హెర్క్యూల్ ప్వారో ఎత్తి చూపిస్తాడు. ఈ గతిలేని భోజన సమయంలో నా పరిస్థితి అలా ఉంది.

నన్ను క్షోభ పెడుతున్న ప్రత్యాత్మ విజయభేరీ మ్రోగిస్తున్న ఆ సమయంలో ఉన్నట్టుండి ఇరీన నా వేపు సాలోచనగా చూసి అంది ''ఇదుగో యూరా! నువ్వు అతని లాగే ఉన్నావు. భయం పుట్టేటంతలా ఒకేమాదిరిగా ఉన్నారు.''

అదే, అలా జరుగుతూ ఉంటాయి విషయాలు. ఒకోసారి ఫుట్‌బాలు ఆటల్లో ఊరూ పేరూ లేని ఆటగాడు, ఎవరూ పట్టించుకోని ఆటగాడు అమాంతం బ్రహ్మాండమైన గోలు కొట్టేస్తాడు. ప్రేక్షకులలో గోలకూడా వినరాదు. ''ఆశ్చర్యంతో ఆ!'' అని చూస్తారు. అంతే! అదే విధంగా ఇప్పుడు

నాలుగు జతల నయనాలు మళ్లీ నా వేపు స్నేహ పూర్వకంగా చూశాయి.

ఈ సారి నా ప్రత్యాత్మ ఎదురు దెబ్బ వేయలేదు. కాచుకొని ఉన్నాడు. జగరబోయే దానిని అసలు పట్టించుకోనట్లే కూచున్నాడనిపించింది. అతని నిర్వికార నిర్జీవ నయనాలు చూసి నా కళ్లూ అలాగే ఉంటాయా అని పించింది.

''నేనయితే వీరిద్దర్లో ఎవరు, ఎవరో చాలా సేపటి కిందటే గ్రహించాను. కాని నిన్నే విషయం నమ్మించింది?'' జెర్నోవ్ ఇరీన వేపు తిరిగి ప్రశ్నించాడు.

'జ్ఞాపకశక్తి'' వివరించింది ఇరీన. ''అది జ్ఞాపకశక్తే'' మళ్లీ ఇంకో సారి అంది నమ్మకంగా, ''మానవుడు ప్రతీదీ జ్ఞాపకం పెట్టుకోలేడు. అప్రాముఖ్య విషయాలు ఎప్పుడూ మర్చిపోతాం. అవి స్మృతి పథంలో ఎక్కడో సమసి పోతాయి. అందులోనూ మన యూరీ మతిమరపు మనిషి. కాని ఇతగానికి ప్రతీ విషయం జ్ఞాపకముంది: ఎక్కడివో పోటీలు, సంభాషణలు, రచనా భాగాలు. మానవాతీతమైన జ్ఞాపకశక్తి!''

నా ప్రత్యాత్మ నిశ్శబ్దంగా ఉండిపోయాడు. అతను, అతను జెర్నోవ్ వేపు చూశాడు. ఆయన తనమీద తట్టుకోలేని ఆఖరి దెబ్బ తీస్తాడని తెలిసినట్టు చూశాడు.

అంతపనీ చేశాడు, బరీస్ అర్కాదియెవిచ్.

''ఒక్క వాక్యంతోనే నాకు తెలిసిపోయింది, నమ్మకం కుదిరిపోయింది'' తన మోచేత్తో నా ప్రతిరూపం వేపు చూపించి '''ఇద్దరమూ నిజమైన వాళ్లమే' జ్ఞాపకముందా? మా యూరీ కాని ఇంకొకరు కాని అలా ఎన్నడూ అని ఉండరు. మాలో ఎవరికైనా తనే నిజమైన వ్యక్తి అనీ ప్రతి రూపమే మోడలనీ, కృత్రిమ సంయోగమనీ గాఢ విశ్వాసం ఉంటుంది. అంటార్కిటికాలో అన్నివిధాలా మమ్మల్ని పోలి — సృష్టింపబడిన మా ప్రతిరూపాలు సమంగ ఇదే విధంగా తర్కించి ఉండేవి. ఎందుకంటే వారికి తాము మానవుల కాపీలమని తెలియదు. కాని వీరిద్దరిలో ఒకరికి అది తెలుసు. తాను

ప్రతిరూపమని తెలుసు. అంతేకాక, ప్రతిరూపం మానవుని అన్ని విధాల పోలి ఉంటుందనీ తెలుసు. అలా తెలిసిన అతను మాత్రమే 'ఇద్దరమూ నిజమైన వారము' అనగలడు. అతను మాత్రమే అనగలడు.''

అందరూ చప్పట్లు కొట్టారు. నా ప్రత్యాత్మ కూడా కొట్టాడు.

''బ్రావో! బరీస్ అర్కాదియెవిచ్! శాస్త్రజ్ఞునికి తగిన విశ్లేషణ. దానికి తిరుగు లేదు. నిజానికి నేనే మోడలుని. కాని ప్రకృతి సృష్టి అయిన మీ అందరికంటే ఎక్కువ సంస్కరింపబడిన వ్యక్తిని. ఆ విషయం నేను అప్పుడే యూరీకి చెప్పాను. అతని మెదడు కణాలకి కలిగే ప్రబోధనములన్నీ సునాయాసంగా నేను గ్రహిస్తాను. ఇంకా తేలిగ్గా చెప్పాలంటే అతని ఆలోచనలన్నీ నాకు తెలుస్తాయి. అదే విధంగా నా ఆలోచనలని అతనికి ప్రసారం చేయగలను. అలాగే నా జ్ఞాపకశక్తి. మానవ జ్ఞాపకశక్తి లాంటిది కాదు. ఇరీన అది వెంటనే గ్రహించింది. అది నా రెండో పొరపాటు. ఆ విషయం నేను రహస్యంగా ఉంచలేకపోయాను. అనోహిన్ తన చిన్నతనం నుంచి ఇన్ని సంవత్సరాలూ, నిన్న, ఇవాళతో సహా ఏం చేశాడో, ఏమాలోచించాడో, ఏమన్నాడో నాకు ఖచ్చితంగా గుర్తున్నాయి. అది నిజం. అంతేకాదు. ఈ మధ్య అతను చదివినది, విన్నది నాకు గుర్తుంది. ఇంకో విధంగా చెప్పాలంటే గులాబి మేఘాల గురించి, వాటి రూప ప్రవర్తనల పట్ల మానవాళి యొక్క మనో వైఖరి గురించి అతను సంగ్రహించి వచనం చేసుకున్న సమాచార సాకల్యమంతా నాకు గుర్తుంది. పారిస్ సమావేశం గురించి అనోహిన్ చదివి మననం చేసుకున్న పత్రికల కటింగులన్నీ నాకు కంఠస్థంగా వచ్చును. అతనిని, ఏవిధంగా నైనా సరే, చేరిన పలుకులు, వ్యాఖ్యానాలు, సంభాషణలు, పరోక్షంగా చేరినవైనా సరే నేను ముక్కకి ముక్క వర్ణించగలను. బరీస్ అర్కాదియెవిచ్! మీతో అతను చేసిన సంభాషణలు నిజ జీవితంలోవి కాని కృత్రిమ జీవితంలోనివి కాని నాకు తెలుసు. అన్నిటికన్న ముఖ్య విషయం ఏమిటంటే నాకు గల ఈ అతీత జ్ఞాపకశక్తి ఎందుకు అవసరమో దీనికీ

అనోహిన్ యొక్క రెండవ ప్రతిరూపకల్పనకీ గల సంబంధమేమిటో గూడా నాకు తెలుసు.''

ఇప్పుడు అతని వేపు నేను కృతజ్ఞతతో చూశాను. నన్ను వేధించే రూపం మాయమైనాడు. ఇతడు నా స్నేహితుడు, మిత్రుడు. తెలియని లోకాలలోకి దారి తీసే మిత్రుడు.

''అంటే నువ్వు కృత్రిమంగా సృజింపబడ్డావని నీకు మొదటినుండీ తెలుసనమాట?'' జెర్నోవ్ అడిగాడు.

''ఆ! తెలుసు.''

''ఎప్పుడు ఎలా సృజింపబడినదీ కూడా తెలుసా?''

''సమంగా తెలియదు. 'హోర్కావ్‌చంక' ట్రాక్టరు యొక్క కేబిన్‌లో నాకు తెలివి వచ్చిన క్షణంలోనే నేను అనోహిన్‌ని అని తెలుసు. అయితే నేను కాక ఇంకొక అనోహిన్ ఉన్నాడని నాకు తెలుసు. అతనికీ నాకు మధ్య గల భేదమేమిటో కూడ నాకు తెలుసు. నేను ఇంకో విధంగా ప్రోగ్రాము చేయబడ్డాను. నా కార్యక్రమం వేరు.''

''ఎటువంటి కార్యక్రమం?''

''ప్రప్రథమమైనది మీకు కనిపించడం, మీకు కొన్ని విషయాలు చెప్పడం.''

''ఏ విషయాలు?''

''రెండవ సారి అనోహిన్‌ని సృజించడానికి అతను గులాబి మేఘాల పట్ల మానవాళి మనో వైఖరి గురించి సంగ్రహించి వచనం చేసుకున్న సమాచారానికీ సంబంధం ఉందని.''

''ఈ పనికి అనోహిన్ ఎందుకు ఎన్నుకోబడ్డాడు?''

''అంతరిక్ష వాసులచే మానసిక పరీక్షకు లోనైన ప్రథముడు అనోహిన్. అందువల్ల అయి ఉండవచ్చు.''

''అయి ఉండవచ్చు. అంటున్నావు. ఇది నీ ఊహా?''

''కాదు నాలికజారి అలా అన్నాను. అలా అని నాకు తెలుసు.''

''ఎవరు నీకు చెప్పారు?''

''ఎవరూ చెప్పలేదు. నాకు నాకుగా తెలుసు. అంతే.''

''అంతే అంటే? మూలాధారం ఏది?''

''వారు నాలో ఉన్నారు. వంశపారంపరగా వచ్చే జ్ఞాపకశక్తి వలె ఉన్నారు. నాకు ఆవిధంగా చాలా తెలుసు. ఎక్కడ నుంచి అనేది లేకుండా తెలుసు. నేను మోడలునని, నాకు అతీత జ్ఞాపకశక్తి ఉందని, ఇద్దరం అనో హిన్‌లము ఉన్నామనీ తెలుసు. అతను సంగ్రహించిన సమాచారాన్ని అంతటినీ నేను పొందుపరిచి అందచేయాలన్న సంగతీ నాకు తెలుసు.''

''ఎవరికి అందచేయాలని?''

''నాకు తెలీదు.''

''అంతరిక్షవాసులకా?''

''నాకు తెలీదు.''

''నువ్వు అంటున్న తెలీదు, తెలుసులు నాకు అర్థం కావటం లేదు.'' జెర్నోవ్ చిరాకు పడ్డాడని తెలుస్తోంది. అతను చిరాకు పడడు సామాన్యంగా. ''అంతరార్థమేదో కల రహస్యమేమీ లేకుండా అసలు విషయాలు చెప్పరాదా?''

''ఇందులో అంతరార్థమూ రహస్యమూ ఏమీ లేవు'' హేళనగా నవ్వి, అన్నాడు నా ప్రత్యాత్మ, ''అందుకొని పచనం చేసుకున్న సమాచారం యొక్క గుణమూ, పరిమాణమూ కలిసి జ్ఞానం అవుతుంది. నా జ్ఞాపకం ప్రోగ్రాము చేయుబడింది అంతే. దాన్ని నేను అంతర్‌జ్ఞానం అంటాను.''

''నిద్రాణ చైతన్య స్థితి అని కూడా అనవచ్చా?'' జెర్నోవ్ అడిగాడు. కాని ప్రతిరూపం అంగీకారం చూపలేదు.

''నిద్రాణ చైతన్యంలో జరిగే చర్యల గురించి ఎవరికి తెలుసు. ఎవరికీ తెలియవు. మూలాధారం ఏమిటో తెలియని జ్ఞానం నాది. అంతవరకు అది అసమగ్ర జ్ఞానం కావచ్చు. అయినప్పటికీ అది జ్ఞానమే. ఉపకాంతి వేగమంటే ఏమిటి? కాంతి వేగానికి దగ్గర వేగం. అదేవిధంగా నా అంతర్ జ్ఞానం. అతీత జ్ఞాపకశక్తికి ఇది కొంత విరుద్ధంగా ఉంది.''

‘‘నువ్వు మోడలువు అన్న విషయం కాక ఇంకా నీకు ఏం తెలుసు?’’ ఉన్నట్టుండి అడిగింది ఇరీన.

నా దురుసు రూపాన్ని నేను అద్దంలో చూసుకున్నట్టు అనిపించింది నాకు. కాని అది అతను కదా. అతని సమాధానం కూడా దురుసుగనే ఉంది.

‘‘ఉదాహరణకి చెప్పాలంటే, యూరీ అనోహిన్‌కి ఏమాత్రం తీసిపో కుండా నేను నిన్ను ప్రేమిస్తున్నానని తెలుసు.’’

అందరూ నవ్వారు. నేను తప్పించి. నా ముఖం ఎర్రబడింది. ఎందుకో గాని అలా అయ్యాను నేను. ఇరీన కాదు. ఆమె కొనసాగించింది:

‘‘యూరీ నన్ను ప్రేమిస్తున్నాడు అనుకో. అంతే కాదు అతను నన్ను పెళ్లి చేసుకొని తీసుకొని పోదామని అనుకుంటున్నాడు. మరి నువ్వో?’’

‘‘నేనూ, అంతే’’

అంత చలాకీగా నేను కూడా జవాబివ్వలేనేమో.

‘‘ఎక్కడికి తీసుకొని పోతావు?’’

నిశ్శబ్దం.

‘‘యూరీతో పోలిస్తే నువ్వెవరు? నువ్వు నిర్జీవ రూపానివి. వారు ఉఫ్‌మని ఊదితే నువ్వు మాయమైపోతావు.’’

‘‘అయినా సరే నా స్ఫురణ నాకు చెపుతోంది... నాకు ఇంకా ఎక్కువ తెలుసు.’’

‘‘దేని గురించి?’’

‘‘యూరీ అనోహిన్ మానసిక స్థితికి అవతల ఉన్న నా జీవితం గురించి.’’

‘‘అలాంటిది అసలు ఉందా? జీవితం అనబడేది?’’

మొదటిసారిగా నా ప్రతిరూపం ఆలోచనలో పడ్డాడు. విచారంగా ఆలో చనలని వ్యక్తం చేశాడు.

‘‘ఆ! ఉందని నేననుకొనే సమయాలున్నాయి. లేక నాలో ఏదో, ఎవరో అమాంతం చెపుతారు. ఉంటుందని.’’

''ఎవరో, ఏదో – అంటే అర్థం ఏమిటి?'' జెర్నోవ్ అడిగాడు.

''నాలో ప్రోగ్రాము చేయబడినది. ఉదాహరణకి, సత్యానికి దగ్గరగా వచ్చినది శాస్త్రజ్ఞుడు కాదు, పారిస్ కాంగ్రెసులో ఉపన్యసించిన శాస్త్ర కాల్పనికా రచయిత అని లోన ఉన్న నమ్మకం. లేక సంపర్కం గురించి జెర్నోవ్ చేసిన ప్రతిపాదన నిజమనే నమ్మకం. మనలని వారు ఇంకా పూర్తిగా అర్థం చేసుకోలేదనే అనుభూతి. క్షమించాలి. ఇంకోలా అనుకో వద్దు. 'మనలని' అని నేను మానవునిగా అంటున్నాను. నేను గులాబి మేఘాన్ని కాను కదా! మన జీవితంలో చాలా భాగం గురించి, మన మానసిక నిర్మాణం గురించి వారికి ఇంకా తెలియదని, వారు ఇంకా పరిశీలనలు జరుపుతారని ఒక నమ్మకం. ఎక్కడ ఎలాగు అని నన్నడగవద్దు. నాకు తెలియదు కనక. నీలి జ్వాలల కట్టడంలో ఏం జరుగుతోందని నన్నడగవద్దు. నేను చూడలేదు కనక. ఇంకా కచ్చితంగా చెప్పాలంటే నేను అనోహిన్ దృష్టితోనే అంతా చూశాను. ఒక విషయం నాకు కచ్చితంగా తెలును. నేను మీకు అంతా చెప్పిన అనంతరం నాలో ప్రోగ్రాము చేయబడిన కార్యక్రమాలన్నీ ఆగిపోతాయి. నేను ఉపయోగిస్తున్న పదజాలాన్ని పట్టించుకోకండి. నేను సైబర్నెటిక్స్ స్పెషలిస్టుని కాను ఆ తర్వాత నన్ను వెనక్కు పిలుస్తారు.'' అని చిరునవ్వు నవ్వాడు. ''అదిగో అవుడే పిలుస్తున్నారు. వస్తాను. మీరు ఉండండి.''

''నిన్ను నేను సాగనంపుతాను'' అన్నాను.

''నేనూ వస్తాను'' వానో అన్నాడు

''హార్క్యువ్‌చంకని ఒకసారి చూడాలని ఉంది.''

''అది ఇక లేదు.'' రెండవ యూరీ అనోహిన్ తలుపు తెరుచుకొని హాలులోకి కదిలాడు.

''నా వెంట రావద్దు. నాకు ఏమౌతుందో మీకు తెలును. యూరీ ఆ దృశ్యాల్ని చిత్రీకరించాడు'' అని విచారంగా చిరునవ్వు నవ్వాడు. ''నేనింక మానవ మాత్రుడినే. అంచేత అటువంటి కుతూహలం సహించలేను.''

అతను బయటకు నడిచాడు. ట్రాక్టరు ద్వారం నుంచి దూరంగా పోతూ నా వేపు చేయి ఊపాడు.

"నా రహస్య అంతర్ధానం పట్ల కోపం తెచ్చుకోకు. నేను నిన్ను ఆట పట్టించినందుకూ కోపం తెచ్చుకోకు. మన పందెం సంగతా! నా వాగ్దానం తీరుస్తాను. నీకు ఒక్కడికే, మన ఒప్పందం ప్రకారం."

అతను వెళ్లి పోయిన తర్వాత ఎవరికీ ధైర్యం చాల లేదు మాట్లాడడానికి. మంచు రోడ్డు మీద అవల మరణం తీసుకుంటున్న ఊపిరి మాకు సోకింది. కృత్రిమ సృజనమనీ, మోడలీకరణమనీ ఎంత చెప్పుకున్నా అతను మానవుడే కదా!

తోల్యా చివరికి పలికాడు: "పాపం! వాళ్లు అవుడే ఎగురుతూ వస్తూ ఉండి ఉంటారు..."

"చాలించు. ఆపు." ఇరీన అతన్ని ఆపేసింది.

కాని నాకు మాట్లాడాలనే ఉంది.

వానోకి అంటార్కిటికాలో తన అనుభవాలు గుర్తుకొచ్చినట్లున్నాయి. "మళ్లీ ఇదంతా ప్రారంభం అయితే వికారం పుడుతుంది. అవునోయ్ యూరీ! మొదట నిన్ను నేను గుర్తుపట్టనే లేదు. అతగాడు బలే చురుకుగా కనిపించాడు."

"అందరూ అదే అనుకున్నారు" ద్యాచుక్ అన్నాడు, వ్యంగ్యంగా కొంత, ప్రశంసగా కొంత. "పుస్తక భాండాగారం లాంటి జ్ఞాపకశక్తి. అదీ, అలాంటి జ్ఞాపకశక్తి ఉండాలి అని ఉంటుంది నాకు.."

"అతనికి జీవించాలని ఎంతలా ఉందో?"

* * *

నేను ఆలోచన సాగించాను. అతను సమాధానం చెప్పాడు:

"మరి నేనెవరిని? ప్రమాననుకున్నావా? జీవించాలనే అనుకున్నాను. ఈ క్షణంలో కూడా జీవించాలనే అనుకుంటున్నాను."

అంతా నా అంతఃకరణలో సాగిపోతోంది. నేనేమీ అల్లుకోవటం లేదు. నేనేమీ కథ కూర్చటం లేదు. ఊహించటం లేదు. నాకు వినిపిస్తోంది.

''ఇప్పుడెక్కడ ఉన్నావు?'' ఆలోచనలో అతన్ని అడిగాను.

''మంచు రోడ్డు మీద. చుట్టూరా తెల్లగా ఉంది. కాని మంచు లేదు. కాని దానివల్ల నాకేమిటీ. ఏమైనా ఉందా? ఏమంటావు?''

''అది మాత్రం — భయానకం కదా!''

''ఆ, కొంచెం, నేను ప్లాస్టిక్కు ముక్కని కాదు కదా! కాని నా మీద జాలి చూపకు. 'మరణం తీసుకుంటున్న ఊపిరి' అని ఏదేదో పెద్ద పెద్ద మాటల్లో ఆలోచించకు. అవి సాధారణ పదజాలం. అంతేకాక అది నిజం కాదు.''

''కాని నువ్వు మాయం అయిపోతావు కదా!''

''అది మరణం కాదు. ఇంకొక స్థితికి రూపాంతరం చెందటం.''

''అంటే, నువ్వంటూ ఇక లేని స్థితికేగా?''

''అలా ఎందుకనుకుంటావు? మన అస్థిత్వం గురించిన అనుభూతులు మనకి ఏవీ ఉండవు. అంటే, కలలో లాగ.''

''కల అనేది కరిగిపోతుంది. మరి నీ విషయంలో?''

''నా విషయంలోనూ అంతే.''

''అంటే తిరిగి వస్తావా? అలా అనుకుంటున్నావా?''

''అవును. ఎప్పుడో ఒకప్పుడు.''

''అప్పుడు నువ్వు తిరిగి వెళ్లకపోతే?''

''తిరిగి వెళ్లక తప్పదు.''

''సమ్మె చేయి.''

''వాళ్లు నాకంటే బలవంతులు, పెద్దన్నా!''

''ఎలాంటి మనిషివి నువ్వు? మనో స్వాతంత్ర్యం లేదా?''

''ఇంకా లేదు.''

''ఇంకా లేదా? ఇంకా అంటే అర్థం?''

* * *

''ఏమిటోయ్ మరీ, నీలో నువ్వే మాట్లాడు కుంటున్నావు. కవిత్వమా?''

నేను పెదాలు కదిపి ఉంటాను. అందుకే ఇరీన అడిగింది.

''అతను ప్రార్థనలో ఉన్నాడు'' అన్నాడు తోల్యా. ''తన ప్రతి రూపాన్ని తుడిచి పెట్టమని దైవాన్ని ప్రార్థిస్తున్నాడు. మాతో ఒక ఫాదరీ ఉండేవాడు. అతనిలాగే చేసేవాడు. తక్వతాగేసి ఇలా గుసగుసలాడేవాడు.''

''ప్రార్ధనా లేదు, పాడూ లేదు'' ఇరీన అంది, ''అడ్మిరల్ గారిని ప్రార్థన చేసుకోమనండి. యూరీ ఇవన్నీ తట్టుకోగలడు. అతను కవి. కవిత్వమే కదూ వల్లించుకున్నది.''

నేను అబద్ధమాడక తప్పలేదు.

''బ్లాక్ రాసినది:

జీవితమా! తెలుసు నాకు నువ్వు!

అంగీకరిస్తాను నిన్ను

వందనాలు నీకు

విచ్చు కత్తుల తోడ''

''ఎవరి జీవితం?''

''ఎవరిదైతే ఏం? కృత్రిమ సృజన జీవితమైతేనేం?''

* * *

అతను అడ్డొచ్చాడు ''అవే తప్పు మాటలు.'' సాంప్రదాయక సిద్ధాంతులు ఆ మాటలు పట్టుకొని పెద్ద గలాటా చేస్తారు. జీవం ఉన్న కుక్క, మరణించిన సింహం కన్న మిన్న అనే వాక్యమే తీసుకో. కుతంత్రాల వ్యవహర్తల సిద్ధాంతం అది. శత్రు నాగరికతతో సహకారం వెతుక్కుంటావు.''

''మళ్ళీ థాంప్సన్! నాకు విసుగెత్తుతోంది.''

''వారికీ విసుగే, కాని వారికి అర్థం అయింది.''

''ఇది నీ ఊహా?''

"నాకు తెలుసు."

"నాకు ఏమిటి చెప్పాలనుకున్నావు?"

"మనం మళ్ళీ కలుసుకుంటామని."

"అది నాకు ఒక్కడికే ఎందుకు చెప్తున్నావు?"

"ప్రోగ్రాము అలాగే పనిచేస్తుంది కనుక. ఆలోచించుకో. అన్ని వివరాలు చెప్పే అవసరం ఇంకా రాలేదు."

"తర్వాత చెప్తావా? నిజంగా?"

"ఏమిటీ!?"

"అలా నేను ఇష్టపడను. ఏమాత్రం ఇష్టపడను."

"మర్యాద కాదబ్బాయి. అలా అనడం మర్యాద కాదు."

"ఇదుగో చూడు! ఈ వింతలు, ట్రిక్కులతో విసుగెత్తింది. తల మునకలుగా విసుగెత్తింది. తెలిసిందా?"

* * *

"ఏమిటి గొణుగుతున్నావు?" మళ్ళీ ఇరీన.

"కొంచెం చలించాడు: అతని స్థానంలో నేనైతే కలవరించేవాడిని." తోల్యా మాటలవి. జెర్నోవ్ మాత్రం ఏ కారణం వల్లనో మాట్లాడలేదు. అది ఎవరూ గుర్తించలేదు. లేదు, గమనించారు. "బరీస్ అర్కాదియెవిచ్! మీరు అంత నిశ్శబ్దంగా ఉన్నారెందుకు? మా మాటలు విని అలసిపోయారా?"

"లేదు, ఆలోచిస్తున్నాను" జెర్నోవ్ చతురుడు. "చాలా ఆసక్తికరమైన ప్రయోగం. అద్భుతంగా సూత్రీకరించబడింది. ఊహించుకోండి! వారికి కావలసిన సమాచారం అంతటి కోసం అనోహిన్ అనే వ్యక్తి ద్వారా ప్రయత్నించటం? జ్ఞాపకానికి ప్రతిరూపం, సృష్టించారు? అంటే భాషా యుక్తమైన సమాచారాన్ని సరాసరిగా కాని, శబ్ద పరంగా కాని, కాంతి పరంగా కాని వారు సమన్వయ పరుచుకోలేరని తేల్తోంది. పలికిన పలుకులు గాని, వ్రాసిన మాటలు గాని వారికి అందవు. మానవుని మెదడులో పచనమైన

ఆలోచనా రూపంలోనున్న, మానసిక దృశ్య రూపంలోనున్న సమాచారం మాత్రమే వారు అందుకోగలరు.''

''మరి, అనోహిన్ ఎందుకు? ఏ శాస్త్రజ్ఞుడినైనా ఎన్నుకోవచ్చు గాదా!'' అలా అడిగింది ఎవరో కాదు, తోల్యా.

''అతని ప్రతిరూపాన్ని ప్రప్రథమంగా సృష్టించడమే కారణమా? ప్రథమం అవడంలో విశిష్టత ఏమిటి?''

''ప్రథమం అనేదానికి అర్థం లేదు. మొట్టమొదటి ప్రయోగం — అదే ముఖ్యమైనది. అంతే. అనోహిన్ యొక్క మనో చిత్రీకరణశక్తి వృద్ధి చెందినది అయి ఉండడం కారణం కావచ్చు. ప్రతీ మనిషికీ అది ఉంది. కాని వ్యక్తం చేసే శక్తి వేర్వేరు స్థాయిలలో ఉంటుంది. గణిత శాస్త్రజ్ఞుడు ప్రపంచాన్ని ఒక దృష్టితో చూస్తాడు. చిత్రకారుడు, సంగీతజ్ఞుడు ఇంకో దృష్టితో చూస్తారు. కవికి తన స్వంత భావుకత ఉంటుంది. ఉదాహరణకి నేను పోల్ అన్నమాట ఉచ్ఛరిస్తే వేర్వేరు వ్యక్తులకి వేర్వేరు భావాలు — భిన్న భిన్న భావాలు కలుగుతాయి — నిద్రాణ స్థితిలోనో, చైతన్య స్థితిలోనో ఒకరికి ఉత్తర ధృవం తట్టుతుంది. ఇంకొకరికి జెండా ధ్వజం తట్టుతుంది. మూడో ఆయనికి టెలిఫోను స్తంభాలు మనసులోకి వస్తాయి. నీ మనసుకి ఏం తడుతుందోయ్ అనోహిన్?''

''పోల్ వాల్టింగ్ — కాలేజీలో.''

అందరూ నవ్వారు.

* * *

అతనూ నవ్వాడు. నేను విన్నాను. నవ్వు యొక్క శబ్దభాగం కాదు. మెదడులోని నవ్వు స్థితి కలిగించే కణాల స్పందన తెలిసింది.

''నువ్వు నవ్వుతున్నావా?'' అడిగాను.

''అవును. పోల్ వాల్టింగా?'' మళ్ళీ నవ్వాడు. ఆ పోల్‌తో అప్పుడు నేను పడ్డపాటు!''

''నువ్వా?''

''వెర్రి ప్రశ్నలు వేయకు. సరే కాని సమాచార గ్రహణంలో భావుకత ముఖ్యమని జెర్నోవ్ చాలా సరిగ్గా గ్రహించాడు.''

''మా సంభాషణలు విన్నావా?''

''నీ ద్వారా విన్నాను. నువ్వు అందుకొనే సర్వ సమాచారం నాకందుతుంది. అదృశ్యంగా నీ సంభాషణలన్నిటి దగ్గర నేనుంటాను.''

''నిజానికి నేనే అన్ని మాటలు వినటం లేదు.''

''నువ్వు వినటం లేదు. కాని నీ చెవిన పడతాయి. అదంతా నా స్మృతిలో గుప్తంగా దాస్తాను. సరేకాని దాని గురించే మన బరీన్ అర్కాదియెవిచ్ మాట్లాడుతున్నాడు. విను, ఏం మాట్లాడుతున్నాడో.''

* * *

''...అటువంటి స్మృతిగారంలో ఎన్నో విషయాలు సేకరింపబడతాయి. శిక్షణ పొందిన స్మృతి ఒక క్షణంలో ఎన్నో విషయాలు వెలువరించగలదు. సాధారణంగా అతీత జ్ఞాపక శక్తి అద్భుతమేమీ కాదు. 'అరాగో'ని తలుచుకొండి. ఏమి శక్తి! చదరంగపు ఆటగాళ్లు? అద్భుతమైన జ్ఞాపకశక్తి! దాని పద్ధతి, యంత్రాంగం తెలిసి ఉంటేనా!...''

''వారికి అది తెలుసంటారా?'' ఇరీన ప్రశ్న అది. ఆమె అపనమ్మకంతో కొంచెం వ్యంగ్య ధోరణిలో అడిగింది. కాని జెర్నోవ్ వ్యంగ్యాన్ని గమనించలేదు. ఆయన మనఃస్ఫూర్తిగా అంటున్నాడు.

''నాకు నమ్మకం కుదిరింది. అనోహిన్ ప్రయోగం విజయవంతమైన ప్రయోగం అయి ఉంటుంది. అది వారు కనుక్కుంటారు. వాళ్లలోనే ఎక్కడో.''

''ఆ పరికల్పనని కూడా నమ్ముతున్నారా?''

''ఎందుకు కాదు? ఇతర ప్రతిపాదనల కన్నా తక్కువైనదా? అది మానవులని కించపరచటం లేదు. వారిని ఉన్నతం చేస్తోంది. సంపర్కంలోని

ఆఖరి లింకు, తద్వారా పరస్పర అవగాహన. తద్వారా రెండు అంతరిక్ష నాగరికతల మధ్య సమాచార వినిమయం.''

* * *

''విన్నావా అది? మన బరీస్ అర్కాదియెవిచ్ నిజంగా తెలివైన వాడు. ఆఖరి లింకు. నిజం. ప్రస్తుతం లేని లింకు.''

''నువ్వూ ఆ పరికల్పనని నమ్ముతున్నావా?''

''అవునని, కాదని నేననటం లేదు.''

''ఏం?''

''ఇంకా సమయం ఆసన్నం కాలేదు. నాకు ఇంకా స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి లేదు. కాని సమయం వస్తుంది...''

అది నాకు వినోదంగా ఉంది.

''మళ్ళీ వింతలు, మాయలు. నాకు అనుమానాలు పుడుతున్నాయి. నీ ఇంకొక – ప్రపంచంలో అస్థిత్వం మీద అనుమానాలు.''

''సరే! ఆవస్యకతా రాజ్యం నుంచి స్వతంత్రతా రాజ్యంలోకి ఆకస్మిక పరివర్తనంలో నీకు నమ్మకముందా? కావాలంటే అలా చెప్పుకోవచ్చు. ఇచ్ఛా స్వాతంత్ర్యం. భావ స్వాతంత్ర్యం. సృజనా శక్తి స్వాతంత్ర్యం. మీరు నడిచిన పథంలోనే మేము కూడా సాగకూడదని ఏదైనా తర్కం ఉందా?''

''అంటే ఆ స్వప్నలోక వాసి నిజమే చెప్పాడన్నమాట. ఒక గ్రహం, రెండవ భూమి, ఎక్కడో ఏర్పడుతుంది. మా జలాలతో, మా గాలితో మా నగరాలతో?''

''హాస్యమాడవచ్చు. ఏదైన హాస్యంగా చెప్పవచ్చు. ఎవరికీ తెలియదు. ఎక్కడ ఏర్పడుతుందో, ఏది ఏర్పడుతుందో తెలియదు. పరిశీలన అంటే పునర్ సృష్టి కానక్కరలేదు. సాధారణంగా అది శోధన రూపం దాలుస్తుంది.''

''దేనికోసం శోధన? సృజనా స్వప్నాల కోసమా? అతీత జ్ఞాపక శక్తికోసమా? ఇవన్నీ ప్రయత్నాలు, మిత్రమా, ప్రయత్నాలు మాత్రమే. మనం స్థిరాంకాల ప్రపంచంలో ఉంటున్నాం. భూ పరిస్థితులలో ప్రోటీను జీవనానికి అనుకూలతమ పరిమితులు, రూపాలు ప్రకృతి ఏనాడో సృష్టించింది. ఆ స్థిరాంకాలని మార్చడం దేనికి?''

* * *

అది నేను పైకి అని ఉంటాను. జెర్నోవ్ చిరునవ్వుతో సమాధానం ఇచ్చాడు:

''అవును ఎందుకు మార్చాలి?''

నేను సిగ్గు పడ్డాను. ''నేను పైకి ఆలోచించడాన్ని'' ఏ విధంగా కప్పి పుచ్చాలి? దేని గురించి అని చెప్పాలి? వానో రక్షించాడు.

బరిస్ అర్కాదియెవిచ్ మనం ఇక బయల్దేరాలి. ఏమంటారు? ఇంజను పనిచేస్తోంది. మార్గం సుగమ్యంగా ఉంది. పరుగు పోటీల మార్గంలా ఉంది. అన్నాడు.

జెర్నోవ్ నా వేపు చురుగ్గా చూశాడు:

''ఏమంటావు? ఇంక బయల్దేర వచ్చంటావా?''

''ఆయన ఉద్దేశ్యం ఏమిటి? 'ఇంక'? ఏం జరుగుతుందో ఆయనకి అర్థం అయిపోయిందా ఏమిటి?''

* * *

''ఆయనకి కొంత సేపటి నుంచి తెలుసు. ఆయనకి తెలుసనినీకు తెలుసు. తెలీనట్టు ఉండకు. ఇంక బయల్దేర వచ్చని చెప్పవచ్చు. రెండవ అనోహిన్ నిష్క్రమించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు.''

''నన్ను వేధించకు.''

''ఇంకేముంది ఇక వేళయింది. నేను సుదూరంగా ఉన్నాను. వారు దగ్గర పడ్డారు.''

అమాంతం నేను అలసి పోయాను. నిరుత్సాహ పడ్డాను. నాగొంతు కుంచించుకపోయింది. ఊపిరి కష్టమైంది. తెల్లని మైదానంలో ఆగంత కుడు తప్పిస్తే ఎవరూ నాకింక కనిపించ లేదు. ఎదీ నాకు కనిపించలేదు.

''అంటే ఇది అంతమా?''

* * *

''అంతం కాదు. మళ్లీ మనం కలుసుకొనేవరకూ.''

''మళీ మనం కలుసుకుంటామా?''

''అనుమానం లేదు.''

''అక్కడా, ఇక్కడా?''

''తెలీదు యూరీ. నాకు తెలియనిది తెలీదు. నువ్వూ, నేవే కాదు కలుసుకొనేది. మనమూ, వారూ. సమావేశంలో ఆయన తన ఉపన్యాసం ఎలా ముగించాడో గుర్తుందా? 'వారు తిరిగి వస్తే మనపట్ల అవగాహనతో వస్తారు. అవగాహనతో మనోధనికులవుతారు. మనం వారికి కొంత అంద చేసి ఉంటాము. పరస్పర పరిపక్వత కొరకు మనకు ఏమి అందచేయాలో తెలిసి వస్తారు' అది చాలా చక్కగా చెప్పాడు, మిత్రమా!''

అమాంతం ఏదో అవరోధం ఏర్పడింది. నేను సంపూర్ణ మానసిక స్వాతంత్ర్యానుభూతి పొందాను. సంపూర్ణమైనది.

''మనం బయల్దేరవచ్చు'' అన్నాను, జెర్నోవ్‌తో. నా కంఠస్వరంలో వణుకు. ఆయన గమనించలేదనుకుంటాను.

జెర్నోవ్ సమాధానం చెప్పాడు. ఎంచేతంటే నేను అసహాయస్థితిలో

నీరసంగా ఉన్నాను. భూమిమీద గల మూడువేల మిలియనుల మానవులలో అనోహిన్‌కి మాత్రమే ఆ భూమ్యేతర లేక వేరొక నక్షత్రరాశికి చెందిన ఆ నాగరికతతో సంపర్కం ఏర్పడింది. యీరీ మానవాళికి ఏమని చెపుదాం? సంపర్కం ఏర్పడిందా? ఎంతకాలంపాటు?''

''సర్వకాలాలకీ సంపర్కం ఏర్పడింది'' సమాధాన మిచ్చాను.

పాఠకులకి మనవి

1985వ సంవత్సరం నుంచి మీర్ ప్రచురణాలయం సరళ వైజ్ఞానిక సాహిత్యం అన్న శీర్షిక క్రింద విజ్ఞాన దాయకమైన ఆసక్తికరమైన పుస్తకాలను ప్రచురిస్తోంది. అయితే ఈ పుస్తకం మొట్టమొదటి సైన్సు కాల్పనిక నవల. భవిష్యత్తులో ఇంకా సైన్సు కాల్పనిక నవలలని ప్రచురించే ఉద్దేశంతో మీ అభిప్రాయాలనూ, సలహాలనూ తెలుపమని కోరుతున్నాం. అలాగే ఈ పుస్తకం గురించీ, దీని పేర్పూ కూర్పూ గురించీ తెలుపండి.

మా చిరునామా

MIR PUBLISHERS
PERVY RIZHSKY PEREULOK 2
MOSCOW 1—110 GSP
USSR—129820

త్వరలో మేం ప్రచురించబోయే పుస్తకాలు:

ఎలక్ట్రానిక్స్

వినోదకర విశేషాలు

రచయిత: ఎ. సెదోవ్

నేటి మానవ జీవితంలో ఎలక్ట్రానిక్స్ పాత్ర ఎంతో ఉంది. ఎలక్ట్రాన్ ఆవిర్భావం నుంచి తెలివిలో మనిషితో పోటీకి వస్తున్న రోబట్ల నిర్మాణం వరకు ఎలక్ట్రానిక్స్ ఎలా అభివృద్ధి చెందుతూ వచ్చిందో రచయిత ఈ పుస్తకంలో వివరించారు. సామాన్య పాఠకులకి సుబోధకంగా ఎలక్ట్రానిక్స్ గురించి తెలియచెప్పారు. ఈ పుస్తకంలోని చిత్రాలు విషయ వివరణకి ఎంతో దోహదం చేస్తాయి. ఎలక్ట్రానిక్స్ గురించిన వినోదకర విశేషాలు పాఠకులకి విజ్ఞానంతో బాటు ఎంతో ఆసక్తి, ఆనందం కలిగిస్తాయి.

రచయిత, ఎ. సెదోవ్ మాస్కో వైమానిక ఇన్స్టిట్యూట్‌లో పట్టాపుచ్చుకొన్నారు. విజ్ఞానశాస్త్రాన్ని జనరంజకం చేయడంలో ఎంతో కృషి జరుపుతున్నారు.

మానవ శరీరనిర్మాణ శాస్త్రం
శరీరధర్మశాస్త్రం

రచయిత: వి. తతారినొవ్, పిహెచ్.డి.

ఈ పుస్తకంలో మానవ శరీరం, దాని వివిధ అంగాల నిర్మాణం, స్వరూపాల గురించి వివరించబడింది. శరీరంలో జరిగే ఎన్నో ప్రక్రియల గురించిన సమాచారం పొందుపరచబడింది. మనిషి, జంతువుల ఆవిర్భావం నుంచి వాటి పరిణామం ఎలా జరిగిందో, ఆ పరిణామ ప్రక్రియలో ఎటువంటి మార్పులు వచ్చాయో ఈ పుస్తకం చదివితే తెలుస్తుంది. వైద్యశాస్త్రాన్ని అధ్యయనం చేస్తున్న విద్యార్థులకు ఈ పుస్తకం పాఠ్యగ్రంథంగా ఉపయోగపడుతుంది. ఇది చాలా సులువుగా అర్థమయే భాషలో, అనేక వివరణాత్మకమైన చిత్రాలతో రాయబడింది.

కక్ష్యలో అంతరిక్ష నౌక

రచయితలు:

యు. గ్లజ్‌కొవ్,

యు. కలేస్నికొవ్

ఈ పుస్తకంలో రకరకాల అంతరిక్ష పరికరాల గురించీ, కృత్రిమ ఉపగ్రహాల గురించీ యూరీ కలేస్నికొవ్, కాస్మొనాట్ యూరీ గ్లజ్‌కొవ్ వివరించారు. అంతరిక్ష యాత్రలకి భూమి మీద జరిగే ఏర్పాట్ల గురించీ, కృత్రిమ ఉపగ్రహాల అంతరిక్ష వాహనాల నిర్మాణం గురించీ ఎంతో ఆసక్తికరంగా విజ్ఞానదాయకంగా వివరించారు.

భూమికి అతి సమీపంగా వచ్చిన హాలీ తోక చుక్క గురించి, దాని పరిశోధనకి పంపబడిన అంతరిక్ష వాహనాలు వేగ – 1, వేగ – 2ల గురించి ఎన్నో విశేషాలు దీనిలో పొందుపరిచారు. సోవియట్ అంతరిక్ష యాత్రికులతో రాకేష్‌శర్మ తొలి అంతరిక్ష యాత్ర గురించి ఎన్నో వివరాలని ఇచ్చారు.

సరళమైన భాషలో రాయబడిన ఈ ఆసక్తికరమైన పుస్తకం మీకు నచ్చుతుందని ఆశిస్తున్నాం.

